

Facultat de Filologia

PROGRAMES D'ASSIGNATURES

Curs 2005-2006

Codi 203301

ADQUISICIÓ DE L'ANGLÈS COM A 2a. LENGUA I

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquesta assignatura és l'estudi dels aspectes fonamentals del procés d'adquisició de l'anglès com a primera i segona llengua i de les característiques de l'interllenguatge.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Després d'una breu introducció a l'adquisició del llenguatge en general i a l'anglès com a primera llengua (L1), s'analitzarà l'interllenguatge i el paper de l'entorn i de la primera llengua en la seva aparició i posterior evolució. Aquests continguts queden desenvolupats a continuació:

-Adquisició del llenguatge: introducció.

-L'anglès com a primera llengua: Característiques lingüístiques.

-Input i interacció en anglès L1.

-Adquisició de segones llengües i relació amb primeres.

-L'interllenguatge: definició i anàlisi de dades d'anglès L2.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluaran els coneixements de l'alumne amb un examen final i amb un treball teòric o pràctic (segons directrius individualitzades del professor).

4. Bibliografia docent

Celaya, M.L. 2002. Adquisició de l'anglès com a segona llengua. Text-guia. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona.

Lightbown, P. M. & N. Spada. 1999. How Languages are Learned (Revised edition). Oxford: Oxford

University Press, 2nd ed.

Muñoz, C., M.L. Celaya & F. Rodríguez. 1999. Second Language Acquisition Workbook. Text-Guia. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

Codi 203401

ADQUISICIÓ DE L'ANGLÈS COM A 2a. LLENGUA II

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquesta assignatura és l'estudi dels aspectes fonamentals del procés d'adquisició de l'anglès com a segona llengua i de les variables que hi intervénen, amb especial èmfasi en l'anglès com a llengua estrangera així com una introducció a la metodologia de la investigació en adquisició.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'estudiarà la relació entre L1 i anglès L2, la rellevància de les variables de l'aprenent i les seves estratègies d'aprenentatge, el paper de la instrucció a l'aula i l'aprenentatge en contextos formals i naturals. El curs introduirà les nocions bàsiques per dur a terme investigació en aquest camp. Aquests continguts queden desenvolupats a continuació:

- Influència entre primeres llengües i anglès L2.
- Input, interacció i output: la llengua com a generadora de L2.
- Efectes de la instrucció.
- L'aprenent: característiques i estratègies d'adquisició i de comunicació.
- Teories sobre l'adquisició de segones llengües.
- Metodologia de la investigació en adquisició.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluaran els coneixements de l'alumne amb un examen final i amb un treball teòric o pràctic (segons directrius individualitzades del professor).

4. Bibliografia docent

Celaya, M.L. 2002. Adquisició de l'anglès com a segona llengua. Text-guia. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona.

Muñoz, C. (coord.), M.L. Celaya & F. Rodríguez. 1999. Second Language Acquisition Workbook. Text-Guia. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

1. Objectius de l'assignatura

L'assignatura consta d'una introducció a la llengua alemanya que es duu a terme durant el primer quadrimestre i una presentació sumària de les aportacions més remarcables de la literatura alemanya. A la secció de llengua l'objectiu és situar la llengua alemanya en els seus trets històrics i tipològics, així com adquirir un coneixement descriptiu dels aspectes bàsics de l'estructura de la llengua alemanya que alhora permetin assolir un nivell de lectura acadèmica amb ajut de diccionari. A la secció de literatura s'assolirà una visió diacrònica general de la literatura alemanya, amb incidència sobre els autors i les obres paradigmàtiques dels diferents períodes, en el seu context històric i intercultural.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

- 2.1. Breu apunt d'història de la llengua alemanya.
- 2.2. Notes sobre fonètica. Ortografia. Principis bàsics.
- 2.3. El nom. Gènere. Formació del plural. Declinació.
- 2.4. El pronom personal en nominatiu, acusatiu i datiu.
- 2.5. Pronoms demostratius, interrogatius i possessius.
- 2.6. El verb. Formes de present. Sintaxi. Formes en perfecte, pretèrit i plusquamperfet. La veu passiva. Verbs reflexius. Els verbs modals. Prefixos verbals separables i inseparables.
- 2.7. L'adjectiu. Declinació amb l'article determinat i indeterminat. Comparació.
- 2.8. Preposicions amb acusatiu i datiu. Verbs de posició.
- 2.9. La negació. Sintaxi de les frases coordinades.
- 2.10. Els pronoms relatius. La frase relativa. Sintaxi de les frases subordinades.
- 2.11. Literatura clàssica medieval (1170-1270): L'imperi Staufer i l'època cortesana i cavalleresca.
- 2.12. Renaixement i Reforma (1470-1600)
- 2.13. El Barroc alemany (1600-1720): Al·legoria i representació. Ennobliment de la llengua.
- 2.14. La Il·lustració alemanya: Fonamentació racionalista (1690-1720). Literatura didàctica, sensibilitisme i *Sturm und Drang* (1767-1785)
- 2.15. Època clàssica (1786-1832): Conseqüències de la revolució francesa i Classicitat de Weimar.
- 2.16. Romanticisme: Noves formes de l'autonomia literària al primer Romanticisme. El romanticisme tardà
- 2.17. Literatura alemanya del segle XIX: hàbits conformistes i consciència democràtica: *Biedermeier*, Realisme poètic (1850- 1890) Naturalisme (1880-1900)
- 2.18. Fi de segle: Entre la tradició i la modernitat. El poeta i el paper de l'art. La crisi narrada
- 2.19. L'Expressionisme alemany i la literatura de la *República de Weimar*.
- 2.20. Tendències de la literatura alemanya contemporània

3. Avaluació

Exàmens globals parcials o examen final.

4. Fonts d'informació bàsica

Llengua.

Dossier de l'assignatura

Corcoll, Brigitte y Roberto. Programm. Alemán para hispanohablantes. Gramática. Barcelona: Herder, 1994.

Corcoll, Brigitte y Roberto. Programm. Alemán para hispanohablantes. Ejercicios. Barcelona: Herder, 1994.

Ruipérez, Germán / Baudisch, Gisa / Zoch, Irene / Schmidt-Wächter, Anke. Prim@ 1. Curso a distancia de multimedia por Internet de alemán para extranjeros. Madrid: UNED, 2002.

Battle, Lluís C. / Haensch, Günther. Diccionari Alemany-Català. Deutsch-Katalanisches Wörterbuch. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1981.

Battle, Lluís C. / Haensch, Günther. Diccionari Català-Alemany. Katalanisch-Deutsches Wörterbuch. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1991.

Slabý, R. / Grossmann, R. Diccionario de las lenguas española y alemana. 2 vols. Barcelona: Herder, 1993.

Literatura

Dossier de l'assignatura.

Acosta, L. A. (coord.). 1997. *La literatura alemana a través de sus textos*. Madrid: Cátedra

Beutin, W. 1991. *Historia de la literatura alemana*. Madrid: Cátedra.

Hernández, I./ Maldonado, M. 2003. *Literatura alemana. Épocas y movimientos desde los orígenes hasta nuestros días*. Madrid: Alianza.

Konzett, M.(ed.) 2000. *Encyclopedia of German Literature*. 2 vols. Chicago, London: Fitzroy Dearborn

Martini, F. 1964. *Historia de la literatura alemana. Desde los inicios hasta el presente*. Barcelona: Labor

Roetzer, H.G. i Siguan, M. 1992. *Historia de la literatura alemana*. 2 vols., Barcelona: Ariel

Riquer, Marín de, Valverde, José Maria. ²1991. *Historia de la literatura universal con textos antológicos y resúmenes argumentales*. 10 vols., Barcelona: Planeta

Sagarra, E. i Skrine, P. 1999: *A Companion to German Literature. From 1500 to the present*. Oxford: Blackwell Publishers Inc.

Codi 202424

ALEMANY COM A LLENGUA ESTRANGERA (DAF)

1. Objectius docents

Estudi i discussió dels conceptes actuals i el ventall de respostes amb els quals que el professor d'Alemanys com a llengua estrangera té al seu abast, amb particular atenció als reptes que planteja la contrastivitat entre l'alemany i les llengües romàniques, català i castellà.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1) L'adquisició de llengües i la seva recerca. 2) El recurs a mètodes publicats. Panoràmica i tendències. 3) Fonaments metodològics de la integració de destreses: competència textual, competència conversacional. 4) Metodologies i estratègies a l'aprenentatge del vocabulari. 5) Metodologia en la gestió de les activitats: tasques i seguiment. 6) Recurs al „portfolio“ a la classe de DaF. 7) Aprenentatge autònom i tècniques d'aprenentatge. 8) Avaluació. 9) Ús de textos literaris. 10) Reptes específics: edat i aprenentatge; grups heterogenis. 11) L'alemany com punt de trobada internacional. 12) Recurs a les noves tecnologies.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà la capacitat d'anàlisi i síntesi en la definició dels aspectes concomitants en la pràctica de DaF/Alemanys com a llengua estrangera. L'avaluació podrà ser continuada o global.

4. Bibliografia docent

Riemer, Claudia. 1997. Individuelle Unterschiede im Fremdspracherwerb. Baltmannsweiler: Schneider Hohengehren.

Ammon, Ulrich. 1991. Die internationale Stellung der deutschen Sprache. Berlin/New York 1991.

Jung, Lothar. 2001. 99 Stichwörter zum Unterricht Deutsch als Fremdsprache. Ismaning: Hueber.

Rampillon, Ute. 1999. Aufgabentypologie zum autonomen Lernen. ismaning: Hueber.

Heyd, Gertraude. 1997. Aufbauwissen für den Fremdsprachenunterricht (DaF). Ein Arbeitsbuch. Kognition und Konstruktion. Tübingen: Narr.

5. Observacions

Es tracta d'una assignatura optativa de segon cicle de Filologia Alemanya que s'imparteix en alemany.

1. Objectius docents

Donar a conèixer les peculiaritats de la llengua alemanya oral en la comunicació dialògica, oferir els marcs teòrics que faciliten l'anàlisi i la reflexió sobre la competència comunicativa en la interacció oral en alemany (L1 i/o L2), analitzar i avaluar la interacció oral en diversos contextos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- Introducció: Què és una conversa? Aportacions de la pragmàtica, anàlisi del discurs, i l'etnometodologia. Teoria i praxis.
- Què passa quan conversem? Anàlisi de l'estructura i dels processos en la comunicació dialògica. Processos implicats i estratègies en la L1 i la L2. La dimensió intercultural.
- Com són els bons conversadors? Principis i anàlisi d'estils conversacionals.
- La conversa espontània i la seva simulació: la conversa col.loquial, el guio cinematogràfic, el diàleg als textos literaris
- La conversa dirigida en alguns dels seus contextos: l'entrevista als mass-media, la interacció a l'aula, l'entrevista de treball, l'examen oral.

3. Criteris i formes d'avaluació

Al llarg del curs s'analitzaran enregistraments i transcripcions en grup i es discutiran en sessions plenàries on s'explicitaran els criteris de valoració de l'anàlisi. L'examen final constarà de l'anàlisi d'una conversa, els estudiants que així ho prefereixin poden enregistrar una conversa, analitzar-la, presentar l'anàlisi a classe i lliurar una memòria que inclogui el debat que hagi suscitat.

4. Bibliografia docent

- Brinker; Klaus/Antos, Gerd/Heinemann, Wolfgang/Sager, Sven F. (Hrsgs)(2001): Text- und Gesprächslinguistik. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung. 2. Halbband: Gesprächslinguistik. Berlin/New York: de Gruyter. (=HSK 16)
- Burger, Harald (1991): Das Gespräch in den Massenmedien. Berlin: de Gruyter.
- Deppermann, Arnulf (2000, Juni). Gesprächsforschung im Schnittpunkt von Linguistik, Soziologie und Psychologie [11 Absätze]. Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research [On-line Journal], 1(2). Verfügbar über: <http://www.qualitative-research.net/fqs-texte/2-00/2-00deppermann-d.htm> [25.01.2005].
- Deppermann, Arnulf (2001): Gespräche analysieren. Eine Einführung. Opladen.
- Fritz, G. / Hundsnurscher, F. (1994): Handbuch der Dialoganalyse. Tübingen: Niemeyer.
- Meer, Dorothee (1998): Der Prüfer ist nicht der König: Mündliche Abschlußprüfungen in der Hochschule. Tübingen: Niemeyer. (=RGL 202)
- Schwitalla, Johannes (1997): Gesprochenes Deutsch. Eine Einführung. Berlin: Erich Schmidt.

Codi 202305

ALEMANY PRELIMINAR I

1. Objectius docents

Consolidar la gramàtica i el lèxic bàsic de llengua alemanya en els termes d'una "Grundstufe" avançada, dins el nivell A2 del Marc Europeu de Referència.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A través de la lectura global i selectiva de textos de dificultat mitjana s'identificarà la informació i les estructures. Les qüestions gramaticals que es tractaran prioritàriament en aquest curs són: els verbs modals, el "Konjunktiv II", el "Perfekt" amb "sein" i "haben", l'oració coordinada i subordinada i l'ordre dels mots.

Es desenvoluparan recursos lingüístics bàsics per a la interacció oral professor/ estudiant i estudiant/estudiant.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de les competències comunicatives proposades i el domini d'estructures gramaticals programades s'efectuarà de manera continuada, amb dos exàmens parcials i seguiment de les tasques proposades. També hi haurà la possibilitat d'efectuar un examen final.

4. Bibliografia docent

La bibliografia d'ús es comunicarà quan comenci el curs.

Entre la bibliografia de suport i referència interessen especialment els següents títols:

Castell, Andreu. 1997. Gramática de la lengua alemana. Madrid: Idiomas.

Clamer, Friedrich/Erhard Heilmann. 1999. Übungsgrammatik für die Grundstufe. Bonn:

Liebaug-Dartmann.

Corcoll, Brigitte i Roberto Corcoll. 1994. Programm. Gramática y ejercicios. Barcelona: Herder.

Deutsches Wörterbuch für DaF. 1992. Berlin u.a.: Langenscheidt.

Eichheim, H.; M. Bovermann; L. Tesarová; M. Hollerung. 2002. Blaue Blume. Ismaning:

Hueber

5. Observacions

Els cursos "Alemany Preliminar I" i "Alemany preliminar II" corresponen als nivells superiors de la "Grundstufe" de l'Institut Goethe o bé al nivell A2 del Marc Europeu de Referència. S'ofereixen com a reforç optatiu per als estudiants de la titulació de Filologia Alemanya que no tinguin el nivell exigít per cursar "Llengua alemanya I". Per a "Alemany preliminar I" cal aportar uns coneixements mínims corresponents a 180-240 hores de classe recentment cursades. Abans de la matrícula es podrà efectuar un test orientatiu, de nivell, que permet de comprovar quin nivell s'aporta i, si cal, quina mena de reforç suplementari s'escau. Sobre aquests punts trobareu informació en les pàgines dedicades a l'itinerari curricular de Filologia Alemanya dins la Guia de l'Estudiant de la Facultat de Filologia.

Codi 202306

ALEMANY PRELIMINAR II

1. Objectius docents

Consolidar la gramàtica i el lèxic bàsic de llengua alemanya en els termes d'una "Grundstufe" superior, dins el nivell A2 del Marc Europeu de Referència.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A través de la lectura global i selectiva de textos de dificultat mitjana s'identificarà la informació i les estructures prioritàries d'aquesta etapa (oració de relatiu, atribució, subordinació simple, verbs de direcció i posició).

S'aprofundirà en el desenvolupament de recursos lingüístics bàsics per a la interacció oral professor/estudiant i estudiant/estudiant.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de les competències comunicatives proposades i el domini d'estructures gramaticals rogramades s'efectuarà de manera continuada, amb dos exàmens parcials i seguiment de les tasques proposades. També hi haurà la possibilitat d'efectuar un examen final.

4. Bibliografia docent

La bibliografia d'ús es comunicarà quan comenci el curs.

Entre la bibliografia de suport i referència interessin especialment els següents títols:

Castell, Andreu. 1997. Gramática de la lengua alemana. Madrid: Idiomas.

Clamer, Friedrich/Erhard Heilmann. 1999. Übungsgrammatik für die Grundstufe. Bonn: Liebaug-Dartmann.

Corcoll, Brigitte i Roberto Corcoll. 1994. Programm. Gramática y ejercicios. Barcelona: Herder.

Deutsches Wörterbuch für DaF. 1992. Berlin u.a.: Langenscheidt.

Eichheim, H.; M. Bovermann; L. Tesarová; M. Hollerung. 2002. Blaue Blume. Ismaning: Hueber

5. Observacions

Els cursos "Alemany Preliminar I" i "Alemany preliminar II" corresponen als nivells superiors de la "Grundstufe" de l'Institut Goethe o bé al nivell A2 del Marc Europeu de Referència. S'ofereixen com a reforç optatiu per als estudiants de la titulació de Filologia Alemanya que no tinguin el nivell exigut per cursar "Llengua alemanya I". Per a "Alemany preliminar I" cal aportar uns coneixements mínims corresponents a 240-300 hores de classe recentment cursades. Abans de la matrícula es podrà efectuar un test orientatiu, de nivell, que permet de comprovar quin nivell s'aporta i, si cal, quina mena de reforç suplementari s'escau. Sobre aquests punts trobareu informació en les pàgines dedicades a l'Itinerari Curricular de Filologia Alemanya dins la Guia de l'Estudiant de la Facultat de Filologia.

Codi 209200

ANÀLISI DE TEXTOS FRANCESOS I

1. Objectius docents

Anàlisi des d'un punt de vista lingüístic de textos literaris i no literaris (llengua escrita) i de seqüències orals (llengua oral).

2. Continguts i pla de desenvolupament

- a. Anàlisi tradicional de la frase simple i de la frase composta. Tipus de proposicions i anàlisi gramatical dels mots: natura i funcions. L'anàlisi lògica de les proposicions.
- b. Comentari crític de l'anàlisi i terminologia tradicionals.
- c. Anàlisi de seqüències i configuracions del discurs oral. Les unitats lingüístiques de l'oral.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i/o examen final.

4. Bibliografia docent

- C. Blanche-Benveniste, *Approches de la langue parlée en français*, París, Ophrys, 1997.
F. Gadet, *Le français populaire*, París, PUF, 1992 ("Que sais-je?").
M. Grevisse, *Cours d'analyse grammaticale*, Gembloux, Duculot, 1969.
D. Maingueneau, *Éléments de linguistique pour le texte littéraire*, París, Dunod, 1993.

Codi 209201

ANÀLISI DE TEXTOS FRANCESOS II

1. Objectius docents

Introduir els alumnes als elements que configuren l'estil i els gèneres del Renaixement, el Barroc i el Classicisme francesos, fent referència als qui constitueixen el text literari en general.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Partint directament dels textos en qüestió, i després de presentar els contextos pertinents, s'analitzen els diversos elements constitutius. Segons el gènere o la modalitat corresponent, es prestarà especial atenció a diversos aspectes formals, com la narrativitat, la dramaturgia o el lirisme; els casos de indeterminació genèrica i de combinació d'arts diversos seran també objecte d'atenció particular. I si és possible, s'intentaran aproximacions metodològiques, per tal d'experimentar-ne les relatives possibilitats en els diversos casos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació en els exercicis, així com els coneixements de la literatura de l'època en qüestió, i es farà un examen final.

4. Bibliografia docent

P. Fontanier, *Les figures du discours*, París, Flammarion, 1977.

H. Morier, *Dictionnaire de poétique et de rhétorique*, París, PUF, 1975.

5. Observacions

Es recomana haver cursat "Literatura francesa II" i "Anàlisi de textos francesos I".

Codi 209211

ANÀLISI DE TEXTOS FRANCESOS III

1. Objectius docents

Aconseguir la competència necessària per l'estudi en profunditat de textos complets i exercitar-se en la pràctica del comentari de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En aquest curs es proposarà als alumnes un conjunt de textos francesos complets (obres teatrals i novel·les, principalment) pertanyents a diferents èpoques literàries, els quals seran objecte d'un estudi en profunditat.

Partint de la seva situació historico-literària, els textos seran analitzats tenint en compte les seves particularitats formals, els seus continguts, els grans temes que contenen.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es farà a partir de les exposicions i comentaris orals fets a classe pels alumnes (que podran ser substituïts per treballs escrits), i es completarà amb un exàmen final escrit.

4. Bibliografia docent

- D. Bergez, *Introduction aux méthodes critiques pour l'analyse littéraire*, París, Dunod, 1990.
- D. Bergez, V. Géraud & J.-J. Robrieux, *Vocabulaire de l'Analyse littéraire*, París, Dunod, 1994.
- H. Behar & R. Fayolle, *L'histoire littéraire aujourd'hui*, París, A. Colin, 1990.
- J. Chevalier & A. Gheerbrant, *Dictionnaire des symboles*, París, R. Laffont, 1982.
- D. Combe, *Les genres littéraires*, París, Hachette, 1992.
- P. Fontanier, *Les figures du discours*, París, Flammarion, 1968.
- D. Maingueneau, *Éléments de linguistique pour le texte littéraire*, París, Bordas, 1990.
- D. Maingueneau, *Pragmatique pour le discours littéraire*, París, Bordas, 1990.
- H. Morier, *Dictionnaire de Poétique et de Rhétorique*, París, PUF, 1981.
- J. Rohou, *Les études littéraires. Méthodes et perspectives*, París, Nathan, 1993.

5. Observacions

El contingut concret del curs, és a dir els textos objecte d'estudi, podrà canviar d'un any a l'altre. Al mes de juny es farà pública als taulers d'anuncis del Departament la llista de les lectures previstes per al curs següent.

Codi 207303

ANÀLISI I PRODUCCIÓ DE TEXTOS CATALANS

1. Objectius docents

Proporcionar als estudiants instruments que els permetin millorar la comprensió i la producció de textos de diferents gèneres.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Part I: anàlisi

1. Què és llegir un text
2. Tipus de text i gèneres. Text literari i no literari
3. Les propietats del text
  - 3.1. L'adequació al tema, el canal, el propòsit i el nivell de formalitat
  - 3.2. El sentit del text: la disposició de les idees
  - 3.3. El teixit del text: l'expressió de les idees
  - 3.4. L'estil: naturalitat i artifici
  - 3.5. Els recursos gràfics i de presentació

Part II: producció

4. El text com a procés
  - 4.1. Planificació
  - 4.2. Textualització
  - 4.3. Revisió
5. Producció de textos
  - 5.1. Textos narratius: notícies
  - 5.2. Textos expositius (acadèmics): treballs, exercicis i ressenyes
  - 5.3. Textos argumentatius: textos publicitaris i articles d'opinió

3. Criteris i formes d'avaluació

Aquesta assignatura s'avalua d'una manera continuada, per mitjà de les activitats que els estudiants fan al llarg del curs, i també per mitjà d'un examen final únic que inclou aspectes de les dues parts de què consta el programa.

4. Bibliografia docent

- BEAUGRANDE, Robert-Alain de; DRESSLER, Wolfgang Ulrich (1997). *Introducción a la lingüística del texto*. Barcelona: Ariel (1972).
- CALSAMIGLIA, Helena (1990). "Reflexions sobre el discurs escrit". *Text i ensenyament. Una aproximació interdisciplinària*. Barcelona: Barcanova, p. 31-48.
- CASSANY, Daniel (1993). *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries.
- CASTELLÀ, Josep M. (1992). *De la frase al text. Teories de l'ús lingüístic*. Barcelona: Empúries.
- CONCA, Maria; COSTA, Adela; CUENCA, M. Josep; LLUCH, Gemma (1998). *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva*. Barcelona: Teide.

1. Objectius docents

a) Llengua: Familiaritzar l'alumne amb aspectes de la tipologia lingüística i la sociolingüística de llengua anglesa, a més de la seva distribució geogràfica i el paper de l'anglès en el sistema lingüístic mundial. b) Literatura: Iniciar l'alumne en l'estudi d'obres anglòfones dels segles XVII-XX, de tots els gèneres, il·lustratives de l'evolució d'allò que s'ha entès com a literatura al llarg del segle i de les relacions entre la producció literària i el seu context històric. c) Ambdues parts: Millorar el nivell d'anglès de l'alumne, sobretot pel que fa a les habilitats de lectura i de comprensió oral. Es parlarà una atenció especial a la realització de tasques de recerca utilitzant bibliografia en llengua anglesa. Malgrat això, cal remarcar que l'assignatura no es concep com una assignatura de llengua instrumental, tot i l'adequació de la metodologia a un alumnat que no és el propi de Filologia Anglesa.

2A. Continguts

a) Llengua: (1) aspectes tipològics; (2) aspectes històrics; (3) aspectes sociolingüístics als països on l'anglès és la L1 predominant; es parlarà una atenció especial a situacions de multilingüisme i processos de substitució; (4) aspectes sociolingüístics als països on l'anglès és llengua oficial, sense ser la L1 d'un segment important de la població; (5) la presència i el poder de l'anglès fora de l'àmbit anglòfon. b) Literatura: (1) aspectes historiogràfics: (2) quatre exemples de gèneres dinàmics en el XVII (obres de Shakespeare, Donne, Pepys); (3) Shakespeare en la història, 1660-1850; (4) el nou públic lector del XVIII, la novel·la, i la premsa (obres de Fielding, Johnson, Swift, Richardson, i Sterne); (5) els orígens de la literatura infantil en llengua anglesa; (6) teories de la identitat individual en obres de Blake, Wordsworth, Austen, Poe, Dickens, i Wilde; (7) canvis tecnològics, institucionals i econòmics i el perfil del públic lector, 1700-1900; (8) el modernisme com a projecte epistemològic (obres d'Eliot, Faulkner, Chandler, Orwell).

2B. Pla de desenvolupament

La metodologia de l'assignatura es fonamenta en tres supòsits: (1) com que l'alumnat no és el propi de Filologia Anglesa, tindrà més dificultats a l'hora de seguir una classe magistral en llengua anglesa; (2) tanmateix, les noves tecnologies permeten facilitar el seguiment de l'assignatura; i (3) per aprofundir en els coneixements i consolidar les habilitats treballades a classe, els alumnes hauran de fer servir textos, tant escrits com orals, de manera autònoma.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final. Les preguntes es publicaran a començament de cada quadrimestre. Els exàmens es podran redactar en anglès, català o castellà.

4. Bibliografia docent

a) Llengua: Crystal, D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge UP, 1995. Crystal, D. *English as a Global Language*. Cambridge: Cambridge UP, 1997. Fishman, J. "The new linguistic order." *Foreign Policy* 113 (1998): 26-40. Görlach, M. "Varieties of English World-Wide: Where We Stand." *Links & Letters* 5 (1998). 13-36. McArthur, T. *The Oxford Guide to World English*. Oxford: Oxford UP, 2002. Watts, R. i R. Trudgill, eds. *Alternative Histories of English*. Londres: Routledge, 2002. b) Literatura: Obres que caldrà llegir senceres: Johnson, S, *Preface to Shakespeare*. Wilde, O. *The Decay of Lying*. Altres obres, de les quals només caldrà llegir els fragments inclosos en el dossier electrònic de l'assignatura. **NOTA IMPORTANT:** aquestes obres es podran llegir en anglès, català, o castellà, tot i que es recomana que aquells alumnes que tinguin un nivell avançat de llengua les llegeixin en anglès.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès. L'alumne, però, podrà participar en la classe en català o en castellà. S'utilitzaran materials audiovisuals en llengua anglesa. Per facilitar el seguiment dels materials no subtitulats (documentals sobre la història lingüística i la variació lingüística anglesa), el professor proporcionarà guions parcials o esquemes dels continguts dels mateixos.

Codi 216213

ANTROPOLOGIA CULTURAL

1. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'Antropologia i la seva construcció. Etnografia, Etnologia, Antropologia Biològica, Antropologia Cultural i Social. Molts noms per a una ciència de l'Home.
2. La Cultura, concepte central en l'estudi de l'Home. L'etnocentrisme i el relativisme cultural.
3. El Treball de Camp: La marca de l'Etnografia. Emic i Etic. L'Antropologia de l'experiència. Possibilitat de la traducció de les cultures.
4. El Text i la Representació en els estudis culturals. Aproximació a la narrativa i a la poesia.
5. Oralitat i narració. L'antropòleg conta les històries dels pobles. L'antropòleg fa que els pobles contin la seva història. La democratització de la recerca del patrimoni.
6. Les narracions de viatges i el descobriment de l'altre.
7. Antropologia, Literatura i testimoni de l'altre. Antropologia aplicada.
8. L'Antropologia Literària. Vers una tasca interdisciplinària.

2. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i/o treball monogràfic

3. Bibliografia docent

- Affergan, Francis.- *La pluralité des mondes*. Albin Michel. Paris. 1997
Cassirer, E.- *Antropología Filosófica*. Mexico. F.C.E. 1951
Clifford, James.- *Dilemas de la cultura. Antropología, literatura y arte en la perspectiva posmoderna*. Gedisa. 1995
Fuente, M/Hermosilla, M. Editores. *Etnoliteratura: una antropología de ¿lo imaginario?*. Sevilla. 1997
Harris, Marvin.- *Introducción a la Antropología General*. Alianza Editorial. 1999
Laburthe-Tolra, Philippe y Warnier, Jean-Pierre.- *Etnología y Antropología*. Akal 1998
Levy-Strauss, C.- *Antropología Estructural*. Siglo XXI. 1990
Sapir, Edward.- *Anthropologie*. Vol.I-II. Les Éditions de Minuit. Paris. 1967
Tonkin, Elizabeth.- *Narrating our past*. Cambridge University Press. 1992
Whorf, Benjamin.- *Language, Thought, and Reality*. New York. 1956

4. Observacions

A més de l'assistència a classe, els alumnes hauran de fer quatre comentaris de textos proposats, es faran visites a museus, exposicions i assistència a conferències relacionades amb el programa, amb presentació de memòria crítica.

Codi 204420

ANTROPOLOGIA CULTURAL DEL MÓN GREC

1. Objectius docents

Presentar la incidència de l'antropologia en els estudis clàssics i, triats dos o tres temes monogràfics, mostrar-ne el tractament en la bibliografia existent i plantejar-ne noves possibilitats.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Antropologia i estudis clàssics.
  - 1.1 L'escola evolucionista.
  - 1.2 El funcionalisme comparatiu.
  - 1.3 L'estructuralisme.
2. Natura i cultura.
  - 2.1 Dins i fora: l'ordre i els seus marges.
  - 2.2 Identitat i alteritat.
  - 2.3 La qüestió de l'altre.
3. Ritual i literatura

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final escrit i possibilitat d'un treball.

4. Bibliografia docent

- J. CARO BAROJA, La aurora del pensamiento antropológico, Madrid, CSIC, 1991 (2).
R. DI DONATO, Per una Antropologia Storiaca del mondo antico, Florència, 1990.
L. GERNET, Anthropologie de la Grèce Antique, París, 1968.
F. HARTOG, Le miroir d'Hérodote, París, 1980.
S. C. HUMPHREYS, Anthropology and the Greeks, Londres, 1978.
S. C. HUMPHREYS, The Family, Women and Death, Londres, 1987.
C. KLUCKHOLHN, Anthropology and the Classics, Brown University Press, 1961.
J. P. VERNANT, Mortals and Immortals. Collected Essays. F. I. Zeitin ed., Princeton, 1991.
J. B. LLINARES, Introducció històrica a l'antropologia, València, 1995.

Codi 611200

ANTROPOLOGIA LINGÜÍSTICA

1. Objectius docents

Afavorir la familiarització amb llengües i estructures lingüístiques diverses que permeti la reflexió sobre el valor de la diversitat lingüística.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El llenguatge i la cultura
2. La hipòtesi Whorf
3. Vocabulari bàsic i vocabulari cultural
4. El llenguatge i les persones (sexe i gènere, sistemes de parentiu, sistemes pronominals...)
5. El temps i l'espai

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis o examen final.

4. Bibliografia docent

CASADO VELARDE, M (1988) Lenguaje y cultura. Ed. Síntesis, Madrid.

COMRIE, B. (1976) Aspect. Cambridge Univ. Press.

CORBETT, G. (1991) Gender. Cambridge Univ. Press.

SAPIR, (1921) El llenguatge. Ed. Empúries, Barcelona 1985.

WHORF, B.L. (1956) Language, thought and Reality. The MIT Press, Massachussets 1982.

Codi 205901

ÀRAB COM A SEGONA LLENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius docents

Objectius generals: Adquisició dels fonaments de la llengua àrab culta (clàssica i moderna) i de la seva literatura.

Objectius específics: Aprenentatge del codi de l'escriptura de l'àrab i la seva fonologia. Comprensió i adquisició dels fonaments de morfosintaxi referents al nom i la frase nominal. Comprensió i adquisició dels fonaments de morfosintaxi referents al verb en la forma bàsica i frases verbals amb ser i no ser i verbs afins. Adquisició d'un vocabulari bàsic (unes 300-400 paraules aprox.)

Habilitats i destreses: Assolir la capacitat de llegir i comprendre textos senzills i ser capaç de contextualitzar un text de literatura clàssica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Llengua

- Alfabet i altres nocions prèvies
- Morfosintaxi relacionada amb el nom
- Morfosintaxi relacionada amb el verb

Literatura

- Època arcaica: la casida, les *muhallaqat*, la prosa primitiva i l'Alcorà.
- Època omeia: orígens de la prosa i la poesia a Síria, Iraq i el *ʿIjaz*.
- Època abbassí i decadència: modernisme, neo-classicisme, al-Maḥarr̄, història i gèneres populars.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'alumne farà un examen de cadascuna de les parts de l'assignatura, que ocupen un trimestre: llengua i literatura. L'alumne farà l'examen final oficial, en cas de que no aprovi una de les parts o vulgui millorar nota.

4. Bibliografia docent

1. Manuals bàsics de gramàtica.

- Barceló, C.; Labarta, A.: *Gramática árabe básica*. Universitat de Còrdova, Còrdova, 1991.
- Blachère, R. *Éléments de l'arabe classique*, Maisonneuve et Larose, París, 1976.
- Calvo, E.; Comes, M.; Forcada, M; Puig, R.: *Introducció a la llengua àrab*, Publicacions UB, Textos docents 196, Barcelona, 2000.
- Cowan, D.: *Gramática de la lengua árabe moderna*, Madrid, Cátedra, 1998.
- Haywood, D.A.; Nahmad, H.M.: *Nueva Gramática Árabe*, Coloquio, 1992

2. Gramàtiques de referència

- Badawi, E.; Carter, M.G.; Cully, A.: *Modern Written Arabic. A Comprehensive Grammar*, Routledge, Londres-Nova York, 2004.
- Blachère, R.; Gaudefroy-Demombynes, M.: *Grammaire de l'arabe classique*, Maisonneuve et Larousse, París, 1975.
- Corriente, F.: *Gramática Árabe*, Herder, Barcelona, 1988.
- Wright, W. A: *Grammar of the Arabic Language*, Cambridge U.P., 1985. (més nombroses reedicions i reimpressions d'un text clàssic del segle passat)

3. Mètodes d'àrab.

- Atoui, H.: *L'arabe, langue vivante*, vol. 1, Edicef-Nea, Paris-Dakar, 1978.
- Deheuvels, L.-W. *Manuel d'arabe moderne*, 2 vols., Langues & Monde, París, 1996.
- Salih, W. : *Curso práctico de lengua árabe*, vols. 1 y 2, Ibersaf, Madrid, 2003
- Schultz, E.; Krahl, G.; Reuschel, W.: *Standard Arabic: Elementary-Intermediate Course*, Cambridge U.P., Cambridge, 2000.

4. Vocabularis:

- Bucher, U.: *Vocabulary of Modern Standard Arabic*, Buchdruckerei Willisauer Bote, Willisau.
- Labarta, A.: *Vocabulario básico árabe-español*, Universitat de Còrdova, Còrdova, 1984.
- Kouloughli, D.E.: *Lexique fondamental de l'arabe standard moderne. Basic lexicon of modern standard Arabic*, L'Harmattan, París, 1991.

5. Recursos en el web: els continguts a www.ub.edu/arab (vid. "enllaços d'interès")

6. Literatura:

- Sobh, Mahmud, *Historia de la Literatura árabe clásica*. Cátedra. Madrid, 2002.
- Vernet, Juan, *Literatura Árabe*. Col·lecció "El Acantilado", 59. Quaderns Crema. Barcelona 2002.
- *Abbasid Belles-Lettres*. The Cambridge History of Arabic Literature. Ed. A:F.L. Beeston and al. Cambridge 1990.
- *Arabic literature to the end of the Umayyad period*. The Cambridge History of Arabic Literature. Ed. J. Ashtiany and al. Cambridge 1990.
- *Encyclopedia of Arabic Literature*. Ed. J. S. Meisani and P. Starkey. London-New York, 1998.
- *Journal for the History of Arabic Literature*. Brill. Leiden-Boston-Colonia, 1970-.
- Blachère, Régis, *Histoire de la Littérature arabe. Des origins a la fin du Xve siècle de J.-C.* Paris, 1952. També en traducció àrab.
- Muḥḍafà Sadiq al-Rafī (1297/1880-1356-1937). *Tarīḥ al-adab cinda al-árab*. 1ª ed. 1911, 2ª edició 1940.

5. Observacions

Requereix una activa participació per part de l'alumne.

Codi 205301

ÀRAB MODERN I

1. Objectius docents

Assolir un coneixement bàsic de l'àrab estàndard modern.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Aprenentatge i pràctica de la grafonomia i la fonètica de la llengua. Introducció a les estructures morfosintàctiques bàsica. Aprenentatge de lèxic i introducció a l'ús dels diccionaris. Desenvolupament d'una mínima competència comunicativa en àrab estàndard modern.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada del treball diari i examen final.

4. Bibliografia docent

ABBOUD, Peter F (ed.): Elementary Modern Standard Arabic. Cambridge University Press, 1983. ATTAR, Samar: Modern Arabic. Part I. Librairie du Liban. Beirut, 1988. BADAWI, Said Muhammad i YUNIS, Fathi Ali: Al-Kitab al-assasí. Al-juz al-awwal. Tunis, 1988. BALAÑÀ, Pere: Lèxic usual català-àrab i àrab-català. Generalitat de Catalunya. Barcelona, 1994. CORTÉS, Julio: Diccionario de Àrabe Culto Moderno. Ed. Gredos. Madrid, 1996. CALVO, E., COMES, M. FORCADA, M. I PUIG, R.: Introducció a la Llengua Àrab. Ed. Universitat de Barcelona, 2000.

5. Observacions

Haver aprovat llengua Àrab I.

Codi 205302

ÀRAB MODERN II

1. Objectius docents

Assolir un coneixement bàsic de l'àrab estàndard modern.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Aprofundiment en l'aprenentatge de les estructures morfosintàctiques bàsiques i l'adquisició de lèxic. Èmfasi en l'àrab parlat i desenvolupament de la competència comunicativa.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada del treball diari i examen final.

4. Bibliografia docent

Vegeu la bibliografia indicada a Àrab Modern I

5. Observacions

Haver aprovat llengua Àrab II.

Codi 205401

ÀRAB MODERN III

1. Objectius docents

Aprofundir en el coneixement de l'àrab estàndard modern, oral i escrit, i del seu ús actual en els mitjans de comunicació. Desenvolupament de la competència comunicativa i iniciació a la redacció de textos en aquest nivell d'àrab. Atenció especial a l'adquisició de lèxic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El contingut d'aquesta assignatura pretén ser eminentment pràctic. Els exercicis pertinents per a assolir els objectius docents previstos es plantejaran a partir d'una selecció de textos procedents de diferents mitjans de comunicació i dels recursos d'internet . La llengua de la classe, tant com sigui possible, serà l'àrab estàndard modern.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada dels exercicis de classe i examen final.

4. Bibliografia docent

DOSSIER DE TEXTOS DEL CURS

Bibliografia de consulta:

- Peter ABBOUD & al., Modern Standard Arabic. Intermediate level. Ann Arbor, 1971.
- G.M. ABDUL-MASSIH, Lughat al-Arab. A Comprehensive Dictionary of the Arabic Language and its Contemporary Terms. Beirut, 1993.
- El-Said M. BADAWI & al., al-Kitab al-assassi fi talim al-lugha al-arabiyya li-gayr al-natiqin biha. Al-juz' al-thani. Tunis, 1988.
- Julio CORTÉS, Diccionario de árabe culto moderno. Árabe-español. Madrid, 1996.
- David COWAN, Gramática de la lengua árabe moderna. Madrid, 1998.
- Ignacio FERRANDO, Introducción a la historia de la lengua árabe. Nuevas perspectivas. Zaragoza, 2001. Capítols VI i XI.
- Halil IBRAHIM, Qawaid al-luga al-arabiya li-l-mubtadaín. Amman, 2001.
- Halil IBRAHIM, Qawaid al-luga al-arabiyya li-l-mutaqaddimín. Amman, 2001.
- G. KRAHL & al., Standard Arabic. An Elementary-Intermediate Course. Cambridge University Press, 2000.
- Nieves PARADELA, Manual de sintaxis árabe. Univ. Autónoma de Madrid, 1999.
- Kees VERSTEEGH, The Arabic Language. Edinburgh University Press, 1997. Capítol 11 ("The Emergence of Modern Standard Arabic")

Textos complementaris:

- J. CARANDELL, J. SANCHEZ & Ahmed TEZITI, Árabe de prensa. Rabat, 1993 (amb la gravació AUDIO dels textos).
- Javier RUIZ, Ahbar al-alam. Málaga, 2000.

Recursos d'INTERNET

www.ub.es/arab/enlaces/llengua.htm

www.ub.es/arab/enlaces/mitjans.htm

5. Observacions

Cal haver aprovat llengua àrab IV

Codi 205402

ÀRAB MODERN IV

1. Objectius docents

Assolir el nivell de llengua que faci possible la lectura i correcta compressió de certs textos en àrab modern, així com la compressió de textos orals i una competència bàsica en la producció, tant escrita com oral, en aquesta llengua.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Amb el treball a través dels textos, tant escrits com audiovisuals, es farà èmfasi en l'adquisició del vocabulari, la pràctica de la redacció, amb el consegüent desenvolupament de les estructures sintàctiques, i es procurarà també el desenvolupament de la competència comunicativa bàsica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada del treball diari i examen final.

4. Bibliografia docent

Vegeu la bibliografia indicada a Àrab Modern III

5. Observacions

Haver aprovat Dialectologia Àrab II.

Codi 213903

BASC COM A SEGONA LLENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius de l'assignatura

A. Objectius generals

Aconseguir, partint de zero, un coneixement de la estructura de la llengua basca, donant una visió general de la fonètica, morfologia i sintaxi, amb un important coneixement de lèxic, així com una panoràmica general de la història de la llengua i literatura basca.

El punt de vista d'estudi de la llengua és bàsicament descriptiu.

B. Coneixements

B.1 De llengua, adquirir nocions bàsiques sobre:

- la història de la llengua basca
- les estructures fonamentals de la llengua, sobre tot, de la morfosintaxi i sintaxi

B.2 De literatura, adquirir nocions bàsiques sobre:

- la història i característiques particulars de la literatura basca

C. Habilitats:

C.1 De llengua:

- lectura i comprensió de textos adequats al nivell
- comprensió auditiva de textos adequats al nivell
- expressió oral i escrita, adequades al nivell

C.2 De literatura:

- saber contextualitzar els autors i obres estudiades

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

Bloc I: Història i evolució de la llengua basca. Situació actual

Bloc II: Alfabet, fonètica i accentuació

Bloc III: Estructures fonamentals de la llengua basca: morfosintaxi

Bloc IV: Estructures fonamentals de la llengua basca: sintaxi

Bloc V: Temes lèxics

Bloc VI: Expressió oral i escrita; Comprensió lectora i auditiva

Bloc VII: Història i evolució de la literatura basca

3. Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitza sobre tres blocs:

Un control sobre la part de literatura.

L'avaluació continuada de exercicis regulars de expressió escrita (redaccions), oral (preparació de jocs de rol, etc.) i de comprensió lectora (les lectures i traduccions de textos), que es van realitzant durant el curs.

Tres proves de comprensió auditiva durant el curs

L'examen final. A l'examen final es comproven, a més de l'expressió escrita, l'assimilació dels continguts i el lèxic actiu i passiu que es domina.

4. Fonts d'informació bàsica

A. Llengua

Elhuyar. *Euskara-Gaztelania/Castallano-Vasco Hiztegia*. 1996.

Euskaltzaindia. *El libro blanco del euskara*, Euskaltzaindia, Bilbo. 1977.

Hualde, J.I. & J. Ortiz de Urbina, eds. *A Grammar of Basque*, Berlin/New York: Mouton de Gruyter, ISBN: 3 11 017683 1. 2003.

Kurlansky, M. *La historia vasca del mundo*. Eds. Del Bronce-Planeta, 2000.

Laka I. *A Brief Grammar of Euskara, the Basque Language*. Document en HTML. Euskararako Errektoreordetza, Euskal Herriko Unibertsitatea. www.ehu.es/grammar . 1998.

Letamendia, J. A. *Bakarka 1*. Elkar, 1997.

Letamendia, J. A. *Bakarka 2*. Elkar, 1997.

Michelena, L.: *Diccionario general vasco = Orotariko euskal hiztegia*. Bilbao: Real Academia de la Lengua Vasca : Desclée De Brouwer, 1987.

Intxausti, J. *Euskara. La lengua de los vascos*, Eusko Jaurlaritza. 1992.

Mitxelena, L. *La Lengua vasca*, Leopoldo Zugaza, Durango. 1977.

Mitxelena, L. *Lengua e historia*. Madrid, Paraninfo. 1985.

Mitxelena, L. *Sobre el pasado de la lengua vasca*. Ed. Auñamendi. Donostia, 1964

Mitxelena, L. *Sobre historia de la lengua vasca*, SHLV (2 vv.), anejos de ASJU, nº 10. Donostia. 1988.

Sorauren, M. *Historia de Navarra, el Estado Vasco*. Ed. Pamiela, 1998.

Tovar, A. *La lengua vasca*. San Sebastián : Biblioteca Vascongada de los Amigos del País, 1950.

Tovar, A. *El euskera y sus parientes*. Madrid. Minotauro. 1959.

Tovar, A. *Mitología e ideología sobre la lengua vasca*. Madrid. Alianza. 1980.

Urruzola, B., & Illarramendi, M. *Hitzetik hortzera, 1. urratsa: ikaslearen liburua*, IKA Ardatz Kultur Elkarte, Gasteiz. 1992.

Urruzola, B., & Illarramendi, M. *Hitzetik hortzera, 2. urratsa: ikaslearen liburua*, IKA Ardatz Kultur Elkarte, Gasteiz. 1992.

VOX. *Oinarrizko Hiztegia. Euskara-Gaztelania/Castellano-Euskara*. Vox, 1999.

Zubiri, I. *Gramática didáctica del euskara*. Didactiker, 1994.

B. Lectures adaptades

Cox, A. *Bidaia arriskutsua*. Irakurmendi Saila. Elkar. 1997.

Milne, J. *Hondamendiko errepidea*. Irakurmendi Saila. Elkar. 1997.

Monasterio, X. *San Braulioko eroa*. Sirimiri bilduma. 1998.

Whitney, N. *Kanpotarra*. Irakurmendi Saila. Elkar. 1997.

C. Literatura

Kortazar, J. *La pluma y la tierra. Poesía vasca contemporánea*. Prames. 1999

Sarasola, I. *Euskal literaturaren historia*. Donostia, Lur. 1971.

Sarasola, I. *Historia social de la literatura vasca*. Akal editores. 1993.

Torrealdai, J. M. *Euskal idazleak gaur. Historia social de la lengua y literatura vascas*, Ed. Franciscana de Arantzazu, Oñati. 1977.

Urquizu / Olaciregui / Alzibar / Aldekoa / Garcia / Chue. *Historia de la literatura vasca*. Universidad Nacional Educ. dist. 2000.

Villasante, L. *Historia de la literatura vasca*. Bilbao. Arantzazu. 1961.

5. Recomanacions

No cal tenir cap nivell de coneixement de la llengua basca

1. Objectius docents

Familiarizar al estudiante de Filología con el material que deberá emplear a lo largo de su carrera y para cualquier investigación posterior.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció: herramientas informáticas para la investigación lingüística. La terminología informática.
2. Las referencias bibliográficas. Información que debe proporcionarse. El acceso a bases de datos bibliográficas. Confección de la propia base de datos bibliográfica.
3. Las obras de referencia. Diccionarios y gramáticas del español en diferentes soportes: impresos, en CDROM y en Internet.
4. Los corpus textuales en español. Fuentes textuales en CDROM y en Internet. Análisis gramatical y estadístico de un corpus: la lexicometría.
5. Material para la enseñanza del español como lengua extranjera en diferentes soportes. La utilidad de los foros de debate y del correo electrónico.
6. La lengua española moldeada por la informática. Escribir en español en Internet: el correo electrónico. El caso de algunas grafías problemáticas. La revalorización de la expresión escrita. El discurso en los *chats*.

3. Criteris i formes d'avaluació

El estudiante deberá mostrar, a lo largo del cuatrimestre, la asimilación de los conocimientos.

NOTA: Al ser esta una asignatura eminentemente práctica, es imprescindible asistir a clase.

4. Bibliografia docent

BLECUA, JOSÉ MANUEL, GLORIA CLAVERÍA, CARLOS SÁNCHEZ, JOAN TORRUELLA (Eds.) (1999), Filología e informática. Nuevas tecnologías en los estudios filológicos, Barcelona, Seminario de Filología e Informática de la U. Autónoma de Barcelona y Ed. Milenio. CORDÓN GARCÍA, JOSÉ ANTONIO (1999), Manual de búsqueda documental y práctica bibliográfica, Madrid, Pirámide. CRUZ PIÑOL, Mar (2002): Enseñar español en la era de Internet, Barcelona, Octaedro. CRUZ PIÑOL, Mar (2002): 'Aproximación a Internet a través de su terminología', en DEA. Documentos de español actual, nº 3-4, pp. 67-99. CRYSTAL, David (2002): El lenguaje e Internet, Madrid, Cambridge University Press. FUNDESCO (1996), La lengua española en las autopistas de la información, Madrid, Fundesco. HARRISON, TERESA M. Y TIMOTHY STEPHEN (eds.) (1996), Computer Networking and Scholarly Communication in the Twenty-First-Century University, New York, State of New York Press. INSTITUTO CERVANTES (1996), Catálogo de materiales informáticos para el aprendizaje del español como lengua extranjera, Madrid, Instituto Cervantes. LÓPEZ ALONSO, Covadonga y Arlette SÉRÉ (Eds.) (2003): Nuevos géneros discursivos: los textos electrónicos, Madrid, Biblioteca Nueva. MARCOS MARÍN, FRANCISCO (1994), Informática y humanidades, Madrid, Gredos. MARCOS MARÍN, FRANCISCO (1996), El comentario filológico con apoyo informático, Madrid, Síntesis. NUNBERG, GEOFFREY (comp.) (1996), El futuro del libro. '¿Esto matará eso?' (epílogo de Umberto Eco), Barcelona, Paidós, 1998. ROMERA, JOSÉ, FRANCISCO GUTIERREZ Y MARIO GARCÍA-PAGE (eds.) (1997), Literatura y multimedia, Madrid, Visor. TRENCHS, MIREIA (1998), E-mails a una mestra. Correu electrònic i aprenentatge de llengües, Lleida, Pagés Editors. TRENCHS, MIREIA (2001), Nuevas tecnologías para el autoaprendizaje y la enseñanza de lenguas, Lleida, Milenio. YUS RAMOS, FRANCISCO (2001), Ciberpragmática : el uso del lenguaje en internet, Barcelona, Ariel.

Codi 207426

CATALÀ COL·LOQUIAL

1. Objectius docents

Els dos objectius principals són dominar els conceptes bàsics que fan referència a la variació funcional i a les varietats funcionals o registres (dels quals el col·loquial forma el nucli del repertori comunicatiu de l'individu) i saber manejar les eines principals encaminades a l'anàlisi dels fenòmens de variació lingüística de tipus funcional o estilístic, sobretot les pròpies de l'anàlisi textual i del discurs, l'anàlisi etnogràfica, l'anàlisi de la conversació, l'anàlisi contrastiva i l'anàlisi multimodal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Anàlisi de la parla i variació funcional
2. L'anàlisi del discurs
3. L'anàlisi etnogràfica
4. L'anàlisi conversacional
5. L'anàlisi contrastiva
6. L'anàlisi multimodal

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es farà mitjançant un treball original de recerca, del qual es presentarà un projecte durant la primera part del curs. El treball serà controlat amb tutories i es relacionarà amb les tècniques d'anàlisi que es presenten al llarg del curs i, òbviament, amb els continguts del programa. Segons el nombre d'assistents es faran exposicions orals i discussió d'articles en sessions de seminari.

4. Bibliografia docent

- CALSAMIGLIA, H. & A. TUSÓN (1999): *Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso*. Barcelona: Ariel.
- CONCA, M., A. COSTA, M. J. CUENCA & G. LLUCH (1998): *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva*. Barcelona: Teide.
- PAYRATÓ, L. (1988): *Català col·loquial. Aspectes de l'ús corrent de la llengua catalana*. València: Universitat de València (3a. ed., 1996).
- (1998) (ed.): *Oralment. Estudis de variació funcional*. Barcelona: Universitat de Barcelona - Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- SALVADOR, V. (1984): "Cap a un nou programa d'investigació en l'àmbit de la lingüística catalana". *Miscel·lània Sanchis Guarnier I*. València: Universitat de València, 343-348.

Codi 261019

CATALONIA AND ITS CULTURE. AN INTRODUCTION

1. Objectius docents

The aim of this course is to provide students with a basic knowledge which will allow them to identify the language, history and culture of Catalonia, to become familiar with its most notable works (architecture, painting, sculpture, literature, music, popular culture, etc.), and to take advantage of this knowledge during their stay in Barcelona.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Language and territory.

The Middle Ages (A Mediterranean Empire between Romanesque and Gothic).

The Modern Age (Defeats and Survivals).

The 19th Century (From "Renaixença" to "Modernisme").

The 20th Century (Dictatorships, Republic, War, Repression, Resistance and Autonomy).

Is there a place for Catalan culture in the European Union? Is there a future for Catalan culture?

3. Criteris i formes d'avaluació

Final exam.

4. Bibliografia docent

Bover (i Font), August. *Manual de catalanística* (Barcelona: Diputació de Tarragona/Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2003).

Carner-Ribalta, Josep. *The Catalan Nation and its People* (Houston, Texas: American Institute for Catalan Studies, 1995).

"Catalonia Today". Free and daily (tuesday-saturday) Catalan newspaper written in English.

English-Catalan. A University Phrase Book (Barcelona: Servei de Llengua Catalana de la Universitat de Barcelona, 1998). Several editions.

Hugues, Robert. *Barcelona* (New York: Vintage Books, 1993).

Lladó, Oriol & Pujol, Jordi. *bcn.youth* (Barcelona: Pòrtic, 2002).

Marí Mayans, Isidor. *Conocer la lengua y la cultura catalanas* (Palma, Mallorca: Lull. Federació d'Entitats Culturals dels Països Catalans, 1993).

Melchor, Vicent de & Brabnchadell, Albert. *El catalán. Una lengua de Europa para compartir* (Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2002).

Terry, Arthur. *A Companion to Catalan Literature* (Woodbridge: Tamesis Books, 2003).

Trueta, Josep. *The Spirit of Catalonia* (London/New York/Toronto: Oxford University Press, 1946) [Reprint: (Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1985)].

Webber, Jude & Strubell i Trueta, Miquel. *The Catalan Language: Progress Towards Normalisation* (Sheffield: The Anglo-Catana Society, 1991). [You can find it at: www.anglo-catalan.org/publications/acsop.php].

Yates, Alan. *Catalan. A Complete Course for Tourists, Businessmen and Students*. (London: Hodder & Stoughton, 1984). [Col·lecció <<Teach Yourself Books>>].

Visits to MNAC (Museu Nacional d'Art de Catalunya), MHCB (Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona), Museu Marítim, and MHC (Museu d'Història de Catalunya), among other buildings and areas of interest of the city of Barcelona.

Codi 208413

CERVANTES I LA NOVEL·A DE L'EDAT D'OR

1. Objectius docents

Estudio de la obra narrativa de Miguel de Cervantes en su contexto literario. A partir de sus aportaciones, análisis de la novela cortesana del siglo XVII.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 1.-La Galatea.
- 2.-Don Quijote de la Mancha.
- 3.-Novelas ejemplares.
- 4.-Los trabajos de Persiles y Sigismunda.
- 5.-La novela cortesana en el siglo XVII.

3. Criteris i formes d'avaluació

El alumno deberá realizar un examen al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

- AVALLE-ARCE, J.B., Don Quijote como forma de vida, Madrid, Castalia-Fundación Juan March, 1976.
- AVALLE ARCE, J.B., Nuevos deslindes cervantinos, Barcelona, Ariel, 1975.
- CANAVAGGIO, J., Cervantes, Madrid, Espasa-Calpe, 1987.
- CASTRO, A., El pensamiento de Cervantes, Barcelona, Noguer, 1972.
- EGIDO, A., Cervantes y las puertas del sueño, Barcelona, PPU, 1994.
- Novelas amorosas de diversos ingenios del siglo XVII, edic. de Evangelina Rodríguez, Madrid, Castalia, 1986.
- RILEY, E.C., Teoría de la novela en Cervantes, Madrid, Taurus, 1981.
- RILEY, E. C., Introducción al Quijote, Barcelona, Crítica, 1990.
- RIQUER, Martín de, Aproximación al Quijote, Barcelona, Salvat, 1970.
- VILANOVA, A., Erasmo y Cervantes, Barcelona, Lumen, 1989.
- ZAYAS, María de, Desengaños amorosos, edic. de A.Yllera, Madrid, Cátedra, 1983.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps les assignatures Literatura Espanyola de l'Edat d'Or i Literatura Espanyola del Renaixement.

No es pot matricular si s'ha aprovat l'assignatura Cervantes (108405 3 CA) en els anys anteriors.

Codi 214403

CHRÉTIEN DE TROYES I LA CREACIÓ DE LA NOVEL·LA MODERNA

1. Objectius docents

L'alumne ha d'assolir el nivell de coneixements exigit pel professor.

2. Continguts i pla de desenvolupament.

1. La teoria literaria de Chrétien de Troyes. Los prólogos.
2. Chrétien de Troyes y la creación de la ficción novelesca: ficcionalidad y conciencia histórica en la representación del universo artúrico; la noción de aventura y la naturaleza significativa de la estructura narrativa; la ironía.
3. Lectura y comentario de la obra de Chrétien de Troyes.
4. La influencia de Chrétien de Troyes en la narrativa posterior.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a les classes, examen final i treball.

4. Bibliografia docent

- Baumgartner, E., *Chrétien de Troyes, Yvain, Lancelot, la charrette et le lion*, París, PUF, 1992.
- Bezzola, R. R., *Le sens de l'aventure et de l'amour Chrétien de Troyes*, París, Champion, 1968.
- Cirlot, V., *La novela artúrica*, Barcelona, Montesinos, 1987.
- Frappier, J., *Chrétien de Troyes, l'homme et l'oeuvre*, París, Hatier-Boivin, 1957; ed. rev. en 1968.
- Frappier, J., *Le roman breton. Chrétien de Troyes: Cligès*, París, CEDES, 1951.
- Gallais, P., *Dialectique du récit médiéval (Chrétien de Troyes et l'hexagone logique)*, Amsterdam, 1982.
- Kelly, D. F., *Chrétien de Troyes. An Analytic Bibliography*, Londres, Grant & Cutler, 1976.
- fMéla, Ch., *La Reine et le Graal: la conjointure dans les romans du Graal de Chrétien de Troyes au livre de Lancelot*, París, 1984.
- Topsfield, L. T., *Chrétien de Troyes. A Study of the Arthurian Romances*, Cambridge, University Press, 1981.
- Zaddy, Z.P., *Chrétien Studies. Problem of Form and Meaning in Erec, Yvain, Cligès, and the Charrete*, Glasgow, 1973.

Codi 204100

CICERÓ I EL PENSAMENT ROMÀ (TEXTOS)

1. Objectius docents

- Adquirir els coneixements necessaris per a una lectura i interpretació correctes de textos de Ciceró, en especial d'aquells que tenen a veure amb el pensament romà.
- Assolir l'habilitat, destresa i competència necessàries per a la lectura, anàlisi gramatical, traducció i comentari dels textos objecte de treball.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- Pressupòsits teòrics.
- Lectura, anàlisi gramatical, traducció i comentari d'una selecció de textos de Ciceró.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe; exercicis periòdics (amb i sense diccionari) i/o examen final, que constarà de dues parts: anàlisi gramatical, comentari i traducció (amb diccionari) d'un text no vist prèviament, i el mateix (sense diccionari) d'un text preparat amb anterioritat per l'estudiant.

4. Bibliografia docent

Teoria:

HERRERO LLORENTE, V-J., *La lengua latina en su aspecto prosódico*. Madrid, Gredos, 1971.

ALBRECHT, M. von, *Cicero's Style. A Synopsis*. Leiden-Boston, Brill, 2003.

CLARKE, M.L., *The roman mind. Studies in the thought from Cicero to Marcus Aurelius*. Londres, Cohen & West, 1960 (2ª ed.).

MESLIN, M., *L'homme romain*. París, Hachette, 1978.

Lectura i comentari del text:

BASSOLS, M., *Sintaxis latina*. Madrid, C.S.I.C., 1992 (10ª ed.).

SEGURA MUNGUÍA, S., *Gramàtica llatina* (trad. E. Artigas, A. de Riquer, L. Cabré). Barcelona, Publicacions i edicions de la UB, 2005.

TRAINA, A-BERTOTTI, T., *Sintassi normativa della lingua latina*. Teoria. Bolonya, Cappelli, 1993 (2ª ed.).

Els textos objecte de lectura es publicaran al 'Dossier' electrònic de l'assignatura abans de l'inici de les classes.

5. Recomanacions

Es recomana cursar prèviament l'assignatura Llengua Llatina. i, en l'itinerari curricular de cinc anys, Gramàtica Llatina.

1. Objectius docents

Coneixement de les similituds i diferències entre cinema i literatura a Itàlia, a partir de la comparació entre els respectius llenguatges, (mitjançant adaptacions, guions, transcodificacions, etc.). Utilització de les diverses perspectives d'anàlisi en l'estudi dels textos fílmics i comprovació de la seva estreta vinculació amb les utilitzades en els estudis literaris.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Estudi històric i metodològic de les complexes relacions entre cinema i literatura, tot considerant les peculiaritats expressives de cada medi en la distància que separa la imatge de la paraula. Es concretaran aquestes vinculacions distingint els diferents gèneres literaris (novel·la, teatre, poesia) i entenent el pas del text literari al text fílmic com un treball de transfiguració, no solament dels continguts semàntics o argumentals sinó també dels elements formals i dels processos estilístics que produeixen la significació i el sentit de l'obra original.

Aquest estudi es complementarà amb l'anàlisi de les adaptacions cinematogràfiques més rellevants de novel·les seguint un recorregut històric.

Les explicacions teòriques es complementaràn amb exemples pràctics dels elements fílmics i literaris comentats, mitjançant segments o pel·lícules preferentment de la cinematografia italiana.

3. Criteris i formes d'avaluació

Al llarg del curs s'hauran de presentar breus comentaris de fragments fílmics que exemplifiquin alguns dels temes tractats. A final de curs es presentarà un treball sobre alguna adaptació cinematogràfica d'una obra literària italiana. Es valorarà la capacitat d'anàlisi i el rigor dels comentaris personals en la comparació que s'estableixi entre l'obra fílmica i la literària.

4. Bibliografia docent

Estudis d'introducció sobre el cine: Jacques Aumont, Alain Bergala, Michel Marie, Marc Vernet, *Estètica del cine*, Paidós, Barcelona 1993; Mario Pezzella, *Estetica del cinema*, Il Mulino, Bologna 1996; André Bazin, *¿Qué es el cine?*, Rialp, Barcelona 1966; Sandro Bernardi, *Introduzione alla retorica del cinema*, Le Lettere, Firenze 1995; Juan Miguel Company, *El trazo de la letra en la imagen*, Cátedra, Madrid 1987.

Estudis sobre cinema i literatura: Antonio Costa, *Immagine di un'immagine. Cinema e letteratura*, UTET, Milano 1993; André Gaudreault i François Jost, *El relato cinematográfico. Cine y narratología*, Paidós, Barcelona 1995; José Enrique Monterde, "Estrategias del realismo", en *Encuentros sobre literatura y cine*, Carmen Peña Ardid (Coord.), Instituto de Estudios Turolenses y Caja de Ahorros de la Inmaculada, Zaragoza 1999; Carmen Peña Ardid, *Literatura y cine*, Catedra, Madrid 1992; Sergio Raffaelli, *Il cinema nella lingua di Pirandello*, Bulzoni, Roma 1993; Carlo Tagliabue, *Cinema e letteratura italiana*, Guerra, Perugia 1990.

5. Observacions

Pel caràcter marcadament metodològic de l'assignatura, es recomana haver cursat anteriorment l'assignatura "Història del cinema italià". Les classes s'impartiran en català o castellà, segons la capacitat de comprensió dels alumnes estrangers.

Codi 208427

CINEMA I LITERATURA A L'ESPANYA DE LA POSTGUERRA

1. Objectius docents

L'assignatura estudiarà les relacions existents entre la literatura i l'art fílmic espanyols des del 1939 fins el 1975, posant l'èmfasi en un doble angle textual i visual: discurs literari (novel·la, teatre, guió) i sintaxi plàstica del film.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Cine y teatro: José López Rubio y *La malquerida*, de Jacinto Benavente (1940).
2. Cine y melodrama: J. L. Sáenz de Heredia y *El escándalo*, de P. A. de Alarcón (1943).
3. Cine y realismo urbano: *Surcos*, de J. A. Nieves Conde y G. Torrente Ballester (1951).
4. El neorrealismo como fórmula narrativa y fílmica: *¡Bienvenido Mister Marshall!*, de L. G. Berlanga, J. A. Bardem y Miguel Mihura (1952).
5. El teatro 'dentro' del film: *A las cinco de la tarde*, de J. A. Bardem y A. Sastre (1960).
6. La construcción simbólica del relato fílmico: *La caza*, de Carlos Saura (1965).
7. Galdós, cine y novela: *Tristana*, de Luis Buñuel (1969).
8. Topología poética y diégesis cinemática: *El espíritu de la colmena*, de V. Erice (1973).

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del quadrimestre corresponent.

4. Bibliografia docent

- Balázs, Béla, *Evolución y esencia de un arte nuevo*, Barcelona, 1978.
- Chatman, Seymour, *Historia y discurso. La estructura narrativa en la novela y en el cine*, Madrid, 1990.
- Goytisolo, Luis, *El impacto de la imagen en la narrativa española contemporánea*, Madrid, 1995.
- Mckee, Robert, *El guión*, Barcelona, 2002.
- Pérez Perucha, J. (ed.), *Antología crítica del cine español 1906–1995*, Madrid, 1997.
- Ríos Carratalá, Juan Antonio, *El teatro en el cine español*, Alicante, 2000.
- Sánchez Vidal, Agustín, *Carlos Saura*, Zaragoza, 1988.
- Villegas López, Manuel, *El nuevo cine español. Problemática*, San Sebastián, 1967.

5. Observacions

Es recomana haver cursat prèviament, o cursar al mateix temps, l'assignatura "Literatura Espanyola del segle XX".

Codi 210306

CIVILITZACIÓ ITALIANA

1. Objectius docents

L'objectiu principal és el coneixement de la societat i de la cultura italiana contemporànies.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

El curs pretén oferir una panoràmica de les característiques més rellevants de la societat italiana a través l'anàlisi d'aspectes concrets, com la situació política o la realitat social i cultural de l'estat italià actual. El curs es dividirà en dues parts. La primera serà una introducció bàsica i global de tipus geohistòric per donar a conèixer a l'alumne la importància de la geopolítica i els condicionaments físics dels espais de parla italiana. En la segona part s'estudiarà l'actual organització constitucional i el procés de formació de la Itàlia moderna; els canvis actuals, les relacions Església-Estat i la presència internacional d'Itàlia, tant política com cultural. Donada l'amplitud d'aquesta temàtica, a l'inici del curs es facilitarà un dossier en el qual es detallaran els aspectes concrets que s'estudiaran al llarg del curs.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final. Es donarà la possibilitat de realitzar un treball individual d'acord amb el professor, puntuable en la qualificació final.

4. Bibliografia docent

ASOR ROSA, A., *Storia d'Italia*, Torí, Einaudi, 1976, vol. IV-2: *Dall'Unità a oggi. La cultura*.

BEN-GHIAT, *La cultura fascista*, Bolònia, Il Mulino, 2000.

BOBBIO, N., *Dal fascismo alla democrazia. I regimi, le ideologie, le figure e le culture politiche*, Milà, Baldini & Castoldi, 1997.

COLLARIZI, S., *Biografia della prima repubblica*, Roma-Bari, Laterza, 1996.

GINSBORG, P., *L'Italia del tempo presente. Famiglia, società civile, Stato. 1980-1996*, Torí, Einaudi, 1998.

ROMANO, R. i C. VIVANTI (a cura di), *Storia d'Italia. I caratteri originali*, Torí, Einaudi, 1989, 2 vols.

VALUSI, G., *L'Italia geoeconomica*, Torí, UTET, 1993.

5. Observacions

Les classes es faran en català; els exàmens i treballs en la llengua de preferència de l'alumne.

Codi 214413

CIVILITZACIÓ MEDIEVAL

1. Objectius docents

Oferir un coneixement dels textos medievals en llengua francesa, occitana i italiana que presenten una visió anti-cortès de la societat, en els seus personatges i els seus fets. Donar uns coneixements bàsics de les llengües medievals.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La romanització com a fet cultural.
2. La influència germànica.
3. El cristianisme.
3. El renaixement carolingi: escriptors, escoles i transmissió de textos.
4. Les Arts Liberals i l'herència clàssica.
5. L'Any Mil.
6. El feudalisme.
7. Els monestirs.
8. La predicació.
9. Les peregrinacions.
10. Les Creuades.
11. La cort com a centre cultural.
12. El naixement de l'heràldica.
13. El cavaller i les Ordes de Cavalleria.
14. Literatura en llatí i en llengua vulgar.
15. Les ciutats
16. Les Universitats.
17. La vida quotidiana a L'Edat Mitjana: el treball i el lleure.

3. Criteris i formes d'avaluació.

Seguiment durant el curs i examen final. Exposició oral d'un tema.

4. Bibliografia docent

- AUERBACH, E., *Lenguaje literario y público en la baja latinidad y la edad media*, Barcelona, Seix Barral, 1969.
- BALTRUSAITIS, J., *La edad media fantástica*, Madrid, Cátedra, 1987.
- BATJIN, M., *La cultura popular en la Edad Media y el Renacimiento*, Madrid, Alianza Editorial, 1987.
- BLOCH, M., *La sociedad feudal*, Madrid, Akal, 1986.
- DUBY, G., *Tiempo de catedrales*, Barcelona, Argot, 1983.
- DUBY, G. i ARIÈS, PH., *Historia de la Vida Privada: la Edad Media*, Madrid, Taurus, 1991.
- ECO, U., *Arte y belleza en la estética medieval*, Barcelona, Lumen, 1997.
- GANSHOF, F.L., *El feudalismo*, Barcelona, Ariel, 1974.
- GIORDANO, O., *Religiosidad popular en la Alta Edad Media*, Madrid, Gredos, 1995.
- GRAF, A., *Miti, leggende e superstizione del medio evo*, [1882-1883], Milà, Mondadori, 1990.
- HUIZINGA, J., *El otoño de la Edad Media*, Madrid, Alianza Editorial, 1978.
- KEEN, M., *La caballería*, Barcelona, Ariel Historia, 1986.
- LE GOFF, J. *Lo maravilloso y lo cotidiano en el Occidente Medieval*, Barcelona, Gedisa, 1985.
- y otros, *El hombre medieval*, Madrid, Alianza E., 1990.
- MONREAL, L., *Iconografía del cristianismo*, Barcelona, El Acantilado 37, 2000.
- RICHE, P., *Éducatons médiévales. (L'enfance, l'école, l'Église en Occident. VIe-XVe siècles)*, Histoire de l'Éducation n°50, 1991.
- RONCAGLIA, A., "Le corti medievali", en *Letteratura italiana: Il letterato e le istituzioni*, Torí, Einaudi, 1982, pp.33-147.
- ZUMTHOR, P., "Literatus/illiteratus. Remarques sur le contexte vocal de l'écriture médiévale", *Romania*, 106, 1985, pp.1-19.

5. Observacions

Els primers dies de classe els alumnes rebran bibliografia complementària

Codi 204415
COMÈDIA GREGA

1. Objectius docents

El curs se centrarà en Aristòfanes, però tractarà també altres autors còmics. L'aspecte bàsic serà la traducció i el comentari, si bé tampoc no es deixarà de banda el tractament de la problemàtica de la comèdia grega en conjunt.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Una obra d'Aristòfanes.

2. Una obra de Menandre, o bé una selecció de fragments de còmics.

Els textos que no s'acabin de llegir a classe, l'alumne els prepararà pel seu compte.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exàmens de traducció i comentari: un amb diccionari, d'autors no vistos a classe, i un sense diccionari, dels textos que s'hauran indicat per al curs.

4. Bibliografia docent

Les edicions i els comentaris a usar seran oportunament indicats segons les obres que es triïn per a cada curs. A banda d'això, són útils:

Aristophane, ed. V. Coulon, tr. H. Van Daele, col.lecció Guillaume Budé, Les Belles Lettres, Paris

The plays of Aristophanes, ed., tr., com. H. Sommerstein, Aris & Phillips, Warminster 1980 i ss

R. Kassel - A. Austin, *Poetae Comici Graeci*, De Gruyter, Berlin 1983 i ss.

K.J. Dover, *Aristophanic Comedy*, Univ. of California Press, Berkeley 1972.

5. Observacions

Els textos i les edicions corresponents s'indicaran, a principis de juliol, a les vitrines del Departament i a la Web de Filologia Grega.

Codi 202100

COMENTARI DE TEXTOS LITERARIS ALEMANYS

1. Objectius de l'assignatura

Reforçar les competències d'anàlisi i comentari de textos literaris alemanys posant especial èmfasi en la literatura moderna.

Adquirir l'instrumental necessari per interpretar un text, és a dir, aprendre a plantejar a un text les preguntes adequades.

Saber presentar per escrit el resultat del treball de lectura i anàlisi.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

2.1. Qüestions de teoria literària (tripartició dels gèneres i omnipresència de la narració, ficcionalitat, "veritat" de les històries...)

2.2. Aspectes estructurals propis de la narrativa (perspectiva narrativa, espai i temps, personatges, composició, formes...)

2.3. Móns i estils literaris (J.P. Hebel, F. Kafka, R. Walser, P. Bichsel, T. Bernhard, I.Bachmann...)

2.4. La pluralitat interpretativa (immanència, existencialisme, psicoanàlisi ...)

3. Avaluació

Per avaluar l'adquisició de l'instrumental interpretatiu, la capacitat d'anàlisi i d'exposició es valoraran:

-l'exposició oral realitzada per l'alumne/a i el seu grau de participació en les discussions plenàries

-treball escrit (comentari de text guiat)

-examen final

4. Fonts d'informació bàsica

Bark, J. et. al. 2002. *Von 1945 bis zur Gegenwart. Geschichte der deutschen Literatur*, Band 6. Leipzig, Stuttgart, Düsseldorf. Klett.

Frenzel, E. 1980. *Motive der Weltliteratur*. Stuttgart. Kröner.

Frenzel, E. 1992. *Stoffe der Weltliteratur*. Stuttgart. Kröner.

Matzkowski, B. 1999. *Wie interpretiere ich?* Hollfeld. C. Bange Verlag.

Nünning, A.(hrsg.) 2001. *Metzler Lexikon Literatur- und Kulturtheorie*. Stuttgart, Weimar. Metzler.

Roetzer, H. G./ Siguán M. 1990. *Historia de la literatura alemana*. 2 vols., Barcelona. Ariel.

Vogt, J. 1999. *Einladung zur Literaturwissenschaft*. München. Fink.

Vogt, J. .1979. *Aspekte erzählender Prosa*. Opladen. Westdeutscher Verlag.

5. Recomanacions

Atès que la llengua de treball durant el curs és l'alemany, es recomana haver cursat Llengua Alemanya I o almenys, cursar-la paral·lelament.

Codi 208306

COMENTARI DE TEXTOS LITERARIS ESPANYOLS

1. Objectius docents

La assignatura tiene como objetivo poner en práctica una técnica de comentario de texto que permita aprehenderlo en profundidad.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Esbozo de una metodología de comentario de textos.

2. Nociones teóricas básicas para el análisis de los textos poéticos:

Métrica.

Figuras retóricas.

Tópicos.

Diseños retóricos.

Mitología.

3. Nociones teóricas básicas para el análisis de los textos en prosa.

Elementos que constituyen el texto narrativo.

Rasgos que configuran los textos descriptivos.

4. Práctica del comentario de texto a partir de una antología de textos en verso y en prosa.

3. Criteris i formes d'avaluació

El alumno deberá realizar un examen al final de cada uno de los dos cuatrimestres.

4. Bibliografia docent

Curtius, E. R., Literatura europea y Edad Media latina, F.C.E., México.

Grimal, P., Diccionario de mitología, Paidós.

Lausberg, H., Manual de retórica literaria, Gredos.

Lotman, Y., Estructuras del texto artístico, Istmo.

Marchese, A. y Forradellas, J., Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria, Ariel.

Navarro Tomás, T., Métrica española, Guadarrama-Labor.

5. Observacions

No es pot matricular si s'ha aprovat l'assignatura Comentari de Textos Literaris Espanyols (108301 12 CA) en els anys anteriors.

Codi 210421

COMENTARI DE TEXTOS LITERARIS ITALIANS MODERNS

1. Objectius docents

Coneixement i pràctica de les tècniques i mètodes d'anàlisi de textos literaris aplicats a obres literàries italianes de diversos gèneres i èpoques.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs comprèn l'estudi i aplicació pràctica, per part de l'alumne, de la terminologia crítica, les diferents opcions metodològiques i els instruments d'anàlisi necessaris per a dur a terme el comentari d'obres literàries. L'assignatura consistirà en un ensinistrament gradual de l'alumne, mitjançant anàlisis orals i escrites, col·lectivament debatudes a les classes, de textos de literatura italiana, representatius de diferents gèneres literaris, poètiques i períodes, per tal d'oferir un panorama el més ric possible del corpus literari italià des de finals del s. XIX fins a l'actualitat i del diferent ventall d'opcions exegetiques existents.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'assimilació i la comprensió crítica dels continguts del programa es comprovarà mitjançant una prova escrita final. Es valorarà la capacitat crítica d'anàlisi, tant en l'aspecte estètic com en el de la contextualització històricocultural del text, l'originalitat de plantejaments per part de l'alumne, i la seva capacitat per a expressar-se en italià (oralment i escrita).

Excepcionalment, i sempre segons la conveniència didàctica, es podrà substituir la prova escrita final per la presentació d'un treball personal de comentari crític d'una obra (o conjunt d'obres) literària italiana d'aquest període per part de l'alumne. L'assistència a classe i la participació activa de l'alumne durant tot el curs serà especialment valorada en l'avaluació de l'assignatura.

4. Bibliografia docent

Manual:

CAMPS, A., *Historia de la literatura italiana contemporánea*, vol. II, Barcelona, PPU, 2001.

Bibliografia bàsica:

AGOSTI, S., *Il testo poetico. Teoria e pratiche d'analisi*, Milà 1972.

LAVAGETTO, M. (ed.), *Il testo letterario. Istruzioni per l'uso*, Roma-Bari, Laterza, 1996.

MARCHESE, A., *Il testo letterario. Avviamento allo studio critico della letteratura*, Torí, 1994.

SEGRE, C., *Avviamento all'analisi del testo letterario*, Torí, 1985.

La bibliografia complementaria es donarà al començament del curs.

5. Observacions

El curs és complementari dels estudis de literatura italiana contemporània oferts dins del Departament de Filologia Romànica. Les classes s'impartiran en italià. Es recomana haver cursat Literatura Italiana Contemporània I i II, i Llengua Italiana I i II.

Codi 213422

COMENTARI DE TEXTOS LITERARIS RUSSOS

1. Objectius docents

Aprofundir en el coneixement de les obres i de la llengua literària russes a partir del comentari de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Comentari de textos d'autors del s. XIX i XX:

1. A. Puixkin: poesies, fragments de *La dama de piques*.
2. M. Lérmontov: poesies, fragments de *L'heroi dels nostres temps*
3. N. Gógol: fragments d' *El capot*
4. A. Txékhov: contes i relats.
5. Bunin: contes i relats.
6. Pasternak: poesies, fragments d' *El Doctor Jivago*
7. Blok: poesies, *Els dotze*
5. Poesies de Balmont, Mandelxtam, Akhmàtova, Tsvetàieva.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen al final del semestre: comentari d'un text literari d'un autor estudiat.
Treballs durant el curs.

4. Bibliografia docent

Veure el curs corresponent de Literatura russa.

5. Observacions

En aquest curs es treballa amb textos originals, per tant, en rus. Per aquest motiu el nivell de llengua recomanat és el corresponent al segon cicle.

Codi 214302

COMENTARI DE TEXTOS ROMANESOS

1. Objectius docents

Proporcionar a l'alumne el coneixement de les obres més rellevants de la literatura romanesa moderna i contemporània.

2. Continguts i el seu desenvolupament

Lectura, comprensió, traducció i comentari de textos dels principals autors.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a les classes. Examen escrit final.

4. Bibliografia docent

Crestomatie româneasca. Texte de limba literara. Bucuresti: Editura didactica si pedagogica, 1978.-

Poesia rumana contemporánea. Antología bilingüe. Barcelona: Barral, 1972- *100 de ani de poezie româneasca (editie bilingva) / 100 years of romanian poetry (bilingual series).* Iasi: Editura Juminea, 1982.

Mihai EMINESCU, *Poezii. Echivalente eminesciene în limbile engleza, franceza, germana, rusa si spaniola.* Bucuresti: Editura Albatros, 1971.

Ion Luca CARAGIALE. *Cuentos.* Salamanca: Cuadernos hispano- rumanos, 1952.

Eugen IONESCU. *Teatre.* Barcelona: Edicions 62, 1990 (= Les millors obres de la literatura universal, segle XX). *Folclore letterario romeno. Antologia di testi scelti e tradotti da Marco CUGNO et Dumitru LOSONTI.* Torino: Regione Piemonte, 1981.

George CALINESCU. *Istoria literaturii române de la origini pâna in prezent. Editie noua, revazuta de autor.* Craiova: Editura Vlad & Vlad, 1993.

Ovid DENSUSIANU. *Literatura româna moderna.* Bucuresti: Editura Eminescu, 1985.- Eugen LOVINESCU. *Istoria literaturii romane contemporane.* Bucuresti: Editura Minerva, 1981.

Dictionar de literatura româna. Bucuresti: Editura Univers, 1979.5. Observacions.No es requereixen coneixements previs de romanès.

Codi 203416

CONTRACULTURES DE POSTGUERRA ALS ESTATS UNITS

1.Objectius docents

Apropar l'Alumn@ a l'estudi del moviments culturals i literaris més significatius als Estats Units des de la Segona Guerra Mundial fins el Moviment del Drets Civils.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs està integrat en el conjunt de les cinc assignatures ofertades pel departament en l'àrea dels "American Studies". Explora l'estudi dels autors i autores més destacats dels anys quaranta, cinquanta i seixanta. Es para especial atenció a la temàtica literària juevo-americana, a l'especificitat de les veus del Sud dels Estats Units, a la producció teatral de denúncia de la postguerra i als moviments culturals més contestataris dels anys de la guerra freda.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valora la participació dels estudiants. L'avaluació es farà amb un examen escrit a final de curs.

4. Bibliografia docent

Fonts primàries:

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament a finals del mes de juny.

Fonts secundàries:

BERCOVITCH, Sacvan. The Cambridge History of American Literature. Cambridge: Cambridge University Press, 1992.

BIGSBY, C. A Critical Introduction to Twentieth Century American Drama. Vol II. Cambridge: Cambridge University Press, 1988.

BRADBURY, Malcom. The Modern American Novel New York. NY: Penguin, 1992.

CUNLIFFE, Marcus. The Literature of the United States. Harmondsworth: Penguin, 1986.

CHASE, Richard. The American Novel and Its Tradition. New York: Anchor Books, 1957.

ELLIOTT, Emory. Columbia Literary History of the United States. Columbia U.P: New York, 1988.

FIEDLER, Leslie. Love and Death in the American Novel. New York, NY: Penguin, 1982.

HEATH (ed.). The Heath Anthology of American Literature Vols I&II D.C Heath and Co., 1992.

HILFEN, Tony. American Fiction since 1540. London: Longman, 1992.

RUBIN, Louis(ed.). The American South: Portrait of a Culture United States Information Agency. Forum Reader Series, 1991

RULAND, Richard. From Puritanism to Postmodernism. New York, NY: Penguin, 1992

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

1. Objectius docents

Oferir a l'estudiant una visió del que ha estat la història de la Crítica Literària des del Classicisme fins a la segona meitat del segle XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introducció al Classicisme. Anàlisi de cinc aspectes de la crítica del Renaixement: la mentalitat prescriptiva, la defensa de la poesia, la *imitatio auctoris*, la dignificació de les llengües vulgars i el culte a la dificultat poètica. El Classicisme francès del segle XVII: la *Querelle des Anciens et des Modernes*, la *Querelle du Cid*, Nicolas Boileau (*Art poétique*, 1674). El Neoclassicisme europeu del segle XVIII: idees dominants. Noves tendències a la segona meitat del segle XVIII: la ruptura amb el Neoclassicisme. Estudi previ de *Els plaers de la imaginació* (1712), de Joseph Addison, i de la *Ciència Nova* (1725), de Giambattista Vico. Anàlisi dels següents textos: *Indagació filosòfica de les nostres idees sobre el sublim i el bell* (1757), d'Edmund Burke; *Sobre la norma del gust* (1757), de David Hume; *Laocoonte* (1766), de Gotthold Ephraim Lessing; *Crítica de la facultat de jutjar* (1790) d'Immanuel Kant; *Sobre poesia ingenua i poesia sentimental* (1795-96), de Friedrich Schiller. Introducció a la crítica romàntica. Anàlisi dels següents textos: *Diàleg sobre la poesia* (1800), de Friedrich Schlegel; *Preface to Lyrical Ballads* (1800), de William Wordsworth; *Biographia Literaria* (1817), de Samuel Taylor Coleridge; *Defence of Poetry* (1821), de Percy Bysshe Shelley; "Prefaci" a *Cromwell* (1827), de Victor Hugo; *Estètica* (1835), de Hegel.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i possibilitat de fer un treball monogràfic.

4. Bibliografia docent

- A.A.V.V. (1988): *¿Qué es la Ilustración?*, Madrid, Tecnos.
- Abrams, M.H. (1975): *El espejo y la lámpara. Teoría romántica y tradición crítica*, Barcelona, Barral Editores, 1953.
- Argullol, R. (1983): *La atracción del abismo*, Barcelona, Bruguera.
- Arnaldo, J. (ed.) (1994): *Fragmentos para una teoría romántica del arte*, Madrid, Tecnos, 1987.
- Asensi, M. (1998): *Historia de la teoría de la literatura (desde los inicios hasta el siglo XIX)*, Valencia, Tirant lo Blanch.
- Bayer, R. (1993): *Historia de la estética*, México, FCE, 1961.
- Beardsley, M.C. y Hospers, J. (1997): *Estética*, Madrid, Cátedra, 1976.
- Berlin, I. (2000): *Las raíces del Romanticismo*, Madrid, Taurus, 1999.
- Bobes Naves, M^a del C. et al. (1995-1998): *Historia de la teoría literaria*, 2 vols., Madrid, Gredos.
- Carnero, G (1983): *La cara oscura del siglo de las luces*, Madrid, Cátedra/Fundación Juan March.
- Cassirer, E. (1993): *Filosofía de la Ilustración*, México, FCE, 1932.
- Cranston, M. (1997): *El romanticismo*, Barcelona, Grijalbo Mondadori, 1994.
- D'Angelo, P. (1999): *La estética del Romanticismo*, Madrid, Visor, 1997.
- De Bruyne, E. (1946): *Estudios de estética medieval* (vols. I y II), Madrid, Gredos, 1958.
- Della Volpe, G. (1972): *Historia del gusto*, Madrid, Visor, 1987.
- De Man, P. (1998): *La ideología estética*, Madrid, Cátedra.
- Dolezel, L. (1990): *Historia breve de la poética*, Madrid, Síntesis, 1997.
- Domínguez Caparrós, J. (1993): *Orígenes del discurso crítico*, Madrid, Gredos.
- Franzini, E. (2000): *La estética del siglo XVIII*, Madrid, Visor.
- Gallego Morell, A. (1972): *Garcilaso de la Vega y sus comentaristas*, Madrid, Gredos.

- García Berrio, A. (1977): *Formación de la teoría literaria moderna*, Madrid, Cupsa.
- García Berrio, A. i Hernández Fernández, T. (1990): *La poética: tradición y modernidad*, Madrid, Síntesis.
- Givone, S. (1990): *Historia de la estética*, Madrid, Tecnos.
- Grassi, E. (1993): *La filosofía del humanismo*, Barcelona, Anthropos.
- Hall Jr., V. (1982): *Breve historia de la crítica literaria*, México, FCE, 1963.
- Hauser, A. (1998): *Historia social de la literatura y del arte*, 2 vols., Madrid, Debate, 1962.
- López Bueno, B. (1987): *La poética cultista de Herrera a Góngora*, Sevilla, Alfar.
- Maravall, J. A. (1975): *La cultura del Barroco*, Barcelona, Ariel.
- Marí, A. (1989): *Euforión-Espíritu y naturaleza del genio*, Madrid, Tecnos.
- Plazaola, J. (1973): *Introducción a la estética*, Madrid, B.A.C.
- Roses Lozano, J. (1994): *Una poética de la oscuridad. La recepción crítica de las Soledades en el siglo XVII*, Madrid, Támesis.
- Tatarkiewicz, W. (1988): *Historia de seis ideas. Arte, belleza, forma, creatividad, mimesis, experiencia estética*, Madrid, Tecnos, 1975.
- Valverde, J.M^a. (1980): *Vida y muerte de las ideas*, Barcelona, Ariel, 1997.
- Vilanova, A. (1968): "Preceptistas españoles de los siglos XVI y XVII", en *Historia General de las Literaturas Hispánicas*, G.Díaz-Plaja (dir.), Barcelona, Vergara, 1953.
- Viñas Piquer, D. (2002): *Historia de la crítica literaria*, Barcelona, Ariel.
- Wahnón Bensusan, S. (1991): *Introducción a la historia de las teorías literarias*, Granada, Universidad de Granada.
- Wellek, R. (1959-1992): *Historia de la crítica moderna*, 7 vols., Madrid, Gredos.
- Yllera, A. (1996): *Teoría de la literatura francesa*, Madrid, Síntesis.

5. Observacions

Aquesta assignatura es complementa amb Crítica Literària II.

1. Objectius docents

Estudi dels principals mètodes de la Teoria de la Literatura desenvolupats al llarg del segle XX, des del Formalisme Rus fins a l'Estètica de la Recepció.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs s'iniciarà amb una introducció a les principals tendències de la Crítica Literària a la segona meitat del segle XIX, tot centrant-se en aquests punts:

- Edgar Allan Poe: *The Philosophy of Composition* (1846) i *The Poetic Principle* (1850).
- Sainte-Beuve i el mètode biogràfic.
- Mètode històric-positivista: Hippolyte Taine ("Introducció" a la *Histoire de la littérature anglaise*, 1863), Émile Zola (*Le roman expérimental*, 1880), Ferdinand Brunetière (*L'évolution des genres dans l'histoire de la littérature*, 1890), Gustave Lanson ("Prólogo" a la *Histoire de la littérature française*, 1894).
- La crítica impressionista: Jules Lemaître, Anatole France i Leopoldo Alas "Clarín".
- La crítica simbolista: Baudelaire, Mallarmé, Verlaine, Rimbaud, Valéry.

A continuació, es passarà a l'estudi dels següents mètodes de Teoria i Crítica Literàries: Formalisme Rus, Estructuralisme Txec, Estilística, Teories Sociològiques de la literatura, Estructuralisme, La teoria lingüístico-poètica de Roman Jakobson, Postformalisme soviètic: el cercle de Bajtín, Semiòtica Literària, Retòrica i Neoretòrica, Pragmàtica Literària, Estètica de la Recepció.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i possibilitat de fer un treball monogràfic.

4. Bibliografia docent

- Abad Nebot, F. (1993): *Crítica literaria (Curso de adaptación)*, Madrid, UNED.
- Aguiar e Silva, V.M. de (1986): *Teoría de la literatura*, Madrid, Gredos, 1972.
- Alsina Clota, J. (1984): *Problemas y métodos de la literatura*, Madrid, Espasa-Calpe.
- Anderson Imbert, E. (1979): *La crítica literaria y sus métodos*, México, Alianza Editorial Mexicana.
- Asensi, M. (1998/2003): *Historia de la teoría de la literatura*, 2 vols., Valencia, Tirant lo Blanch.
- Aullón de Haro, P. (ed.) (1994): *Teoría de la crítica literaria*, Madrid, Trotta.
- Bobes Naves, M^a del C. et al. (1995-1998): *Historia de la teoría literaria*, 2 vols., Madrid, Gredos.
- Brioschi, F. y di Girolamo, C. (1996): *Introducción al estudio de la literatura*, Barcelona, Ariel, 1988.
- Culler, J. (1997): *Literary Theory. A Very Short Introduction*, Oxford, Oxford University Press.
- de Torre, G. (1970): *Nuevas direcciones de la crítica literaria*, Madrid, Alianza.
- Díez Borque, J. M. (ed.) (1985): *Métodos de estudio de la obra literaria*, Madrid, Taurus.
- Dolezel, L. (1990): *Historia breve de la poética*, Madrid, Síntesis, 1997.
- Domínguez Caparrós, J. (1999): *Crítica Literaria*, Madrid, UNED, 1991.
- Eagleton, T. (1993): *Una introducción a la teoría literaria*, México, FCE, 1983.
- Fokkema D. W. - Ibsch, E. (1981): *Teorías de la literatura del siglo XX*, Madrid, Cátedra.
- Frye, N. (1977): *Anatomía de la crítica*, Caracas, Monte Ávila, 1957.
- García Berrio, A. (1994): *Teoría de la literatura (la construcción del significado poético)*, Madrid, Cátedra, 1988.
- Garrido Gallardo, M. A. (2000): *Nueva introducción a la teoría de la literatura*, Madrid, Síntesis.

- Gómez Redondo, F. (1996): *La crítica literaria del siglo XX*, Madrid, Edaf.
- González Ochoa, C. (1990): *Función de la teoría en los estudios literarios*, México, Limusa.
- Guillén, C. (1989): *Teorías de la historia literaria*, Madrid, Espasa-calpe.
- Hall Jr., V. (1982): *Breve historia de la crítica literaria*, México, FCE, 1963.
- Jefferson, A. y Robey, D. (1982): *Modern literary theory. A comparative Introduction*, Londres, Batsford Ltd.
- Llovet, J. (ed.) (1996a): *Teoría de la literatura*, Barcelona, Columna.
- Miguel Alfonso, R. (2001): *Historia de la teoría y la crítica literarias en Estados Unidos*, Madrid, Verbum.
- Pagnini, M. (1975): *Estructura literaria y método crítico*, Madrid, Cátedra.
- Pozuelo Yvancos, J Mª (1988): *Del formalismo a la neorretórica*, Madrid, Taurus.
- ? (1992): *Teoría del lenguaje literario*, Madrid, Cátedra, 1988.
- Reis, C. (1981): *Fundamentos y análisis del texto literario*, Madrid, Gredos.
- Reyes, G. (ed.) (1989): *Teorías literarias en la actualidad*, Madrid, El arquero.
- Ricoeur, P (1987): *Tiempo y narración. Configuración del tiempo en el relato histórico*, 2 vols., Madrid, Cristiandad, 1983-84.
- Ryan, Michael (2002): *Teoría literaria. Una introducción práctica*, Madrid, Alianza.
- Sánchez Trigueros, A. (dir.) (1996): *Sociología de la literatura*, Madrid, Síntesis.
- Schreiber, S.M. (1971): *Introducción a la crítica literaria*, Barcelona, Labor.
- Segre, C. (1985): *Principios de análisis del texto literario*, Barcelona, Crítica.
- Selden, R. et al. (2001): *La teoría literaria contemporánea*, Barcelona, Ariel.
- Valles Calatrava, J. (1994): *Introducción histórica a las teorías de la narrativa*, Almería, Universidad de Almería.
- Villanueva, D. (comp.) (1994a): *Avances en teoría de la literatura*, Compostela, Universidad de Santiago de Compostela.
- ? (coord.) (1994b): *Curso de teoría de la literatura*, Madrid, Taurus.
- Viñas, D. (2002): *Historia de la crítica literaria*, Barcelona, Ariel.
- Wahnón Bensusan, S. (1991): *Introducción a la historia de las teorías literarias*, Granada, Universidad de Granada.
- Wellek, R. y A. Warren (1985): *Teoría literaria*, Madrid, Gredos, 1949.
- Wellek, R. (1959-1992): *Historia de la crítica moderna*, 7 vols., Madrid, Gredos.

5. Observacions

Aquesta assignatura s'entén com a continuació lògica de la Crítica Literària I i es complementa amb Teoria del Llenguatge Literari I.

1. Objectius docents

El programa es divideix en dues parts. La primera té un contingut fonamentalment teòric per tal d'introduir els alumnes a la història del llibre des dels manuscrits fins l'arribada de l'impremta. Les matèries de suport de l'escriptura, els tallers dels copistes, les miniatures i el trascendental pas que va ser la utilització del paper. Les biblioteques dels monestirs i de cases nobles. La segona part proporcionarà uns coneixements pràctics de les escriptures medievals mitjançant una Antologia, confeccionada expresament per aquest curs, de textos procedents de manuscrits dels segles XIII al XV redactats en totes les llengües romàniques, que es transcriuran i prepararan en forma d'edició. Tambè s'inclouen visites a la Secció de Reserva de la Biblioteca Universitària i a la de la Biblioteca de Catalunya per tal de contemplar directament alguns dels manuscrits i primers llibres impressos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introducció a la història del llibre.

Materials de suport de l'escriptura. Els tallers dels copistes. Les biblioteques medievals.

3. Procés d'elaboració del llibre: de les tablettes de cera al pergamí i al paper.

4. La difusió de la cultura escrita: les recopil·lacions cícliques. Els cançoners.

6. L'escriptura medieval: introducció a la lectura i transcripció de textos lírics, narratius i cronístics en les llengües vulgars de la Romània (ss. XIII-XVI).

3. Criteris i formes d'avaluació

Seguiment pràctic durant el curs i examen final (prova escrita teòrico-pràctica).

4. Bibliografia docent

BASTARDAS, J. y P.J. QUETGLAS, «XIII. Paleografia, lèxic i crítica textual», en *Les abreviatures, l'ensenyament medieval i la transmissió del saber*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Publicacions, 1990, pp. 185-196.

BLECUA, A., *Manual de crítica textual*. Madrid: Castalia, 1983 y reimp.

BLECUA, J.M., «Notas sobre la puntuación española hasta el Renacimiento», en *Homenaje a Julián Marías*. Madrid: Espasa-Calpe, 1984, pp. 121-130.

BOHIGAS, P., A.M. MUNDÓ, A.-J. SOBERANAS, «Normes per a la descripció codicològica dels manuscrits», en *Biblioteconomia*, n.ºs. 77-78, 1973-1974, pp. 93-99. (reimp. Biblioteca de Catalunya, 1977, pp. 1-7.

CAVALLO, G., *Le biblioteche nel mondo antico e medievale*. Roma - Bari: Laterza, 1989². Hay trad. española

CAVALLO, G., *Libri e lettori nel Medioevo*. Roma- Bari: Laterza, 1989.

DIEZ BORQUE, J.M.^a, *El libro. De la tradición oral a la cultura impresa*. Barcelona: Montesinos, 1985.

FRADEJAS RUEDA, J.M., *Introducción a la edición de textos medievales castellano*. Madrid: UNED, 1991.

MANGUEL, A., *Una historia de la lectura*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.

MILLARES CARLO, A., *Tratado de paleografía española*. 3 vols., Madrid: Espasa Calpe, 1983.

MILLARES CARLO, A., *Introducción a la historia del libro y de las bibliotecas*. México: Fondo de Cultura Económica, 1986 1^a.

PÄCHT, O., *La miniatura medieval*. Madrid: Alianza Forma, 1987.

RIQUER, M. de «La influencia de la transmisión manuscrita en la estructura de las obras literarias medievales». *Coloquios de historia y estructura de la obra literaria*. Madrid: C.S.I.C., 1971, s.n.

RIQUER, M. de. «La novela en prosa y la difusión del papel», en *Orbis mediaevalis. Mélanges de langue et de littérature médiévales offerts à Reto R. Bezzola à l'occasion de son quatre-vingtième anniversaire*. Berna: 1978, pp. 343-351.

STIENNON, J., *Paléographie du Moyen Age*. Paris: A. Colin , [1973] 1991.

Vocabulario de codicología, P. Ostos/ Mª L. Pardo/ Elena E. Rodríguez. Madrid, Arco Libros, 1997, Instrumenta bibliológica.

Codi 204405

CULTURA BIZANTINA

1. Objectius docents

Assolir, a partir de la lectura i comentari de textos bizantins en traducció, situats degudament en el seu context cultural i històric, una visió de conjunt de la civilització bizantina dels segles IV a XV, tot destacant especialment la seva contribució a la formació de la identitat europea moderna.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

1 La gènesi de Bizanci (ss. IV-X): la formació de la identitat bizantina.

1.1. La triple herència política romana, cultural grega i religiosa cristiana.

1.2. Les controvèrsies dogmàtiques.

1.3. El primer humanisme bizantí (s. IX-X).

2. La fi de Bizanci (ss. XI-XV): l'Imperi grec medieval.

2.1. Bizanci i Occident, un enfrontament polític i cultural.

2.2. Bizanci i l'Islam.

3. L'herència de Bizanci.

3.1. Els humanistes bizantins.

3.2. L'Església Ortodoxa.

3. Criteris i formes d'avaluació.

Examen final amb un tema a desenvolupar i dues preguntes breus.

4. Bibliografia docent

Camps, M., Marcos, E.; Grau, S., *Textos bizantins dels orígens al s. X*, PPU, Barcelona 2001.

Cavallo, G. (Ed.), *El hombre bizantino*, Madrid 1994.

Calímaco y Crisóroo, trad. cast. C. García Gual, Editora Nacional, Madrid 1982.

Comneno, Ana, *La Alexiada*, trad. cast. E. Díaz Rolando, Sevilla 1989.

Comnène, Anne, *Alexiade*, ed. i trad. francesa B. Leib, París 1967 (2^a ed.)

Ducellier, A. *Bizancio y el mundo ortodoxo*, Firenze-Milano 1975 (2^a ed.)

Muntaner, Ramon. *Crònica*, ed. M. Gustà, MOLC 19-20, ed. 62, Barcelona 1984-85.

Ostrogrosky, G., *Historia del estado bizantino*, Madrid 1984.

Rubió, A., *Paquimeres i Muntaner*, I.E.C., Barcelona 1927.

5. Observacions

No cal tenir coneixements de grec.

Les lectures de textos bizantins en traducció s'indicaran, a principis de juliol, a les vitrines del Departament i a la web de Filologia Grega.

Codi 204419

CULTURA DE LA ROMA ANTIGA I

1. Objectius docents

Proporcionar una visió general dels aspectes fonamentals de la civilització de la Roma antiga.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Panorama de la història de Roma: dels orígens a l'antiguitat tardana.
2. Els calendaris i el còmput del temps.
3. Família i parentiu.
4. L'habitatge dels romans i l'aixovar domèstic.
5. El règim de vida i la cura personal.
6. L'estructura social.
7. L'organització territorial.
8. Drets i deures del ciutadà.
9. La situació de la dona.
10. La vida pública.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Examen final.

4. Bibliografia docent

ALFÖLDY, G., *Historia social de Roma* (trad. V. ALONSO TRONCOSO). Madrid, Alianza, 1987.

BIANCHI BANDINELLI, R. - TORELLI, M., *El arte de la antigüedad clásica II. Roma*. (trad. J. CALATRAVA ESCOBAR). Madrid, Akal, 2000.

CARCOPINO, J., *La vida cotidiana en Roma en el apogeo del Imperio* (trad. M. FERNÁNDEZ CUESTA). Madrid, Temas Hoy, 1993.

CORNELL, T.J., *Los orígenes de Roma* (trad. T. de LOZOYA). Barcelona, Crítica, 1998.

ELLUL, J., *Historia de las instituciones de la Antigüedad* (trad. T. de LOZOYA). Madrid, Aguilar, 1979.

GRIMAL, P., *La civilización romana. Vida, costumbres, leyes, artes* (trad. J. de C. SERRA RÀFOLS). Barcelona, Juventud, 1999.

GUILLÉN, J., *Vrbs Roma. Vida y costumbres de los romanos*. Salamanca, Ed. Sígueme, 1986-2000 (4 vol.).

HACQUARD, G. - DAUTRY, J. - MAISANI, O., *Guía de la Roma antigua* (trad. M. ROVIRA). Madrid, Atenea, 2000 (2a. ed. rev.).

MONTERO, S. - BRAVO, G. - MARTÍNEZ PINNA, J., *El imperio romano. Evolución institucional e ideológica*. Madrid, Visor, 1991.

PAOLI, U.E., *Urbs. La vida en la Roma antigua* (trad. J. FERRÁN MAYORAL). Barcelona, Iberia, 1944 (reimpr. 1990).

VEYNE, P., *La sociedad romana* (trad. P. GONZÁLEZ RODRÍGUEZ). Madrid, Mondadori, 1990.

Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements previs de llengua llatina.

1. Objectius docents

Fornir una visió general del sistema de valors i dels corrents de pensament de la Roma antiga, d'acord amb un esquema cronològic, tot considerant-ne la relació amb la ideologia política i la religió.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Pensament, religió i política a la Roma arcaica.
2. El sistema de valors tradicional dels romans.
  - 2.1. La *pietas* i l'experiència religiosa.
  - 2.2. Els costums dels avantpassats.
3. La influència hel·lènica: reacció i adaptació.
  - 3.1. Actituds davant l'hel·lenisme.
  - 3.2. Adaptació dels corrents grecs de pensament a l'època republicana: Lucreci i Ciceró.
4. Les bases ideològiques del Principat d'August.
5. Els corrents de pensament durant l'Imperi.
  - 5.1. Estoïcisme (Sèneca, Epictet, Marc Aureli).
  - 5.2. Neopitagorisme i neoplatonisme.
6. El últims pagans. La configuració d'una filosofia cristiana.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Treball de curs supervisat pel professor i/o examen final.

4. Bibliografia docent

- ANDRÉ, J.M., *La philosophie à Rome*. París, P.U.F., 1977.
- CLARKE, M.L., *The Roman Mind. Studies in the history of thought from Cicero to Marcus Aurelius*, Londres, Cohen & West, 1960 (2a. ed.).
- DODDS, E.R., *Paganos y cristianos en una época de angustia. Algunos aspectos de la experiencia religiosa desde Marco Aurelio a Constantino* (trad. J. VALIENTE MALLA). Madrid, ed. Cristiandad, 1975.
- FONTÁN, A., *Humanismo romano*. Barcelona, Planeta, 1974.
- GRIMAL, P., *Los extravíos de la libertad en la Antigüedad* (trad. A.L. BIXIO). Barcelona, Gedisa, 1998 (2a. ed.).
- GUILLÉN, J., *Vrbs Roma. Vida y costumbres de los romanos*. Salamanca, Ed. Sígueme, 1986-2000 (4 vol.).
- KUNKEL, W., *Historia del derecho romano* (trad. J. MIQUEL). Barcelona, Ariel, 1988.
- LEVI, A., *Historia de la filosofía romana*. Buenos Aires, Eudeba, 1969.
- MESLIN, M., *L'homme romain*, París, Hachette, 1978.
- MICHEL, A., *La philosophie politique à Rome d'Auguste à Marc-Aurèle*, París, Armand Colin, 1969.
- MIQUEL, J., *Historia del derecho romano*, Barcelona, Ed. Gráficas Signo, 1990 (reimpr.).
- Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements previs de llengua llatina.

1. Objectius docents

Aconseguir que l'estudiant adquireixi, a través de la literatura, un coneixement d'aquelles cultures que, pels seus avatars històrics, han estat o estan vinculades a França, i que es troben en territori americà: d'una part, Quebec; de l'altra, el Carib.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 1.- Marc històric de cadascun dels països objecte del nostre estudi.
- 2.- El Quebec i la seva literatura:
  - a) Dels orígens fins a la Revolució tranquil·la.
  - b) Tendències actuals de la creació literària.
- 3.- Literatura haitiana
  - a) Situació de l'escriptor haitià.
  - b) Naixement d'una literatura. La recerca d'una entitat.
  - c) La literatura contemporània a Haití i a la diàspora.
- 4.- Literatura de les Antilles franceses i la Guaiana
  - a) De la literatura dels colons blancs fins a la presa de consciència ètnica.
  - b) La literatura de la Negritud
  - c) La literatura de l'Antillanitat
  - d) El criollisme i els seus autors.

Es proporcionaran els elements bibliogràfics de base per aconseguir el nostre objectiu i es completaran amb la recerca personal de les bases de dades que es donen a la bibliografia general. Les obres literàries objecte d'estudi seran sotmeses a debat d'acord amb les directrius que s'aniran donant en cada moment.

3. Criteris i formes d'avaluació

La participació activa a classe serà necessària ja que s'hi debatran les obres objecte d'estudi. Els treballs escrits (un de cada àmbit), corregits, comentats oralment i avaluats serviran de criteri per determinar la obligatorietat (o no) de l'examen final.

4. Bibliografia general

- ANTOINE, R., *La littérature franco-antillaise*, París, Karthala, 1991.
BEAUDOIN, R., *Le roman québécois*, Montréal, Boréal, 1991 (col."Boréal express").
CORZANI, J., L.-F. HOFFMANN i M.-L. PICCIONE, *Littératures francophones. II. Les Amériques*. París, Belin, 1998.
DELAS, D., *Littéraires des Caraïbes de langue française*, París, Nathan, 1999.
FERNÁNDEZ, C. (coord.), *Literatura francocanadense: la literatura quebequesa*, Oviedo, Universidad de Oviedo, 2001.
GASQUY-RESCH, Y. (dir.), *Histoire littéraire de la francophonie. Littérature du Québec*, Vanves, Edicef, 1994.

webs:

Haiti référence: pàgina d'informació general sobre Haití. <www.haiti-reference.com>

Literatura quebequesa: <www.felix.cyberscol.qc.ca/lq/accueil.html>

Île en île: pàgina dedicada al món insular francòfon amb molts enllaços i biografia i bibliografia dels principals autors: <www.lehman.cuny.edu/ile.en.ile>

5. Observacions

Trobareu la llista de les obres literàries de lectura obligatòria al tauler de bibliografia de la Secció de Filologia Francesa, a partir de finals de juny.

Codi 209424

CULTURA FRANCÒFONA A EUROPA

1. Objectius docents

Fer conèixer la literatura belga d'expressió francesa i la literatura suïssa francòfona

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es presentarà un panorama general d' aquestes literatures posant especial èmfasi en la producció del segle XIX i del segle XX.

La teoria es completarà amb l'anàlisi d'algunes obres i amb textos crítics.

3. Criteris i formes d'avaluació

Respondrà a la suma de la participació activa a classe, dels treballs i proves que es consideri oportú dur a terme i de l'examen final, avaluat en funció del contingut, presentació i nivell de llengua francesa.

4. Bibliografia docent

Joseph Hanse, *Naissance d'une littérature*, ed. Labor, Brussel·les, 1992 (col·l. "Archives du Futur")

Alphabet des lettres belges de langue française, Association pour la production des lettres belges de langue française, Brussel·les, 1992 ...

Roger Francillon, *Histoire de la littérature en Suisse romande*, 2 vol., ed. Payot, Lausanne, 1996

5. Observacions

A partir de principis de juny, trobareu la llista de les lectures obligatòries al Departament.

Codi 202301

CULTURA I SOCIETAT A L'ALEMANYA DEL S.XX

1. Objectius docents

Obtenir una visió general de la societat alemanya des del final de la Segona Guerra Mundial, a propòsit del marc estructural i institucional del sistema polític i social, diverses fites històriques i moments culturals paradigmàtics.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. Alemany de mena? II. Geografia i protecció del medi ambient. III. El sistema polític i els partits IV. L'estat social V. Economia i indústria VI. La unificació alemanya VII. El sistema educatiu VIII. Estrangers/es a Alemanya IX. La premsa a Alemanya X. Noves tendències culturals: "musica popular"; la *Bauhaus* i l'avantguarda..

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen parcial i final; exposicions orals i treballs escrits.

4. Bibliografia docent

Material de treball: dossier de fotocòpies.

Documentació complementària:

La actualidad de Alemania, Societäts-Verlag 1999 (Consulado General de Alemania, Passeig de Gràcia, 111, 11, E-08008 Barcelona)

Cella, A. / Fischer, R. et al., *Landeskunde - deutschsprachige Länder, Österreich*, Regensburg: Wolf 1998

Clalüna, M. / Frischherz, B. et al., *Landeskunde - deutschsprachige Länder, Schweiz*, Regensburg: Wolf 1998

Fragen an die deutsche Geschichte, Historische Ausstellung im Reichstagsgebäude in Berlin, ed.: Der Deutsche Bundestag 1986.

Fulbrook, Mary, *Historia de Alemania*, Cambridge University Press 1990 (trad. al castellà, 1995)

Gros, Jürgen / Glaab, Manuela, *Faktenlexikon Deutschland*, München: Heyne Verlag, 1999

Janés, Alfonsina, *Historia de la cultura alemana*, Barcelona 1992.

Nitzschke, Volker, *Landeskunde - deutschsprachige Länder, Deutschland*, Regensburg: Wolf 1998.

Sánchez Lerchundi, A. / J. Sánchez Hernández, *Vocabulario de cultura alemana*. Sevilla: Kronos. 1997

5. Observacions

Es pressuposa el nivell de llengua alemanya necessari per cursar *Llengua alemanya I*.

Codi 261032

CURS ZERO DE FILOLOGIA CLÀSSICA

1. Continguts i pla de desenvolupament

1. La Filologia Clàssica: què és i què implica ser filòleg clàssic.
2. Col.leccions de textos. Fonts, eines i recursos de la Filologia Clàssica.
3. Introducció a la llengua grega.
4. Introducció a la llengua llatina.

2. Criteris i formes d'avaluació

Examen pràctic

1C primera quinzena d'octubre

2C primera quinzena de desembre

El 60% de la nota final s'obtindrà amb una assistència mínima al curs de vuit sessions.

3. Observacions

Les sessions seran impartides per professors del Departament de Filologia Grega i del Departament de Filologia Llatina.

Codi 205200

DIALECTOLOGIA ÀRAB I

1. Objectius docents

Coneixement de la situació lingüística actual del món àrab i de la geografia i tipologies dialectals de la llengua àrab. Introducció al coneixement de les següents variants d'àrab: *FSA* (àrab parlat formal), l'àrab dialectal de l'àrea sirianopalestina i referències a les característiques fonamentals del dialecte egípcia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Situació lingüística del món àrab: llengües en contacte amb l'àrab, ús social de les llengües, polítiques lingüístiques i variació en l'ús dels diferents registres de l'àrab: l'ús de l'àrab estàndard modern com a llengua parlada i les seves característiques.

Geografia i tipologies dialectals de l'àrab: classificacions dialectals i característiques generals de cada grup. Problemàtica de l'escriptura de l'àrab dialectal a l'hora de confeccionar manuals i solucions adoptades. Dialectes perifèrics.

FSA: variacions fonètiques, morfosintàctiques i lèxiques d'aquest registre formal d'àrab parlat respecte al sistema de l'àrab estàndard. Introducció a la gramàtica, textos i situacions comunicatives en àrab parlat formal (*FSA*) i estudi contrastiu amb l'àrab estàndard modern. La qüestió dels numerals en àrab parlat.

Introducció a l'àrea dialectal sirianopalestina: concreció en l'estudi de la gramàtica i les característiques de la parla de l'àrab de la zona indicada. Aquesta serà la part central i més extensa del curs i es plantejarà mitjançant un enfocament contrastiu respecte a l'àrab estàndard modern.

Introducció al dialecte egípcia: presentació de les característiques generals que singularitzen la parla d'El Caire i la seva àrea d'influència.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada del treball de classe i examen final.

4. Bibliografia docent

General:

-ATLAS OF THE WORLD'S LANGUAGES (Routledge. London, 1994): "The Middle East, North Africa and Ethiopia", pp. 265-279.

-Olivier DURAND, *Introduzione ai dialetti arabi*. Milano, 1995.

-W. FISCHER & O. JASTROW, *Handbuch der Arabischen Dialekte*. Wiesbaden, 1980.

-Jean-Michel TARRIER, "A propos de sociolinguistique de l'arabe", *Bulletin d'Études Orientales*, 43 (1991) 1-15.

www.ub.es/arab/enlaces/llengua

Àrab Parlat Formal (FSA):

-Karin C. RYDING, "Proficiency Despite Diglossia. A New Approach for Arabic", *The Modern Language Journal*, 75 (1991) 212-218.

-Karin C. RYDING, *Formal Spoken Arabic. Basic Course*. Washington D.C., 1990.

Àrea dialectal sirianopalestina:

-Mark W. COWELL, *A Reference Grammar of Syrian Arabic*. Washington D.C., 1964.

-Olivier DURAND, *Grammatica di Arabo Palestinese*. Roma, 1996.

-Moin HALLOUN, *Spoken Arabic for Foreigners*. Jerusalem, 1989 (text escrit + audio).

-Moin HALLOUN, *Cours d'arabe parlé palestinien*. Paris, 1995 (text escrit + audio).

www.syrianarabic.com

Àrea dialectal egípcia

-Wadie BOUTROS, *Méthode d'arabe égyptien du Caire*. El Caire, 1993 (text escrit + audio).

-El-Said BADAWI & Martin HINDS, *A Dictionary of Egyptian Arabic*. Beirut, 1986.

5. Observacions

Cal haver aprovat Llengua Àrab IV.

Codi 205201

DIALECTOLOGIA ÀRAB II

1. Objectius docents

Completar els coneixements de la variant lingüística coneguda com *MSA* (àrab modern estàndard), escrita i parlada. Introducció al *FSA* (àrab parlat formal) i a dos dialectes concrets de dues àrees diferenciades del domini lingüístic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Se seguirà desenvolupant el coneixement de *MSA* a través del mateix tipus de textos utilitzats en Dialectologia àrab I. Pel que fa a la llengua parlada, s'introduirà el coneixement de la gramàtica i exercicis del nivell *FSA*. S'introduirà, també, a coneixements bàsics d'un dialecte àrab de l'àrea oriental i un de l'àrea occidental.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada del treball diari i examen final.

4. Bibliografia docent

K.C. RYDING, *Formal Spoken Arabic: Basic Course*. Washington D.C., 1990. K.C. RYDING, "Proficiency despite Diglossia: a New Approach for Arabic", *The Modern Language Journal*, 75 (1991) 212-218. M. HALLOUN, *Cours d'arabe parlé palestinien*. Paris, 1995. B. HERRERO, *Gramática de árabe marroquí para hispano-hablantes*. Almería, 1998.

5. Observacions

Haver aprovat Dialectologia Àrab I.

Codi 206414

DIALECTOLOGÍA ARAMEA

1. Objectius docents

En los cuatro milenios de historia de la lengua aramea ha tenido una intensa evolución, y se ha desmembrado en numerosas lenguas y dialectos, con su correspondiente literatura; se trata de que el alumno conozca los principales dialectos arameos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Proto-Arameo: Arameo arcaico, Samalio. Arameo antiguo (preaqueménida): arameo común, fragmentación dialectal del Arameo Antiguo: Yaúdico, arameo de Deir `Alla, arameo de Egipto. Arameo Imperial: Koiné aramea, imperial aqueménida, imperial postaqueménida, Arameo Bíblico. Arameo Hasmoneo, Arameo Antiguo Judaico, Arameo Targúmico Babilónico, Arameo Targúmico Galilaico, Nabateo, Palmireno, Arsácida. Arameo Antiguo oriental, Arameo antiguo occidental. Arameo cristiano-palestino. Los dialectos arameos hablados en tiempos de Jesús: Judaico, Samaritano, Galilaico. Arameo Medio: Medio Oriental, Siríaco Medio, Mandeo. Arameo de Dura Europos, Hatra, Pehleví. Arameo tardío: Judío babilónico, Mandeo tardío, Siríaco tardío. Arameo Medieval: literatura gaónica, Sefer Zohar, poesía aramea. Arameo Moderno: Periodización, fragmentación dialectal, Revitalización del Arameo Moderno. Siríaco Occidental Moderno, Siríaco Oriental Moderno.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un treball com a experiència del coneixement de les fonts, i una avaluació general al final de curs tenint en compte el desenvolupament del programa ofert.

4. Bibliografia docent

Bar-Asher, M., *Palestinian Syriac Studies*, Jerusalén 1977; Idem, *Le syro-palestinien. Études grammaticales*", *JournAsiat* 276 (1989) 27-59. Bauer, H.-Leander, P., *Grammatik des Biblisch-Aramäischen*, Halle 1927 (reimpr. 1969).
Beyer, K., *Die aramäischen Texten vom Toten Meer*, Göttingen 1984; *Ergänzungsband*, Göttingen; 3ª ed. 2004.
Cantineau, J., *Le Nabatéen*, 2 vols., París 1930-32 (reimpr. 1978).
- *Grammaire du palmyrénien épigraphique*, El Ciaro 1935 (reimpr. 1987).
Cohen, D., *Neo-Aramei*, *EJ* 12, 1971, 948-951.
Correll, C., *Untersuchungen zur Syntax der neuwestaramäischen Dialekte des Antiliba*, Lautlehre, Formenlehre, Hildesheim 1991.

Codi 207202

DIALECTOLOGIA CATALANA I

1. Objectius docents

Equipar els estudiants amb els conceptes bàsics de la dialectologia, introduir-los a la història de la dialectologia catalana i, sobretot, subministrar-los uns coneixements generals sobre les característiques definidores dels dialectes catalans. L'orientació serà de tipus teòrico-pràctic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Conceptes bàsics. 1.1. Canvi lingüístic: conceptes previs. 1.2. Variació lingüística. 1.3. Dialectes i estàndard. 1.4. La dialectologia. 2. Història succinta de la dialectologia catalana. 2.1. Antecedents. 2.2. Obres bàsiques. 3. Divisió dialectal del català. 3.1. Català oriental-català occidental. 3.2. Altres propostes. 4. Els dialectes catalans: estructura i història. 4.1. Dialectes orientals. 4.2. Dialectes occidentals.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen únic al final del curs.

4. Bibliografia docent

Escola catalana, 293, (1992) exemplar dedicat als dialectes. VENY, J. (1983), Els parlars catalans, Raixa, Palma de Mallorca. (1985), Introducció a la dialectologia catalana. Enciclopèdia Catalana, Barcelona. (1988), Noves dades sobre la partió català occidental-català oriental, dins Actes del Vè Col.loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica, Publics. de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, pàgs. 11-35. VIAPLANA, J. (1985), En relació a la distinció oriental-occidental. Notes crítiques sobre el mapa dialectal del català, dins Miscel.lània Antoni M. Badia i Margarit, 2, Publics. de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, pàgs. 27-36.

5. Observacions

Recomanacions: Gramàtica Històrica Catalana I, Fonologia Catalana I.

Codi 208412

DIALECTOLOGIA ESPANYOLA

1. Objectius docents

Familiarizarse con los diferentes métodos de la dialectología y de la sociolingüística y ver su aplicación en el estudio de la lengua española.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La dialectología española: origen y cuestiones conexas.
2. El español como complejo dialectal.
3. Variedades peninsulares del español: dialectos históricos y modalidades lingüísticas.
4. El español en los dominios lingüísticos de otras lenguas.
5. Estudio monográfico de un dialecto del español.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del cuatrimestre correspondiente

4. Bibliografia docent

- ALVAR, M. (1953), *El dialecto aragonés*, Madrid, Gredos.
- ALVAR, M. (1960), *Textos hispánicos dialectales*, Madrid, Anejo LXXIII de la RFE (2 vols.).
- ALVAR, M. (1962), *Dialectología española*, Cuadernos Bibliográficos, VII, Madrid, CSIC.
- ALVAR, M. (dir.) (1996), *Manual de dialectología hispánica. El español de España*, Barcelona, Ariel.
- CHAMBERS, J. K. y P. TRUDGILL (1980), *La dialectología*, Madrid, Visor, 1994.
- GARCÍA DE DIEGO, V. (1946), *Manual de dialectología española*, Madrid, Instituto de Cultura Hispánica.
- MONDÉJAR, J. (1991), *Dialectología andaluza: estudios*, Granada, Don Quijote.
- MORENO FERNÁNDEZ, F. (1998), *Principios de sociolingüística y sociología del lenguaje*, Barcelona, Ariel.
- QUILIS, A. (1992), *La lengua española en cuatro mundos*, Madrid, Mapfre.
- SILVA-CORVALÁN, C. (1988), *Sociolingüística: teoría y análisis*, Madrid, Alhambra.
- ZAMORA VICENTE, A. (1967), *Dialectología española*, Madrid, Gredos.

Codi 209302

DONA I LITERATURA A FRANÇA

1. Objectius docents

Donar a conèixer i analitzar la literatura feta per dones en llengua francesa i debatre qüestions relacionades amb la dona i la literatura en general.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Aquest curs parteix de la base que la dona com a lectora i com a escriptora pot aportar una visió diferent de la transmesa per la literatura i la crítica tradicionals. Farem un panorama de la literatura feta per dones a França i en l'àmbit francòfon d'arreu del món, tot plantejant qüestions més generals: es pot parlar d'una escriptura "femenina"? Hi ha una temàtica o un estil específics en la literatura escrita per dones? Quins són els objectius i mètodes de la "crítica feminista"?

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen i, voluntàriament, treball escrit. Es valorarà la participació a la classe.

4. Bibliografia docent

Carabí, Àngels y Marta Segarra (eds.): *Mujeres y literatura*, PPU, 1994.

Cixous, Hélène: *La risa de la medusa*, Anthropos, 1995.

Moi, Toril: *Teoría literaria feminista*, Cátedra, 1988.

Segarra, Marta y Àngels Carabí (eds.): *Feminismo y crítica literaria*, Icaria, 2000.

Segarra, Marta; Helena González Fernández y Francesco Ardolino (eds.): *Rías de tinta. Literatura de mujeres en francés, gallego e italiano. Antología bilingüe*, Edicions de la UB, 1999.

Woolf, Virginia: *Una cambra pròpia*, Grijalbo, 1985.

5. Observacions

No s'exigeix cap coneixement previ de la llengua o la literatura franceses. El curs es farà en català i es treballarà amb textos traduïts.

Codi 212407

EL CAMÍ DE SANTIAGO

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi un coneixement del que va significar culturalment el Camí de Santiago.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La *inventio* del sepulcre.
  - La tradició popular. La modificació de la llegenda.
  - El trasllat de Santiago al Finisterrae.
  - Discussions sobre la presència de Santiago a Galícia.
2. El Camí i els camins. La fi del viatge: Santiago de Compostel·la.
3. Els rites dels peregrins.
4. Influència del Camí en les arts.
5. Influència socioeconòmica del Camí.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final.

4. Bibliografia docent

DÍAZ Y DÍAZ, M. C., *El Códice calixtino de la catedral de Santiago*, Santiago de Compostela, 1998.

DÍAZ Y DÍAZ, M. C., *El Camino de Santiago en coche. Los mejores tramos para hacer a pie*, Madrid, Anaya, 1998.

FALQUE REY, E. (ed. e trad.), *Historia Compostelana*, Madrid, Akal, 1994.

GUERRA CAMPOS, J., *Exploraciones arqueológicas en torno al sepulcro del apóstol Santiago*, Burgos, Aldecoa, 1982.

MERINO, M^a, *Camiño de Santiago*, Madrid, Acento Editorial, 1999.

MORALEJO, A., C. TORRES i J. FEO (trad.), *Liber Sancti Jacobi. Codex Calixtinus*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 1998.

LÓPEZ ALSINA, F., *La ciudad de Santiago en la Alta Edad Media*, Burgos, Aldecoa, 1988.

LOSADA, B., *O Camiño de Santiago = El camino de Santiago = Le chemin de Saint-Jacques*, Vigo, Ir Indo, 1992.

PENSADO TOMÉ, J. L. (ed), *Os miragres de Santiago. Versión gallega del Códice latino del siglo XII atribuido al Papa Calixto I.* Madrid, CSIC, 1958 (anejo LXVIII de *Revista de Filología Española*).

VALINA SAMPEDRO, E., *El Camino de Santiago*, Madrid, 1991.

VÁZQUEZ DE PARGA, L., J. M. LACARRA i J. URÍA RÍU, J., *Las peregrinaciones a Santiago de Compostela*, Madrid, CSIC, 1948, 3 vols.

Codi 212417

EL CELTISME A GALICIA: RELACIONS AMB BRETANYA I IRLANDA

1. Objectius docents

Propiciar la reflexió crítica sobre la construcció de les identitats nacionals i estudiar els fonaments, condicionants i conseqüències del celtisme a Galícia, així com les seves relacions amb dos centres del món celta: Bretanya i Irlanda

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El celtisme als historiadors gallecs del s. XIX. La recuperació de la història i la construcció de la identitat col·lectiva.
2. Les teories celtistes i la seva representació literària: la poesia d'Eduardo Pondal.
3. Ecos del celtisme al s. XX
  - 3.1. Els estudis històrics.
  - 3.2. La representació literària.
4. Les relacions amb Bretanya e Irlanda a través de la revista *Nós* i altres publicacions periòdiques.
5. Galícia al món celta: altres manifestacions culturals.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball monogràfic i examen final.

4. Bibliografia docent

GONZÁLEZ MILLÁN, X., *Resistencia cultural e diferencia histórica*, Barcelona, Sotelo Blanco, 2000.

HOBBSAWN, E. H. i T. RANGER (eds.), *The Invention of Tradition*, Cambridge, Cambridge UP, 1987.

MAIER, B., *Dictionary of Celtic Religion and Culture*, Woodbridge, The Boydell Press, 1997.

RENALES CORTÉS, J., *Celtismo y literatura gallega. La obra de Benito Vicetto, su entorno literario*, Santiago, Xunta de Galicia, 1996, 2 vols.

VV. AA., *I Celti*, Milán, Bompiani, 1997.

Unión Libre. Cadernos de vida e culturas, nº 2. *Labirintos celtas*, 1997.

Codi 209303

EL CINEMA A FRANÇA

1. Objectius docents

Examinar les relacions entre cinema i literatura, a través de l'anàlisi d'adaptacions fílmiques de textos literaris francesos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La primera part del curs consistirà en una introducció a la història del cinema francès, en relació amb el cinema europeu i americà: el cinema mut, la "qualité" francesa, la "nouvelle vague", el cinema francès actual, etc.

En la segona part, s'examinaran les relacions complexes entre el cinema i la literatura (la "novel·la cinematogràfica", la "caméra-stylo", el "nouveau roman" i el cinema...), amb especial atenció a les adaptacions cinematogràfiques -franceses o no- de textos literaris francesos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen i/o treball escrit.

4. Bibliografia docent

Bazin, André: ¿Qué es el cine?, Rialp, 2000 (1962).

Casetti, Francesco: Teorías del cine, Cátedra, 1996 (1994).

Clerc, Jeanne-Marie: Littérature et cinéma, Nathan, 1993.

Gubern, Román: Historia del cine, Lumen, 1993 (1973).

Jeancolas, Jean-Pierre: Historia del cine francés, Acento, 1997 (1995).

Vanoye, Francis: Récit écrit, récit filmique, Nathan, 1989.

5. Observacions

El curs es farà en català o castellà. Es treballarà amb textos traduïts i pel·lícules doblades o subtitulades en castellà.

Codi 209405

EL CONTE A FRANÇA

1. Objectius docents

Seguir l'itinerari del conte dins la producció cuentística francesa, veure'n la filiació o les influències, i procedir a l'anàlisi de diferents tipus de conte.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La part teòrica de l'assignatura anirà encaminada a assolir una base historicista que permeti veure l'itinerari d'aquest gènere i constatar-ne les peculiaritats que el conformen segons la època, el corrent o el tipus al qual s'adscriu..

Per a la part pràctica –lectura i anàlisi dels contes– es partirà d'un corpus suficientment ampli que permeti assolir els nostres objectius. L'anàlisi es farà des de diferents òptiques segons el tipus de conte.

3. Criteris i formes d'avaluació

La participació activa que requereix el tipus de treball que es durà a terme i els treballs escrits que s'exigiran seran elements suficients per poder jutjar el nivell de l'alumne i veure si ha assolit els objectius que ens proposem.

4. Bibliografia docent

Bruno Bettelheim, *Los cuentos de Perrault*, Editorial Crítica, Barcelona, 1980.

Pierre-Georges Castex, *Le conte fantastique en France de Nodier à Maupassant*, París, Corti, 1951.

Nacer Khemir, *Los cuentos de los contadores de cuentos*, Editorial Crítica, Barcelona, 1987.

Vladimir propp, *Morphologie du conte*, Seuil, 1970.

Tzvetan Todorov, *Introduction à la littérature fantastique*, Seuil, París, 1970, (coll. Points).

Marie Louise Von Franz, *L'interprétation des contes de fées*, Éditions Jacqueline Renard, París, 1993.

5. Observacions

La llista de contes de lectura obligatòria estarà exposada al tauler del Departament a partir de mitjan juny.

1. Objectius docents

Oferir un coneixement dels textos medievals en llengua francesa, occitana i italiana que presenten una visió anti-cortès de la societat, en els seus personatges i els seus fets. Donar uns coneixements bàsics de les gèneres narratius breus medievals.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La narrativa francesa breu en vers:

1.1. Els *lais* no "meravellosos".

1.2. Els *fabliaux*: gènere, estil, protagonistes i destinataris.

2. La narrativa breu en prosa:

2.1 Las *Vidas* i *razós* dels trobadors: biografies novel·lesques

El *Novelino*: antics herois i nous protagonistes.

3. El *Decameró*: el marc narratiu com a tècnica d'inserció de relats.

3. Criteris i formes d'avaluació

Seguiment durant el curs i examen final.

4. Bibliografia docent

1. Textos

Maria de França, *Lais*. Ed. bilingüe de A.-Mª Holbacher. Barcelona: Sirmio, 1992.

Maria de França, *Lais*. Trad. de A.-Mª Holzbacher. Madrid: Espasa-Calpe, 1978.

Maria de França, *Lais*. Trad. de C. Alvar. Madrid: Alianza Editorial, 1995.

Maria de França, *Lais*. Trad. de J. Jubany. Barcelona: Quaderns Crema, 1981.

Jean Renart, *El lai de la sombra. El lai de Aristóteles*. Int. trad. y notas de Fernando Carmona, Barcelona, PPU, 1986.

Nueve lays bretones y "La Sombra" de Jean Renart, Int. trad. y notas de Isabel de Riquer, Madrid, Ediciones Siruela, 1987.

Fabliaux. Cuentos franceses medievales, ed. Felicia de Casas, Cátedra, Letras Universales 205, 1997.

Fabliaux érotiques, ed. Luciano Rossi, Livre de Poche, Lettres Gothiques, 1992.

López Alcaraz, J., *Los fabliaux*. Ed. y trad. Murcia: Servicio de Publicaciones de la Universidad, 1990.

Nouvel Recueil Complet des fabliaux, W. Noomen & N. van den Boogaard, t.I 1983; t.II 1984; t.III 1986; t.IV 1988; t.V 1990; t.VI 1991.

Martín de Riquer, *Los trovadores*. Historia literaria y textos. Barcelona, Planeta, 1975 y reimp.

Martín de Riquer, *Vidas y retratos de trovadores*. Textos y miniaturas del siglo XIII, Barcelona, Galaxia Gutenberg/ Círculo de Lectores, 1995.

El *Novelino*, ed. Cesare Segre, int., trad. y notas de Isabel de Riquer, París, Memini, Translatio, 2000.

Boccaccio, Giovanni, *Decameron*, ed. V. Branca, Turín, Einaudi, [1980], 1992 (qualsevol traducció).

2. Estudis

AA.VV., *Il racconto*. A cura de M. Picone, Il Mulino, Bolonia, 1985.

M. Mancini, *La letteratura francese medievale*. Il racconto: Bolonia, Il Mulino, 1977.

Ph. Ménard, *Les fabliaux, contes à rire du Moyen âge*, París, PUF, 1983.

W. Krömer, *Formas de la narración breve en las literaturas románicas hasta 1700*. Versión española de J. Conde. Madrid: Editorial Gredos, 1979 (Biblioteca románica hispánica).

M^aJesús Lacarra, *Cuentos de la Edad Media*, Odres Nuevos, Castalia, 1986.

Narrativa breve medieval románica, ed. de Montoya J., A. JUÁREZ y J. PAREDES., Granada: Ediciones de la Universidad de Granada, 1988.

J. Paredes, *Para una teoría del relato. Las formas narrativas breves*. Madrid, Editorial Biblioteca Nueva, 2004 (Biblioteca Otras Utopías).

Tipología de las formas narrativas breves románicas medievales. Ed. de J. Paredes y P. Gracia. Universidad de Granada: Granada, 1998.

Grundriss der Romanischen Literaturen des Mittelalters, vol. V, «Les formes narratives brèves», t.1/2.

Codi 203418

EL MON POSTCOLONIAL ANGLÒFON: EL CARIB I L'INDIA

1. Objectius docents

El curs, que queda integrat en el conjunt de las quatre assignatures postcoloniales que oferta el departament, familiaritzarà l'alumne amb la cultura i literatura del Carib anglòfon i de l'Índia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introducció als móns del Carib i de l'Índia i estudi d'obres representatives que reflecteixin l'època colonial i posterior a la independència.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen escrit sobre els llibres de text. Com que tots els llibres de text seran de lectura obligatòria encara que tots no s'hagin analitzat a classe, es valorarà la participació activa i la iniciativa investigadora demostrada en aquestes cultures i literatures inicialment desconegudes per l'estudiant europeu.

4. Bibliografia docent

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament a finals del mes de juny.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Els alumnes que hagin cursat "Literatura de la Commonwealth II" no poden matricular-se d'aquesta assignatura.

Es recomana haver cursat l'assignatura "Història i Cultura dels Països de la Commonwealth" // "Introducció a les Cultures Postcoloniales de Parla Anglesa".

Codi 203419

EL MON POSTCOLONIAL ANGLÒFON: EL MOSAIC CANADENC

1. Objectius docents

El curs, que queda integrat en el conjunt de les quatre assignatures postcoloniales que oferta el departament, explora la naturalesa de la diversitat cultural a Canadà i contrasta aquesta realitat amb els objectius del multiculturalisme oficial (Llei de juliol de l'any 1988) declarant la conservació i millorament del patrimoni multicultural canadenc.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Mitjançant la lectura de novel·les, contes, assaigs, poemes i una obra dramàtica, entrevistes amb escriptors i pel·lícules, s'analitzarà la qüestió del multiculturalisme canadenc a les seves facetes varies com, per exemple, la diversitat ètnica, la immigració i el racisme. Finalment, es reflexionarà sobre la tendència global del fenomen del multiculturalisme.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació de l'alumne. Al final del curs es realitzarà una prova escrita on l'alumne escollirà entre un del temes tractades a classe pel seu desenvolupament en forma d'assaig crític.

4. Bibliografia docent

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament a finals del mes de juny.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Es recomana haver cursat l'assignatura "Història i Cultura dels Països de la Commonwealth" o "Introducció a les Cultures Postcoloniales de Parla Anglesa".

Codi 203420

EL MON POSTCOLONIAL ANGLÒFON: EL PACÍFIC

1. Objectius docents

Oferir, mitjançant obres literàries, pel·lícules i documentals, una visió del canvi que ha tingut lloc en la representació dels pobles de l'Àsia- Pacífic: Austràlia, Nova Zelanda, etc.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs queda integrat en el conjunt de les quatre assignatures que ofereix el departament en l'àrea dels estudis postcolonials. El curs explora el desenvolupament de polítiques d'identitat a Austràlia, continent que es troba a cavall entre Àsia i el Pacífic. Es fa especial èmfasi en les literatures i pel·lícules produïdes per/sobre les cultures ètniques i indígenes que revisen el cànon literari i cinematogràfic dels darrers anys. El curs, si bé versa sobre Austràlia fonamentalment, també estudia textos breus i pel·lícules dels països veïns d'Àsia – Pacífic: sud-est asiàtic i Nova Zelanda

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència a classe i participació en les activitats de grup i/o discussió de lectures i pel·lícules.
Avaluació continuada mitjançant contribucions a fòrums i/o tutories a nivell particular amb el/la professora
Examen escrit al final de curs

4. Bibliografia docent

La bibliografia docent es donarà en començar el curs.

5.Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Els alumnes que hagin cursat "Literatura de la Commonwealth I" no poden matricular-se d'aquesta assignatura.

Es recomana haver cursat "Història i Cultura dels Països de la Commonwealth" i "Introducció a les Cultures Postcolonials de Parla Anglesa".

Codi 203207

EL TEATRE DE SHAKESPEARE

1. Objectius docents

Anàlitzar de manera exhaustiva i rigorosa tres de les tragèdies principals de Shakespeare.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En primer lloc, es presentaran els models teòrico-crítics més rellevants—crítica humanista, semiòtica, materialisme cultural, feminisme—que han de permetre l'aproximació al fet tràgic. A continuació s'aplicaran aquests models a l'estudi de tres tragèdies de Shakespeare.

3. Criteris i formes d'avaluació

A més de tenir en compte l'avaluació continuada de la seva participació a classe, l'estudiant s'haurà de presentar a un examen final que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent.

4. Bibliografia docent

Fonts primàries:

Shakespeare, W. *Hamlet*. Oxford UP.

Shakespeare, W. *Othello*. Cambridge UP.

Shakespeare, W. *King Lear*. Cambridge UP.

Fonts secundàries:

Bradley, A.C. 1985 (1904): *Shakespearean Tragedy*. Basingstoke and London: Macmillan.

Callaghan, D. ed. 2000: *A Feminist Companion to Shakespeare*. Oxford: Blackwell.

Dollimore, J. 1989 (1985): *Radical Tragedy*. New York & London: Harvester Wheatsheaf.

Dollimore, J. and A. Sinfield, eds. 1985: *Political Shakespeare: New Essays in Cultural Materialism*. Manchester: Manchester UP.

Drakakis, J. ed. 1990 (1985): *Alternative Shakespeares*. London and New York: Routledge.

Drakakis, L. ed. 1992: *Shakespearean Tragedy*. London: Longman.

McEvoy, S. 2000: *Shakespeare: The Basics*. London and New York: Routledge.

Sinfield, A. 1992: *Faultlines: Cultural Materialism and the Politics of Dissident Reading*. Oxford: Clarendon.

Wayne, V. ed. 1991: *The Matter of Difference: Materialist Feminist Criticism of Shakespeare*. New York & London: Harvester Wheatsheaf.

Codi 216424

ELS CLÀSSICS A LES LITERATURES EUROPEES

1. Objectius docents

Es tracta d'aprofundir en el coneixement de la tradició literària europea a través de l'estudi de la pervivència dels clàssics antics més influents, dels orígens orientals al cristianisme, tot llegint i comentant una selecció de les obres i autors més importants des de l'Edat Mitjana fins al nostre temps.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. *Ex Oriente lux*. Les arrels orientals.
2. *La Bíblia*.
3. El llegat grec.
4. Els clàssics llatins.
5. La literatura cristiana.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final o treball d'investigació assessorat pel professor.

4. Bibliografia docent

- BOLGAR, R. R., *The Classical Heritage and its Beneficiaries*, Cambridge, 1954.
- BOLGAR, R. R. (ed.), *Classical Influence on European Culture. A.D.500-1500*, Cambridge, 1971.
- BOLGAR, R. R. (ed.), *Classical Influence on European Culture. A.D. 1500-1700*, Cambridge, 1976.
- CURTIUS, E. R., *Europaische Literatur und lateinisches Mittelalter*, Berna, 1948; trad. cast. *Literatura europea y Edad Media latina* de M. Frenk Alatorre y A. Alatorre, México 1955, 2 vols.
- DELLA CORTE, F., *La presenza classica. Letterature classiche e moderne comparate*, Génova, 1972.
- HIGHET, G., *The Classical Tradition. Greek and Roman influences on Western Literature*, Nueva York-Oxford, 1949; trad. cast. *La tradición clásica. Influencias griegas y romanas en la literatura occidental* de A. Alatorre, México, 1954, 2 vols.
- LIDA DE MALKIEL, R., *La tradición clásica en España*, Barcelona, 1975.
- LIPTZIN, S., *Biblical Themes in World Literature*, Hoboken N. J., 1985.
- TOPPANI, I., *Fortuna e (ri)creazione. Temi classici e letterature moderne*, Bolonia, 1984.

Codi 208428

ELS TEXTOS D'ESPECIALITAT: ANÀLISI LINGÜÍSTICA

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquesta assignatura és doble. D'una part, aplicar a l'anàlisi de textos els conceptes teòrics adquirits en d'altres assignatures. D'altra part, presentar els trets gramaticals, lèxics i pragmàtics dels principals textos d'especialitat.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El discurso y su contexto.
2. El sujeto en el discurso.
3. Tipología textual y géneros discursivos.
4. Propiedades lingüísticas del texto.
5. Textos con fines específicos.
  - 5.1. El lenguaje jurídico.
  - 5.2. El lenguaje administrativo.
  - 5.3. El discurso político.
  - 5.4. Los textos periodísticos.
  - 5.5. El discurso técnico.
  - 5.6. Los textos médicos.
  - 5.7. El discurso publicitario.
6. Lengua y nuevos medios: internet.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants hauran d'elaborar un treball final. Per a l'avaluació es considerarà també la participació a les sessions i les exposicions realitzades a la classe.

4. Bibliografia docent

- Alcaraz, E. y B. Hugues (2002): *El español jurídico*, Barcelona, Ariel.
- Brown, G. y G. Yule (1983): *Análisis del discurso*, Madrid, Visor, 1993.
- Castellón, H. (2000): *Los textos administrativos*, Madrid, Arco/Libros.
- Cristal, D. (2002): *El lenguaje e internet*, Madrid, Cambridge University Press, 2001.
- Dijk, T.A. van (1978): *La ciencia del texto*, Paidós, Barcelona, 1989.
- Fernández Lagunilla, M. (1999): *La lengua en la comunicación política I. El discurso del poder*, Madrid, Arco/Libros.
- Grijelmo, A. (1997): *El estilo del periodista*, Madrid, Taurus.
- Gutiérrez, S. (1997): *Comentario pragmático de textos publicitarios*, Madrid, Arco/Libros.
- Kerbrat-Orecchioni, C. (1980): *La enunciación. De la subjetividad en el lenguaje*, Buenos Aires, Hachette, 1986.
- Puerta López, J.L. y A. Mauría Mas (1995): *Manual para la redacción, traducción y publicación de textos médicos*, Barcelona, Masnou.
- Reyes, G. (1990): *La pragmática lingüística*, Barcelona, Montesinos.
- Yus, F. (2001): *Ciberpragmática*, Barcelona, Ariel.

Codi 214414

ELS TROBADORS

1. Objectius docents

Aprofundir en el coneixement de la lírica medieval occitana. Introduir l'alumne en l'anàlisi crítica dels textos dels trobadors més significatius

2. Continguts i pla de desenvolupament

A partir d'una tria de textos representatius de les diverses èpoques, s'abordarà el seu estudi des d'aproximacions diferents: lingüístiques, temàtiques i estilístiques, sense deixar de banda els problemes de transmissió textual o la intertextualitat.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen pràctic i possibilitat de realitzar un treball guiat pel professor

4. Bibliografia docent

C. Di Girolamo, *Els trobadors*, València, Edicions Alfons el Magnànim – Diputació de València, 1994

L. Lazzerini, *Letteratura medievale in lingua d'oc*, Modena, Mucchi, 2001

M. Mancini, *Il punto su i trovatori*, Bari, Laterza, 1991

M. de Riquer, *Los trovadores*, 3 vols., Barcelona, Planeta, 1975

F. Zufferey, *Recherches linguistiques sur les chansonniers provençaux*, Genève, Droz, 1987

Codi 203302

ENSENYAMENT DE L'ANGLÈS COM A LLENGUA ESTRANGERA I

1. Objectius docents

Reflexionar críticament sobre experiències prèvies d'aprenentatge.

Entendre articles bàsics sobre didàctica i recerca a l'aula.

Avaluar críticament material pedagògic i dissenyar activitats d'aprenentatge seguint directrius de diferents paradigmes.

Desenvolupar la capacitat d'observació a l'aula.

Familiaritzar-se i utilitzar eines multimèdia i d'ofimàtica (CALL) aplicades a l'ensenyament de l'anglès.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'ensenyament de segones llengües i la lingüística aplicada.

L'ensenyament de l'anglès en el context català, espanyol i europeu.

Enfocaments didàctics: corrents principals i recents.

L'aprenentatge: el paper de l'errada, la repetició i la gramàtica.

Activitats d'aprenentatge: aspectes teòrics, tècnics i d'avaluació.

El professor: planificació, programació, organització i estils d'interacció.

L'aprenent: el treball en grup, estils d'aprenentatge i motivació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorà l'assimilació de continguts i la capacitat d'aplicació dels mateixos, així com el grau de treball personal i de seguiment durant el quadrimestre (participació a classe i a fòrums de debat, lectura crítica de textos assignats, etc.)

L'avaluació sumativa es portarà a terme a partir de la realització d'un examen basat en les lectures i exercicis escrits portats a terme per l'alumne al llarg del quadrimestre.

4. Bibliografia docent

Davies, P & Pearse, E. (2000). *Success in English Teaching*. Oxford University Press.

Gass, S., Bardovi-Harlig, K. et al., (Eds.). (2002). *Pedagogical Norms for Second and Foreign Language Learning Teaching*. John Benjamins.

Johnson, K. & Johnson, H. (1998). *The Encyclopedic Dictionary of Applied Linguistics: A Handbook for Language Teaching*. Blackwell.

Johnson, K. (2001). *Introduction to Foreign Language Learning & Teaching*. Longman.

Ribé, R. & Vidal, N. (1995). *La Enseñanza de la Lengua Extranjera en la Educación Secundaria*. Alhambra Longman.

Richards, J., Platt, J. & Weber, H. (1985). *Longman Dictionary of Applied Linguistics*. Longman (traduït per Ariel, 1997).

Scrivener, J. (1994). *Learning Teaching*. Heinemann.

Tragant, E. Navés, T. & Ribé, R. (2001). *Ensenyament de Llengües Estrangeres I. Text-guia n° 221*. Publicacions Universitat de Barcelona.

5. Observacions

El curs està enfocat vers l'ensenyament de l'anglès com a llengua estrangera encara que pot ser útil per l'ensenyament d'altres llengües, sempre i quan l'estudiant tingui prou nivell d'anglès per seguir els requisits acadèmics.

Codi 203405

ENSENYAMENT DE L'ANGLÈS COM A LLENGUA ESTRANGERA II

1. Objectius docents

Aprofundir en el coneixement dels processos d'aprenentatge i ensenyament d'una llengua estrangera a partir de l'observació, l'experimentació i la recerca.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'identificaran i analitzaran els components que formen part dels processos d'aprenentatge i ensenyament. Aquests components inclouen: l'explotació de tècniques, l'estudi de variables de context, l'ús de la tecnologia, el paper de l'avaluació, la familiarització amb enfocaments diversos, la interacció a l'aula etc.

Partint de la reflexió personal, l'anàlisi d'observacions a l'aula, i la lectura activa de la literatura, s'aprendrà a integrar els components estudiats a través de la producció i experimentació de material didàctic creat pel mateix alumne.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació serà contínua i es basarà en un seguiment dels treballs de l'alumne, la seva participació a classe i el seu portfolio de l'assignatura.

4. Bibliografia docent

- Brown, H.D. 2000 (4th ed.). Principles of Language Teaching and Learning. Englewood Cliffs, NJ.: Prentice Hall Regents.
- Council of Europe. 2001. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Cambridge: CUP.
- Kagan, S. and L. Kagan Reaching Standards Through Cooperative Learning: Providing for All Learners in General Education Classrooms. VHS.
- Littlewood, W. 1995. Communicative Language Teaching: An Introduction (First published in 1981). Cambridge, Cambridge University Press.
- Nunan, D. 1999. Second Language Teaching and Learning. Boston: Heinle & Heinle.
- Ribé, R., Navés, T., Tragant, E. 1999. Ensenyament de Llengües Estrangeres II. Text-guia. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona.
- Ribé R. 1994. L'Ensenyament de la Llengua Anglesa al Cicle Escolar Secundari. Bellaterra: Autònoma.
- Ribé R. & Vidal N. 1993. Project Work Step by Step. Oxford: Heinemann.
- Ribé R. & Vidal N. 1995. La Enseñanza de la Lengua Extranjera en la Educación Secundaria. Madrid: Alhambra Longman.
- Richard-Amato, P.A. 1995. Making it Happen. London and NY: Longman.
- Richards J.C. & Rodgers T.S. 1986. Approaches and Methods in Language Teaching and Analysis. Cambridge : CUP.
- Stern H.H. 1983, Fundamental Concepts of Language Teaching. Oxford: OUP.
- Willis, J. 1982. Teaching English through English. Longman. London: Longman.
- Woodward, T. 2001. Planning Lessons and Courses. Cambridge: CUP.

5. Observacions

Es recomana haver cursat Ensenyament de Llengües I.

El curs està enfocat vers l'ensenyament de l'anglès com a llengua estrangera encara que pot ser útil per l'ensenyament d'altres llengües, sempre i quan l'estudiant tingui prou nivell d'anglès per seguir els requisits acadèmics.

Codi 204430

ENSENYAMENT DEL LLATÍ I DE LA CULTURA I CIVILITZACIÓ ROMANES

1. Objectius docents

Introduir l'alumne a les diferents teories i a les diverses metodologies de l'ensenyament de la llengua llatina i de la cultura clàssica d'època romana.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Perspectiva històrica de l'ensenyament de la llengua llatina i de la cultura i civilització romanes.
2. Mètodes d'ensenyament de la llengua llatina i de la cultura i civilització romanes.
3. El llatí i la cultura i civilització romanes a l'ensenyament secundari.
4. Materials i recursos didàctics:
  - 4.1. L'aprenentatge del lèxic.
  - 4.2. Tipologia didàctica dels textos llatins.
  - 4.3. Tipologia dels exercicis i la seva utilitat.
  - 4.4. Els manuals i llibres de text.
  - 4.5. Mitjans audiovisuals.
  - 4.6. Materials a la Xarxa.
5. Programació de temes.
  - 5.1. Preparació i exposició de temes.
6. Criteris d'avaluació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Examen i/o treball dirigit pel professor.

4. Bibliografia docent

- ALVAR EZQUERRA, A., "Estado actual de la enseñanza del latín y del griego", *EClas* 123, 2003, pàg. 69-84.
- ARAGAY i PRADES, F., *Estudi per a una nova didàctica del llatí en el currículum*. Barcelona, Publ. de la UB, 1994. Col·lecció: tesis doctorals microfíxades 2167.
- CLUA, J.A., *Llista de recursos per a la didàctica del llatí (bibliografia, cultura, museus, història i textos)* (www.xtec.es/~jclua12/4clas.htm).
- HERRLE, Th., *Didattica della lingua latina* (trad. ital. d'P. MASSIMI de *Lebendiges Latein. Methodische Versuche zur Verlebendigung des Lateinunterrichts vom Mittelalter bis Gegenwart*). Roma, Armando, 1964 (reimpr. 1975).
- PIRE, G., *Le latin en question. Vues modernes sur l'étude des langues anciennes*. Lieja, H. Dessain, 1971.
- METHODOS. Revista electrónica de didáctica del latín*: (antalya.uab.es/).
- VALCÁRCEL, V. (ed.). *Didáctica del latín. Actualización científico-pedagógica*. Madrid, Ediciones Clásicas, 1995.
- VILLORIA, C., "Collatinus: Un software de análisis y traducción latina", *EClas* 126, 2004, pàg. 97-103.

Codi 210422

ESCRITURA DE DONES A ITÀLIA

1. Objectius docents

Coneixement de la literatura italiana escrita per dones, amb una atenció especial cap als segles XIX i XX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A la primera part del curs, es donarà una panoràmica de les «escritures de dones» des dels orígens de la literatura italiana fins a la segona meitat del segle XIX. A la segona part, l'estudi se centrarà en les autores considerades més significatives de la literatura italiana moderna i contemporània, amb la proposta d'un cànon «al femení».

És obligatòria la lectura de quatre obres (n'hi ha traduccions al català i al castellà): Grazia DELEDDA, *Elias Portolu*, Sibilla ALERAMO, *Una donna*, Anna BANTI, *Artemisia*, Natalia GINZBURG, *Lessico familiare*, Dacia MARAINI, *La lunga vita di Marianna Ucrìa*. Les novel·les assenyalades es podran canviar amb altres textos, sempre que els/les estudiants s'hagin posat d'acord prèviament amb el docent.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen escrit final.

4. Bibliografia docent

SEGARRA, M., H. GONZÁLEZ i F. ARDOLINO (eds.), *Rías de tinta. Literatura de mujeres en francés, gallego e italiano. Antología bilingüe*, Barcelona, Universitat de Barcelona, 1999.

WOOD, S., *Italian Women's Writing, 1860-1994*, Londres, Athlone, 1995.

ZANCAN, M., *Il doppio itinerario della scrittura*, Torí, Einaudi, 1998.

5. Observacions

Els estudiants que no assisteixin a les classes hauran d'establir un pla de treball alternatiu amb el docent.

1. Objectius docents

- (i) Presentar los marcos teóricos adecuados para dar cuenta del valor de las estructuras de la lengua oral conversacional.
- (ii) Presentar el modelo de análisis de una gramática “ampliada” (con información de uso – pragmática--).
- (iii) Analizar estructuras concretas del español conversacional especialmente rentables en la interacción dialógica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Gramática de la lengua escrita y descripción de la lengua oral. 2. Ámbitos de uso y variables funcionales. El concepto de *adaptación contextual* (lingüística). 3. Marcos teóricos: la Gramática funcional; la Gramática discursiva; la Pragmática; el Análisis de la Conversación; el Análisis del Discurso. 4. La Gramática de la Interacción: la gramática adaptada al contexto. 5. Mecanismos lingüísticos característicos de la conversación. 6. Análisis de estructuras lingüísticas característicamente dialógicas del español (estructuras de apertura de diálogo; de anuncio de tema; de toma de turno; de cierre de la conversación; de cambio de tema; de réplica; de justificación; de valoración, etc.)

3. Criteris i formes d'avaluació

En un examen se evaluarán los conocimientos teóricos de la materia así como la capacidad de aplicarlos al análisis de las estructuras concretas del español conversacional. Los estudiantes que así lo prefieran tendrán la posibilidad de llevar a cabo un trabajo. Se valorará también la participación activa de los alumnos.

4. Bibliografia docent

BRIZ, A. (1996): *El español coloquial: situación y uso*, Madrid, Arco/Libros. BRIZ, A. (1998): *El español coloquial en la conversación. Esbozo de pragmagramática*, Barcelona, Ariel. CORTÉS, L. y A. BAÑÓN (1997a): *Comentario lingüístico de textos orales (La tertulia)*, Madrid, Arco/Libros. CORTÉS, L. Y A. BAÑÓN (1997b): *Comentario lingüístico de textos orales (II. El debate y la entrevista)*, Madrid, Arco/Libros. ESCANDELL, V. (1996): *Introducción a la Pragmática*, Barcelona, Ariel. GALLARDO, B. (1998): *Comentario de textos conversacionales. I: De la teoría al comentario*, Madrid, Arco/Libros. GALLARDO, B. (1998b): *Comentario de textos conversacionales. II: Los textos*, Madrid, Arco/Libros. GUTIÉRREZ ORDÓÑEZ, S. (1997): *Temas, temas, focos, tópicos y comentarios*, Madrid, Arco/Libros. MARTÍN, M^a.A. y E. MONTOLÍO [eds.], *Los marcadores del discurso en español. Teoría y análisis*, Madrid, Arco/Libros. PAYRATÓ, Ll. (1988[1990]): *Català col.loquial. Aspectes de l'ús corrent de la llengua catalana*, València, Universitat de València. PORTOLÉS, J. (1998): *Marcadores del discurso*, Barcelona, Ariel. REYES, G. (1990): *La pragmática lingüística*, Barcelona, Montesinos. REYES, G. (1996): *El abecé de la pragmática*, Madrid, Arco/Libros. VIGARA, A. (1992): *Morfosintaxis del español coloquial*, Madrid, Gredos.

1. Objectius docents

Formació del sistema d'hàbits i de capacitats en el domini de la llengua oral i escrita pel que fa l'expressió de les intencions comunicatives. Perfeccionament dels hàbits de la llengua oral i escrita apresos en altres matèries, d'acord amb les exigències de les normes gramaticals i estilístiques de la llengua russa. Ampliació del vocabulari, estudi i aplicació de les lleis de subordinació de paraules i de la construcció d'oracions en la llengua russa (simples i complexes).

2. Continguts i pla de desenvolupament

- El concepte de percepció intencional de la llengua
- Lingüística pragmàtica
- El concepte d'estilística
- Estilística lèxica
- La elecció de la paraula. El significat de la paraula. Aspectes sintagmàtics del lèxic. Sinonímia. Antonímia. Paronímia. Tautologia (de formació de paraules, semàntica).
- La utilització estilística de la polisèmia, de l'homonímia, la sinonímia, l'antonímia i la paronímia.
- Funcions estilístiques dels arcaïsmes i dels historicismes, dels neologismes i de les paraules d'origen estranger.
- Utilització estilística del lèxic expressiu, de les unitats fraseològiques, refranys, proverbis i aforismes.
- Els estils de la llengua
- El concepte de estils funcionals. L'estil científic. Definició general i particularitats. L'estil oficial-comercial. Definició general i particularitats. L'estil periodístic. Definició general i particularitats.
- Estil col·loquial. Definició general i particularitats.
- Instruments figuratius-expressius de la llengua (l'epítet, la comparació, la metàfora, la metonímia, la sinècdoque, la hipèrbole, la ironia, l'al·legoria, etc.)
- Particularitats gramaticals de la llengua escrita. L'aspecte sintagmàtic. L'ordre de les paraules, el lloc de les diferents unitats en el sintagma.
- Les construccions gramaticals bàsiques i la seva sinonímia. La utilització de paraules introductòries.
- La utilització de fórmules comunicatives i clixés en les diverses formes de llenguatge escrit. Normes ortogràfiques i de puntuació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis pràctics: dictats de diccionari i de text, exposicions, redaccions, etc.

Dictat 1 (PRR), p. 136, exc. 11 (3).

Dictat 2 (PRR), p. 135, exc. 10.

Dictat 3 (PRR), p. 100-101, exc. 12 (fragment)

Redacció («O sebé»)

Exposició («Dialog s politológom»), (PRR), p. 21, exc. 4, («Dovlàtov ? dótxeri»)

Exercicis: (PS) exc. 7, 10, 12, 31, 32, 33

4. Bibliografia docent

KÓKHTEV N.N. ROZENTAL D.N. Populiàrnaia stílístika rússkogo iazikà /Moscou, Russki iazik, 1984 - (PS).

ROZENTAL, D.E.. Praktítxeskaia stílístika rússkogo iazikà. 3ra ed./ Moscou, Víxsaia xkola, 1974 (PSR1a).

Posobie po razvítiu rexi dlia innostrànykh studéntov-filólogov (treti-piati gody obsxénia) /
Moscou, Russki iazik, 1986 (PRR).

Codi 207428

ESTRUCTURA FONOLÒGICA DEL CATALÀ

1. Objectius docents

Analtzar els aspectes més destacats que presenta la interpretació del sistema fonològic del català i la discussió dels diferents plantejaments metodològics de les principals propostes.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Qüestions teòriques
  - 1.1. Revisió del concepte de fonema
  - 1.2. Trets distintius
  - 1.3. Fonologia i morfologia
2. Fenòmens específics
  - 2.1. Neutralitzacions vocàliques i consonàntiques
  - 2.2. Assimilacions i dissimilacions
  - 2.3. Elisions. Reforçament.
  - 2.4. Sil·labificació i accent

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del curs, que podrà incloure aspectes teòrics i aspectes pràctics. Possibilitat d'un treball.

4. Bibliografia docent

- ANDERSON, S.R. (1984), *Phonology in the Twentieth Century*, ?versió cast.: *La fonologia en el siglo XX*, Visor Distribuciones, Madrid, 1990.?
- BONET, E. i LLORET, M.R. (1998), *Fonologia catalana*, Ariel, Barcelona.
- MASCARÓ, J. (1978), *Catalan Phonology and Phonological Cycle*, Indiana University Linguistics Club, Bloomington, ?versió cat.: *La fonologia catalana i el cicle fonològic*, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 1983.?
- RECASENS, D. (1991), *Fonètica descriptiva del català*, IEC, Barcelona.
- VIAPLANA, J i DE CESARIS, J.A. (1984), La vocal neutra del català central: fonema o al·lòfon, dins A. Bartra *et al.*, *Estudis gramaticals*, 1, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, pàg. 341-380.
- WHEELER, M.W. (1987), L'estructura fonològica de la síl·laba i del mot en català, dins *Miscel·lània Antoni M. Badia i Margarit*, 6, PAM, Barcelona, pàg. 79-108.

5. Observacions

Recomanacions: Fonologia Catalana I.

Codi 204301

ETIMOLOGIA LLATINA: TRADICIÓ I ACTUALITAT

1. Objectius docents

Introduir en l'estudi de l'etimologia mitjançant l'anàlisi de diferents fenòmens lingüístics que, suficientment exemplificats, serveixen per a assolir les bases teoricopràctiques del treball etimològic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'etimologia: concepte, història i mètodes.
2. Fonts etimològiques de les llengües romàniques.
  - 2.1. El fons bàsic del lèxic romànic: el llatí.
  - 2.2. Una aportació lèxica recurrent: el grec.
  - 2.3. Les aportacions lèxiques de les llengües de substrat, superstrat i adstrat.
3. Etimologia formal: canvis fonètics i morfològics.
4. Etimologia semàntica: concepte i factors del canvi semàntic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Treball de curs supervisat pel professor i/o examen final.

4. Bibliografia docent

BASTARDAS, J., *Diàlegs sobre la meravellosa història dels nostres mots*. Barcelona, Ed. 62, 1996.

BRUGUERA, J. – FLUVIÀ, A., *Diccionari etimològic*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1996.

CALVET, L.J., *Historias de palabras*. Madrid, Gredos, 1996.

CHUECA, J. A. et alii, *L'origen llatí del català i del castellà: el perquè de les paraules*. Barcelona, Pagès, 1996.

COROMINES, J. – GULSOY, J. – CAHNER, M., *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona, Curial, 1980-1991 (9 vol.).

COROMINES, J., *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico*. Madrid, Gredos, 1980-1991 (6 vol.).

ERNOUT, A. – MEILLET, A., *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*. París, Klincksieck, 1985 (reimpr. de la 4a. ed. augmentada per J. ANDRÉ).

ESTÉBANEZ GARCÍA, F., *Étimos griegos: monemas básicos de léxico científico*. Barcelona, Ediciones Octaedro, 1998.

GUIRAUD, P., *L'étymologie*. París, P.U.F., 1967 (10a. ed.).

PINGARRÓN SECO, E., *Étimos latinos: monemas básicos de léxico científico*. Barcelona, Ediciones Octaedro, 1998.

VENY, J., *Mots d'ahir, mots d'avui*. Barcelona, Empúries, 1991.

ZAMBONI, A., *La Etimología* (trad. P. GARCÍA MOUTON). Madrid, Gredos, 1988.

Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta matèria es recomana haver fet l'assignatura "Llatí" o bé tenir coneixements elementals de llengua llatina.

Codi 209301

EXPRESSIÓ ESCRITA DE LA LLENGUA FRANCESA

1. Objectius docents

Perfeccionament de la llengua francesa escrita.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- Els tipus de text
- Regles de coherència textual i connectors
- Contracció de textos.
- Redacció i dissertació.

3. Criteris i formes d'avaluació.

Avaluació contínua i, si escau, examen final.

4. Bibliografia docent

BONNARD, H., *Code du français courant*, Magnard, 1990.

CAPUT, J.P., *Guide de l'expression écrite*, Hachette Éducation, 1991.

GARCÍA-PELAYO Y GROSS, Ramón et TESTAS, Jean (1999) *Grand dictionnaire français-espagnol espagnol-français*, Paris, Larousse.

CASTELLANOS I LLORENÇ, Carles, CASTELLANOS I LLORENÇ, Rafael (1990) *Diccionari francès-català*, Barcelona, Enciclopèdia catalana, S.A.

ROBERT, Paul, *Le nouveau Petit Robert*, Paris, Dictionnaires Le Robert.

Codi 207310

EXPRESSIÓ ORAL EN CATALÀ

1. Objectius docents

1. Proporcionar als estudiants recursos que els permetin ampliar la competència en la producció de textos orals formals en català, especialment en l'àmbit acadèmic.
2. Millorar la pronúncia dels sons en la cadena parlada i la fluïdesa mitjançant el desenvolupament de la consciència analítica de l'estudiant.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció: la llengua oral formal
  - 1.1 Llengua oral i llengua escrita
  - 1.2 Llengua informal i llengua formal
2. Lèxic i gramàtica estàndard oral
3. Ortologia
  - 3.1. Vocalisme
  - 3.2. Consonantisme
4. Gèneres orals acadèmics
  - 4.1. L'exposició oral
  - 4.2. La classe magistral
  - 4.3. La conferència
  - 4.4. El debat

3. Criteris i formes d'avaluació

Mitjançant la participació a classe i un examen oral consistent en la producció d'un text oral formal.

4. Bibliografia docent

Bau, Montserrat; Pujol, Montserrat; Rius, Agnès (1995) *Curs de pronunciació. Exercicis de correcció fonètica*. Vic. Àrtic.

Castellanos, Joan Anton (1997) *Manual de pronunciació*. Vic. Eumo.

Institut d'Estudis Catalans. Secció Filològica (1990; 1992) Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana (I fonètica; II morfologia) 3a ed. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Rubio, Joana; Puigpelat, Francesc (2000) Com parlar bé en públic. Barcelona: Pòrtic.

Vilà, Montserrat (coord.) (2002). Didàctica de la llengua oral formal. Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques.

Codi 201400

FERNANDO PESSOA I ELS MOVIMENTS D'AVANTGUARDA

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi un coneixement pormenoritzat de l'obra de Fernando Pessoa i dels moviments d'avantguarda portuguesos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Um precedente: Cesário Verde. O movimento simbolista (1890-1912: Camilo Pessanha. O Saudosismo ou o Renascimento Nacionalista (1912-1915): Teixeira de Pascoais. O movimento modernista: a geração do "Orpheu" (1915-1927) Fernando Pessoa. Mário de Sá-Carneiro. PESSOA: O teorizador da nova poesia portuguesa. O poeta múltiplo. o filósofo. Político e ficcionista. O filósofo da arte e o analista literário. Do pagão ao iniciado. O visionário. O provocador. O fenómeno heteronímico. 1. Os grandes heterónimos: Alberto Caeiro; Ricardo Reis; Álvaro de Campos. Os semi-heterónimos: Bernardo Soares e o *Livro do Desassossego*. Sebastianismo e Quinto-Império: *Mensagem*.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final. Treball complementari per a obtenir notable o excel.lent.

4. Bibliografia docent

Robert BRÉCHON: *Estranho Estrangeiro*, Quetzal Editores, Lisboa, 1997[Trad.*Extraño extranjero. Una biografía de Fernando Pessoa*, Alianza Editorial (Alianza literaria), Madrid, 1996

Y.K. CENTENO y Stephen RECKERT: *Fernando Pessoa. Tempo. Solidão. Hermetismo*, Moraes Editores, Lisboa, 1978

Mário GARCIA: *Teixeira de Pascoais. Contribuição para o estudo da sua personalidade e para a leitura crítica da sua obra*, Publicações da Faculdade de Filosofia - Braga - 1976

Fernando GUIMARÃES: *Simboismo. Modernismo e Vanguardas*, IN-CM, Lisboa, 1982

Maria Teresa Rita LOPES: *Fernando Pessoa: le théâtre de l'être*, Éditions de la Différence, Paris, 1985

Eduardo LOURENÇO: *Pessoa revisitado*, Moraes Editores, Lisboa, 1981

Fernando Pessoa, Número monogràfic de la revista *Anthropos*, 74-75, Barcelona, 1997, dedicat a Fernando Pessoa

António QUADROS: *Fernando Pessoa*

Jorge de SENA: *Fernando Pessoa & Cia heterónima*, 2Vols., Edições 70, Lisboa, 1982

1. Objectius docents

Desenvolupar en l'alumne la comprensió de l'estructuració interna del text-font i la sensibilitat respecte dels seus components, com a pas previ de la traducció. Desenvolupar la comprensió dels mecanismes i dificultats de transferència de text-font a llengua-meta.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'estudiarà el text des del vessant de la semàntica del text i el discurs, la semàntica lèxica, la semàntica sintàctica i l'estil. Els components del curs es generaran inductivament de l'anàlisi constant de textos escrits i parlats, literaris i dels mitjans de comunicació. Aquesta activitat s'enriquirà amb lectures d'aprofundiment, o bé exercicis gramaticals i lèxics.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà el treball individual, la participació en les tasques d'anàlisi textual i traducció i el portfoli personal de l'estudiant. També hi haurà un examen final. Aquesta prova constarà de traducció d'un text del català o castellà a l'anglès i un de l'anglès al català o castellà.

4. Bibliografia docent

Alguns diccionaris útils per a la classe:

Diccionario Oxford español-inglés, inglés-español. Oxford: OUP, 1998 (2nd ed.).

Gran Diccionario español-inglés, English-Spanish. Paris: Larousse, 1993 (2^{aa} ed.).

Oliva, S., i A. Buxton, Diccionari anglès-català. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1983. Oliva, S. i A. Buxton, Diccionari català-anglès. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1986.

Cambridge Word Selector, inglés-español. Cambridge: CUP, 1995.

Cambridge Word Selector, anglès-català. Cambridge: CUP, 1995.

Cambridge Dictionary of English on CD-ROM. Cambridge: CUP, 2001.

Collins Cobuild English Language Dictionary, London: Collins, 1987.

Collins English Dictionary. London: Collins, 2000.

Encyclopedia Britannica Online. <http://www.eb.com/>

Longman Language Activator. London: Longman, 1993.

Longman Dictionary of Contemporary English (with CD). London: Longman, 1995 (3rd edition)

Mc Arthur, T. Longman Lexicon of Contemporary English. London: Longman, 1981 (1st ed.), 1992 (reprint).

MacMillan. MacMillan English Dictionary for Advanced Learners. (with CD) 2002.

Oxford English Dictionary (CD Rom). Oxford: OUP, 2002 (3rd ed.)

Merriam-Webster Unabridged Dictionary on-line. <http://www.merriam-websterunabridged.com/mwol-2b.htm>

Oxford Advanced Learner's Dictionary (CD Rom). Oxford: OUP, 2000.

Webster's International Dictionary of the English Language, Merriam-Webster, Springfield (Mass.).

Altres obres:

Baker, M. 1992. In *Other Words - A coursebook on translation*. London & New York: Routledge, 1992.

Bell, R. T., *Translation and Translating*. London: Longman, 1991.

Cook, G., *Discourse*. Oxford: OUP, 1989.

Cook, G. *Discourse and Literature*. Oxford: OUP, 1994.

Hervey, S., Higgins, I., Haywood, L.. *Thinking Spanish Translation: A Course in Translation Method*. London: Routledge, 1995.

Jackson, H., *Words and their Meaning*. London: Longman, 1988.

- Mott, B., A Course in Semantics and Translation for Spanish Learners of English. Barcelona: EUB, 1996 (2^{aa} ed.).
- Mott, B., A Spanish-English, English-Spanish Translation Companion for Spanish Learners of English. Barcelona: EUB, 1996.
- Newmark, P. A Textbook of Translation. Hemel Hempstead: Prentice Hall, 1988.
- Newmark, P. Paragraphs on Translation, Multilingual Matters Ltd, Clevedon (England), 1993.
- Ribé, R., Fonaments de la traducció, Text-guia. Barcelona: UB, 1998.
- Venuti, L. (ed). The Translation Studies Reader. London: Routledge, 2000.

Codi 208302

FONÈTICA DE L'ESPANYOL

1. Objectius docents

Estudio de las características físicas y fisiológicas de los sonidos de la lengua española en vistas a su aplicación al sistema fonológico del español.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonética y fonología: objetivos.
2. Fonema y sonido.
3. Características físicas y fisiológicas de los sonidos.
4. Clasificación articulatoria y acústica de las vocales y de las consonantes del español.
5. Los alfabetos fonéticos: práctica de transcripción.
6. Descripción de la sílaba española.
7. El acento y la entonación del español.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos. Se realizará una prueba al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

Blecua, J. M. (1975) "Fonética y fonología", en J. Alcina y J. M. Blecua, Gramática española, Barcelona, Ariel.

Canellada, J. y J. Kuhlman (1987) Pronunciación del español, Madrid, Castalia.

Martínez Celdrán, E. (1984) La fonètica, Barcelona, Empúries.

Martínez Celdrán, E. (1984) la fonética, Barcelona, Teide.

Navarro Tomás, T. (1918) pronunciación española, Madrid, Revista de Filología Española.

Quilis, A. (1993) Tratado de fonología y fonética españolas, Madrid, Gredos.

5. Observacions

Se recomienda cursar esta asignatura en el segundo año del primer ciclo.

Codi 611400

FONÈTICA EXPERIMENTAL

1. Objectius docents

Saber dur a terme totes les fases d'un experiment fonètic. Col.laborar en la investigació bàsica del laboratori.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El disseny experimental: obtenció i ordenació de les dades. Interpretació i discussió dels resultats. Informe final.
  2. Elements d'estadística: tabulació i representacions gràfiques, mides de tendència central i dispersió, les distribucions, proves significatives, l'ANOVA, correlació i regressió, etc.
  3. Els instruments d'un laboratori: analitzadors de la veu, sintetitzadors, el palatògraf, etc.
- Pla: S'explicarà aquest contingut i es proposaran experiments possibles. Després de triar-ne un, l'alumne desenvoluparà l'experiment en totes les seves fases sota la supervisió del professor.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà l'informe final sobre l'experiment realitzat.

4. Bibliografia docent

- BUNGE, M. (1980), *La ciencia: su método y su filosofía*, Buenos Aires, Siglo XX.
- FESTINGER, L. i KATZ, D. (Editors), (1992), *Los métodos de investigación en las ciencias sociales*, Barcelona, Ediciones Paidós.
- HEMPEL, C.G. (1966), *Filosofía de la ciencia natural*, Madrid, Alianza.
- LLISTERRI, J. (1991), *Introducción a la fonética: el método experimental*, Barcelona, Anthropos.
- MARTÍNEZ CELDRÁN, E. (1991), *Fonética experimental: teoría y práctica*, Madrid, Síntesis.
- SOLÉ SABATER, M.J. (1984), "La experimentación en fonética y fonología", en *Estudios de fonética experimental, vol I*, Barcelona, PPU, 1-70.

5. Observacions

És imprescindible haver cursat anteriorment l'assignatura de fonètica general.

Codi 611201

FONÈTICA GENERAL

1. Objectius docents

Conèixer les teories de la percepció i de la producció de la parla. Analitzar i interpretar gràfics diversos sobre la realització articulatòria i acústica de la parla.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La fonètica com a ciència de la parla
2. La classificació articulatòria del sons
3. La producció del so i la seva manifestació acústica
4. La percepció de la parla
5. Elements prosòdics
6. Epíleg

Pla: Classes magistrals que cercaran la transmissió de la informació
Classes pràctiques en el laboratori

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final amb una primera part teòrica i una segona pràctica.

4. Bibliografia docent

BORDEN, G.J.; HARRIS, K.S. & RAPHAEL, L.J. (1980): *Speech Science Primer. Physiology, Acoustics, and Perception of Speech*, Baltimore, Williams and Wilkins, 1994, tercera edició.

CATFORD, J.C. (1977): *Fundamental Problems in Phonetics*, Edinburgh University Press.

KENT, R.D. & READ, Ch. (1992): *The Acoustic Analysis of Speech*, San Diego, California, Singular Publishing Group, Inc.

LADEFOGED, P. & MADDIESON, I. (1996): *The Sounds of the World's Languages*, Oxford, Blackwell Publishers.

LIEBERMAN, P. & BLUMSTEIN, S.E. (1988): *Speech Physiology, speech perception, and acoustic phonetics*, Cambridge University Press, Cambridge.

MARTINEZ CELDRAN, E. (1984): *Fonética*, Teide Barcelona, 1994, quarta edició.

MARTINEZ CELDRAN, E. (1996): *El sonido en la comunicación humana*, Barcelona, Octaedro (Versió catalana: *La fonètica*, Barcelona, Empúries, 1994).

PICKETT, J.M. (1980): *The Sounds of Speech Communication*, Allyn and Bacon, Boston

.

Codi 203108

FONÈTICA I FONOLOGIA ANGLESA I

1. Objectius docents

Fer possible la complementarietat entre l'estudi de la fonètica i la fonologia de la llengua anglesa a nivell descriptiu-analític i la descripció i pràctica de la pronunciació de l'anglès entesa com un dels components essencials de la competència fonològica (i comunicativa) de l'aprenent de l'anglès com a llengua estrangera.

Els objectius més concrets pretenen ser:

(1) Proporcionar a l'alumne una sòlida base teòrica de fonètica i fonologia anglesa mitjançant la descripció dels mecanismes de la producció de la parla (fonètica articulatòria) i les característiques articulatòries i acústiques dels sons de l'anglès i la descripció del seu sistema fonològic, posant especial èmfasi en aquells aspectes fonètics i fonològics en els quals l'anglès difereix del català i l'espanyol.

(2) Desenvolupar la capacitat d'anàlisi lingüística de l'alumne mitjançant l'anàlisi d'exemples i dades a nivell (a) fonètic: percepció de diferències articulatòries i discriminació auditiva dels sons de l'anglès a nivell segmental; i (b) fonològic: distribució dels sons i morfofonemes de l'anglès.

(3) Millorar la competència fonològica de l'alumne com a part de la seva competència comunicativa general a nivell perceptiu i productiu, tant pel que fa a la fluïdesa com a la precisió articulatòria (a nivell segmental).

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es tractaran els següents blocs temàtics:

1. Introducció a la fonètica i la fonologia
2. La fisiologia de la producció de la parla
3. La classificació dels sons de la parla: la seva articulació i propietats acústiques
4. El sistema fonològic de l'anglès
5. Transcripció fonètica
6. Els sons a la cadena parlada: assimilació i formes febles

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final escrit de tres hores, que consistirà en un dictat fonètic (30 minuts) i unes preguntes teòriques. Per a aprovar l'examen, l'alumne deu aconseguir una puntuació mínima de 5/20 al dictat. Així mateix, es considera important l'assistència a classe, la participació en les pràctiques, el lliurament dels exercicis encomanats pel professor, i la presentació al test de tipus elecció múltiple, que es posa abans del final del curs.

4. Bibliografia docent

Bàsica

MORA, J. C., & MOTT, B. *Fonètica i fonologia anglesa* (dossier electrònic: antologia d'apunts i exercicis).

MOTT, B. (2000). *English Phonetics and Phonology for Spanish Speakers*. Barcelona: UB. (amb CD)

WELLS, J. C. (2000). *Longman Pronunciation Dictionary*. 2nd ed. Burnt Mill (Harlow): Longman.

Recomanada

Carr, P. (1999). *An Introduction to Phonetics and Phonology*. Oxford: Blackwell.

Cruttenden, A. (2001). *Gimson's Pronunciation of English*. 5th ed. London: Arnold.
O'Connor, J. D. (1980) *Better English Pronunciation*. 2nd ed. Cambridge: CUP.
Roach, P. (2001). *English Phonetics and Phonology. A Practical Approach*. 3rd ed. Cambridge: CUP.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Codi 203211

FONÈTICA I FONOLOGIA ANGLESES II

1. Objectius docents

Ampliació dels coneixements assolits al curs *Fonètica i Fonologia I*; presentació de problemes fonològics de diverses llengües; revisió del sistema fonològic de l'anglès amb detalls del paper que juga l'entonació en la comunicació; introducció al fenomen del canvi fonètic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es tractaran els següents temes:

1. Revisió de *Fonètica i Fonologia Anglesa I*
2. La transcripció fonètica: revisió i ampliació
3. El fonema i la teoria dels trets distintius
4. Problemes de fonologia
5. La sílaba
6. El ritme
7. L'accentuació de frase
8. L'entonació
9. Duració de les vocals i consonants de l'anglès
10. El canvi fonètic

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final de teoria.

4. Bibliografia docent

Bàsica

González, E., Mora, J. C., & Mott, B. *Fonètica i Fonologia Anglesa II, Text-Guia*. Barcelona: UB, 2001

Mott, B. *English Phonetics and Phonology for Spanish Speakers*. Barcelona. UB: 2000 (amb CD).

Recomanada

Aitchison, J. *Linguistics: An Introduction*. 5th ed. London: Hodder & Stoughton, 1999.

Carr, P. *An Introduction to Phonetics and Phonology*. Oxford: Blackwell, 1999.

Davenport, M, & Hannahs, S. J. *Introducing Phonetics and Phonology*. London: Arnold, 1998.

Giegerich, H. J. *English Phonology. An Introduction*. Cambridge: CUP, 1992.

Katamba, F. *An Introduction to Phonology*. London: Longman, 1989.

McMahon, A. *An Introduction to English Phonology*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2002.

Wells, J. C. *Longman Pronunciation Dictionary*. Burnt Mill (Harlow): Longman, 2000.

5. Observacions

Per a matricular-se a l'assignatura *Fonètica i Fonologia Anglesa II*, l'alumne ha d'haver aprovat prèviament *Fonètica i Fonologia Anglesa I*.

Codi 212200

FONÈTICA I FONOLOGIA DEL GALLEC

1. Objectius docents

Assolir un coneixement general de les característiques de la fonètica i fonologia de la llengua gallega.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Conceptes bàsics de fonètica i fonologia.
2. El sistema vocàlic de la llengua gallega.
3. El sistema consonàntic.
4. La síl·laba i la seva estructura.
5. Entonació i accent.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis pràctics i examen final.

4. Bibliografia docent

- ALVAREZ BLANCO, R. et al. (1986). *Gramática Galega*. Vigo, Galaxia.
- FERNÁNDEZ REI, F. (1991 [1990]). *Dialectoloxía da lingua galega*. Vigo, Xerais.
- FERNÁNDEZ REI, F. e HERMIDA GULÍAS, C. (eds.) (1996). *A nosa fala: bloques e áreas lingüísticas do galego*. 1 vol. + 3 casetes. Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega.
- FREIXEIRO MATO, X. R. (1997): *Gramática da lingua galega*. Vol. 1: *Fonética e fonoloxía*. Vigo, A Nosa Terra.
- GONZÁLEZ, M. (coord.) (1999): *Atlas lingüístico galego. Fonética*. Santiago de Compostela, Fundación Barrié de la Maza.
- KREMER, D. (ed.) (1999). *Actas Do V Congreso Internacional de Estudos galegos (Universitaät de Trier, 1997)*. V. 2. A Coruña, Ed. do Castro.
- KREMER, D. (ed.) (1998): *Homenagem a Joseph M. Piel por ocasião do seu 85º aniversario*. Tübingen, Instituto da Cultura e Lingua Portuguesa/Consello da Cultura Galega.
- LORENZO, R. (ed.) (1994): *Actas do XIX Congreso Internacional de Lingüística e Filoloxía Románicas (Santiago de Compostela, 1989)*. Vol. 6. A Coruña: Barrié de la Maza.
- MARTÍNEZ CELDRÁN, E. (2001): *O son na comunicación humana. Introducción á fonética*. Vigo: Galaxia.
- RAMALLO, F./REI-DOVAL, G./RODRÍGUEZ, X.P. (2000). *Manual de ciencias da linguaxe*. Vigo, Xerais.
- RÉGUEIRA FERNÁNDEZ, X. L. (coord.) (1998): *Os sons da lingua*. Vigo, Xerais.
- VEIGA ARIAS, A. (1976). *Fonología gallega*. Valencia, Bello.
- , (1998). *Estudios lingüísticos*. Santiago de Compostela: Seminario de Estudos Galegos.
- Revistes
- Cadernos de Lingua*. Santiago de Compostela: ILG / RAG.

Codi 213100

FONÈTICA I FONOLOGIA RUSSES I

1. Objectius docents

Desenvolupament dels hàbits d'una pronunciació i escriptura correctes sobre la base de l'estudi dels sistemes fonètic i fonològic del rus normatiu actual i un entrenament pràctic. Coneixement de les normes bàsiques d'ortografia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El sistema fonològic i la base articulatòria del rus.
2. Transcripcions fonètica i fonemàtica.
3. Entrenament a la pronunciació correcta dels sons russos, amb especial atenció a les dificultats concretes dels catalano i castellanoparlants.
4. Sistema d'entonació del rus: tipus de construccions entonacionals.
5. Normes ortogràfiques bàsiques.

3. Criteris i formes d'avaluació

Proves de control parcials i un examen a final del curs. L'examen contindrà una part oral.

4. Bibliografia docent

Material aportat pel professor.

CASTELLVÍ, J. & IGNÀTKINA, L.V., Elements de fonètica russa. Curs de fonètica per a catalanoparlants. PPU. Barcelona, 1996.

Codi 207200

FONOLOGIA CATALANA I

1. Objectius docents

Assolir el coneixement de les característiques del sistema fonològic de la llengua catalana centrant l'atenció fonamentalment en l'inventari d'unitats i en llur distribució, en les característiques dels sons corresponents i en aspectes de caràcter interpretatiu.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Revisió de conceptes generals de fonètica
2. Característiques fonètiques (articulatòries i acústiques) dels sons del català
3. Sistema vocàlic del català
4. Sistema consonàntic del català

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen únic al final de curs , que inclourà aspectes teòrics i aspectes pràctics.

4. Bibliografia docent

BADIA I MARGARIT, ANTONI (1963-68) [1970] "Les vocals tòniques E i O en el català de Barcelona. Assaig d'anàlisi fonològica de la situació actual", *Estudis Romànics* 12, pàgs. 119-172. Reproduït a *Sons i fonemes de la llengua catalana*, Barcelona, Universitat de Barcelona, 1980, pàgs. 141-190.

BONET, EULÀLIA i LLORET, MARIA ROSA (1998) *Fonologia catalana*, Barcelona: Ariel.

COROMINES, JOAN (1951-52) [1953] "Canvi d' o tancada inicial en o oberta" *Estudis Romànics* 3, pàgs. 206-212, reproduït a *Lleures i converses d'un filòleg*, Barcelona: Club Editor, 1971, pàgs. 189-195.

COROMINES, JOAN (1971) "Sobre l'elocució catalana en el teatre i en la recitació", dins *Lleures i converses d'un filòleg*, Barcelona: Club Editor, pàgs. 94-105.

GIL FERNÁNDEZ, JUANA (1990) *Los sonidos del lenguaje*, Madrid, Síntesis (4a. reimpressió, 1995) [capítols 1-4, pàgs. 11-71] .

IEC (1990), *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I Fonètica*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans (3a. edició revisada, 1998).

IEC (1999), *Aplicació al català dels principis de transcripció de l'Associació Fonètica Internacional*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.

RECASENS, DANIEL (1991) *Fonètica descriptiva del català (Assaig de caracterització de la pronúncia del vocalisme i consonantisme del català del segle XX)*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans (2a. ed. revisada, 1996). [capítol I. Fonètica general, pàgs. 15-57]

RECASENS, DANIEL (1993) *Fonètica i fonologia*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana.

Codi 208403

FONOLOGIA ESPANYOLA

1. Objectius docents

Presentación del sistema fonológico y de los presupuestos teóricos de los nuevos modelos de la fonología no lineal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonética y fonología: objetivos. Relación entre ambas disciplinas.
2. N.I. Trubetzky: el principio del inmanentismo lingüístico y la noción de sistema. El concepto de fonema y de oposición fonológica. Las variantes.
3. R. Jakobson: el binarismo. El rasgo distintivo y la oposición lógica. Las leyes de implicación. La fonética acústica. Las doce oposiciones.
4. El sistema fónico del español. Algunos problemas.
5. N. Chomsky y la fonología generativa: principios y problemas.
6. La fonología no lineal: la fonología métrica y la fonología de dependencia. La sílaba, el pie y el grupo tonal. El concepto de ambisilabidad y de extrametricidad. Estructura de la sílaba española.
7. Las unidades prosódicas: el acento y la entonación. El análisis de niveles y el análisis de configuraciones.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos. Se realizará una prueba al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

- ALARCOS, E. (1968), Fonología española, Madrid, Gredos.
- ANDERSON, S. (1990), La fonología en el siglo XX, Madrid, Visor.
- CHOMSKY, N. y HALLE, M. (1968), Principios de fonología generativa, Madrid, Fundamentos, 1979.
- DURAND, J. (1990), Fundamentos de fonología generativa y no lineal, Barcelona, Teide, 1992.
- HARRIS, J. (1983), La estructura silábica y el acento en español, Madrid, Visor, 1991.
- JAKOBSON, R. y HALLE, M. (1956 y 1971), Fundamentos del lenguaje, Madrid, Ayuso, 1974.
- MARTÍNEZ CELDRÁN, E. (1989), Fonología general y española, Barcelona, Teide.
- TRUBETZKOY, N.S. (1939), Principios de fonología, Madrid, Cincel, 1987.

Codi 611202

FONOLOGIA GENERAL

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquesta assignatura és conèixer els conceptes generals de la fonologia i els criteris que permeten analitzar l'estructura sonora de les llengües per arribar a l'anàlisi fonològica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El nivell sonor i les unitats fonològiques
2. Fonologia clàssica: les oposicions fonològiques
3. Els processos fonològics
4. Cap a l'anàlisi fonològica: el principi fonèmic
5. Alternances i distribució complementària
6. Representacions fonològiques: formes bàsiques i formes derivades
7. Les regles fonològiques
8. Els trets distintius
9. La síl·laba
10. Fonologia autosegmental
11. Fonologia lèxica
12. Accent i entonació
13. Teoria de l'optimitat

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis pràctics al llarg del curs. Examen final de caràcter teòric i pràctic sobre la matèria de l'assignatura.

4. Bibliografia docent

- ANDERSON, S.R. (1985) *La fonología en el siglo XX*. Madrid. Visor.
- BONET, E. y LLORET, MR. (1998) *Fonología Catalana*. Barcelona. Ed. Ariel.
- CARR, Ph. (1993) *Phonology*. London. The Macmillan Press Ltd
- CONTRERAS, H. y C. LLEO. (1982). *Aproximación a la fonología generativa*. Barcelona. Anagrama.
- DURAND, J. (1990). *Fonología generativa y no lineal*. Barcelona. Teide.
- EWEN, C.J. y VAN DER HULST, H. (2001) *The Phonological Structure of Words* Cambridge. Cambridge University Press.
- HYMAN, L. M. (1981). *Fonología: teoría y análisis*. Madrid. Paraninfo.
- INTRONO, F. TESO, E. y WESTON, R. (1995) *Fonética y fonología actual del español*. Madrid. Cátedra.
- JAKOBSON R. y M.HALLE (1956). *Fonaments del llenguatge*. Barcelona. Empúries.
- LASS, R. (1984). *Phonology*. Cambridge. Cambridge University Press.
- MARTINEZ CELDRAN, E. (1989). *Fonología general y española*. Barcelona. Teide.
- ROCA, I. y JOHNSON, W. (1999) *A Course in Phonology*. Oxford. Blackwell Pub. (Capítulos 2, 4, 6, 9, 19)
- ROCA, I. y JOHNSON, W. (1999) *A Workbook in Phonology*. Oxford. Blackwell Pub.
- SPENCER, A. (1996) *Phonology*. Oxford. Blackwell Publishers
- TRUBETZKOY, N. (1939). *Principios de Fonología*. Madrid. Ed. Cincel.

5. Observacions

Es recomana haver realitzat abans l'assignatura de Fonètica General.

Codi 208310

FORMAS NARRATIVAS DE LA LITERATURA ESPAÑOLA (I)

1. Objectius docents

Exponer los rasgos y formas generales de la novela y el cuento a lo largo de su evolución histórica y en su relación con otros géneros literarios o formas artísticas.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. CONCEPTO, HISTORIA Y TIPOLOGÍA DE LA NOVELA

Definiciones y caracterización del género

Génesis y precedentes históricos. Tendencias narrativas anteriores al XIX

Tipología de la novela moderna: Realismo(s) y Naturalismo, Novela lírica, Novela psicológica, Novela de Formación, Novela intelectual, Novela simbólica, Novela negra, Metanovela

II. MESTIZAJES Y FRONTERAS: LA NOVELA Y SU RELACIÓN CON OTROS GÉNEROS LITERARIOS Y LAS FORMAS ARTÍSTICAS

Novela, *Nouvelle* y Cuento

Novela y Poesía

Novela y Drama

Novela y Cine / Pintura / Fotografía

III. ESTRUCTURA Y DISCURSO NARRATIVO

Realidad, relato y ficción

Los conceptos de “historia”, “discurso”; “fábula” y “trama”

Estructuras de la novela: línea, en rosetón, encadenada, paralela, contrapuntística, coral, circular, abierta,...

Formas de organización de la trama

La intriga y su organización narrativa

3. Criteris i formes d'avaluació

Los alumnos deberán preparar un temario (que se repartirá el primer día de clase) relacionado con las lecturas del curso y desarrollar uno o más de esos temas en la convocatoria de examen. Podrán, si lo desean, presentar un trabajo adicional, consensuado previamente con la profesora.

4. Bibliografia docent

ANDERSON IMBERT: *Teoría y técnica del cuento*, Ariel.

BAJTÍN, M.: *Estética de la creación verbal*, Siglo XXI.

BAL, M.: *Teoría de la narrativa*, Cátedra.

BOURNEUF / OULLET: *La novela*, Ariel.

DOMÍNGUEZ GARRIDO, A.: *El texto narrativo*, Síntesis.

FORSTER, E. M.: *Aspectos de la novela*, Debate.

GENETTE, G.: *Figuras / Ficción y dicción*, Lumen.

LODGE, D.: *El arte de la ficción*, Península.

MAINER, J. C.: *La escritura desatada*, Temas de Hoy.

SULLÀ, E. (ed.): *Teoría de la novela. Antología del siglo XX*, Crítica.

VARGAS LLOSA, M.: *Cartas a un joven novelista*, Planeta / Ariel.

Codi 208311

FORMES NARRATIVES A LA LITERATURA ESPANYOLA II

1. Objectius docents

Conocer los elementos fundamentales con que se contruye una novela y las técnicas y recursos narrativos más destacados. Se pondrá el énfasis en el análisis de texto, seleccionando fragmentos representativos que ilustren la teoría.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. EL NARRADOR

El narrador y la cuestión del autor.

Narrador y narratario.

Las funciones del narrador.

Punto de vista y focalización.

El narrador en cuanto locutor: las voces narrativas.

El narrador en cuanto personaje.

II. TÉCNICAS Y RECURSOS NARRATIVOS.

Narración y Descripción.

Narrativa impersonal: Estilo directo regido, Diálogo, discurso directo narrativizado, Monólogo dramático, Monólogo citado o Soliloquio, Estilo indirecto libre, Psiconarración.

Narrativa personal: Discurso directo, discurso indirecto y discurso indirecto libre. Los monólogos: autocitado, autonarrado, autónomo, autorreflexivo. La corriente de conciencia y el monólogo interior.

Ritmo, tono y estilo en el relato.

III. EL TIEMPO.

Tiempo narrativo y Tiempo cronológico.

Los tiempos del relato: crónico, psicológico o interior.

La organización del tiempo narrativo: orden, duración y frecuencia.

Tiempo del relato, Tiempo de la escritura y Tiempo de la lectura.

IV. EL ESPACIO.

Concepto y tipología del espacio: Ciudad, Naturaleza, Interiores.

El Topoanálisis según el modelo de Bachelard.

El cronotopo de Bajtin: Castillo, sala, pasillo, escalera, sótano....

Espacio y personajes.

El espacio de la escritura.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen según el temario y las lecturas, más un trabajo breve, manejando los conceptos más destacados de la narratología moderna.

4. Bibliografia docent

Además de la incluida en "Formas Narrativas (I)",

BACHELARD, G. Poética del espacio. FCE.

PEREC, G. ESpecies de espacio. Montesinos.

TACCA, O. Las voces de la novela. Gredos.

5. Observacions

Es recomana haver cursat abans "Formas narrativas de la literatura española (I)"

Codi 161036

FRANÇÈS AVANÇAT PER ECONOMISTES

1. Objectius docents

Permetre al futur especialista de l'empresa desenvolupar-se amb eficiència en els seus intercanvis professionals, escrits i orals, amb interlocutors de parla francesa.

Assolir una major capacitat professional.

Preparar eventualment l'examen del *Diplôme de Français des Affaires 2* de la Cambra de Comerç i Indústria de París.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'entreprise et son environnement: - La France et la francophonie - Panorama socio-économique français

2. L'entreprise et son personnel: - Le recrutement - Les salariés

3. L'entreprise et son fonctionnement: - Les différents types d'entreprises - La production - Le marketing - La publicité - La distribution - La vente - Les finances de l'entreprise - La vie d'une entreprise

4. L'entreprise et ses partenaires: - La banque - Le transport - Les assurances - Les télécommunications

5. La communication professionnelle écrite et orale

3. Criteris i formes d'avaluació

La nota final es calcularà en funció de: examen final (70%) i avaluació continuada de l'adquisició de coneixements durant tot el curs (30%).

Avaluació externa : Possibilitat per als estudiants que ho desitjin de presentar-se a l'examen del *Diplôme de Français des Affaires 2* de la Cambra de Comerç i Indústria de París.

4. Bibliografia docent

Ouvrages de base

PENFORNIS J. L., *Affaires.com Niveau avancé*, París CLE International.

BOULARÈS M. & J. L. FRÉROT, *Grammaire progressive du français. Niveau avancé*, París, CLE International.

Ouvrages conseillés

DANILO M. & J. L. PENFORNIS, *Le français de la communication professionnelle*, París, CLE International.

FAYET M. & A. IMBERT-MISHIMATA, *Savoir rédiger le courrier d'entreprise*, París, Éditions d'Organisation.

POU G. & M. SANCHEZ, *Commerce / Affaires, et Économie*, París, CLE International.

Dictionnaires et lexiques

Dictionnaire commercial, *París, Académie des Sciences Commerciales.*

BERNARD Y., & J. C. COLLI, *Dictionnaire économique et financier*, París, Seuil.

LA ROCQUE G. de & Y. BERNARD, *Dictionnaire de l'espagnol des affaires*, París, Librairie Générale Française.

CHAPRON J. & P. GERBOIN, *Dictionnaire de l'espagnol économique, commercial et financier*, París, Presses Pocket,.

Lexique des lettres commerciales en quatre langues, Barcelona, Ed. Cantabria.

Journaux et revues

Quotidiens : La Tribune de l'Expansion, Les Echos, Le Journal des Finances

Hebdomadaire: *Le Nouvel Économiste*

Mensuels: * *Capital, Défis, L'Entreprise, L'Expansion*

Recommandés aussi les suppléments et les pages sur l'activité économique, financière et l'entreprise de *Le Figaro* et *Le Monde*.
Disponible à la bibliothèque de l'EUEE.

Codi 209902

FRANCÈS COM A SEGONA LENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius docents

1. Coneixements:

- 1) Coneixement de la llengua francesa oral i escrita a nivell de la frase simple. (Fonaments gramaticals i elements contrastius).
- 2) Coneixement dels principals autors i corrents de la literatura francesa moderna i contemporània.

2. Habilitats i destreses :

- 1) Comprensió de textos de dificultat mitjana. Anàlisi d'estructures bàsiques estudiades a classe. Comparació del sistema del francès amb el del català i castellà. Realització d'exercicis gramaticals (relació grafia i so, morfologia, sintaxi), traducció al francès de frases de nivell elemental).
- 2) Contextualització i comentari de textos literaris francesos moderns i contemporanis (en traducció al català o castellà).

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Iniciació a la gramàtica francesa.
2. Iniciació a la literatura francesa dels segles XIX i XX.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada i examen final.

L'examen final constarà d'una part de llengua (1h.30) i una part de literatura (1h.30) (3 hores en total). Caldrà haver obtingut un mínim de 5 punts sobre 10 en els dos exàmens (el de llengua i el de literatura) per tal de poder aprovar l'assignatura amb la mitjana resultant.

Hi haurà, per a la part de llengua, la possibilitat de realitzar una prova parcial (de caràcter eliminatori) al final del primer quadrimestre.

Per a la convocatòria de setembre es guardarà la nota de la part aprovada a la primera convocatòria (llengua o literatura).

4. Bibliografia docent

a) Part de llengua:

- Una gramàtica francesa, per exemple: DELATOUR, Y, i al. (1991), *Grammaire du cours de civilisation française de la Sorbonne*. Paris: Hachette.
- Un llibre d'exercicis de nivell "débutant" (amb les correccions "corrigés"), per al treball personal, tipus E. SIRÉJOLS, G. TEMPESTA (2002), *Le Nouvel entraînez-vous. 450 nouveaux exercices*. Paris: CLE International. Existeix en versió CD-ROM.
- Un diccionari bilingüe, per exemple: R. GARCIA-PELAYO, J. TESTAS *Diccionario Español-Francés/ Francés Español*, Larousse, o C. i R. CASTELLANOS *Diccionari Francès-Català/Català-Francès*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2 vols.
- Documents complementaris al dossier electrònic.

b) Part de literatura:

S'establirà una llista de lectures obligatòries (a realitzar per al segon quadrimestre), la qual s'anunciarà a començament de curs. Les lectures podran fer-se en qualsevol llengua.

- Es disposarà d'una *Introducció a la llengua i a la literatura franceses* (Dossier electrònic), amb esquemes i textos bilingües, que es farà servir a les classes.
- Manuals de literatura francesa (llibres de consulta), per exemple : J. del Prado dir. (1994), *Historia de la literatura francesa*. Madrid: Cátedra, o P. Brunel dir., *Histoire de la littérature française*. París: Bordas, 2 vols.

Codi 261030

FRANCÈS DELS NEGOCIS

1. Objectius docents

Permetre a un futur llicenciat en Filologia comunicar i desenvolupar-se amb eficiència en el marc d'una empresa. Assolir una més gran capacitat professional

2. Continguts i pla de desenvolupament

Découvrir l'entreprise

- l'environnement de l'entreprise
- l'organisation de l'entreprise
- la vie de l'entreprise (activité, forme juridique, secteur)
- les relations dans le travail
- les partenaires de l'entreprise

Travailler dans l'entreprise

- rechercher un emploi
- organiser un emploi du temps, un déplacement, une manifestation commerciale
- acheter – fabriquer – vendre
- communiquer à l'écrit et à l'oral

3. Criteris i formes d'avaluació

La nota final es calcularà en funció de :

examen final (70 %) i avaluació continuada de l'adquisició de coneixements durant tot el curs (30 %).

Avaluació externa: Possibilitat per als estudiants que ho desitjin de presentar-se als exàmens de la Cambra de Comerç i Indústria de París.

4. Bibliografia docent

Bibliografia bàsica

BLOOMFIELD, A. & B. TAUZIN, *Affaires à suivre*, París, Hachette, 2001.

BOULARÈS, M. & J. L. FRÉROT, *Grammaire progressive du français (niveau avancé)*, París, CLE, 1997.

Bibliografia recomanada

TOLAS, J., *Le français du monde du travail*, Grenoble, PUG, 2004.

PENFORNIS, J. L., *Français.com.*, París, CLE, 2002.

AKYÜZ A. & al., *Exercices de grammaire en contexte (niveau avancé)*, París, Hachette, 2001.

MITCHELL, M., *Pour parler affaires*, Londres, Chancerel, 2001.

LEROY-MIQUEL, Cl. ; *Vocabulaire progressif du français (niveau avancé)*, París, CLE, 2000.

Diccionari

BINON, J., VERLINDE, S. & al., *Dictionnaire d'apprentissage du français de affaires*, París, Didier, 2000.

1. Objectius docents

Permetre al futur especialista del dret o de l'empresa desenvolupar-se amb eficiència en els seus intercanvis professionals, escrits i orals, amb interlocutors de parla francesa.

Facilitar el seguiment de cursos de dret en francès amb el propòsit d'assolir una major capacitat professional.

Preparar eventualment l' examen de Francès Jurídic de la Cambra de Comerç i Indústria de París.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Le cadre général du droit: - La règle du droit et sa preuve - La personnalité juridique
2. Les institutions: - Organisation judiciaire - Pouvoir exécutif - Pouvoir législatif - Collectivités territoriales - Institutions européennes
3. Le statut juridique de l'entreprise: - Entreprise individuelle / entreprise sociétaire - Création d'entreprise - Entreprise en difficulté
4. L'activité contractuelle de l'entreprise: Différents types de contrats
5. Les règlements: - Chèque / Lettre de change
6. La responsabilité de l'entreprise: - Différentes responsabilités - Assurance
7. Droit social: - Contrat de travail - Durée du travail - Négociation collective - Conflits individuel et collectif - Sécurité Sociale
8. Communication professionnelle écrite et orale

3. Criteris i formes d'avaluació

La nota final es calcularà en funció de: examen final (70%) i avaluació continuada de la adquisició de coneixements durant tot el curs (30%).

Avaluació externa: Possibilitat per als estudiants que ho desitjin de presentar-se a l'examen de Francès Jurídic de la Cambra de Comerç i Indústria de París.

4. Bibliografia docent

Bibliografia bàsica

SOIGNET, J., *Le français juridique*, París, Hachette, 2003.

AKYÛZ, A. & al., *Exercices de grammaire en contexte, niveau avancé*, París, Hachette, 2001.

Bibliografía recomanada

Codis, manuals, mementos, repertoris de les editorials especialitzades Dalloz, Sirey, entre d'altres.

Diccionaris i lèxics

CORBIERE, F., *Les mots-clés du droit*, París, Bréal.

ERLIN WALCH, O., *Dictionnaire juridique, français-espagnol, espagnol-français*, París, L. G. D. J.

Codi 212416

GALÍCIA I CATALUNYA A LA HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA: RELACIONS HISTÒRIQUES, CULTURALS I LITERÀRIES.

1. Objectius docents

Assolir un coneixement satisfactori dels contactes ideològics, intel·lectuals i literaris de Galícia i Catalunya, en funció de les seves identitats nacionals i culturals respectives com a pobles diferenciats, a l'època contemporània.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció general i panoràmica històrica de Galícia i Catalunya a l'edat moderna i contemporània. Semblances, diferències i singularitats. El mirall trencat de la identitat: prejudicis, clixés, tòpics i arquetips sobre els dos països i els pobles respectius.
2. Els catalans a Galícia i els gallecs a Catalunya: moviments migratoris i trobades socials, des del segle XVIII fins a l'actualitat. Intercanvis, inculturacions mútues i aportacions respectives a la formació de la Galícia moderna i de la Catalunya contemporànies.
3. Lligams i paralelismes polítics i ideològics entre Galleguisme i Catalanisme, des del s. XIX fins al s. XXI.
4. Contactes culturals i literaris de Galícia i Catalunya als segles XIX i XX: estudi comparat de les seves influències intel·lectuals i artístiques. La recepció crítica d'escriptors catalans i gallecs coetanis a la literatura gallega i catalana, respectivament. Estudi del corpus de traduccions i versions d'obres literàries gallegues al català i d'obres literàries catalanes al gallec.
5. Situació actual i reptes socioculturals de les relacions de Galícia i Catalunya a la Unió Europea.
6. La comunitat gallega a Barcelona i Catalunya a Galícia al segle XXI.

3. Criteris i formes d'avaluació

Lectures comentades a classe, treball monogràfic o examen final.

4. Bibliografia essencial

- ALONSO MONTERO, X., *Carles Riba e Galicia*, Vigo, Galaxia, 1993.
- CERDÀ, J., V. MARTÍNEZ GIL i R. VEGA (eds.), *Álvaro Cunqueiro e as amizades catalanas*, Sada-A Coruña, Edicións do Castro, 2003.
- COSTA CLAVELL, X., "Cataluña", *Gran Enciclopedia Gallega*, Gijón, Silverio Cañada ed., vol. 6, pp. 26-27, 1974.
- GABRIEL, P. (dir.), *Història de la Cultura Catalana*, Barcelona, Edicions 62, 1995, vols. IV-X.
- GARCÍA, X. L., *Castelao dende Catalunya*, Sada-A Coruña: Edicións do Castro, 1988
- GARCÍA, X. L. (coord.), *Alén do azul. Unha ducia de poetas galegos en Catalunya*, Sada-A Coruña, Edicións do Castro, 1999.
- HERMIDA GULÍAS, C., *Rosalía de Castro na prensa barcelonesa (1863-1899)*, Santiago-Padrón, Patronato Rosalía de Castro, 1993.
- MEIJIDE PARDO, A., *Contribución de los catalanes a la industria pesquera de Vigo (1750-1815)*, Madrid, 1969.
- QUINTANA FONT, A., "Presencia e influencia das letras galegas sobre as catalanas de postguerra", in *Actas do V Congreso Internacional de Estudios Galegos*, Trier, AIEG, 1998.
- RIBERA LLOPIS, J. M. e RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, O., "Aproximación ás relacións literarias galego-catalanas. Noticias históricas e bibliográficas", *Madrigal*, 1, 1998 (pp. 97-100).
- SOTELO BLANCO, O., *A emigración galega en Catalunya*, Barcelona, Sotelo Blanco, 1991.

Codi 216214

GÈNERES LITERARIS I

1. Objectius docents

Este curso se propone el estudio general de la historia y teoría del género lírico.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Los géneros literarios. Teoría e historia de los géneros.
2. Formas líricas arcaicas y clásicas: desde los *melè* a la *lyrica*.
3. El lenguaje oral y los géneros literarios.
  - Géneros poéticos y modos de enunciación en *La República* de Platón.
  - La teoría de los géneros literarios en la *Poética* de Aristóteles.
  - La cuestión de los géneros literarios en la *Epistola ad Pisones* de Horacio.
4. Transformación de los géneros literarios en la Edad Media: de los trovadores hasta Petrarca.
5. La recuperación de las formas clásicas en el Renacimiento.
6. Poéticas imitativas y poéticas expresivas en el Clasicismo francés y el neoclasicismo europeo: la *Querelle des Anciens et des Modernes*.
7. La revolución poética del Romanticismo y sus consecuencias.
8. La poética simbolista y la metaliteratura.
9. Formas líricas de la vanguardia: futurismo, dadaísmo, surrealismo.
10. La teoría de los géneros literarios en la actualidad.

3. Criteris i formes d'evaluació

Examen al final.

4. Bibliografia docent

CABO ASEGUINOLAZA, Fernando (ed.), *Teorías sobre la lírica*, Madrid, Arco/Libros, 1999. COHEN, Jean, *Estructura del lenguaje poético*, Madrid, Gredos, (1966) 1984³. DRONKE, Peter, *La Lírica en la Edad Media*, Barcelona, Ariel, 1995. ECO, Umberto, "El signo de la poesía y el signo de la prosa", en *Del espejo y otros ensayos*, Barcelona, Lumen, 1988, pp. 260-279. ELIOT, T.S., "Tradition and the Individual Talent", en *Selected Prose of T. S. Eliot*, Frank Kermode editor, Londres, Faber and Faber, 1975, pp. 37-44. FRIEDRICH, Hugo, *Estructura de la lírica moderna: de Baudelaire hasta nuestros días*, Barcelona, Seix Barral, 1959. GARCÍA BERRIO, Antonio y Javier Huerta Calvo, *Los géneros literarios: sistema e historia*, Madrid, Cátedra, 1999. GARRIDO GALLARDO, Miguel A. (ed.), *Teoría de los géneros literarios*, Madrid, Arco/Libros, 1988. GENETTE, Gérard, "Ficción y dicción", en *Ficción y dicción*, Barcelona, Lumen, 1993, pp. 11-34. GENTILI, Bruno, *Poesía y público en la Grecia arcaica*, Barcelona, Quaderns Crema-Sirmio, 1986. GONZÁLEZ PÉREZ, Aníbal (ed.), *Aristóteles, Horacio, Boileau: Poéticas*, Madrid, Editora Nacional, 1982. LANGBAUM, Robert, *La poesía de la experiencia*, Granada, De Guante Blanco, (1957) 1996. PLATÓN, *Ió*, en *Diàlegs, III*, Bernat Metge, Barcelona, 2000. PLATÓN, *La República* (libros III, VIII, X), en *Diàlegs, X, XI*, Bernat Metge, Barcelona, 2000. PLATÓN, *Cràtil*, en *Diàlegs, IV*, Bernat Metge, Barcelona, 2000. TODOÍ, Lluís M^a, *El simbolismo. El nacimiento de la poesía moderna*, Barcelona, Montesinos, 1987. VALÉRY, Paul, "Primera lliçó del curs de poètica, al Collège de France (10 de desembre de 1937)", trad. de Jordi Llovet, en *Els Marges*, 27/28/29, 1983, pp.63-75.

5. Observacions

Este curso se complementa con el curso *Géneros Literarios II*, que se centra en la teoría de la novela y la reflexión moderna sobre los géneros literarios.

1. Objectius docents

Familiaritzar l'estudiant amb les qüestions que han esdevingut més rellevants en la teoria dels gèneres literaris.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs s'iniciarà amb una introducció a la moderna teoria dels gèneres literaris i passarà a centrar-se després en l'estudi de diferents propostes de configuració d'una teoria general de la novel·la.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i possibilitat de fer un treball monogràfic.

4. Bibliografia docent

- A.A.V.V. (1966): *Análisis estructural del relato*, Buenos Aires, Tiempo Contemporáneo, 1970.
- Albèrés, R-M. (1966): *Metamorfosis de la novela*, Madrid, Taurus, 1971.
- Allott, M. (ed.) (1960): *Los novelistas y la novela*, Barcelona, Seix Barral, 1966.
- Amorós, A. (1974): *Introducción a la novela contemporánea*, Madrid, Cátedra.
- Bajtin, M. (1975): *Teoría y estética de la novela*, Madrid, Taurus, 1989.
- Baquero Goyanes, M. (1988): *¿Qué es la novela? ¿Qué es el cuento?*, Murcia, Universidad de Murcia, 1993.
- Baquero Goyanes, M. (1989): *Estructuras de la novela actual*, Madrid, Castalia.
- Bobes Naves, M^a del Carmen (1993): *La novela*, Madrid, Síntesis.
- Bourneuf, R. y Ouellet, R. (1972): *La novela*, Barcelona, Ariel, 1989.
- Chartier, P. (1990): *Introduction aux grandes théories du roman*, París, Bordas.
- Chatman, S. (1978): *Historia y discurso. La estructura narrativa en la novela y en el cine*, Madrid, Taurus, 1990.
- del Prado, J. (1999): *Análisis e interpretación de la novela*, Madrid, Síntesis.
- Forster, E.M. (1927): *Aspectos de la novela*, Madrid, Debate, 1983.
- García Berrio, A. y Huerta Calvo, J. (1992): *Los géneros literarios: sistema e historia*, Madrid, Cátedra.
- García Peinado, M.A. (1998): *Hacia una teoría general de la novela*, Madrid, Arco/Libros.
- Garrido Gallardo, M.A. (ed.) (1988): *Teoría de los géneros literarios*, Madrid, Arco/Libros.
- Genette, G. (1972): "Discurso del relato", en *Figuras III*, Barcelona, Lumen.
- Goldmann, L. (1964): *Para una sociología de la novela*, Madrid, Ayuso, 1975.
- Gullón, G. y A. (eds.) (1974): *Teoría de la novela*, Madrid, Taurus.
- Gullón, R. (1980): *Espacio y novela*, Barcelona, Bosch.
- Kristeva, J. (1970): *El texto de la novela*, Barcelona, Lumen, 1974.
- Krysinski, W. (1997): *Encrucijada de signos. Ensayos sobre la novela moderna*, Madrid, Arco/Libros.
- Krysinski, W. (1998): *La novela en sus modernidades: a favor y en contra de Bajtin*, Madrid, Iberoamericana.
- Kundera, M. (1986): *El arte de la novela*, Barcelona, Tusquets, 1987.
- Lukács, G. (1920): *Teoría de la novela*, Buenos Aires, Siglo Veinte, 1966.
- Ortega y Gasset, J. (1925): "Ideas sobre la novela", en *Meditaciones del Quijote e Ideas sobre la novela*, Madrid, Revista de Occidente, 1956.
- Pavel, T. (2003): *La pensée du roman*, Paris, Gallimard.
- Pouillon, J. (1946): *Tiempo y novela*, Buenos Aires, Paidós, 1970.
- Rey, P-L. (1992): *Le roman*, París, Hachette.
- Robert, M. (1972): *Novela de los orígenes y orígenes de la novela*, Madrid, Taurus, 1973.
- Sanz Villanueva, S. y Barbachano, C. (eds.) (1976): *Teoría de la novela*, Madrid, SGEL.

- Sauvage, J. (1965): *Introducción al estudio de la novela*, Barcelona, Laia, 1982.
- Spang, K. (1996): *Géneros literarios*, Madrid, Síntesis.
- Stevick, Ph. (ed.) (1967): *The theory of the novel*, New York, The Free Press.
- Sullà, E. (ed.) (1996): *Teoría de la novela. Antología de textos del siglo XX*, Barcelona, Crítica.
- Thibaudet, A. (1938): *Réflexions sur le roman*, París, Gallimard.
- Villanueva, D. (1977): *Estructura y tiempo reducido en la novela*, Barcelona, Anthropos, 1994.
- Zéraffa, M. (1971): *Novela y sociedad*, Buenos Aires, Amorrortu, 1973.

5. Observacions

Aquesta assignatura es complementa amb Gèneres Literaris I

1. Objectius docents

Proporcionar al alumne una formació bàsica en les tècniques arqueològiques en base a les excavacions a Palestina. Aprenentatge d'anàlisi dels textos històrics egipcis, mesopotàmics, cananeus i bíblics per poder situar els esdeveniments històrics i les troballes arqueològiques en un marc textual.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1 Fer conèixer a l'alumne la situació geogràfica, l'economia de les zones que s'estudiaran (Palestina, Egipte, Anatolia, Mesopotàmia). 2. Estudiar geogràficament aquestes zones des del Paleolític fins als reialmes de Judà i Israel inclosos. 3. Es tractarà l'arqueologia de la zona costera i transjordana que hi ha entre Anatolia i Egipte donan una especial importància a les restes arqueològiques dels diferents poblats o ciutats des del Paleolític fins als reialmes de Judà i Israel inclosos.. 4. També es tractarà la història d'Egipte i de Mesopotàmia sempre que hi hagi una relació amb la zona de Palestina. 6. Es llegiran a classe textos, bíblics, egipcis, sumeris, acadis, canenus i moabites traduïts al català i dels que es faran comentaris històrics, geogràfics, socials econòmics, etc. 7. A les hores lectives hi haurà algunes projeccions de documentals que posteriorment es comentaran.

3. Criteris i formes d'avaluació

1. Es valorarà la participació a classe. Aquesta participació consisteix en els comentaris a classe, assistència a sortides didàctiques, assistència projeccions de documentals sobre temes tractats a classe. 2. Es faran només els exàmens oficials de febrer i juny. 3. L'examen constarà de 8 preguntes puntuals sobre els temes tractats a classe, a respondre en tres línies. Un comentari sobre un text treballat a classe que ocuparà més o menys mitja pàgina i un mapa mut en el que se situaran zones, accidents, poblacions, etc. 4. Es puntuarà cada pregunta amb 1 punt, el comentari de text 1 punt més i el mapa omplert totalment un altre punt. Total : 10 punts. 5. No es considerarà l'examen aprovat per sota del 5,5. 6. En casos excepcionals que s'hagi de fer un examen oral, es constituirà un tribunal de dos professors que avaluaran les respostes de l'alumne conjuntament. 7. Les notes s'entregaran a secretaria dins del termini que marquen les normes de la Universitat de Barcelona.

4. Bibliografia docent

Albright, W.F.: Arqueología de Palestina. Ed. Garriga. Barcelona 1962. Alvar, J.: Los Pueblos del Mar y otros movimientos de pueblos a fines del segundo milenio. Ed. Akal. Madrid 1989. Aubet, M.E.: Tiro y las colonias fenicias en Occidente. Ed. Crítica. Barcelona 1994. Bray, W., Trump, D.: Dizionario di archeologia. Milano 1973 (Mondadori). Briquel-Chatonnet, F.: Les relations entre les cités de la côte ophénicienne et les royaumes d'Israël et de Juda. Orientalia Lovaniensia Analecta 46, Ed. Peeters Press. Louvain 1992. Dothan, T.: The Philistines and their material culture. Yale University Press, New Haven 1978. Finkelstein, I.: The Archaeology of the Israelite Settlement. Ed. Israel Exploration Society. Jerusalem 1988. Garbini, G.: History and ideology in Ancient Israel. Ed. SCM Press. London 1988. GEOGRAFIA I ARQUEOLOGIA DE PALESTINA Gittin, S.: Last days of the philistines. Archaeology 45,3 (1992) pp.26-31 Kenyon, K. M.: Arqueología en Tierra Santa. Ed. Garriga. Barcelona 1963. Kenyon, K. M.: The Bible and recent archaeology. Ed. British Museum, London 1978. Lemaire, André: El mundo de la Biblia. Editorial Complutense. Madrid 2000. Liverani, M.: El Antiguo Oriente. Historia, sociedad y economía. Ed. Crítica. Barcelona 1995. Mazar, Amihai: Archaeology of the Land of the Bible. The Anchor Bible Reference Library. New York 1990. Pixley, J.: Biblical Israel. A People's History. Minneapolis 1992. Pritchard, James B.: La sabiduría del Antiguo Oriente. Barcelona (Ed. Garriga) 1966. Rinaldi, Giovanni: Rinaldi,

Giovanni: Le letterature antiche del Vicino Oriente. Ed. Sansoni-Academia. Milano 1968.
Enciclopedies de la Bíblia. Atlas Bíblicos i del Antic Orient.

5. Observacions

Es valorarà l'assistència i participació activa a les classes teòriques i pràctiques.

Codi 202425

GESTIÓ EDITORIAL

1. Objectius docents

El curs ofereix una visió introductòria i panoràmica de l'àmbit de l'edició, des de criteris per a projectes i col·leccions editorials fins a l'obtenció del darrer manuscrit a publicar.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es tracta d'un curs propedèutic general en el qual es presentaran els diferents criteris de línia editorial per a la definició d'un catàleg i una dinàmica de col·leccions, les múltiples fonts d'informació sobre publicacions, la compra i la venda de drets, la legislació aplicable i les tipologies contractuals, així com les entitats i persones que es veuen implicades en el procés de la gestió editorial: editor, departament de drets, *scout*, agent literari, lector, traductor i corrector. Es preveuen una sèrie de sessions dirigides per experts en els diversos àmbits tractats i visites guiades a seus editorials i a una agència literària.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació activa a classe, així com a les sessions de col·loqui i externes programades. Elaboració de treballs de seguiment, a partir dels quals s'obtindrà la qualificació final de l'assignatura.

4. Bibliografia docent

Brémond, Janine/Brémond, Grez. 2002. Las redes ocultas de la edición. Madrid: Popular.
Epstein, Jason. 2002. La industria del libro. Pasado, presente y futuro. Barcelona: Cátedra.
Martines, Vicent. 1999. L'edició filològica de textos. València: Universitat de València.
Mayer, Debbie. 1998. Literary Agents. The essential guide for writers. Penguin.
Rodríguez-Vida, María Susana. 1999. Curso práctico de corrección de estilo. Barcelona: Octaedro.
Röhring, Hans-Helmut. 2003. Wie ein Buch entsteht. Einführung in den modernen Buchverlag. Darmstadt: WBG/Primus.
Schiffirin, André. 2000. La edición sin editores. Barcelona: Destino.
Zschirnt, Christiane. 2002. Bücher. Alles was man lesen muss. Eichborn.
www.sgae.es

5. Observacions

Per bé que les llengües vehiculars seran el català i el castellà, el curs es dirigeix a estudiants amb nivell avançat de l'anglès i/o alemany, que hauran de poder llegir i produir textos en aquestes llengües. La matrícula es condiciona a la demostració d'aquest coneixement i es restringeix, degut al plantejament eminentment pràctic del curs, a un nombre no superior a vint-i-cinc alumnes.

Codi 202200

GRAMATICA ALEMANYA I

1. Objectius docents

Presentació d'una perspectiva textual i pragmàtica de la gramàtica alemanya, desenvolupar les capacitats metodològiques de recerca i debat en aquest àmbit i aprofundir en el seu estudi crític, amb especial atenció a l'aprenentatge i ensenyament de l'alemany com a llengua estrangera.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Consideracions generals sobre gramàtica i sintaxi:

- Gramàtica oracional i gramàtica textual.
- Teories i models de descripció de les regles de sistema i d'ús oral i escrit.
- Paràmetres per a la descripció gramatical més adient a DaF.

Coherència i cohesió:

- Elements morfo-sintàctics: pro-formes, deíctics, relacions anafòriques i catafòriques, correlació temporal.
- Elements semantico-pragmàtics: progressió temàtica, pressuposició i reconstrucció, *frames*; actes de parla i implicatures; cortesia.

Sintaxi discursiva:

- Consideracions sobre gramàtica i interacció a DaF
- Estructuració i marcadors del discurs, parells d'adjacència; connectors; partícules modals aproximació contrastiva.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació activa a classe, exercicis, treball monogràfic i examen final.

4. Bibliografia docent

Brinker, Klaus / Antos, Gerd / Heinemann, Wolfgang / Sager, Sven F. (2000): Text- und Gesprächslinguistik. (Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung, 16)

Günther, Hartmut / Ludwig, Otto. (1996): Schrift und Schriftlichkeit. Ein interdisziplinäres Handbuch internationaler Forschung, 10.

Heinemann, Wolfgang / Viehweger, Dieter (1991): Textlinguistik. Tübingen: Niemeyer (=RGL 115)

Helbig, Gerhard /Lutz Götze, Gert Henrici, Hans-Jürgen Krumm (Hrsg.) (2001): Deutsch als Fremdsprache. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung. (=Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft, 19.1).

Zifonun, G. et al. (1997): Grammatik der deutschen Sprache. Berlin, New York: de Gruyter (=Schriften des Instituts für deutsche Sprache) 3 Bd.

5. Observacions

Per cursar aquesta assignatura és requisit haver superat l'assignatura de *Llengua Alemanya V* i seria convenient haver cursat l'assignatura de *Morfologia Alemanya*. Es recomana passar pel Departament abans de matricular-se de l'assignatura.

Codi 202201

GRAMÀTICA ALEMANYA II

1. Objectius docents

Obtenir una visió de conjunt dels corrents i mètodes de la gramaticografia alemanya actual i desenvolupar la capacitat crítica per analitzar l'oració alemanya simple i complexa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Criteris operacionals derivats de l'estructuralisme: aplicació gramaticogràfica a l'aprenentatge de l'alemanya

Unitats d'anàlisi: categories sintàctiques (categories lèxiques, categories frasals i categories oracionals). Criteris operacionals.

Problemes d'una definició d'oració.

Teories sintàctiques i models de descripció: relacions sintàctiques jeràrquiques (dependència, recció, etc.), relacions sintagmàtiques (constituència, concordància, etc.).

Funcions sintàctiques.

L'oració simple: *Ergänzungen* i *Angaben*, *Satztypen* (topologia oracional i extraccions dels *Felder*), *Satzbaupläne*.

L'oració complexa: coordinació, subordinació, aposició, correlació, *Satzspaltung*, *Satzverschränkung*.

Categories semàntiques (estructura argumental, causalitat, finalitat, negació), categories pragmàtiques (*Satzmodus*, diatesi) i la seva relació amb estructures sintàctiques.

Codificació ortogràfica i prosòdica de la sintaxi (puntuació i entonació).

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada basada en formularis, treball monogràfic i examen final.

4. Bibliografia docent

Material fotocopiats (exercicis, articles).

Altmann, Hans/Suzan Hahnemann (1999) *Syntax fürs Examen*. Opladen, Wiesbaden: Westdeutscher Verlag.

Duden. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache (1998) Hg. von der Dudenredaktion. Bearb. v. Peter Einseberg, Hermann Gelhaus, Helmut Henne, Horst Sitta und Hans Wellmann. Mannheim u.a.: Dudenverlag.

Erben, Johannes (1998) *Grundzüge der deutschen Syntax*. Berlin: Weidler Buchverlag.

Eroms, Hans-Werner (2000) *Syntax der deutschen Sprache*. Berlin, New York: Walter de Gruyter.

Ramers, Karl Heinz (2000) *Einführung in die Syntax*. München: Wilhelm Fink Verlag.

Wöllstein-Leisten, Angelika/Axel Heilmann/Peter Stephan/Stephen Vikner (1997) *Deutsche Satzstruktur. Grundlagen der syntaktischen Analyse*. Tübingen: Stauffenburg.

Zifonun, Gisela/Ludger Hoffmann/Bruno Strecker (1997) *Grammatik der deutschen Sprache*. 3 vols. Berlin: de Gruyter.

5. Observacions

Per cursar aquesta assignatura és requisit haver superat l'assignatura de *Llengua alemanya III* (Pla 1994) i seria molt convenient haver cursat les assignatures *Introducció a la lingüística alemanya* (Pla 1994), *Morfologia alemanya* i *Gramàtica alemanya I*.

Codi 205202

GRAMÀTICA ÀRAB I

1. Objectius docents

Adquisició d'un coneixement científic de la llengua àrab clàssica en els seus aspectes morfològics i fonètics.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Estudi de les arrels, prefixos, sufixos i infixos en la formació de les paraules; declinació i conjugació, morfologia irregular i partícules.

Visió general de la fonètica de l'àrab clàssic (consonants, vocals, semivocals, diftongs, síl·laba, etc.).

Totes dues branques s'alternaran amb exemples immediats i textos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluacions parcials al llarg del quadrimestre més una avaluació final. Es tindrà en compte l'assistència a classe.

4. Bibliografia docent

R. Blachère: Grammaire de L'Arabe Classique, Paris 1952.

J. Cantineau: Cours de Phonetique Arabe... Paris 1960.

F. Corriente: Gramática Arabe, Barcelona 1988.

W. Fischer: Grammatik des Klassischen Arabisch, Wiesbaden.

H. Fleisch: Traité de Philologie Arabe. Vol I, Beyrouth 1961.

H. Kästner: Phonetik und Phonologie des Modernen Hocharabisch, Leipzig 1981.

5. Observacions

Haver aprovat Dialectologia Àrab II.

Codi 205203

GRAMÀTICA ARAB II

1. Objectius docents

Adquisició d'un coneixement científic de la llengua àrab clàssica en el seu aspecte sintàctic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Estudi de la frase simple i composta, i de la terminologia àrab corresponent. classificació de les oracions segons aquesta terminologia i coincidències i divergències amb les gramàtiques europees.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluacions parcials al llarg del quadrimestre i una avaluació final. Es tindrà en compte l'assistència a classe.

4. Bibliografia docent

La mateixa que utilitzada a la assignatura Gramàtica Àrab I, exceptuant les obres de fonètica.

5. Observacions

Haver aprovat Gramàtica Àrab I.

1. Objectius docents

L'assignatura té com a finalitat proporcionar particularment als alumnes de Filologia Clàssica i, en general, a qualsevol estudiant interessat en la Lingüística Històrico-Comparativa una visió de conjunt de la història del llatí i del grec com a llengües germanes i membres de la família de les llengües indoeuropees, tot partint de la reconstrucció del sistema fonològic, la morfologia i la sintaxi de la proto-llengua i prenent com a referent de contrast els principals representants de la resta de llengües històriques, com ara el sànscrit, el gòtic o l'antic eslau. S'incidirà especialment, però, en els trets distintius de l'evolució de les dues llengües clàssiques, tot destacant-ne les característiques comunes i explicant les seves divergències

L'objectiu és iniciar els estudiants en l'estudi diacrònic de la llengua a través de la història de les llengües clàssiques que els són més familiars i proporcionar-los les eines per comprendre en profunditat la seva fonologia, morfologia i sintaxi des de la comparació.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1 El llatí i el grec com a llengües indoeuropees

1.1 La família de les llengües indoeuropees

1.2 Posició del grec i del llatí dins de la família de les llengües indoeuropees

2 Fonologia

2.1 La reconstrucció del sistema fonològic indoeuropeu: dels neogramàtics a la reconstrucció actual

2.2 L'evolució del sistema vocàlic indoeuropeu a les llengües clàssiques

2.3 L'evolució dels diftongs indoeuropeus a les llengües clàssiques

2.4 Les semiconsonants indoeuropees *i* i *u* a les llengües clàssiques

2.5 Les sonants indoeuropees a les llengües clàssiques

2.6 Tractament de les laringals indoeuropees a les llengües clàssiques

3 Morfologia

3.1 El nom

3.1.1 La reconstrucció de la morfologia nominal indoeuropea: mecanismes de formació de temes, tipus de temes, característiques de la flexió nominal, desinències casuals

3.1.2 L'evolució de la flexió nominal indoeuropea a les llengües clàssiques

3.2 Morfologia pronominal

3.2.1 Peculiaritats de la flexió pronominal indoeuropea

3.2.2 Demonstratius

3.2.3 Indefinits i interrogatius

3.2.4 Relatius

3.2.5 Pronoms personals, reflexius i possessius

3.2.6 Numerals

3.3 El verb

3.3.1 La reconstrucció del sistema verbal indoeuropeu.

3.3.2 El present

3.3.3 L'aorist

3.3.4 El perfet

3.3.5 La veu mitjana i passiva

3.3.6 Els modes

3.3.7 Les formes no personals del verb

3.4 Paraules indeclinables

3.4.1 Adverbis

3.4.2 La negació

3.4.3 Partícules

3.4.4 Conjuncions

3.4.5 Interjeccions

4 Sintaxi

4.1 La reconstrucció de la sintaxi indoeuropea i la seva problemàtica

4.2 El testimoni de les llengües clàssiques en la reconstrucció de la sintaxi de l'indoeuropeu

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació consistirà en una prova escrita sobre els continguts teòrics i l'aplicació pràctica de la metodologia treballada a classe. Es valorarà positivament l'assistència i la participació. Igualment, s'oferirà als estudiants la possibilitat d'elaborar un treball escrit o preparar una exposició a l'aula, de manera voluntària, per millorar la seva qualificació final.

4. Bibliografia docent

- ADRADOS, F. R. / BERNABÉ, A. / MENDOZA, J., *Manual de Lingüística Indoeuropea I (prólogo, introducción, fonética)*. Madrid, Ediciones Clásicas, 1995-
- BEEKES, R. S. P., *Comparative Indo-European Linguistics. An introduction*. Amsterdam-Philadelphia, Benjamins Publ., 1995
- CHANTRAINE, P., *Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots*. Paris, Klincksieck, 1990, 2 vols. (2a ed.)
- ERNOU, A. / MEILLET, A., *Dictionnaire étymologique de la langue latine*. Paris, 1967
- FOX, A., *Linguistic Reconstruction. An Introduction to Theory and Method*. Oxford, Oxford University Press, 1995
- GAMKRELIDZE, T. V. / IVANOV, V. V., *Indo-European and Indo-Europeans I*. Berlin, Mouton de Gruyter, 1995
- KRAHE, H., *Lingüística Indoeuropea* (trad. castellana J. VICUÑA). Madrid, C.S.I.C., 1971 (reimpr.)
- LEHMANN, W. P., *Theoretical Bases of Indo-European Linguistics*. London-New York, Routledge, 1993
- LEJEUNE, M., *Phonétique historique du mycénien et du grec ancien*. Paris, 1972
- MARTINET, A., *Des steppes aux océans. L'indo-européen et les "indo-européens"*. Paris, Payot, 1987
- MAYRHOFER, M., *Indogermanische Grammatik. 1 / 2: Lautlehre (Segmentale Phonologie des Indogermanischen)*. Heidelberg, Winter, 1986
- MEIER-BRÜGGER, M., *Indo-European Linguistics* (trad. inglesa CH. GERTMENIAN). Berlin-New York, Walter de Gruyter, 2003
- MEILLET, A., *Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes*. Paris, Hachette, 1937 (8a reimpr.)
- MEISER, G., *Historische Laut- und Formenlehre der lateinischen Sprache*. Darmstadt, 1998
- MONTEIL, P., *Éléments de phonétique et de morphologie du latin*. Paris, 1970
- POKORNY, J., *Indogermanisches Etymologisches Wörterbuch*. Tübingen-Basel, Franke, 1994 (3a ed.)
- RIX, H., *Lexicon der indogermanischen Verben. Die Wurzeln und ihre Primärstambildungen*. Wiesbaden, Dr. Ludwig Reichert, 1998
- RIX, H., *Historische Grammatik des Griechischen*. Darmstadt 1976
- SZEMERENYI, O., *Introducción a la Lingüística Comparativa* (trad. castellana J. ÁLVAREZ). Madrid, Gredos, 1987
- SIHLER, A., *New Comparative Grammar of Greek and Latin*. New York, 1995
- VILLAR, F., *Los indoeuropeos y los orígenes de Europa. Lenguaje e historia*. Madrid, Gredos, 1995 (2ª ed., corregida y muy aumentada).

Codi 210200

GRAMÀTICA CONTRASTIVA DE L'ITALIÀ

1. Objectius docents

Coneixement dels aspectes més problemàtics de la gramàtica italiana des del punt de vista de l'anàlisi contrastiva entre italià, català i castellà.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs es proposa de reflexionar, mitjançant l'anàlisi contrastiva, sobre els aspectes fonètics, gramaticals, lèxics i pragmàtics que poden resultar més complexos i conflictius per a un estudiant de parla castellana o catalana, com ara la sintaxi del gerundi i de l'infinit, les combinacions de pronoms, la sintaxi de l'article, la col·locació d'adverbis i conjuncions, les expressions amb verbs suport, els falsos amics, els marcadors del discurs i les fórmules de cortesia. El desenvolupament del curs es basarà en la participació constant dels estudiants en les classes i en la preparació d'exercicis i de material per exposar.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants hauran de demostrar amb una prova escrita final l'assimilació crítica dels temes estudiats. També s'avaluaran les activitats desenvolupades a les classes.

4. Bibliografia docent

Gramàtiques de referència: L. Serianni, *Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria. Suoni, forme, costrutti*, Utet, Torino 1988; *Grande grammatica italiana di consultazione*, a cura de L. Renzi i G. Salvi, Il Mulino, 3 vols., Bologna 1991-1995; M. Dardano-P. Trifone, *La nuova grammatica della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna 1997.

Diccionaris: N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna 2004; T. De Mauro, *Il dizionario della lingua italiana*, Paravia, Torino, 2000 (versió digital: <http://www.demauroparavia.it>); *Dizionario Italiano Sabatini Coletti (DISC)*, Giunti, Firenze 1997; *Dizionario Garzanti. Sinonimi e Contrari*, Garzanti, Milano 1994. Diccionaris bilingües: L. Tam, *Dizionario italiano-spagnolo; español-italiano*, Hoepli, Milano, 1997;; S. Sañé-G. Schepisi, *Il nuovo Vox. Dizionario spagnolo-italiano italiano-spagnolo*, Zanichelli-Bibliograf, Bologna-Barcellona 1992. R. Arqués i Coromines, *Diccionari català-italià*, Enciclopèdia Catalana, 1992 i *Diccionari italià-català*, Enciclopèdia Catalana, 2002.

Cal també consultar gramàtiques i diccionaris del català i del castellà. Altres indicacions bibliogràfiques específiques sobre els temes tractats es donaran al llarg del curs.

5. Observacions

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 203104

GRAMÀTICA DESCRIPTIVA DE L'ANGLÈS I

1. Objectius docents

1. Assolir una sòlida base teòrica i pràctica de gramàtica descriptiva de l'anglès mitjançant la descripció i caracterització dels sintagmes i llurs components.
2. Desenvolupar la capacitat crítica i d'anàlisi lingüística mitjançant l'anàlisi d'exemples, descripció, discussió i resolució de problemes.
3. Analitzar sintàcticament els Sintagmes Nominals, Adjectivals, Verbals, Adverbials, i Preposicionals.
4. Interessar-se per l'àmbit de la gramàtica descriptiva a través de la familiarització amb les associacions professionals i acadèmiques del món de la gramàtica, les publicacions acadèmiques d'aquest àmbit, les sortides professionals, així com a través de la utilització dels instruments i eines propis d'aquesta disciplina.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es tractaran els següents blocs temàtics:

1. Introducció a la Gramàtica Descriptiva.
2. El Sintagma Nominal.
3. El Sintagma Adjectival.
4. El Sintagma Verbal.
5. El Sintagma Adverbial.
6. El Sintagma Preposicional.

3. Criteris i formes d'avaluació

Hi haurà una prova final sumativa (examen final) de dues hores. Així mateix, es considera molt important l'assistència i participació activa a classe i el lliurament de les tasques i exercicis encomanats pel professor.

4. Bibliografia docent

Bàsica:

Navés, T., & Celaya, M. L. (1999). *Gramàtica Descriptiva de l'Anglès I. Descriptive Grammar of English I*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Recomanada:

Biber, D., Johansson, S., Leech, G., Conrad, S., & Finegan, E. (Eds.). (2005). *Longman Student Grammar of Spoken and Written English*. London: Longman.

Börjars, K., & Burridge, K. (2001). *Introducing English Grammar*. London: Arnold Publishers.

Greenbaum, S., & Quirk, R. (1990). *A Student's Grammar of the English Language*. Hong Kong: Longman.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès. Es recomana haver cursat *Llengua Anglesa I* i *Llengua Anglesa II*.

Codi 203200

GRAMÀTICA DESCRIPTIVA DE L'ANGLÈS II

1. Objectius docents

Aprofundir en els coneixements sintàctics de l'oració anglesa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'oració anglesa
2. Els constituents de l'oració
3. "Verb". Tipus. Complementació
4. "Subject". Definició sintàctica i semàntica
5. "Object". Definició sintàctica i semàntica
6. "Complement". Definició sintàctica i semàntica
7. "Adverbial". Definició sintàctica i semàntica
8. Estructures bàsiques

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es basarà en un examen final que cobrirà tota la matèria impartida.

A més, a criteri del professor, es podrà demanar l'entrega puntual d'un -o més- treballs durant el curs.

4. Bibliografia docent

- Börjas, K. & Burridge, K., 2001. *Introducing English Grammar*. London: Arnold Publishers.
- Greenbaum, S. & Quirk, R., 1990. *A Student's Grammar of the English Language*. London: Longman.
- Huddleston, R. & Pullum, G.K. (Eds.), 2002. *The Cambridge Grammar of the English Language*. London: CUP.
- Huddleston, R. & Pullum, G.K., 2005. *A Student's Introduction to English Grammar*. Cambridge: CUP
- Muñoz, C. 1994. *Clause Analysis. A Practical Approach*, 2nd ed., PUB.

5. Observacions

Per a matricular-se a l'assignatura, Gramàtica Descriptiva de l'Anglès II l'alumne ha d'haver aprovat prèviament l'assignatura Gramàtica Descriptiva de l'Anglès I.

Codi 203201

GRAMÀTICA DESCRIPTIVA DE L'ANGLÈS III

1. Objectius docents

Aprofundir en les complexitats estructurals i funcionals de l'oració anglesa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El contingut del curs serà l'estudi descriptiu i analític de la subordinació, la coordinació i l'aposiició, com també de l'ordre dels constituents a l'oració i de les seves modificacions. El desenvolupament dels continguts serà el següent:

1. Coordinació.
2. Aposició.
3. Subordinació
4. Ordre dels constituents. Tema i rema. Processos de topicalització. Processos d'extraposició.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es basarà en un examen final que cobrirà tota la matèria impartida.

A més, a criteri del professor, es podrà demanar l'entrega puntual d'un -o més- treballs durant el curs.

4. Bibliografia docent

CORTÉS, C. & GONZÁLEZ, E. 1998. *Gramàtica Descriptiva III*. Text-guia. PUB.

DOWNING, A. & LOCKE, P., 1992, *A University Course in English Grammar*. London: Prentice Hall.

QUIRK, R. & GREENBAUM, S., 1990, *A Student's Grammar of the English Language*. London: Longman.

5. Observacions

Per matricular-se a l'assignatura *Gramàtica Descriptiva de l'Anglès III* l'alumne ha d'haver aprovat prèviament l'assignatura *Gramàtica Descriptiva de l'Anglès II*.

1. Objectius docents

1. La identificación de los elementos que integran las categorías gramaticales.
2. La explicación de las principales características morfológicas, sintácticas y semánticas de estas a la luz de las nuevas corrientes lingüísticas.
3. La capacitación del estudiante para la reflexión crítica de la categorización en español.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El español, lengua histórica
2. Gramática descriptiva del español. Forma y función. Las categorías gramaticales
3. El sustantivo. El verbo
4. El adjetivo. El adverbio. La preposición
5. El determinante. El pronombre
6. La conjunción

3. Criteris i formes d'avaluació

1. Examen evaluativo de los contenidos teóricos y prácticos del programa, que representará un 60% de la calificación final. El examen no se aprobará si contiene tres errores ortográficos o más.
2. Exposición oral del contenido de un artículo relacionado con la temática de la asignatura, que representará un 20% de la calificación final.
3. Realización periódica de ejercicios que permitan consolidar los contenidos teóricos del programa, que representará un 20% de la calificación final.

4. Bibliografia docent

- Bosque, I. (1989): *Las categorías gramaticales. Relaciones y diferencias*, Madrid, Síntesis.
- Bosque, I. y V. Demonte (dirs.) (1999): *Gramática descriptiva de la lengua española*, vol. I "Sintaxis básica de las clases de palabras", Madrid, Espasa Calpe.
- Fernández Ramírez, S. (1951): *Gramática española*, vols. 3.1. "El nombre", 3.2. "El pronombre" y 4 "El verbo y la oración", Madrid, Arco Libros, 1986.
- Gili Gaya, S. (1943): *Curso superior de sintaxis española*, Barcelona, Biblograf, 1979.
- Moreno Cabrera, J. C. (1991): *Curso universitario de lingüística general*, vol. I, Madrid, Síntesis.

5. Observacions

Se recomienda haber cursado previamente la asignatura "Gramática normativa de la lengua española". Para los estudiantes de Filología Española es necesario cursar esta asignatura antes de matricular "Sintaxis española I" y "Sintaxis española II".

Codi 208101

GRAMÀTICA DESCRIPTIVA DE LA LlENGUA ESPANYOLA II

1. Objectius docents

1. Identificar las funciones sintácticas oracionales básicas.
2. Proporcionar los criterios de análisis sintáctico de los constituyentes esenciales de la oración simple.
3. Capacitar al estudiante para el reconocimiento en los textos de las relaciones contraídas entre los constituyentes de la oración simple.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Sintaxis del SN. Núcleo y complementos
2. Sintaxis del SV. Núcleo y complementos
3. Sintaxis oracional. Sujeto y predicado. Esquemas personales e impersonalidad; estructuras transitivas e intransitivas
4. Esquemas atributivos y predicativos. La predicación secundaria
5. Modalidad oracional. Orden de constituyentes

3. Criteris i formes d'avaluació

1. Examen evaluativo de los contenidos teóricos y prácticos del programa, que representará un 60% de la calificación final. El examen no se aprobará si contiene tres errores ortográficos o más.
2. Exposición oral del contenido de un artículo relacionado con la temática de la asignatura, que representará un 20% de la calificación final.
3. Realización periódica de ejercicios que permitan consolidar los contenidos teóricos del programa, que representará un 20% de la calificación final.

4. Bibliografia docent

- Bosque, I. y V. Demonte (dirs.) (1999): *Gramática descriptiva de la lengua española*, vol. II "Las construcciones sintácticas fundamentales. Relaciones temporales, aspectuales y modales", Madrid, Espasa Calpe.
- Fernández Ramírez, S. (1951): *Gramática española*, vol. 4 "El verbo y la oración", Madrid, Arco Libros, 1986.
- Gili Gaya, S. (1943): *Curso superior de sintaxis española*, Barcelona, Bibliograf, 1979.
- Hernanz, M^a Ll. y J. Mª Brucart (1987): *La sintaxis*, Barcelona, Crítica.
- Marsá, F. (1984): *Cuestiones de sintaxis española*, Barcelona, Ariel.
- Rojo, G. (1983): *Aspectos básicos de sintaxis funcional*, Málaga, Ágora.

5. Observacions

Se recomienda haber cursado previamente la asignatura *Gramática descriptiva de la lengua española I*. Para los alumnos de Filología Española, es necesario cursar esta asignatura antes de matricular *Sintaxis española I* y *Sintaxis española II*.

Codi 209202

GRAMÀTICA FRANCESA I

1. Objectius docents

Oferir els elements necessaris per a l'anàlisi del mot.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. Iniciació a la lexicologia

I.1. Nocions fonamentals

I.2. Morfologia lèxica: derivació i composició; altres recursos de formació dels mots

I.3. Semàntica del mot: relacions lèxiques i organització del lèxic

II. Iniciació a la lexicografia

II.1. Nocions fonamentals

II.2. Els diferents tipus de diccionari

II.3. Els diccionaris monolingües actuals. L'article de diccionari

III.4. Diccionari i societat

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua.

4. Bibliografia docent

Bonnard, H., *Code du français courant*, París, Magnard, 1990.

Gardes-Tamine, J., *La grammaire*, París, A. Colin, 1988

Mitterand, H., *Les mots français*, París, PUF (coll. Que sais-je?), 1981

Mortureux, M-F., *La lexicologie entre langue et discours*, Paris, Sedes, 1997

Niklas-Salminen, A., *La lexicologie*, París, A. Colin, 1997

Yaguello, M., *Le Grand livre de la langue française*, París, Seuil, 2003.

Robert, P., *Le Petit Robert 1. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*, dir. per A. Rey et J. Rey-Debove, París, Dictionnaires Le Robert, 2002.

Codi 209203

GRAMÀTICA FRANCESA II

1. Objectius docents

Els elements bàsics de la gramàtica descriptiva del francès actual i l'estudi d'alguns aspectes de la sintaxi del francès.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- a. Lingüística i gramàtica: aspectes teòrics.
- b. Aspectes bàsics de la història de la gramàtica francesa i característiques de la seva tradició.
- c. Les nocions fonamentals de la lingüística descriptiva i de la gramàtica del francès contemporani.
- d. Estudi d'aspectes puntuals de la sintaxi: la recció verbal, la complementació. Crítica de l'anàlisi de la frase.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i examen final (nivell de llengua i continguts).

4. Bibliografia docent

M. Arrivé & al., *La grammaire d'aujourd'hui. Guide alphabétique de linguistique française*, París, Flammarion, 1986.

A. Chervel, *Histoire de la grammaire scolaire. Et il fallut...*, París, Payot, 1977.

O. Ducrot & J. Schaeffer (1995) *Nouveau Dictionnaire encyclopédique des sciences du langage*, París, Seuil, 1995.

M.-N. Gary-Prieur, *De la grammaire à la linguistique. Étude de la phrase*, París, Armand Colin, 1985.

P. Le Goffic, *Syntaxe de la phrase française*, París, Hachette, 1993.

M. Riegel, J.-Ch. Pellat & R. Rioul, *Grammaire méthodique du français*, París, PUF, 1994.

Codi 212201

GRAMÀTICA GALLEGA I

1. Objectius docents

Assolir el coneixement de les estructures sintàctiques del gallec contemporani.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Gramàtica formal i funcional. Models de representació sintàctica.
2. Les unitats sintàctiques i l'enunciat.
3. La frase: nominal, adjectiva, preposicional, adverbial i verbal.
4. La oració: atribució i predicació. Oracions compostes i complexes.
5. Les funcions informativas: tema i focu.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis pràctics i examen final.

4. Bibliografia docent

- ALARCOS LLORACH, E. (1970): *Estudios de gramática funcional*. Madrid: Gredos.
- ÁLVAREZ BLANCO, R. e XOVE, X. (2002): *Gramática da lingua galega*. Vigo: Galaxia.
- DEMONTE, V. (1991): *Teoría sintáctica: de las estructuras a la rección*. Madrid: Síntesis.
- DIK, S.C. (1989): *The theory of Functional Grammar. Part I: The structure of the clause*. Dordrecht / Providence: Foris. 2ª ed. revis., por Engeveld, Berlin / New York: Mouton de Gruyter, 1997.
- GARCÍA DE MIGUEL; J. M. (1995): *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Servicio de Publicacións, Universidade de Santiago de Compostela.
- FREIXEIRO MATO, X. R. (1998-2000): *Gramática da lingua galega*. 2 t. Vigo: A Nosa Terra.
- JIMÉNEZ JULIÁ, T. (1986): *Aproximación al estudio de las funciones informativas*. Málaga: Agora.
- KREMER, D. (ed.) (1998): *Homenaxe a Ramón Lorenzo*. Vigo: Galaxia.
- MORENO CABRERA, J.C. (1991): *Curso universitario de lingüística general. Tomo I: Teoría de la gramática y sintaxis general*. Madrid: Síntesis.
- ROJO, G.- JIMÉNEZ JULIÁ, T. (1989): *Fundamentos del análisis sintáctico funcional. Lalia 2*. Santiago de Compostela: Servicio de Publicacións, Universidade de Santiago de Compostela.

Codi 212202

GRAMÀTICA GALLEGA II

1. Objectius docents

Completar el coneixement de les estructures morfològiques del gallec contemporani, i oferir una visió panoràmica de la seva dialectologia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Dialectologia.

1.1. Les fronteres lingüístiques del gallec: caracterització front al lleonès i al portuguès.

1.2. Fenòmens lingüístics amb distribució dialectal.

1.3. Caracterització dels diferents blocs, àrees i subàrees lingüístiques del gallec.

2. Morfologia.

2.1. El Substantiu i l'adjectiu.

2.2. El pronom.

2.3. El verb

2.4. L'adverbi i les preposicions

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua, examen final i treball.

4. Bibliografia docent

AA. VV. (2004): *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego*, Santiago de Compostela: ILG / RAG

ÁLVAREZ BLANCO, R. Xove, X. (2002): *Gramática da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

CASTRO, I. (1991): *Curso de historia da língua portuguesa. Leituras complementares*. Lisboa: Universidade Aberta.

GARCÍA DE DIEGO, V. (ed. 1984): *Elementos de gramática histórica (Fonética-Morfología)* 1909. Anexo *Verba* 23. Santiago de Compostela: Servicio de Publicación, Universidade de Santiago de Compostela.

FERNÁNDEZ REI, F. (1990): *Dialectoloxía da lingua galega*. Vigo: Xerais.

FERNÁNDEZ REI, F. (coord.) (1990): *Atlas lingüístico galego. Morfoloxía verbal*. Vols. 1 e 2. A Coruña: ILG / Fundación Barrié de la Maza.

GOLTUS, G.-METZELTIN, M.-SCHMITT, Ch. (eds) (1994): *Lexicon der Romanistischen Linguistik* (LRL). Vol. VI.2. Tübingen: Max Niemeyer.

KREMER, D. (ed) (1988-1992): *Actes du XVIIIe Congrès International de Linguistique et Philologie Romanes*. 7 vols. Tübingen: Max Niemeyer.

KREMER, D. - LORENZO, R. (eds.) (1980): *Tradición, actualidade e futuro do galego. Actas do coloquio de Tréveris*. Vigo: Xerais / Universidade de Santiago de Compostela.

NAVARRO, X. M.-STUDEMUNT, M.-NIEDEREHE, H.-J.-HAARMAN, H. (eds.) (1975): *Filología y didáctica hispánica. Homenaje al profesor Hans-Karl Scheneider*. Hamburg, Helmut Buske.

Codi 204101

GRAMÀTICA GREGA

1. Objectius docents

Conèixer la morfologia nominal i verbal del grec antic, dialecte àtic.

Reconèixer aquestes estructures morfològiques nominals i verbals en textos grecs de prosa àtica. Realitzar pràctiques d'aplicació dels coneixements adquirits: anàlisi morfològica, transformació de formes donades (canvis de nombre gramatical, de cas, de veu, de mode, de temps...), producció de formes a partir de descriptors morfològics, declinació de sintagmes, conjugació de verbs.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. MORFOLOGIA NOMINAL

1.1. L'article: flexió, usos i valor

1.2. Les declinacions

1.3. Els adjectius

1.4. Les formes pronominals

2. MORFOLOGIA VERBAL

2.1. Desinències verbals

2.2. Temes verbals

2.3. Modes verbals

2.4. Veus

3. Criteris i formes d'avaluació

a) **EXAMEN FINAL:** qüestionari de morfologia (preguntes d'opció múltiple); exercicis: anàlisi i construcció de formes nominals i verbals, declinació de sintagmes, enunciat de verbs, conjugació de formes verbals; traducció, amb diccionari, d'un text sobre el qual es plantejaran qüestions gramaticals d'aplicació dels coneixements adquirits.

b) **DUES PRÀCTIQUES:** cadascuna d'aquestes pràctiques valdrà fins a un 10% de la nota final. La primera versarà sobre morfologia nominal, i la segona sobre morfologia verbal. Ambdues pràctiques tindran la mateixa estructura que l'examen final, és a dir, constaran de: qüestionari de morfologia (preguntes d'opció múltiple), nominal o verbal, (segons correspongui); exercicis: anàlisi i construcció de formes nominals i verbals, declinació de sintagmes, enunciat de verbs, conjugació de formes verbals (segons correspongui); traduir, amb diccionari, d'un text sobre el qual es plantejaran qüestions gramaticals d'aplicació dels coneixements adquirits.

4. Bibliografia docent

Berenguer, J., Gramàtica grega, Bosch, Barcelona 1997. Chantraine, P., Morphologie historique du grec, París 19612.[trad. cast., Morfologia històrica del griego, Avesta, Reus 1974]. J.A.C.T., Reading Greek. Gramàtica (I), trad. cast., P.P.U., Barcelona 1988. Rodríguez Alfageme, I., Nueva gramàtica grega, Coloquio, Madrid 1988.

Materials:

P. Gómez, *MELETH. Exercicis de gramàtica grega* (dossier de fotocòpies)

GID ELECTRA: <http://www.ub.edu/filologiagrega/electra/index.htm>

5. Observacions

Es recomana cursar aquesta assignatura simultàniament amb l'assignatura troncal de 1r. cicle **Llengua grega** (6 crèdits), impartida també durant el primer quadrimestre.

Per als alumnes que iniciïn la titulació de Filologia Clàssica sense haver fet, en la seva formació prèvia, cap curs de grec es recomana cursar l'assignatura intensiva de lliure elecció **Introducció**

a l'estudi de les llengües clàssiques (3 crèdits), impartida durant la primera quinzena de setembre.

Per als alumnes que iniciïn la titulació de Filologia Clàssica havent cursat només un any de grec, es recomana cursar l'assignatura **Taller de grec** (6 crèdits), impartida durant el segon quadrimestre.

Codi 207203

GRAMÀTICA HISTÒRICA CATALANA I

1. Objectius docents

Assolir un coneixement bàsic dels principis teòrics en què es basa l'estudi de la gramàtica històrica i de la informació general referida a l'evolució interna del català, tant de caràcter fonètic com morfosintàctic i lèxic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció.
2. Evolució del sistema vocàlic.
3. Evolució del sistema consonàntic.
4. Fenòmens irregulars.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen únic al final del curs, obligatori, sense excloure la possibilitat de realitzar un treball pràctic que serà tingut en compte en l'avaluació global del curs.

4. Bibliografia docent

ALCOVER, A. i MOLL, F. de B. (1932-1962), Diccionari català-valencià-balear, 10 vol., Moll, Palma de Mallorca.

BADIA MARGARIT, A.M. (1981), Gramàtica històrica catalana, Tres i Quatre, València.

COROMINES, J. (1971), Lleures i converses d'un filòleg, Club dels Novel·listes, Barcelona.

DUARTE, C. I ALSINA, A. (1984-1986), Gramàtica històrica del català, 3 vol., Curial, Barcelona.

MOLL, F. de B. (1991, [1952]), Gramàtica històrica catalana, Universitat de València, València.

Codi 207403

GRAMÀTICA HISTÒRICA CATALANA II

1. Objectius docents

Assolir un coneixement complet i aprofundit de l'evolució lingüística, completant l'estudi específic dels aspectes morfosintàctics (que comprenen els camps de la morfologia nominal i verbal, de la sintaxi de l'oració simple i composta) i lèxics.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Morfologia nominal.
2. Morfologia verbal.
3. Sintaxi de l'oració simple.
4. Sintaxi de l'oració composta.
5. Lèxic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del curs, que pot incloure tant els aspectes d'explicació sistemàtica com d'aplicació de caràcter analític, amb la possibilitat d'un treball pràctic.

4. Bibliografia docent

- BADIA MARGARIT, A.M. (1981), Gramàtica històrica catalana, Tres i Quatre, València.
COROMINES, J. (1971), Lleures i converses d'un filòleg, Club dels Novel·listes, Barcelona.
GULSOY, J. (1993), Estudis de gramàtica històrica, Publics. de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.
MOLL, F. de B. (1991, [1952]), Gramàtica històrica catalana, Universitat de València, València.
PÉREZ SALDANYA, M. (1998), De llatí al català. Morfosintaxi verbal històrica, Universitat de València, València
VENY, J. (1991), Mots d'ahir i mots d'avui, Empúries, Barcelona.

5. Observacions

Recomanacions: Gramàtica Històrica Catalana I, Lingüística Romànica I.

Codi 210201

GRAMÀTICA HISTÒRICA ITALIANA

1. Objectius docents

Coneixement dels fenòmens principals de fonètica i morfosintaxi històrica de l'italià i entrenament en la lectura i l'anàlisi lingüística de textos italians antics.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs es proposa d'oferir als estudiants una primera aproximació teòrica i pràctica a l'estudi lingüístic de l'italià des d'una perspectiva diacrònica. Es descriuran els fenòmens fonètics i gramaticals que més caracteritzen la formació i l'evolució de l'italià i s'analitzaran textos literaris d'èpoques diferents amb l'objectiu d'individuï-les les formes lingüístiques peculiars de la llengua antiga i de comparar-les amb les de la llengua contemporània. També es tindran en compte les relacions i les diferències lingüístiques entre l'italià, el toscà i els dialectes d'Itàlia de cara a la comprensió i a la descripció de la llengua antiga.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluaran amb un examen final escrit els coneixements teòrics i pràctics adquirits. També es tindran en compte els exercicis i els treballs desenvolupats al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

Manuais: F. Bruni, *L'italiano. Elementi di storia della lingua e della cultura*, Utet, Torino 1984 (cap. V); P. D'Achille, *Grammatica storica italiana*, Bulzoni, Roma, 2000; A. Stussi, *Avviamento agli studi di filologia italiana*, Il Mulino, Bologna 1983 (cap. 2: *Premesse linguistiche*); L. Serianni, *Appunti di grammatica storica italiana*, Bulzoni, Roma 1988; M. Dardano, *Manualetto di linguistica italiana*, Zanichelli, Bologna 1996 (cap. 6 i 7); M. Maiden, *Storia linguistica dell'italiano*, Il Mulino, Bologna 1998. Obres de consulta: G. Rohlfs, *Grammatica storica della lingua italiana e dei suoi dialetti*, Einaudi, Torino 1966-69; P. Tekavcic, *Grammatica storica dell'italiano: I. Fonematica, II. Morfosintassi, III. Lessico*, Il Mulino, Bologna 1980; L. Serianni, *Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria*, Utet, Torino 1988; C. Battisti-G. Alessio, *Dizionario etimologico italiano*, Barbèra, Firenze 5 vols., 1950-1957; M. Cortelazzo e P. Zolli, *Dizionario etimologico della lingua italiana*, Zanichelli, 5 vols., Bologna 1979-1988.
Dossier de textos i exercicis a càrrec del Departament.

5. Observacions

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 204102

GRAMÀTICA LLATINA

1. Objectius docents

Conèixer a fons la morfologia del llatí. Conèixer la sintaxi descriptiva del llatí. Conèixer la terminologia bàsica de la morfologia, fonètica i sintaxi llatines. Conèixer alguns elements bàsics de la història de la llengua llatina : periodització, alfabet, pronúncia, vocalisme i consonantisme, formació de la llengua llatina literària i formació del lèxic llatí.

Aprendre a usar el diccionari intel·ligentment. Aprendre a reconèixer i analitzar morfològicament els mots del lèxic llatí. Aprendre a reconèixer i analitzar les estructures sintàctiques del llatí. Aprendre a analitzar i traduir un text llatí amb rigor filològic. Adquirir la flexibilitat necessària davant d'un text per a reconèixer formes i estructures de diverses èpoques i estils. Adquirir la competència necessària per a adaptar-se a terminologies científiques diverses sobre un mateix fet lingüístic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Qüestions preliminars
2. Morfologia
3. Sintaxi
4. Lèxic
5. Exercicis pràctics

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada, per part del professor, dels coneixements teòrics i competències que va adquirint l'estudiant : 1. Mitjançant proves escrites periòdiques (teòriques i d'aplicació pràctica). 2. Mitjançant l'assistència i participació a classe i a les tutories.

Avaluació de la docència de l'assignatura, per part dels alumnes, mitjançant una enquesta a final de curs.

4. Bibliografia docent

BORRELL, E. – MIRÓ, M. (2001), *Gramàtica llatina: el llatí normatiu i la seva evolució fins al català*. Barcelona. Ed. UOC.

SEGURA, S. (1961). *Gramática latina*. Ed. Estudio y vida. (trad. catalana d'E. Artigas, L. Cabré i A. de Riquer, *Gramàtica llatina*, Barcelona. Ed. de la UB, Col·lecció UB n° 80, 2005).

SEGURA, S. (1961). *Método de latín*. Ed. Estudio y vida. (trad. catalana d'E. Artigas, L. Cabré i A. de Riquer, *Mètode de llatí*, Barcelona. Ed. de la UB, Col·lecció UB n° , 2005).

LAVENCY, M. (1985). *VSVS. Grammaire latine. Description du latin classique en vue de la lecture des auteurs*. Paris–Gembloux. Ed. Duculot.

MIR, J.M^a (ed.) (1964). *Diccionario ilustrado Vox Latino–Español, Español–Latino*. Barcelona. Ed. Spes.

SEVA, A. (dir.) (1993). *Diccionari llatí–català*. Barcelona. Ed. Enciclopèdia catalana.

Dossier electrònic de l'assignatura.

5. Observacions

És recomanable tenir coneixements previs de llengua llatina.

1. Objectius docents

Esta asignatura tiene dos grandes objetivos. Por una parte, se busca proporcionar el conocimiento de la norma española (ortográfica, léxica, gramatical, pragmática). Y, por otra parte, se quiere iniciar al estudiante en un proceso de reflexión creciente para la creación de textos escritos, atendiendo a su diversidad, según los tipos, los géneros y los registros.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Construcción del texto. El texto expositivo y argumentativo.
2. La puntuación. Factores sintácticos, entonativos y estilísticos.
3. La norma en la morfología nominal.
4. La norma en la morfología verbal.
5. La norma ortográfica.

3. Criteris i formes d'avaluació

La evaluación de esta asignatura, establecida tras un largo periodo de experimentación, consiste en la corrección presencial de las actividades de cada módulo. Además, para la evaluación se pide al estudiante la producción de un texto argumentativo, cuyo contenido está previamente establecido, el cual tiene que permitir trabajar cada una de las materias explicadas en los diferentes módulos que conforman la asignatura. Por último, contribuye a la evaluación un examen final, de dos horas de duración en cada una de las dos convocatorias, compuesto por nueve ejercicios que destacan las actividades más relevantes de la materia del curso.

4. Bibliografia docent

A.A.V.V., *Lengua española I. Gramática normativa y construcción de textos*, Barcelona, Edicions Universitat de Barcelona, 2000. M. CASADO, *El castellano actual: usos y normas*, Pamplona, EUNSA, 1997. L. GÓMEZ TORREGO, *Manual de español correcto*, 2 vols., Madrid, Arco/Libros, 2003. F. MARSÁ, *Diccionario normativo y guía práctica de la lengua española*, Ariel, Barcelona, 1986. J. MARTÍNEZ DE SOUSA, *Dudas y errores del lenguaje*, Barcelona, Paraninfo, 1992. E. MONTOLÍO (Coor.), C. FIGUERAS, M. GARACHANA, M. SANTIAGO, *Manual de escritura académica*, Barcelona, Ariel, 1999. M. MOLINER, *Diccionario de uso del español*, Madrid, Gredos, 1998; también en versión electrónica, Gredos, DL, 1997. RAE, *Esbozo de una nueva gramática de la lengua española*, Madrid, Espasa-Calpe, 1982. RAE, *Diccionario de la lengua española*, Madrid, Espasa-Calpe, 1995. RAE, *Ortografía de la lengua española*, Madrid, RAE-Espasa, 1999. RAE, www.rae.es. M. SECO, *Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española*, Madrid, Espasa-Calpe, 1998.

5. Observacions

Para el mejor aprovechamiento de la disciplina, se recomienda al estudiante que durante la impartición de la asignatura lea una hora diaria y haga prácticas de construcción textual una vez por semana.

Codi 201201

GRAMÁTICA PORTUGUESA I

1. Objectius docents

Els objectius són que l'alumne assoleixi un coneixement lingüístic elemental de la gramàtica portuguesa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 2.1. Variação lingüística: níveis e tipos (dialeto e de registro)
- 2.2. Características formais da oralidade e da escrita
- 2.3. Denotação e conotação
- 2.4. Sistema de flexão da língua portuguesa
- 2.5. Formação de palavras
- 2.6. Gíria
- 2.7. A língua padrão
- 2.8. O português do Brasil

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i un examen final

4. Bibliografia docent

Celso Cunha e Lindley Cintra NOVA GRAMÁTICA DA LÍNGUA PORTUGUESA, Rio de Janeiro, Nova Fronteira / Lisboa, Ed. Sá da Costa, 1985

Joaquim Mattoso Câmara Jr. DICIONÁRIO DE LINGÜÍSTICA E GRAMÁTICA, Petrópolis, Vozes, 1978

Cândido de Figueiredo DICIONÁRIO DA LÍNGUA PORTUGUESA, Porto, Porto Editora

Aurélio Buarque de Holanda Ferreira NOVO DICIONÁRIO AURÉLIO DA LÍNGUA PORTUGUESA, Rio de Janeiro, Nova Fronteira

LEXIKON DER ROMANISTISCHEN LINGUISTIK (LRL), editado por Günter Holtus, Michael Metzeltin, Christian Schmitt, Volume VI, 2 - Galego, Português, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1994

Codi 201202

GRAMÀTICA PORTUGUESA II

1. Objectius docents

L' objectiu és que l'alumne faci una reflexió lingüística sobre la llengua portuguesa, desenvolupant simultàniament un nivell superior de coneixement de la gramàtica portuguesa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonètica i fonologia del portuguès *padrão*. La variant brasilera.
2. Sintaxi. Estudi de l'oració. El tractament brasiler del pronom feble.

3. Criteris i formes d'avaluació.

Avaluació contínua i examen final.

4. Bibliografia docent

Cintra, Lindley; Cunha, Celso (1986), *Nova Gramática do Português Contemporâneo*. Lisboa: João Sá da Costa.

Cuesta, Pilar Vázquez; Mendes da Luz, Maria Albertina (1987), *Gramática portuguesa*. Madrid: Gredos.

Cunha, Antônio Geraldo da (1998), *Dicionário etimológico da língua portuguesa*. Rio de Janeiro: Nova Fronteira.

Dicionário da Língua Portuguesa (1998), Porto: Porto.

Dicionário Prático Ilustrado (1992), Porto: Lello & Irmãos.

Dicionário Universal da Língua Portuguesa (1997), Lisboa: Texto.

ACADEMIA DAS CIÊNCIAS DE LISBOA (2001), *Dicionário da língua portuguesa contemporânea da Academia das Ciências de Lisboa*. [Lisboa], Verbo.

Houaiss, Antônio (2001), *Dicionário Houaiss da Língua Portuguesa*, Rio de Janeiro, Objetiva ed.

Holanda Ferreira, Aurélio Buarque de (1986), *Novo dicionário da língua portuguesa*, [2^a ed. rev. e aum., Rio de Janeiro, Nova Fronteira, 1986].

Ferreiro, Manuel (1995), *Gramática histórica galega*. Santiago de Compostela.: Laivento.

Lapa, M. Rodrigues (1984), *Estilística da Língua Portuguesa*. Coimbra: Coimbra.

Vilela, Mário (1995), *Gramática da Língua Portuguesa*. Coimbra: Livraria Almedina.

Iordan y Manoliu (1989), *Manual de Lingüística románica*. Ed. Gredos. Nº 29. Madrid.

Andrade Peres, João; Moia, Telmo (1995), *Áreas críticas da Língua Portuguesa*, Lisboa, Caminho.

Codi 213201

GRAMÀTICA RUSSA

1. Objectius docents

Descripció de la gramàtica russa. Lectura i comentari (lèxic i gramatical) de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament.

Temes gramaticals

1. Morfologia.

- a. Principis de classificació morfològica en la gramàtica russa.
- b. Categories morfològiques: gènere, nombre, cas, animat/inanimat, temps, aspecte.
- c. Classes lèxico-gramaticals.
- d. Descripció lèxico-gramatical i categorial del substantiu, l'adjectiu, el numeral, l'adverbi i el verb.
- e. Les preposicions: recopilació.
- f. Relació dels afixos amb les categories morfològiques.

2. Sintaxi.

- a. Concepte i tipus de grups de paraules (*slovosotxetània*) en la gramàtica russa. Tipus d'enllaços i concordances en els grups de paraules.
- b. Concepte de formes gramaticals.
- c. L'oració simple.
  - Tipus: estructures bàsiques / expandides, simples (tipus i funcions estilístiques) / compostes, completes / no completes.
  - Estructures complexes de l'oració simple. Membres fonamentals i secundaris de l'oració. Realitzacions regulars de l'oració simple.
- d. L'oració composta.
  - Classificació i tipus d'enllaços.
  - Unitats sintàctiques superiors a l'oració.
- e. L'ordre de les paraules.

3. Criteris i formes d'avaluació

2 controls (1 per quadrimestre). 1 examen final.

4. Bibliografia docent

D'ús

PULKINA, I. *El ruso. Gramática práctica*. Rubiños-1860--Russki Yazik. Madrid, 1992.

De consulta

BOULANGER, A. *Grammaire pratique du russe*. 2e ed. Rev. et augm. OPHRYS. Paris. T I: *Morphologie et syntaxe*. T II: *Exercices avec corrigés*. 1991-1993.

GARDE, P. *Grammaire russe*. T. I: *Phonologie et morphologie*. Institut d'Etudes Slaves. Paris, 1980.

MAZON, A. *Grammaire de la langue russe*. Institut d'Etudes Slaves. Réimpr. Paris. 1995.

VEYRENC C. J., *Grammaire du russe*. PUF. Que sais-je 1278. Paris, 1973 (i altres edicions).

Rússkaia grammátika v 2 tomakh. Akadémia naük. Moskva. 1980.

Codi 214305

GRANS FIGURES DE LA FILOLOGIA ROMÀNICA

1. Objectius docents

L'alumne ha d'assolir un nivell raonable de solvència en la metodologia de treball de l'assignatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 1.- Lingüística i filologia
- 2.- Les llengües romàniques
- 3.- Antecedents de la lingüística romànica. Edat Mitjana
- 4.- La lingüística romànica als ss. XV-XVI
- 5.- La lingüística romànica als ss. XVII-XVIII
- 6.- La Lingüística romànica científica
- 7.- Els neogramàtics
- 8.- La dialectologia
- 9.- La geografia lingüística, els atles lingüístics
- 10.- El lèxic
- 11.- L'escola idealista
- 12.- Altres figures rellevants de la lingüística romànica

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a les classes i examen final. Treball optatiu supervisat pel professor.

4. Bibliografia docent

- Gauger, H.-M., *Introducción a la lingüística románica*, Madrid, Gredos, 1989 [1981].
- García, C. et alii, *Lingüística románica*, Madrid, UNED, 1992 [1977], pp. 91-93.
- Renzi, L., *Introducción a la filología románica*, Madrid, Gredos, 1982 [1976], Col. Biblioteca Románica Hispánica. III Manuales, 54.
- Tagliavini, C., *Orígenes de las lenguas neolatinas*, México, Fondo de Cultura Económica, 1993 (5ª ed.) [1969].
- Varvaro, A., *Historia, problemas y métodos de la lingüística*, Barcelona, Sirmio, 1988.
- Vidos, B. E., *Manual de lingüística románica*, Madrid, Aguilar, 1977.
- Viscardi, A. - Cremonesi, C. - Mozzati, E. - Vitale, M., *Preistoria e storia degli studi romanzi*, Milano - Varese, Cisalpino, 1955.
- Wartburg, W. v., *Problemas y métodos de la lingüística*. [Trad. de *Einführung in Problematik und Methodik der Sprachwissenschaft*, Halle, 1943] (ed. y notas de Dámaso Alonso, trad. Dámaso Alonso y Emilio Lorenzo), Madrid, CSIC, 1991 (2ª ed.) [1949], Col. Textos Universitarios CSIC, 11.

5. Observacions

Els primers dies de classe els estudiants rebran bibliografia complementària.

Codi 204308

GRANS OBRES DE LA LITERATURA GREGA

1. Objectius docents

Proporcionar als estudiants un coneixement acurat d'alguns dels textos més significatius de la literatura grega.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Lectura i anàlisi, sobre textos traduïts, de 10 obres, entre les més importants i conegudes de la literatura grega:

1. Homer *Ilíada* (trad. M. Peix, Barcelona 1978) o *Odissea* (trad. C. Riba, Barcelona 1953)
2. Safo *Obra completa* (trad. M. Balasch, Barcelona 1973; 1985) o Píndar *Olímpica I* (trad. J. Triadú, Barcelona 1957) i *Pítica IX* (trad. J. Pòrtulas, Barcelona 1977)
3. Èsquil *Les Eumènides* (trad. C. Riba, Barcelona 1932-4) o *Prometeu encadenat* (trad. C. Riba, Barcelona 1932-4)
4. Sòfocles *Antígona* (trad. C. Riba, Barcelona 1977) o *Èdip rei* (trad. C. Riba, Barcelona 1977)
5. Eurípides *Les bacants* (trad. C. Riba, Barcelona 1977) o *Hipòlit* (trad. C. Riba, Barcelona 1977) o *Medea* (trad. C. Riba, Barcelona 1977)
6. Aristòfanes *Les granotes* (trad. M. Balasch, Barcelona 1974) o *Els núvols* (trad. M. Balasch [amb el títol de *Les bromes*], Barcelona 1970)
7. Plató *El banquet* (trad. J. Leita, Barcelona 1998) o *Fedre* (trad. J. Leita, Barcelona 1998)
8. Cal·límac *Himnes* (trad. P. Villalba, Barcelona 1963) o Teòcrit *Idil·lis* (trad. J. Alsina, Barcelona 1961-3) o Apol·loni de Rodes *Les argonàutiques* (trad. F. Vian, Paris 1976-81)
9. Plutarc *Vides paral·leles*, "Teseu i Ròmul" (trad. C. Riba, Barcelona 1926)
10. Longus *Dafnis i Cloe* (trad. J. Berenguer, Barcelona 1963; 1981)

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final, que constarà d'una part amb una o més preguntes teòriques i d'una altra part on es proposarà el comentari d'un fragment d'un text llegit durant el curs.

4. Bibliografia docent

Kirk, G.S., *Homer and the Epic*, Cambridge 1965 (= *Los poemas de Homero*, Buenos Aires 1968) . Gentili, B. *Poesia e pubblico nella Grecia antica*, Roma-Bari 1984 (= *Poesía y público en la Grecia antigua*, Barcelona 1996) . Pòrtulas, J. *Lectura de Píndar*, Barcelona 1977 . Vernant, J.-P. & Vidal-Naquet, P., *Mythe et tragédie I i II*, Paris 1972 i 1986 (= *Mito y tragedia I i II*, Madrid 1987 i 1989) . Steiner, G., *Antigones*, Oxford 1984 . Riu, X. *Dionysism and Comedy*, Lanham-Boulder-New York-Oxford 1999 . Miralles, C., *El helenismo*, Barcelona 1981

5. Observacions

La llista de les deu obres per a cada curs apareixerà el mes de juliol a la pàgina web del departament. Per cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements de llengua grega.

Codi 204424

GRANS TEMES DE LA LITERATURA LLATINA

1. Objectius docents

Analitzar els temes i tòpics més significatius de la literatura llatina parant esment sobretot en aquells que, havent exercit una influència decisiva en la tradició literària posterior, tenen encara avui dia un ampli ressò en les literatures occidentals.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Després de presentar un marc teòric vàlid per a abordar i entendre el concepte de tòpic, motiu, tema o argument literari, s'oferiran, a partir de la lectura i anàlisi d'una antologia de textos llatins traduïts al català, aquelles claus necessàries per a contextualitzar i estudiar, entre d'altres, alguns dels temes que es recullen a continuació:

1. Amor, sexe i erotisme: tòpics, experiències individuals i pautes socials.
2. Vivència de la mort: de l'assumpció resignada a l'establiment d'un imaginari més enllà.
3. El temps idealitzat: mitificació del passat i formulació utòpica del futur.
4. La vida, instruccions d'ús: de la màxima popular als preceptes d'arrel filosòfica.
5. Enyor del camp, enyor de l'urbs: reflexions al voltant de la nostàlgia i la insatisfacció humanes.
6. L'obra d'art com a argument literari: variants i funcions de l'*ékphrasis* en la literatura llatina.
7. Lletres i llibres: alguns tòpics metaliteraris especialment afortunats.
8. Entre el somriure i el riure: procediments i temes de la ironia, l'humor i el sarcasme.
9. Retrats realistes i estereotips socioculturals: elements de l'etopeia, la prosopografia i la caricatura.
10. Poder i propaganda: del patriotisme i la guerra justa a la lloança del príncep.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Treball de curs supervisat pel professor i/o examen final.

4. Bibliografia docent

- ARITZETA, M., *Diccionari de termes literaris*. Barcelona, Edicions 62, 1996.
- BOLGAR, R.R., *The Classical Heritage and its Beneficiaries*. Cambridge, Cambridge University Press, 1973.
- BOMPIANI, V., *Diccionario literario de obras y personajes de todos los tiempos y de todos los países*. Barcelona, Hora, 1998 (18 vol.).
- CALVINO, I., *Por qué leer los clásicos*. Barcelona, Tusquets, 1995.
- CURTIUS, E.R., *Literatura Europea y Edad Media Latina*. Madrid, Fondo de Cultura Económica, 1999 (2 vol.).
- FRENZEL, E., *Diccionario de argumentos de la literatura universal*. Madrid, Gredos, 1994.
- FRENZEL, E., *Diccionario de motivos de la literatura universal*. Madrid, Gredos, 1980.
- HIGHET, G., *La tradición clásica. Influencias griegas y romanas en la literatura occidental*. Mèxic, Fondo de Cultura Económica, 1978 (2 vol.).
- LIDA DE MALKIEL, M.R., *La tradición clásica en España*. Barcelona, Ariel, 1975.
- VALENTÍ I FIOL, E., *Els clàssics i la literatura catalana moderna*. Barcelona, Curial, 1973.
- Nota:** La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements previs de llengua llatina.

1. Objectius docents

-Introduir l'alumne/a en el coneixement de l'estructura bàsica de la llengua grega: a) la morfologia nominal i verbal i c) la sintaxi de les oracions simples i subordinades. Això l'ha de fer capaç de llegir i traduir, amb l'ajuda del diccionari, textos grecs de dificultat mitjana (Fauler d'Isop, fragments de Llucià i Jenofont etc.).

-Proporcionar un bon coneixement dels gèneres, de les èpoques i dels autors de la literatura grega des de l'època arcaica fins a l'època romana.

-Lectura, comprensió i traducció dels textos del mètode d'aprenentatge.

-Lectura i comprensió en el seu context cultural i històric d'obres de la literatura grega des de l'època arcaica fins a l'època romana.

-Coneixement i apreciació de la projecció de les obres de la literatura grega en les literatures europees posteriors.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Presentació de l'alfabet i nocions bàsiques de fonètica grega. Estudi de la morfologia nominal i verbal i sintaxi de les oracions simples. Literatura grega: època arcaica.

2. Aprofundiment dels coneixements de morfologia nominal i verbal. Sintaxi de les oracions compostes. Literatura grega : època clàssica

3. Pràctiques de lectura, comprensió i traducció dels textos seleccionats pel professor (I). Literatura grega: època hel·lenística.

4. Pràctiques de lectura, comprensió i traducció dels textos seleccionats pel professor (II). Literatura grega: època romana.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es realitza mitjançant l'examen final, el qual consta de dues parts: la primera avalua els coneixements de llengua de l'alumne/a per mitjà de l'anàlisi i traducció d'un text de dificultat mitjana; la segona avalua els coneixements de literatura grega per mitjà d'un ventall de preguntes de contingut divers (gèneres, èpoques, autors, obres etc.)

4. Bibliografia docent

Berenguer, J., Gramática griega, Bosch, Barcelona 1997/35.

J.A.C.T., Reading Greek. Text (vol. I), Cambridge University Press, Cambridge 1980.

Reading Greek. Grammar, Vocabulary and Exercicis, Cambridge University Press, Cambridge 1981..

[trad. cat., Reading Greek. Gramática (I), P.P.U., Barcelona 1988].

[trad.cat., Reading Greek. Textos, vocabulari i exercicis (I), P.P.U., Barcelona 1987].

Beye, Ch.R., Ancient Greek Literature and Society, New York 1975.

López Férez, J.A. (ed.), Historia de la literatura griega, Cátedra, Madrid 1988.

Easterling, P.E. & Knox, B.M.W. (ed.), The Cambridge History of the Greek Literature (I), Cambridge University Press, Cambridge 1985.

Codi 213904

GREC MODERN COM A 2ª LLENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius docents

Proporcionar als estudiants, per mitjà de classes teòriques i pràctiques, un coneixement molt complet de les estructures bàsiques de la llengua neogrega (fonètica, morfologia de noms i adjectius, morfologia verbal i sintaxi de les oracions simples i subordinades), per tal que sigui capaç de llegir qualsevol text escrit en grec modern i mantenir converses d'un nivell de dificultat mitjana en aquesta llengua. També es vol donar als estudiant coneixements bàsics sobre els autors més importants de la literatura neogrega dels ss. XIX i XX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Pel que fa a la llengua, després d'una primera sessió sobre l'evolució històrica de la llengua neogrega, dedicant especial atenció a la "Qüestió de la llengua" (katharévussa i dimotikí), es donaran en 4 blocs temàtics les nocions bàsiques de fonètica, morfologia i sintaxi de la llengua neohel·lènica. S'empraran bàsicament dues eines de treballs publicades en el Dossier electrònic de l'assignatura: a) l'adaptació de 23 textos del "Mètode Eideneier" d'aprenentatge del neogrec i b) els Dossiers gramaticals (alfabet, morfologia nominal, adjectius, morfologia verbal i pronoms). Quant a la literatura, es presentaran la figura i l'obra dels autors més importants de la literatura del s. XX mitjançant la lectura de textos seleccionats.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació comprendrà la preparació i realització d'un examen final únic de 4 h., en el qual hi haurà proves de domini de les estructures bàsiques morfològiques i sintàctiques i la traducció i anàlisi morfològica d'un text literari. L'alumne haurà de lliurar també al professor la recensió d'una obra de la literatura neogrega.

4. Bibliografia docent

A banda del Mètode i els Dossiers gramaticals publicats al Dossier electrònic de l'assignatura, es recomanen les obres següents.

Diccionaris:

Andriotis, N. P., *Ἡ νεοελληνικὴ γλῶσσα*, Tessalònica, 1992 (3ª ed.).

Babiniotis, G., *Ἡ νεοελληνικὴ γλῶσσα*, Atenes, 2002 (1ª ed. 1994).

Azcoitia, A.V. – Magkridhs, *Diccionario español-griego*, Atenas, 1993.

Dizionario Greco moderno-italiano, Gruppo Editoriale Internazionale, Roma, 1993.

Obres de consulta:

Browning, R., *Medieval and Modern Greek*, Cambridge, 1969.

Hatzidakis, G. N., *Einleitung in die neugriechische Grammatik*, Leipzig, 1892.

Holton, D.; Mackridge, P., i Philippaki-Warburton, I., *Greek: A Comprehensive Grammar of the Modern Language*, Londres, 1997.

Mackridge, P., *The Modern Greek Language*, Oxford, 1987.

Mirambel, A., *Grammaire du grec moderne*, París, 1949.

Thumb, A., *Handbuch der neugriechischen Volkssprache*, Estrasburg, 1910.

Triandafil·lidis, M., *Gramàtica neogrega: Introducció històrica* (en grec) Tessalònica, 1981 (1ª ed. Atenes, 1938).

Triandafil·lidis, M., *Pequeña Gramática Neogriega*, Tessalònica, 1994.

La concreció de textos i lectures per al curs 2004-2005 d'aquesta assignatura es pot trobar a www.ub.edu/filologiagrega.

Codi 206902

HEBREU COM A SEGONA LLENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius docents

Introduir a l'alumne en la llengua i literatura hebrees i mostrar com aquestes s'han vist reflectides en les llengües i literatures occidentals.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El pla preveu un primer trimestre dedicat a introduir la noció de llengües semítiques, la seva classificació i els trets comuns. A continuació es desenvoluparà la descripció elemental de la llengua hebrea. Durant aquest trimestre es pretén ensenyar a l'alumne els rudiments de la llengua hebrea, especialment la fonologia però també la morfosintaxi elemental. Durant aquesta primera part de l'assignatura s'iniciarà al estudiant no hebraïsta a la literatura aljamiada escrita en llengües hispàniques (portuguès, castellà, aragonès o català) amb caràcters hebrees. Aquest punt és important per la seva marcada interdisciplinarietat entre filologies semítiques i romàniques.

El segon trimestre es dedicarà a estudiar hebreu com a llengua literària. Hem considerat dues vessants importants, la bíblica i la moderna, excloent (per motius de temps) la literatura rabínica i medieval.

La part bíblica, per la importància del text sagrat i la seva influència en les cultures cristianes i islàmiques posteriors, així com en la literatura i cultura universal ihebraica en particular de qualsevol estrat històric. Ens centrarem sobretot en el Pentateuc ? ? ? ?donat el temps docent, insuficient per a donar una visió més extensa d'aquesta part fonamental de la literatura hebrea.

La part moderna que intenta ésser una introducció, forçament breu, a la producció literària en hebreu dels jueus al modern Estat d'Israel. Cada unitat anirà acompanyada amb una selecció de lectures complementàries.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació serà continuada i es basarà en la participació activa a classe per part de l'alumne en una sèrie de treballs de tipus pràctics, sobre tot en el primer trimestre i de tipus teòrics. Hi haurà una prova escrita amb exercitacions diverses al final del primer trimestre i al final de curs.

4. Bibliografia docent

S. Morag (ed.), Estudios sobre hebreo contemporáneo, Jerusalén, 1987.

L. Glinert, The Grammar of Modern Hebrew, Cambridge, 1989.

M. E. Varela, Historia de la Literatura Hebrea Contemporánea, Barcelona, 1992.

Codi 206101

HEBREU INSTRUMENTAL II

1. Objectius docents

Consolidar los conocimientos prácticos (articulatorios, gramaticales, léxico mínimo y estructuras sintagmáticas sencillas, grafemática y ductus dextrógiro correcto) adquiridos en el curso anterior (Hebreu Instrumental I) y ampliar la capacidad de comunicación oral y escrita en hebreo moderno, incrementar el *thesaurus* profundizando en la generación activa de oraciones más complejas, fraseologismos, etc.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Curso inicial-medio de lengua hebrea moderna conteniendo la descripción y práctica subsiguiente de las estructuras gramaticales de dificultad media (estado constructo, numerales, verbos con anomalías y formas derivadas) con los respectivos ejercicios de expresión oral (lectura) y escrita, formación activa de frases e *interiorización* de los recursos gramaticales, léxicos y sintácticos propios de este nivel. El curso prevé la utilización combinada de los métodos analítico y sintético, optando por un eclecticismo equilibrado al concebir el avance en el conocimiento de la lengua hebrea mediante una programación fraccionada, de manera que los planos normativo, práctico y de motivación se distribuyen a lo largo del curso de manera racional y progresiva, considerando tres fases superpuestas: 1) práctica, orientada a la adquisición de nuevas aptitudes y destrezas, 2) introducción a la teoría del idioma, desde los conceptos más sencillos a los más complejos y 3) de conocimiento de los valores expresivos del lenguaje, con una gradación de menor a mayor.

3. Criteris i formes d'avaluació

Además de los exámenes finales -según el calendario oficial- se mantiene en esta asignatura la evaluación *continuada e individualizada*, habida cuenta los pocos alumnos matriculados. De hecho, la no masificación permite un seguimiento fiel y bien ajustado de cada uno de los alumnos. Se guardan las *evidencias escritas* (ejercicios puntuales de escritura) y pueden grabarse los *ejercicios orales* (lectura, conversaciones) e incluso –como a veces se ha hecho- las prácticas en el laboratorio de fonética.

4. Bibliografia docent

Se sigue principalmente el libro "*Ibrit min ha-hathalah he-hadas.Heleq ´alef* " (Universidad Hebrea de Jerusalén 2000) acompañado de textos selectos de Ba-ketab u-be-`al-peh así como del clásico ´Elef milim.

Unas 400 direcciones de Internet, algunas muy útiles (y gratuitas) en el artículo de Pere Casanellas, en la revista TAMID (Barceloan) 3 (2001-2002), pp. 155-202.

Codi 206301

HEBREU INSTRUMENTAL III

1. Objectius docents

La adquisición por parte del alumno de cierta fluidez en la lengua hebra que se habla actualmente en Israel. Asimismo se iniciará su ejercitación práctica en una mayor distinción y adecuado uso de los diferentes registros.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Las clases se impartirán exclusivamente en hebreo. Profesor y alumnos hablarán en hebreo sobre temas de actualidad de interés común. Se enseñará al alumno a manejarse en hebreo en situaciones básicas de la vida para él en Israel: el ámbito universitario en general, una biblioteca, un banco, el mundo de la informática, oficinas públicas.

3. Criteris i formes d'avaluació

Dado el carácter práctico de esta asignatura, la evaluación será continuada y se valorará exclusivamente la participación en clase a lo largo del curso.

4. Bibliografia docent

MORAG, SHELOMO (Ed.) Studies on Contemporary Hebrew. A Selection of Readings. 2 vols. Academon Press, Jerusalem 1987

ARIEL, SHLOMO The Functions of the Conjugations in Colloquial Israeli Hebrew. "Bulletin of the School of Oriental and African Studies" 35 (1972), 514-530.

El material audiovisual e informático que se encuentra en el Centro de autoaprendizaje del Edificio Central.

5. Observacions

Es indispensable tener un conocimiento de la lengua hebrea de nivel medio. L'assignatura s'imparteix en hebreu.

Codi 204418

HEL.LENISME I IMPERI

1. Objectius docents

Estudi del món grec post-clàssic. Definició del concepte d'hel.lenisme: nou context social i geogràfic; coneixement de la producció literària més significativa. Estudi de la producció literària grega i en grec dins un nou context polític: l'imperi romà. Lectura de textos significatius (en traducció) i comentari literari.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs s'articularà sobre els grans temes següents:

1. Època hel.lenística: panorama general
2. Poesia hel.lenística: autors i gèneres
3. El drama hel.lenístic. El mim
4. Grècia i el món grec a l'època romana
5. Retòrica i literatura. Segona sofística
6. La novel·la
7. L'assaig
8. La historiografia

3. Criteris i formes d'avaluació

En aquesta assignatura s'avaluarà l'assoliment dels objectius docents a partir d'un examen final consistent en el desenvolupament d'un tema dels tractats i/o el comentari literari i cultural d'un o més textos significatius de l'època. Així mateix caldrà presentar un treball sobre un dels autors que es proposin.

4. Bibliografia docent

Hutchinson G.O., *Hellenistic Poetry*, Oxford (Clarendon Press) 1988.

Hägg, T., *The Novel in Antiquity*, Oxford 1983.

Körte A.-Händel P., *Hellenistische Dichtung*, Stuttgart 1960.

[trad. cast., *La poesia helenística*, Barcelona (Labor) 1973].

López Férez, J.A. (ed.), *Historia de la literatura griega*, Madrid (Cátedra) 1988.

Mestre, F., *L'assaig a la literatura grega d'època imperial*, Barcelona (PPU) 1991.

Miralles, C., *El Helenismo*, Barcelona (Montesinos) 1981.

Morgan, J.R. & Stoneman, R., *Greek Fiction. The Greek Novel in Context*, Nova York (Routledge) 1994.

Pretagostini, R., *Ricerche sulla poesia alessandrina*, Roma 1984.

Reardon, B.P., *Courants littéraires grecs des IIe. et IIIe. siècles après J.-C.*, París 1971.

5. Observacions

La concreció i periodització del programa serà anunciada per a cada curs acadèmic el mes de juliol anterior a l'inici del mateix, a la Web del Departament de Filologia Grega. Per cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements de grec.

1. Objectius docents

Fer un recorregut històric per les diferents concepcions de la interpretació des dels seus orígens en l'al·legoresi homèrica fins a les teories hermenèutiques del segle XX. Veure amb un seguit d'exemples literaris com podem descobrir el sentit que les obres contenen.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En una primera part es farà un recorregut històric amb un objectiu doble: primer, donar a conèixer les diferents teories i concepcions del sentit, la lectura i la interpretació en l'Antiguitat, l'Edat Mitjana, la Reforma de Luter i l'hermenèutica moderna des del Romanticisme fins a Hans-Georg Gadamer amb les discussions que a la segona meitat del segle XX ha suscitat el pensament d'aquest darrer autor; i, segon, reflexionar sobre els diferents conceptes que aquestes teories han desenvolupat per a explicar què fem quan entenem, interpretem o llegim. Guies importants per a aquesta reflexió seran: les concepcions que la teoria hermenèutica desenvolupa a l'entorn del text, del llenguatge, del temps, de la història o del diàleg i la presentació del món espiritual que sorgeix de la Reforma protestant en el qual es pot considerar que neix l'hermenèutica moderna.

A la segona part es llegiran textos literaris de la Modernitat desde la perspectiva hermenèutica, es a dir, ens preguntarem pel seu sentit i descobrirem les preguntes que, en realitat, el text ens fa a nosaltres. Aquestes lectures pretenen mostrar com els mètodes més històrics i formalistes poden complementar-se i posar-se al servei del qüestionament propi de l'activitat hermenèutica. Llegirem, entre d'altres, Kleist, Poe, Flaubert, Txèkhov i Kafka.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i possibilitat de fer un treball monogràfic.

4. Bibliografia docent

AUERBACH, E., *Figura*, Trotta, Madrid, 1988. BLEICHER, J., *Contemporary hermeneutics. Hermeneutics as Method, Philosophy and Critique*, Routledge, Londres-Nova York, 1980. CUESTA ABAD, J.M., *Teoría hermenéutica y literatura. El sujeto del texto*, Visor, Madrid, 1991. DOMÍNGUEZ CAPARRÓS, J. (ed.), *Hermenéutica*, Arco/Libros, Madrid, 1997. DOMÍNGUEZ CAPARRÓS, J., *Orígenes del discurso crítico. Teorías antiguas y medievales de la interpretación*, Gredos, Madrid, 1993. FERRARIS, M., *Historia de la hermenéutica*, Akal, Madrid, 2000. GADAMER, H.-G., *Verdad y método. Fundamentos de una hermenéutica filosófica*, Sígueme, Salamanca, 1984. GREISCH, J. (ed.), *Comprendre et interpréter. Le paradigme herméneutique de la raison*, Beauchesne, París, 1993. GRONDIN, J., *Introducción a la hermenéutica filosófica*, Herder, Barcelona, 1999. JAUSS, H.R., *Experiencia estética y hermenéutica literaria. Ensayos en el campo de la experiencia estética*, Taurus, Madrid, 1986. SZONDI, P., *Introduction à l'herméneutique littéraire*, Cerf, París, 1989. VATTIMO, G., *Ética de la interpretación*, Paidós, Barcelona, 1991. WEINSHEIMER, J., *Philosophical Hermeneutics and Literary Theory*, Yale UP, New Haven-Londres, 1991.

Codi 206302

HISTÒRIA D'ISRAEL I

1. Objectius docents

El coneixement dels trets més significatius de la història d'Israel des dels seus orígens fins a l'exili de Babilònia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Fonts documentals i arqueològiques per a l'estudi de la història d'Israel. La història des de la creació de la monarquia. Tradicions ancestrals que configuren la prehistòria d'Israel. Tradicions patriarcal. Èxode, Sinaí, instal.lació a la terra de Canaán.

La monarquia davídica i salomònica. Els dos regnes d'Israel i de Judà. El regne del Nord fins a la dinastia d'Omri. El regne del Sud fins al regne d'Azaz. La dinastia d'Omri. La dinastia de Jehú. El regne del Nord i el regne del Sud sota la influència assíria fins a la caiguda de Samària. Els regnes d'Ezequies i Josies. Judà subjecte a Babilònia. La caiguda de Jerusalem sota Nabucodonosor.

La exposició es farà amb transparències i diapositives per tal que els alumnes segueixin millor el desenvolupament històrico-geogràfic de la història d'Israel

3. Criteris i formes d'avaluació

L'alumne haurà de llegir els textos bíblics relacionats amb la història d'Israel i fer-ne un breu treball monogràfic.

4. Bibliografia docent

Castel, F.: Historia de Israel y de Judá, Estella (Navarra) 1992.

Lemaire, A.: Histoire du peuple hébreu, París 1981.

Bright, J.: La Historia de Israel, Bilbao 1982.

Soggin, A.: Storia d'Israele, Brescia 1984.

S. Shanks-D.P. Cole, : Archaeology and the Bible, Washington 1990 2 vols.

5. Observacions

No és necessari que l'alumne conegui la llengua hebrea.

Codi 206303

HISTÒRIA D'ISRAEL II

1. Objectius docents

El coneixement per part de l'alumne dels trets més significatius de la història d'Israel des de l'exili fins a l'època de la invasió àrab.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Fonts documentals bíbliques i extrabíbliques. La formació del judaisme en l'exili de Babilònia. El retorn a Judà i la reconstrucció del temple. Esdres i Nehemies. Els ptolomeus i els jueus de Palestina i Egipte. Els selèucides i la revolució macabea. La dinastia asmonea. Diferents corrents religiosos a la Palestina dels s. III-I aC. Judà sota l'imperi romà. Herodes i els successors. Els procuradors romans. La caiguda de Jerusalem l'any 70. La revolta de Bar Kokeba 132-135.

Judà des d'Antoninus a Constantí. La diàspora babilònica. Enfrontament del judaisme i el cristianisme. Els centres rabínics de Palestina i de Babilònia. L'aparició de l'Islam i el seu significat per al món jueu.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'alumne haurà de llegir els textos bíblics i altres fonts jueves relacionats amb la història d'Israel i fer-ne un breu treball monogràfic.

4. Bibliografia docent

Jagersma, H.: A History of Israel from Alexander the Great to Bar Kochba, Filadelfia 1986.

Ben-Sasson, H.H.: Historia del pueblo judío, Madrid 1988, 3 vol.

Keller, W.: Historia del pueblo judío, Barcelona 1969.

Bowker, J.: The Targums and Rabbinic Literature, Cambridge 1969. History a Encyclopaedia Judaica 8(1971) col. 609-658.

5. Observacions

No és necessari que l'alumne conegui la llengua hebrea.

Codi 205303

HISTÒRIA DE L'ISLAM I

1. Objectius docents

Anàlisi del naixement de les societats islàmiques. S'atorgarà una atenció específica a les diverses concepcions de legitimitat política i religiosa. La interacció històrica entre aquestes concepcions i les forces que els donen suport conduirà l'assignatura a l'estudi de les formacions socials i polítiques creades des dels inicis de l'expansió de l'Islam fins a la caiguda del abbassís (1258).

2. Continguts i pla de desenvolupament

TEMA I ELS ORÍGENS DE L'ISLAM. 1. Marc geogràfic: la península Aràbiga 2 Els àrabs a l'època preislàmica.

TEMA II EL PRIMER ESTAT ISLÀMIC. 1. Mahoma. Alcorà i hadiç 2. La unificació de les tribus i la formació d'una noció nova de comunitat. L'Hègira. Primeres expedicions.

TEMA III EL CALIFAT ORTODOX. 1. La incògnita pel futur del poder polític a la mort de Mahoma. 2. Primeres divisions de la comunitat islàmica. 3. Les ortodòxies islàmiques: partidaris dels principis electiu i dinàstic. 4. Els califes ortodoxos: Abu Bakr (632-634), 'Umar b. al-Jattab (634-644), 'Utman b. 'Affan (644-656) i 'Ali b. Abi Talib (656-661).

TEMA IV LA DINASTIA OMEIA (661-750). 1. Institució de la dinastia després de l'arbitratge d'Adruh. 2. Genealogia dels omeies. 3. Accions i campanyes bèl·liques i expansives dels califes omeies. 4. Organització política, productiva i fiscal del poder omeia. 5. La islamització de Pèrsia i de Bizanci. 6. Conflictes interns i disgregació de la dinastia.

TEMA V ELS ABBASSÍS (750-945). 1. Significat del canvi dinàstic 2. Genealogia dels califes abbassís de l'època daurada. 3. L'administració de l'estat: la institució del visirat. 4. Les fronteres de l'imperi. 5. Economia, societat i exèrcit. 6. Transformacions polítiques a partir del segle X.

TEMA VI ELABORACIÓ DEL DRET I DE LA HISTÒRIA. 1. El dret a la cultura islàmica. Les escoles jurídiques 2. La teoria de la història: Ibn Haldun.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà mitjançant dos exàmens teòrics parcials i un treball. L'examen final està dirigit a aquells que no hagin superat els parcials o desitgin millorar nota.

4. Bibliografia docent

C. Cahen: *El Islam I: Desde los orígenes hasta el comienzo del Imperio otomano*, Siglo XXI.

P. Crone & M. Hinds: *God's Caliph*, Cambridge University Press, 1986.

The Cambridge History of Islam: Ed. P.M. Holt, A.K.S. Lambton i B. Lewis, 2 vols. Cambridge

E. Manzano: *Historia de las sociedades musulmanas en la Edad Media*, Síntesis, 1992.

W. Muir: *The Caliphate. Its rise, decline, and fall*. Londres, 1984.

M. Viladrich: *Història de l'Islam*. Textos docents 68, UB, Barcelona 1996.

Podeu consultar també http://www.ub.edu/arab/monica/historia_islam_1.htm

1. Objectius docents

Estudi del Magrib des de la presència otomana fins a l'actualitat.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Context geogràfic i històric: el Gran Magrib dins el món àrab i islàmic
2. Economia, demografia i societat: del nomadisme als hidrocarburs
3. L'islam magribí. Religió i poder polític. Les confraries, la monarquia alauita i la importància de la *baraka*.
4. L'era otomana. 4.1 Sinopsi cronològica de l'imperi: des de la gestació fins a la fi del califat. 4.2 Canvis econòmics, socials, polítics i culturals. 4.3 L'administració de l'estat. 4.3.1 Califa vs. soldà. 4.3.2 Altres títols i càrrecs (paixà, bey, dey, aga). 4.4 Presència europea a la costa mediterrània i atlàntica. 4.4.1 "Presidios" espanyols i portuguesos. 4.4.2 La posició britànica. 4.5 Barbarroja. Els turcs a Alger. 4.6 L'organització de les províncies. 4.6.1 Dâr al-sultân. 4.6.2 Beyliks. 4.6.3 Dinastia Hussainita a Tunísia
5. El colonialisme europeu. 5.1 Els consolats: expansió comercial. 5.2 L'endeutament otomà i la presència militar europea. 5.3 L'administració francesa: colònia i protectorat. 5.4 L'administració espanyola.
6. Nacionalisme magribí i lluita per la independència. 6.1 Naixement dels nacionalismes. La lluita il·lustrada. 6.2 Burguiba, Ben Badis, Allal el Fasi. 6.2 I i II Guerra Mundial: conseqüències al Nord d'Àfrica. 6.3 El camí cap a la independència
7. El Magrib actual. 7.1 Marroc: la monarquia alauita. 7.2 Tunísia : una república "a la europea". 7.3 Algèria: l'estat militar. 7.4 La Líbia de Gaddafi. 7.5 Mauritània: el veí més desconegut. 7.6 Sàhara occidental: les fronteres postcoloniales.
8. Eleccions i sistemes polítics.
9. El Magrib i els organismes internacionals.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà mitjançant examen final i un treball.

4. Bibliografia docent

- ABU-N-NASR: *A History of the Maghrib in the Islamic Period*, Cambridge, 1987.
- BALTA, P.: *El Gran Magreb: desde la independencia hasta el año 2000*, Ed. S. XXI, Madrid, 1994.
- LAROUI, A.: *Historia del Magreb (Desde los orígenes hasta el despertar magrebí)*, Mapfre, Madrid, 1994.
- LEWIS, B.: *Los árabes en la historia*, Edhasa, Barcelona, 1993.
- LOPEZ, B.; MARTIN, G.; DE LARRAMENDI, M.: *Elecciones, participación y transiciones políticas en el Norte de África*, Madrid, 1991.
- MUNIS, H.: *Ta'rîj al-Magrib*, Beirut, 1992.
- SEGURA, A.: *Magreb: del colonialismo al islamismo*, UB, Barcelona, 1994.
- SEGURA, A.: *El món àrab actual*, Eumo, Vic-Girona, 1997.

Codi 205306

HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA ÀRAB II

1. Objectius docents

Mostrar la competència dels astrònoms àrabs en la construcció d'instruments d'observació, entre els quals destaca l'astrolabi, i l'elaboració de taules astronòmiques.

2. Continguts i pla de desenvolupament

a) Estudi d'un tractat de construcció d'astrolabi pel que fa a l'aspecte geomètric. Construcció d'un astrolabi a partir del material adequat que es facilitarà. Ús de l'astrolabi: diferents observacions i càlculs que s'hi poden fer.

b) Taules astronòmiques. Anàlisi del contingut. Càlcul de la posició del Sol i dels planetes en un instant determinat a partir de les taules. Aplicacions en astronomia i en el càlcul d'horòscops.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada a partir de les intervencions i exercicis a classe i de treballs personals proposats al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

HARTNER, W., The principles and use of the astrolabe, Asturlab, en Oriens-Occidens , Hildesheim, 1968, pp. 287-318.

KENNEDY, E.S., S Survery of Islamic Astronomical Tables, en Transactions of the American Philosophical Society 46 (1956)

MICHEL, Henri, Traité de l'Astrolabe. Paris 1947.

SAMSO, Julio, Calendarios populares y Tablas astronómicas, en Historia de la Ciencia Árabe .

RACEFN, Madrid, 1981. pp. 127-162

5. Observacions

Haver aprovat Història de la Ciència Àrab I.

1. Objectius docents

Són de dos tipus: un de més teòric, consolidar i aprofundir els coneixements ja adquirits de la literatura llatina de l'època republicana, així com iniciar-se en les tècniques d'investigació en aquest camp; i un altre d'eminència pràctic, que permetrà una primera aproximació al coneixement de la literatura d'època augustea, la lectura i comentari de una selecció de la poesia lírica d'Horaci.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Literatura romana: concepte i límits.
2. La literatura llatina dita "desconeguda": fonts i problemes de reconstrucció.
3. Gèneres literaris i periodització.
4. La literatura llatina com a literatura hel·lenística
5. Història de la literatura llatina d'època republicana.
  - 5.1 L'època denominada "preliterària"
  - 5.2 La formació i l'eclosió del teatre romà.
  - 5.3 L'epopeia romana inicial i els seus antecedents.
  - 5.4 La funció de l'història a Roma.
  - 5.5 Dels Escipions a Sul·la. La recepció de l'hel·lenisme.
  - 5.6 L'última generació de la República romana.
6. Lectura, traducció i comentari d'una selecció dels *Epodes* i les *Odes* d'Horaci.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Exercicis sobre textos (amb i sense diccionari) i treballs escrits. L'examen final tindrà una part pràctica, que consistirà en la traducció i comentari de textos (amb i sense diccionari) i una de teòrica, sobre temes del programa i d'altres explicats a classe. Eventualment podrà haver també una prova oral.

4. Bibliografia docent

A. Edicions i traduccions d'Horaci

- HORATI *Opera* (ed. E. C. WICKHAM – H. W. GARROD), Oxford, Clarendon, 1901.
HORACE, *Odes et épodes* (ed. F. VILLENEUVE, Paris, Les Belles Lettres, 1929).
HORATI *Opera*, vol. I (ed. M. LENCHANTIN DE GUBERNATIS, rev. D. BO), Torino, Paravia, 1957 (2^a ed.).
HORATI *Opera* (ed. F. Klingner), Leipzig, Teubner, 1959 (3^a ed.)
HORACI, *Odes i epodes* (ed. i trad. J. VERGÉS), Barcelona, Fundació Bernat Metge, 2 vols. 1981-1983.
HORATI *Opera* (ed. D. R. SHACKLETON-BAILEY), Stuttgart, Teubner, 2001 (4^a ed.).
HORACIO, *Epodos y odas* (trad. V. CRISTÓBAL), Madrid, Alianza, 1985
HORACIO, *Obras completas* (trad. A. CUATRECASAS), Barcelona, Planeta, 1986
HORACIO, *Odas* (trad. J. JUAN), Barcelona, Bosch, 1988.
HORACIO, *Odas y épodos* (ed. y trad. M. FERNÁNDEZ GALIANO – V. CRISTÓBAL), Madrid, Cátedra, 1990.

B) Mètrica i estilística

- ADAMS, J. N. – MAYER, R. G. (eds.), *Aspects of the Language of Latin Poetry*, Oxford, Clarendon, 1999.
BOLDRINI, S., *La prosodia e la metrica dei Romani*, Roma, La Nuova Italia Scientifica, 1992 [reimpr. Roma, Carocci, 2000]
CECCARELLI, L., *Prosodia y métrica del latín clásico. Con una introducción a la métrica griega*, trad. esp. de R. CARANDE, Sevilla, Universidad de Sevilla, 1999.

- LAUSBERG, H., *Manual de retórica literaria*, trad. esp. de J. PÉREZ RIESCO, Madrid, Gredos, 3 vols., 1966-1968.
- MAROUZEAU, J., *Traité de stylistique latine*, Paris, Les Belles Lettres, 1970 (5ª ed.).
- NOUGARET, L., *Traité de métrique latine classique*, Paris, Klincksieck, 1963 (3ª ed.).
- OLIVA, S., *Introducció a la mètrica*, Barcelona, Quaderns Crema, 1988.
- PARRAMON, J., *Ritmes clàssics. La mètrica quantitativa i la seva adaptació accentual*, Barcelona, Quaderns Crema, 1999.
- WILLIAMS, G., *Figures of Thought in Roman Poetry*, Yale, Yale University Press, 1980.
- WILKINSON, L. P., *Golden Latin Artistry*, Cambridge, Cambridge University Press, 1970.
- C) Manuals i monografies sobre literatura llatina
- ALBRECHT, M. VON, *Historia de la literatura romana* (trad. esp. ESTEFANÍA, D. – POCIÑA, A.), Barcelona, Herder, 2 vols., 1997-1999.
- BARDON, H., *La littérature latine inconnue*, Paris, Klincksieck, 2 vols., 1952-1956.
- CODOÑER, C. (ed.), *Historia de la literatura latina*, Madrid, Cátedra, 1997.
- HERZOG, R. – SCHMIDT, P. L. (eds.), *Handbuch der lateinischen Literatur der Antike*: vol. I: SUERBAUM, W. (ed.), *Die archaische Literatur*, München, Beck, 2002.
- KENNEDY, G. A. (ed.), *The Cambridge History of Literary Criticism*, vol. I. *Classical Criticism*, Cambridge, Cambridge University Press, 1998.
- KENNEY, E. J. – CLAUSEN, W. V. (eds.), *Historia de la literatura clásica. II: Literatura latina* (trad. esp. E. BOMBÍN), Madrid, Gredos, 1989.
- MONTANARI, F. (ed.), *La poesia latina. Forme, autori, problemi*, Roma, La Nuova Italia Scientifica, 1991.
- MONTANARI, F. (ed.), *La prosa latina. Forme, autori, problema*, Roma, La Nuova Italia Scientifica, 1993.
- SCHANZ, M. – HOSIUS, C. – KRÜGER, G., *Geschichte der römischen Literatur*: vol. I, *Die römische Literatur in der Zeit der Republik*, München, Beck, 1927 (4ª ed., reimpr. 1979).
- WILLIAMS, G., *Tradition and Originality in Roman Poetry*, Oxford, Clarendon, 1968.

1. Objectius docents

Estudiar la diversitat de factors que porten al sorgiment d'una llengua alemanya estàndard. Oferir les eines conceptuals bàsiques necessàries per entendre la dimensió històrica del procés d'estandardització. Aprofundir en aspectes complementaris d'aquest procés que resulten de plantejaments metodològics diferents.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Qüestions metodològiques. 1.1 La paraula "Deutsch" al llarg de la història. 1.2 Teodística i germanística. 1.3 Reconstrucció de llengües no documentades. Lingüística històrica i reconstrucció lingüística als segles XIX i XX: filiacions genètiques, l'indoeuropeu i les llengües germàniques. Potencial explicatiu i limitacions de la geografia lingüística. 1.4 Construcció i revisió d'hipòtesis sobre estadis no documentats o fragmentàriament documentats de la llengua alemanya. Lingüística històrica i reconstrucció lingüística a les darreries del segle XX: filiacions no genètiques (filiacions geopolítiques i tipològiques). Les contribucions de la historiografia sobre el prestigi lingüístic, de l'antropologia sobre actituds lingüístiques, de l'estudi del contacte entre llengües, de la tipologia lingüística i de l'universalisme lingüístic ("Germania Semitica" i similars). 1.5 Breu història de la lingüística als països de parla alemanya: Tipologia del material documental dels parlars alemanys, estat de la descripció i discussió sobre l'adequació empírica dels estudis filològics de fases històriques documentades. 1.6 Qüestions de periodització: raonament de la nomenclatura dels períodes i discussió de la validesa de les ccessures. 1.7 Oralitat i literalitat en la diacronia. 1.8 Gramaticografia diacrònica: Gramàtiques històriques i gramàtiques del gòtic, de l'alemany antic, mitjà i pre-modern. Diccionaris etimològics i diccionaris del gòtic, de l'alemany antic, mitjà i pre-modern. 2. Conceptes centrals. 2.1 El fenomen de la variació: variació diacrònica, diatòpica, diastràtica i diafàsica. 2.2 Tipologia lingüística de caire variacional. 2.3 Tipologia del canvi lingüístic. Canvi lingüístic i substitució de llengües (el cas del "Mittelniederdeutsch"). 2.4 Trets evolutius constants sistemàtics i extralingüístics en la història de la llengua alemanya. Trets inconstants sistemàtics i trets inconstants extralingüístics. 2.5 El préstec lingüístic. Aspectes de la integració fonològica i morfològica de manlleus. 2.6 Processos de selecció. El fenomen de la verticalització de varietats: reducció i reorganització de varietats a l'època moderna. Les dues grans ccessures: el "Frühneuhochdeutsch" i el final de la segona guerra mundial. 2.7 Processos d'estandardització. Tipologia de varietats supraregionals. La formació d'una llengua estàndard. La normalització de la llengua alemanya. Conceptes plurinacionals de l'estàndard lingüístic alemany. 2.8 Projectió internacional de l'alemany en la seva dimensió històrica i segons àmbits funcionals. 2.9 Actituds lingüístiques i qüestions de consciència lingüística a les comunitats alemanyoparlants.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà l'ús correcte de la terminologia lingüística mitjançant exercicis de "multiple choice" i l'adequada explicació i ponderació dels factors de canvi tant del sistema lingüístic com de l'entorn humà i social en què s'enmarca el sistema mitjançant breus comentaris de text. Hi haurà un examen final. Es faran dos tests orientatius per a cada un dels blocs temàtics.

4. Bibliografia docent

Besch, Werner/Anne Betten/Oskar Reichmann/Stefan Sonderegger. 1998-2004. Sprachgeschichte. Ein Handbuch zur Geschichte der deutschen Sprache und ihrer Erforschung. 2., vollständig neu bearbeitete und erweiterte Auflage. 4 Teilbände. Berlin, New York: Walter de Gruyter, 1998, 2000, 2003 und 2004.

König, Werner. ¹³2001. dtv-Atlas Deutsche Sprache. Mit 155 Abbildungsseiten in Farbe. Graphiker Hans-Joachim Paul. München: Deutscher Taschenbuch Verlag.

5. Observacions

El curs s'impartirà en alemany. Els exercicis, els comentaris de text i l'examen es faran en alemany. Es recomana haver cursat "Introducció a la lingüística alemanya", "Fonètica alemanya" i "Morfologia flexiva de l'alemany" i/o "Morfologia lèxica de l'alemany".

1. Objectius docents

Descriure els subsistemes fonològic, grafemàtic, morfològic i sintàctic de cada una de les variants diacròniques de l'alemany des dels inicis de la seva documentació fins al segle XVIII. Es farà especial èmfasi en la continuïtat de certes estructures en la oralitat i/o en literalitat de l'alemany contemporani.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'indoeuropeu. El germànic. Subdivisions del germànic. Primera mutació consonàntica, llei de Verner, «grammatischer Wechsel», accent, «Ablaut ». Del germànic al germànic occidental. La segona mutació consonàntica i la divisió entre els parlars germànics alts i baixos. Els parlars alemanys que no han assolit l'estatus de llengua estàndard en l'època moderna. 2. El gòtic bíblic de Wulfila. 3.1 Trets més característics de l'alt alemany antic: peculiar estructura sil·làbica, no obligatorietat del pronom de subjecte i incipient sistema de determinació. 3.2 Innovacions lingüístiques més importants en alt alemany antic: la metafoia palatal primària, monoftongació, diftongació, canvis en l'inventari morfosintàctic, recursos per a la formació de lèxic. 4.1 Trets més característics de l'alt alemany medi. 4.2 Innovacions lingüístiques més importants en alt alemany medi: metafoia palatal secundària, reducció sil·làbica, canvis en l'inventari de consonants i en la combinatòria dels grups consonàntics. 5.1 Trets més característics de l'alemany pre-modern: la força de l'analogia lingüística, principis explicatius de la major rigidesa d'algunes estructures sintàctiques. 5.2 Innovacions més importants en alemany pre-modern: mecanismes de connexió supraoracional. 6. Problemes de gramaticografia actual i la seva relació amb la diacronia de la llengua alemanya. Tendències més significatives de l'alemany actual. Canvis induïts pels modes de comunicació propis de societats globalitzades.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es faran breus comentaris lingüístics fonològics i morfo-sintàctics de passatges prou representatius de cada un dels estadis diacrònics documentats de la llengua. Hi haurà un examen final i es farà un test orientatiu per a cada un dels blocs temàtics.

4. Bibliografia docent

Bauer, Gerhard.³1992. Einführung in die diachrone Sprachwissenschaft. Göppingen: Kümmerle. Baufeld, Christa. 1996. Kleines frühneuhochdeutsches Wörterbuch. Tübingen: Niemeyer. Beck, Heinrich (Hg.) 1989. Germanische Rest- und Trümmersprachen. Berlin, New York: Walter de Gruyter. Betten, Anne (Hg.). 1990. Neuere Forschungen zur historischen Syntax des Deutschen. Unter Mitarbeit von Claudia M. Riehl. Tübingen: Niemeyer. Braune, Wilhelm/Ebbinghaus, Ernst A.²⁰2004. Gotische Grammatik. Mit Lesestücken und Wörterverzeichnis. 20., neubearbeitete Auflage von Frank Heidermanns. Tübingen: Niemeyer. Desportes, Yvon (Hg.). 2003. Konnektoren im älteren Deutsch. Akten des Pariser Kolloquiums März 2002. Heidelberg: Winter. Frey, Evelyn. 1994. Einführung in die historische Sprachwissenschaft des Deutschen. Lehr- und Übungsbuch der diachronen Linguistik mit ausführlichen Darstellungen zur Bifurkationstheorie. Heidelberg: Groos. Hartweg, Frédéric/Klaus-Peter Wegera. 1989. Frühneuhochdeutsch. Eine Einführung in die deutsche Sprache des Spätmittelalters und der frühen Neuzeit. Tübingen: Niemeyer. Hennig, Beate/Christa Hepfer. 1993. Kleines Mittelhochdeutsches Wörterbuch. Tübingen: Niemeyer. Hennings, Thordis. 2003. Einführung in das Mittelhochdeutsche. Berlin, New York: Walter de Gruyter. Meineke, Eckhard/Judith Schwerdt. 2001. Einführung in das Althochdeutsche. Paderborn: Schöningh. Schwerdt, Judith. 2002. Die Kontroverse um die 2. Lautverschiebung. Frankfurt a.M. etc.: Lang.

5. Observacions

El curs s'impartirà en alemany. Els exercicis, els comentaris de text i l'examen es faran en alemany. Es recomana haver cursat "Introducció a la lingüística alemanya", "Fonètica alemanya", "Morfologia flexiva de l'alemany" i/o "Morfologia lèxica de l'alemany", "Literatura alemanya medieval" i molt especialment "Història de la llengua alemanya I".

Codi 203204

HISTÒRIA DE LA LLENGUA ANGLESA I

1. Objectius docents

Oferir una visió global de l'evolució històrica de la llengua anglesa i analitzar els mecanismes que produeixen el canvi lingüístic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. La lingüística i la història de l'anglès. Tipus de canvis lingüístics. Causes del canvi lingüístic.
II. La història externa de l'anglès. Els orígens de l'anglès. L'anglès antic. L'anglès mitjà. L'anglès modern. L'anglès contemporani.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació activa a classe. Un examen final.

4. Bibliografia docent

Bàsica:

Guardia, P. 2001. *Breve Historia del inglés*. 2ª ed. Barcelona: PPU.

Verdaguer, I. & A. Poch. 1997. *Història de la Llengua Anglesa I*. Text Guia, Barcelona: EUB.

Recomanada:

Aitchison, J. 2000. *Language Change: Progress or decay?* 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press.

Barber, C. 1993. *The English Language: A Historical Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.

Baugh, A. & T. Cable. 2002. *A History of the English Language*. 5th ed. NJ: Prentice Hall.

De la Cruz Cabanillas, I. & F.J. Martín Arista. 2001. *Lingüística històrica anglesa*. Barcelona: Ariel.

Hock, H.H. 1986. *Principles of Historical Linguistics*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Mc Mahon, A. 1994. *Understanding Language Change*. Cambridge: Cambridge University Press.

Pyles, T. & J. Algeo. 1993. *The Origins and Development of the English Language*. 4th ed. New York: Harcourt Brace Jovanovich.

5. Observacions

Es recomana haver cursat *Fonètica i Fonologia Ingleses I*.

Codi 203205

HISTÒRIA DE LA LLENGUA ANGLESA II

1. Objectius docents

Aprofundir en l'evolució històrica de la llengua anglesa i analitzar els canvis fonològics, lèxics, morfosintàctics i semàntics.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. El sistema fonològic:

Els orígens indoeuropeus i germànics. L'anglès antic i mitjà. L'anglès modern i contemporani

II. El sistema morfològic, lèxic i semàntic:

Els orígens indoeuropeus i germànics. L'anglès antic i mitjà. L'anglès modern i contemporani

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació activa a classe. Un examen final.

4. Bibliografia docent

Álvarez, E. 2003. 'History of the English Language. A Workbook'.

Barcelona: PPU.Bàsica:

Guardia, P. 1998. English Phonology: a History. PPU: Barcelona.

Recomanada:

Baugh, A. & Cable T. 1993. A History of the English Language. London: Routledge & Kegan Paul.

Blake, N.F. 1996. A History of the English Language. London. MacMillan.

Fernández, F. 1992. Historia de la lengua inglesa. Madrid: Gredos.

Hogg, R.M. (Gen. Ed.). 1992. The Cambridge History of the English Language. CUP.

Pyles, T. & Algeo, J. 1983. The Origins and Development of the English Language. New York: Harcourt, Brace and I.

Codi 205204

HISTÒRIA DE LA LLENGUA ÀRAB I

1. Objectius docents

Diacronia de la llengua àrab: des de l'origen a la codificació de la llengua clàssica

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura consta d'una part teòrica i d'una part pràctica. La part teòrica tractarà els temes següents:

Semitística: les llengües semítiques i la posició de l'àrab en la classificació general del semític.

Origen de la llengua àrab: substrat, teories en torn a la formació de la llengua i desenvolupament de l'escriptura. La llengua clàssica: fonts per al seu estudi, evolució, gramàtics i lexicògrafs.

La part pràctica de l'assignatura consistirà en el comentari lingüístic i la traducció d'algun autor representatiu de la prosa literària d'aquest període.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada de la participació a classe i dels treballs que es puguin encomanar. Examen final del temari i traducció i comentari d'un text de l'autor treballat durant el quadrimestre.

4. Bibliografia docent

BOHAS, G.- GUILLAUME, J.P.- KOULOUGHLI, D.E.: *The Arabic Linguistic Tradition*, London and New York 1990.

FERRANDO, I.: *Introducción a la historia de la lengua árabe. Nuevas perspectivas*, Zaragoza 2001.

FLEISCH, H.: *Traité de philologie arabe*, vol. I, Beirut 1961 i vol. II, Beirut 1979.

MOSCATI, S. et al.: *An Introduction to the Comparative Grammar of the Semitic Languages. Phonology and Morphology*, Wiesbaden 1969.

RABIN, Ch.: *Ancient West-Arabian*, London 1951.

ROMAN, A.: *Étude de la Phonologie et de la Morphologie de la Koiné Arabe*, Aix en Provence 1983.

VEERSTEGH, K.: *The Arabic Language*, Edinburgh, 1997.

Codi 205205

HISTÒRIA DE LA LLENGUA ÀRAB II

1. Objectius docents

Descripció dels dialectes àrabs medievals i la seva influència en la llengua escrita. Aproximació al renaixement de la llengua literària en època moderna i al seu desenvolupament estructural i lèxic actual.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura consta d'una part teòrica i d'una part pràctica. La part teòrica tractarà els temes següents:

Àrab medieval: Dialectes medievals. L'àrab andalusí com a cas concret i proper. L'Àrab Mig. L'Àrab Modern Estàndard: circumstàncies, característiques i expansió lèxica.

La part pràctica de l'assignatura consistirà en el comentari lingüístic i la traducció de textos representatius d'aquests nivells lingüístics.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada de la participació a classe i dels treballs que es puguin encomanar. Examen final del temari i traducció i comentari d'un text.

4. Bibliografia docent

BLAU, J.: *Emergence and Linguistic Background of Judaeo-Arabic: A Study on the Origins of Middle Arabic*, London 1965.

CORRIENTE, F.: *Árabe andalusí y lenguas romances*, Madrid 1992.

FERRANDO, I.: *Introducción a la historia de la lengua árabe. Nuevas perspectivas*, Zaragoza 2001.

HOLES, C.: *Modern Arabic. Structures, functions and Varieties*, New York 1995.

MONTEIL, V.: *L'arabe modern*, Paris 1960.

AL-SHIHABI, M.: *Al-mustalahat al-'ilmiyya fi-l-luga al-'arabiyya fi-l-qadim wa-l-hadit*, El Caire 1965.

STETKEVYCH, J.: *The Modern Arabic Literary Language*, Chicago-London 1970.

VEERSTEGH, K.: *The Arabic Language*, Edinburgh, 1997.

Codi 207302

HISTÒRIA DE LA LLENGUA CATALANA

1. Objectius docents

Aprofundir el coneixement de les qüestions més importants de la història de la llengua catalana i de la metodologia de recerca, tant de caràcter teòric com pràctic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Formació i desenvolupament del sistema lingüístic català.
2. La presència del català en l'escriptura.
3. Desplegament territorial del català.
  - 3.1 Procés històric.
  - 3.2 Característiques lingüístiques.
4. Circumstàncies culturals i lingüístiques.
  - 4.1 Influències culturals i lingüístiques.
  - 4.2 Aspectes legals i polítics de l'ús de la llengua.
5. La llengua catalana en el període contemporani.
  - 5.1 Ús social i ús literari.
  - 5.2 Processos i condicionaments de la normalització.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final, amb la possibilitat de realització d'un treball pràctic.

4. Bibliografia docent

- BRUGUERA, J. (1985), Història del lèxic català, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- COLON, G. (1993), El lèxic català dins la Romània, Universitat de València, València.
- FERRANDO, A. (1980), Consciència idiomàtica i nacional dels valencians, Universitat de València, València.
- LAMUELA, X. i MURGADES, J. (1984), Teoria de la llengua literària segons Fabra, Quaderns Crema, Barcelona.
- MORAN, J. (1994), Treballs de lingüística històrica catalana, Publics. de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.

5. Observacions

Recomanacions (Pla 1994): Lingüística Romànica I, Gramàtica Històrica Catalana I.

Codi 208210

HISTÒRIA DE LA LLENGUA ESPANYOLA I

1. Objectius docents

Análisis de la formación y desarrollo del sistema lingüístico del castellano medieval.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Del latín al romance. La evolución del sistema lingüístico latinovulgar: Hipótesis explicativas
2. El romance hispánico preliterario: coincidencias y divergencias en los dialectos primitivos
3. Normalización del castellano como lengua escrita: de las primeras manifestaciones literarias a la fijación resultante de la obra del escritorio alfonsí
4. Evolución del sistema lingüístico del castellano medieval

3. Criteris i formes d'avaluació

Se realizará una prueba al final del cuatrimestre, en la que se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos por el alumno.

4. Bibliografia docent

- ALVAR, M. y B. POTTIER (1987), Morfología histórica del español, Madrid, Gredos.
CANO AGUILAR, R. (1988), El español a través de los tiempos, Madrid, Arco/Libros.
FRADEJAS RUEDA, J.M. (1997), Fonología histórica del español, Madrid, Visor.
LAPESA, R. (1942), Historia de la lengua española, Madrid, Gredos.
LLEAL, C. (1990), La formación de las lenguas romances peninsulares, Barcelona, Barcanova.
LLOYD, P.M. (1987), Del latín al español, Madrid, Gredos, 1993.
MENÉNDEZ PIDAL, R. (1904), Manual de gramática histórica del español, Madrid, Espasa-Calpe, 1980.
MENÉNDEZ PIDAL, R. (1926), Orígenes del español, Madrid, Espasa-Calpe, 1980.
PENNY, R. (1992), Gramática histórica del español, Barcelona, Ariel, 1993.

5. Observaciones

Para los alumnos de Filología Española, es necesario haber aprobado previamente la Gramàtica Normativa de la Llengua Espanyola y la Introducció a la Història de la Llengua Espanyola.

Codi 208211

HISTÒRIA DE LA LLENGUA ESPANYOLA II

1. Objectius docents

Análisis de la evolución del sistema lingüístico del español moderno y contemporáneo.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Configuración del español clásico. Antecedentes: la lengua del siglo XV
2. La revolución fonológica de los siglos XVI y XVII y el español atlántico
3. Cambios en el nivel morfosintáctico y textual en los Siglos de Oro
4. La lengua española y las obras de referencia del Siglo de Oro
5. El español contemporáneo

3. Criteris i formes d'avaluació

Se realizará una prueba al final del cuatrimestre, en la que se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos por el alumno.

4. Bibliografia docent

ALONSO, A. (1955), De la pronunciación medieval a la moderna en español, Madrid, Gredos, 1967.

ALVAR, M i POTTIER, B., Morfología histórica del español, Madrid, Gredos, 1983.

FRIES, D., Limpia, fija y da esplendor : La Real Academia Española ante el uso de la lengua (1713-1973), Madrid, SGEL, 1989.

LAPESA, R. (1942), Historia de la lengua española, Madrid, Gredos, 1980.

LAZARO CARRETER, F. (1949), Las ideas lingüísticas en España durante el siglo XVIII, Barcelona, Crítica, 1985.

LLOYD, P.M. (1987), Del latín al español. I. Fonología y morfología históricas de la lengua española, Madrid, Gredos, 1993.

MORENO DE ALBA, J.G., El español de América, México, FCE, 1988.

URRUTIA, H. i ALVAREZ, M., Esquema de morfosintaxis histórica del español, Bilbao, Univ. Deusto, 1983.

5. Observacions

Para los alumnos de Filología Española, es necesario haber aprobado previamente la Gramàtica Normativa de la Llengua Espanyola y la Introducció a la Història de la Llengua Espanyola.

Codi 209204

HISTÒRIA DE LA LLENGUA FRANCESA I

1. Objectius docents

Diacronia: Estudi de la fonètica històrica del francès, des del llatí vulgar fins al francès modern. Introducció al francès antic i mitjà per la lectura, estudi i traducció de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- a. Substrats, adstrats i superestrats. Característiques del llatí vulgar a la Gàl·lia.
- b. Consonantisme: sonoritzacions, «spirantisations», palatalitzacions. La epèntesi.
- c. Vocalisme: diftongacions; evolució de les vocals àtones, de les tòniques, de les tòniques travades; els diftongs de coalescència, els triftongs; la dilació.

Text d'estudi. Es definirà per cada curs un fragment de text apropiat pels objectius definits.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'alumne haurà de saber explicar l'evolució de mots del fons primitiu francès, des del llatí vulgar fins al francès modern i traduir un text del francès antic.

4. Bibliografia docent

J.-P. Caput, *Le français: histoire d'une institution*, París, Larousse, 1976, 2 vols.

A.-J. Greimas, *Dictionnaire de l'ancien français*, París, Larousse (vàries reed.).

W. von Wartburg, *Évolution et structure de la langue française*, Berna, 1958; trad. esp. Madrid, Gredos, 1962.

G. Zink, *Phonétique historique du français*, París, PUF, 1989.

Codi 209205

HISTÒRIA DE LA LLENGUA FRANCESA II

1. Objectius docents

Estudi de l'evolució de la llengua francesa, a partir de l'anàlisi de textos del francès antic i mitjà.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- a. Trets fonamentals de l'evolució de la morfologia i de la sintaxi:
- el sistema casual dels elements del sintagma nominal i dels pronoms.
  - el verb: modes, temps i persones.
  - els adverbis en *-ment*.
  - sintaxi de la frase: ordre dels mots, la frase complexa.
- b. Estudi del vocabulari en perspectiva diacrònica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i examen final.

4. Bibliografia docent

- N. Andrieux-Reix, *Ancien français. Fiches de vocabulaire*, París, PUF, 1987.
H. Bonnard & C. Régnier, *Petite grammaire de l'ancien français*, París, Magnard, 1989.
A.-J. Greimas, *Dictionnaire de l'ancien français*, París, Larousse (vàries reed.).
J. Picoche & C. Marcello-Nizia, *Histoire de la langue française*, París, Nathan, 1989.
G. Zink, *Morphologie du français médiéval*, París, PUF, 1989.

Codi 212203

HISTÒRIA DE LA LLENGUA GALLEGA I

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi el coneixement de la fonètica històrica del gallec des del llatí culte fins al segle XX. Introduir l'alumne en l'anàlisi lingüística diacrònica de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonètica diacrònica.
  - El vocalisme.
  - El consonantisme.
2. La constitució del lèxic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i examen final.

4. Bibliografia docent

- LAUSBERG, Heinrich. *Linguística Românica*. Lisboa: Fundação Calouste Gulbenkian, 1963.
- LLEAL, Coloma. *La formación de las lenguas romances peninsulares*. Barcelona: Barcanova, 1990.
- FERREIRO, Manuel. *Gramática histórica galega*. Santiago de Compostela: Laiovento, 1995.
- MARIÑO PAZ, Ramón. *Historia da lingua galega*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco, 1998.
- WRIGHT, Roger. *Latín tardío y romance temprano*. Madrid: Gredos, 1982.
- ROHLFS, Gerhard. *Estudios sobre el léxico románico*. Madrid: Gredos, 1979.
- IORDAN, Iorgu - MANOLIU, Maria. *Manual de Lingüística Románica*, 2 vols. Madrid: Gredos, 1989.
- POSNER, Rebecca. *Las lenguas romances*. Madrid: Cátedra, 1996.
- WALTER, Henriette. *La aventura de las lenguas en occidente*. Madrid: Espasa, 1998.

1. Objectius docents

Oferir coneixements sobre la història de la morfologia i sintaxi gallegues des del llatí de la Gallaecia fins als nostres dies. Introduir l'alumne en l'anàlisi lingüística diacrònica de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Morfologia diacrònica.
2. Sintaxi diacrònica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i possibilitat d'un treball.

4. Bibliografia docent

- AFONSO X, O SABIO (1981): *Cantigas de Santa María*. 2 vols. Ed. W. Mettmann. Vigo: Xerais.
- ÁLVAREZ BLANCO, R. et al. (1986): *Gramática galega*. Vigo: Galaxia.
- AZEVEDO MAIA, C. de (1986): *História do Galego-Português. Estado lingüístico de Galiza e do Noroeste de Portugal desde o século XIII ao século XIV (com referência à situação do galego moderno)*. Coímbra: Instituto Nacional de Investigação Científica.
- CASADO, M. et al. (eds) (1996): *Scripta Philologica in memoriam Manuel Taboada Cid. Tomo II*. A Coruña: Universidade.
- COUCEIRO, X.L. - FONTOIRA, L. (1998): *Día das Letras Galegas. Martín Codax, Mendiño, Johán de Cangas*. Santiago de Compostela: Universidade.
- FERREIRO, M. (1995): *Gramática histórica galega*. Santiago de Compostela: Laivento.
- GARCÍA DE DIEGO, V. (ed.) (1984): *Elementos de gramática histórica (Fonética-Morfología) 1909*. Anexo Verba 23. Santiago de Compostela: Universidade.
- GOLTUS, G., METZELTIN, M. - SCHMITT, Ch. (eds) (1994): *Lexicon der Romanistischen Linguistik (LRL). Vol. VI.2*. Tübingen: Max Niemeyer.
- KREMER, D. (1997): *Homenaxe a Ramón Lorenzo* (2 vol). Vigo: Galaxia.
- LÓPEZ MARTÍNEZ, Mª Sol (1993): *O complemento directo con preposición a en galego*. Verba, anexo 36. Santiago de Compostela: Universidade.
- LORENZO, R. (1977): *La traducción gallega de la Crónica General y de la Crónica de Castilla*. Ourense: Instituto de Estudios Orensanos "Padre Feijoo".
- NUNES, J.J. (1975⁸[1919]): *Compêndio de Gramática Histórica Portuguesa: Fonética e Morfologia*. Lisboa: Livraria Clássica.
- OGANDO, V. (1980): "O pronome persoal átono respecto ao verbo no galego-português". *Verba* 7: 251-258.
- PENSADO TOMÉ, J.L. (ed) (1958): *Os miragres de Santiago. Versión gallega del Códice latino del siglo XII atribuido al Papa Calixto I*. Anexo LXVIII da *Revista de Filología Española*. Madrid: CSIC.
- SARMIENTO, FR. M. (1995): *Coloquio de vinte e catro galegos rústicos*. Ed. de R. Mariño. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.
- (1995): *Epistolario*. Ed. de X. Filgueira Valverde e M.X. Fortes Alén. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.

Codi 206200

HISTÒRIA DE LA LLENGUA HEBREA I

1. Objectius docents

- A) Descripción diacrónica de las variantes (a) paleo-hebreo y (b) hebreo bíblico.
- B) Descripción de los factores determinantes y concomitantes de la evolución lingüística del hebreo antiguo.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. Aspectos históricos: descripción de la evolución morfológica, sintáctica, léxica y fonológica del hebreo antiguo en sus estadios

- (A) paleo-hebreo,
- (B) hebreo bíblico.

II. Sociedad, geografía y lengua en la diacronía del hebreo antiguo:

- A. Substratos, adstratos y superestratos en la evolución del hebreo antiguo.
- B. Diglosia en la sociedad hebrea antigua.
- C. Factores de difusión y contacto lingüístico en la historia del hebreo antiguo.

3. Criteris i formes d'avaluació

Evaluación continuada mediante la realización de ejercicios de análisis textual y la presentación de comunicaciones orales y escritas sobre temas puntuales ("seminario").

4. Bibliografia docent

- A. SPERBER, A Historical Grammar of Biblical Hebrew. A Presentation of Problems with Suggestions to Their Solution, Leiden: Brill 1966
- E.Y. KUTSCHER, A History of the Hebrew Language (edited by R. Kutscher), Leiden: Brill 1982
- A. SÁENZ-BADILLOS, Historia de la lengua hebrea, Sabadell: AUSA 1988
[Se facilitará material textual para ejercicios]

5. Observacions

El curso tiene carácter de seminario y exige participación activa y asidua por parte de todos los alumnos inscritos; es necesario un nivel medio / alto de lengua hebrea.

Codi 206201

HISTÒRIA DE LA LLENGUA HEBREA II

1. Objectius docents

Descripción diacrónica de la lengua hebrea desde el período misnaico hasta el moderno israelí.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El hebreo postbíblico. Qumran. La Misná. Textos hebreos de judíos medievales: prosa, poesía, ciencias, gramática, textos jurídicos, administrativos, etc. La Ilustración judía o Haskalá. Literatura y lengua hebrea en Europa oriental. El neohebreo de Palestina. Eliézer ben Yehudá. El “Vaad ha-lashon”. Modernización y nuevas tendencias en el hebreo de Palestina. El Estado de Israel y la Academia de la Lengua. El hebreo israelí: “lashon deburá” y “lashon medubéret”. El “slang” israelí. Los neologismos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Evaluación continua a través de lectura y comentarios de textos hebreos de las diferentes épocas y diversos géneros literarios.

4. Bibliografia docent

SÁENZ-BADILLOS PÉREZ, ÁNGEL: Historia de la Lengua Hebrea, Sabadell 1988

5. Observacions

Las explicaciones teóricas y los comentarios de textos serán en hebreo, por lo que se exige un conocimiento suficiente de la lengua hebrea.

1. Objectius docents

Il·lustrar les etapes fonamentals de la història de la llengua italiana des dels primers documents fins al segle XVI.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs, que s'imparteix en italià, il·lustra l'evolució de l'italià (en els aspectes formals i socials) i el procés de formació de les idees característiques de la cultura lingüística moderna. Es llegiran els textos literaris més representatius del segle XIII (des dels Sicilians fins a Dante i alguns temes s'il·lustraran amb la visió i el comentari de films espanyols o italians. Es preveu l'ús de suports informàtics i sessions pràctiques que consistiran en anàlisis escrites i exercicis de traducció. El programa s'articula en els temes següents: Llatí i vulgar a la Itàlia medieval. Del sicilià al toscà: la formació de la llengua literària. Les tradicions literàries municipals en el segle XIII. La reflexió lingüística de Dante. Petrarca i la cultura lingüística de l'humanisme. L'humanisme vulgar. La qüestió de la llengua. El divorci entre llengua literària i llengua científica.

3. Criteris i formes d'avaluació

- a. Els estudiants que participin activament, seran avaluats amb un judici global sobre les seves intervencions (es valoraran la motivació, i la capacitat de realitzar autònomes síntesis crítiques), i amb una prova escrita final.
- b. Els estudiants que no participin en les classes, s'examinaran de manera oral i escrita, segons un temari previament lliurat.
- c. Uns i altres podran integrar les activitats de l'assignatura amb treballs de recerca i cursets d'altres centres previament indicats.

4. Bibliografia docent

- a. Manuales: A. Petrucci, *Dalla minuta al manoscritto d'autore*, en *Lo spazio letterario del medioevo*, vol. I, tomo I, Salerno 1992, pp. 353-372; G. AleSsio, *Tradizione latina e origini romanze*, en *Manuale di letteratura italiana. Storia per generi e problemi*, a cura di F. Brioschi e C. Di Girolamo, Bollati-Boringhieri 1993-96, vol. I, pp. 3-44; C. Marazzini, *Le teorie*, en *Storia della lingua italiana*, Einaudi, 1993, vol. I, pp. 231-279.
- b. Textos: Dante Alighieri, *La vida nueva* (a cura de R. Pinto, Bosch 1987); *De Vulgari Eloquentia* (a cura de M. Tavoni i P. Gómez Pallarès, Eumo 1995).
- c. Antologia-dossier de textos i estudis que es posarà a disposició de l'alumnat al començament del quadrimestre lectiu.
- d. Lectures aconsellades: K. O. Apel, *L'idea di lingua nella tradizione dell'umanesimo da Dante a Vico*, Il Mulino 1975; W. Benjamin, *Sulla lingua in generale e sulla lingua degli uomini*, en W. B., *Metafisica della gioventù. Scritti 1910-1918*, Einaudi 1982, pp. 177-193; R. Chartier, *Entre poder y placer. Cultura escrita y literatura en la edad moderna*, Cátedra 2000; R. Casapullo, *Storia della lingua italiana. Il Medioevo*, Il Mulino 1999; Dante Isella, *Contini e la critica delle varianti*, en "Filologia e critica", *Su / Per Gianfranco Contini*, XV, 1990, pp. 281-297; J. Legoff, *Tempo della chiesa e tempo del mercante*, Einaudi 1977; M. Tavoni, *Storia della lingua italiana. Il Quattrocento*, Il Mulino 1992; Id., *Latino, grammatica, volgare. Storia di una questione umanistica*, Antenore 1984; P. Trovato, *Storia della lingua italiana. Il primo cinquecento*, Il Mulino 1994.

5. Observacions

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 210203

HISTÒRIA DE LA LLENGUA ITALIANA II

1. Objectius docents

Coneixement de les etapes principals de la història de la llengua italiana des del s.XVII fins al s.XX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs es proposa de resseguir i d'analitzar els aspectes culturals, socials i literaris que marquen la història de l'italià en l'edat moderna i contemporània. Aquesta descripció, que tindrà una perspectiva diacrònica, prendrà com a punt de partida la publicació del *Vocabolario della Crusca* i desenvoluparà els següents temes: norma i evasió en els autors del s.XVII; renovació i modernització al s. XVIII; purisme, classicisme i romanticisme en les polèmiques lingüístiques de la primera meitat del s.XIX; la intervenció de Manzoni i la polèmica amb Ascoli; factors de difusió i d'evolució de l'italià en la societat contemporània. L'estudi d'aquests temes serà acompanyat per la lectura i el comentari de textos teòrics que il·lustrin les diferents postures dels intel·lectuals italians davant de la qüestió de la llengua.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants hauran de demostrar, mitjançant un examen final escrit, que coneixen, a més dels temes desenvolupats, també els textos de lectura obligatòria. També es valorarà la participació activa en les classes. Aquells que no poden assistir a les classes amb regularitat hauran d'acordar amb el docent la bibliografia crítica suplementària.

4. Bibliografia docent

Manuels de referència: B. Migliorini, *Storia della lingua italiana*, Sansoni, Firenze 1988 (cap. IX-XII); T. De Mauro, *Storia linguistica dell'Italia unita*, Laterza, Bari 1970; F. Bruni, *L'italiano. Elementi di storia della lingua e della cultura*, Utet, Torino 1984 (cap. III); C. Marazzini, *La lingua italiana. Un profilo storico*, Il Mulino, Bologna 1994. Altra bibliografia crítica: V. Coletti, *Storia dell'italiano letterario. Dalle origini al Novecento*, Einaudi, Torino 1993; M. Vitale, *La questione della lingua*, Palumbo, Palermo 1978; G. Folena, *Il rinnovamento linguistico del Settecento italiano*, dins Id., *L'italiano in Europa*, Einaudi, Torino 1983; M. Vitale, *La lingua di Alessandro Manzoni*, Cisalpino - Istituto Editoriale Universitario, Milano 1992; G. Nencioni, *Storia della lingua italiana. La lingua di Manzoni*, Il Mulino, Bologna 1993; P.V. Mengaldo, *Storia della lingua italiana. Il Novecento*, Il Mulino, Bologna 1994. Textos de lectura obligatòria: Dossier a càrrec del Departament.

5. Observacions

Les classes es donaran en italià. Els alumnes que no cursin l'especialitat de Filologia Italiana podran participar a la classe i desenvolupar l'examen en la seva llengua.

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 201203

HISTÒRIA DE LA LLENGUA PORTUGUESA I

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi el coneixement de la fonètica històrica del portuguès des del llatí culte fins al segle XX. Introduir l'alumne en l'anàlisi lingüística diacrònica de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonètica diacrònica.
  - El vocalisme.
  - El consonantisme.
2. La constitució del lèxic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i examen final.

4. Bibliografia docent

- Castro, Ivo (1991), *Curso de História da Língua Portuguesa*, Lisboa, Universidade Aberta.
- Lausberg, Heinrich (1963), *Linguística Românica*, Lisboa, Fundação Calouste Gulbenkian.
- Mattos e Silva, Rosa Virgínia (1994), *O Português Arcaico*, Salvador, Editora Contexto, Universidade Federal da Bahia.
- Machado, José Pedro (1952), *Dicionário etimológico da língua portuguesa: com a mais antiga documentação escrita e conhecida de muitos dos vocábulos estudados*, 1ª ed. Lisboa, Editorial Confluência.
- Lleal, Coloma (1990), *La formación de las lenguas romances peninsulares*, Barcelona, Barcanova, Temas universitarios.
- Teyssier, Paul (1990), *História da Língua Portuguesa*, Lisboa, Coleção "Nova Universitária" Linguística, Livraria Sá da Costa.
- Williams, Edwin B. (1975), *Do latim ao português*, Rio de Janeiro, Biblioteca Tempo Universitário.
- Wright, Roger (1982), *Latín tardío y romance temprano*, Madrid, Gredos.
- Rohlf, Gerhard (1979), *Estudios sobre el léxico románico*, Madrid, Gredos.
- Iordan, Iorgu; Manoliu, Maria (1989), *Manual de Lingüística Románica*, II vols. Madrid, Gredos.
- Posner, Rebecca (1996), *Las lenguas romances*, Madrid, Cátedra.
- Henriette Walter, Henriette (1998), *La aventura de las lenguas en occidente*, Madrid, Espasa-Fórum.
- Houaiss, Antônio (2001), *Dicionário Houaiss da Língua Portuguesa*, Rio de Janeiro, Objetiva ed.

Codi 201204

HISTÒRIA DE LA LLENGUA PORTUGUESA II

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi el coneixement de la morfologia i la sintaxi històrica del portuguès des del llatí culte fins al segle XX. Aprofundir en l'anàlisi lingüística diacrònica de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Morfologia diacrònica.
2. Sintaxi històrica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i examen final.

4. Bibliografia docent

Castro, Ivo (1991), *Curso de História da Língua Portuguesa*, Lisboa, Universidade Aberta.

Lausberg, Heinrich (1963), *Linguística Românica*, Lisboa, Fundação Calouste Gulbenkian.

Mattos e Silva, Rosa Virgínia (1994), *O Português Arcaico*, Salvador, Editora Contexto, Universidade Federal da Bahia.

Machado, José Pedro (1952), *Dicionário etimológico da língua portuguesa: com a mais antiga documentação escrita e conhecida de muitos dos vocábulos estudados*, 1ª ed. Lisboa, Editorial Confluência.

Lleal, Coloma (1990), *La formación de las lenguas romances peninsulares*, Barcelona, Barcanova, Temas universitarios.

Teyssier, Paul (1990), *História da Língua Portuguesa*, Lisboa, Coleção "Nova Universitária" Linguística, Livraria Sá da Costa.

Williams, Edwin B. (1975), *Do latim ao português*, Rio de Janeiro, Biblioteca Tempo Universitário.

Wright, Roger (1982), *Latín tardío y romance temprano*, Madrid, Gredos.

Rohlf, Gerhard (1979), *Estudios sobre el léxico románico*, Madrid, Gredos.

Iordan, Iorgu; Manoliu, Maria (1989), *Manual de Lingüística Románica*, II vols. Madrid, Gredos.

Posner, Rebecca (1996), *Las lenguas romances*, Madrid, Cátedra.

Henriette Walter, Henriette (1998), *La aventura de las lenguas en occidente*, Madrid, Espasa-Fórum.

Houaiss, Antônio (2001), *Dicionário Houaiss da Língua Portuguesa*, Rio de Janeiro, Objetiva ed.

1. Objectius docents

Interpretar les idees sobre la comunicació i el llenguatge de la història del pensament. Situar el pensament lingüístic en el seu context històric i científic, és a dir, en relació amb el pensament dels seus autors i dels paradigmes científics de l'època. Ubicar i relacionar els models lingüístics dins els enunciats científics de la Retòrica, la Teoria del signe, la Gramàtica i la Historiografia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. *Primeres qüestions*: Discurs i metallenguatges. Enunciats historiogràfics.
2. *Enunciat cívic i Retòrica*: La retòrica com a metallenguatge i ètica discursives.
3. *Enunciat epistemològic i teoria del signe lingüístic*: Teoria del signe i *Cràtil*. De la semiosi d'Agustí d'Hipona a la raó general de Port-Royal. Llengües universals del XVII.
4. *Enunciat analògic i Gramàtica*: Descripció de la llengua. Dionís de Tràcia i gramàtica. Varró i *De lingua latina*. Gramàtiques renaixentistes i racionalistes.
5. *Enunciat hermenèutic i Historiografia*: Interpretació i ciències historiogràfiques. El problema de la consciència històrica. Línies de treball interpretatiu: Gadamer i Foucault.

El pla de desenvolupament consta de les següents activitats: a) ressenya d'una obra de la bibliografia; b) pàgina de la història de les ciències del llenguatge; c) memòria de curs.

3. Criteris i formes d'avaluació

Per a l'avaluació es considera principalment la regularitat i aprofitament en les activitats de curs, així com la qualitat lingüística, estilística i de presentació dels treballs. A la fi del quadrimestre, hi ha una prova general.

4. Bibliografia docent

- H-G. GADAMER (sd): *El problema de la consciència històrica*, Madrid, Tecnos, 1993.
KOERNER & ASHER, ed. (1995): *Concise History of the Language Sciences*, Pergamon.
X. LABORDA (1993): *De retòrica. La comunicació persuasiva*, Barcelona, Barcanova.
X. LABORDA (1999): "Notes sobre la historiografia lingüística. Teoria de la història com a novel·la verídica", *Homenatge a Jesús Tuson*, Barcelona, Editorial Empúries, 1999.
V. LAW (2003): *The History of Linguistics in Europe from Plato to 1600*, Cambridge, E. LLEDÓ (1991): *El silenci de la escritura*, Madrid, Austral, 1998.
R. H. ROBINS (1967): *Breve historia de la lingüística*, Madrid, Cátedra, 2000.
J. TUSON (1982): *Aproximación a la historia de la lingüística*, Barcelona, Teide.
M. T. VARRÓ (45 aC): *De lingua latina*, Barcelona, Anthropos-Mec, 1990.

5. Observacions

Es pot ampliar part dels continguts de la *Història de les ciències del llenguatge* a l'assignatura de *Retòrica*. Per altra banda, la *Història de les ciències del llenguatge* i la *Retòrica* aporten una preparació que és recomanable per a cursar *Pragmàtica*.

Codi 216416

HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES

1. Objectius docents

Presentar un recorregut històric per les aportacions teòriques més rellevants al tema de l'estètica des de l'Antiguitat clàssica fins al segle XVIII.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El contingut de l'assignatura és doble. D'una banda, estudiarem les teories estètiques de les diferents èpoques entre l'Antiguitat clàssica i la Il·lustració i, d'altra banda, ens centrarem en els diferents conceptes que al llarg d'aquesta història s'han desenvolupat per a pensar i comprendre temes centrals de la reflexió estètica com són, per exemple: la idea d'art, les idees del bell i del sublim, el gust, la tradició, la mimesi, l'experiència estètica, el geni, la inspiració... També veurem com es tracta, al llarg de la tradició occidental, el tema de la relació entre l'obra d'art i els àmbits considerats no artístics com són la natura, la política i la religió. Per contraposició, també veurem el sorgiment de la idea d'una total autonomia de l'obra d'art als inicis de la Modernitat.

L'assignatura posarà especial èmfasi en els moments inicial i final d'aquest recorregut històric, és a dir, en l'Antiguitat grega i en el segle XVIII, amb l'objectiu de tractar amb més detall els pensadors considerats cabdals dins la història de l'estètica: Plató i Kant. Altres autors tractats seran Aristòtil, Pseudo-Longí, E. Burke, Diderot així com representants del primer romanticisme.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'assignatura s'avaluarà mitjançant un examen final escrit.

4. Bibliografia docent

BAYER, R., *Historia de la estética*, FCE, México, 1984. BEARDSLEY, M.C. y HOSPERS, J., *Estética. Historia y fundamentos*, Cátedra, Madrid, 1982. FRANZINI, E., *La estética del siglo XVIII*, Visor, Madrid, 2000. GIVONE, S., *Historia de la estética*, Tecnos, Madrid, 1999. HENCKMANN, W. y LOTTER, K. (eds.), *Diccionario de estética*, Crítica, Barcelona, 1998. JIMENEZ, Marc, *¿Qué es la estética?*, Idea Books, Barcelona, 1999. MARCHAN FIZ, Simón, *La estética en la cultura moderna. De la Ilustración a la crisis del Estructuralismo*, Alianza, Madrid, 2000. TATARKIEWICZ, W., *Historia de la estética*, Akal, Madrid, 2000. VALVERDE, J.M., *Breve historia y antología de la estética*, Ariel, Barcelona, 2000.

Codi 210416

HISTÒRIA DEL CINEMA ITALIÀ

1. Objectius docents

Comprensió de la importància del cinema com a llenguatge i com a producte cultural. Coneixement de les característiques dels principals autors i períodes històrics del cinema italià, en relació amb el context general de la història del cinema. Assoliment de la capacitat de llegir críticament els textos fílmics.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Totes les explicacions teòriques es desenvoluparan a partir del comentari de segments fílmics i de l'anàlisi d'algunes pel·lícules significatives.

Com a introducció, s'estudiaran els elements figuratius i narratius del text fílmic. Es determinarà el seu funcionament en relació amb els models de representació en què s'inscriuen, i es contextualitzarà històricament la seva evolució, des del cinema dels orígens fins al cinema contemporani. En aquest marc històric es desenvoluparà l'explicació dels grans períodes del cinema italià, tot destacant-ne les seves principals aportacions i la seva relació amb les cinematografies d'altres països.

En aquest recorregut històric es destacaran els següents períodes: l'esplendor del cinema èpic i el melodrama en l'època muda; la crisi dels anys vint i l'arribada del sonor, la revitalització de la indústria i el cinema de propaganda en el període feixista, els orígens i el desenvolupament del Neorealisme (Rossellini, De Sica, Visconti,...), els nous cinemes europeus i els grans directors italians (Fellini, Antonioni, Pasolini, Bertolucci, Rosi...), l'apogeu del cinema italià els anys 60 (la comèdia a l'italiana), i un panorama del cinema contemporani.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació activa a les classes i es comprovarà l'assimilació dels continguts mitjançant tres breus comentaris fílmics que s'hauran de realitzar com a requisit previ a l'elaboració d'un treball més extens sobre algun autor o pel·lícula significativa. L'orientació i l'esquema de desenvolupament d'aquest treball haurà de comentar-se amb el docent anteriorment al seu lliurament. Es valorarà la capacitat de formular opinions crítiques de caràcter personal, expressades amb argumentacions coherents i argumentades a partir dels textos fílmics.

4. Bibliografia docent

Sobre el cinema italià: Gian Piero BRUNETTA, *Storia del cinema italiano*, Editori Riuniti, Roma 1993 (4 vol.); ID. *Cent'anni di cinema italiano*, Ed. Laterza, Roma 1991; Carlo LIZZANI, *Il cinema italiano. Dalle origine agli anni ottanta*, Editori Riuniti, Roma 1979; Angel QUINTANA, *El cine italiano 1942-1961*, Paidós, Barcelona 1997.

Sobre l'anàlisi fílmic i els aspectes teòrics en general: David BORDWELL y Kristin THOMPSON, *El arte cinematográfico*, Paidós, Barcelona 1995; Ramón CARMONA, *Cómo se comenta un texto fílmico*, Cátedra, Madrid 1991; Francesco CASSETTI, *Teorías del cine (1945-1990)*, Cátedra, Madrid 1994; Antonio COSTA, *Saber ver cine*, Paidós, Barcelona 1988; Vicente SANCHEZ BIOSCA, *Teoría del montaje cinematográfico*, Textos de la Filmoteca, Valencia 1991.

6. Observacions

Les classes s'impartiran en català o castellà, segons la capacitat de comprensió dels alumnes estrangers.

Codi 206415

HISTÒRIA DEL PENSAMENT JUEU

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquesta assignatura pel curs 2005-2006 és l'aproximació a la vida i obra de Hannah Arendt (1906-1975). Aquesta figura s'ha consagrat com un referent inqüestionable del pensament del segle xx. La seva aportació com a dona, jueva i filosofa ens facilita els elements per a mirar d'entendre la complexa situació del segle que li va tocar viure.

2. Contingut i pla del seu desenvolupament

Aspectes més destacats de la vida de Hannah Arendt. L'època d'estudiant: deixeble de Heidegger i Husserl. La seva relació amb M. Heidegger. El seu compromís amb la "Organització Sionista" alemanya. La seva contribució en el rescat de nens jueus del III Reich per a traslladar-los a Palestina. La seva activitat com a professora a Berkeley, Princeton, Columbia i Chicago. La seva obra més destacada de teoria política: *Els orígens del totalitarisme*, *Entre el passat i el futur*, *sis exercicis de pensament polític i filosòfic*, etc. H. Arendt i la biografia de Rahel Levin Varnhagen que explica l'assimilació intel·lectual i social condicionadora del destí de l'ésser humà. La seva mirada en el procés d'Eichmann a Jerusalem. La seva obra filosòfica més important: *La condició Humana*, *Homes en temps de foscor*, *La vida de l'esperit*, etc.

Les classes es desenvoluparan com un seminari i seran de caire participatiu. Ates el volum d'obra d'Arendt es farà una tria segons els interessos de l'alumnat, i sobre aquesta selecció treballarem.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació és continuada, es valoraran les intervencions a classe i l'exposició oral a final de curs d'un tema concret relacionat amb Arendt, triat per l'alumne.

4. Bibliografia docent

4.1 Obres generals

BERNSTEIN, Richard J i altres. *Hannah Arendt. El legado de una mirada*. Madrid: Ed. Sequitur, 2001

ETTINGER, Elzbieta. *Hannah Arendt y Martin Heidegger*. Barcelona: Tusquets, 1996.

- *La filosofia després del Holocausto*. Barcelona: Riopiedras, 2002

MATE, Reyes. *Memoria de Occidente. Actualidad de pensadores judíos olvidados*. Barcelona: Antropos, 1997.

4.2 Obres d'Arendt

ARENDR, Hannah:

La Condición Humana. Barcelona; Paidós, 1993

Eichmann in Jerusalem: A Report on the Banality of Evil. New York, 1994

Rahel Varnhagen vida de una mujer judía. Barcelona: Lumen femenino, 2000

Hombres en tiempos de oscuridad. Barcelona: Gedisa Editorial, 2000

Tiempos Presentes. Barcelona: Gedisa Editorial 2002

1. Objectius docents

Familiarización con las principales etapas del pensamiento lingüístico español y con sus textos principales. Conciencia de la relación entre las ideas lingüísticas y la enseñanza, cultura y ciencia en las diferentes épocas.

2. Continguts i pla de desenvolupament

0. Historiografía lingüística, historia de la lengua y filología. 1. La historia del pensamiento y la historia del pensamiento lingüístico. Fuentes, métodos e historia del pensamiento lingüístico español. 2. Perduración del pensamiento lingüístico de los clásicos. Lengua y enseñanza en la Edad Media: monasterios y catedrales. El latín y el romance, lenguas de cultura. Alfonso X y la Escuela de Traductores de Toledo. 3. Naturalismo y Humanismo en el pensamiento lingüístico. La imprenta y la fijación ortográfica. Preocupación por el origen de las lenguas. Gramáticas y diccionarios en los Siglos de Oro. Gramáticas para extranjeros. Figuras destacadas. 4. Positivismo e ilustración en el pensamiento lingüístico. Debate sobre la modernización del español. La creación de la RAE; su obra. Las Academias en Hispanoamérica. El siglo XIX: la lengua en la ciencia y en la enseñanza. El nacimiento de la lingüística histórica. 5. La lingüística en el siglo XX. La escuela filológica española. La investigación dialectal. Corrientes metodológicas en la lingüística sincrónica. fonética y fonología españolas. Gramática y gramáticas de la lengua española. Obras lexicográficas.

3. Criteris i formes d'avaluació

El estudiante deberá mostrar, a lo largo del cuatrimestre, la asimilación de los conocimientos. Se realizará una prueba al final del cuatrimestre, en la que se valorarán la participación y los contenidos adquiridos por el alumno.

4. Bibliografia docent

ALCINA, F., BLECUA, J.M. (1975): *Gramática española*, Barcelona, Ariel, pp. 164-194.
BAHNER, V. (1966): *La lingüística española del Siglo de Oro*, Madrid, Ciencia Nueva.
CATALÁN, D. (1974): *Lingüística ibero-románica. Crítica retrospectiva*, Madrid, Gredos.
FRIES, D. (1989): *Limpia, fija y da esplendor, la Real Academia Española ante el uso de la lengua (1713-1793)*, Madrid, CSIC.
GIL, L. (1981): *Panorama social del humanismo español*, Madrid, Alhambra.
LAPESA, R. (1942/1980): *Historia de la Lengua Española*, Madrid, Gredos, 1988.
LÁZARO CARRETER, F. (1985): *Las ideas lingüísticas en España en el siglo XVIII*, Barcelona, Crítica.
LOPE BLANCH, J. M. (1990): *Estudios de Historia Lingüística Hispánica*, Madrid, Arco/Libros.
LÓPEZ PIÑERO, J.M. (1979): *Ciencia y técnica en la sociedad española de los siglos XVI y XVII*, Barcelona, Labor.
MOURELLE-LEMA, M. (1968): *La teoría lingüística en la España del siglo XIX*, Madrid, Prensa Española.
NIEDEREHE, H.J. (1987): *Alfonso X el Sabio y la lingüística de su tiempo*, Madrid, SGEL.
PEÑALVER CASTILLO, M. (1993): *Estudios de historia de la lingüística española*, Campus Universitario de Almería - Instituto de Estudios Almerienses.
QUILIS, A.-NIEDEREHE, H.J., eds. (1986): *The History of Linguistics in Spain*, Amsterdam / Philadelphia, J. Benjamins Publishing.
ROBINS, R.H. (1974): *Breve historia de la lingüística*, Madrid,

Codi 214419

HISTÒRIA DELS MOTS

1. Objectius docents

L'alumne ha d'assolir un nivell raonable de solvència en la metodologia de treball de l'assignatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El concepte (*etimologia*) i les eines de treball (els diccionaris etimològics).
2. La indagació etimològica al llarg dels segles XIX i XX.
3. L'exercici romanicoetimològic (o com aprendre a fer d'etimòleg del lèxic romànic).

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació i assistència a classe. Treball de curs supervisat pel professor i/o examen final (prova escrita).

4. Bibliografia docent

Bastardas, Joan, *Diàlegs sobre la meravellosa història dels nostres mots. El coneixement del perquè de cada mot i de cada cosa*, Edicions 62, Barcelona, 1996.

Malkiel, Yakov, *Etimología*, Cátedra, Madrid, 1996 [traducció d'*Etymology*, Cambridge University Press, 1993].

Meyer-Lübke, Wilhelm, *Romanisches Etymologisches Wörterbuch (REW)*, Winter, Heidelberg, 1935³.

Pfister, Max / Antonio Lupis, *Introduzione all'etimologia romanza*. Catanzaro: Rubbetino, 2001.

Vallés, Miguel, *Vocabulario románico* (Diccionario de las lenguas románicas), Barcelona, edición del autor, 2000 (2 vol.).

Vernay, Henri, *Dictionnaire onomasiologique des langues romanes (DOLR)*, Max Niemeyer, Tübingen, 1991- (diversos volums).

Zamboni, Alberto, *La etimología*, Gredos, Madrid, 1988 [traducció de *L'etimologia*, Zanichelli, Bologna, 1976].

Codi 202202

HISTÒRIA I CULTURA ALEMANYES I

1. Objectius docents

Estudi de les tendències culturals que es manifesten a través de la literatura, la música i les belles arts, i la seva relació amb la situació socio-política.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonaments culturals als països de llengua alemanya.
2. Edat Mitjana.
3. Humanisme, Reforma i Renaixement.
4. Absolutisme barroc i il·lustrat.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exàmens parcials eliminatoris o examen final.

4. Bibliografia docent

Textos obligatoris

1. Resum de la matèria al dossier electrònic de l'assignatura.
2. Antologia *Història i cultura alemanyes I* en quadern fotocopiats (venda a la copisteria) (L'Apèndix de l'Antologia - il·lustracions - és d'adquisició facultativa)

Manuals

GÖSSMANN, W.: *Deutsche Kulturgeschichte im Grundriss*. München, 1978.

JANES, A.: *Historia de la cultura alemana*. Barcelona, 1992.

PARRY, CHRISTOPH: *Menschen. Werke. Epochen. Eine Einführung in die deutsche Kulturgeschichte* Ismaning. 1993

Bibliografia complementària

ABENDROTH, W.: *Kurze Geschichte der Musik*. München, 1988.

BARTHEL, G.: *Historia del arte alemán*. Méjico, 1953.

BAUMGART, W.: *DuMonts kleine Kunstgeschichte*. Köln, 1972.

BRAUNFELS, W.: *Die Kunst im Heiligen Römischen Reich*. 6 vols. München, 1979-1989.

GÜNTHER, H.: *Bruckmanns Handbuch der deutschen Kunst*. München, 1975.

TENBROCK, R.-H.: *Geschichte Deutschlands*. München, 1968.

5. Observacions

Les classes s'impartiran en alemany. Les preguntes dels exàmens parcials i final es formularan en castellà i l'estudiant podrà escriure en català, castellà o alemany.

És imprescindible portar a classe l'antologia fotocopiada el primer dia de classe.

Codi 202203

HISTÒRIA I CULTURA ALEMANYES II

1. Objectius docents

Estudi de les tendències culturals que es manifesten a través de la literatura, la música i les belles arts, i la seva relació amb la situació socio-política.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Romanticisme
2. Segle XIX.
3. Canvi de segle XIX a XX.
4. Període d'entreguerres.
4. Segona postguerra.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exàmens parcials eliminatoris o examen final.

4. Bibliografia docent

Textos obligatoris

1. Resum de la matèria al dossier electrònic de l'assignatura.
2. Antologia *Història i cultura alemanyes 2* en quadern fotocopiats (venda a la copisteria) (L'Apèndix de l'Antologia - il·lustracions - és d'adquisició facultativa)

Manuales

GÖSSMANN, W.: *Deutsche Kulturgeschichte im Grundriss*. München, 1978.

JANES, A.: *Historia de la cultura alemana*. Barcelona, 1992.

PARRY, CHRISTOPH: *Menschen. Werke. Epochen. Eine Einführung in die deutsche Kulturgeschichte* Ismaning.1993

Bibliografia complementària

ABENDROTH, W.: *Kurze Geschichte der Musik*. München, 1988.

BARTHEL, G.: *Historia del arte alemán*. Méjico, 1953.

BAUMGART, W.: *DuMonts kleine Kunstgeschichte*. Köln, 1972.

BRAUNFELS, W.: *Die Kunst im Heiligen Römischen Reich*. 6 vols. München, 1979-1989.

Chronik der Deutschen. Gütersloh/München, 1995.

Enciclopedia de Europa. Vol. 2: Alemania. Barcelona, 1993.

GÜNTHER, H.: *Bruckmanns Handbuch der deutschen Kunst*. München, 1975.

KINDER, H./ HILGEMANN, W.: *Atlas histórico mundial*. 2 vols. Madrid, 1982.

LÜTZELER, H.: *Deutsche Kunst*. Bonn, 1987.

MICHELS, U.: *Atlas de música*. 2 vols. Madrid, 1982.

PLETICHA, H. (Hrsg.): *Deutsche Geschichte*. 12 vols. Gütersloh, 1984.

SAINZ, A./ SANCHEZ, J.: *Vocabulario de cultura alemana*. Sevilla, 1997.

TENBROCK, R.-H.: *Geschichte Deutschlands*. München, 1968.

5. Observacions

1. Les classes s'impartiran en alemany. Les preguntes dels exàmens (final i parcials) es formularan en castellà i l'estudiant podrà escriure en català, castellà o alemany.
2. És imprescindible portar els textos obligatoris el primer dia de classe.

Codi 205206

HISTÒRIA I CULTURA ÀRABOISLÀMIQUES I

1. Objectius docents

El coneixement de la història de la civilització islàmica nordafricana i andalusina, des de l'expansió omeia al Magrib fins al desenvolupament de les primeres taifes (*muluk al-tawaif*) després de la crisi (*fitna*) que desintegra el califat cordovès. El desenvolupament docent del programa contempla, bàsicament, aspectes polítics, antropològics i econòmics de la formació social islàmica a la Mediterrània occidental.

2. Continguts i pla de desenvolupament

TEMA I. LA INVASIÓ ISLÀMICA DEL MAGRIB I LA PENÍNSULA IBÈRICA

1. L'estructura del poder omeia a Orient. 2. La conversió islàmica arreu de *dar al-harb*. 3. Invasió i islamització. 4. Les fonts historiogràfiques àrabs i andalusines. 5. El procés militar i fiscal d'ocupació del territori magribí i andalusí. 6. El cas particular del territori català: documentació arqueològica i toponímia. 7. Els primers pactes i el repartiment de terres.

TEMA II. LA CONSTRUCCIÓ DEL PODER OMEIA A OCCIDENT.

1. Les bases de l'estat marwanida en temps d'Abd al-Rahman I (755-788). 2. Els emirats d'Hixam I (788-796) i d'al-Hakam I (796-82). 3. Noves estructures socials i divisions administratives. 4. Els establiments àrabs i berbers a al-Andalus: el medi tribal, sistemes d'estratificació i parentiu i d'assentament al territori. 5. La revolta berber i les seves conseqüències. 6. Al-Andalus, un país de *husun*.

TEMA III. LA CONSOLIDACIÓ DE L'ESTAT OMEIA: DE LA PROVÍNCIA AL CALIFAT.

1. Els emirats d'Abd al-Rahman II (822-852), Muhammad I (852-886) i al-Mundir i Abd Allah b. Muhammad (886-888 i 888-912). 2. La gestació de la primera *fitna* o revolta muladita. Umar ibn Hafsun. 3. Abd al-Rahman III al-Nasir (912-961) i al-Hakam II (961-976), califes d'al-Andalus (929-976). 4. Organització política i social. Còrdova, ciutat islàmica: les classes socials, l'urbanisme, el fisc i la funció social de les fundacions religioses.

TEMA IV. LA UTILITZACIÓ DELS RECURSOS NATURALS

1. Recursos naturals i sistemes ecològics. 2. Cultures: adaptació i explotació dels sistemes ecològics. 3. L'arqueologia recent i el CONEIXEMENT DE LES EXPLOTACIONS AGRÍCOLES DE XARQ AL-ANDALUS. 4. ELS MUSULMANS I LA REVOLUCIÓ VERDA.

TEMA V. LA CRISI DEL CALIFAT I LA FORMACIÓ DE LES TAIFES (976-1031)

1. Hisham b. al-Hakam (976-1009, 1010-1013) i Al-Mansur. 2. Estructures socioeconòmiques i culturals. 3. La construcció dels estats musulmans sobre les bases ètniques reals. 4. Creixement econòmic i innovació agrícola i ramadera en l'estructura descentralitzada de les taifes. 5. Els casos de l'actual País Valencià i les Illes.

TEMA VI. ELS COMTATS I ELS REGNES CRISTIANS AL SEGLE XI.

1. Orígens de les unitats polítiques del nord de la Península. 2. Fermesa de les societats cristianes: navarroleonesa, castellana i dels comtats nordorientals. 3. Desarticulació de l'esclavisme tardoantic, implantació de les comunitats camperoles, activitat militar i feudalització. 4. Evolució de les modalitats de colonització cristiana a la Península: de la *presura* al *repartimiento*. 5. La pressió dels senyors, les immunitats i les estratègies agrícoles i ramaderes.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà a partir de l'assistència a classe i la participació dels estudiants en les tasques de pràctiques tutelades a partir del dossier electrònic de l'assignatura.

4. Bibliografia docent

Vegeu dossier electrònic de l'assignatura amb hipervíncles directes al catàleg de la biblioteca UB.

1. Objectius docents

El coneixement de la història de la civilització islàmica nord africana i andalussina des del desenvolupament dels imperis nord africans fins a la fi del segle XV. El desenvolupament docent del programa contempla aspectes polítics, socials i econòmics de la població islàmica de la Mediterrània occidental.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. FONTS PER A L'ESTUDI DE LA HISTÒRIA DEL NORD D'ÀFRICA I AL-ANDALUS

1. Característiques i classificació cronològica de les fonts.
2. Les cròniques històriques: d'Ibn ʿAyyūn al *ʿIkr bilʿd al-Andalus*.
3. Altres fonts: obres de geografia, diccionaris biogràfics i antologies literàries.

II. AL-ANDALUS A FINALS DEL S. XI

1. Les taifes: al-Muʿtamid de Sevilla, els Baný Afta½ de Badajoz, els Baný Hýd de Saragossa i ʿAbd Allah de Granada.
2. ʿArq al-Andalus des de l'arribada d'al-Qʿdir (1086) fins al control de València per part del Cid.
3. Aspectes de la vida social i econòmica: la "classe mitja" urbana.

III. ELS BERBERS MAGRIBINS

1. Les confederacions tribals saharianes i subsaharianes: context geogràfic.
2. Estructura tribal i sociològica de referent berber.
3. La proliferació d'ortodòxies islàmiques a l'origen de les formacions polítiques.
4. Ibn ʿaldýn i la comprensió global del fenomen.

IV. EL MAGRIB I AL-ANDALUS SOTA CONTROL ALMORÀVIT

1. Gestació del moviment almoràvit
2. Yýsuf b. Tasufin a les dues ribes de la Mediterrània.
3. El règim almoràvit i les idees d'al-Gazali.
3. La crisi almoràvit i les revoltes andalussines del 1144-1145.
4. Les transformacions de mitjans del XII. El món dels ulemes.

V. L'ÈPOCA ALMOHADE

1. Formació de la ideologia almohade.
2. Al-Andalus sota el control dels almohades.
3. L'Estat d'Ibn Mardani½. 3. Administració i govern del califat d'Abý Yýsuf Yaʿqub al-Man½ýr.
4. La fi del règim almohade: les Navas de Tolosa (1212).
5. Les revoltes d'al-ʿAdil i Ibn Hýd.
6. L'ambient cultural almohade.

VI. VI. EL REGNE DE GRANADA

1. Els regnes cristians i l'avenç de la frontera cristiana sobre el territori d'al-Andalus.
2. La fundació de l'estat na½rí.
3. Granada i el Magrib.
4. Granada i Castella
5. Institucions, economia i societat.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà mitjançant examen escrit i treball.

4. Bibliografia docent

BONNAISSIE, Pierre [2001]: *Las Españas medievales*. Barcelona. BRESC, Henri [2001]: *Europa y el Islam en la Edad Media*. Barcelona. GUICHARD, Pierre [2000]: *Al-Andalus: 711-1492*. Paris. HUICI MIRANDA [1956]: *Historia política del imperio almohade*. 1ª parte. Tetuán. LAROUÏ, Abdallah [1994]: *Historia del Magreb. Desde los orígenes hasta el despertar magrebí*. Madrid. LAGARDÈRE, Vincent [1989]: *Les Almoravides*. Paris. VIGUERA MOLÍNS, María Jesús [1992]: *Los reinos de taifas y las invasiones magrebíes*, Madrid. VVAA: Col·lecció Hª de España Menéndez Pidal volum VIII.

Codi 206202

HISTÒRIA I CULTURA DEL POBLE JUEU I

1. Objectius docents

Aconseguir una formació històrica del alumne dins del marc del judaisme a la Catalunya medieval, i que obtingui un coneixement profund de la religió i cultura judaica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Treballar conjuntament a cada classe la cultura jueva en general i la història dels jueus. El judaisme en la zona del Al Andalus. - La història dels jueus a Catalunya i el Regna d'Aragó. El regnat d'Isabel i Ferran i l'expulsió dels jueus en el 1492. - Temes monogràfics sobre La Inquisició, els conversos i la qabalà.

3. Criteris i formes d'avaluació

1. Es valorarà la participació a classe. Aquesta participació consisteix en els comentaris a classe, assistència a sortides didàctiques, assistència projeccions de documentals sobre temes tractats.
2. L'examen consistirà en 10 preguntes, 5 de cultura i 5 de història. No es poden respondre només les preguntes de història o només les de cultura, s'ha de demostrar que es coneixen els dos temes principals de l'assignatura.

4. Bibliografia docent

- Aventin, Mercé; Salrach, Joap M.: Història medieval de Catalunya. Edit.Proa. Barcelona 1998.
- Baer, Yitzhak: Historia de los judios en la España crisrtiana. 2 vols. Editorial Altalena, Madrid 1981. 2ª edic. 1 vol. Riopiedras 1998.
- Díaz Mas, Paloma: Los sefardíes, historia, lengua y cultura. Ediciones Riopiedras. Barcelona 1986.
- Eimeric, Nicolau; Peña, Francisco: El manual de los inquisidores. Muchnik editores S.A. Barcelona 1996.
- Estanyol i Fuentes, Maria J.: El Judaisme a Catalunya, avui. Edit. Pòrtic. Barcelona 2000.

Codi 206203

HISTÒRIA I CULTURA DEL POBLE JUEU II

1. Objectius docents

Aconseguir una formació històrica del alumne dins del marc del judaisme dels segles XVII-XVIII-XIX-XX a Europa, EEUU, Israel, Espanya.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Treballar conjuntament a cada classe la Il·lustració jueva. El Khasidisme. L'imperi Austríac.Napoleó. Sionisme. Antisemitisme. Holocaust. L'Estat d'Israel. Jueus a Espanya S. XX

3.Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació a classe. Aquesta participació consisteix en els comentaris a classe, assistència a sortides didàctiques, assistència projeccions de documentals sobre temes tractats.

4. Bibliografia docent

Obres de E. Fleg, L. Poliakov, A. Eban, L. Baeck, R. Neher-Bernheim, W. Laqueur, E. Kogon, E. Traverso, U. Macias-E. Romero, C. Vidal.

Codi 213202

HISTÒRIA i CULTURA DELS POBLES ESLAUS I

1. Objectius docents

El curs va dedicat a la història de Rússia. Es tractarà d'una breu introducció, amb atenció especial a les línies mestres de l'evolució històrica del país que l'han portada a fins a l'estadi actual. A classe alguns temes es tractaran amb més detall que d'altres; els estudiants els hauran de preparar tots. Es donarà una llista de preguntes orientatives per a la preparació de cada tema.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Tema I: Els eslaus orientals (La Rus de Kíev). Ss. XI-XIII.

Tema II: El naixement de Rússia.

La invasió dels tàrtars. S. XIII.

Una nova realitat. Ss. XIII-XV.

Tema III: La culminació de Moscòvia (Ivan el Terrible).

Tema IV: La cultura russa antiga fins al segle XVI: religió, art, literatura.

IV.1 La religió dels eslaus orientals

IV.2 La religió de la Rus de Kíev i de Moscòvia

IV.3 L'art medieval rus

IV.4 Llengua i literatura a l'Edat Mitjana russa: trets generals.

Tema V: El segle XVII: la dinastia Romànov i la lluita entre el vell i el nou.

Tema VI: Pere I i el segle XVIII.

V.1 El regnat de Pere I i les seves conseqüències.

V.2 El mite de "Pere I l'uropeïtzador" i la qüestió de la identitat nacional russa.

Tema VII: El segle XIX: trets generals.

Tema VIII: La revolució de 1917: causes i conseqüències.

Tema IX: La caiguda de l'URSS.

Tema X: La situació actual

Tema XI: Tradicions, festes, costums.

Tema XII: Cultura i mentalitat.

Tema XIII: Breus nocions de geografia

3. Criteris i formes d'avaluació

Controls periòdics sobre els temes que es vagin fent, preparats a casa; un examen final i un treball.

El treball versarà sobre un dels temes del curs, a escollir.

Comptarà: haver assimilat la informació fonamental i saber expressar-la de manera coherent.

Els/les estudiants que per alguna raó no puguin assistir a les classes, hauran de fer, a més de l'examen final escrit, un examen oral sobre el contingut del curs.

4. Bibliografia docent

El punt de partida podria ser el dels dos llibres següents:

HELLMANN, M. y otros, *Rusia*. Siglo XXI. Historia Universal Siglo XXI-31. Madrid, 1975.

KOVALEVSKY, P. *Historia y cultura de Rusia*. Ediciones Nauta. Barcelona, 1965. (Consultar a la Secció.)

A classe s'afegirà bibliografia sobre cada tema.

**Codi 213203

HISTÒRIA I CULTURA DELS POBLES ESLAUS II

1. Objectius docents

Donar a conèixer la història de Polònia i dels polonesos des dels seus orígens fins a l'actualitat. Així mateix oferir una visió global de la cultura polonesa i de la seva evolució històrica, a partir de diverses lliçons monogràfiques sobre temes concrets.

2. Continguts i pla de desenvolupament.

Tema I: Orígens del poble polonès. Formació del primer estat polonès. La dinastia dels Piast.

Tema II: La unió amb Lituània i la dinastia dels Jaguel-lons.

Tema III: La República de les dues nacions. El "*Liberum Veto*".

Tema IV: El moviment reformador. Les tres particions de Polònia.

Tema V: El Gran Ducat de Varsòvia.

Tema VI. El Regne de Polònia. Les insurreccions de novembre de 1831 i gener de 1864.

Tema VII: Repressió i lluita per les llibertats nacionals.

Tema VIII: La Primera Guerra mundial.

Tema IX. La Segona República Polonesa.

Tema X: La Segona Guerra Mundial i la *Shoah*.

Tema XI: La República Popular de Polònia.

Tema XII: "Solidaritat" i la caiguda del comunisme.

Tema XIII. Polònia avui.

3. Criteris i formes d'evaluació

Un examen a final de curs i una monografia.

4. Bibliografia docent

LUKOWSKI, J., ZAWADZKI H. *Historia de Polonia*. Cambridge University Press. Madrid, 2002

V.V. A.A. *Atlas historyczny Polski* Polskie przedsiębiorstwo wydawnictw kartograficznych. Warszawa, Wrocław, 1998

CHUDOBA, B. *Rusia y el Oriente de Europa* Ediciones Rialp S.A.. Madrid, 1980.

TOPOLSKI, J. *Historia Polski* Oficyna Wydawnicza Polczek. Warszawa, Kraków, 1992

KLIMASZEWSKI, B. (Ed.) *An outline history of polish culture* Wydawnictwo Interpres, Warszawa, 1984

ZAMOJSKI, A. *The polish way*, John Murray-Publishers Ltd., London 1987

Codi 209206

HISTÒRIA I CULTURA FRANCESES I

1. Objectius docents

Oferir una visió panoràmica de l'evolució de la cultura francesa i donar als alumnes una competència que els permeti de situar un text en el seu context històric i cultural.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- a. Panorama històric de França, des de finals del Renaixement fins mitjans segle XIX: etapes històriques, canvis dinàstics, revolucions i restauracions.
- b. La formació d'una nació: construcció d'un regne i consolidació del poder reial.
- c. La "grandeur" francesa: hegemonia política i cultural de la França de Lluís XIV.
- d. Les diferències religioses com a qüestió nacional.
- d. La societat d'*Ancien Régime* entre filosofia i vida mundana.
- e. Els grans canvis polítics, socials i culturals a l'època de la Revolució.
- f. L'Imperi i el mite de Napoleó.
- g. Les "revolucions" del segle XIX: Restauració, monarquia de Juliol, 1848.

3. Criteris i formes d'avaluació

Valoració de les intervencions fetes a classe, especialment a partir dels textos proposats, i exàmen final.

4. Bibliografia docent

- Ph. Ariès & G. Duby (dir.), *Histoire de la vie privée*, París, Seuil, 1968, esp. vol. 3 i 4.
B. Barbiche, *Les institutions de la monarchie française à l'époque moderne*, París, PUF, 1999.
P. Barrière, *La vie intellectuelle en France du XVIe siècle à l'époque contemporaine*, París, A. Michel, 1961.
H. Drevillon, *Introduction à l'histoire culturelle de l'Ancien Régime*, París, Sedes, 1997.
G. Duby & R. Mandrou, *Histoire de la civilisation française*, París, A. Colin, 1976, 2 vols.
P. Miquel, *Histoire de la France*, París, Fayard, 1976.
A més, hi haurà un recull de textos sobre diferents aspectes del programa, que es farà servir a les classes.

Codi 209207

HISTÒRIA I CULTURA FRANCESES II

1. Objectius docents

Donar als alumnes una competència històrica i cultural que els permeti de situar un text en un context sociohistòric.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La història que tractarem és menys la de l'ídol polític que pretén reduir tot esdeveniment social a les decisions, als gests conscients dels poderosos d'aquest món; la de l'ídol individual que tanca la història col·lectiva dels homes en una continuació de personatges il·lustres, la de l'ídol cronològic –que privilegia una història basada en un simple encadenament de fets– sinó que serà també una història de les mentalitats i dels grups socials i dels seus modes de vida, en la segona meitat del segle XIX i en el segle XX.

3. Criteris i formes d'avaluació

Verificar l'adquisició dels coneixements mitjançant una avaluació contínua de les exposicions fetes a classe i dels exercicis.

4. Bibliografia docent

M. Agulhon, *La République de 1880 à nos jours*, París, Hachette, 1990.

Ph. Ariès, *Histoire des populations françaises et de leurs attitudes devant la vie depuis le XVIIIe siècle*, París, Seuil, 1971.

Ph. Ariès & G. Duby, *Histoire de la vie privée*, París, Seuil, 1968, 5 vols.

S. Audoin-Rouzeau & A. Becker, *La Grande Guerre 1914-1918*, París, Gallimard.

J.-P. Azéma & F. Bedarida (ed.), *La France des années noires*, París, Seuil, 1993.

J.-J. Becker, *Les Français dans la Grande Guerre*, París, Robert Laffont, 1980.

P. Bozbakh, *Histoire de la France contemporaine (de 1914 à nos jours)*, París, Bordas, 1990.

F. Braudel, *L'identité de la France*, París, Arthaud-Flammarion, 1986, vol. I i II.

G. Duby & M. Perrot, *Histoire des femmes*; trad. esp. *Historia de las mujeres en Occidente*, Madrid, Taurus, 2000, 4 vols.

M. Foucault, *Histoire de la sexualité*, París, Gallimard, 1976-1984, 3 vols.

E. Le Roy Ladurie, *Histoire économique et sociale de la France*, I.

P. Ory & J.-F. Sirinelli, *Les intellectuels en France, de l'affaire Dreyfus à nos jours*, París, A. Colin, 1986.

M. Pierre, *Un monde en guerres*, París, Gallimard, 1999.

T. Todorov, *Nous et les autres. La réflexion française sur la diversité humaine*, París, Seuil, 1989.

T. Zeldin, *Histoire des passions françaises, 1848-1945*, París, Seuil, 1979, 5 vols.

A més, hi haurà un recull de textos sobre diferents aspectes del programa, que es farà servir a les classes.

1. Objectius docents

L'objectiu primordial és que l'alumne assoleixi un coneixement general del procés històric-cultural i dels elements específics que caracteritzen les identitats respectives de Portugal i Galícia com a pobles peninsulars i europeus, fins al segle XIII.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introducció general. Sobre els conceptes d'Història i Cultura. Principis metodològics. Galiza i Portugal: pertinència crítica i límits del concepte *història i cultura galaico-portuguesa*. L'espai. El temps. L'home.

Del Noroeste a Gallaecia i a Galícia. Estudi diacrònic sobre la constitució i fragmentació interna de Gallaecia.

I. Prehistòria (fins al s. VI adC): el procés d'indoeuropeïtzació. La cultura megalítica. II. Protohistòria (fins al s. I d.C): el procés de celtització i la *cultura castrexa*. III. Història Antiga: La romanització i la llatinització. La cristianització de Gallaecia. Prisciliano i el moviment priscilianista. El regne suevo-germànic. Gallaecia sota els visigodes. V. Història Medieval: el procés de feudalització. Ecllosió de la *Gallaecia asturicense*: Gallaecia sota la monarquia asturleonessa (VIII-X). De la *inventio* de Santiago a la consolidació de la *Gallaecia lucense* com a *Comtat de Galícia* (XII). L'*Era compostelá* (s. XII-XIII): esplendor i decadència de Galícia com a feu teocràtic de Compostela. L'escissió de la *Gallaecia bracarense*: creació del *Comtat de Portucal* i la seva consolidació coma a Regne de Portugal. L'Era portucalense i la primera dinastia (s. XII-XIV).

3. Criteris i formess d'avaluació

Exercicis pràctics i examen final.

4. Bibliografia docent

AA.VV. (G. Fabra ed.). *Los gallegos*, E. Istmo, Madrid, 1984.

AA.VV. (F. Carballo coord.). *Historia de Galicia*, Ed. A Nosa Terra, Vigo, 1991.

AA.VV. (R. Villares dir.). *Historia de Galicia I: De la Prehistoria a la Alta Edad Media*, Vigo: Faro de Vigo, 1991, 4 vols.

AA.VV. *Galicia. Historia*, A Coruña: Hércules de Ediciones S.A., 1982, 6 tomos.

AA.VV. *Gran Enciclopedia Gallega*, Ed. S. Cañada: Gijón, 1974-1984, 28 vols. e apéndices.

AA.VV. (J. Mattoso coord.), *Historia de Portugal I. Antes de Portugal*. Lisboa: Estampa, 1993.

Cegarra, B. *Guía da Arte de Galicia*, Ed. Galaxia, Vigo, 1992.

Fernández González, C. *Enciclopedia básica de Galicia*, Ed. Vox-Bibliograf, Barcelona, 1994, 2 vols.

González López, E. *Grandeza e decadencia do Reino de Galicia*. Editorial Galaxia, Vigo, 1978; *Galicia, su alma y su cultura*, Ed. Galicia, Centro gallego de Buenos Aires, 1954.

Lisón Tolosana, C. *Antropología cultural de Galicia*, Madrid, 1971.

López Mira, A.X. *A Galicia irredenta*, Ed. Xerais, 1998.

Mariño Ferro, X.R., *Cultura Popular*, Manuais do Museo do Pobo galego, Ed. do Castro, A Coruña, 1985.

Otero Pedrayo, R.- *Guía de Galicia*, Ed. Galaxia, Vigo, (1982); *Galicia: una Cultura de Occidente*, Ed. Everest, León, 4ª ed. (1982); *Ensaio histórico sobre a cultura galega*, Ed. Galaxia. BBCG nº 6, Vigo, 1982.

O'Flanagan, P., *Xeografía histórica de Galicia*, Ed. Xerais, 1996.

Codi 212206

HISTÒRIA I CULTURA GALLEGUES II

1. Objectius docents

Assolir un coneixement general de l'evolució externa i interna de la societat i cultura gallegues des del s. XIII fins a l'actualitat.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Edat Mitjana

1.1. Del Regne de Galícia a l'integració dins del Regne de Castilla.

1.2. Temps de revoltes (segles XIV i XV).

2. Edat Moderna

2.1. Política i societat als temps moderns. El règim foral.

2.2. L'il·lustració.

3. Edat Contemporània

3.1. Subdesenvolupament i èxode migratori.

3.2. Del regionalisme al nacionalisme.

3.3. Guerra civil, exili i dictadura.

3.4. Transició i democràcia.

4. Breu història de les arts a Galícia.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis pràctics i examen final.

4. Bibliografia docent

AA.VV. *Historia de Galicia*. Vigo: A Nosa Terra, 1991.

AA.VV. *Nova historia de Galicia*. Santiago de Compostela: Tambre, 1996.

AA.VV. *O Padre Sarmiento e o seu tempo. Actas do congreso*. 2 vols. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 1997.

BARREIRO, X.R. *Historia de Galicia IV. Idade Contemporánea*. Vigo: Galaxia, 1981.

BARROS, Carlos. *¡Viva El-Rei!*. Vigo: Xerais, 1996.

CEGARRA, B. *Guía da arte de Galicia*. Vigo: Xerais, 1992.

GONZÁLEZ BERAMENDI, J. – NÚÑEZ SEIXAS, X.M. *O nacionalismo galego*. Vigo: A Nosa Terra, 1995.

GONZÁLEZ REIGOSA, Carlos. *O doutor Livingstone, supoño*. Vigo: Xerais, 1999.

LÓPEZ MIRA, Alvaro Xosé. *A Galicia irredenta*. Vigo: Xerais, 1998.

MÁIZ, B. *Galicia na II República e baixo o franquismo*. Vigo: Xerais, 1988.

NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manuel. *Emigrantes, caciques e indianos*. Vigo: Xerais, 2000.

SAAVEDRA, Pegerto. *A vida cotiá en Galicia de 1550 a 1850*. Santiago de Compostela: Universidade, 1992.

SEOANE, Xavier. *Reto ou rendición. Unha aproximación aos presupostos teóricos e creativos da arte galega*. Sada: Do Castro, 1994.

VILANOVA, Fernando M. *A pintura galega (1850-1950)*. Vigo: Xerais, 1998.

VILLARES, Ramón. *A historia*. Vigo: Galaxia, 1991.

----, *La propiedad de la tierra en Galicia 1500-1936*. Madrid: Siglo XXI, 1982.

----, *Figuras da nación*. Vigo: Xerais, 1997.

Codi 210204

HISTÒRIA I CULTURA ITALIANES I

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquesta assignatura és la d'aportar el marc històric necessari per la comprensió adequada del sistema cultural, institucional i ideològic que serveixi de base i complement per les assignatures de llengua i literatura italianes. Està estructurada com una assignatura interdisciplinària en la qual s'explicaran bàsicament els fets històrics concrets degudament contextualitzats amb els moviments artístics, literaris i amb les institucions. La història d'Itàlia s'inicia a partir de la caiguda de l'Imperi romà (476) fins a la formació i consolidació dels estats regionals (segle XV).

2. Continguts i pla de desenvolupament

El programa s'iniciarà amb les conseqüències de la desaparició de l'Imperi romà. S'explicaran les principals invasions i conquestes (longobards, carolingis i normands) així com l'origen d'institucions tan emblemàtiques com el papat i l'imperi. Es tractaran també els aspectes més genuïns de la història d'Itàlia com és la civilització comunal, i la formació de les senyories. Al començar el curs es facilitarà a l'alumne un programa més detallat on hi constaran tots els aspectes que es tractaran al llarg del curs. Cada lliçó tindrà una part teòrica que s'il·lustrarà amb l'aportació per part del docent de documents històrics que es comentaran àmpliament. També serà essencial l'ús de mapes històrics per tal de poder identificar millor els diferents estats i llocs objecte d'estudi. Tot això es complementarà amb la projecció de diapositives escollides amb la finalitat de visualitzar les qüestions més rellevants.

3. Criteris i formes d'avaluació

Consistiran en una prova escrita en la llengua de preferència de l'alumne en la qual s'haurà de demostrar el coneixement dels temes tractats al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

A. CAMERA-R. FABIETTI, *Elementi di storia*, vols. 1 i 2, Zanichelli, Bologna 1994; H. HEARDER-D.P. WALEY, *Breve historia de Italia*, Espasa Calpe, Madrid 1966; GIULIANO PROCACCI, *Storia degli italiani*, Laterza, Roma-Bari 1987; LUIGI SALVATORELLI, *Sommario della storia d'Italia dai tempi preistorici ai nostri giorni*, Einaudi, Torino 1978. Són llibres bàsics. Al llarg del curs es donarà bibliografia especialitzada sobre cada un dels temes exposats a classe.

5. Observacions

Les classes s'impartiran en català. El docent tindrà molt present de ressaltar les moltes relacions històriques i culturals existents entre Espanya i Itàlia al llarg d'aquest període.

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 210205

HISTÒRIA I CULTURA ITALIANES II

1. Objectius docents

L'objectiu bàsic és el mateix de la Història i cultura d'Itàlia 1. L'únic que varia és el període històric objecte d'estudi que comprèn el coneixement de la història d'Itàlia des de la dominació espanyola (segle XVI) fins al Risorgimento i la Unificació (segle XIX).

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es tractaran les intervencions estrangeres amb especial atenció al domini espanyol, en l'àmbit polític, i la Contrareforma, en l'àmbit religiós. També s'analitzaran els canvis derivats de la Il·lustració, tot insistint en els estats on les reformes són de major rellevància i transcendència. Les repercussions de la Revolució Francesa i el procés polític i cultural que va culminar amb la formació de l'estat unitari. També al començar el curs es facilitarà a l'alumne un programa detallat on hi constaran tots els aspectes que es tractaran al llarg del curs. Cada lliçó tindrà una part teòrica que s'il·lustrarà amb l'aportació per part del docent de documents històrics que es comentaran àmpliament. També serà essencial l'ús de mapes històrics per tal de poder identificar millor els diferents estats i llocs objecte d'estudi. Tot això es complementarà amb la projecció de diapositives escollides amb la finalitat de visualitzar les qüestions més rellevants, àdhuc es projectarà algun film amb temàtica històrica i cultural destacada.

3. Criteris i formes d'avaluació

Consistiran en una prova escrita en la qual s'haurà de demostrar el coneixement dels temes tractats al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

A. CAMERA-R. FABIETTI, *Elementi di storia*, vols. 2 i 3, Zanichelli, Bologna 1994; CHRISTOFER DUGGAN, *Historia de Italia*, Cambridge University Press, Madrid 1996; PAUL GUICHONET, *La unidad italiana*, Oikos-Tau, Barcelona 1990; H. HEARDER-D. P. WALEY, *Breve historia de Italia*, Espasa Calpe, Madrid 1966; GIULIANO PROCACCI, *Storia degli italiani*, Laterza, Roma-Bari 1987; LUIGI SALVATORELLI, *Sommario della storia d'Italia dai tempi preistorici ai nostri giorni*, Einaudi, Torino 1978. Són llibres bàsics. Al llarg del curs es donarà bibliografia especialitzada sobre cada un dels temes exposats a classe.

5. Observacions

Les classes s'impartiran en català. El docent tindrà molt present de ressaltar les moltes relacions històriques i culturals existents entre Espanya i Itàlia al llarg d'aquest període.

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

1. Objectius docents

A Història e Cultura Portuguesa levanta molts problemes, degut a este seu criteri propi de selecció. Pretende-se apenas abarcar una mínima part de tota la conjuntura històrica e cultural nacional, e que comprendrà el període das origens até ao século XV. O objectiu é fazer ressaltar os grandes acontecimentos que marcaram este període, e inter-relacioná-los com os fenómenos polítics, económicos, sociais, culturais e mentais, evitando tanto quanto possível a fragmentação da matéria històrica em compartiments estanques.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introdução

Um percurso pela História e Cultura de Portugal até ao século XV

- a) Das origens à Reconquista Cristã
- b) A Reconquista Cristã e a interacção de culturas
- c) Novos reinos e condados. O Condado Portucalense.

2. Religião, assistência e cultura.

Espírito religioso

A actividade intelectual - as origens da Universidade

A literatura e a arte nos séculos XII-XIII

O drama de Inês de Castro

O sentido histórico da crise de 1383-85

3. A solução atlântica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i examen.

4. Bibliografia docent

1. BERNARDINO, Teresa (1984), *A Revolução Portuguesa de 1383 - 1385*, Lisboa, Publicações Europa - América.
2. BRAGA, Teófilo (1986), *O Povo Português nos seus Costumes. Crenças e Tradições*, Lisboa, Publicações Dom Quixote, 2 vols.
3. DIAS, Jorge (1985), *O essencial sobre os elementos fundamentais da cultura portuguesa*, Lisboa, Imprensa Nacional - Casa da Moeda.
4. HERCULANO, Alexandre (1985), *História de Portugal*, Lisboa, Ulmeiro, 10 vols.
5. LOURENÇO, Eduardo (1990), *Nós e a Europa ou as duas razões*, Lisboa, Imprensa Nacional - Casa da Moeda.
6. MARQUES, A.H. de Oliveira (1977), *História de Portugal*, Lisboa, Palas Editores, 2 vols.
7. MATTOSO, José (1992), dir. de *História de Portugal*, Lisboa, Círculo de Leitores, 13 vols.
8. SARAIVA, António José (1981), *A Cultura em Portugal - Teoria e História*, Lisboa, Bertrand, 2 vols.
9. SARAIVA, António José (1983), *História da Cultura em Portugal*, Lisboa, Livraria Bertrand, 2 vols.
10. SARAIVA, António José e Óscar Lopes (1996), *História da Literatura Portuguesa*, Porto, Porto Editores.
11. SERRÃO, Joaquim Veríssimo (1990), *História de Portugal*, Lisboa, Editorial Verbo, 12 vols.
12. SERRÃO, Joel (s.d.), *Cronologia da História de Portugal*, Lisboa, Livros Horizonte.
13. SERRÃO, Joel (1965), *Temas da Cultura Portuguesa I*, Lisboa, Portugália.

Codi 201206

HISTÒRIA I CULTURA PORTUGUESES II

1. Objectius docents

L'objectiu principal és oferir als alumnes un marc intel·lectual, social i històric que permeti identificar els elements més representatius de la cultura i la literatura portuguesa.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

1. Europa i Portugal en el Renaixement.
2. Portugal i el mar.
3. La Lisboa del segle XVI.
4. El barroquisme com expressió artística.
5. Messianisme: identitat i pèrdua d'identitat.
6. La Lisboa pombalina i l'Imperi Brasiler.
7. El feixisme portuguès i la guerra colonial.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i treball opcional.

4. Bibliografia docent

Augusto Abelaira. *O Bosque Harmonioso*
Manuel Alegre. *Jornada de África*
António Lobo Antunes. *Os cus de Juda*
Mário Cláudio. *Peregrinação de Barnabé das Índias*
Almeida Faria. *O Conquistado*
Vasco Graça Moura. *Naufração de Sepúlveda*
Luís Rosa. *O Terramoto de Lisboa e a Invenção do Mundo*.

AFONSO, A.; GOMES, C. Matos. *Guerra colonial*. Lisboa: Notícias, 2000.
ALBUQUERQUE, Luís de. *Portugal no mundo*. Lisboa: Alfa, 1989-1993. 3 vols.
ALBUQUERQUE, Luís, dir. *O confronto do olhar: o encontro dos povos na época das navegações portuguesas*. Lisboa: Caminho, 1991.
BARRETO, L. F. *Descobrimientos e Renascimento*. Lisboa: Imprensa Nacional Casa da Moeda, 1980.
COUTO, Jorge. *A construção do Brasil: ameríndios, portugueses e africanos, do início do povoamento a finais de quinhentos*. Lisboa: Cosmos, 1995.
DIAS, A. S. da Silva. *Os descobrimientos e a problemática cultural do século XVI*. Lisboa: Presença, 1982.
DICIONÁRIO de História de Portugal. Dir. Joel Serrão. Porto: Figueirinhas, 1992. 6 vols.
DICIONÁRIO DE História dos Descobrimientos Portugueses. Dir. Luís de Albuquerque. Lisboa: Caminho, 1994-1995.
DOMINGUES, F. Contente e BARRETO, L. F. *A abertura do mundo: estudos de historia dos descobrimientos portugueses*. Lisboa: Presença, 1987.
HATHERLY, Ana. *O Ladrão Cristalino: aspectos do imaginário barroco*. Lisboa: Cosmos, 1997.
HISTÓRIA da Arte em Portugal. Lisboa: Alfa, 1986-1989. 14 vols.
MARQUES, A. H. de Oliveira. *Breve história de Portugal*. Lisboa: Presença.
O Occidente no Oriente através dos Descobrimientos Portugueses. Lisboa: Instituto Oriental. Universidade Nova de Lisboa, 1992.
TEIXEIRA, Rui Azevedo. *A guerra colonial e o romance português*. Lisboa: Notícias, 1998.
TEIXEIRA, Rui Azevedo. *A guerra colonial: realidade e ficção*. Lisboa: Notícias, 2001.

Codi 203307

HISTÒRIA I CULTURES DE LES ILLES BRITÀNIQUES

1. Objectius docents

Aquest curs vol proporcionar a l'estudiant que comença Filologia Anglesa una visió general dels principals factors sòcio-culturals que han configurat la història de les Illes Britàniques.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'estructura del curs gira al voltant de dues vessants:

I) La geografia física i humana de les Illes Britàniques

II) L'organització política, social i religiosa

També es projectaran documentals i pel·lícules relacionats amb els temes del programa.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valora l'interès, l'esperit crític i participatiu de l'alumn@.

Hi haurà una prova final que inclourà tots els temes tractats a classe durant el curs.

4. Bibliografia docent

Al començament del quadrimestre lectiu es posarà a disposició de l'alumnat un dossier electrònic amb el programa detallat de l'assignatura, un recull de textos i hipervíncles directes a webs d'interès relacionats amb la matèria.

A més, es recomana a l'alumnat adquirir alguna de les següents obres de referència:

BASSNETT, Susan, *Studying British Cultures: An Introduction*, Routledge, 1997

DAVIES, Norman, *The Isles: A History*, Macmillan, 1999

KEARNEY, Hugh *The British Isles. A History of Four Nations*, C.U.P. 1995

OAKLAND, John, *British Civilization. An Introduction*, Routledge, 5th. Ed., 2002

SIEPER, Roswitha, *The Student's Companion to Britain. Idiomas*, 1993

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Els alumnes que hagin cursat "Història i Cultura de les Illes Britàniques" no poden matricular-se d'aquesta assignatura.

Codi 203308

HISTÒRIA I CULTURES DELS ESTATS UNITS

1. Objectius docents

Apropar l'alumn@ a la història i les cultures dels EE.UU. partint de les manifestacions indígenes fins a finals del segle XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs, integrat en el conjunt de les cinc assignatures ofertes pel departament en l'àrea dels "American Studies", ofereix una visió històrica dels EE.UU. des d'un punt de vista sociològic, antropològic, polític-econòmic i cultural, parant especial atenció als conceptes de gènere, raça i classe.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valora l'interès, l'esperit crític i participatiu de l'alumn@. A final de curs es realitza un examen escrit que consisteix en desenvolupar una sèrie de temes en forma d'assaig crític.

4. Bibliografia docent

Fonts primàries:

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament a finals del mes de juny.

Fonts secundàries:

BODE, Carl (ed.). American Perspectives. The United States in the Modern Age.

United States Information Agency: Eawhington D.C., 1990.

BRADBURY, Malcom. Introduction to American Studies. Longman House, 1981.

BREIDLID, Anders (et al.) (eds.) American Culture: An Anthology of Civilization

Texts. Routledge: London & New York, 1996.

BROWN TINDALL, George, SHI, David, America: A Narrative History, Norton.

HEATH (ed.), The Heath Anthology of American Literature, vols. 1&2 D.C. Heath and Co., 1994.

LUEDKE, Luther (ed.). La Creación de los Estados Unidos. Forum Series, Servicio Cultural e Informativo de los Estados Unidos: Filipinas, 1990.

ZINN, Howard. A People's History of the United States : 1492-Present. Perennial: New York, 2003.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Es recomana aquest curs com a introducció a les assignatures de l'àrea dels "American Studies": "Introducció a la Literatura dels Estats Units" (primer cicle), "Modernitat i Literatura als estats Units", "Multiculturalisme, Gènere i Cinema als Estats Units" i "Contracultures de Postguerra als Estats Units" (segon cicle)

Codi 208418

HISTÒRIA I IDEOLOGIA DEL ROMANTICISME ESPANYOL

1. Objectius docents

La assignatura pretén aprofundir en el estudi de temes i problemes de la literatura espanyola de la primera mitat del segle XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Història, ideologia i poètica. Literatura i societat.
2. El teatre. Traduccions i adaptacions. Els nous gèneros dramàtics. El drama històric: des de Martínez de la Rosa a Zorrilla. La comèdia.
3. Periodisme i literatura. "Artículos de costumbres": antecedents i fijació del gènere. Mesonero Romanos i Larra. Costumbrisme i regionalisme.
4. La prosa narrativa. La novel·la: difusió de traduccions i auge de originals. Novel·les històriques, sentimentals i costumbristes. El conte. L'obra narrativa de Fernán Caballero.
5. La poesia. Llengua, mètrica i estil. Els nous gèneros poètics. Rivas, Espronceda i Zorrilla.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del curs corresponent.

4. Bibliografia docent

- Carnero, G., Siglo XIX (I) (V. García de la Concha, Historia de la literatura española, t. 8, Madrid 1992).
- Caldera, E., y A. Calderone, "El teatro en el siglo XIX (1808-1844)" (J.M. Díez Borque, Historia del teatro en España. II. Siglos XVIII y XIX, Madrid 1988).
- Fernández Prieto, C., Historia y novela: Poética de la novela histórica, Pamplona 1998.
- Flitter, D., Teoría y crítica del romanticismo español, Cambridge 1996.
- Gies, D.Th., El romanticismo, Madrid 1989.
- Llorens, V., Liberales y románticos. Una emigración española en Inglaterra (1823-1834), Madrid 1968.
- , El romanticismo español, Madrid 1979.
- Montesinos, J.F., Introducción a una historia de la novela en España en el siglo XIX, Madrid 1966.
- Romero Tobar, L., Panorama crítico del romanticismo español, Madrid, 1994.
- Zavala, I.M., Romanticismo y realismo (F. Rico, Historia y crítica de la literatura española, t. 5, Barcelona 1982).

5. Observacions

Es recomana haver cursat prèviament o cursar al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola Moderna (ss.XVIII-XIX).

Codi 213420

HISTÒRIA I LITERATURA POLONESA A TRAVÉS CINEMA

1. Objectius docents

Donar a conèixer als estudiants els elements rellevants de la història, la cultura i la literatura poloneses dels últims dos segles reflectits en l'art cinematogràfic polonès.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En el transcurs de l'assignatura es coneixeran les obres literàries en què es basen algunes de les pel·lícules projectades així com les circumstàncies històriques i culturals que han inspirat altres obres. Es preveu tractar el contingut literari i històric de les següents obres:

- "El manuscrit trobat a Saragossa" de Wojciech Has, basada en la novel·la homònima de Jan Potocki
- "La terra promesa" d'Andrzej Wajda, basada en la novel·la homònima de Wladyslaw Reymont
- "Les senyoretes de Wilko" d'Andrzej Wajda, basada en el conte homònim de Jaroslaw Iwaszkiewicz
- "Canal" d'Andrzej Wajda, basada en l'obra homònima de Jerzy Stefan Stawinski
- "Cendres i diamants" d'Andrzej Wajda, basada en la novel·la homònima de Jerzy Andrzejewski
- "La mare dels Reis" de Janusz Zaorski, basada en la novel·la homònima de Kazimierz Brandys
- "L'home de marbre" d'Andrzej Wajda
- "Casualitat" de Krzysztof Kieslowski
- "Pornografia" de Jan Jakub Kolski, basada en la novel·la homònima de Witold Gombrowicz

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen basat en els continguts exposats a les classes. Es tindrà en consideració assistència a classes i participació activa.

4. Bibliografia

- Potocki, Jan, *El manuscrito encontrado en Zaragoza*, Pre-Textos, València 2001.
- Reymont, Wladyslaw, *Ziemia obiecana*, Wydawnictwo Łódzkie, Łódz 1987.
- Iwaszkiewicz, Jaroslaw, *Las señoritas de Wilko*, Bruguera, Barcelona 1984.
- Andrzejewski, Jerzy, *Cenizas y diamantes*, Bruguera, Barcelona 1985.
- Gombrowicz, Witold, *Pornografía*, Seix Barral, Barcelona 2002.
- Milosz, Czeslaw, *The History of Polish Literature*, University of California Press, London 1983.
- Presa González, Fernando (ed.), *Historia de las Literaturas Eslavas*, Cátedra, Madrid 1997.
- Davis, Norman, *God's Playground: History of Poland*, Columbia University Press, New York 1982.
- Lukowski, J. I Zawadzki, H., *Historia de Polonia*, Cambridge University Press, Madrid 2002.

5. Observacions

El curs està dirigit tant als alumnes d'eslaves com als estudiants d'altres titulacions, ja que les pel·lícules comentades al llarg del curs seran projectades en versió polonesa, però subtítulades en castellà.

Codi 204202

HISTORIOGRAFIA GREGA (TEXTOS)

1. Objectius docents

Estudi del concepte d'història, d'historiografia i d'historiador en el món grec antic, i la seva evolució.

Anàlisi del context socio-polític de la guerra del Peloponès, dels seus antecedents i les seves conseqüències.

Tucídides com a historiador. Lectura, traducció i comentari de la seva obra.

Estudi d'altres mostres d'historiografia grega.

2. Continguts i pla de desenvolupament

De la narració mítica a la prosa historiogràfica.

La historiografia en època clàssica i el context de la guerra del Peloponès. Lectura de Tucídides: comentari del fets històrics narrats i comentari literari.

La historiografia contemporània de Tucídides i posterior. Tria d'un altre autor: anàlisi i lectura de la seva obra, tant des del punt de vista històric i de civilització com literari.

3. Criteris i formes d'avaluació

En aquesta assignatura s'avaluarà l'assoliment dels objectius docents a partir d'un examen final consistent en la traducció i comentari històric i literari de dos textos de Tucídides (un dels textos, prèviament treballat, caldrà resoldre'l sense diccionari) . Així mateix, caldrà traduir i comentar un altre text d'un altre historiador dels treballats a classe.

4. Bibliografia docent

Text de treball:

H. Stuart Jones–E. Powell (edd.), *Thucydidis Historiae*, 2 vols., Oxford (OCT) 1963.

Obres de consulta (entre d'altres):

C.W. Fornara, *The nature of History in ancient Greece and Rome*, Berkeley & Los Angeles 1983.

A. Momigliano, *Storia e storiografia antica*, Bologna 1987.

[trad. cast., *La historiografía griega*, Crítica, Barcelona 1984].

G. Crane, *The blinded Eye*, Boston 1996.

5. Observacions

La concreció de textos i lectures per al curs 2004-2005 d'aquesta assignatura es pot trobar a www.ub.edu/filologiagrega.

1. Objectius docents

Este programa pretende estudiar las principales líneas históricas, teóricas y sociales que marcan el surgimiento y definición del libro, el lector y el público en la modernidad. Desde principios del siglo XIX, a partir de la diferenciación industrial de colecciones y diversos modos de distribución, se configura en Occidente un espacio social de circulación de bienes simbólicos de singular complejidad. Este programa analizará ese espacio tanto en la línea de la investigación sociológica en sus distintas perspectivas como en el estudio de los imaginarios literarios que proponen figuras de lector en este período.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Libros y colecciones en el surgimiento del público lector.
2. Primeros debates acerca del público lector.
3. Novelistas y poetas ante la fragmentación del público.
4. Formas sociales de lectura en el siglo XIX.
5. Formas sociales de lectura e imaginario literario.
6. La construcción de políticas de traducción en la modernidad.
7. La investigación de la lectura: Q. D. Leavis, R. Escarpit, R. Hoggarth, L. Febvre, Pierre Bourdieu, Rogert Chartier. Escuelas actuales y teorías de las funciones sociales de la lectura
8. Libro y otros soportes: jerarquías culturales y estratos sociales.

3. Criteris i formes d'evaluació

Examen final o investigación monográfica, previa consulta con el profesor.

4. Bibliografia docent

- AA.VV., *De l'alphabétisation aux circuits du livre en Espagne, XVIe-XIXe siècles*, París, CNRS, 1987.
- CERTEAU, M. de, *L'invention du quotidien*, París, Gallimard, 1990.
- BOURDIEU, P., *La distinción*, Madrid, Taurus, 1985.
- CAVALLO, G. y R. CHARTIER, *Storia della lettura al mondo occidentale*, Roma, Laterza, 1995.
- CHARTIER, R., *Culture écrite et société. L'ordre des livres XIVe-XVIIIe siècles*, París, Albin Michel, 1996.
- DARNTON, R., *La gran matanza de gatos y otros episodios de la cultura francesa*, México, F. C. E., 1987.
- FRYE, N., *The Great Code-The Bible and Literature*, Londres, Ark Paperbacks, 1983.
- HOGGARTH, R., *The Uses of Literacy: Aspects of Working class Life with Special Reference to Publications and Entertainments*, Londres, Chatto & Windus, 1957.
- HUYSSSEN, A., *After the Great Divide. Modernism, Mass Culture, Postmodernism*, Bloomington-Indiana, Indiana University Press, 1986.
- LEAVIS Q. D., *Fiction and the Reading Public*, Londres, Chatto & Windus, 1978.
- MARTIN, H. J., *Historia y poderes de lo escrito*, Gijón, Trea, 1999.
- VINCENT, D., *The Rise of Mass Literacy. Reading and Writing in Modern Europe*, Cambridge, Polity Press, 2000.

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquest curs és permetre la intercomprensió (escrita) entre locutors de llengües romàniques segons els principis de la metodologia aplicada per Eurom4. Partint del català i/o de l'espanyol, es treballarà la comprensió de textos de premsa portuguesa, italiana i francesa. Els estudiants estrangers que s'inscriguin treballaran el francès, l'italià i el català, a partir dels seus coneixements d'espanyol, permetent-los així integrar-se a les classes i a la comunitat universitària de la UB.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El contingut general d'aquesta formació al multilingüisme aplicat en el camp de cinc llengües romàniques es construeix a l'entorn dels punts següents:

1. La utilització de la inferència i la transparència. La transparència diagonal.
2. La tècnica de la paraula buida.
3. La predictibilitat i la hipòtesi.
4. El domini de la interdisciplinarietat.
5. La memorització inconscient.
6. La utilització de les passarel·les morfològiques.
7. La utilització de les passarel·les sintàctiques.
8. La sensibilització a l'oral.

En cada sessió s'abordaran tres llengües. La dificultat augmentarà progressivament, a mida que els estudiants aconseguixin resoldre els problemes d'opacitat que vagin trobant, fins a portar-los a l'autonomia en lectura. La traducció serà utilitzada com a eina per a comprovar la comprensió. Els estudiants aconseguiran una formació pràctica en una experiència multilingüe.

3. Criteris i formes d'avaluació

Control continu (test de comprensió i exercicis pràctics) i/o examen final

4. Bibliografia docent

- AGARD, F. (1984): *Course in Romance Linguistics. Volume I: A Synchronic View*, Washington, Georgetown University Press.
- BLANCHE-BENVENISTE, Cl. & VALLI, A. (coord.) (1997): *Le Français dans le Monde. Numéro spécial : L'intercompréhension : le cas des langues romanes*, París, Hachette/Edicef.
- GARGALLO, J. E. (1994): *Les llengües romàniques: tot un món lingüístic fet de romanços*, Barcelona, Empúries.
- HARRIS, M. & NIGEL, V. (1997): *The Romance languages*, London, Routledge.
- POSNER, R. (1996): *The Romance languages*, Cambridge University Press.
- REINHEIMER, S. & TASMOWSKI, L (1997): *Pratique des langues romanes : espagnol, français, italien, portugais, roumain*, París, L'Harmattan.
- SIGUÁN, M. (1996): *L'Europa de les llengües*, Barcelona, Edicions 62.
- Université de Provence, Universidad de Salamanca, Università degli Studi di Roma, Universidade de Lisboa (1997): *EuRom4*, Florència, La Nuova Italia Editrice.
- Premsa i les seves versions electròniques: *Avui* (català), *El País* (espanyol), *Público* (portuguès), *Il Corriere della sera* (italià), *Le Monde* (francès).

5. Observacions

Per als estudiants espanyols, no tenir coneixements sòlids de més d'una de les llengües proposades (és a dir, portuguès, italià i francès)

Per als estudiants estrangers, tenir un bon domini de l'espanyol i no tenir coneixements sòlids de més d'una de les llengües proposades (és a dir, català, italià i francès).

Codi 208102

INTRODUCCIÓ A L'ESPANYOL D'HISPANOAMÈRICA

1. Objectius docents

La assignatura tiene como propósito ofrecer al estudiante una introducción a los conceptos fundamentales de la variación del español y una presentación general de la configuración histórica del español en América y de su zonificación dialectal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El “español de América” en el diáspora o complejo dialectal del español.
2. La base lingüística del español llevado a América. Procedencia regional y social de los primeros pobladores hispánicos. Proceso de nivelación.
3. La influencia de las lenguas indígenas. Mestizaje. El elemento africano.
4. Establecimiento de zonas dialectales en el español americano. Razones históricas y geográficas. Atlas lingüísticos.

3. Criteris i formes d'avaluació

La evaluación consistirá en el seguimiento continuado del estudiante. Se valorará su participación en las sesiones de clase y su implicación en el trabajo de curso. Además, el estudiante realizará un examen al final de cuatrimestre. La distribución de la nota global se ceñirá a los siguientes porcentajes: la participación en clase y la confección del trabajo supondrá un 60% y el examen final un 40%.

4. Bibliografia docent

- Alvar, M. (dir.) (1996): *Manual de dialectología hispánica. El español de América*, Barcelona, Ariel.
- López Morales, H. (1998): *La aventura del español en América*, Madrid, Espasa Calpe.
- Moreno Fernández, F. (ed.) (1993): *La división dialectal del español de América*, Alcalá de Henares, Universidad de Alcalá.

5. Observacions

Sería recomendable haber cursado la asignatura *Introducción a la Historia de la Lengua Española*.

Codi 214100

INTRODUCCIÓ A LA FILOLOGIA ROMÀNICA I

1. Objectius docents

L'alumne ha d'assolir un nivell raonable de solvència en la metodologia de treball de l'assignatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura pretén introduir l'alumne en una tipologia comparada de les principals llengües romàniques.

1. Presentació de les llengües romàniques.
2. L'exercici comparatiu. Comparació de les característiques de les diferents llengües romàniques.
3. Quines (i quantes) són les llengües romàniques? Criteris de classificació en la història de la lingüística romànica.
4. Assaig d'una tipologia bàsica comparada de les llengües romàniques.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació i assistència a classe. Examen final (prova escrita).

4. Bibliografia docent

GARGALLO GIL, José Enrique, *Les llengües romàniques. Tot un món lingüístic fet de romanços*. Barcelona: Empúries, 1994, 1996².

[Obra divulgativa; es recomana la lectura abans de qualsevol altra].

HOLTUS, Günter / METZELTIN, Michael / SCHMITT, Christian (ed.), *Lexikon der Romanistischen Linguistik (LRL)*. Tübingen: Max Niemeyer, 1988-2001.

[Obra enciclopèdica; es recomanarà la lectura d'algun article puntualment].

PÖCKL, Wolfgang / RAINER, Franz / PÖLL, Bernhard, *Introducción a la lingüística románica*. Madrid: Gredos, 2004 [Trad. de Fernando SÁNCHEZ MIRET].

[Síntesi de lingüística romànica bàsica. Obra amb útils recomanacions bibliogràfiques i exercicis pràctics]

POSNER, Rebecca, *Las lenguas romances*. Madrid: Cátedra, 1998 [traducció de *The Romance Languages*. Cambridge: University Press, 1996].

[Obra de lectura més complexa; es recomana llegir-la després de totes les altres.]

REINHEIMER, Sanda / TASMOWSKY, Liliane, *Pratique des langues romanes (espagnol, français, italien, portugais, roumain)*. Paris: L'Harmattan, 1997.

[Obra de caire pràctic centrada només en cinc llengües romàniques]

Codi 161055

INTRODUCCIÓ A LA FONÈTICA I FONOLOGIA GENERAL

1. Objectius docents

Presentació preliminar i general de la fonètica i la fonologia, per tal d'introduir a l'alumne en les diferents formes d'anàlisi de l'estructura sonora de les llengües.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1ª Part: Fonètica

1. Fonètica articulatòria. La producció del so. Mode d'articulació. Punt d'articulació. Les vocals cardinals. Els alfabet fonètics. Descripció de les vocals del castellà i del català. Transcripció fonètica.

2. L'ona sonora. Característiques acústiques. Propietats acústiques de les vocals. Propietats acústiques de les consonants. Anàlisi sonogràfica

3. Fonètica auditiva. Anatomia de l'aparell auditiu. La percepció del so. Teories de la percepció.

2a Part: Fonologia

1. L'estructura sonora. Unitats fonològiques. El principi fonèmic. Fonemes i al·lòfons. La síl·laba. Trets segmentals. Trets suprasegmentals. Processos fonològics.

2. Les representacions fonològiques. Formes bàsiques i derivades. Regles fonològiques. Regles i derivacions.

3. Criteris i formes d'avaluació

Dos parcials, un per a cada part.

4. Bibliografia docent

Fonètica

GIL FERNÁNDEZ, J. (1988) *Los sonidos del lenguaje*. Madrid. Síntesis.

JAKOBSON, R.; HALLE (1956). *Fundaments del llenguatge*. Barcelona. Empúries.

LADEFOGED, P. (2001) *Vowels and Consonants. An Introduction to the Sounds of Languages*. Oxford. Blackwell Pub.

MARTÍNEZ CELDRÁN, E. (1994) *La fonètica*. Barcelona. Empúries.

MARTÍNEZ CELDRÁN, E. (1996) *El sonido en la comunicació humana* Barcelona, Octaedro

RECASENS, D. (1993). *Fonètica i fonologia*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.

ROCA, I.; JOHNSON, W. (1999) *A Course in Phonology*. Oxford. Blackwell Pub.

THOMAS, J.M. et alii (1976). *Iniciación a la fonètica*. Madrid. Gredos.

Fonologia

CONTRERAS, H.; LLEÓ, C. (1982). *Aproximación a la fonología generativa*. Barcelona. Anagrama.

HYMAN, L. M. (1981). *Fonología: teoría y análisis*. Madrid. Paraninfo.

JAKOBSON R.; HALLE, M. (1956). *Fundaments del llenguatge*. Barcelona. Empúries.

KATAMBA, F. (1989). *An Introduction to Phonology*. Londres. Logman.

MARTINEZ CELDRAN, E. (1989). *Fonología general y española*. Barcelona. Teide.

RECASENS, D. (1993). *Fonètica i fonologia*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana

ROCA, I.; JOHNSON, W. (1999) *A Course in Phonology*. Oxford. Blackwell Pub.

SHANE, S.A. (1979) *Introducción a la fonología generativa*. Barcelona. Labor.

SOMMERSTEIN, A.H. (1977). *Fonología Moderna*. Madrid. Cátedra.

TRUBETZKOY, N. (1939). *Principios de Fonología*. Madrid. Ed. Cincel.

1. Objectius docents

L'assignatura s'entén com una primera introducció a l'estudi de la formació i posterior evolució de la llengua espanyola, per la qual cosa se centra en els canvis d'àmbit més general i posa particular èmfasi en aquells que es produeixen en el vocabulari. Per això constitueix un punt de partida imprescindible per al posterior aprofundiment en l'estudi diacrònic que es desenvoluparà al segon cicle (amb les assignatures *Història de la llengua espanyola I i II*), on es consolidaran els coneixements adquirits en aquesta assignatura i s'introduiran noves metodologies d'anàlisi dels fenòmens evolutius, centrats en aquest cas prioritàriament en els canvis fonètics i gramaticals. D'acord amb aquest objectiu, l'assignatura *Introducció a la història de la llengua espanyola* segueix un enfocament relacionat amb allò que tradicionalment s'ha denominat "història externa" de la llengua: es tracta de proporcionar el marc històric a partir del qual es puguin entendre les grans línies de l'evolució de la llengua, entenent el canvi com un fet dinàmic, estretament relacionat amb la dinàmica social.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Nocions bàsiques de la lingüística diacrònica, que es desenvoluparà en 4 sessions.
2. L'espanyol, llengua romànica, que es desenvoluparà en 7 sessions.
3. El castellà medieval, que es desenvoluparà en 6 sessions.
4. L'espanyol modern, que es desenvoluparà en 5 sessions.
5. L'espanyol contemporani, que es desenvoluparà en 3 sessions.

3. Criteris i formes d'avaluació

Si al llarg del curs s'ha atès tant als aspectes teòrics com als pràctics, l'avaluació ha de respondre també a aquesta doble orientació. Els estudiants hauran de mostrar el seu nivell d'assoliment de les grans línies de l'evolució de la llengua espanyola i la seva capacitat de sintetitzar els fenòmens característics d'un període determinat, però també, de reconèixer en un text quins són els trets fonamentals que ens permeten de situar-lo cronològicament i de descriure el procés evolutiu que s'ha produït.

Per a l'avaluació final es tindrà en compte, fonamentalment, el seguiment que s'haurà anat fent al llarg del curs de l'activitat de l'alumne (exercicis, comentaris de textos, recensions, discussions dirigides...). A part, hi haurà un examen final, la valoració del qual serà única per a aquells alumnes que no hagin seguit el ritme de treball del curs, i complementària per als altres. Aquest examen consistirà en un conjunt d'exercicis similars als que s'hauran fet al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

Els alumnes disposen d'un text-guia amb les línies generals de cada un dels blocs temàtics, on podran trobar nombrosos exercicis i textos que els facilitaran els treballs pràctics. A més, es consideren obres de consulta obligatòria per als diferents blocs d'aquesta assignatura les següents:

- CANO AGUILAR, RAFAEL (1988): *El español a través de los tiempos*, Madrid, Arco/Libros.
CANO AGUILAR, RAFAEL (coord.) (2004): *Historia de la lengua española*, Barcelona, Ariel.
LAPESA MELGAR, RAFAEL (1942): *Historia de la lengua española*, Madrid, Gredos, 1980.
LLEAL GALCERAN, COLOMA (1990): *La formación de las lenguas romances peninsulares*, Barcelona, Barcanova.
PENNY, RALPH (1991): *Gramática histórica del español*, Barcelona, Ariel, 1993.

A part, els estudiants s'hauran de familiaritzar amb l'ús dels diccionaris etimològics, fonamentalment:

- COROMINES, JOAN (1961): *Breve diccionario etimológico de la lengua castellana*, Madrid, Gredos.

5. Observacions

Atès el caràcter introductori de l'assignatura, no es preveu la recomanació d'assignatures prèvies.

1. Objectius de l'assignatura

En aquest curs de caràcter introductorí es presenten els referents que caldrà tenir present quan s'arribi a nivells ulteriors d'estudi de la història de la literatura alemanya, així com les fites que defineixen la seva periodització en Edat Mitjana, Renaixement, Humanisme i Barroc, Il·lustració, Sensibilisme, "Sturm und Drang" i Període Clàssic. Juntament amb "Introducció a la literatura alemanya II", l'objectiu d'aquesta assignatura és, doncs, donar una visió general dels principals corrents, autors i obres que integren la història de la literatura alemanya. En aquesta primera part l'objectiu temàtic arriba cronològicament fins al canvi del segle XVIII a XIX.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

Aquesta assignatura suposa el primer contacte de l'estudiant de Filologia Alemanya amb la literatura escrita en aquesta llengua. Tal com es desprèn del temari, cal apropar a l'estudiant a textos que van des de l'Edat Mitjana fins a començaments del s.XIX, textos, doncs, escrits en una llengua altra que l'alemany actual en l'àmbit acadèmic, o la llengua de la literatura que habitualment pugui llegir a títol personal. D'altra banda, cal presentar la terminologia pròpia de la ciència literària en alemany, els conceptes que l'estudiant trobarà en els manuals a l'hora de consultar aspectes teòrics sobre conceptes d'èpoques o corrents literaris.

2.1. Blocs temàtics

- 1) *Mittelalter*
- 2) *Renaissance, Humanismus, Reformation*
- 3) *Barock*
- 4) *Aufklärung, Rokoko*
- 5) *Empfindsamkeit*
- 6) *Sturm und Drang*
- 7) *Weimarer Klassik*

3. Avaluació

Mitjançant la participació en les sessions presencials, la realització de les tasques de seguiment encomanades i l'examen final es valora l'adquisició de les referències històrico-literàries i la competència argumentativa pròpies del primer cicle de l'ensenyament.

4. Fonts d'informació bàsica

Acosta, Luis A. (coord.): *La literatura alemana a través de sus textos*. Madrid: Cátedra 1997.
Beutin, Wolfgang: *Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart*. Stuttgart/Weimar: Metzler, 2001. Trad. espanyola de M. J. González i B. Balzer. Madrid: Cátedra, 1991
Roetzer, Hans G.: *Geschichte der deutschen Literatur. Epochen – Autoren – Werke*. Bamberg: Buchner, 2000.
Roetzer, Hans G. / Siguan, Marisa: *Historia de la literatura alemana*, 2 vols., Barcelona: Ariel 1990-1992.
Dossier electrònic de l'assignatura a la BUB.

5. Recomanacions

El curs s'imparteix fonamentalment en llengua alemanya. Es pressuposa un nivell de l'alemany equivalent al que es demana per a Llengua alemanya I.

Codi 202102

INTRODUCCIÓ A LA LITERATURA ALEMANYA II

1. Objectius de l'assignatura

En aquest curs de caràcter introductorí es presenten els referents que caldrà tenir present quan s'arribi a nivells ulteriors d'estudi de la història de la literatura alemanya, així com les fites que defineixen la seva periodització, incidint especialment en les claus que menen vers la literatura contemporània: Romanticisme, Realisme, Naturalisme, Fi de Segle, Avantguarda i República de Weimar. Juntament amb "Introducció a la literatura alemanya I", l'objectiu d'aquesta assignatura és, doncs, donar una panoràmica dels principals corrents, autors i obres que integren la història de la literatura alemanya. En aquesta segona part l'objectiu temàtic va cronològicament des del canvi del segle XVIII a XIX fins a 1933.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

Aquesta assignatura suposa un nou contacte de l'estudiant de l'especialitat amb la literatura escrita en alemany. Cal ara apropar a l'estudiant a textos que van des de començaments del s. XIX fins a 1933, textos, per tant, escrits en una llengua que dista encara notablement de l'alemany que pugui trobar a les assignatures paral·leles que ofereix la llicenciatura, és a dir, de l'alemany actual en l'àmbit acadèmic, o de la llengua de la literatura que habitualment pugui llegir a títol personal.

2.1. Blocs temàtics

- 1) *Romantik*
- 2) *Junges Deutschland*
- 3) *Biedermeier*
- 4) *Realismus*
- 5) *Naturalismus*
- 6) *Fin de Siècle*
- 7) *Expressionismus, Dadaismus*
- 8) *Weimarer Republik*

3. Avaluació

Mitjançant la participació en les sessions presencials, la realització de les tasques de seguiment i lectures encomanades i l'examen final es valora l'adquisició de les referències històrico-literàries i la competència argumentativa pròpies del primer cicle de l'ensenyament.

4. Fonts d'informació bàsica

Acosta, Luis A. (coord.): *La literatura alemana a través de sus textos*. Madrid: Cátedra 1997.
Beutin, Wolfgang: *Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart*. Stuttgart / Weimar: Metzler, 2001. Trad. espanyola de M. J. González i B. Balzer. Madrid: Cátedra, 1991
Roetzer, Hans G.: *Geschichte der deutschen Literatur. Epochen – Autoren – Werke*. Bamberg: Buchner, 2000.
Roetzer, Hans G. / Siguan, Marisa: *Historia de la literatura alemana*, 2 vols., Barcelona: Ariel 1990-1992.
Dossier electrònic de l'assignatura a la BUB.

5. Recomanacions

El curs s' imparteix fonamentalment en llengua alemanya. Es pressuposa un nivell de l'alemany equivalent al que es demana per a *Llengua alemanya I*.

1. Objectius docents

La Literatura Comparada proposa una aproximació a la literatura que atengui els fenòmens específicament literaris de manera general, independentment de la tradició literària concreta en què es donen. També és un dels objectius de la Literatura Comparada fer entrar en relació la literatura amb altres expressions culturals, com ara l'art, la filosofia, la història, l'antropologia, etc... Al cap i a la fi, la Literatura Comparada mira de rendibilitzar, des de la crítica, una evidència de l'activitat creativa: la relació que els escriptors estableixen més enllà de les fronteres i les llengües, d'una banda, i per sobre de la diversitat de les pràctiques artístiques i culturals de l'altra. A partir d'aquestes dues premisses bàsiques s'ordenen un munt de possibilitats de lectura de les obres literàries, i s'obren nous camins en la interrogació crítica. El marc de la Literatura Comparada, doncs, és tan vast com la imaginació i la capacitat d'associar idees de qui l'assumeixi com a perspectiva crítica. L'objectiu d'aquesta assignatura introductòria és familiaritzar els estudiants amb aquesta perspectiva, i proposar-los les diverses estratègies comparatives d'estudi de la literatura, treballant habitualment sobre textos literaris pròpiament dits.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La Literatura Comparada: història i definició. Supranacionalitat dels estudis literaris comparatius. Diversitat d'àmbits de la Literatura Comparada: relació entre literatura i altres arts. Relacions de la literatura més enllà de les arts. Relació de la Literatura Comparada amb la Crítica literària, la Història de la literatura i la Teoria de la literatura. Gèneres i formes: la configuració genèrica i formal de la literatura. Les relacions literàries: de la recepció i la imitació a la influència, i de la influència a la intertextualitat. Els temes i motius literaris. La configuració històrica de la literatura com a relat: èpoques, moviments, generacions,... La Literatura Comparada i la noció de cànon literari: la literatura, entre la institucionalització i la subversió. El marc infinit de la literatura comparada: la relació entre literatura i altres fets culturals. La Literatura Comparada i les darreres tendències de la Teoria de la literatura.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i possibilitat de redacció d'una monografia.

4. Bibliografia docent

Bassnett, Susan, *Comparative Literature. A Critical Introduction*, Oxford, Blackwell, 1993.
Bernheimer, Charles (ed.): *Comparative Literature in the Age of Multiculturalism*, Baltimore, Johns Hopkins University Press, 1995
Brunel, P., Pichois, Cl., Rousseau, A.-M., *Qu'est-ce que la littérature comparée?* París, Armand Colin, 1983
Brunel, Pierre; Chevrel, Yves, *Précis de littérature comparée*, Paris, Presses Universitaires de France, 1989
Étiemble, René, *Essais de littérature (vraiment) générale*, (1977), trad. cast.: *Ensayos de literatura (verdaderamente) general*, Madrid, Taurus, 1977
Gnisci, Armando (a cura di), *Introduzione alla letteratura comparata*, Milano, Mondadori, 1999
Guillén, Claudio, *Entre lo uno y lo diverso. Introducción a la literatura comparada*, Barcelona, Crítica, 1985
Guillén, Claudio, *Teorías de la historia literaria.*, Madrid, Espasa-Calpe, 1989
Guillén, Claudio, *Múltiples moradas*, Barcelona, Tusquets, 1998
Gifford, Henry, *Comparative Literature. Concepts of Literature*, London, Routledge & Kegan Paul, 1969
Guyard, Marius-François, *La Littérature comparée*, 1951; trad. cast.: *La literatura comparada*, Barcelona, Vergara, 1957
Marino, Adrian, *Comparatisme et théorie de la littérature*, París, Presses Universitaires de France, 1988
Pageaux, Daniel-Henry (ed.), *La Recherche en Littérature Générale et Comparée*, París, SFLGC, 1983.
Paolucci, Anne (ed.), *Comparative Literary Theory: New Perspectives*, New York, Council of National Literatures, 1989
Pichois, Claude; Rousseau, André M., *La littérature comparée*, 1967; trad. cast *La Literatura Comparada*, Madrid, Gredos, 1969
Romero López, Dolores, *Orientaciones en literatura comparada*, Madrid Arco/Libros, 1998
Schmeling, Manfred: *Vergleichende*

Literaturwissenschaft. Theorie und Praxis. 1981; trad. cast.: *Teoría y praxis de la literatura comparada*, Barcelona, Alfa, 1984 Souiller, Didier (dir.): *Littérature comparée*, París, Presses Universitaires de France, 1997 Vega, María José, Carbonell, Neus, *La Literatura comparada principios y métodos*, Madrid, Gredos, 1998. Weisstein, Ulrich, *Einführung in die Vergleichende Literaturwissenschaft*, 1968; trad. cast: *Introducción a la literatura comparada*, Barcelona, Planeta, 1975 Aquesta bibliografia serà complementada en funció del desenvolupament del curs.

Codi 203309

INTRODUCCIÓ A LA LITERATURA DELS ESTATS UNITS

1. Objectius docents

Introduir l'alumn@ en la producció literària dels Estats Units del segle XIX. L'atenció se centra en l'estudi de moviments literaris i autors/es representatius/ves del segle XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs, integrat en el conjunt de les cinc assignatures ofertes pel departament en l'àrea dels "American Studies", s'inicia amb una presentació de la producció literària del període colonial i del segle XIX, en la qual es fa referència a les coordenades històriques, religioses i polítiques que van determinar aquesta literatura. El romanticisme americà s'estudia mitjançant l'obra de Washington Irving, Nathaniel Hawthorne, Edgar Allan Poe i Herman Melville. El curs inclou també una anàlisi de la poesia d'Emily Dickinson i de la de Walt Whitman, així com un estudi de l'autobiografia de Harriet Ann Jacobs i de Frederick Douglass com exponents de la "slave narrative". Les manifestacions realistes i regionals s'exploren mitjançant l'obra de Mark Twain i de Kate Chopin. L'obra de Charlotte Perkins Gilman és analitzada com exemple del moviment feminista del segle XIX i la de Stephn Crane com a mostra del naturalisme americà.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es realitza un examen escrit en forma d'assaig en acabar el curs.

4. Bibliografia docent

Fonts Primàries: S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament a finals del mes de juny.

ANDRÉS, Rodrigo y Teresa REQUENA. The Literature of the United States: Voices of the Nineteenth Century. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2002. Text-Guia.

Fonts Secundàries:

BERCOVITCH, Sacvan, The Cambridge History of American Literature, Cambridge, Cambridge University Press, 1992.

CUNLIFFE, Marcus, The Literature of the United States. Harmondsworth: Penguin, 1986.

CHASE, Richard, The American Novel and Its Tradition. New York, Anchor Books, 1957.

ELLIOTT, Emory, Columbia Literary History of the United States. Columbia U.P., New York, 1988.

FIEDLER, Leslie, Love and Death in the American Novel. New York, NY. Penguin, 1982.

HEATH (ed.), The Heath Anthology of American Literature, vols. 1&2 D. C. Heath and Co., 1992.

RULAND, Richard, From Puritanism to Postmodernism. New York, NY. Penguin, 1992.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès. Es recomana aquest curs com a introducció prèvia a les assignatures de segon cicle: "Modernitat i Literatura als Estats Units" i "Multiculturalisme, Gènere i Cinema als Estats Units", així com haver cursat l'assignatura "Història i Cultures dels Estats Units".

Codi 208308

INTRODUCCIÓ A LA LITERATURA ESPANYOLA DEL S. XX

1. Objectius docents

Estudio panorámico de las principales etapas y movimientos de la literatura española del siglo XX en sus distintos géneros.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Modernismo y 98. La prosa finisecular.
2. La generación del 14: Literatura y pensamiento.
3. La poesía lírica en la Edad de Plata.
4. La prosa española desde 1940.
5. La poesía española desde 1940.
6. El teatro español desde 1940.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del cuatrimestre correspondiente.

4. Bibliografia docent

Mainer, J. C., La edad de plata, Madrid, Cátedra.

Shaw, D., La generación del 98, Madrid, Cátedra, 1978.

Rico, F., Historia y crítica de la literatura española, tomos VI, VII, VIII y suplementos correspondientes

1. Objectius docents

Para presentar de forma inicial la literatura de todo un continente, con las dificultades implícitas en toda selección, se ha elegido como hilo conductor la cuestión de la heterogeneidad de las sociedades hispanoamericanas y algunos de los problemas que plantea esa doble naturaleza, indígena e hispana. Se pretende con ello que, al final de la asignatura, el alumno pueda valorar y discutir el tema del mestizaje y/o el multiculturalismo y sus consecuencias, a partir de los ejemplos mostrados, además de esbozar un breve panorama de la historia de la literatura hispanoamericana.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Génesis y discurso utópico americano.
2. Civilización y barbarie tras la Independencia. Poesía gauchesca y nacionalismo.
3. Literatura y poder: novelas de dictador.
4. Novela de la revolución mexicana.
5. Indigenismo y cultura.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se propone una evaluación continua de la asignatura. Por este motivo, se valorará la participación en clase y en el foro del dossier electrónico, para debatir los temas tratados, así como la elaboración de algunos ejercicios de comentario sobre las lecturas obligatorias. El valor de los ejercicios de cada uno de los temas propuestos representa un 10% que, finalmente, sumando los cinco bloques temáticos, da un total del 50% de la calificación final.

El 50% restante provendrá del examen final, que constará de dos preguntas que estarán relacionadas directamente con las lecturas obligatorias.

4. Bibliografia docent

Los alumnos disponen de un dossier electrónico en la intranet de la página web de la UB donde pueden encontrar las referencias bibliográficas recomendadas en cada uno de los temas así como enlaces para completar la información. De todas formas, como libros de consulta general se recomiendan los siguientes manuales:

Madrigal, Iñigo (comp.) (1988): *Historia de la literatura hispanoamericana. Tomo I: Época colonial. Tomo II: Del neoclasicismo al modernismo.*, Madrid, Cátedra.

Oviedo, José Miguel (1995-2001): *Historia de la literatura hispanoamericana. Vol. I: De los orígenes a la Emancipación. Vol. II: Desde el romanticismo al presente.* Madrid, Alianza.

Fernández, Teodosio, et al. (1995): *Historia de la literatura hispanoamericana.* Madrid, Editorial Universitas.

5. Observaciones

No hay asignaturas previas recomendadas, puesto que se trata de la primera asignatura sobre literatura hispanoamericana de la licenciatura. No obstante, se puede complementar con asignaturas como "Introducción al español de América".

Sí se recomienda realizar las lecturas obligatorias a tiempo para poder participar en clase de forma activa.

Codi 261027

INTRODUCCIÓ A LA TERMINOLOGIA CIENTÍFICA

1. Objectius docents

Curs eminentment pràctic, en el qual s'oferiran a l'estudiant les eines necessàries per a la comprensió del vocabulari procedent del llatí i grec, llengües base del lèxic científic occidental i imprescindibles per a la formació de la terminologia d'especialitat (medicina, farmàcia, botànica, dret, etc.).

S'atorgarà una atenció específica a l'anàlisi i comprensió dels procediments i criteris de creació i fixació del lèxic d'especialitat i es donaran les pautes sobre els procediments de transcripció a les llengües romàniques, especialment al català, però també al castellà, francès i italià i a les del grup anglosaxó, anglès i alemany, per tal que, mitjançant un coneixement passiu, l'estudiant pugui llegir i entendre la terminologia científica i tècnica de la literatura d'especialitat en gairebé qualsevol llengua indoeuropea. Quan convingui es veurà també la derivació de la terminologia procedent d'altres llengües i transmesa igualment a través del llatí.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El paper de les llengües grega i llatina en la formació dels llenguatges científics i tècnics.

Pautes per a els procediments de transcripció a les llengües romàniques i anglosaxones

Aproximació a les llengües llatina i grega.

Normes generals de fonètica i canvis fonètics.

Morfologia bàsica i canvis morfològics.

Altres tipus de canvis.

Procediments i criteris per la creació i fixació del lèxic d'especialitat .

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació de tipus pràctic i de reconeixement passiu. Conta de tres avaluacions parcials i/o examen final. Es tindrà en compte el treball efectuat a classe

4. Bibliografia docent

Es detallarà en el dossier electrònic, es lliurarà còpia a classe i s'anirà ampliant segons els interessos dels estudiants.

Codi 213301

INTRODUCCIÓ A LA TERMINOLOGIA LINGÜÍSTICA RUSSA

1. Objectius docents

Coneixement de la terminologia lingüística bàsica en rus. Lectura, resum i traducció de textos de gramàtica. Capacitat de parlar i escriure sobre temes de gramàtica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

a. Treball amb textos sobre temes fonamentals de la Lingüística.

- Lingüística general.

- Fonètica.

- Morfologia i sintaxi.

- Lexicologia.

b. Estudi de les estructures gramaticals pròpies del discurs científic.

- Oracions compostes.

- Construccions impersonals i passives.

- Connectors.

- Signes de puntuació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball continuat a casa.

Un control cada mes sobre el material gramatical i lèxic estudiat en el període corresponent.

Un treball monogràfic.

Un examen final.

4. Bibliografia docent

10-15 textos que aportarà el professor.

Qualsevol gramàtica de l'Acadèmia editada a Rússia.

ROSENTAL, D.E. ET AL., *Sovremenni russki iazik*, Moscou 1995.

JIDKOVA, G.F., KHAVRÓNINA, S.A. *Posóbie po razvítiu nàvikov nautxnoi retxi dlia inostrannikh studentov-filólogov*. Moscou 1990.

Diccionario de términos lingüísticos. Ruso-español. Español-ruso, Slavica Complutensia, Madrid, 1994.

5. Observacions

Coneixements necessaris: un nivell equivalent 180 hores de rus.

Degut tant als continguts de l'assignatura com al nivell de llengua requerit per cursar-la es recomana matricular Introducció a la Terminologia Lingüística Russa al primer curs del segon cicle, tot i que en el Pla d'Estudis figura com a assignatura de primer cicle.

Codi 203106

INTRODUCCIÓ A LES CULTURES POSTCOLONIALS DE PARLA ANGLESA

1. Objectius docents

- Familiaritzar els estudiants amb la història de l'expansió de la llengua i cultura angleses a Àfrica, Austràlia, Canadà, el Carib, Índia, Nova Zelanda i l'àrea del Pacífic, així com amb un nombre de moviments de resistència a aquesta expansió.
- Introduir els estudiants a un abast de cultures del món anglòfon dels nostres dies, a excepció de les Illes Britàniques i els Estats Units, que són objecte d'estudi en d'altres assignatures.
- Introduir els estudiants a les nocions bàsiques de la teoria postcolonial, i ajudar-los a desenvolupar les seves habilitats com a crítics culturals i literaris.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Àfrica
2. Austràlia
3. Canadà
4. El Carib
5. Índia
6. Nova Zelanda i el Pacífic

3. Criteris i formes d'avaluació

Hi haurà un examen final obligatori per a tots els i les estudiants. A banda d'això, hi haurà mètodes paral·lels d'avaluació, basats en l'assistència a classe, participació als debats a l'aula, intervencions al fòrum virtual, presentacions orals i/o exercicis escrits.

4. Bibliografia docent

Fonts primàries

La professora n'indicarà els títols en començar el curs.

Fonts secundàries

AHMAD, Aijad, *In Theory. Classes, Nations, Literatures*. Nova Delhi: Oxford U.P., 1994.

ASHCROFT, Bill, Gareth Griffiths i Helen Tiffin, *The Empire Writes Back. Theory and Practice in Post-Colonial Literatures*. Londres i Nova York: Routledge, 1989.

-----, *Key Concepts in Post-Colonial Studies*. Londres: Routledge, 1998.

BHABHA, Homi, *The Location of Culture*. Londres: Routledge, 1992.

BOEHME, Elleke, *Colonial and Postcolonial Literature: Migrant Metaphors*. Oxford i Nova York: Oxford University Press, 1995.

FANON, Franz, *Black Skin, White Masks*. Nova York: Grove, 1967.

MCLEOD, John, *Beginning Postcolonialism*. Manchester i Nova York: Manchester University Press, 2000.

MOHANTY, Chandra Talpade, "Under Western Eyes. Feminist Scholarship and Colonial Discourses", a *Third World Women and the Politics of Feminism*, eds. Chandra Talpade Mohanty, Ann Russo i Lourdes Torres. Bloomington: Indiana University Press, 1992.

MOOREHEAD, Alan, *The Fatal Impact: An Account of the Invasion of the South Pacific 1767-1840*. Harmondsworth: Penguin, 1979 (1966).

SAID, Edward, *Orientalism*. Londres: Routledge & Kegan, 1978.

SPIVAK, Gayatri Chakravorty, *In Other Worlds: Essays in Cultural Politics*. Londres: Methuen, 1987.

5. Observacions

Aquest curs s'impartirà en anglès. Es recomana que els estudiants tinguin un bon coneixement de la llengua anglesa, equivalent a 500 hores de treball mínim o al nivell exigít per obtenir el First Cambridge Certificate.

Codi 213101

INTRODUCCIÓ A LES LITERATURES ESLAVES I

1. Objectius docents

Donar una visió general de la literatura polonesa des dels seus orígens fins al segle XVIII inclòs.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Edat mitjana.
4. Renaixement.
7. Barroc i Sarmatisme.
8. Il·lustració.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen basat en els continguts exposats a les classes. Una breu monografia per a fer a casa. Es tindrà en compte l'assistència a classe.

4. Bibliografia docent

BACZYNSKA, B. *Literatura polaca*. Barcelona: UB. Textos docents, 134, 1998.

HERMAN, M. *Histoire de la Littérature Polonaise (des origines à 1961)*. Paris: A.G.Nizet Editeur, 1963.

MILOSZ, C. *The History of Polish Literature*. London: University of California Press, 1983.

PRESA, F. (ed.) *Historia de las Literaturas Eslavas*. Madrid: Cátedra, 1997.

5. Observacions

No és necessari el coneixement de llengües eslaves.

Codi 213102

INTRODUCCIÓ A LES LITERATURES ESLAVES II

1. Objectius docents

Donar a conèixer, llegir i comentar algunes de les obres més importants de les literatures txeca i serbo-croata del s. XX. Així mateix exposar de forma breu i sumària la Història i la cultura dels Països Txecs i dels Balcans Occidentals i el desenvolupament de les seves tradicions literàries.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Bloc 1: Literatura txeca:

Jaroslav Hašek: "Les aventures del bon soldat Švejk".

Karel Capek: "La guerra de las salamandres".

Bohumil Hrabal: "Una solitud massa sorollosa". "Jo que he servit al rei d'Anglaterra".

Milan Kundera: "La broma", "La vida és enllà", "El vals dels adéus", "La insostenible lleugeresa de l'ésser".

Josef Škvorecký: "El ingeniero de almas".

Bloc 2: Literatura en serbo-croata:

Ivo Andrić: "Un pont sobre el Drina".

Daniilo Kiš: "Una tumba para Boris Davidóvich", "La enciclopedia de los muertos".

Milorad Pavić: "Diccionari khàzar", "Paisaje pintado con té".

Vidosav Stevanović: "La neu i els gossos".

Aleksandar Tišma: "El uso del hombre", "El Kapo".

3. Criteris i formes d'avaluació

Una monografia d'un llibre d'autor eslav a pactar amb el professor i una prova de coneixements bàsics a final de curs. Es valorarà la participació activa a classe a partir de les lectures realitzades a casa.

4. Bibliografia docent

CHVATIK, K. *La trampa del mundo. Milan Kundera, novelista*. Tusquets editores. Barcelona, 1996.

FEVRE, F., *Milan Kundera, La áspera verdad* Lexicus, Buenos Aires, 1987.

KIŠ, D. *La leçon d'anatomie* Fayard, Paris, 1995.

KLEIN, L., *Modern Slavic Literatures, A library of literary criticism*. Frederick Ungar publishing Co., Inc., New York, 1976.

KUNDERA, M. *L'art de la novel·la* Edicions Destino, Barcelona, 1990.

KUNDERA, M. *Els testaments tràits* Edicions Destino, Barcelona, 1994.

MERIGGI, B. *Las literaturas checa y eslovaca* Editorial Losada, Buenos Aires, 1974.

PRESA, F. (Co.) *Historia de las literaturas eslavas*. Cátedra. Madrid, 1997.

ZGUSTOVÁ, M. *Els fruits amargs del jardí de les delícies. Vida i obra de Bohumil Hrabal*. Edicions Destino. Barcelona, 1996.

www.vox-poetica.org

5. Observacions

Aquesta assignatura tindrà un caràcter preeminentment pràctic, pel que serà indispensable la lectura d'almenys 4 de les obres contingudes a l'apartat 2. No és necessari el coneixement de llengües eslaves.

1. Objectius docents

Iniciar els estudiants en el coneixement de la llengua sànscrita i proporcionar una visió general de la seva literatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció:

1.1. Origen i evolució de la llengua sànscrita.

1.1.1. Les llengües indoïrànies.

1.1.2. El pràcrit i la diversitat lingüística actual a l'Índia.

1.2. El descobriment del sànscrit a Occident.

1.2.1. Els primers testimonis europeus sobre el sànscrit.

1.2.2. La importància del sànscrit en el desenvolupament de la lingüística Històrico-comparativa.

2. Fonologia:

2.1. Sistema fonològic del sànscrit i pronunciació.

2.2. El *sandhi*.

3. Breu introducció a l'escriptura *devanagari*.

3.1. Origen i desenvolupament de l'escriptura a l'Índia.

3.2. Trets bàsics de l'escriptura *devanagari* i transliteració llatina.

4. El verb.

4.1. El concepte d'arrel (*dhatu*) i els seus graus vocàlics (*dhatu*, *guna*, *vrddhi*)

4.2. Classes de verbs.

4.3. El present d'indicatiu.

5. El substantiu i l'adjectiu.

5.1. La declinació nominal: flexió dels temes en –a.

5.2. Ús dels casos.

5.3. La oració nominal pura.

6. Pronoms:

6.1. Pronoms personals.

6.2. Pronoms interrogatius.

7. El participi passat.

7.1. Suffixos (*-ta*, *-ita*, *-na*).

7.2. Ús del participi.

8. Ús de les partícules *ca*, *iva*, *kim*, *iti*, *alam*, *api*.

9. La composició nominal.

9.1. La composició coordinativa (*dvandva*).

9.2. La composició determinativa (*tatpurusa* i *karmadharaya*).

9.3. La composició exocèntrica (*bahuvrihi*).

9. L'absolutiu.

10. El causatiu.

11. Introducció a la literatura sànscrita.

11.1. La literatura vàdica.

11.2. L'èpica: *Ramayana* i *Mahabharata*.

11.3. La literatura sànscrita clàssica.

11.3.1. La poesia *kavya*.

11.3.2. La lírica.

11.3.3. El drama.

11.3.4. La narrativa: *Pañchatantra* i *Hitopadesa*.

11.3.5. La literatura científica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es realitzarà una prova escrita amb exercicis teòrics i pràctics similars als del dossier del curs. Es valorarà positivament l'assistència i participació a classe. Igualment, s'oferirà als alumnes la possibilitat de realitzar un treball escrit voluntari relacionat amb la matèria de l'assignatura per millorar la seva qualificació

4. Bibliografia docent

1. Gramàtiques i mètodes.

COULSON, Michael. *Sanskrit, An Introduction to the Classical Language*. Hodder & Stoughton. London, 1976 (Re-issued 1992).

FILLIOZAT, Pierre-Sylvain. *Le Sanskrit (Le point des connaissances actuelles. Que sais-je)*. Presses Universitaires de France, Paris, 1992.

FILLIOZAT, Vasundhara. *Éléments de Grammaire sanskrite, Girvaṣa-bhasa, La langue des dieux*. Éditions Agamat, Palaiseau. Le Mans, France, 1998.

MAURER, Walter Harding. *The Sanskrit Language, An Introductory Grammar and Reader*. (Two Volume set). Curzon Press, Richmond, Surrey. Reprinted 2001.

MAYRHOFER, Manfred. *Sanskrit-Grammatik*. Walter de Gruyter. Berlin. New York, 1978.

MONIER WILLIAMS, M. A., D. C. L.. *A Practical Grammar of the Sanskrit Language*. Oxford: at The Clarendon Press. Oxford University Press Warehouse, London, England. M.DCCC.LXXVII. (1877).

WHITNEY, William Dwight. *Sanskrit Grammar*. Harvard University Press. First Edition, 1879.

2. Literatura.

BOTTO, Oscar. *Letterature antiche dell'India*. Casa Editrice Dr. Francesco Vallardi Società Editrice Libreria. Milano, Italia, 1969.

KEITH, A. Berriedale. *A history of Sanskrit literature*. Motilal Banarsidass Publishers, Delhi, India, 1996.

3. Diccionaris.

CAPELLER, Carl. *Sanskrit Wörterbuch*. Walter de Gruyter. Berlin. New York. 1966.

GRIMES, John. *A Concise Dictionary of Indian Philosophy, Sanskrit Terms, Defined in English*. State University of New York Press, SUNY; New York, 1996.

HUET, Gérard. *Lexique sanscrit-français à l'usage de glossaire indianiste*. 2ème édition, version 101, 1er juin 1997.

MACDONELL, Arthur A. *A Practical Sanskrit Dictionary*. Oxford University Press, New York, 1991.

MAYRHOFER, Manfred. *Kurzgefasstes etymologisches Wörterbuch des Altindischen. A Concise Etymological. Sanskrit Dictionary*.

MONIER WILLIAMS, M. A., K. C. I. E. *A Sanskrit-English Dictionary*. Oxford University Press, New York, (First edition 1899)1995.

SCHLERATH, Bernfried. *Sanskrit Vocabulary*. Leiden-E.J.Brill. The Netherlands, 1980.

Codi 205411

ISLAM CONTEMPORANI

1. Objectius docents

Introducció a la problemàtica actual i a la realitat sociopolítica del món islàmic contemporani.

2. Continguts i pla de desenvolupament

TEMA I EL DESPERTAR HISTÒRIC DEL MÓN ISLÀMIC. 1. Els moviments islamistes: els Wahhabís a Aràbia; Waliyullah a l'Índia (1703-1781). 2. El moviment reformista al Pròxim Orient: Al-Din al-Afgani (1839-1897), Muhammad Abduh (1849-1905), Raxid Rida (1865-1935). 3. El moviment reformista a l'Índia. 4. Els moviments nacionalistes: Egipte i Àfrica del Nord. 5. Els germans musulmans; els 'ulama d'Alger, Marroc i Tunísia. 6. Islam i socialisme a través del soldà Galiev

TEMA II LA COMUNITAT MUSULMANA EN EL MÓN ACTUAL. 1. Els grans corrents de pensament a l'interior de l'Islam: liberalisme, nacionalisme i apologètica. 2. Les nocions fonamentals de l'Islam actual: la comunitat islàmica umma, la ciutat musulmana, el paper de l'imam. 3. Unitat islàmica i regionalisme musulmà

TEMA III LA FORMACIÓ DELS ESTATS ISLÀMICS MODERNS. 1. L'Islam a l'Índia i la formació del Pakistan. 2. L'Islam a l'Iran i els seus problemes. 3. Síria i l'Iraq. 4. El món àrab. 5. Turquia. 6. L' Islam a les Repúbliques Socialistes de la ex-Unió Soviètica

TEMA IV L'ISLAM DAVANT DEL MÓN ACTUAL. 1. La família i la situació de la dona: l'Alcorà, tendències modernes, la poligàmia, el divorci, els matrimonis mixtos. 2. La reforma musulmana moderna

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà mitjançant el comentari de text a partir de determinades lectures obligatòries

4. Bibliografia docent

The Cambridge Encyclopedia of the Middle East and North Africa, Cambridge UP, 1988.

Anwar Abdelmalek, La pensée politique arabe contemporaine, París, 1970. Renaissance du monde arabe, Bruxelles, 1972.

Samir Amin Le mouvement unitaire arabe, París, 1975.

Mohammed Arkoun, El pensamiento árabe, Ed. Península, Barcelona, 1990.

Abdallah Laroui El Islam árabe y sus problemas, Ed. Península, Barcelona, 1984.

Ozay Mehmet Islamic Identity and Development, London-New York, 1990.

Codi 205409
ISLAMOLOGIA I

1. Objectius docents

Durant el curs s'exposaran les principals creences de la fe musulmana.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El naixement de l'islam: el profeta Muhammad i el llibre de l'Alcorà
Sunna i xara

Creences de l'islam

Els cinc pilars de l'islam:

professió de fe

oració

dejuni del ramadà

almoïna legal

peregrinació

No és precís el coneixement de la llengua àrab.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es farà mitjançant un examen escrit al final del quadrimestre, al marge que es pugui demanar una ressenya d'algun llibre recomanat.

4. Bibliografia docent

D.SOURDEL: El islam, colección ¿qué sé?, Oikos-Tau, Barcelona (apartat de Correus 5347), 1973.

F. Mª PAREJA: Islamología, Razón y fe, Madrid 1952-1954.

D. BRAMON: obertura a l'islam, Ed. Cruïlla, Fundació Joan Maragall, Barcelona 2001.

D. WAINES.: El islam. Ed. Cambridge, Madrid 1998

Codi 205410

ISLAMOLOGIA II

1. Objectius docents

Continuació del quadrimestre anterior, amb l'exposició dels principals continguts de l'islam.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Obligacions canòniques.

Vida familiar i social de la comunitat musulmana.

Les escoles jurídiques de la comunitat islàmica.

Branques de l'islam (sunnites, xiïtes, etc.).

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es farà mitjançant un examen escrit al final del quadrimestre, al marge que es pugui demanar una ressenya d'algun llibre recomanat.

4. Bibliografia docent

Bibliografia bàsica (al marge d'un dossier de fotocòpies):

D. SOURDEL: El islam, colección ¿qué sé?, Oikos-Tau, Barcelona (apartat de Correus 5347), 1973.

F. Mª PAREJA: Islamología, Razón y fe, Madrid 1952-1954.

D. BRAMON: obertura a l'islam, Ed. Cruilla, Fundació Joan Maragall, Barcelona 2001.

D. WAINES.: El islam. Ed. Cambridge, Madrid 1998

5. Observacions

Es recomana haver aprovat Islamologia I.

Codi 210902

ITALIÀ COM A SEGONA LLENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius docents

Coneixement de les característiques generals de la fonètica i de la morfologia de l'italià i adquisició de les estructures morfològiques elementals. Coneixement dels principals moviments i autors de la literatura italiana des de la 2a meitat del segle XX fins avui.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció a la llengua italiana
2. Literatura italiana contemporània

3. Criteris i formes d'avaluació

1a part: els estudiants hauran de demostrar amb una prova escrita final la seva competència lingüística i els seus coneixements gramaticals. Es preveu la realització d'exercicis pràctics per tal d'avaluar de manera continuada la preparació de l'alumne. També es preveu un examen parcial al final del primer quadrimestre.

2a part: es comprovarà amb una prova escrita final la comprensió crítica dels textos estudiats al llarg del curs i de les lectures obligatòries.

4. Bibliografia docent

Part de llengua:

M. CARRERA DÍAZ, *Manual de gramática italiana*, Ariel, 1992.

F. AMELLA - F. ARDOLINO, *Guia pràctica de Llengua Italiana I*, Edicions UB.

Part de literatura:

GIUSEPPE PETRONIO, *Historia de la literatura italiana*, parts XI i XII.

GIULIO FERRONI, *Storia della letteratura italiana*, vol. IV: Il Novecento, Einaudi, Torino 1991.

La llista de lectures obligatòries es farà pública al començament del curs.

1. Objectius docents

[a) Proporcionar una base conceptual sòlida extreta de l'anàlisi crítica de sessions de classe enregistrades en video; b) desenvolupar la capacitat de seleccionar, secuenciar i adaptar de manera crítica i raonada activitats extretes de manuals específics c) i la capacitat de planificar posteriorment una classe, així com, si s'escau, d'implementarla en un centre d'ensenyament reglat. Per ambdós blocs les classes tindran un caire marcadament seminarial.] Anàlisi crítica dels mètodes d'ensenyament de l'italià i construcció i planificació d'unes classes de llengua italiana per a estrangers.

2. Continguts i pla de desenvolupament

[Abans de l'inici del curs i durant les dues primeres setmanes, els alumnes realitzaran de manera autònoma un bloc d'activitats formatives sobre història de l'ensenyament de llengües estrangeres en context europeu, angloamericà i italià, a l'adreça <http://www.ub.es/filsitl/ele.htm> (ele, ensenyament de llengües estrangeres). Les classes presencials es dedicaran exclusivament a la perspectiva contemporània, mitjançant l'anàlisi de sessions de classe enregistrades en video en el marc de les aproximacions comunicatives més recents, amb l'objectiu d'adquirir una base teòrica general dins els àmbits següents: 1) tècniques per al desenvolupament de les quatre habilitats; 2) programació: unitat didàctica, síllabus, curriculum; 3) planificació i implementació: ritme, timing, instruccions de classe; discurs aportat i generat; 4) perfil d'aprenentatge, necessitats, motivació.] En una primera fase s'estudiaran les tècniques relatives al desenvolupament de les quatre habilitats, la programació i la planificació d'un curs de llengua italiana. En la segona part, el curs assumirà un caire seminarial i es demanarà als alumnes la realització d'alguns treballs, entre els quals hi podria haver la possibilitat d'impartir una classe en una altra institució on s'ensenyi la llengua italiana.

3. Criteris i formes d'avaluació

[L'avaluació es realitzarà mitjançant la confecció d'activitats específiques i la implementació de les mateixes (pràctiques de classe) a l'Escola Oficial d'Idiomes, prèvia realització d'observacions de classe. Amb aquesta finalitat, els estudiants es dividiran en grups. Cal considerar que, dins de cada grup i tot dependent del desenvolupament que demostrin els alumnes així com de les preferències que construeixin durant el curs, cada alumne treballarà més aviat sobre la observació o més aviat sobre la planificació-implementació de classes. Es contemplaran altres opcions d'avaluació individualitzada, particularment en el cas d'alumnes que no puguin assistir regularment a classe.] Per als estudiants que assisteixin regularment a les classes, l'examen final consistirà en una reflexió sobre les activitats portades a terme. Als estudiants que no puguin assistir a les lliçons se'ls proporcionarà un programa alternatiu. Per això és aconsellable que parlin amb el docent tan aviat com comenci el curs.

4. Bibliografia docent

[Es consideren de lectura i d'ús obligatori: -Els materials col·locats a internet (<http://www.ub.es/filsitl/ele.htm>), que els alumnes hauran llegit i analitzat -mitjançant la realització de les activitats allà proposades- abans del transcurs de les dues primeres setmanes de curs. -El dossier del curs (format paper) i les cintes per a la preparació d'activitats de comprensió auditiva (aquestes últimes les proporciona el professor). El dossier inclou: 1) qüestionaris per a l'anàlisi de les sessions de classe enregistrades en video; 2) esquemes exemplificatius de les classes teòriques; 3) qüestionaris i materials per a la realització de les observacions de classe; 4) materials per a la planificació i preparació d'activitats de classe específiques i la seva implementació al centre d'acollida.

Es consideren de consulta obligatòria: A.A.V.V.: Istruzioni per l'uso dell'italiano in classe, 1.88 suggerimenti didattici per attività comunicative, Bonacci 1994; A.A.V.V.: Istruzioni per l'uso dell'italiano in classe, 2.111 suggerimenti didattici per attività comunicative, Bonacci 1995; E.

Delle DONNE, *L'italiano praticamente. Attività e giochi per l'insegnamento della lingua*, Guerra 1995; AAVV. (1997) *Grammatichiamo 1*, Heinemann, Collezione *l'Italiano come Lingua Straniera*; AAVV. (1998) *Grammatichiamo 2 Ediz. Italiana*: Daniela Treveri Gennari. Heinemann. Collezione *l'Italiano come Lingua Straniera*; Saverio Du Bessé, *Percorso guidato. Guida di Roma con esercizi ed attività per stranieri*, Bonacci 1998; P. E. Balboni, *Grammagiochi. Per giocare con la grammatica*, Bonacci 1999.] Cecilia ANDORNO, Paola RIBOTTA, *Insegnare e imparare la grammatica*, Torino, Paravia, 1999; Marina Beltramo, *Abilità i scrittura*, Torino, Paravia, 2000; Fernanda BRIGHETTI, Claudia MINUZ, *Abilità del parlato*, Torino Paravia, 2001; Antonella BENUCCI, *La grammatica nell'insegnamento dell'italiano a stranieri*, Roma, Bonacci, 1994; Renzo TITONE, *Orientamenti attuali nella glottodidattica della lingua italiana*, Frascati, Edizioni Linguistic Club, 1997; Alessandra CORDA, Carla MARELLO, *Insegnare e imparare il lessico*, Torino Paravia, 1999; Nicoletta BERETTA, Fabia GATTI, *Abilità d'ascolto*, Torino, Paravia, 1999; Alessandra AGATI, *Abilità di lettura*, Torino, Paravia, 1999; Paolo E. BALBONI, *Didattica dell'italiano a stranieri*, Roma, Bonacci, 1994; Anna CILIBERTI, *Manuale di glottodidattica*, Firenze, La Nuova Italia, 1994.

5. Observacions

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 204103

L'ENEIDA DE VIRGILI (TEXTOS)

1. Objectius docents

- Adquirir els coneixements necessaris per a la comprensió de *L'Eneida* com a obra cabdal de l'èpica llatina.
- Adquirir la destresa necessària per a la correcta interpretació i traducció de *L'Eneida*.
- Assolir la competència suficient per a dur a terme el comentari lingüístic, mètric i estilístic de qualsevol passatge de *L'Eneida*.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- Presupostos teòrics.
- Lectura, traducció i comentari lingüístic, mètric i estilístic d'una selecció de *L'Eneida* de Virgili.
- Lectura de *L'Eneida* en traducció.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe; exercicis periòdics (amb i sense diccionari) i/o examen final que constarà de dues parts: anàlisi gramatical, comentari i traducció (sense diccionari) d'un text preparat amb anterioritat per l'estudiant, i el mateix (amb diccionari) d'un text no vist prèviament. Els exercicis inclouran també preguntes sobre mètrica i sobre el contingut de *L'Eneida*.

4. Bibliografia docent

a) Edicions i traduccions

- VERGILII MARONIS *Opera* (ed. R.A.B. MYNORS). Oxford, Clarendon Press, 1969.
VIRGILI, *Eneida* (introd., text i trad. d'M. DOLÇ). Barcelona, F.B.M., 1972-1978 (4 vol.).
VIRGILI, *L'Eneida* (trad., pròleg i notes d'M. DOLÇ). Barcelona, Alpha, 1958.
VIRGILIO, *La Eneida* (intr. i trad. de D. ESTEFANÍA). Barcelona, P.P.U., 1988.
VIRGILI. *L'Eneida* (trad. J. BELLÉS). Barcelona, Empúries, 1999 (reimpr. 2002).

b) Mètrica i estilística

- CECCARELLI, L., *Prosodia y métrica del latín clásico* (trad. R. CARANDE). Sevilla, Univ. de Sevilla, 1999.
CRUSIUS, F., *Iniciación en la métrica latina*. Barcelona, Bosch, 1951 (última reimpr. 1987).
LÁZARO CARRETER, F., *Diccionario de términos filológicos*. Madrid, Gredos, 1999 (reimpr. de la 3a. ed. de 1968).
MAYORAL, J.A., *Las figuras retóricas*. Madrid, Síntesis, 1994.
MEDINA, J., *L'art de la paraula*. Barcelona, Proa, 2000.

c) Mitologia

- GRIMAL, P., *Diccionario de mitología griega y romana* (trad. F. PAYAROLS). Barcelona, Paidós, 1981 (2a. ed.).
PARRAMON, J., *Diccionari de la mitologia grega i romana*. Barcelona, Edicions 62, 1996.

5. Observacions

Es recomana

- a) Haver cursat amb anterioritat les assignatures “Gramàtica Llatina” i “Ciceró i el pensament romà”.
- b) Cursar l'assignatura a partir del segon any del Primer Cicle de la Titulació.

5. Observacions

Es recomana haver cursat amb anterioritat les assignatures "Gramàtica llatina" i "Ciceró i el pensament romà".

Es recomana cursar l'assignatura a partir del segon any del Primer cicle de la Titulació.

1. Objectius docents

Familiarización del estudiante con la presencia histórica de la lengua española en el territorio de los actuales Estados Unidos de América, así como con las variedades del español en aquel país que son fruto de más recientes oleadas migratorias de hispanoamericanos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció. Español *de* los Estados Unidos y español *en* los Estados Unidos. *Judeoespañol, isleño, chicano, hispano, latino*.
2. Presencia histórica del español en los Estados Unidos: descubrimientos y exploraciones de América del Norte por parte de los europeos. Etapa mexicana. Guerra Estados Unidos-México y asimilación de los chicanos a la sociedad anglosajona.
3. Lengua y literatura chicanas. El movimiento chicano: Aztlán y La Raza. Formas expresivas de los mexicanoestadounidenses.
4. Principales subgrupos latinos en los Estados Unidos: California, Texas, Chicago, Miami, Nueva York. Convergencia, interferencia y cambio de código entre el español y el inglés. Bilingüismo, diglosia y actitudes lingüísticas en torno al español norteamericano.
5. El vigor y la "legitimidad" del *spanglish*: defensores y detractores. El español estadounidense en prensa, radio, televisión, Internet, cine y música.

3. Criteris i formes d'avaluació

Para la evaluación, además de una prueba final escrita de la asignatura, se tendrá en cuenta la participación activa de los alumnos en las sesiones de clase.

4. Bibliografia docent

- AMASTAE, J. y L. ELÍAS-OLIVARES (eds.) (1982): *Spanish in the United States: Sociolinguistic Aspects*. New York: Cambridge University Press.
- COBOS, R. (1983): *A Dictionary of New Mexico and Southern Colorado Spanish*. Santa Fe: Museum of New Mexico Press.
- MEIER, M. T. y F. RIVERA (1972): *Los chicanos: una historia de los mexicano-americanos*. México: Ed. Diana, 1976.
- MORALES, A. y J. CARDONA (1999): *El español de América. Cuadernos bibliográficos. 8. Estados Unidos*. Madrid: Arco / Libros.
- PEÑUELAS, M. C. (1978²): *Cultura hispánica en Estados Unidos. Los chicanos*. Madrid: Ediciones Cultura Hispánica.
- RAMÍREZ, A. G. (1992): *El español de los Estados Unidos. El lenguaje de los hispanos*. Madrid: Mapfre.
- SILVA-CORVALÁN, C. (1994): *Language Contact and Change. Spanish in Los Angeles*. Oxford: Clarendon Press.
- WHERRITT, I. y O. GARCÍA (eds.) (1989): *US Spanish: The Language of Latinos*. Número especial de *International Journal of the Sociology of Language*, vol. 79.

Codi 208201

L'ESPANYOL D'AMÈRICA

1. Objectius docents

Estudio monográfico de los rasgos más relevantes del español americano actual, tanto generales como zonales, en los niveles fónico, morfosintáctico y léxico, con particular incidencia en las situaciones de contacto de lenguas.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Unidad y diversidad del español americano. Desarrollo de grandes concentraciones urbanas e influencia de su norma lingüística culta.
2. La Asociación de Academias de la Lengua y el futuro del español.
3. Rasgos fonéticos y fonológicos.
4. Fenómenos morfosintácticos.
5. El léxico: indoamericanismos, voces patrimoniales, afronegrismos, extranjerismos, neologismos.
6. Situaciones de contacto lingüístico en América: criollos, interlenguas, variedades fronterizas, bilingüismo.

3. Criteris i formes d'avaluació

Para la evaluación, además de una prueba final escrita de la asignatura, se tendrá en cuenta la participación activa de los alumnos en las sesiones de clase.

4. Bibliografia docent

- ALVAR, M. (dir.) (1996): *Manual de dialectología hispánica. El español de América*. Barcelona: Ariel.
- BUESA OLIVER, T. y J. M. ENGUITA UTRILLA (1992): *Léxico del español de América. Su elemento patrimonial e indígena*. Madrid: Mapfre.
- FONTANELLA DE WEINBERG, M. B. (1993): *El español de América*. Madrid: Mapfre.
- GRANDA, G. DE (1978): *Estudios lingüísticos hispánicos, afrohispanicos y criollos*. Madrid: Gredos.
- GRANDA, G. DE (1994): *Español de América, español de África y hablas criollas hispánicas*. Madrid: Gredos.
- HERNÁNDEZ ALONSO, C. (coord.) (1992): *Historia y presente del español de América*. Valladolid: Junta de Castilla y León.
- LIPSKI, J. (1994): *El español de América*. Madrid, Cátedra, 1996.
- MORENO DE ALBA, J. G. (1988): *El español en América*. México: FCE, 1993.
- VAQUERO DE RAMÍREZ, M. (1996): *El español de América I. Pronunciación y El español de América II. Morfosintaxis y léxico*. Madrid: Arco/Libros.
- ZAMORA MUNNÉ, J. C. y J. M. GUITART (1982): *Dialectología hispanoamericana. Teoría. Descripción. Historia*. Salamanca: Almar, 1988.
- ZIMMERMANN, K. (ed.) (1995): *Lenguas en contacto en Hispanoamérica*. Frankfurt: Vervuert.

1. Objectius docents

En aquesta assignatura ens proposem ampliar i exemplificar les nocions adquirides a *Història de la Llengua Espanyola I* i *Història de la Llengua Espanyola II*. Per aquest motiu, es recomana haver cursat anteriorment, com a mínim, la primera d'aquestes assignatures. A partir de les nocions prèvies adquirides a *Història de la Llengua Espanyola*, l'assignatura se centrarà en l'anàlisi de textos per tal d'intentar la caracterització d'un període històric de la llengua a través dels trets lingüístics presents en el text objecte d'anàlisi.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Comentario filológico de textos preliterarios. El problema de la representación gráfica del romance. Rasgos léxicos y morfosintácticos.
2. Comentario filológico de textos medievales. Textos alfonsíes: la norma del "castellano drecho". Afloración de la variedad lingüística en textos de otras procedencias. Textos tardomedievales: aparición de fenómenos que reflejan la crisis del sistema alfonsí.
3. Comentario filológico de textos renacentistas y de los Siglos de Oro. Textos del siglo XV: fenómenos innovadores. Textos de los siglos XVI y XVII: gestación de una nueva norma.
4. Comentario filológico de textos contemporáneos. Textos de los siglos XVIII y XIX: cambios en la estructura textual.

3. Criteris i formes d'avaluació

Atès el caràcter pràctic de l'assignatura, es valorarà bàsicament la competència de l'alumne a l'hora d'analitzar un text. Per aquest motiu, l'alumne haurà de lliurar al final del curs, d'acord amb la metodologia presentada a classe, el comentari d'un text que s'haurà distribuït prèviament.

4. Bibliografia docent

ARIZA VIGUERA, Manuel; GARRIDO MEDINA, Joaquín y TORRES NEBRERA, Gregorio (1981): Comentario lingüístico y literario de textos españoles, Madrid, Alhambra, 1990.

ARIZA VIGUERA, Manuel (coord.) (1992): Problemas y métodos de análisis de textos. In memoriam Antonio Aranda, Sevilla, Serv. Publicaciones Universidad de Sevilla.

ARIZA VIGUERA, Manuel (1998): El comentario filológico de textos, Madrid, Arco/Libros, 2002.

CANO AGUILAR, Rafael (1991): Análisis filológico de textos, Madrid, Taurus.

CANO AGUILAR, Rafael (1991): «Perspectivas de la sintaxis histórica », Anuario de Letras, XXIX, pp. 53-81.

CANO AGUILAR, Rafael (1998): Comentario filológico de textos medievales no literarios, Madrid, Arco/Libros.

ECHENIQUE ELIZONDO, Mª Teresa y otros (1997): El análisis textual: comentario filológico, literario, lingüístico, sociolingüístico y crítico, Madrid, Ed. Colegio de España.

FRAGO GRACIA, Juan A. (2002): Textos y normas, Madrid, Gredos.

MARCOS MARÍN, Francisco (1983): Comentarios de lengua española, Madrid, Alhambra.

NARBONA, Antonio (coord) (1984): Textos hispánicos comentados, Córdoba, Pub. Universidad de Córdoba.

URRUTIA, Hernán; SEGURA, Santiago y PUEYO, Francisco J. (1995): Comentario filológico de textos castellanos, Bilbao, Universidad de Deusto.

Codi 205403

L'ISLAM A CATALUNYA

1. Objectius docents

El curs tractarà de les influències socioculturals i, sobretot, lingüístiques del domini islàmic a les terres que avui són de parla catalana, amb especial dedicació a l'actual Catalunya.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Islam i arabisme.

La comunitat islàmica i altres comunitats a la península Ibèrica (mossàrabs, cristians, jueus, mudèjars i moriscos).

Arabismes a la llengua catalana:

1. Lèxic comú.
2. Onomàstica.
  - a) antroponímia.
  - b) toponímia.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es farà mitjançant un examen escrit al final del quadrimestre, o bé amb l'elaboració d'un treball decidit d'acord amb la professora.

4. Bibliografia docent

S'indican lectures i es posarà a disposició de l'alumne un dossier de fotocòpies.

5. Observacions

Es recomana haver aprovat Llengua Àrab II i Comentari de Textos Àrabs II.

Codi 208417

LA IL·LUSTRACIÓ ESPANYOLA: LITERATURA I PENSAMENT

1. Objectius docents

La assignatura pretén ahondar en el estudi de temes i problemes de la literatura espanyola del segle XVIII.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 1.El pensament crític del reformisme il·lustrat: Cadalso, Olavide y Jovellanos.
- 2.El teatre (I): Formes populars de consum. Los sainetes de D. Ramón de la Cruz.
- 3.El teatre (II): Hacia un teatre il·lustrat: Polèmiques y reforma teatral. Tragedia, comedia y drama sentimental.
- 4.La narrativa del s. XVIII. Los libros de viajes.
- 5.La crisis finisecular y su expresi3n literaria.

3. Criteris i formes d'avaluaci3n

Examen al final del cuatrimestre correspondiente.

4. Bibliografia docent

- Aguilar Piñal, F., Introducci3n al segle XVIII, Madrid, Júcar, 1991.
---, Bibliografía de estudios sobre Carlos III y su época, Madrid, CSIC., 1988.
Alvarez Barrientos, J., La novela del segle XVIII, Madrid, Júcar, 1991.
Arce, J., La poesía del segle XVIII, Barcelona, Alhambra, 1981.
Andioc, R., Teatro y sociedad en el Madrid del segle XVIII, Madrid, Castalia, 1976.
Checa, J., y otros, La poesía del segle XVIII, Madrid, Júcar, 1992.
García Garrosa, Mª J., La retórica de las lágrimas. La comedia sentimental española (1751-1802), Valladolid, Universidad, 1990.
Maravall, J.A., Estudios de la historia del pensamiento español (siglo XVIII), Madrid, Mondadori, 1991.
Sánchez Blanco, F., La prosa del segle XVIII, Madrid, Júcar, 1992.
Sarrailh, J., La España ilustrada de la segunda mitad del segle XVIII, México, FCE., 1979.
Sebold, R.P., El rapto de la mente. Poética y poesía dieciochescas, Barcelona, Anthropos, 1989.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola Moderna (ss. XVIII-XIX).

No es pot matricular si s'ha aprovat l'assignatura Literatura Espanyola del s.XVIII (108410 6 CA) en els anys anteriors.

Codi 208309

LA LITERATURA HISPANOAMERICANA DEL S.XX EN ELS SEUS GÈNERES

1. Objectius docents

Panoràmica de un gènere determinado, desde el Modernismo hasta nuestros días. Se alternarán cursos monográficos sobre poesía, teatro, cuento y ensayo.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 1.- Panorama de la narrativa hispanoamericana actual: del lado de allá, del lado de acá, del 'boom' al 'postboom', de Macondo a McOndo y hasta el 'crack'.
- 2.- Una poética del relato: "Ars poetica" de Jorge Volpi y "Corrección" de Juan Villoro.
- 3.- Intratextualidad y vasos comunicantes:
  - La literatura fractal: Roberto Bolaño y *Estrella distante*
  - Cara A/Cara B y 'bonus track' en Rodrigo Fresán (*Historia argentina*)
- 4.- La narrativa del 'yo' y los juegos de la autoficción:
  - la parodia en *Cómo me hice monja* de César Aira
  - la nostalgia violenta de *La virgen de los sicarios* de Fernando Vallejo.
  - el vómito bernhardiano en *El asco* de Horacio Castellanos Moya
  - el realismo sucio de Pedro Juan Gutiérrez (*Trilogía sucia de La Habana*)
- 5.- Estrategias 'biograficcionales' en *Shiki Nagaoka* de Mario Bellatin
- 6.- La mirada del nómada: la sobriedad expresiva de Rodrigo Rey Rosa

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del cuatrimestre correspondiente.

5. Observacions

No es pot matricular si s'ha aprovat l'assignatura Introducció a la Literatura Hispanoamericana (108305 6 CA) i/o Poesia i prosa hispanoamericana contemporània (108311 6 CA) en els anys anteriors.

Codi 210407

LA LITERATURA ITALIANA EN RELACIÓ AMB LES ALTRES LITERATURES

1. Objectius docents

Coneixement de la literatura italiana en les seves relacions amb altres literatures al llarg de la història. La influència d'algunes literatures europees en la literatura italiana i a l'inrevés. Interessa sobretot la recepció en referència a les literatures catalana i castellana, dels orígens fins als nostres dies.

2. Continguts i part del seu desenvolupament

La part teòrica es conjugarà amb exercicis pràctics de comentari i debats a partir de textos presentats gradualment. L'enfocament es basarà en la teoria de la recepció, la història de les idees, la estilística comparada, i l'anàlisi contextualitzada de les traduccions. El curs respondrà a un plantejament monogràfic que incidirà en determinats autors o períodes a partir de les principals etapes de l'expansió de la literatura italiana.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació activa de l'alumne a les classes. Hi haurà una prova final escrita i un treball d'investigació defensat oralment, del qual també s'haurà de lliurar còpia escrita. El tema del treball s'haurà de concordar amb el docent i versarà sobre un tema del programa.

4. Bibliografia docent

AA. VV., *Boccaccio nelle culture e letterature nazionali*, Florència, Olschki, 1978.
DI GIROLAMO-BRIOSCHI, *Manuale di letteratura italiana*, Torí, Bollati-Boringhieri, 1993.
FARINELLI, A., *Italia e Spagna*, Torí, Bocca, 1929, vol. I .
MOMIGLIANO, A. (dir.), *Problemi e orientamenti critici di lingua e letteratura italiana*, Milà, Marzorati, 1961, vol. IV: *Letterature comparate*.
MEREGALLI, F., *Le relazioni tra la letteratura italiana e la letteratura spagnola*, Venècia, Libreria universitaria, 1961.
Recursos informàtics: LIZ [Letteratura italiana Zanichelli]: Corpus de les principals obres literàries en CD.

5. Observacions

Les classes s'impartiran en italià procurant garantir en tot moment la perfecta comprensió dels alumnes. Els exàmens i els treballs, sobretot pels que no cursin l'especialitat de Filologia Italiana podran realitzar-se en la llengua de preferència de alumne.

Codi 201200

LA LUSOFONIA: VARIANTS DEL PORTUGUÈS

1. Objectius docents

L'objectiu principal d'aquesta assignatura vol oferir una panoràmica de les variants de la llengua portuguesa (europea, americana i africana), amb especial èmfasi en les variants dels països amb una "llengua estàndard" (Portugal i Brasil).

S'intentarà, a més, què els alumnes ampliïn els seus coneixements sobre les cultures dels P.A.L.O.P.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La expansió de la llengua portuguesa en el món.
2. L'espai actual: unitat i diversitat. El portuguès com a llengua materna, transplantada, estàndard, vehicular, oficial i de cultura.
3. Característiques del portuguès estàndard a Europa i a Amèrica. Estudi comparatiu.
4. Les diferències internes a Portugal i al Brasil: àrees dialectals.
5. Qüestions que interfereixen en la comprensió del discurs: falsos amics, referents culturals i socials.
6. Frases fetes i expressions populars.
7. Qüestions puntuals sobre el portuguès parlat als P.A.L.O.P.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació serà efectuada a través d'un examen que inclourà punts de caràcter teòric i pràctic.

4. Bibliografia docent

ACADEMIA DAS CIÊNCIAS DE LISBOA (2001), *Dicionário da língua portuguesa contemporânea da Academia das Ciências de Lisboa*. [Lisboa], Verbo. Andrade, Nadja *et alii* (1994), *Diversidade do português do Brasil: Estudos de dialectologia rural e outros*, Universidade Federal da Bahia, 2ª edição. Bettencourt, Mariana *et alii* (1992), *Atlas da Língua Portuguesa na História e no Mundo*, Imprensa Nacional-Casa da Moeda, Lisboa. Brandão, Sílvia F. (1991), *A Geografia lingüística no Brasil*, Editora Ática, São Paulo. Bueno Silveira (1984), *Vocabulário tupi-guarani/português*, Brasilivros, São Paulo, 3ª edição. Cascudo, Luís da C. (1986), *Locuções tradicionais no Brasil*, Editora Itatiaia, Belo Horizonte. Chuahy, Samira (s.d.), *Frases feitas e modismos*, sem referencias. Cintra, Luís F. (1983), *Estudos de Dialectologia Portuguesa*, Edições Joao Sá da Costa, Lisboa. Cintra, Luís F. e Celso Cunha (1996), *Nova Gramática do Português Contemporâneo*, Edições João Sá da Costa, Lisboa, 12ª edição. Cunha, Antônio G. da (1982), *Dicionário histórico das palavras portuguesas é de origem tupi*, Ed. Melhoramentos, São Paulo, 2ª edição. Elia, Sílvio (1992), *El português en Brasil: História cultural*, Editorial Mapfre, S. A., Madrid. Elia, Sílvio (1998), *A Língua portuguesa no mundo*, Editora Ática, São Paulo, 2ª edição. Houaiss, Antonio (2001), *Dicionario Houaiss da Língua Portuguesa*, Rio de Janeiro, Objetiva ed. Louceiro, Clenir *et alii* (1997), *7 Vozes: Léxico Coloquial Luso-afro-brasileiro*, Lidei Edições Técnicas, Lisboa. Luft, Celso P. (1996), *Novo Guia Ortográfico*, Editora Globo, São Paulo, 26ª edição. Martins, Nilce S. M. (1988), *História da língua portuguesa: século XIX*, vol.V, Editora Ática, São Paulo. Masucci, Oberdan (s.d.), *Dicionário tupi/português*, Brasilivros Ltda., São Paulo, 2ª edição. Mateus, Maria H. M. *et alii* (1983), *Gramática da Língua Portuguesa*, Libreria Almedina, Coimbra. Mota, Leonardo (1985), *Adagiário brasileiro (provérbios e expressões populares)*, Editora Itatiaia, Belo Horizonte. Neves, Orlando (1992), *Dicionário das Origens das Frases Feitas*, Editores Lello & Irmão, Porto. Pinto, Edith P. (1988), *História da língua portuguesa: século XX*, vol. VI, Editora Ática, São Paulo. Pinto, Edith P. (1992), *A língua escrita no Brasil*, Editora Ática, São Paulo, 2ª edição. *Revista Internacional de Língua Portuguesa*, Associação das Universidades de Língua Portuguesa, Lisboa. S.A. (1993), *Compêndio de modismos brasileiros*, s.r., Argentina, 4ª edição.

Santos, António N (1990), *Novos Dicionários de Expressões Idiomáticas*, Edições Joao Sá da Costa, Lisboa. Vasconcelos, J. Leite de (1987), *Esquisse d'une dialectologie portugaise*, Instituto Nacional de Investigação Científica, Lisboa, 3ª edição.

Codi 214303

LA VEU FEMENINA A LA LITERATURA ROMÀNICA

1. Objectius docents

Oferir als estudiants una visió de conjunt dels diferents gèneres en que s'inclouen les cançons de dona romàniques fins a establir una tipologia particular que arriba fins els nostres dies i en qualsevol llengua.

2. Contingut i pla del seu desenvolupament

Tipologia de la cançó de dona romànica. Les diverses aproximacions de la crítica a la cançó de dona. Presència real i presència fingida de la veu femenina. Temes de les cançons de dona de tots els temps..

Textos lírics medievals en castellà, català, francès, galleg-portuguès i provençal. Textos moderns en qualsevol llengua.

Maria de França: la primera escriptora i traductora coneguda.

3. Criteris i formes d'avaluació

Seguiment durant el curs, exposició voluntària d'un treball i examen final.

4. Bibliografia docent

«La veu femenina: antologia de textos». (Curs 2005-2006)

BEC P., «*Trobairitz et chansons de femme. Contribution à la connaissance du lyrisme féminin au moyen âge*», *CCM*, XXII, 3, 1979, pp. 235-262.

----- *La lyrique française du moyen âge, (XII et XIII siècles)*, 2 vols., París, 1977 i 1978.

----- *Chants d'amour des femmes-trobadours*, Stock/ Moyen Age, 1995.

BELTRÁN, V., *Canción de Mujer. Cantiga de Amigo*, Barcelona: P.P.U.,1987 (Textos Medievales 8).

BELTRÁN, V., *Ki s'antraimment soweif dorment. 20 chansons de toile*. Barcelona: PPU, 1986, (Textos Medievales 5).

DRONKE P., *Las escritoras de la Edad Media*, Barcelona, 1995.

FRENK, M., «La lírica pretrovadoresca». *GRLM*, vol.II, t.1,fasc.2, Heidelberg, 1979.

LORENZO, P., *La canción de mujer en la lírica medieval*. Universidade de Santiago de Compostela, 1990.

MASSÓ I TORRENTS, J., «Poetesses i dames intel·lectuals». *Estudis Universitaris Catalans: Homenatge a Antoni Rubió i Lluch*. 20, vol. I, pp. 405-417.

MÖLK, U., «Chanson de femme, trobairitz et la théorie romantique de l'origine de la poésie lyrique européenne». *Atti del secondo congresso internazionale de la AIEO*, vol.I, Turín, 1993, pp.243-254.

MUSSONS, A.M, «Dona, lírica i representació», *Mot, so i razó*, 2003, pp. 55-64.

PADEN, W.D., *The Voice of Trobairitz*. University of Pennsylvania Press, 1989, (artículos de varios investigadores).

PÉREZ PRIEGO, M. A., *Poesía femenina en los cancioneros*. Madrid: Castalia, 1989. (Biblioteca de escritoras).

RIEGER, A., «*Ins e? cor port, dona, vostra faisso*. Image et imaginaire de la femme à travers l'enluminure dans les chansonniers de troubadours», *CCM*, XXVIII, 4, 1985, pp. 385-415.

RIQUER, I. de, «"Tota dona val més can letr'apren"», en *Mujeres y Literatura*. Universitat de Barcelona: P.P.U., 1994, pp. 19-38.

RIQUER, I. de, «Las trobairitz provenzales en el Fin de Siglo». *Lectora. Revista de dones i textualitat*, 3, 1997, pp. 27-37.

RIQUER, I. de, «Las trobairitz». En *Breve historia feminista de la literatura española (en lengua catalana, gallega y vasca)*. Barcelona: Anthropos, 2000,pp.27-39.

RIQUER M. de, *Los trovadores. Historia literaria y textos*, 3 vols., Barcelona, 1975; i reimp.

TYSSENS, M., «La cançó de dona en llengua d'oïl», *Mot, so i razó*, 2003, pp. 71-83.

MARIA DE FRANCIA, *Lais*. Ed. bilingüe de A.-Mª HOLZBACHER. Barcelona: Sirmio, 1992.
MARIA DE FRANCIA, *Lais*. Trad. de C. ALVAR. Madrid: Alianza Editorial, 1995.
MARIA DE FRANCIA, *Lais*. Trad. de L.A. de CUENCA. Madrid: Ediciones Siruela, 1987.
MARIA DE FRANÇA, *Lais*. Trad. de J. JUBANY. Barcelona: Quaderns Crema, 1981.
MÉNARD, Ph., *Les lais de Marie de France*. París: P.U.F., 1979.
RIQUER, M. de, «La aventure, el lai y el conte en María de Francia». *Filologia romanza*, II, 1955, pp.1-19 i a *Suplementos Anthropos, Antologías temáticas* 12, 1989, pp.33-41.
SIMÓ, M., «El don de la oscuridad en el prólogo de los Lais de María de Francia», en *Traducir la Edad Media. La traducción de la literatura medieval románica*. Granada: Universidad de Granada, 1999, pp. 333-349.

Codi 201403

LA VEU FEMENINA A LES LITERATURES LUSÒFONES

1. Objectius docents

L'objectiu de l'assignatura és oferir als alumnes les eines teòriques de la ginocrítica a partir d'un estudi detallat d'algunes obres cabdals d'un ventall d'escriptores representatives de l'àmbit lusòfon.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonaments de ginocrítica

2. Portugal

2.1 Un precedent: Florbela Espanca.

2.2 *Novas cartas portuguesas*, l'irrupció del feminisme de combat a Portugal.

2.3. Teolinda Gersão: *A Árvore das Palavras*

3. Brasil

Clarice Lispector: *A Hora da Estrela*-Selecció de contes i altres fragments

Patrícia Melo: *Inferno*

4. Moçambic

4.1 Paulina Chiziane: *Niketche. Uma história de poligamia*.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final. Es valorarà la realització d'un treball monogràfic.

4. Bibliografia docent

ARMSTRONG, N., *Deseo y ficción doméstica*, Madrid, Cátedra-Universitat de València-Instituto de la Mujer, 1991

CIXOUS, H., "La hora de Clarice Lispector (A la luz de una manzana. El autor en verdad)" in *La risa de la medusa. Ensayos sobre la escritura*, Barcelona, Anthropos-Dirección General de la Mujer-Universidad de Puerto Rico. 1995.

DÍAZ-DIOCARETZ, M. i I. ZAVALA (coords.), *Breve historia feminista de la literatura española. I. Teoría feminista: discursos y diferencia*, Barcelona, Anthropos, 1993.

JOAQUIM, T., *Menina e Moça. A construção social da feminilidade*, Lisboa, Fim de Século, 1997.

MAGALHÃES, I. Allegro, *O sexo dos textos*, Lisboa, Caminho, 1995.

MACHADO, R. H. de Oliveira, "Spinning Form: Reading Clarice Lispector" in S. Sellers (ed.), *Writing Differences: Readings from the Seminar of Hélène Cixous*, Nova York, St. Martin's Press, 1988, pp. 98-112.

MOI, T., *Teoría literaria feminista*, Madrid, Cátedra, 1988.

NUNES, B., "Clarice Lispector ou o naufrágio da introspecção", *Colóquio-Letras* nº 70 (1982).

SOARES, F., *Notícia da Literatura Africana*, Lisboa, IN-CM, 2001.

SUÁREZ BRIONES, B., M. B. MARTÍN LUCAS i M. J. FARIÑA BUSTO (eds.), *Escribir en femenino. Poéticas y políticas*, Barcelona, Icaria, 2000.

VV. AA., *La narrativa en lengua portuguesa de los últimos cincuenta años*, Madrid, Universidad Complutense, 2001 (*Revista de Filología Románica*. Anejos, Anejo II-2001).

Codi 209304

LES ARTS A FRANÇA

1. Objectius docents

Utilitzant els grans models de l'imaginari occidental, des de l'edat mitjana fins als nostres dies, presentació dels fets artístics més rellevants en els camps de les belles arts, de la música i de l'arquitectura així com, eventualment els de la decoració. Tot allò en paral·lel amb el pensament i els fets literaris corresponents a França.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Romànic i gòtic

Renaixement i barroc

Classicisme i neoclassicisme

Romanticismes

Impressionisme i simbolisme

Futurisme, cubisme, l'art dels surrealistes

L'art d'entre guerres: l'estil Arts Déco.

Modernitat i postmodernitat.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'estudiant haurà de demostrar uns coneixements generals mínims, del nivell d'una bona enciclopèdia sobre el conjunt del programa; l'avaluació d'aquests coneixements es farà mitjançant un test. Opcionalment, i per optar a una millor qualificació, podrà realitzar un treball de síntesi sobre un tema proposat pel professor

4. Bibliografia docent

- Totes les obres de consulta de caràcter general, del tipus de la *Gran Enciclopèdia catalana*, podran aportar les dades necessàries.
- Per les monografies i el treball de síntesi, una bibliografia més específica serà indicada en el moment oportú.

5. Observacions

El curs es farà en llengua catalana.

Codi 208429

LES BASES DE DADES PER ALS ESTUDIS FILOLÒGICS

1. Objectius docents

Introducció a la confecció i utilització de les bases de dades i a la seva aplicació als estudis filològics.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Finalidad de una base de datos para estudios filológicos: la lexicometría, la lexicografía, las concordancias, el análisis gramatical. Las bases de datos en el estudio diacrónico de la lengua.
2. Ejemplos de programas y de bases de datos existentes.
3. Creación de una base de datos. Del texto a la base de datos. Criterios de delimitación de unidades.
4. Gramática y bases de datos. La lematización. Nociones de programación.
5. Posibilidades de explotación de una base de datos lematizada. Comparación de vocabularios. Utilización de la base como "diccionario" (o memoria gramatical) para nuevas lematizaciones. Estudio lexicométrico. Estudio lexicográfico. Las bases de datos interrelacionadas. Contextualización: análisis de concordancias.
6. Presentación e interpretación de los datos.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà a partir de les tasques desenvolupades a classe i d'un treball final.

4. Bibliografia docent

Blecua, J. M., G. Clavería, C. Sánchez y J. Torruella (eds.) (1999): *Filología e informática. Nuevas tecnologías en los estudios filológicos*, Barcelona, Seminario de Filología e Informática de la U. Autónoma de Barcelona y Ed. Milenio.

Calvo Pérez, J. (ed.) (1991): *Lingüística aplicada y tecnología*, València, Universitat de València.

Clavería, G. y C. Sánchez Lancis (1996): "Lingüística aplicada y lingüística histórica: la aplicación de las bases de datos informáticas al estudio histórico de la lengua", *Nuevos Horizontes de la Lingüística Aplicada. Actas del XII Congreso Nacional de la Asociación Española de Lingüística Aplicada*. (Eds. por J. Llisterra y D. Poch), Bellaterra, UAB, pp. 97-104.

Marcos Marín, F. y J. Sánchez Lobato (1988): *Lingüística aplicada*, Madrid, Síntesis.

Marcos Marín, F. (1996): *El comentario filológico con apoyo informático*, Madrid, Síntesis.

Martí, A., I. Castellón y M. Trullés (1994): "La lexicografía computacional. Representació i adquisició del coneixement lèxic", *Anuari de Filologia*, XVII-5, Barcelona, pp. 59-70.

Vidal Beneyto, J. (dir.) (1991): *Las industrias de la lengua*, Madrid, Pirámide.

5. Observacions

- Les classes seran de tipus pràctic i es faran a l'aula d'informàtica. El nombre d'alumnes es limitarà a la capacitat de l'aula.
- Es recomana haver cursat *Bases instrumentales para el estudio de la lengua española* i tenir uns certs coneixements d'informàtica.
- Donat que es tracta d'una assignatura pràctica, és imprescindible assistir a classe.

Codi 208410

LEXICOGRAFIA ESPANYOLA

1.Objectius docents

Análisis de diccionarios españoles a partir de los postulados de la lexicografía teórica actual.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Lexicografía práctica y lexicografía teórica
2. Los diccionarios del español en su historia.
3. Tipología de diccionarios.
4. Estructuras textuales en el diccionario.
5. Informaciones lexicográficas explícitas e implícitas.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se realizará una prueba escrita al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

AHUMADA, I.(1989): *Aspectos de lexicografía teórica*, Granada, Universidad de Granada.

ALVAR EZQUERRA, M. (1993): *Lexicografía descriptiva*, Barcelona, Biblograf.

CASARES, J. (1950/1992): *Introducción a la lexicografía moderna*, Madrid, CSIC.

HAENSCH, G. (1997): *Los diccionarios españoles en el umbral del siglo XXI*, Salamanca, Universidad de Salamanca.

HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, H. (coord.) (1994): *Aspectos de lexicografía contemporánea*, Barcelona, Biblograf.

MARTÍNEZ DE SOUSA, J. (1995): *Diccionario de lexicografía práctica*, Barcelona, Biblograf.

SECO, M. (1987): *Estudios de lexicografía española*, Madrid, Paraninfo.

Codi 202408

LEXICOLOGIA ALEMANYA

1. Objectius docents

Donar a conèixer els objectius i mètodes de descripció i recerca del lèxic, amb especial atenció a les qüestions del significat dins del context i la seva repercussió a l'aprenentatge i l'ensenyament de l'alemany com a llengua estrangera.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1) Lèxic i gramàtica: consideracions generals sobre el lèxic i la seva integració en una teoria lingüística.

- Àmbit de la lexicologia: relació amb la morfologia, la semàntica, la dialectologia, la història de la llengua. Dimensió social i funcional del lèxic. Variació i estil.

- Definicions de paraula i problemàtica, criteris de classificació dels mots en alemany; lexema i lexicó, aproximació computacional.

2) Semàntica lèxica: teories del significat, significat lèxic i significat actualitzat, referència i connotació, polisèmia; el coneixement lingüístic i la seva representació.

- Traducció i traductibilitat, perífrasis, context i ús.

- Relacions sintagmàtiques i paradigmàtiques: sinonímia, antonímia, heteronímia, incompatibilitat i complementarietat.

3) Models i teories de descripció i la seva projecció a DaF

- Anàlisi componencial del significat lèxic i gramatical.

- Teoria de prototipus.

- Teoria de camps lèxics i semàntics.

4) Lexicologia i lexicografia.

- Anàlisi onomasiològica i semasiològica.

- Aplicacions de la lexicografia computacional.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluaran els coneixements teòrics generals en un examen i la capacitat d'aplicar-los en un treball monogràfic. És fonamental l'assistència continuada i la participació activa a classe.

4. Bibliografia docent

Aitchison, Jean. 1996. Words in the mind: an introduction to the mental lexicon. Oxford: Blackwell

Cabré, M. Teresa. 1994. A l'entorn de la paraula. (I) Lexicologia general. València: Univ. de València

Cruse, D.A. 1995. Lexical Semantics. Cambridge: Cambridge University Press.

Lutzeier, Peter Rolf. 1995. Lexikologie. Ein Arbeitsbuch. Tübingen: Stauffenburg.

Kleiber, Georges. 1993. Prototypensemantik. Eine Einführung. Tübingen: Gunter Narr.

Ooi, Vincent B. 1998. Computer Corpus Lexicography. Edinburgh : Edinburgh University Press.

Schippan, Thea. 1992. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemeyer.

Schwarz, Monika / Jeannette Chur. 1996. Semantik. Ein Arbeitsbuch. Tübingen: Gunter Narr

5. Observacions

Per cursar aquesta assignatura és convenient haver superat "Llengua alemanya V" i "Llengua alemanya VI", així com "Introducció a la Lingüística alemanya" i alguna de les assignatures de "Morfologia alemanya".

Codi 207408

LEXICOLOGIA CATALANA

1. Objectius docents

Presentar als alumnes els conceptes fonamentals de la morfologia lèxica no flexiva i introduir-los en la descripció dels aspectes més rellevants de la formació de paraules (derivació, composició i sintagmació) en català.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Conceptes fonamentals

1.1. Concepte de mot

1.2. Estructura dels mots

1.3. La creativitat lèxica

2. Morfologia lèxica catalana

2.1. La derivació per sufix

2.2. La derivació per prefix

2.3. La composició

2.4. Altres recursos de formació de mots

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen a final de curs i comentari escrit de dos articles.

4. Bibliografia docent

BADIA MARGARIT, A. M. (1962), Gramàtica catalana, 2, Gredos, Madrid, cap. IX.

CABRÉ, M. T. (1994), A l'entorn de la paraula, Servei de Publicacions de la Universitat de València, València, 2 vols.

FABRA, P. (1956), Gramàtica catalana, Teide, Barcelona, caps. 6 i 7.

MASCARÓ, J. (1986), Morfologia, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

5. Observacions

Recomanacions: Lingüística Descriptiva Catalana, Fonologia Catalana I.

1. Objectius docents

Descripción de las unidades léxicas del español y de sus procesos de formación.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Marco teórico e histórico.
2. Procesos de formación de palabras en español.
3. Derivación. Prefijación. Sufijación. Tipos de sufijación: no transcategorizadora (sufijación apreciativa) y transcategorizadora (nominalización, adjetivación, verbalización, adverbialización). Infijación. Parasíntesis.
4. Composición. Tipos y criterios. Lexicalización. Estructura semántica, sintáctica y morfológica de la composición.
5. Organización del léxico español.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se valorará la participación y los conocimientos adquiridos. Se realizará una prueba al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

- ALMELA, R. (1999), *Procedimientos de formación de palabras en español*, Barcelona, Ariel.
- BOSQUE, I.-DEMONTÉ, V. (dir.) (1999), *Gramática descriptiva de la lengua española*, vol. 3, caps. 66-78, Madrid, Espasa, pp. 4305-5075.
- BOSQUE, I.-PÉREZ HERNÁNDEZ, M. (1987), *Diccionario inverso de la lengua española*, Madrid, Gredos.
- CABRÉ, Mª T.-RIGAU, G. (1986), *Lexicología i semàntica*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- CASADO VELARDE, M. (1985), *Tendencias en el léxico español actual*, Madrid, Coloquio.
- GUERRERO RAMOS, G. (1995), *Neologismos en el español actual*, Madrid, Arco/Libros.
- LANG, M.F. (1990), *Formación de palabras en español*, Madrid, Cátedra, 1992.
- MARTÍNEZ DE SOUSA, J. (1984), *Diccionario internacional de siglas y acrónimos*, Madrid, Pirámide.
- MEDINA LÓPEZ, J. (1996), *El anglicismo en el español actual*, Madrid, Arco/Libros.
- MIRANDA, J.A. (1994), *La formación de palabras en español*, Salamanca. Ed. Colegio de España.
- MOLINER, M. (1998), *Diccionario de uso del español*, Madrid, Gredos.
- RAE (1992), *Diccionario de la lengua española*, Madrid, Espasa Calpe.
- SCALISE, S. (1984), *Morfología generativa*, Madrid, Alianza Universidad, 1987.
- SERRANO, D. (1995), *Las formaciones parasintéticas en español*, Madrid, Arco/Libros.
- VARELA ORTEGA, S. (1990), *Fundamentos de morfología*, Madrid, Síntesis, 1992.
- VARELA ORTEGA, S. (ed.) (1993), *La formación de palabras*, Madrid, Taurus.

Codi 203303

LEXICOLOGIA I MORFOLOGIA ANGLESA

1. Objectius docents

Oferir una visió global de l'organització i l'estructura del lèxic de l'anglès.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'estructura del lèxic:

Classes de paraules. El lexema. Trets sintàctics i semàntics. Models lèxics.

2. Morfologia flexiva:

Les formes de les paraules. El morfema. Trets morfosintàctics. Implicacions sintàctiques i semàntiques.

3. Morfologia lèxica:

La formació de les paraules. Implicacions sintàctiques i semàntiques.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els alumnes realitzaran un examen final i, a criteri del professor, un o més treballs que s'entregaran puntualment.

4. Bibliografia docent

Poch, A., Hilferty, J. & Verdaguer, I., 1999. Lexicologia i Morfologia Anglesa. Text- Guia. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Katamba, F., 1993. Morphology. London: McMillan

Katamba, F., 1994. English Words. London: Routledge

Haspelmath, M., 2002. Understanding Morphology. London: Arnold

Carstairs-McCarthy, A., 2002. An Introduction to English Morphology. Edinburgh: Edinburgh University Press

Codi 311800

LINGÜÍSTICA

1. Objectius docents

Es proposen dos tipus d'objectius generals:

El primer es refereix a l'adquisició, per part dels alumnes, dels continguts inclosos en el temari de l'assignatura. Els alumnes han de familiaritzar-se amb els conceptes clau i els mètodes d'estudi més utilitzats en el domini de la lingüística actual. La consecució d'aquests objectius capacitarà els alumnes per aprofundir en qualsevol de les orientacions que li interessin en el transcurs de la seva activitat com a estudiant.

El segon objectiu és que els estudiants aprenguin a utilitzar els recursos bibliogràfics, informàtics i les fonts d'informació de què disposa la nostra universitat, que llegeixin els autors de primera mà i no es limitin als apunts de classe o a les ressenyes que apareixen als manuals.

Aquests objectius generals s'especifiquen en cadascun dels blocs de contingut.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Comunicació i llenguatge
2. La lingüística i el seu domini
3. El desenvolupament de la lingüística
4. Unitat i diversitat lingüístiques: universals del llenguatge i classificació de les llengües
5. Fonètica
6. Fonologia
7. Morfologia i semàntica lèxica
8. Sintaxi i semàntica de l'oració
9. Pragmàtica

3. Criteris i formes d'avaluació

Hi haurà tres tipus d'activitats d'avaluació

- (1) diagnòstica
- (2) d'assoliment d'objectius de l'assignatura i d'aprenentatge de continguts
- (3) de desenvolupament de l'assignatura.

(1) Per detectar quines són les idees i concepcions de l'alumnat, al principi de curs es realitzarà un qüestionari sobre alguns dels aspectes clau de l'assignatura.

(2) S'avaluarà l'assoliment d'objectius de l'assignatura pel que fa a les capacitats de reflexió i d'utilització de fonts d'informació i l'aprenentatge de continguts. L'avaluació es durà a terme de forma continuada. Així, es programaran activitats d'avaluació parcial durant el curs a més de l'examen final de l'assignatura.

L'avaluació estarà a càrrec del professor o professora i es durà a terme mitjançant treballs dirigits, proves escrites, etc.

Atès que l'avaluació té un paper formatiu s'aprofitaran els resultats de les avaluacions parcials tant per conèixer el progrés i la situació de cada estudiant i ajudar-lo en el cas que sigui necessari, com per ajustar l'enfocament de l'ensenyament a partir dels errors detectats.

(3) Per tal de captar les opinions de l'alumnat sobre l'interès, el nivell de detall, l'enfocament i la dedicació aplicada als diferents temes es passarà un qüestionari avaluatiu anònim d'aquests aspectes quan finalitzi el curs.

4. Bibliografia docent

Llibres

Cristal, D. (1987), *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge: Cambridge University Press. Trad. Castellana (1993-94) *Enciclopedia del lenguaje (de la Universidad de Cambridge)*. Madrid: Taurus.

Lyons, J.(1968), *Introduction to theoretical linguistics*. Cambridge/New York: Cambridge University Press. Traducció castellana (1971) *Introducción en la lingüística teórica*, Barcelona: Teide.

Radford, A., Atkinson, M., Britain, D., Clahsen, H., Spencer, A. (1999), *Linguistics. An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press. Traducció castellana (2000).

Fromkin, V. ed. *Linguistics. An introduction to Linguistic theory*. Oxford, UK: Blackwell Publishing.

Bloomfield, L. (1933), *Language*. New York: Holt, Rinehart & Winston. Trad. Catalana (1978), *El llenguatge*. Barcelona: Seix Barral.

Sapir, E. (1921), *Language. An Introduction to the Study of Speech*. New York: Harcourt Brace & Co. Traducció catalana (1985) *El llenguatge. Introducció a l'estudi de la parla*. Barcelona: Empúries.

Altres

Fent lingüística per internet: <http://www.bib.ub.es/www8/0agr91.htm>>

Codi 202103

LINGÜÍSTICA ALEMANYA

1. Objectius de l'assignatura

Reconèixer els àmbits i els objectius de la recerca lingüística amb especial atenció al seu desenvolupament i rellevància en els països de parla alemanya.

Aplicar els mètodes i procediments presentats a l'anàlisi i descripció de la llengua alemanya

Contrastar la terminologia lingüística coneguda en la llengua materna amb la terminologia en alemany

Desenvolupar la capacitat d'exposar oralment en alemany el procediment i el resultat del treball autònom realitzat, de compartir dubtes i interrogants sorgits al llarg del treball i de valorar les aportacions dels altres.

Aprendre i aplicar les convencions bàsiques de l'escriptura acadèmica en lingüística alemanya (citació de fonts, referències bibliogràfiques, etc).

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

I. Consideracions sobre la comunicació i el llenguatge i les perspectives d'estudi

0. Reflexions prèvies sobre el llenguatge, la llengua i la comunicació.

1. Les ciències del llenguatge

2. Llengua i comunicació

3. Semiòtica

4. Lingüística cognitiva

5. Àmbits i disciplines lingüístiques

II. Aproximació a l'estudi del sistema de la llengua alemanya

6. Bases de fonètica i fonologia de l'alemany: fonètica articuladòria, sistema vocàlic i consonàntic de l'alemany, fenòmens suprasegmentals, possibilitats de la fonologia comparada.

7. Morfologia: el mot, classes de mots, el morfema, tipologia, mecanismes de flexió i composició.

8. Sintaxi: el concepte Satzglied, la gramàtica de dependències, distinció entre complements obligatoris, facultatius i indicacions lliures, presentació de gramàtiques de l'alemany

9. Semàntica i lexicologia: semàntica lèxica i semàntica oracional, formes de representació del significat, la teoria dels camps semàntics, l'anàlisi componencial i la teoria de prototipus.

III. Aproximació a l'estudi de l'ús de la llengua alemanya

10. Pragmàtica i anàlisi conversacional: la teoria dels actes de parla, mètodes d'anàlisi de conversa, la lingüística del text.

11. Sociolingüística: qüestions de dialectologia de l'alemany; lingüística feminista alemanya.

12. Psicolingüística: adquisició de l'alemany com a segona llengua (DaF).

3. Avaluació

Per als estudiants que han assistit i participat regularment a les sessions presencials del curs, es preveu realitzar una avaluació progressiva basada principalment en les activitats següents que formen part del curs mateix:

-participació en les classes teòriques i pràctiques

-exposicions orals de treballs en relació amb el contingut de l'assignatura

-lliurament de la versió escrita dels treballs presentats

-exercicis / tests després de cada bloc

Els exercicis que es fan a cada sessió (recollits al Text-Guia sota *Fragen & Aufgaben*) estan pensats com una forma d'autoavaluació i control dels punts tematitzats al llarg de la sessió i serveixen també per anar-se familiaritzant amb el tipus d'avaluació pel que fa a activitats i criteris. La forma concreta de qualificació – en aquest format progressiu – però es discutirà i fixarà durant les primeres sessions del curs, en funció del nombre de participants i de les

preferències expressades. Generalment, la fórmula preferida ha estat: exposició oral + versió revisada i redactada + 2 tests

Els estudiants que no han pogut seguir el curs amb regularitat o que volen una avaluació global final, sempre poden acollir-se al dret de l'examen final (Cap. III Art. 13). La data de l'examen final la fixa el consell d'estudis de la Facultat i normalment és publicat a la Guia de l'Estudiant del curs (Cap. II Art. 7). El tipus d'examen, que respon igualment als criteris d'avaluació esmentats, es pot veure a l'annex del TextGuia sota *models d'exàmen*.

4. Fonts d'informació bàsica

Pel que fa a la descripció del curs, el disseny de les activitats i al su suport metodològic:
FERNÁNDEZ-VILLANUEVA, M. (2000): Introducció a la lingüística alemanya. Barcelona: Ed. Universitat de Barcelona. (=Textos docents 216)

Pel que fa a continguts i referències bibliogràfiques per al treball autònom i el treball dirigit:
Com orientació, es recomana que abans de començar el curs es faci una ullada a la següent bibliografia bàsica en alemany disponible a la biblioteca:

BUßMANN, H. (1990): Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart: Kröner
KÖNIG, W. (1998): dtv-Atlas zur deutschen Sprache. München: dtv
GROSS, H. (1998): Einführung in die germanistische Linguistik. München: Iudicum.
LEWANDOWSKI, TH. (1990): Linguistisches Wörterbuch. Heidelberg, Wiesbaden: Quelle & Meyer. 3 Bd.
LINKE, A / NUSSBAUMER, M / PORTMANN, P.R (1996): Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer.
MEIBAUER, J. ET AL (2002): Einführung in die germanistische Linguistik. Stuttgart, Weimar: Metzler.
VATER, H. (1996): Einführung in die Sprachwissenschaft. München: Fink (UTB 1799)

Els materials específics de lectura-estudi estan dins la bibliografia general o en part en l'apartat *Material, Überlegungen, Anregungen* de les unitats temàtiques del Text-Guia. Es tracta de fragments d'articles o d'articles sencers si no són massa llargs, propostes visuals de presentació d'una disciplina o d'un àmbit d'estudi, exemples d'anàlisi comentats que poden servir d'il·lustració o exemple.

5. Recomanacions

La sessió presencial és, de fet, una forma de treball col·laboratiu, de posta en comú i intercanvi d'informació sobre què s'ha trobat i com s'ha anat treballant autònomament. Les exposicions orals, que sovint espanten als estudiants, no són més que *Referate* (la paraula ve del *verb referieren: berichten, was gemacht worden ist*), és a dir, cada estudiant explica què ha fet, quin tema s'ha plantejat, com ho ha fet, quines dificultats ha tingut i ho il·lustra mostrant uns exercicis o unes definicions i com les ha anat formulant i resolent o en quin punt no ha pogut seguir endavant, tot i que ha buscat ajudes a la bibliografia docent o ha consultat altres fonts.

Per evitar que la manca de pràctica en aquesta mena d'activitats (exposicions orals, elaboració de treballs escrits, treball autònom) i les inseguretats lingüístiques normals pròpies dels estudiants de Filologia Alemanya de 1er cicle, al Text-Guia hi ha una part amb materials de suport metodològic que s'han elaborat com ajut per

- superar inseguretats i bloquejos de començament (Cap. 1),
- plantejar el treball autònom en termes realistes (Cap. 1),
- recollir la informació, avaluar-la i destriar-la (Cap. 3),
- preparar l'exposició oral pensant en l'audiència (Cap. 1),
- superar nervis i bloquejos davant la presentació oral en alemany (Cap. 1),
- facilitar la intervenció en la discussió posterior en alemany (Cap. 2) i

-avaluar els resultats del procés d'aprenentatge (Cap. 4).

Codi 203210

LINGÜÍSTICA APLICADA ANGLESA

1. Objectius docents

L'adquisició dels conceptes bàsics de la lingüística aplicada, la seva ubicació dins de les ciències del llenguatge i les àrees de treball de major rellevància i interès a l'actualitat.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Els continguts del curs estan distribuïts en quatre blocs. En el primer bloc s'analitzen els orígens de la disciplina i les seves relacions amb àrees com l'ensenyament de la llengua anglesa, així com l'estatus actual de la Lingüística Aplicada. El segon bloc està dedicat als estudis psicolingüístics: adquisició, processament i trastorns del llenguatge. El tercer bloc s'ocupa del plurilingüisme, especialment en països de parla anglesa i des d'un punt de vista educatiu. Finalment el quart bloc correspon a totes les altres àrees de la Lingüística Aplicada que no són objecte de presentació a classe per part del/de la professor/a, però que són preparades pels alumnes en grups.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es realitzarà a través d'un examen final de la matèria, així com a partir del treball preparat en grups i la seva exposició a la classe.

4. Bibliografia docent

El curs es basarà en el Text-guia preparat per a aquesta assignatura, i un conjunt de lectures recomanades que es proporcionaran al començament de curs. Obres de referència seran:

GRABE, W. & R.B. KAPLAN (Eds.) 1992. *Introduction to Applied Linguistics*. Reading, MA: Addison-Wesley Publishing Company.

JOHNSON, R.K. & JOHNSON, H. (Eds.) 1998. *Encyclopedic Dictionary of Applied Linguistics. A Handbook for Language Teaching*. Blackwell.

RICHARDS, J.C., PLATT, J. & PLATT, H. 1992. *Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics*. Longman.

Codi 207105

LINGÜÍSTICA APLICADA CATALANA

1. Objectius docents

1. Conèixer els diferents camps d'estudi de la lingüística aplicada, centrant l'atenció en les àrees d'intersecció en què conflueixen la lingüística i altres disciplines.
2. Prendre consciència de la gamma d'aplicacions dels diferents camps de la lingüística.
3. Familiaritzar-se amb les tècniques d'anàlisi aplicades, és a dir amb les tasques que combinen aspectes teòrics i pràctics.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció a la lingüística aplicada
2. Llengua, pensament i cervell
3. Llenguatge, educació i ensenyament
4. Llenguatge, cultura i societat
5. Indústries de la llengua i noves tecnologies

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant una prova escrita en què es tindran en compte tant els aspectes pràctics com els teòrics.

4. Bibliografia docent

CABRÉ, M. T. , PAYRATÓ, LL eds. (1990), *La lingüística aplicada. Noves perspectives, noves professions, noves orientacions*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona/Fundació Caixa de Pensions.

CUENCA, M. J. (1992), *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*. València: Tàndem.

FERNÁNDEZ PÉREZ, M. ET AL. (1996), *Avances en lingüística aplicada*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela.

PAYRATÓ, LL (1997), *De professió lingüista. Panorama de la lingüística aplicada*. Barcelona: Empúries.

SERRA, M., SOLÉ, R., SERRAT, E., APARICI, M. (2000), *La adquisición del lenguaje*. Barcelona: Ariel.

Codi 611203

LINGÜÍSTICA APLICADA I

1. Objectius docents

1) Informar de manera general i succinta sobre les aplicacions de la lingüística a distints àmbits de contingut i professionals 2) Profunditzar en les aplicacions l'àmbit educatiu per a descriure i interpretar (a) el paper del llenguatge en els processos d'ensenyament /aprenentatge i el paper de l'ensenyament/aprenentatge en el coneixement lingüístic (b) el desenvolupament lingüístic dels educands.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Panorama general de la lingüística aplicada.
2. Aplicacions de la lingüística a l'educació.
  - 2.1. Les metodologies d'investigació i les categories d'anàlisi.
3. Llenguatge i coneixement.
  - 3.1. El coneixement del llenguatge. Qüestions de maduració, adquisició i/o aprenentatge; especificitat i/o generalitat de domini.
  - 3.2. El paper del llenguatge en l'adquisició de coneixements no lingüístics: Contribució instrumental i epistèmica.
4. Llenguatge i "saber de lletra".
  - 4.1. Repertori lingüístic i flexibilitat retòrica .
  - 4.2. El paper de l'alfabetització i la cultura escrita en el desenvolupament d'aspectes gramaticals, discursius i metalingüístics.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un treball d'aplicació i un examen final

4. Bibliografia docent

- Altmann, G. (1999) *La ascensión de Babel. Una incursión en el lenguaje, la mente y el entendimiento*. Barcelona. Ariel
- Clark, A. (1999) *Esta Ahí*. Barcelona. Paidós
- Halliday, M.A.K (1993) Towards a language-based theory of learning. *Linguistics and Education*, 5, 93-116.
- Nippold, M.A. 1998. *Later language development: the school-age and adolescent years*. Austin, Texas: Pro-Ed.
- Payrató, L.(1997) *De professió lingüista*. Empúries.
- Ravid, D. y Tolchinsky, L. (2001). Developing linguistic literacy: A comprehensive mode. *Journal of Child Language*.
- Spolsky, Bernard (Ed.), (1999) *Concise Encyclopedia of Educational Linguistics*. Elsevier Science Ltd. (Pergamon), Oxford, UK.

Codi 611204

LINGÜÍSTICA APLICADA II

1. Objectius docents

Aportacions de la lingüística per a l'anàlisi dels textos propis dels àmbits educatius.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El llenguatge en els textos acadèmics.
  - 1.1. Models d'anàlisi dels textos acadèmics.
  - 1.2. Models de comprensió i estudis evolutius.
  - 1.3. Models de producció i estudis evolutius.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis de anàlisi de textos i un examen final

4. Bibliografia docent

- Britton, J. (1995). Understanding expository text: Building mental structures to induce insights. In M. A. Gernsbacher (Ed.), *Handbook of Psycholinguistics*. Academic Press.
- Halliday, M.A.K & Hassan, R. 1985/1989. *Language, context and text: aspects of language in a social-semiotic perspective*. Oxford: Oxford University Press.
- Spolsky, Bernard (Ed.), (1999) *Concise Encyclopedia of Educational Linguistics*. Elsevier Science Ltd. (Pergamon), Oxford, UK.
- Tannen, D. (1985). Relative focus on involvement in oral and written discourse. In P. D. Olson, N. Torrance & A. Hilyard (Eds), *Literacy, Language and Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Codi 213415

LINGÜÍSTICA BASCA

1. Objectius docents

Aprofundir i consolidar els coneixements adquirits a l'assignatura "Basc com a 2ª Llengua i la seva literatura" i "Llengua Basca". Adquirir uns coneixements bàsics sobre les qüestions essencials de la Lingüística i de la Filologia basca. Comprensió i traducció de textos escrits i orals de la literatura basca contemporània.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 2.1. Aprofundiment dels coneixements de morfosintaxi.
- 2.2. L'oració composta: oracions subordinades complexes.
- 2.3. Continuació en l'estudi del sistema verbal:
- 2.4. Comentari lingüístic de textos bascos.
- 2.5. Introducció a la Filologia basca: els dialectes i el euskara batua; relacions de parentesc, etc. Tot això es durà a terme en combinació amb lectures de textos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball a classe amb avaluació contínua i examen final que inclourà una prova de comprensió de textos escrits.

4. Bibliografia docent

- Atxaga, B. Groenlandiako lezioa. Erein. 1998.
Atxaga, B. Obabakoak. Erein. 1988.
Estornes Lasa, B. Sobre historia y orígenes de la lengua vasca, Auñamendi, Donostia. 1967.
Euskaltzaindia. Euskal Gramatika Laburra: Perpaus Bakuna. Bilbao, 1993.
García de Cortazar, F. Historia del País Vasco, [4ª ed.] Txertoa, Donostia. 1997.
Hualde, J. I., J. A. Lakarra & R. L. Trask (ed.). Towards a history of Basque language, John Benjamins, Amsterdam-Philadelphia. 1995.
Mujika, J. A. Bakarka 4. Elkar, 1997.
Saizarbitoria, R. Bihotz bi. Gerrako kronikak. Erein. 1996.
Saizarbitoria, R. Hamaika pauso. Erein. 2000.
Torrealdei, J. M. Euskal kultura gaur: liburuaren mundua, Jakin, Oñati. 1997.
Trask, L. The history of Basque. London - New York, Routledge. 1996.
VOX. Oinarrizko Hiztegia. Euskara-Gaztelania/Castellano-Euskara. Vox, 1999.
Zubiri, I. Gramática didáctica del euskara. Didactiker, 1994.

5. Observacions

Es recomana haver cursat "Basc com a 2ª Llengua i la seva literatura" i "Llengua Basca".

Codi 203407

LINGÜÍSTICA COGNITIVA ANGLESA

1. Objectius docents

Analitzar l'anglès des del punt de vista de la lingüística cognitiva.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Aquesta assignatura aprofundirà en la gramàtica, el lèxic i el discurs de l'anglès en connexió amb els temes següent:

1. Introducció a la lingüística cognitiva

2. Llenguatge, pensament i cultura

3. Percepció i conceptualització:

Atenció

Perspectiva

4. Categorització i esquemes de coneixement

La teoria dels prototipus

Categories de nivell bàsic

5. Llenguatge i pensament no literals

Metàfora

Metonímia

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en un examen final i/o treball(s) a criteri del professor.

4. Bibliografia docent

Bàsica:

Cuenca, M.J. & J. Hilferty. 1999. Introducció a la lingüística cognitiva. Barcelona: Ariel.

Lee, D. 2001. Cognitive Linguistics. Oxford: Oxford University Press.

Taylor, J.R. Cognitive Grammar. Oxford: Oxford University Press.

Ungerer, F. & H.-J. Schmid. 1996. An Introduction to Cognitive Linguistics. London: Longman.

Recomanada:

Lakoff, G. & M. Johnson. 1980. Metaphors We Live By. Chicago: University of Chicago Press.

Tomasello, Michael (ed.). 1998. The New Psychology of Language: Cognitive and Functional Approaches to Language Structure. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

5. Observacions

Es recomana complementar aquesta assignatura amb Lexicologia i Morfologia Anglesa i Sintaxi Anglesa.

Codi 611205

LINGÜÍSTICA COMPUTACIONAL I

1. Objectius docents

Introduir l'alumne en el maneig computacional del llenguatge. Anàlisi de la problemàtica que presenta el processament del llenguatge natural a nivell morfològic, sintàctic, lèxic i semàntic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció

- 1.1. Àrees de recerca
- 1.2. Breu història de la Lingüística Computacional
- 1.3. Aplicacions de la Lingüística Computacional
- 1.4. Els diferents mòduls de processament del Llenguatge Natural
- 1.5. L'ambigüitat del Llenguatge Natural i el concepte de subllenguatge

2. Aplicacions

- 2.1. Edició i correcció de documents. La verificació ortogràfica; la verificació gramatical; la verificació estilística
- 2.2. Interfícies en llenguatge natural. Evolució històrica. Funcionalitat. Arquitectura de les ILN
- 2.3. Classificació de documents. Tècniques de classificació
- 2.4. Extracció d'informació. Tècniques d'extracció d'informació
- 2.5. Recuperació d'informació. Tècniques de recuperació d'informació
- 2.6. Confecció de resums. Generació de textos
- 2.7. Traducció Automàtica. Sistemes de TA. Components dels sistemes de TA. Estratègies de traducció automàtica

3. Lingüística de corpus

- 3.1. Constitució de corpus. Tipologia
  - 3.2. Tipus d'anàlisi
  - 3.3. Aplicacions de la lingüística de corpus
  - 3.4. El problema de l'estandardització
- #### 4. Anàlisi Morfològica
- 4.1. En què consisteix l'anàlisi morfològica
  - 4.2. Problemes que planteja: homògrafs, derivats, etc.
  - 4.3. Sistemes d'anàlisi morfològica
- #### 5. Anàlisi Sintàctica(I)
- 5.1. Gramàtiques formals
  - 5.2. El concepte d'analitzador

3. Criteris i formes d'avaluació

Realització d'un treball pràctic de PLN. Realització d'un examen final

4. Bibliografia docent

Allen, J. (1995) *Natural Language Understanding*. Menlo Park, California: Benjamin Cummings.

Grishman, R. (1986) *Computational Linguistics: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press. Traducció cast.: ed. Visor.

Martí, M. A. (ed) (1999) *Llengua catalana IV. Tecnologies de la Llengua*, Edicions de la UOC.

Martí, Ma. i I. Castellón (2000) Tema 1 de *La Lingüística Computacional*, Edicions UB.

Hutchins, W.J. & H.L., Somers, (1992) *An Introduction to Machine Translation*, Londres: Academic Press.

McEnery and Wilson (1997) *Corpus Linguistics*, Edinburgh University Press.

Codi 611410

LINGÜÍSTICA COMPUTACIONAL II

1. Objectius docents

Aprofundir en les tècniques de processament del llenguatge. Concretament es tractaran l'anàlisi sintàctica, semàntica i pragmàtica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Anàlisi Sintàctica. Llenguatges formals i formalismes gramaticals (2)

1.1. Llenguatges formals

1.2. Formalismes gramaticals

1.2.1. Característiques dels formalismes d'unificació

1.2.2. La gramàtica d'estructura de frase generalitzada

1.2.3. La gramàtica d'estructura de frase regida pel nucli

1.2.4. La gramàtica funcional lèxica

2. Lexicografia computacional

2.1. Contingut dels lexicons computacionals

2.2. Representació del coneixement lèxic

2.3. Adquisició de coneixement lèxic

2.3.1. Els projectes WordNet i Acquilex

3. Representació i interpretació semàntiques

3.1. Llenguatges de representació del coneixement.

3.2. Procés d'interpretació.

3.2.1. Unificació

3.2.2. Càlcul lambda

4. Problemes de pragmàtica en el PLN

4.1. Tractament de l'anàfora i l'el·lipsi;

4.2. Els marcadors del discurs: l'estructuració del text

3. Criteris i formes d'avaluació

Realització d'un treball pràctic de PLN sobre l'anàlisi sintàctica i pragmàtica.

Realització d'un examen final

4. Bibliografia docent

ALLEN, J. Natural Language Understanding The Benjamin/Cummings Publishin Company Inc.

Boguraev, B. i E. Briscoe (1989) Computational Lexicography for Natural Language Processing. London: Longman; New York: John Wiley & Sons.

Dale, R., H. Moisl i H. Somers (eds.) (2000) Handbook of Natural Language Processing. Marcel Dekker, New York.

Sells, P. (1985) Lectures on Contemporary Syntactic Theories. CSLI, Standford, California.

Shieber, S. (1986) An Introduction to Unification-Based Approaches to Grammar. CSLI Lecture notes num. 4. Standford, California.

GRISHMAN, R. (1986) Computational Linguistics Cambridge University Press

RICH, E. (1991) Artificial Intelligence, McGraw-Hill, Nova York

Codi 203304

LINGÜÍSTICA CONTRASTIVA I (ANGLÈS-CATALÀ/CASTELLÀ)

1. Objectius docents

Reflexionar sobre l'anàlisi de l'anglès en relació al català i al castellà.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura presentarà conceptes lingüístics introductoris, fent èmfasi en la comparació i el contrast de l'anglès front al català i al castellà. Es prestarà especial atenció a l'organització fonològica, morfològica i lèxico-semàntica.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en un examen final i/o treball(s) a criteri del professor.

4. Bibliografia docent

Badia Margarit, A. 1962. Gramática catalana. Madrid: Gredos.

Bosque, I. & V. Delmonte. 1999. Gramática descriptiva de la lengua española. Madrid: Espasa.

Huddleston, R. & G.K. Pullum (eds.). 2002. The Cambridge Grammar of the English Language. Cambridge: Cambridge University Press.

Martínez Vázquez, M. (ed.). 1996. Gramática contrastiva inglés-español. Huelva: Universidad de Huelva.

Whitely, M.S. 1986. Spanish/English Contrasts: A Course in Spanish Linguistics. Washington, D.C.: Georgetown University Press.

5. Observacions

Es recomana complementar aquesta assignatura amb Lexicologia i Morfologia Anglesa.

Codi 207301

LINGÜÍSTICA DESCRIPTIVA CATALANA

1. Objectius docents

Donar una formació bàsica en lingüística general aplicada al català que permeti seguir sense dificultat les assignatures especialitzades dins l'àrea de lingüística catalana.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Llengua i descripció lingüística.
2. Fonètica.
3. Fonologia.
4. Morfologia.
5. Sintaxi.
6. Gramàtica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen únic al final del curs.

4. Bibliografia docent

HERNANZ, M.LI. i BRUCART, J.M. (1987), La sintaxis. Principios teóricos, Crítica, Barcelona.

HYMAN, L. (1975), Phonology: Theory and Analysis, Holt, Rinehart i Winston Nova-York, [versió cast: Fonología: Teoría y análisis, Paraninfo, Madrid, 1981].

MASCARÓ, J. (1985), Morfologia, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

MATTHEWS, P.H. (1974), Morphology, Cambridge University Press, Cambridge, [versió cast.: Morfología, Paraninfo, Madrid, 1980].

RAMOS, R. (1992), Introducció a la sintaxi, Tàndem, València.

Codi 213200

LINGÜÍSTICA ESLAVA

1. Objectius docents

Proporcionar als estudiants el coneixement de l'eslau antic i el rus antic com a eina útil en l'estudi de la filologia eslava.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció

Les llengües eslaviques modernes i el seu lloc dins les llengües indoeuropees. El parentiu entre les llengües eslaviques. Concepte de llengua protoeslava. L'eslau antic com la primera llengua escrita dels eslaus. Els alfabetos ciríl·lic i glagolític. La base dialectal de l'eslau antic. Concepte d'eslau antic, eslau eclesiàstic antic, eslau eclesiàstic, búlgar antic i rus antic.

2. Fonètica

Aspectes de l'estructura sil·làbica al protoeslau tardà i el seu reflex en l'eslau antic. Principals canvis fonètics del període protoeslau tardà. Sistema de fonemes vocàlics i consonàntics de l'eslau antic. Principals diferències entre l'eslau antic, l'eslau oriental i el meridional.

3. Gramàtica

Categories morfològiques del substantiu en l'aspecte diacrònic. Classificació dels substantius en funció del tipus de declinació i canvis històrics en el sistema de la declinació nominal. Els pronoms i la seva declinació. Història de l'adjectiu. Els numerals en l'eslau antic i la seva evolució. Sistema aspectual-temporal del verb de l'eslau antic. Història de les formes verbals personals i impersonals en la història del rus i les altres llengües eslaviques.

Característiques principals de la sintaxi de l'eslau antic i del rus antic. Concepte de datiu absolut. Construccions amb casos dobles. Història de l'oració complexa. Desenvolupament del mitjà de coordinació i subordinació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un control.

Un examen a final de curs que inclourà preguntes teòriques, exercicis semblants als fets a classe i una anàlisi de text.

4. Bibliografia docent

D'ús

Material aportat pel professor.

De consulta

TOVAR, A., *Antiguo eslavo. (Antiguo búlgaro.)* 2a ed. reelaborada, reformada y ampliada por Salustio Alvarado. Ed. de la Universidad Complutense. Madrid, 1987.

VAILLANT, A., *Manuel du vieux slave.* Institut d'Études Slaves. Paris, 1964 (i altres edicions).

VILLAR, F., *Los indoeuropeos y los orígenes de Europa. Lenguaje e historia.* Ed. Gredos. Madrid, 1991.

5. Observacions

Les classes es faran en rus.

Codi 611206

LINGÜÍSTICA HISTÒRICA

1. Objectius docents

Coneixement dels fonaments teòrics i metodològics de la lingüística històrica, i capacitació per avaluar i falsar, si cal, qualsevol proposta taxonòmica i de reconstrucció.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció a la lingüística històrica
2. Història de la lingüística històrica
3. L'altra història de la lingüística històrica
4. El canvi estructural
5. El canvi en el lèxic
6. La dimensió espacial del canvi lingüístic
7. El parentiu lingüístic
8. Llengua i història

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis o examen final

4. Bibliografia docent

AITCHISON, J. (1981) *Language change: progress or decay*: Cambridge University press, 2a. ed. 1991. trad. esp. ed. Ariel, Barcelona.

ANTTILA, R. (1972) *An introduction to historical and comparative linguistics*. Mac Millan, New York.

HOCK, H.H. & JOSEPH, B.D. (1996) *Language history, language change and language relationship. an introduction to historical and comparative linguistics*. Mouton de Gruyter. Berlin.

JUNYENT, M.C. & GRUP D'ESTUDI DE LENGÜES AMENAÇADES (1999) *La diversitat lingüística*. Eds. Octaedro, Barcelona

JUNYENT, M.C. (2000) *Lingüística històrica. Text-guia*. Edicions UB.

1. Objectius docents

Objectius de coneixement

Conèixer els diferents períodes històrics de Catalunya i les terres de parla catalana i la situació sociolingüística de cada època.

Saber les línies principals de l'evolució interna de la llengua des del seu origen llatí fins a l'actualitat.

Saber les aportacions de les altres llengües al català dins del marc temporal en què tingueren lloc.

Conèixer fons documentals i històrics (procedents d'arxius, museus, etc.), els quals constitueixen, en darrer terme, la base de la reconstrucció lingüística i històrica objecte del curs.

Objectius d'habilitats

Ser capaç de fer esquemes de lectures per tal que puguin servir de font d'informació.

Poder integrar i articular els coneixements adquirits a classe i els obtinguts de diferents fonts bibliogràfiques.

Ser capaç d'aïllar els trets pertanyents als diversos components de la llengua que apareixen en els textos —ens centrem bàsicament en els aspectes relatius a grafia, fonologia, morfologia, sintaxi, lèxic— i d'assenyalar si hi ha variació interna.

Poder exposar de manera ordenada les característiques lingüístiques d'un text i la seva diferència respecte a textos datats anteriorment i posteriorment —i, doncs, també respecte a l'estàndard i les varietats actuals.

Saber fer exposicions orals i escrites sobre una lectura de la qual el mateix alumne hagi elaborat prèviament una fitxa de contingut, de dimensions limitades, en forma d'esquema —preferiblement— o bé de guió o de breu resum, la qual pot ser utilitzada en el moment de realitzar l'exposició.

Objectius d'actituds

Conèixer i valorar el país i el seu passat.

Tenir interès pels fons documentals i històrics.

Valorar un coneixement dels temes basat en la informació aportada per estudis de tipus específic o bé en les dades concretes.

Capacitat de dialogar i d'intercanviar idees i interpretacions sobre determinats fets històrics i situacions sociolingüístiques.

Tenir interès per compartir amb la resta d'alumnes els coneixements adquirits.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'origen de la llengua catalana: l'adopció del llatí (S IIIaC-VdC)
2. La vinguda dels pobles germànics i els primers segles de presència àrab (S V-X)
3. L'aparició del català a l'escriptura (S IX-XII)
4. L'expansió i consolidació del català a l'Edat Mitjana (S XIII-XV)
5. La llengua a l'Edat Moderna (S XVI-XVIII)
6. L'inici de la recuperació cultural i lingüística (S XIX)
7. Entre la normalització i les vicissituds sociopolítiques adverses (S XX)
8. La lectura bibliogràfica com a font d'informació
9. El comentari lingüístic de textos: sincronia i diacronia

3. Criteris i formes d'avaluació

Un 40% de la nota correspondrà a una exposició escrita que versï sobre un dels set primers blocs temàtics.

Un 20% de la nota es refereix a les exposicions orals realitzades pels alumnes —de manera individual o en grups reduïts— en una sessió de classe.

Un 20% de la nota es destina a l'exposició escrita que realitzarà l'alumne sobre una de les lectures del bloc temàtic 8.

Un 20% de la nota correspon a l'avaluació sobre un comentari lingüístic d'un text; es tracta d'un exercici escrit.

La nota final de l'avaluació de l'alumne s'obté sumant els quatre exercicis indicats. Serà un requisit addicional per aprovar, però, que almenys tres dels exercicis esmentats tinguin una puntuació d'almenys el 50% del seu valor màxim.

D'altra banda, si es compleix el darrer requisit (és a dir, que almenys tres dels exercicis esmentats estiguin aprovats), els alumnes que realitzin el treball opcional sobre els fons (arxius, museus, etc.) podran augmentar la seva nota final en un màxim d'1.5 punts.

4. Bibliografia docent

DUARTE, C., MASSIP, M.À. (1984), *Síntesi d'història de la llengua catalana*. Barcelona: La Magrana.

FERRANDO, A., NICOLÀS, M. (1993), *Panorama d'història de la llengua catalana*. València: Tàndem.

LLEAL, C. (1992), *Breu història de la llengua catalana*. Barcelona: Barcanova.

MARCET, P. (1987), *Història de la llengua catalana*. 2 vols. Barcelona: Teide.

NADAL, J.M., PRATS, M., (1982), *Història de la llengua catalana. I. Dels orígens fins al segle XV*. Barcelona: Edicions 62.

Codi 611426

LINGÜÍSTICA I POÈTICA

1. Objectius docents

Introduir a l'estudi dels fets poètics des de la metodologia lingüística (especialment a partir de la perspectiva cognitivista). Els textos objecte d'estudi poden pertànyer tant a l'àmbit literari com al món de la publicitat, la premsa, les dites populars o qualsevol altre domini en què es manifesta una voluntat d'elaboració dels missatges.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

1. PART GENERAL: Lingüística i Poètica

1.0. Definició de "Poètica"

1.1. De la retòrica clàssica a la Lingüística moderna

1.2. Regles i restriccions

1.3. Comparació entre llenguatge poètic i discurs patològic

1.4. Les figures i el punt de vista lingüístic

2. PART MONOGRÀFICA: LA METÀFORA

2.1. La metàfora en l'ús quotidià i en la construcció poètica

2.2. La gènesi de la metàfora: l'aparició del llenguatge figurat

2.3. L'estructura de la metàfora

2.4. L'ús de la metàfora en els mitjans de comunicació

2.5. El corpus metafòric i la concepció i ordenació del món

3. Criteris i formes d'avaluació

Es proposarà l'alternativa entre un exercici personal (a partir de dos o tres temes del programa, fet amb materials) i la redacció d'un treball dirigit que serà comentat amb el professor. No es descarta, si l'alumnat així ho demana, la possibilitat d'un examen oral.

4. Bibliografia docent

ECO, Umberto (1985). "El signe de la poesia i el signe de la prosa", a *Dels miralls*. Barcelona, Destino, 323-347.

ECO, Umberto (1988). "Metàfora i semiosi", dins *Semiòtica i filosofia del llenguatge*. Barcelona, Laia, 139-191.

FABB, Nigel (1997). *Linguistics and Literature*. Oxford, Blackwell.

JAKOBSON, Roman (1958). "Lingüística i poètica", dins *Lingüística i poètica i altres assaigs*. Barcelona. Eds. 62, "Clàssics del pensament modern", 1989, pp. 37-78.

LAKOFF, Georges i Mark JOHNSON (1980) *Metaphors We Live By*. Chicago, The University of Chicago Press (trad. cast.: *Metáforas de la vida cotidiana*. Madrid, Cátedra, 1986).

SAPIR, Edward (1921). "El llenguatge i la literatura", dins *El llenguatge*, pp. 207-216. Barcelona, Empúries, 1985.

TUSON, Jesús (1990) *El llenguatge i el plaer. Incursions lingüístiques en terra literària*. Barcelona, Empúries.

Codi 204203

LINGÜÍSTICA INDOEUROPEA I

1. Objectius docents

Aproximar l'estudiant a la Lingüística Indoeuropea i a l'estudi del lèxic reconstruït com a instrument per a caracteritzar la cultura indoeuropea.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Panorama de les llengües i dels pobles indoeuropeus des de l'antiguitat fins als nostres dies.
2. Breu història de la recerca.
3. La reconstrucció del lèxic indoeuropeu.
4. Conseqüències extralingüístiques de la reconstrucció: la cultura indoeuropea.
5. La qüestió de la pàtria originària.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Prova escrita sobre els continguts teòrics de l'assignatura.

4. Bibliografia docent

BENVENISTE, É., *Le vocabulaire des institutions indoeuropéennes*. París, Ed. de Minuit, 1969 (2 vol.) [reimpr. 1985].

GAMKRELIDZE, T.V. – IVANOV, V.V., *Indo-European and Indo-Europeans I*. Berlín, Mouton de Gruyter, 1995.

GIACALONE RAMAT, A. - RAMAT, P. (ed.), *Las lenguas indoeuropeas* (trad. P. LINARES). Madrid, Cátedra, 1995.

MALLORY, J.P., *In search of the Indo-Europeans*. Londres, Thames, 1989 (reimpr. 1994).

MARTINET, A., *Des steppes aux océans. L'indo-européen et les "indo-européens"*. París, Payot, 1987.

POKORNY, J., *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*, I-II, Berna, Francke, 1951-1959, 1962-1969 (reimpr. Tubinga, Francke, 1994).

VILLAR, F., *Los indoeuropeos y los orígenes de Europa: lenguaje e historia*. Madrid, Gredos, 1995 (2a. ed. corr. i molt augmentada).

Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements previs de llengua llatina.

1. Objectius docents

Presentar un quadre complet de la gramàtica de l'indoeuropeu reconstruït a partir de l'estudi comparat de les llengües indoeuropees, amb un èmfasi especial en la metodologia pròpia de la lingüística historicocomparativa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La comparació i la reconstrucció lingüística: principis metodològics.
2. Reconstrucció del sistema fonològic de l'indoeuropeu.
3. Reconstrucció del sistema morfològic de l'indoeuropeu (I): el sistema nominal i pronominal.
4. Reconstrucció del sistema morfològic de l'indoeuropeu (II): el sistema verbal.
5. La reconstrucció sintàctica.
6. Recents avenços en lingüística indoeuropea.
7. La posició lingüística de l'indoeuropeu. La hipòtesi nostràtica. El protohumà.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Prova escrita sobre els continguts teòrics i d'aplicació pràctica dels procediments de reconstrucció.

4. Bibliografia docent

ADRADOS, F.R. - BERNABÉ, A. - MENDOZA, J., *Manual de lingüística indoeuropea I (Prólogo, Introducción, Fonética)*. Madrid, Ediciones Clásicas, 1995–.

BEEKES, R.S.P., *Comparative Indo-European Linguistics. An Introduction*. Amsterdam-Filadèlfia, Benjamins Publ., 1995.

FOX, A., *Linguistic Reconstruction. An Introduction to Theory and Method*. Oxford, Oxford Univ. Press, 1995.

GAMKRELIDZE, T.V. – IVANOV, V.V., *Indo-European and Indo-Europeans I*. Berlín, Mouton de Gruyter, 1995.

KRAHE, H., *Lingüística indoeuropea* (trad. J. VICUÑA). Madrid, C.S.I.C., 1971 (reimpr.).

LEHMANN, W.P., *Theoretical Bases of Indo-European Linguistics*. Londres-Nova York, Routledge, 1993.

MARTINET, A., *Des steppes aux océans. L'indo-européen et les "indo-européens"*. París, Payot, 1987.

MAYRHOFER, M., *Indogermanische Grammatik. 1/2: Lautlehre (Segmentale Phonologie des Indogermanischen)*. Heidelberg, Winter, 1986.

MEILLET, A., *Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes*. París, Hachette, 1937 (8a. reimpr.).

SZEMERENYI, O., *Introducción a la lingüística comparativa* (trad. A. ÁLVAREZ). Madrid, Gredos, 1987.

VILLAR, F., *Los indoeuropeos y los orígenes de Europa: lenguaje e historia*. Madrid, Gredos, 1995 (2a. ed. corr. i molt augmentada).

Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements previs de llengua llatina.

Codi 204433

LINGÜÍSTICA LLATINA

1. Objectius docents

Oferir a l'estudiant una visió general de la fonètica i la morfologia llatines des d'una perspectiva historicocomparativa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A. Continguts teòrics

1. Fonètica.

1.1. Qüestions generals.

1.2. El sistema consonàntic.

1.3. Sonants, semivocals i laringals.

1.4. El sistema vocàlic i els diftongs.

2. Morfologia.

2.1. Nocions bàsiques.

2.2. Paradigmes.

2.3. Morfologia derivativa.

2.4. Morfologia flexional nominal, pronominal i verbal.

B. Continguts pràctics

L'adquisició dels coneixements teòrics es combinarà amb el comentari de les particularitats fonètiques i morfològiques en textos llatins arcaics.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Exercicis periòdics i/o examen final que constarà d'una part teòrica i d'una altra de pràctica (comentari foneticomorfològic d'un text llatí arcaic).

4. Bibliografia docent

ALLEN, W.S., *Vox latina. A Guide to the Pronunciation of Classical Latin*. Cambridge, Univ. Press, 1970.

ERNOUT, A., *Morphologie historique du latin*. París, Klincksieck, 1953 (3a. ed.).

ERNOUT, A. – MEILLET, A., *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*. París, Klincksieck, 1985 (reimpr. de la 4a. ed. augmentada per J. ANDRÉ).

LEUMANN, M., *Lateinische Laut- und Formenlehre*. Munic, Beck, 1979.

MOLINA YÉVENES, J., *Iniciación a la fonética, fonología y morfología latinas* (edició d'E. BORRELL). Barcelona, Univ. Barcelona, 1993.

MONTEIL, P., *Elementos de fonética y morfología del latín* (trad. i actualització de l'original francès de C. FERNÁNDEZ). Sevilla, Univ. Sevilla, 1992.

NIEDERMANN, M., *Précis de phonétique historique du latin*. París, Klincksieck, 1953 (4a. ed.).

PISANI, V., *Grammatica latina storica e comparativa*. Torí, Rosenberg & Sellier, 1974 (4a. ed. rev.).

TAGLIAVINI, C., *Fonetica e morfologia storica del latino*. Bolonya, Riccardo, 1962 (3a. ed.).

Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura, cal tenir coneixements previs de gramàtica llatina.

Codi 214201

LINGÜÍSTICA ROMÀNICA

1. Objectius docents

L'alumne ha d'assolir un nivell raonable de solvència en la metodologia de treball de l'assignatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura constarà d'una part històrica (història interna des del llatí fins a les llengües romàniques) i una de dedicada a la situació actual de la Romània.

1. Història interna: Descripció dels canvis fonamentals (fonètica, morfosintaxi, lèxic) en l'evolució llatínoromànica.

2a. La Romània actual: llengües, dialectes, varietats, parlars. Llengües minoritàries i processos d'estandardització. Els romanços de la Península Ibèrica, amb atenció especial a l'asturianolleonès (amb el mirandès) i l'aragonès, així com a diversos parlars de frontera.

2b. Comentari de textos (prioritàriament dialectals) i altres classes pràctiques (amb intervenció de parlants de diferents contrades romàniques).

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a classe. Treball de curs supervisat pel professor i/o examen final (prova escrita).

4. Bibliografia docent

FERNÁNDEZ REI, Francisco / SANTAMARINA FERNÁNDEZ, Antón (ed.), *Estudios de sociolingüística románica. Linguas e variedades minorizadas*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1999.

GARGALLO GIL, José Enrique, *Les llengües romàniques. Tot un món lingüístic fet de romanços*. Barcelona: Empúries, 1994, 1996².

GARGALLO GIL, José Enrique, "Recorrido por la diversidad lingüística de las tierras de España", dins la revista electrònica *Culturele*, de la Universitat de Barcelona, 2000.

LAUSBERG, Heinrich, *Lingüística románica*. Madrid: Gredos, 1965.

METZELTIN, Michel, *Las lenguas románicas estándar. Historia de su formación y de su uso*. Oviedo: Academia de la Llingua Asturiana, 2004.

PÖCKL, Wolfgang / RAINER, Franz / PÖLL, Bernhard, *Introducción a la lingüística románica*. Madrid: Gredos, 2004 [Trad. de Fernando SÁNCHEZ MIRET].

PRADILLA, Miquel-Àngel (coord.), *Calidoscopi lingüístic. Un debat entorn de les llengües de l'Estat*. Barcelona: Octaedro, 2004.

POSNER, Rebecca, *Las lenguas romances*. Madrid: Cátedra, 1998 [traducció de *The Romance Languages*, Cambridge: University Press, 1996].

TAGLIAVINI, Carlo, *Orígenes de las lenguas neolatinas. Introducción a la filología romance*. México: Fondo de Cultura Económica, 1993 [traducció de *Le origini delle lingue neolatine. Introduzione alla filologia romanza*. Bologna: Patron, 1949].

Codi 202302

LITERATURA ALEMANYA DEL SEGLE XX

1. Objectius docents

Estudi i anàlisi d'obres representatives d'escriptors en llengua alemanya del Segle XX, com a complement i reforç de la resta de cursos dedicats a la literatura alemanya d'aquest segle.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Expressionisme (1910 – 1925 aprox.). Selecció de lírica i narrativa.

De la República de Weimar fins a finals del Tercer Reich (1919 – 1945). Selecció de: lírica, narrativa i teatre. Lectures de la història des de l'exili.

Literatura contemporània (a partir de 1945). Selecció de lírica, diverses modalitats de narrativa –inclosa la novel·la- i de teatre.

El curs atindrà de manera singular la relació entre literatura i filmació (cinematogràfica, televisiva), com a modalitat de interpretació.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà la participació activa a classe. Caldrà escriure una monografia i un examen.

4. Bibliografia docent

A començament de curs es lliurarà una antologia de textos fotocopiats (poesia, narracions) i bibliografia complementària centrada en els textos que calgui comentar durant el seu desenvolupament. Bibliografia genèrica:

H. G. Rötzer/M. Siguan: *Historia de la literatura alemana*, vol. II, Barcelona, Ariel, 1992

Barjau, E. *Literatura alemanya del segle XX*, Barcelona: La Caixa, 1983

Beutin: *Deutsche Literaturgeschichte*. Stuttgart, Metzler, 3ª 1989, (Madrid: Cátedra)

Acosta, L. (coord.): *La literatura alemana a través de sus textos*, Madrid: Cátedra, 1997.

Barner, W. u. a. *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*, München, Beck, 1994,

Brauneck, M. (Hg.) *Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts*, Reinbek, Rowohlt, 1995.

5. Observacions

El curs s' imparteix fonamentalment en llengua alemanya. Es pressuposa un nivell de l'alemany equivalent al que es demana per a *Llengua alemanya I*.

Codi 202412

LITERATURA ALEMANYA DELS SEGLES XVI i XVII

1. Objectius docents

Assolir una panoràmica contrastada sobre els corrents i les tendències més rellevants de la literatura alemanya dels dos segles tractats, així com dels seus autors i obres més representatives.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Orientació bibliogràfica i metodològica.
2. El redescubriments de la Antiguitat S. XVI: panorama històric i cultural: Renaixement, Humanisme i Reforma. Gèneres i corrents literaris: Prosa, teatre, poesia, els corrents populars.
3. La literatura del segle XVII: Rerefons històric i cultural de l'època barroca. La nova poètica: Opitz. Els gèneres: teatre, prosa. La novel·la: Grimmshausen. Lírica religiosa. Prosa didàctica i satírica.
4. Les relacions entre la literatura espanyola i l'alemanya durant aquests dos períodes.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exàmens parcials, un treball monogràfic, examen final.

4. Bibliografia docent

- Rötzer, H. G. / M. Siguan. 1990. Historia de la Literatura Alemana, vol. I. Barcelona, Ariel.
- Glaser, H. / J. Lehmann / A.Lubos. 1997. Wege der deutschen Literatur. Eine geschichtliche Darstellung. Berlin: Ullstein.
- Frenzel, E. 1992. Motive der Weltliteratur. Stuttgart, Kröner.
- Frenzel, E. 1992. Stoffe der Weltliteratur. Stuttgart, Kröner.
- Killy, W.. 1982. Die deutsche Literatur. Texte und Zeugnisse, vol. 2: Spätmittelalter, Humanismus. München: Beck.
- Heger, H. (Hg.) 1978. Reformation., München: C. H. Beck Verlag.
- Schmidt, J. 1976. Renaissance, Humanismus, Reformation. Stuttgart: Reclam Verlag (RUB 9609).
- Windfuhr, M. 1966. Die barocke Bildlichkeit und ihre Kritiker. Literatur des 17. und 18. Jhdts. Stuttgart: Metzler.
- Fischetti, R. 1977. Barock, Verlag, Stuttgart: Reclam (RUB 9613).

5. Observacions

Es tracta d'una assignatura optativa de segon cicle que s'imparteix en llengua alemanya. Els exàmens i treballs cal redactar-los també en aquest idioma. En començar el curs es facilitarà als estudiants bibliografia complementària, especialment la referida als textos i títols que cal comentar en classe.

Codi 202206

LITERATURA ALEMANYA I

1. Objectius docents

Estudi dels principals corrents de la literatura en llengua alemanya de la segona meitat del segle XX, amb especial incidència sobre la contraposició entre formes tradicionals i modernes.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'"Hora zero" a la Postguerra: Grup 47 a la RFA, retrobament de tradicions pròpies a Àustria i els límits de la literatura revolucionària a la RDA. Panorama dels gèneres literaris fins al 1968: el camí vers al gènere documental i la tragèdia històrica al teatre; des de la lírica hermètica fins a la quotidiana; tradicions parabòliques i novel·lística realista en la narrativa. El canvi de tendència dels anys 70: Nova Subjectivitat al teatre i la narrativa. Recapitulació de l'experimentalisme: panoràmica d'iniciatives. Perspectives literàries sobre la unificació alemanya. Literatura i mestissatge. La revitalització literària dels anys 90.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà la solvència informativa i el desenvolupament de competències de crítica textual mitjançant treballs monogràfics i un examen final.

4. Bibliografia docent

Bibliografia d'ús:

Kaiser, G.R. (ed.). 2000. Die deutsche Literatur in Text und Darstellung. Gegenwart, 2 vols., Stuttgart: Philipp Reclam jun.

Bark, Joachim et al. 2002. Von 1945 bis zur Gegenwart. Vol.6 de: Geschichte der deutschen Literatur. Leipzig etc.: Klett.

Bibliografia de consulta:

Arnold, H.-L. (Hg.), 1978 ss. Kritisches Lexikon zur deutschsprachigen Gegenwartsliteratur, München: Text + Kritik.

Barner, W. (Hg.), 1994, Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart. München: Beck.

Brauneck, M. (Hg.). 1995. Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts, Reinbek: Rowohlt.

Foster, Heinz i Paul Riegel. 1995. Nachkriegszeit 1945-1968. Vol.11 de: Deutsche Literaturgeschichte. München: dtv.

Foster, Heinz i Paul Riegel. 1998. Gegenwart 1968-1990. Vol.12 de: Deutsche Literaturgeschichte. München: dtv.

Grimminger, R. (Hg.). 1983 ss.. Hansers Sozialgeschichte der deutschen Literatur vom 16. Jahrhundert bis zur Gegenwart, München: Hanser. Volums 10, 11 i 12.

Roetzer, H.G./ M. Siguan. 1990-1993. Historia de la literatura alemana, 2 vols., Barcelona: Ariel

Wilpert, Gero von. 2001. Sachwörterbuch der Literatur. Stuttgart: Kröner.

5. Observacions

La llengua de treball serà l'alemany. És necessari haver aprovat "Llengua Alemanya IV" per cursar aquesta assignatura.

Codi 202207

LITERATURA ALEMANYA II

1. Objectius docents

Aprofundir la formació en els principals corrents literaris, autors i obres de la Il·lustració i del Període Clàssic (ca. 1700 - ca.1815).

2. Continguts i pla de desenvolupament

Orientació bibliogràfica i metodològica. El debat entorn de la Il·lustració alemanya: desenvolupament històric i social, impulsos externs, emancipació envers l'absolutisme. El pensament filosòfic. L'evolució dels gèneres literaris des de la recepció de models forans fins a la generació de formes pròpies. Contribució de Gottsched, Lessing, Klopstock, Wieland i dels il·lustrats prejacobins ("Sturm und Drang"). L'impacte de la Revolució Francesa. El debat estètic entre Goethe i Schiller. Recepció i projecció de la cultura clàssica. Fites de llur producció literària. Les aportacions de Hölderlin, Jean Paul i Kleist des de la perspectiva clàssica. La lúcida senectut de Goethe.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà la capacitat de descriure els principals trets històrico-culturals i formals dels corrents literaris examinats, tant mitjançant exposicions orals i monografies de curs com exàmens.

4. Bibliografia docent

Bibliografia de consulta:

Bibliographie der deutschen Sprach- und Literaturwissenschaft, 1960 ss., hg. v. C. Köttelwesch und B. Kossmann, Frankfurt a.M.: Klostermann.

Internationale germanistische Bibliographie, 1980 ss, hg. v. H.A. Koch, New York/ München: Saur.

Stammler, W. (Hg.), 1959-1962², *Deutsche Philologie im Aufriß*, Berlin: E. Schmidt.

Burger, H.O., 1972, *Begriffsbestimmung der Klassik und des Klassischen*. Darmstadt: W.B.

Fetzer, G., 1983, *Die Klassiker der deutschen Literatur*, Düsseldorf: Econ

Hinck, W., 1978, *Sturm und Drang*. Kronberg/Ts.: Athenäum.

Kaiser, G., 1979, *Aufklärung, Empfindsamkeit, Sturm und Drang*. München: Francke.

Leiß, I. / H. Stadler (Hrsg.), 1997 ss., *Deutsche Literaturgeschichte*. München: dtv.

Rötzer, H.G.; M. Siguan, 1990-1993, *Historia de la Literatura alemana*. I: De los inicios hasta 1890. II: 1880 - 1990. Barcelona: Ariel.

Schulz, G., 1983-1989, *Die deutsche Literatur zwischen Französischer Revolution und Restauration*. I: 1789-1806, II:1806-1830. München: Beck.

Storz, G., 1972, *Klassik und Romantik*, Mannheim - Wien - Zürich: Wissenschaftsverlag Bibliographisches Institut.

Strich, F., *Deutsche Klassik und Romantik*. Bern - München: Francke, 1962.

Wiese, B. v., 1980, *Deutsche Dichter des 18. Jhdts*. Berlin: E. Schmidt.

Wolff, H. M., *Die Weltanschauung der deutschen Aufklärung in geschichtlicher Entwicklung*. Bern: Francke.

Bibliografia d'ús: La relació de textos objecte d'estudi es pot consultar a partir del 25 de juny a la Secció de Filologia Alemanya o a la seva pàgina: <http://www.ub.es/filoal/index.htm>

És imprescindible disposar d'aquests textos al moment de començar el curs.

5. Observacions

El curs s'impartirà en llengua alemanya

És necessari haver aprovat la Llengua Alemanya IV per cursar aquesta assignatura

Codi 202208

LITERATURA ALEMANYA III

1. Objectius docents

Revisió del període 1798-1885, amb especial incidència sobre els conceptes emblemàtics dels seus principals corrents: *romàntic* i *realista*. *Romanticisme* i *Realisme* en història de l'art, ciència literària i filosofia. *Romanticisme* i *Realisme* com a fenòmens de tipologia estilística i la periodització històrica: el problema de la mimesi.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La rèplica romàntica a la Revolució Francesa i a l'esperit clàssic: salvament de la història, apologia del subjecte, resistència a la uniformitat. Incidència de l'Idealisme i les ciències naturals. Aportacions dels germans Schlegel. La recuperació del llegat literari. Varietat de la narrativa romàntica: conte literari, *novella*, utopia històrica. Literatura i música. Des de la revolució de 1830 fins a la de 1848: *Biedermeier* y liberalisme. La recapitulació de Heine i l'obertura d'horitzons de Büchner. Respostes austríaques a la Restauració. El Realisme com a estètica de la conciliació social i la confrontació històrica: esdeveniments político-socials i progrés en les ciències naturals com a factors determinants. Consciència formal a Hebbel, C.F. Meyer, Keller, Storm i Raabe. Realisme i Naturalisme.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'avaluarà la capacitat de descriure els principals trets històrico-culturals i formals dels corrents literaris examinats, tant mitjançant exposicions orals i monografies de curs com exàmens.

4. Bibliografia docent

Bibliografia de consulta:

Bibliographie der deutschen Sprach- und Literaturwissenschaft, 1960 ss., hg. v. C. Köttelwesch und B. Kossmann, Frankfurt a.M.: Klostermann.

Internationale germanistische Bibliographie, 1980 ss, hg. v. H.A. Koch, New York/ München: Saur.

Stammler, W. (Hg.), 1959-1962², *Deutsche Philologie im Aufriß*, Berlin: E. Schmidt.

Auerbach, Erich, 1946, *Mimesis*. Bern

Brinkmann, Richard, 1957, *Wirklichkeit und Illusion*. München.

Kohlschmidt, Werner, 1979, *Geschichte der deutschen Literatur* Bd. 4. Stuttgart.

Leiß, I. / H. Stadler (Hrsg.), 1997 ss., *Deutsche Literaturgeschichte*. München: dtv.

Lukacs, Georg, 1964, *Werke*, Bd. 7. Neuwied.

Rötzer, H.G.; M. Siguan, 1990-1993, *Historia de la Literatura alemana*. I: De los inicios hasta 1890. II: 1880 - 1990. Barcelona: Ariel.

Sagarra, E., 1972, *Tradition und Revolution. Deutsche Literatur und Gesellschaft 1830 bis 1890*. München.

Schanze, H., *Friedrich Schlegel und die Kunsttheorie seiner Zeit*. Darmstadt: W.B. 1985

Siguan, M., (ed), 1998, *Romanticismo / Romanticismos*. Barcelona, PPU.

Storz, G., 1972, *Klassik und Romantik*, Mannheim - Wien - Zürich: Wissenschaftsverlag Bibliographisches Institut.

Strich, F., *Deutsche Klassik und Romantik*. Bern - München: Francke, 1962.

Bibliografia d'ús: La relació de textos objecte d'estudi es pot consultar a partir del 25 de juny a la Secció de Filologia Alemanya o a la seva pàgina: <http://www.ub.es/filoal/index.htm>

És imprescindible disposar d'aquests textos al moment de començar el curs.

5. Observacions

El curs s'impartirà en llengua alemanya. És necessari haver aprovat la Llengua Alemanya IV per cursar aquesta assignatura

Codi 202209

LITERATURA ALEMANYA IV

1. Objectius docents

S'estudiaràn els corrents literaris del canvi de segle, la evolució del naturalisme a les avantguardes. Es fixaràn els problemes que es configuren com a fonamentals per a la literatura del segle XX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Corrents antinaturalistes al canvi de segle: la dissolució de les formes mimètiques de representació de la realitat. La problemàtica relació entre llenguatge i realitat: Hoffmannsthal, Chandos Brief. La dissolució de les formes narratives, els nous camins de la prosa : Rilke, Die Aufzeichnungen des Malte Laurids Brigge. El descobriment de l'inconscient: A. Schnitzler, Fräulein Else. Els grans narradors de la primera meitat del segle: Thomas Mann, la contradicció entre art i vida, art i civilització. La mort a Venècia, La muntanya màgica. Franz Kafka: El procés. La lírica i els camins de l'avantguarda, de Stephan George a l'Expressionisme. Menschheitsdämmerung. El teatre de l'Expressionisme. G. Kaiser: Gas. B. Brecht: Die Dreigroschenoper. La politització de la literatura. La confrontació amb el nazisme i l'exili. Les revistes. Les editorials. La discussió sobre l'herència literària. Novel·les: A. Seghers: Transit.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació activa a classe. S'haurà d'escriure un examen.

4. Bibliografia docent

General:

H.G. Rötzer, M. Siguan: Historia de la Literatura Alemana. I: De los inicios a 1890. II: 1890 - 1990. Barcelona: Ariel. I: 1990, II: 1992

Beutin... Deutsche Literaturgeschichte. Stuttgart: Metzler, 3ª 1989 (trad. cast. en Madrid: Cátedra)

Barjau... Literatura Alemana del Segle XX, Barcelona: La Caixa, 1983

Szondi, P.: Theorie des modernen Dramas, Frankfurt: Suhrkamp, 1965

Acosta, L. (coord.): La literatura alemana a través de sus textos. Madrid: Cátedra, 1997

Les obres que es mencionen al programa són de lectura obligatòria. Són accessibles en edicions de butxaca.

5. Observacions

El curs s'impartirà en alemany. És necessari haver aprovat la Llengua Alemanya IV per cursar aquesta assignatura

Codi 202414

LITERATURA ALEMANYA MEDIEVAL

1. Objectius docents

El curs es dedicarà a l'estudi de les diferents etapes de la literatura medieval en llengua alemanya.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

I. La literatura de l'època de l'alt alemany antic: Introducció lingüística; Literatura al procés de cristianització; L'antiga tradició germànica; La cançó de Hildebrandt i la Cançó de Ludovic; Els textos de literatura religiosa del segle XI.

II. La literatura de l'època de l'alt alemany mitjà:

Orígens històrics i socials; La lírica; Walther von der Vogelweide; la èpica precortesana i joglaresca; Els grans autors Hartmann, Wolfram, Gottfried; el "Cantar dels Nibelungs".

III. Postrimeries:

Oswald von Wolkenstein; la mística; noves formes de comunicació literària, els primers cercles d'humanistes i la prefiguració del Renaixement.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball monogràfic o exàmen.

4. Bibliografia docent

Boor, Hlemut de / Newald, Richard: Geschichte der deutschen Literatur von den Anfängen bis zur Gegenwart. Bde. I - II: 4/5 Auflage. München: C.H. Beck 1960/62.

Bumke, Joachim: Höfische Kultur. Literatur und Gesellschaft im hohen Mittelalter. München: dtv 1986.

Haug, Walter: Literaturtheorien im deutschen Mittelalter. 2. A. Darmstadt: WBG 1992

Heinzle, Joachim (Hrsg.): Geschichte der deutschen Literatur von den Anfängen bis zum Beginn der Neuzeit. Frankfurt: Athenäum, 1988

Wehrli, Max: Literatur im deutschen Mittelalter. Eine poetologische Einführung. Stuttgart: Reclam, 1984.

Magallanes Latas, Fernando: Manual de la literatura alemana. La literatura alemana en sus inicios. Sevilla: Kronos, 1997.

5. Observacions

L'idioma de treball serà l'alemany. S'aconsella haver cursat l'assignatura "Història de la llengua alemanya 1".

Codi 203101

LITERATURA ANGLESA DEL S.XIX FINS A L'ACTUALITAT

1. Objectius docents

Quant a l'adquisició de **coneixements** :

Familiaritzar els estudiants amb la literatura escrita en anglès a les Illes Britàniques els segles XIX, XX i XXI, així com amb els esdeveniments més importants d'aquests segles des d'un punt de vista històric i cultural.

Proporcionar als estudiants les eines necessàries per l'anàlisi de textos específics corresponents als tres gèneres literaris, relacionant-los amb el text al qual pertanyen i al seu context històric específic.

Introduir els estudiants dins la varietat d'apropaments crítics/teòrics a la literatura que han aparegut en els darrers anys, fent un èmfasi especial en els principis bàsics de la teoria i crítica materialista cultural.

Introduir els estudiants en un debat crític sobre temes i textos determinats.

Quant a l'adquisició d'**habilitats** :

Introduir els estudiants dins les tècniques d'escriptura d'assaigs i d'investigació elementals, tals com la cerca de materials a les biblioteques i l'organització de la lectura i escriptura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs està dividit en els següents blocs temàtics. El professorat especificarà a l'inici del curs els textos que s'inclouran dins les seves classes.

1. El canon
2. 1789-1830s
3. 1830s-1900
4. 1900-1939
5. 1939 fins a l'actualitat

El curs està organitzat en una sèrie de sessions que giren al voltant de textos representatius de l'època que s'ensenya. Cada sessió conté un element de presentació i desenvolupament, on el professor/la professora introdueix els alumnes dins els paràmetres bàsics necessaris per entendre el text a tractar (context històric, autor/a, característiques fonamentals del text). A continuació, les sessions tenen una part pràctica basada en la discussió a classe (primer en parelles/grups, després com a classe sencera) d'alguns elements del text en qüestió. Finalment, el procés d'aprenentatge continua de manera individual per a cada alumne a les biblioteques o sales d'estudi, mitjançant la cerca de material bibliogràfic i l'elaboració d'assaigs escrits, tant obligatoris com voluntaris.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'alumne haurà de ser capaç d'entendre i seguir les classes, de fer anotacions en anglès, de participar en les discussions en anglès, d'elaborar una lectura crítica dels textos pròpia, de reconèixer els conceptes principals corresponents a cada bloc temàtic i, finalment, d'expressar per escrit en anglès raonaments crítics sobre els diferents textos que componen l'assignatura.

L'adquisició de coneixements i d'habilitats es mesurarà mitjançant un examen final que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent en la data fixada per la Facultat. Paral·lelament a això, el sistema d'avaluació del curs tindrà en compte també l'assistència i participació de l'alumne a classe i l'elaboració d'assaigs escrits per part dels alumnes. En qualsevol cas, el professorat donarà indicacions específiques de les tasques que es duran a terme al llarg del curs el primer dia de classe.

4. Bibliografia docent

A continuació s'inclou la bibliografia general de l'assignatura. El professorat concretarà la bibliografia específica per a cada bloc a mesura que avanci el curs.

Barnard, B. 1994 (1984): *A Short History of English Literature*. Oxford: Basil Blackwell.

Carter, R. and J. McRae. 1997: *The Routledge History of Literature in English*. London: Routledge.

Conrad, P. 1985: *The Everyman History of English Literature*. London: Dent.

Cuddon, J.A. 1979 (1977): *A Dictionary of Literary Terms*. Harmondsworth: Penguin.

Ford, B. Ed. 1982: *The New Pelican Guide to English Literature*. Vols. 5-8. Harmondsworth: Penguin.

Fowler, A. 1987: *A History of English Literature*. Oxford: Blackwell.

Sanders, A. 1994: *The Short Oxford History of English Literature*. Oxford: Clarendon.

5. Observacions

Aquest curs s'impartirà en anglès i, per tant, es recomana que els alumnes tinguin un nivell en aquesta llengua equivalent a 500 hores de treball en l'idioma (Cambridge First Certificate in English, 4t curs EOI, 4t curs EIM). En qualsevol cas, l'estudiant haurà de ser capaç de seguir les classes i prendre apunts, participar en discussions, escriure assaigs crítics i redactar l'examen final en anglès.

És recomanable també que l'estudiant hagi cursat prèviament l'assignatura "Literatura Anglesa dels Orígens fins el Segle XVIII".

Codi 203100

LITERATURA ANGLESA DELS ORIGENS AL SEGLE XVIII

1. Objectius docents

- 1.- Familiaritzar l'alumnat amb la literatura produïda en el context geogràfic de les Illes Britàniques, dels seus orígens al segle XVIII.
- 2.- Orientar l'alumnat en la lectura crítica i l'anàlisi de textos produïts dins el citat context històric que siguin representatius dels tres gèneres literaris primordials (poesia, teatre i prosa).
- 3.- Apropar l'alumnat al variat cos teòric-crític a través del qual es pot incidir a l'anàlisi de la literatura.
- 4.- Capacitar l'alumnat en tècniques d'escriptura d'assajos acadèmics, tot fent atenció a procediments de recerca elementària i estructuració del text crític.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura s'estructura en relació als següents Blocs temàtics:

Bloc temàtic I: Preliminaries / Preliminàris

Bloc temàtic II: The Beginnings to the XVth century / Orígens al segle XV

Bloc temàtic III: Tudor England /L'Anglaterra dels Tudors

Bloc temàtic IV: The XVIIth century / El segle XVII

Bloc temàtic V: The XVIIIth century: From the Glorious Revolution (1688) to the French Revolution (1789) / El segle XVIII: de la 'Glorious Revolution' (1688) a la Revolució Francesa (1789)

3. Criteris i formes d'avaluació

Criteris d'avaluació:

Estar familiaritzat amb els/les autor(e)s i corrents literaris principals de l'època (orígens al segle XVIII). Mostrar capacitat per produir lectures crítiques. Mostrar capacitat per escriure assajos acadèmics. Utilitzar els continguts apresos per crear assajos acadèmics.

Formes d'avaluació:

- 1.- Avaluació contínua. A través de la producció de breus assajos de caire pràctic ('Worksheets') que proposen preguntes en relació al text i que l'alumnat pot entregar al docent per a la seva correcció i discussió.
- 2.- Exàmen final. L'exàmen final avalua el material que s'ha cobert en les sessions presencials, tot involucrant els objectius primordials de l'assignatura. L'exàmen final constarà de dues convocatòries.

4. Bibliografia docent

BARNARD, B. 1994 (1984). *A Short History of English Language*. Oxford: Basil Blackwell.

CONRAD, P. 1985. *The Everyman History of English Literature*. London: Dent.

FORD, B. Ed. 1982. *The New Pelican Guide to English Literature*. Vols. 1-4. Harmondsworth: Penguin.

FOWLER, A. 1987. *A History of English Language*. Oxford: Blackwell.

GALVAN, F. 2001. *Literatura inglesa medieval*. Madrid: Alianza Editorial.

GRAY, M. 1984. *A Dictionary of Literary Terms*. London: Longman.

LOPEZ, G. & MOYA, A. 1996. *Literatura Anglesa dels orígens al segle XVIII – English Literature from its origins to the XVIIIth century*. Col·lecció Textos Docents (nº 239). Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

SANDERS, A. 1994. *The Short Oxford History of English Literature*. Oxford: Clarendon.

Dossier electrònic de l'assignatura a l'adreça d'internet:

<<http://dossiers.ub.edu/dos.php?d=7954>

5. Observacions

Les sessions s'imparteixen en anglès, per la qual cosa és necessari que el discent sigui capaç de prendre notes i interioritzar conceptes i termes clau en aquesta llengua amb agilitat i fluidesa.

Codi 203203

LITERATURA ANGLESA I IMPERI

1. Objectius docents

Analtzar l'experiència colonial britànica com a fenòmen cultural des de la perspectiva literaria.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'oferirà una visió crítica, històrica i contextual de l'experiència colonial des del seus inicis fins a l'era postcolonial, analitzan detalladament una selecció plural de textos representatius de diferents moments a la història.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'estudiant s'haurà de presentar a un examen final, que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent.

4. Bibliografia docent

El professorat proporcionarà als estudiants la llista de textos obligatoris abans del inici del quadrimestre.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Codi 205100

LITERATURA ÀRAB I

1. Objectius docents

Coneixements: L'estudiant haurà de conèixer les línies generals de l'evolució de la història de la literatura àrab a Orient des dels inicis a la decadència abbassí.

Habilitats: Utilitzant les traduccions al català o al castellà que se li proporcionaran, l'estudiant haurà de poder comentar i situar en el context adequat dintre de la història de la literatura àrab textos pertanyents a les èpoques estudiades.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Època arcaica: la casida, les *muballaqat*, la prosa primitiva i l'Alcorà.
2. Època omeia: orígens de la prosa i la poesia a Síria, Iraq i el Hijaz.
3. Època abbassí i decadència: modernisme, neo-classicisme, al-Maḡarrā, història i gèneres populars.

3. Criteris i formes d'avaluació.

Avaluació continuada mitjançant els exercicis escrits teòrics i pràctics que es realitzaran a classe, normalment al final de cada bloc temàtic. Això permetrà al professor avaluar els coneixements i les habilitats que ha adquirit l'estudiant. Alternativament, l'estudiant podrà optar per un examen final únic de tota la matèria. Aquest examen serà obligatori per aquells estudiants que no superin tots els exercicis parcials i optatiu per aquells que vulguin millorar la nota.

4. Bibliografia docent

- Sobh, Mahmud, *Historia de la Literatura árabe clásica*. Cátedra. Madrid, 2002.
- Vernet, Juan, *Literatura Árabe*. Col·lecció "El Acantilado", 59. Quaderns Crema. Barcelona 2002.
- *Abbasid Belles-Lettres*. The Cambridge History of Arabic Literature. Ed. A:F.L. Beeston and al. Cambridge 1990.
- *Arabic literature to the end of the Umayyad period*. The Cambridge History of Arabic Literature. Ed. J. Ashtiany and al. Cambridge 1990.
- *Encyclopedia of Arabic Literature*. Ed. J. S. Meisani and P. Starkey. London-New York, 1998.
- *Journal for the History of Arabic Literature*. Brill. Leiden-Boston-Colonia, 1970-.
- Blachère, Régis, *Histoire de la Littérature arabe. Des origines a la fin du Xve siècle de J.-C.* Paris, 1952. També en traducció àrab.
- Muḥammad S adiq al-Raffī (1297/1880-1356-1937). *Tarīḥ al-adab al-ʿarab*. 1ª ed. 1911, 20ª edició 1940.

5. Observacions

Es recomana que l'estudiant estigui familiaritzat amb els comentaris de textos literaris.

** Codi 205101**

LITERATURA ÀRAB II

1. Objectius docents

L'objectiu es proporcionar a l'estudiant els coneixements necessaris sobre literatura àrab a l'Andalus i Literatura àrab Moderna i contemporània, per tal de completar els coneixements adquirits a Literatura àrab I (clàssica), de manera que pugui tenir una visió general de la totalitat de la literatura àrab des de la més antiga a la més moderna. Aquesta visió general s'anirà aprofundint amb les següents assignatures de Literatura (II, IV, V). L'alumne haurà de assolir una sèrie de coneixements generals, per una banda i, per l'altra, haurà de ser capaç de situar i comentar una sèrie de textos en l'entorn històric i literari corresponents, a més de fer-ne una crítica personal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Literatura andalusí,
2. Literatura aljamiada i
3. Literatura moderna i contemporània.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació consistirà en tres exàmens parcials, un per bloc, que contemplen una part teòrica, com a control des coneixements adquirits a les classes presencials i a les lectures suggerides, i una altra de pràctica, seguint la línia dels comentaris duts a terme a l'aula. El primer i tercer bloc, més complexos, comptaran un 40% cadascun del total i el segon bloc el 20% restant. S'oferirà a l'alumne la possibilitat de substituir un dels exàmens per un treball a consensuar amb el professor. Tots els alumnes tenen dret a l'examen final, proposat per la Universitat. Aquest examen serà obligatori per aquells estudiants que no superin tots els exercicis parcials i optatiu per aquells que vulguin millorar la nota.

4. Bibliografia docent

- Llibres de consulta:

Encyclopedia of Arabic Literature. Ed. J.S. Meisani and. P.Starkey (2 vols). London- N.York, 1998.

Vernet, Juan, *Literatura Àrabe*. Col·lecció "El Acantilado", 59. Quaderns Crema. Barcelona 2002.

Sobh, Mahmud, *Historia de la Literatura árabe clásica*. Cátedra. Madrid, 2002.

Gabrieli, Francesco: *La literatura árabe*. Buenos Aires, 1971.

- Revistes:

ALJAMÍA: boletín de información bibliográfica. Oviedo: Universidad de Oviedo, Departamento de Filología Clásica y Románica, 1989- .

ANAQUEL de estudios árabes. Madrid: Editorial de la Universidad Complutense, 1990

AL-ANDALUS: revista de las Escuelas de Estudios Árabes de Madrid y Granada. Madrid: Escuela de Estudios Árabes, 1933-1978.

(Al-) *QANTARA: revista de estudios árabes*. Madrid: C.S.I.C., 1980- .

QURTUBA: estudios andalusíes. Córdoba: Universidad, Seminario de Estudios Árabes, 1996- .

SHARQ al-Andalus: estudios árabes. Alicante: Secretariado de Publicaciones de la Universidad de Alicante, 1984- .

Journal for the History of Arabic Literature. Brill. Leiden-Boston-Colonia, 1970-.

5. Observacions

Es recomana a l'alumne haver aprovat Literatura àrab I, base molt important per tal de seguir el període posterior que s'estudia a literatura àrab II. De no ser així, l'alumne haurà de completar aquests coneixements amb la lectura dels materials suggerits pel professor.

Codi 205208

LITERATURA ÀRAB III

1. Objectius docents

A nivell teòric, aconseguir una visió general del desenvolupament de la literatura àrab contemporània (l'escripta en llengua àrab estàndard moderna) tenint en compte els textos publicats a partir dels anys seixanta del segle XX i, sobretot, centrada en el període que en la més recent història de la literatura àrab es coneix com "entre la *naksa* i la *intifada*" (segona meitat del segle XX) i fins avui.

A nivell pràctic, es tracta de llegir en àrab i aprofundir en l'estudi d'un cert nombre de textos literaris d'autors significatius del període estudiat, especialment de narrativa i poesia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es posarà èmfasi en la part pràctica de l'assignatura, en la lectura, comprensió i comentari dels textos seleccionats, de manera que representi, almenys, un 80% del contingut de la mateixa. La resta es desenvoluparà a partir de les explicacions teòriques i de la recerca de l'alumne a partir de la bibliografia i els recursos indicats. El programa de l'assignatura inclou també unes "Lectures complementàries del curs", una selecció de textos relacionats amb la matèria dels quals l'alumne n'haurà d'escollir un mínim per a la seva lectura al llarg del curs.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada del treball de classe, presentació d'un treball relacionat amb les "Lectures complementàries del curs" i examen final.

4. Bibliografia docent

-----DOSSIER de textos del curs

-M.M. BADAWI: *A Short History of Modern Arabic Literature*. Oxford, 1993.

-Pierre CACHIA: *An Overview of Modern Arabic Literature*. Edinburgh, 1990.

-Isabella CAMERA D'AFFLITTO: *Letteratura araba contemporanea. Dalla nahdah a oggi*. Roma, 1998.

-Ragai N. MAKAR: *Modern Arabic Literature. A Bibliography*. The Scarecrow Press. Lanham, Md., & London, 1998.

-Leonor MARTÍNEZ MARTÍN: *Antología de la poesía árabe contemporánea*. Col. Austral 1518. Ed. Espasa-Calpe. Madrid, 1972.

-Pedro MARTÍNEZ MONTÁVEZ: *Introducción a la Literatura Árabe Moderna*. Ed. Cantarabia-Universidad de Granada, 1994.

-Nada TOMICHE: *La littérature arabe contemporaine: Roman-Nouvelle-Théâtre*. Ed. Maisonneuve & Larose. Paris, 1993.

-Juan VERNET: *Literatura Árabe* (esp. pp. 167-213). Ed. El Acantilado. Barcelona, 2002.

www.ub.es/arab/enlaces/literatura.htm

5. Observacions

Haver aprovat Llengua Àrab IV.

Codi 205209

LITERATURA ÀRAB IV

1. Objectius docents

Aconseguir que els alumnes que han cursat ja els quadrimestres de llengua àrabs (aquesta, majoritàriament, només a través de traduccions), coneguin els autors àrabs en la llengua original.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Els autors escollits seran alguns dels més importants que escrigueren en el Pròxim Orient des de l'època preislàmica fins al 1860 en què, segons el comitè d'experts de la UNESCO (1969), s'inicià el conreu de la literatura àrab contemporània (nahda). L'ordre de l'exposició d'aquests autors i de l'anàlisi de la seva obra serà la tradicional: preislàmica; els períodes omeies: prosa i poesia; els períodes abbàsides: prosa i la decadència. Abans de començar l'exposició de les formes poètiques es donaran unes nocions de mètrica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es tindrà molt en compte el treball quotidià a classe i es faran, a més, dues proves escrites acumulatives que no tindran, per si soles, caràcter decisiu.

4. Bibliografia docent

Carl BROCKELMANN: Geschichte der arabischen Litteratur 2 vols. (Leiden, E.J. Brill, 1943-45) y 3 vols. De Suplements a la primera impressió (1898-1901) (Leiden, E.J.Brill 1937-42).

Encyclopédie de l'Islam 4 vols. Y 1 suplemento (Leiden, 1913-1942; la segunda edición, 1960-... sigue publicándose y ha llegado hasta el vol. IX.

Francesco GABRIELI: La literatura árabe (Buenos Aires, Losada, 1971).

5. Observacions

Haver aprovat Dialectologia Àrab I.

Codi 205210

LITERATURA ÀRAB V

1. Objectius docents

Introduir a l'estudiant en la literatura àrab andalusina a través d'una selecció de textos àrabs.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introducció a les línies generals del desenvolupament de la literatura andalusina exposades a l'assignatura Literatura Àrab II. Aquesta introducció es durà a terme sobre la base d'una llista de lectures de la bibliografia bàsica que serà objecte de comentari a classe.

Part del temps es dedicarà a l'anàlisi de textos centrats en tres temes fonamentals: 1) les llegendes èpiques sobre la conquesta d'al-Andalus; 2) la prosa andalusina a través de passatges seleccionats de Tawq al-hamama d'Ibn Hazm i de la Risalat al-tawabicwa-l-zawabic d'Ibn Suhayd; 3) la poesia andalusina a través d'una selecció de poemes d'al-Muctamid

3. Criteris i formes d'avaluació

S'efectuarà un control durant les classes relatiu a 1) les lectures obligatòries de bibliografia bàsica; 2) els textos literaris que seran objecte de traducció i comentari. L'examen final constarà de dues parts: 1) desenvolupament de dos temes teòrics a elegir entre quatre; 2) traducció i comentari d'un text de caràcter històric, biogràfic o anecdòtic, relacionat amb la evolució històrica de la literatura andalusina.

4. Bibliografia docent

El manual bàsic és:

Mª Jesús Rubiera, Literatura hispanoàrabe. Mapfre. Madrid, 1992

La bibliografia secundària es distribuirà en fotocòpies.

5. Observacions

Haver aprovat Dialectologia Àrab II.

Codi 207206

LITERATURA CATALANA CONTEMPORÀNIA: 1939-1975

1. Objectius docents

Que l'alumne adquireixi una visió de conjunt de la literatura catalana des de 1939 fins a 1975 en el marc històric i cultural en què es desenvolupa. Que es familiaritzi amb les fonts bibliogràfiques més importants. Que conegui i analitzi el marc teòric i els models literaris vigents de les obres que es publiquen.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. 1939-1975. HISTÒRIA EXTERNA: 1. 1939. Any 0 de la literatura catalana. 2. 1939-1962. De l'ortodòxia a la resistència. L'exili. El possibilisme (i una mica de dissidència). La resistència. La tolerància tàctica. Grups. Editorials i col·leccions. La creació d'un públic. 3. 1962-1975. Normalització sota vigilància.- II. LA POESIA: (J. Carner. C. Riba. M. Torres. J.V. Foix. J. Brossa. S. Espriu. Pere Quart. J. Vinyoli. G. Ferrater. V. Andrés Estellés).- III. LA PROSA NARRATIVA: (S. Espriu. M. Rodoreda. Ll. Villalonga. P. Calders. J. Perucho. M. de Pedrolo. B. Porcel).- IV. L'assaig i la literatura del jo. (M. Manent. J. Pla. Gaziel. J. Fuster).- V. El teatre. (J. M. de Sagarra. Joan Oliver. S. Espriu. M. de Pedrolo).

3. Criteris i formes d'avaluació

Durant el curs l'alumne presentarà breus comentaris sobre textos proposats pel professor i/o ressenyes bibliogràfiques adients al programa de l'assignatura. Hi haurà un examen final, amb una part de caràcter històric i/o teòric i una altra de comentari de text relacionada amb les lectures obligatòries. Serà matèria examinable tota la continguda en el programa, els textos que s'utilitzin a classe com a material complementari i les lectures obligatòries.

La nota final del curs es fonamentarà principalment en la de l'examen, tenint en compte que cal aprovar-ne les dues parts per separat. Els comentaris de text i/o ressenyes presentats durant el curs tindran, si és pertinent, un valor positiu que se sumarà al de l'examen.

4. Bibliografia docent

RIQUER, M. DE, COMAS, A., MOLAS, J. (1987-1988), *Història de la literatura catalana*, vols. IX-XI. Barcelona: Ariel.

CASALS, G., GUSTÀ, M. (1997), «La cultura a Barcelona (1939-1975)», dins SOBREQÜÉS, J. dir., *Història de Barcelona*, vol., 8. Barcelona: Ajuntament de Barcelona-Enciclopèdia Catalana.

MASSOT I MUNTANER, J.(1978), *Cultura i vida a Mallorca entre la guerra i la postguerra (1930-1950)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

MANENT, A. (1989), *La literatura catalana a l'exili*. Barcelona: Curial.

5. Observacions

L'assignatura requereix haver cursat Literatura catalana contemporània: del Modernisme al 1939, obligatòria de primer cicle.

1. Objectius docents

L'assignatura vol donar una visió de conjunt de la història de la literatura catalana des de finals del segle XIX fins al 1939 des d'una triple perspectiva: 1) la del context històric i cultural; 2) la de l'anàlisi del marc teòric i dels models literaris vigents en les obres que es publiquen; 3) la de la lectura i/o comentari de textos de diferents gèneres publicats en aquests anys.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. MODERNISME: 1. Història externa. Regeneracionisme i Art per l'Art. Modernisme i nacionalisme. 2. Poètica. L'antiacademicisme i l'art total. El geni. La llengua literària. 3. Gèneres. Poesia: J. Maragall. Teatre: S. Rusiñol. Narrativa: R. Casellas, V. Català, J. Ruyra, P. Bertrana.- II. NOUCENTISME: 1. Història externa. Modernisme i Noucentisme. Intel·lectuals i burgesia. Política cultural. 2. Poètica. Tradició i modernitat. L'arbitrarisme. Eugeni d'Ors. La llengua literària. 3. Gèneres. Poesia: J. Carner, Guerau de Liost. Narrativa.- III. DEL NOUCENTISME AL 1939: 1. Història externa. Escriptor i públic. Grups, editorials, revistes. 2. Poètica i gèneres. Postsimbolisme: C. Riba, M. Manent, M. Torres, B. Rosselló-Pòrcel. Avantguarda: J. Salvat-Papasseit, J.M. Junoy, J. V. Foix, F. Trabal. Narrativa i teatre: C. Soldevila, J. M. de Sagarra, J. Pla, M. Llor.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'assignatura serà avaluada mitjançant una breu ressenya d'un dels llibres de la bibliografia recomanada i un examen. La presentació de la ressenya serà imprescindible per presentar-se a l'examen. L'examen combinarà els aspectes d'història i teoria vistos durant el curs, més les lectures obligatòries.

4. Bibliografia docent

- MOLAS, J. dir. (1986-1988), *Història de la Literatura Catalana*, vols. VIII-XI. Barcelona: Ariel.
- CASTELLANOS, J. (1988), *El Modernisme. Selecció de textos*. Barcelona: Empúries.
- MARFANY, J. LL. (1975), *Aspectes del Modernisme*. Barcelona: Curial.
- El Modernisme* (1990), 2 vols. Catàleg d'exposició. Barcelona: Olimpíada Cultural-Lunwerg.
- 1898: entre la crisi d'identitat i la modernització. Actes del Congrés Internacional celebrat a Barcelona, 20-24 d'abril de 1998* (2000), 2 vols. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- CASTELLANOS, J. (1997), *Literatura, vides, ciutats*. Barcelona: Edicions 62.
- CASTELLANOS, J. (1998), *Intel·lectuals, cultura i poder*. Barcelona: La Magrana.
- AULET, J. (1997), «Estudi introductori», dins *Antologia de la poesia noucentista*. Barcelona: Edicions 62, 7-56.
- MURGADES, J. (1995-1996), «El Noucentisme: balanç finisecular d'un moviment primisecular», *Journal of Hispanic Research*, vol. 4, 211-227.
- CASTELLANOS, J. (1978), «Josep Pijoan i els orígens del Noucentisme», *Els Marges*, núm. 14, 31-49.
- Avantguardes a Catalunya (1906-1939)* (1992), Catàleg d'exposició. Barcelona: Fundació Caixa de Catalunya.
- MOLAS, J. (1983), *La literatura catalana d'avantguarda (1916-1938)*. Barcelona: Antoni Bosch.
- FERRATÉ, J. (1993), *Papers sobre Carles Riba*. Barcelona: Quaderns Crema.
- YATES, A. (1975), *Una generació sense novel·la?*. Barcelona: Edicions 62.

Codi 207420

LITERATURA CATALANA CONTEMPORÀNIA. ELS COETANIS

1. Objectius docents

Fer un balanç (provisional) de la literatura dels últims anys del segle XX i dels primers del segle XXI i del discurs crític que ha generat.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Partint d'una visió general del comportament de la literatura catalana en els últims anys, l'assignatura se centrarà en l'estudi de tres autors: Susanna Rafart, Ramon Solsona i Albert Sánchez Piñol. Se n'analitzaran les obres més representatives que permetin aproximar-se al respectiu procés de formació com a escriptors i a la seva evolució estètica, ideològica, d'interessos, etc.

3. Criteris i formes d'avaluació

Dues possibilitats:

- a) Examen final i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.
- b) Treball de curs i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.

4. Bibliografia docent

MARTÍNEZ-GIL, V. (1991), «*De re urbana i De re rurali*, un altre cop?», *Els Marges*, núm. 44, 61-65.

CARBÓ, F., SIMBOR, V. (1993), *Literatura actual al País Valencià*. València-Barcelona: Institut Universitari de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

IZQUIERDO, O. (1996), «Nans i gegants: síndromes i mites a propòsit de la literatura catalana actual», dins *Actes del Desè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*, vol. II. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 275-282.

Caplletra (1997), Monogràfic sobre Literatura Catalana Actual, núm. 22.

PLA I ARXÉ, R. ed. (2000), *La creació literària a Catalunya, avui*. 20 Aniversari del Premi Sant Joan Caixa de Sabadell. Sabadell: Fundació Caixa de Sabadell.

OLLÉ, M. (2003), «Precarietats en la recepció de la literatura catalana», *Caràcters*, núm. 22.

5. Observacions

Es recomana haver fet Literatura catalana contemporània: del Modernisme al 1939 i Literatura catalana contemporània: 1939-1975, assignatures obligatòries de primer i segon cicle, respectivament.

1. Objectius docents

1) Donar una visió de conjunt de la Literatura Catalana del s. XIX, amb especial incidència en les figures més rellevants (Jacint Verdaguer, Narcís Oller, Àngel Guimerà). 2) Descobrir i entendre el tram cultural ric i complex de la Renaixença, amb els seus precedents, particularitats i connexions amb els corrents estètics i literaris del segle XIX. 3) Capacitar l'alumne per a fer una lectura analítica, contextualitzada i relacional dels textos objecte d'estudi.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. RENAIXENÇA. Concepte de Renaixença. Propostes actuals i discussió sobre la cronologia. Orígens: de la Il·lustració al Romanticisme. Ideari del moviment. Evolució històrica i diversificació ideològica. Plataformes principals. Expansió geogràfica.
II. POESIA. Poesia romàntica: Aribau i Rubió i Ors. Tomàs Aguiló, Marià Aguiló, Pons i Gallarza. Milà i Fontanals. La crisi del Romanticisme. Francesc Matheu, Apel·les Mestres, Costa i Llobera. L'obra de Jacint Verdaguer. III. NARRATIVA. Orígens de la novel·la. Problemàtica de la novel·la. Novel·la romàntica: novel·la històrica: Martí Genís i Aguilar. Narrativa de costums: De Robert Robert a Emili Vilanova. Novel·la realista: Josep Pin i Soler, Carles Bosch de la Trinxeria, Dolors Monserdà, Marià Vayreda. L'obra de Narcís Oller. IV. TEATRE. El drama romàntic en castellà a la primera meitat del segle. El sànet i la seva evolució. Josep Robrenyo. De Serafí Pitarra a Frederic Soler. El drama històric i de costums. La tragèdia: Víctor Balaguer. L'obra d'Àngel Guimerà. V. TEORIA I CRÍTICA LITERÀRIES. Romanticisme: Pau Piferrer i Manuel Milà i Fontanals. Realisme i Naturalisme: Joan Sardà i Josep Yxart.

3. Criteris i formes d'avaluació

Durant el curs l'alumne presentarà breus comentaris sobre textos proposats pel professor i/o ressenyes bibliogràfiques adients al programa de l'assignatura.

Hi haurà un examen final, amb una part de caràcter històric i/o teòric i una altra de comentari de text, relacionada amb les lectures obligatòries. Serà matèria examinable tota la continguda en el programa, els textos que s'utilitzin a classe com a material complementari i les lectures obligatòries.

La nota final del curs es fonamentarà principalment en la de l'examen, tenint en compte que cal aprovar-ne les dues parts per separat i que s'hi valorarà el domini de la bibliografia. La valoració dels comentaris de text i/o ressenyes presentades durant el curs tindrà, si és pertinent, un valor positiu que se sumarà al de l'examen.

4. Bibliografia docent

- MOLAS, J. dir. (1986), *Història de la literatura catalana*, vol. VII. Barcelona: Ariel.
- MOLAS, J., JORBA, M., TAYADELLA, A. eds. (1984), *La Renaixença. Fonts per al seu estudi. 1815-1877*. Barcelona: Departament de Literatura Catalana de la UB/Departament de Filologia Hispànica de la UAB.
- Actes del Col·loqui Internacional sobre la Renaixença* (1992 i 1994), 2 vols. Barcelona: Curial.
- El Segle Romàntic. Actes del Col·loqui sobre el Romanticisme* (1997). Vilanova i la Geltrú.
- RUBIÓ I BALAGUER, J. (1989), *Il·lustració i Renaixença*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- JORBA, M. (1995), «Literatura, llengua i Renaixença: la renovació romàntica», dins *Història de la cultura catalana V: Romanticisme i Renaixença 1800-1860*. Barcelona: Edicions 62, 77-132.
- Anuari Verdaguer* (1987-2005). Vic: Eumo, 12 vols.
- MOLAS, J. (1982), «Notes per a un comentari de "La Pàtria" de Bonaventura Carles Aribau», dins GAROLERA, N., *Anàlisis i comentaris de textos literaris catalans*, vol. I. Barcelona: Curial, 209-225.

- CASACUBERTA, J. M. De (1986), *Estudis sobre Verdaguer*. Vic: Eumo/Barcino/IEC.
- TORRENTS, R. (2002), *Verdaguer, un poeta per a un poble*. Vic: Eumo.
- (1995), *Verdaguer. Estudis i aproximacions*. Vic: Eumo.
- (2004), *A la claror de Verdaguer*. Vic: Eumo.
- CASSANY, E. (1992), *El costumisme en la prosa catalana del segle XIX*. Barcelona: Curial.
- SERRAHIMA, M., BOADA, M.T. (1996), *La novel·la històrica en la literatura catalana*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- DOMINGO, J. M. (1996), *Josep Pin i Soler i la novel·la. 1869-1892. El cicle dels Garriga*. Barcelona: Curial/Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- YATES, A. (1998), *Narcís Oller. Tradició i talent individual*. Barcelona: Curial.
- CABRÉ, R. (2004), *La Barcelona de Narcís Oller. Realitat i somni de la ciutat*. Valls: Cossetània Edicions.
- El Segle Romàntic. Actes del Col·loqui sobre Àngel Guimerà i el teatre català al segle XIX* (2000). Tarragona: Diputació.
- BACARDIT, R., GIBERT, M. eds. (2003), *El debat teatral a Catalunya. Antologia de textos de teoria i crítica dramàtiques. Segle XIX*. Barcelona: Diputació de Barcelona/Institut del Teatre.
- FÀBREGAS, X. (1971), *Àngel Guimerà, les dimensions d'un mite*. Barcelona: Edicions 62.
- MORELL, C. (1995), *El teatre de Serafí Pitarra (entre el mite i la realitat, 1860-1975)*. Barcelona: Curial/Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- FARRÉS, P. (1997), «Una lectura de les tragèdies de Víctor Balaguer», *Els Marges*, núm. 59, 5-22.
- JORBA, M. (1984), *Manuel Milà i Fontanals en la seva època*. Barcelona: Curial.
- SARDÀ, J. (1997), *Art i veritat. Críiques de novel·la vuitcentista*; ed. d'A. Tayadella. Barcelona: Curial.
- CABRÉ, R. (1995), «Memòria de Josep Yxart: l'home i el crític», dins *Obra completa de Josep Yxart*, vol. I. Barcelona: Proa, 11-97.

Codi 207417

LITERATURA CATALANA CONTEMPORÀNICA: SEGLE XIX: AUTORS

1. Objectius docents

Estudiar l'evolució de l'obra d'un dels tres autors més importants del segle XIX, Jacint Verdaguer, Àngel Guimerà i Narcís Oller, emmarcant-la en les poètiques del moment.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Partint d'una visió general de l'aportació dels tres autors a la literatura catalana del segle XIX, l'assignatura se centrarà en l'estudi de l'obra d'un d'ells. Se n'analitzaran les obres més representatives que permetin descobrir-ne l'evolució estètica, ideològica, d'interessos, etc.

3. Criteris i formes d'avaluació

Dues possibilitats:

Examen final i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.

Treball de curs i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.

4. Bibliografia docent

MOLAS, J. dir. (1986), *Història de la literatura catalana*, vol. VII. Barcelona: Ariel.

TORRENTS, R. (1995), *Verdaguer. Estudis i aproximacions*. Vic: Eumo.

TORRENTS, R. (2004), *A la claror de Verdaguer*. Vic: Eumo.

El Segle Romàntic: Actes del Col·loqui sobre Àngel Guimerà i el teatre català al segle XIX (2000). Tarragona: Diputació.

FÀBREGAS, X. (1971), *Àngel Guimerà, les dimensions d'un mite*. Barcelona: Edicions 62.

Actes del Col·loqui Narcís Oller (1999). Valls: Cossetània.

YATES, A. (1998), *Narcís Oller. Tradició i talent individual*. Barcelona: Curial.

CABRÉ, R. (2004), *Narcís Oller i Barcelona. Realitat i somni d'una ciutat*. Valls: Cossetània.

5. Observacions

Es recomana haver cursat Literatura catalana contemporània: Romanticisme i Realisme, assignatura obligatòria de primer cicle.

Codi 207416

LITERATURA CATALANA CONTEMPORÀNICA: SEGLE XIX: GÈNERES I ESTÈTIQUES

1. Objectius docents

Iniciar els estudis d'especialització relatius a la literatura del segle XIX, centrant l'atenció en aquests dos gèneres: narrativa (novel·la o narrativa breu) i literatura dramàtica, ja sigui a través de l'evolució històrica de cadascun d'ells o abordant-los des d'altres perspectives (els tòpics, les tècniques, etc.) i estudiant la seva pertinença i aportació als corrents dominants de la segona meitat del segle XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Atesa la durada d'un quadrimestre, l'assignatura se centrarà especialment en l'estudi d'un dels dos gèneres, tot i que tractarà aspectes, especialment els històrics i estètics, aplicables als dos. Se n'estudiaran els precedents i les manifestacions més destacades i representatives de les diverses estètiques en el marc dels corrents europeus dominants al segle XIX.

3. Criteris i formes d'avaluació

Dues possibilitats:

- a) Examen final i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.
- b) Treball de curs i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.

4. Bibliografia docent

MOLAS, J. dir. (1986), *Història de la literatura catalana*, vol. VII. Barcelona: Ariel.

El Segle Romàntic: Actes del Col·loqui sobre Àngel Guimerà i el teatre català al segle XIX (2000). Tarragona: Diputació.

FÀBREGAS, X. (1972), *Aproximació a la història del teatre català modern*. Barcelona: Curial.

CABRÉ, R. (1996), «El crític José Yxart, entre la teoria y la historia», dins *José Yxart. Crítica dispersa (1883-1893)*. Barcelona: Lumen, 7-92.

5. Observacions

Es recomana haver cursat Literatura catalana contemporània: Romanticisme i Realisme, assignatura obligatòria de primer cicle.

Codi 207419

LITERATURA CATALANA CONTEMPORÀNICA. SEGLE XX: AUTORS

1. Objectius docents

Centrar l'especialització en l'estudi de l'obra d'un autor dels més importants del segle XX (en aquest cas Carles Riba). Emmarcada en les poètiques corresponents, l'aproximació a l'obra es farà en diversos nivells: des de l'estat de la recerca a través de la bibliografia fins a l'anàlisi pormenoritzada d'obres concretes.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'estudiarà l'evolució de l'obra poètica de Carles Riba a través de la lectura de quatre llibres: *Estances* (primer i segon llibre), *Elegies de Bierville* i *Salvatge cor*. No es desatendran, en la mesura que hi tenen molt a veure, les altres facetes del Riba escriptor: la de crític i la de traductor, especialment.

3. Criteris i formes d'avaluació

Dues possibilitats:

- a) Examen final i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.
- b) Treball de curs i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.

4. Bibliografia docent

FERRATÉ, J. (1993), *Papers sobre Carles Riba*. Barcelona: Quaderns Crema.

TERRY, A. (1985), «Carles Riba», dins *Sobre poesia catalana contemporània: Riba, Foix, Espriu*. Barcelona: Edicions 62, 13-93.

MEDINA, J. (1989), *Carles Riba (1893-1959)*, 2 vols. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

SULLÀ, E. (1987), «Carles Riba», dins MOLAS, J. dir., *Història de la literatura catalana*, vol. 9. Barcelona: Ariel, 271-327.

5. Observacions

Es recomana haver cursat Literatura catalana contemporània: del Modernisme al 1939 i Literatura catalana contemporània: 1939-1975, assignatures obligatòries de primer i segon cicle, respectivament.

Codi 207418

LITERATURA CATALANA CONTEMPORÀNICA: SEGLE XX: GÈNERES I ESTÈTIQUES

1. Objectius docents

Iniciar els estudis d'especialització relatius a la literatura del segle XX, centrant l'atenció en les obres de tres dels seus narradors més importants: Mercè Rodoreda, Llorenç Villalonga i Josep Pla. L'estudi de les obres triades s'emprenrà tant des d'una perspectiva històrica com des d'altres aproximacions (temàtiques, estilístiques, etc.), i es remarcarà també la seva aportació als corrents dominants de la narrativa des de finals de la dècada dels seixanta.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Les sessions del curs (26 aproximadament) es repartiran de manera equitativa entre les tres obres, una de cada autor, que s'hi estudiaran. L'assignatura està pensada per desenvolupar-se més aviat com a seminari i ha de permetre tant l'estudi pormenoritzat dels diferents aspectes temàtics i formals de les obres, com el comentari bibliogràfic i la lectura d'alguna obra significativa dels autors.

3. Criteris i formes d'avaluació

Dues possibilitats:

- a) Examen final i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.
- b) reball de curs i presentació d'exposicions i/o ressenyes puntuals.

4. Bibliografia docent

- MOLAS, J. dir. (1986), *Història de la literatura catalana*, vols.X-XI. Barcelona: Ariel.
- CAMPILLO, M., GUSTÀ, M., «*Mirall trencat*», de Mercè Rodoreda. Barcelona: Empúries.
- REAL, N. (2005), *Mercè Rodoreda. L'obra de preguerra*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- CASTELLET, J. M. (1978), *Josep Pla o la raó narrativa*. Barcelona: Destino.
- MOLAS, J. (1984), «Notes sobre el *Quadern gris*, de Josep Pla», dins *Obra Crítica/1*. Barcelona: Edicions 62 (1995), 367-386.
- CASTELLANOS, J. (1995), «*Bearn o la sala de les nines: assaig d'interpretació*», dins *Actes del desè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 75-91.
- SIMBOR, V. (1999), *Llorenç Villalonga a la recerca de la novel·la inefable*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

5. Observacions

Es recomana haver cursat Literatura catalana contemporània: del Modernisme al 1939 i Literatura catalana contemporània: 1939-1975, assignatures obligatòries de primer i segon cicle, respectivament.

Codi 207412

LITERATURA CATALANA MEDIEVAL: AUSIAS MARCH I LA POESIA

1. Objectius docents

Replantejar l'estudi de la poesia lírica catalana medieval en el context de la literatura europea tardomedieval. Fer un estudi aprofundit de l'obra poètica d'Ausiàs March.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Dels trobadors als poetes postmarquians. Poesia catalana i poesia romànica. Teoria de la poesia catalana medieval. Etapes de la producció lírica catalana en el seu context. Ausiàs March.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant un examen i la redacció d'un treball de curs.

4. Bibliografia docent

Es demana a l'alumne el domini de la bibliografia específica de cada punt del programa (en part ja recollida a les dues assignatures panoràmiques de literatura catalana medieval) però també d'aquella que afecta d'una manera més concreta la poesia lírica i la més general que fa referència a les literatures romàniques corresponents o al rerafons cultural que faci al cas.

5. Observacions

Es recomana haver fet Literatura catalana medieval: segles XIV-XV, assignatura obligatòria de segon cicle.

Codi 207413

LITERATURA CATALANA MEDIEVAL: EL *TIRANT LO BLANC* I LA NARRATIVA

1. Objectius docents

Replantejar l'estudi de la narrativa catalana medieval en el context de la literatura europea. Fer un estudi aprofundit del *Romanç de Jaufré* i la narrativa en vers fins arribar al *Tirant lo Blanc*.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El vers com a vehicle narratiu; narrativa moral en primera persona; cortesia i didàctica; la sàtira i la comicitat. La prosa com a vehicle narratiu; narrativa breu; les grans novel·les del segle XV.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant un examen.

4. Bibliografia docent

Es demana a l'alumne el domini de la bibliografia específica de cada punt del programa (en part ja recollida a les dues assignatures panoràmiques de literatura catalana medieval) però també d'aquella que afecta d'una manera més concreta la narrativa i la més general que fa referència a les literatures romàniques corresponents o al rerefons cultural que faci al cas.

5. Observacions

Es recomana haver fet Literatura catalana medieval: segles XIV-XV, assignatura obligatòria de segon cicle.

1. Objectius docents

Amb l'assignatura es pretén que l'alumne assoleixi els següents objectius: 1) Conèixer la personalitat i el perfil intel·lectual i literari de Ramon Llull, el primer gran escriptor català. 2) Adquirir una noció de conjunt dels textos contemporanis de Llull escrits en llengua vulgar catalana i occitana, dotats de forma literària —les cròniques de Desclot i Muntaner, la poesia dels trobadors— a través de la lectura guiada d'una selecció de textos. 3) Ser capaç d'orientar-se en la comprensió i el comentari dels textos lul·lians programats, d'acord amb el pensament de l'autor i amb atenció al context. 4) Familiaritzar-se amb la llengua antiga de manera que s'aconsegueixi una lectura fluïda dels textos que proposa el programa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció a Ramon Llull i la seva època
2. El pensament de Ramon Llull i el saber del seu temps
3. Les primeres obres literàries de Ramon Llull: El Blanquerna
4. La poesia dels trobadors i Ramon Llull
5. La “nova” literatura lul·liana al servei de la primera intenció

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació del curs es farà mitjançant un examen escrit amb dues parts.

La primera, de tipus pràctic, consistirà en la traducció de tres fragments extrets d'obres objecte d'estudi comentades a classe. La traducció ha de ser del català antic o de l'occità al català modern, observant una literalitat i una fidelitat a l'original fins allà on la comprensió ho faci possible.

La segona consistirà en el desenvolupament d'un tema a escollir entre dues opcions.

Per aprovar l'examen és necessari obtenir almenys dos punts de la primera part i tres de la segona; no es considerarà aprovat un examen que no presenti aquesta proporció entre els resultats de les dues parts.

4. Bibliografia docent

- ALCOVER, A., MOLL, F. DE B. (1980-85). Diccionari català-valencià-balear (10 volums). Palma de Mallorca: Editorial Moll.
- COSTA, M., TARRÉS, M. Diccionari del català antic. Barcelona: Edicions 62.
- BISSON, T. N.(1988). Història de la Corona d'Aragó. Barcelona: Editorial Crítica.
- BOLÓS, J. (2000) Diccionari de la Catalunya medieval (ss. VI-XV). Barcelona: Edicions 62.
- BONNER, A.; BADIA, L. (1988). Ramon Llull: vida, pensament i obra literària. Barcelona: Empúries (Les Naus d'Empúries, Pal Major, 2).
- LE GOFF, J. (1969). La civilización del Occidente medieval. Barcelona : Editorial Juventud.
- RIQUER, M. DE (1983). Los trovadores: historia literaria y textos (2ª ed.; 3 vols). Barcelona: Ariel.
- RIQUER, M. DE; COMAS, A.; MOLAS, J. (1984-88). Història de la literatura catalana (volums 1 i 2, a cura de M. de Riquer; ed. original 1964). Barcelona: Ariel.
- SALRACH, J. ; AVENTÍN, M. (1998). Història medieval de Catalunya. Barcelona : Edicions de la Universitat Oberta, Proa.
- ROSSICH, A. ; BADIA, L. Quèrn : repertori bibliogràfic biennal de la literatura i llengua catalanes de l'edat mitjana i l'edat moderna. Girona : Universitat de Girona.
- BELTRAN, V. Boletín bibliográfico de la Asociación Hispánica de Literatura Medieval. Barcelona : PPU.

Codi 207205

LITERATURA CATALANA MEDIEVAL: SEGLES XIV-XV

1. Objectius docents

Que l'alumne adquireixi una visió de conjunt de la literatura catalana dels segles XIV i XV. Que es familiaritzi amb les fonts d'informació bibliogràfica més importants. Que s'introdueixi en el coneixement de la llengua antiga.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. Escriptors doctrinals del segle XIV. Sant Vicent Ferrer i la predicació. Francesc Eiximenis i la divulgació cultural per a laics.- II. La prosa d'art i Bernat Metge. Traductors i traduccions.- III. La poesia catalana i Ausiàs March. Introducció a la lírica marquiana. La poesia abans i després de March.- IV. La narrativa. *Curial e Güelfa*. Joanot Martorell i el *Tirant lo Blanc*.- V. Dos estilistes del segle XV: Joan Roís de Corella i Jaume Roig.

3. Criteris i formes d'avaluació

Aquesta assignatura serà avaluada mitjançant un examen que demani de l'alumne uns coneixements generals de tota la matèria i que serà comú per a tots els grups.

4. Bibliografia docent

En aquest curs introductori es llegirà una selecció de textos de cadascun dels temes del programa. Caldrà també que l'alumne llegeixi els títols que el professor assenyalava com a fonamentals en la bibliografia de cada tema i que conegui els manuals, col·leccions, repertoris, revistes, etc. bàsics per a l'estudi de la literatura catalana medieval.

MARTINEZ, T. (2002), *Aproximació als sermons de sant Vicent Ferrer*. València: Denes.

HAUF, A. (1990), «Introducció a *Lo Crestià*», dins *D'Eiximenis a sor Isabel de Villena*. Barcelona-València: Publicacions de l'Abadia de Montserrat-Institut de Filologia Valenciana, p. 59-184.

BADIA, L. (1988), «Siats de natura d'anguila en quan farets: la literatura segons Bernat Metge», dins *De Bernat Metge a Joan Roís de Corella*. Barcelona: Quaderns Crema, p. 59-119.

CINGOLANI, S. (2002), *El somni d'una cultura: "Lo Somni" de Bernat Metge*. Barcelona: Quaderns Crema.

FUSTER, J. (1968), «Vigència d'Ausiàs March» i «Ausiàs March el ben enamorat», *Obres Completes*, I. Barcelona: Edicions 62, p. 213-284. Reimpresos a FUSTER, J. (1982), *Ausiàs March*. València: Tres i Quatre.

ESPADALER, A. (1984), *Una reina per a Curial*. Barcelona: Quaderns Crema.

BADIA, L. (1988), «De la reverenda letradura en el *Curial e Güelfa*», dins *De Bernat Metge a Joan Roís de Corella*. Barcelona: Quaderns Crema, p. 121-144.

RIQUER, M. DE (1990), *Aproximació al «Tirant»*. Barcelona: Quaderns Crema.

CINGOLANI, S. (1998), *Joan Roís de Corella: la importància de dir-se honest*. València: Tres i Quatre.

CANTAVELLA, R. (1992), *Els cards i el llir: una lectura de l'«Espill» de Jaume Roig*. Barcelona: Quaderns Crema.

5. Observacions

L'assignatura requereix haver cursat Literatura catalana medieval: segles XII-XIII, obligatòria de primer cicle.

Codi 207103

LITERATURA CATALANA MODERNA: DEL RENAIXEMENT A LA IL·LUSTRACIÓ

1. Objectius docents

Amb l'assignatura es pretén que l'alumne assoleixi els següents objectius: 1) Conèixer els diferents períodes en què s'estructura la literatura catalana moderna i les seves característiques. 2) Conèixer les obres literàries que en són més representatives

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció
2. El Renaixement i el Manierisme
3. El Barroc
4. El segle XVIII
5. La literatura popular

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura es farà a través d'un examen final, que tindrà dues parts: a) el desenvolupament d'un dels temes del programa explicats a classe; b) el comentari d'un text.

4. Bibliografia docent

BATLLORI, M. (1995-1997), *De l'Humanisme i del Renaixement*, Obra completa, vols. V, VI i IX. València: Tres i Quatre.

DURAN, E., SOLERVICENS, J. (1993), *Orientacions bibliogràfiques sobre literatura catalana moderna (1474-1833)*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona.

FUSTER, J. (1985), *La Decadència al País Valencià*. Barcelona: Curial.

FUSTER, J. (1989), *Llibres i problemes del Renaixement*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

RIQUER, M. DE, COMAS, A., MOLAS, J., (1980), *Història de la literatura catalana*. Vols. 4-6. Barcelona: Ariel.

RUBIÓ I BALAGUER, J.(1985-1993), *Obres*. Vols. II-III, VII-VIII i XI. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

ROSSICH, A. ; BADIA, L. (1995-) *Qüern : repertori bibliogràfic biennal de la literatura i llengua catalanes de l'edat mitjana i l'edat moderna*. Girona : Universitat de Girona.

1. Objectius docents

L'assignatura es proposa que els estudiants entenguin els textos literaris catalans del Renaixement i sàpiguen situar-los en el context de la cultura catalana i de la literatura universal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Humanisme i Renaixement

1.1. El concepte de Renaixement. L'activitat filològica i l'activitat cultural i artística. El Renaixement italià i el Renaixement a la resta d'Europa. Límits cronològics del Renaixement a l'àmbit català.

1.2. L'home, mesura de totes les coses: la *Fabula de homine* (1518) de Vives.

1.3. L'ordenació laica de la societat. L'Església: erasmisme i contrareforma.

1.4. Un nou concepte de literatura: la readaptació de Plató, Aristòtil i Horaci.

1.5. Les vies de difusió del cànon renaixentista: impremta, universitat i corts.

2. La comèdia renaixentista

2.1. Les constants del gènere: personatges, registres, motius dramàtics.

2.2. Anàlisi de *La vesita* (1524-1525) de Joan Ferrandis d'Herèdia.

2.3. Anàlisi de la peça anònima *La comèdia de Corney* (segona meitat segle XVI).

3. El diàleg renaixentista

3.1. Constants i tipologia del gènere. Els models clàssics i renaixentistes.

3.2. Anàlisi de *Los col·loquis de Tortosa* (1557) de Cristòfor Despuig.

4. La lírica renaixentista

4.1. Una nova manera d'estructurar el vers.

4.2. La recreació de cançons i refranys populars.

4.3. La nova valoració d'Ausiàs March.

4.4. L'obra poètica de Pere Serafí.

3. Criteris i formes d'avaluació

A través d'un examen obligatori i d'un conjunt d'exercicis optatius.

4. Bibliografia docent

BATLLORI, M. (1995), *De l'Humanisme i del Renaixement*. València: 3 i 4.

BURKE, P. (2000), *El Renacimiento europeo. Centros y periferias*. Barcelona: Crítica.

DURAN, E. (2004), *Estudis sobre cultura catalana al Renaixement*. València: 3 i 4.

FUSTER, J. (1989), *Lectures i problemes del Renaixement*. València - Barcelona: IFV-PAM.

KRAYE, J. ed. (1998), *Introducción al humanismo renacentista*. Madrid: Cambridge UP.

RICO, F. (1993), *El sueño del humanismo. De Petrarca a Erasmo*. Madrid: Alianza.

ROMEU, J. (2001), «Introducció» a Pere SERAFÍ, *Poesies catalanes*. Barcelona: Barcino, 7-63.

ROSSICH, A.. (1986), «La introducció de la mètrica italiana en la poesia catalana», *Els Marges*, 35, 3-20.

ROSSICH, A. (1989), «Renaixement, Manierisme i Barroc en la literatura catalana», dins *Actes del VIII Col·loqui internacional de llengua i literatura catalanes*, vol. II. Barcelona: PAM, 149-179.

SOLERVICENS, J. (1997), *El diàleg renaixentista: Joan Lluís Vives, Cristòfor Despuig, Lluís del Milà, Antoni Agustí*. Barcelona: PAM.

SOLERVICENS, J. (2000), *Literatura catalana moderna: el Renaixement*. Barcelona: UOC.

Codi 207435

LITERATURA CATALANA MODERNA: LA IL·LUSTRACIÓ

1. Objectius docents

L'assignatura es proposa que els estudiants entenguin els textos literaris catalans de la Il·lustració i sàpiguen situar-los en el context de la cultura catalana i de la literatura universal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La Il·lustració

1.1 Concepte d'Il·lustració. La Il·lustració europea. El programa il·lustrat.

1.2 El context cultural de la Il·lustració a l'àrea catalana.

1.3 Les vies de difusió cultural al segle XVIII.

1.4 La filologia: gramàtiques, catàlegs biobibliogràfics i històries de la literatura.

La concurrència de diverses estètiques a la literatura catalana del Set-cents: barroc, rococó, neoclassicisme, introducció d'elements romàntics.

2. Teatre

2.1. La tragèdia neoclàssica: *Lucrecia* de Joan Ramis.

2.2. La tragicomèdia: *Rosaura, o el més constant amor* de Joan Ramis.

2.3. El teatre comercial: *El gall robot...* atribuït a Ignasi Plana; *El sarau de la patxada* atribuït a Josep Robrenyo.

3. Poesia

3.1. La continuïtat de l'estètica barroca: Agustí Eura, Guillem Roca i Seguí.

3.2. El rococó: Francesc Tagell; Josep de Togores.

3.3. El neoclassicisme: Ramis, Puigblanch i Escorigüela.

3.4. La introducció d'elements romàntics: Farrera, Plana.

3.5. Poesia popularitzant: els *Col·loquis poètics* valencians.

4. Prosa

4.1. La continuïtat dels jocs lingüístics barrocs: les *Rondalles de rondalles*.

4.2. Els dietaris, la prosa autobiogràfica i els epistolaris: el Baró de Maldà.

4.3. Un diàleg erudit: *Lo perquè de Barcelona* de Pere Serra i Postius.

3. Criteris i formes d'avaluació

A través d'un examen obligatori i d'un conjunt d'exercicis optatius.

4. Bibliografia docent

BATLLORI, M. (1997), *La Il·lustració. Obra completa*, vol. IX. València: 3 i 4.

CAHNER, M. (1998), *Literatura de la revolució i la contrarrevolució (1789-1849)*, vol. I. Barcelona: Curial.

COMAS, A. (1985), *Història de la literatura catalana*, vol. 6. Barcelona: Ariel.

FONTANA, J. (1988), *La fi de de l'Antic Règim (1787-1868). Història de Catalunya*, vol. V. Barcelona: Edicions 62

LLUCH, E. (1996), *La Catalunya vençuda del segle XVIII: Foscors i clarors de la Il·lustració*. Barcelona: Edicions 62.

MAS, J. (1994), *Josep de Togores i Sanglada, comte d'Aiamans (1767-1831): biografia d'un il·lustrat liberal*. Barcelona- Palma: Publicacions de l'Abadia de Montserrat-Universitat de les Illes Balears.

PAREDES, M. (1999), *Antoni Febrer i Cardona, un humanista il·lustrat a Menorca (1761-1841)*. Barcelona: Curial- Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

PAREDES, M. (2001), «Matrona animi virilis. Notes sobre les fonts clàssiques de la *Lucrecia* de Ramis», *Estudis Romànics*, 23, 228-254.

ROMEU I FIGUERAS, J. (1991), *Poesia en el context cultural del segle XVI al XVIII*, vol. II. Barcelona: Curial.

ROSSICH, A. (1996), «La literatura (1716-1808)», dins GABRIEL, P. (ed.) *Història de la cultura catalana*, vol. III. Barcelona: Edicions 62, 121-142.

RUBIÓ, J. (1989), *Il·lustració i Renaixença*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

VOVELLE, M. ed. (1995), *El hombre de la Ilustración*. Madrid: Alianza.

1. Objectius docents

Es tracta d'un tipus de curs eminentment pràctic en què, amb la participació activa dels estudiants, s'analitzen textos de diverses èpoques. No es tracta tant d'aprendre a comentar un text fragmentari dels que poden ser objecte d'examen durant la carrera, com d'aprendre a fer una anàlisi i el consegüent comentari d'un text literari complet. L'assistència al curs pressuposa, de part de l'estudiant, que coneix el programa de l'assignatura Literatura catalana: modalitats del discurs i gèneres literaris, que està disposat a preparar, abans de cada classe, els textos que s'hi analitzaran i que té la disponibilitat, després d'haver analitzat a classe un text, de presentar, per escrit i breument, el seu comentari. L'assignatura pretén que l'alumne assoleixi els següents objectius: 1) El coneixement dels components del comentari d'un poema o d'una obra de teatre. 2) La competència en una exposició ordenada del comentari d'un text. 3) L'adquisició, per la pràctica, d'un hàbit en el comentari de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. Bases teòriques d'una anàlisi de textos. El sentit del text. La forma com a verificació del sentit. Els codis —lingüístic, retòric, estètic— del text.- II. Els components del comentari d'un poema. El tema. L'assumpte del poema. L'estructura del discurs. El jo en el poema. Recursos: llengua, mètrica i retòrica. Codis de referència: el gènere, l'escola literària, el codi de l'autor. La sociologia del text: l'autor, els destinataris.- III. Els components del comentari d'una obra de teatre. El tema. Els personatges i l'acció dramàtica. L'estructura de l'obra. Els recursos específicament teatrals. Codis de referència: la llengua, el gènere, l'escola literària, el codi de l'autor. La representació teatral. La sociologia del text: l'autor, els destinataris.- IV. La presentació del comentari. Tipologies de comentari. El tema, centre del comentari. La selecció específica per a cada text dels aspectes formals determinants de la informació i ordenació del comentari que se'n deriva. El context. Estructura del comentari.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació serà el resultat tant dels comentaris presentats per escrit al llarg del curs com d'un comentari a manera d'examen final.

4. Bibliografia docent

- LUJÁN ATIENZA, A. L. (1999), *Cómo se comenta un poema*. Madrid: Síntesis.
- ALONSO DE SANTOS, J. L. (1998), *La escritura dramática*. Madrid: Castalia.
- ARIZA, M., GARRIDO, J., TORRES, G. (1981), *Comentario lingüístico y literario*. Madrid: Alhambra Universidad.
- CASTELLI, E. (1978), *El texto literario. Teoría y método para un análisis integral*. Buenos Aires: Castañeda.
- LÓPEZ-CASANOVA, A. (1994), *El texto poético: teoría y metodología*. Salamanca: Colegio de España.
- MAINGUENEAU, D., SALVADOR, V. (1995), *Elements lingüístics per al discurs literari*. València: Tàndem.
- NAVARRO DURAN, R. (1995), *La mirada al texto. Comentario de textos literarios*. Barcelona: Ariel.
- ROSSELLÓ, R. X. (1999), *Anàlisi de l'obra teatral*. València-Barcelona: IIFV-PAM.

Codi 207305

LITERATURA CATALANA: ANÀLISI DE TEXTOS: PROSA NARRATIVA

1. Objectius docents

Es tracta d'un tipus de curs eminentment pràctic en què, amb la participació activa dels estudiants, s'analitzen textos de diverses èpoques. No es tracta tant d'aprendre a comentar un text fragmentari dels que poden ser objecte d'examen durant la carrera, com d'aprendre a fer una anàlisi i el consegüent comentari d'un text literari complet. L'assistència al curs pressuposa, de part de l'estudiant, que coneix el programa de l'assignatura Literatura catalana: modalitats del discurs i gèneres literaris, que està disposat a preparar, abans de cada classe, els textos que s'hi analitzaran i que té la disponibilitat, després d'haver analitzat a classe un text, de presentar, per escrit i breument, el seu comentari. L'assignatura pretén que l'alumne assoleixi els següents objectius: 1) El coneixement dels components del comentari d'un text narratiu. 2) La competència en una exposició ordenada del comentari d'un text. 3) L'adquisició, per la pràctica, d'un hàbit en el comentari de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. Bases teòriques d'una anàlisi de textos. Del sentit del text. La forma com a verificació del sentit. Els codis —lingüístic, retòric, estètic— del text.- II. Els components del comentari d'un text procedent d'una novel·la o d'un conte. El tema. L'argument: assumpte, faula i estructura. El punt de vista. Els personatges. Espai i temps. Codis de referència: la llengua, el gènere, el corrent literari, el codi de l'autor. Sociologia del text: l'autor, els destinataris.- III. La presentació del comentari. Tipologies de comentari.

El tema, centre del comentari. La selecció específica per a cada text dels aspectes formals determinants de la informació i ordenació del comentari que se'n deriva. El context. Estructura del comentari.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació serà el resultat tant dels comentaris presentats per escrit al llarg del curs com d'un comentari a manera d'examen final.

4. Bibliografia docent

ARIZA VIGUERA, M., GARRIDO MEDINA, J., TORRES NEBRERA, G. (1981), *Comentario lingüístico y literario*. Madrid: Alhambra Universidad.

BOURNEUF, R., OUELLET, R. (1975). *La novela*, Barcelona: Ariel.

CASTELLI, E. (1978), *El texto literario. Teoría y método para un análisis integral*. Buenos Aires: Castañeda.

MAINGUENEAU, D., SALVADOR, V. (1995), *Elements lingüístics per al discurs literari*. València: Tàndem.

NAVARRO DURAN, R. (1995), *La mirada al texto. Comentario de textos literarios*. Barcelona: Ariel.

Codi 207207

LITERATURA CATALANA: CRÍTICA TEXTUAL

1. Objectius docents

L'assignatura es proposa dotar els estudiants d'un coneixement elemental sobre els processos d'edició d'un text literari, amb exemples extrets de cadascuna de les tres edats literàries estudiades a la secció: mitjana, moderna i contemporània. Es parteix de la transmissió (de les variades formes de transmissió i dels problemes que presenten) i s'avança en la comprensió de la terminologia textual i en l'exemplificació d'una metodologia de treball, guia indispensable per a l'edició d'un text. Amb exemples concrets, s'explica com es realitza una edició crítica: com s'estableix el text, com es forma l'aparat. L'objectiu prioritari del curs és el d'aconseguir que l'estudiant es familiaritzi en la lectura d'edicions crítiques i en la pràctica d'edició de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I .PRELIMINARS: 1. Filologia: ecdòtica i hermenèutica. 2. El concepte d'«original». 3. La còpia i l'error . 4. Editar un text medieval. 5. La bibliografia textual. 6. La variant i la variantística.- II. TERMINOLOGIA DE CRÍTICA TEXTUAL.- III. TIPUS D'EDICIONS: 1. Els 'mètodes antiquats'. 2. Edició diplomàtica, edició mecànica, edició interpretativa. 4. El mètode de Lachmann. 5. Bédier: el retorn a l'optimus. 6. El testimoni de base. 7. Edició crítica. Cinc exemples d'autors emblemàtics: March, Martorell, Vicent Garcia, Verdager, Carner, Pla.- IV. FASES PREPARATÒRIES DE L'EDICIÓ CRÍTICA: 1. Recensio. 2. Constitutio textus.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant un examen i un treball de curs.

4. Bibliografia docent

AVALLE D'ARCO, S. (1978), *Principi di critica testuale*. Padova: Antenore.
BÉDIER, J. (1970), «La tradition manuscrite du Lai de l'Ombre. Réflexions sur l'art d'éditer les anciens textes», *Romania*, LIV, 161-198 i 321-356 [Tiratge a part: Paris, Champion, 1970].
BLECUA, A. (1983), *Manual de crítica textual*. Madrid: Castalia.
BRAMBILLA AGENO, F. (1984), *L'edizione critica dei testi volgari*. Padova: Antenore.
CONTINI, G. (1986), *Breviario di ecdotica*. Milano: Ricciardi.

5. Observacions

L'assignatura requereix haver cursat Llengua catalana I, obligatòria de primer cicle.
Es recomana haver fet les assignatures obligatòries de Literatura catalana medieval, moderna i contemporània.

1. Objectius docents

Amb l'assignatura es pretén que l'alumne assoleixi els següents objectius: 1) El coneixement sistemàtic de la teoria literària i la teoria de la crítica d'alguns crítics catalans representatius de les diverses tendències que han caracteritzat la crítica literària dels segles XIX i XX. 2) La capacitat de sistematització –deducció a partir dels textos i estructuració dels conceptes- del pensament del crític. 3) L'anàlisi dels textos de crítica com a gènere literari. 4) La comprensió de l'evolució de les idees sobre literatura, història de la literatura i crítica literària, així com de la dinàmica que s'estableix en cada moment entre tradició i innovació.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs s'organitza a partir d'una sèrie evolutiva de textos sobre teoria de la literatura i de la crítica o de pràctica de la crítica literària, que argumenten la recepció de les tendències més representatives del gènere dins la història de la crítica catalana:

- 1) La crítica romàntica o historicista: Pau Piferrer, Manuel Milà i Fontanals.
- 2) La crítica positivista: Josep Yxart, Joan Sardà, Ramon D. Perés.
- 3) La crítica impressionista: Josep Soler Miquel i Joan Maragall.
- 4) La crítica estilística: Carles Riba.
- 5) Del formalisme i l'estructuralisme a la teoria de la recepció, passant per la crítica marxista: Josep M. Castellet, Joaquim Molas, Pere Gimferrer

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura serà el resultat d'un examen final escrit –o de diversos parcials- al qual s'ha de respondre d'una manera clara, precisa i sintètica.

4. Bibliografia docent

- BOUSOÑO, C. (1981), *Épocas literarias y evolución*. Madrid: Gredos.
- BOU, E. i altres (1993), *Creació i crítica en la literatura catalana*. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- BOZAL, V. ed. (1996), *Historia de las ideas estéticas contemporáneas*, vols.I i II. Madrid: Visor.
- BRADBURY, M., PALMER, D. (1974), *Crítica contemporánea*. Madrid: Cátedra.
- CABRÉ, R. (1996), *José Yxart. Crítica dispersa*. Barcelona: Lumen.
- FOKKEMA, D.W., IBSCH, E. (1981), *Teorías de la literatura del s. XX*. Madrid: Cátedra.
- JORBA, M. (1991), *Manuel Milà i Fontanals, crític literari*. Barcelona: Curial /Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- MALÉ, J. (2001), *Poètica de Carles Riba. Els anys del postsimbolisme 1920-1938*. Barcelona: La Magrana.
- MOLAS, J. dir. (1986-1988), *Història de la literatura catalana*, vols.7-11. Barcelona: Ariel.
- QUINTANA, LL.(1996), *La veu misteriosa. La teoria literària de Joan Maragall*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- WELLEK, R. (1959-), *Historia de la crítica moderna (1750 - 1950)*, 7 vols. Madrid: Gredos.
- WELLEK, R. (1983), *Historia literaria. Problemas y conceptos*. Barcelona: Laia.

1. Objectius docents

Amb l'assignatura Literatura catalana: metodologies es pretén que l'alumne assoleixi els següents objectius: 1) Coneixement de les disciplines acadèmiques que estudien metòdicament la literatura. 2) Capacitació en l'ús dels conceptes bàsics i de la terminologia concernents l'estudi de la literatura. 3) Coneixement dels mètodes d'anàlisi de l'obra literària. 4) Tant els textos que il·lustren la història del pensament literari com els de creació seran preferentment catalans.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. Els estudis de la literatura: poètica, retòrica, estètica, teoria de la literatura, crítica, història de la literatura, literatura comparada, sociologia de la literatura, hermenèutica, semiologia.- II. Conceptes bàsics de l'estudi de la literatura: en relació amb la creació de l'obra (autor, inspiració, codi, jo literari); en relació amb l'obra literària (llengua literària, literaritat, estructura, estil, mimesi, idea); en relació amb la percepció de l'obra (intuïció, cànnon, funcions de la literatura).- III. Mètodes d'anàlisi de l'obra literària: en relació amb el context (positivisme, marxisme, socioliteratura); en relació amb el text (formalisme, estilística, New Criticism, estructuralisme, deconstrucció); en relació amb l'autor (biografisme, psicoanàlisi, feminisme); en relació amb la percepció (teoria de la percepció).

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació és el resultat d'un examen final escrit (o de diversos exàmens parcials) al qual s'ha de respondre d'una manera precisa i sintètica.

4. Bibliografia docent

- ABELLÁN, J. BALLART, P., SULLÀ, E. (1997), *Introducció a la teoria de la literatura*. Manresa: Angle.
- BEARDSLEY, M.C., HOSPERS, J. (1976), *Estética. Historia y fundamentos*. Madrid: Cátedra.
- BRIOSCHI, F., GIROLAMO, C. DI (1988), *Introducción al estudio de la literatura*. Barcelona: Ariel.
- DÍEZ BORQUE, J. M. ed. (1985), *Métodos de estudio de la obra literaria*. Madrid: Taurus.
- ERLICH, V. (1974), *El formalismo ruso*. Barcelona: Seix Barral.
- FRYE, N. (1973), *La estructura inflexible de la obra literaria*. Madrid: Taurus.
- GUILLÉN, C. (1985), *Entre lo uno y lo diverso*. Barcelona: Crítica.
- JAKOBSON, R. (1989), *Lingüística, poètica i altres assaigs*. Barcelona: Edicions 62.
- POZUELO YVANCOS, J.M. (1988), *Teoría del lenguaje literario*. Madrid: Cátedra.
- WELLEK, R., WARREN, A. (1969), *Teoría literaria*. Madrid: Gredos.

1. Objectius docents

L'objectiu del curs és el coneixement teòric i pràctic del que constitueix un gènere literari i, per tant, de: 1. La teoria del gènere. 2. Les característiques formals dels gèneres i de la informació que hi està associada. 3. L'evolució dels gèneres des de l'antiguitat clàssica fins a les avantguardes. 4. Les principals tècniques dels modes bàsics del discurs literari: la narrativa, la poesia, el teatre i l'assaig.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. INFORMACIÓ I FORMA EN LITERATURA. Forma i informació en les poètiques clàssiques i classicistes. Forma i significació en les poètiques formalistes. El gènere com a forma literària.- II. EL GÈNERE LITERARI. Etimologia i definició del concepte de gènere. Formes bàsiques del discurs literari i gèneres històrics.- III. EVOLUCIÓ DEL CONCEPTE DE GÈNERE. El gènere en les poètiques clàssiques. El gènere en les retòriques medievals. El gènere en el classicisme. El Romanticisme i el gènere. Concepció positivista del gènere. El gènere en el formalisme rus. El gènere en la crítica estructuralista.- IV. POESIA. Trets constitutius. Diverses manifestacions de la lírica. Convencions mètriques i estròfiques.- V. TEATRE. Trets constitutius. Gèneres del teatre. La retòrica del text teatral. Dramatúrgia teatral.- VI. NARRATIVA. Trets constitutius. Evolució de l'èpica narrativa fins la novel·la moderna. Retòrica de la narrativa.- VII. ASSAIG. Teoria de l'assaig. Del diàleg socràtic a l'assaig modern. Periodisme d'opinió.- VIII. LITERATURES DEL JO. Sorgiment de la consciència d'individualitat. Epístoles, confessions, autobiografies, memòries, dietaris.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació és el resultat d'un examen final escrit —o de diversos exàmens parcials— al qual s'ha de respondre d'una manera precisa i sintètica.

4. Bibliografia docent

- ARENAS CRUZ, M. E. (1998), *Hacia una teoría general del texto ensayístico*. Cuenca: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha.
- BALLART, P. (1998), *El contorn del poema*. Barcelona: Quaderns Crema.
- BOOTH, W. C. (1978), *Retórica de la ficción*. Barcelona: Antoni Bosch.
- ESPINET, F. (1994), *Teoría dels egodocuments*. Barcelona: Llibres de l'Índex.
- GARCÍA BERRIO, A., HUERTA CALVO, J. (1992), *Los géneros literarios: sistema e historia*. Madrid: Cátedra.
- GÓMEZ MARTÍNEZ, J.L. (1981), *Teoría del ensayo*. Salamanca: Universidad de Salamanca.
- GOMIS, LL. (1989), *Teoría dels gèneres periodístics*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- LÓPEZ -CASANOVA, A. (1994), *El texto poético. Teoría y metodología*, Salamanca: Ediciones Colegio de España.
- OLSON, E. (1985), *Tragèdia i teoria del drama*. Barcelona: Quaderns Crema.
- ROSSELLÓ, R. X. (1999), *Anàlisi de l'obra teatral (Teoria i pràctica)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- SALVADOR, V. (1984), *El gest poètic. Cap a una teoria del poema*. València: Universitat de València.
- SULLÀ, E. (1996), *Teoría de la novela*. Barcelona: Crítica.
- TODOROV I ALTRES, (1988), *Teoría de los géneros literarios*, Compilación Miguel A. Garrido Gallardo. Madrid: Arco.

Codi 207210

LITERATURA CATALANA: POÈTIQUES CONTEMPORÀNIES

1. Objectius

Introducció a les principals teories de la literatura durant el segle XX, convencionalment agrupades segons l'èmfasi respectivament posat en algun d'aquests quatre grans factors: context (marxisme, sociologia literària), autor (biografisme, psicoanàlisi), text (formalisme, *new criticism*, estructuralisme), lector (estètica de la recepció).

2. Continguts i pla de desenvolupament

Exposicions teòriques sobre cada gran corrent metodològic, amb remissions a l'específica bibliografia oportuna i comentaris a partir d'aquesta. Lectura d'obres diverses (alguns títols indicatius: *Odissea* d'Homer, *Jacobé* de Ruyra, *La ben plantada* d'Ors, *El cor quiet* de Carner, *Diari 1918* de Foix, *Ariadna al laberint grotesc* d'Espriu, *Combat de nit* d'Espinàs) amb aplicació pràctica a cada una d'elles o a determinats passatges d'especial significació d'algun (s) dels corrents crítics estudiats.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final escrit, amb una part més teòrica i una altra de més aplicada. Treballs opcionals, sempre sota la supervisió del professor. Intervencions a classe benvingudes i degudament valorades.

4. Bibliografia docent

Els Marges, núm. 27-28-29 (1983).

BOZAL, V. (1996), *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*, vol. 2. Madrid: Visor.

DÍEZ BORQUE, J. M. (1985), *Métodos de estudio de la obra literaria*. Barcelona: Taurus.

SELDEN, R. (1987), *La teoría literaria contemporánea*. Barcelona: Ariel.

FOKKEMA, D. W., IBSCHE, E. (1981), *Teorías de la literatura del siglo XX*. Madrid: Cátedra.

LLOVET, J. ed. (1996), *Teoría de la literatura*. Barcelona: Columna.

1. Objectius docents

Amb l'assignatura Literatura catalana: retòrica i poètica classicistes es pretén que l'alumne assolixi els següents objectius: *a)* entendre els conceptes bàsics que caracteritzen les poètiques i retòriques clàssiques i classicistes, conèixer l'impacte que van tenir en l'àmbit d'expressió catalana i entendre les reflexions sobre el discurs literari que es formulen en aquest àmbit lingüístic; *b)* saber integrar els conceptes poètics i retòrics, les reflexions sobre el discurs literari i les idees estètiques classicistes en la comprensió de les creacions literàries.

2. Continguts i pla de desenvolupament

[I. POÈTICA] (1) Poètica, retòrica, dialèctica i gramàtica. (2) Plató i el neoplatonisme. Els conceptes de poeta, inspiració i mimesi. Neoplatonisme: Joan Àngel i González, Francesc Alegre. (3) Aristòtil i el neoaristotelisme. Anàlisi de la *Poètica*. Mimesi i catarsi. Plaer cognitiu. Parts quantitatives i qualitatives de la tragèdia. Tragèdia i epopeia. Neoaristotelisme durant l'edat mitjana, el Renaixement, el Barroc i el Neoclassicisme: Antoni Lluïa i Pere Joan Nuyes. (4) Horaci i la tradició horaciana. Anàlisi de l'*Ars poetica*. Decòrum, coherència i versemblança. Cànon horacià. Paràmetres estètics del classicisme. (5) Poètica renaixentista, barroca i neoclàssica. Preceptiva i cànon al segle XVIII: Gregori Maians, Joan Andrés i Antoni de Capmany. [II. RETÒRICA] (1) L'art de la paraula. Tractats fonamentals: Aristòtil, Ciceró, Quintilià, Hermògenes, Joan Lluís Vives, Antoni Lluïa, Pere Joan Nuyes, Gregori Maians i Antoni de Capmany. Evolució del concepte de retòrica. (2) Gèneres: deliberatiu, judicial i epidíctic. (3) Procediments. *Inventio, dispositio, elocutio, memoria i actio*. *Elocutio*: teories sobre l'estil, figures i trops. (4) Funcions: *movere, docere, delectare*. Vies per a la persuasió: *ethos, pathos, logos*. Retòrica de les passions. Retòrica de l'humor. (5) Retòrica i literatura. Gènere judicial en el teatre, en l'autobiografia i en les estratègies prologals. Gènere demostratiu en la literatura: lloances, panegírics, vituperis, sàtira. Materials retòrics en les creacions literàries: descripció, prosopografia, etopeia, topografia, i cronografia. Organització del discurs literari. [III. ANÀLISI RETÒRICO-POÈTICA D'UN TEXT LITERARI] (1) Plantejament de la faula, sentit i elements catàrtics. (2) Anàlisi aristotèlica dels caràcters. (3) Anàlisi de les estructures retòriques.

3. Criteris i formes d'avaluació

Hi ha dos itineraris possibles d'avaluació: *a)* seguir un procés d'avaluació continuada, que consistirà a superar un nombre determinat de treballs que el professor proposarà al llarg del curs (el nombre de treballs i la tipologia es presentarà a l'inici del curs); *b)* presentar-se a una examen final.

4. Bibliografia docent

ALCINA, J. F. (1997). «El comentari de la Poètica de Aristóteles de Pedro Juan Núñez». *Humanismo y pervivencia del mundo clásico. Homenaje al profesor Luis Gil*. Cadix: Universidad de Cadiz.

BOBES, C.; BAAMONDE, G.; CUETO, M.; FRECHILLA, E.; MARFUL, I. (1995). *Historia de la teoría literaria*. Vol. I: *La Antigüedad grecolatina*. Vol. II: *Transmisores, Edad Media, Poéticas Clasicistas*. Madrid: Gredos.

KIBÉDI-VARGA, A (1990). *Les poétiques du Classicisme. Théorie et critique à age classique*. París: Aux amateurs de livres.

LAUSBERG, H. (1996). *Manual de retórica literaria*. Madrid: Gredos.

MORTARA GARAVELLI, M. (1991). *Manual de retórica*. Madrid: Cátedra.

MURPHY, J. J. (1999). *La elocuencia en el Renacimiento. Estudios sobre la teoría y la práctica de la retórica renacentista*. Visor Libros.

PÉREZ MAGALLON, J. (1990), «L'estètica en Mayans». *Els Marges*, núm. 42, p. 100-117.

REBOUL, O. (1991). *Introduction a la rhétorique*. París: PUF.

VEGA RAMOS, M. J. (1993). *La teoría de la novela en el siglo XVI. La poética neoristotélica ante el 'Decamerón'*. Johannes Cromberger.

VEGA RAMOS, M. J. (1997). *La formación de la teoría de la comedia*. Universidad de Extremadura.

1. Objectius docents

L'objectiu principal és observar des de la literatura portuguesa de guerra i de revolució com Portugal desenvolupa un paper històric, polític i intel·lectual imprescindible per entendre el segle XX occidental.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Feixismes, franquisme i salazarisme. 2. Portugal y la Guerra Civil espanyola. 3. Portugal y la II Guerra Mundial. 4. La descolonització europea i el discurs imperialista portuguès. 5. Els moviments nacionalistes africans y la guerra colonial. 6. El 25 d'abril i el procés de descolonització. 7. Literatura de guerra: trauma, teràpia i història col·lectiva. 8. Jorge de Sena i la guerra d'Espanya. 9. António Lobo Antunes i la denúncia de l'amnèsia. 10. João de Melo i la veu de l'agressor i l'agredit. 11. La guerra i els mites del passat: Manuel Alegre.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final. Treball complementari per optar a nota.

4. Bibliografia docent

ALEGRE, Manuel, 1989. *Jornada de África*. Lisboa: Dom Quixote. ANTUNES, António Lobo, 1986. *Os Cus de Judas*. Lisboa: Dom Quixote. 14^a ed. ? ? ? , 1988. *As Naus*. Lisboa: Dom Quixote. ? ? ? , 1997. *O Manual dos Inquisidores*. Lisboa: Dom Quixote. 6^a ed. ? ? ? , 1998. *Explendor de Portugal*. Lisboa: Dom Quixote. JORGE, Lídia, 1988. *A costa dos murmúrios*. Lisboa: Dom Quixote. MELO, João, 1984. *Autópsia de um mar de ruínas*. Lisboa: Assírio & Alvim. PACHECO, Fernando Assis, 1976. *Catalabanza, Quilolo e volta*. Coimbra: Centelha. ? ? ? , 1979. *Walt*. Lisboa: Bertrand. ANOS, 1988. *Os anos da guerra, 1961-1975. Os portugueses em África: crónica, ficção e história*. Coord. João de Melo. Lisboa: Círculo de Leitores. 2 vols. BLANCO, Ma. L., 2001. *Conversaciones con Lobo Antunes*. Madrid: Siruela. BRENAN, G., 1978. *El laberinto español. Antecedentes sociales y políticos de la Guerra Civil*. Barcelona: Ruedo Ibérico. BRITO, J. M. Brandão de y ROSAS, F., 1989. *Salazar e o salazarismo*. Lisboa: dom Quixote. CRUZ, M. Braga, 1987. "Salazarismo e franquismo. Os mais longevos autoritarismos europeus". En: *Cadernos do Instituto de Estudos Europeus*, 2. DELGADO, I., 1980. *Portugal e a guerra civil de Espanha*. Lisboa: Europa-América. ESPADAS BURGOS, M., 1987. *Franquismo y política exterior*. Madrid: Rialp. GUERRA, 2000. *Guerra colonial*. Ed. A. Afonso y C. Matos Gomes. Lisboa: Notícias. GUERRA, 2002. *A guerra do ultramar*. Ed. R. de Azevedo Teixeira. Lisboa: Notícias. GRACIA, J., [en prensa 2003]. *La resistencia silenciosa*. Barcelona: Anagrama. ? ? ? , y RUIZ CARNICER, M. A., 2001. *La España de Franco. Cultura y vida cotidiana*. Madrid: Síntesis. JACKSON, G., 1990. *La república española y la Guerra Civil (1931-1939)*. Barcelona: Crítica. JIMÉNEZ REDONDO, J. C., 1996. *Franco e Salazar. As relações luso-espanholas durante a guerra fria*. Lisboa: Assírio & Alvim. LOFF, M., 1996. *Salazarismo y Franquismo na época de Hitler (1936-1942)*. Porto: Campo das Letras. MORADIELLOS, E., 2001. *El reñidero español. Dimensiones internacionales de la guerra civil española*. Barcelona: Península. NAMORADO, J., 1987. *A guerra civil de Espanha na poesia portuguesa. Antologia*. Coimbra: Centelha. OLIVEIRA, C., 1984. "La ayuda de Salazar a la sublevación franquista". En: *Historia 16*, 104. PENA RODRÍGUEZ, A., 1998. *El gran aliado de Franco. Portugal y la guerra civil española: prensa, radio, cine y propagnada*. A Coruña: do Castro. PINTO, A. Costa, 1992. *O Salazarismo e o fascismo europeu: problemas de interpretação nas ciências sociais*. Lisboa: Estampa. PORTUGAL, 1989. *Portugal e a segunda guerra mundial. Contributos para uma reavaliação*. Lisboa: Dom Quixote. PORTUGAL, 1991. *Portugal, Espanha y Europa (1890-1990)*. III *Jornadas Luso-españolas*. Actas. Coord. H. de la Torre Gómez. Mérida: Uned. PORTUGAL, 1996. *Portugal e a Guerra Civil de Espanha*. Lisboa: Câmara Municipal. ROSAS, F., 1990. *Portugal entre a paz e a guerra. Estudo do impacte da II Guerra Mundial na economia e na sociedade portuguesas (1939-1945)*. Lisboa: Estampa. TEIXEIRA, R. de Azevedo, 1998. *A guerra colonial e o romance português*. Lisboa: Notícias. ? ? ? , 2001. *A guerra e a literatura*. Lisboa: Vega. TELO, A. J., 1988. *Portugal na Segunda Guerra*. Lisboa: Vega. TORRAL, 1989. *História e ideologia*. Coimbra: Minerva. ? ? ? , 1994. "Salazarismo, Alemanha e Europa". En: *Revista de História das Ideias*, 16. TORRE GÓMEZ, H. de la, 1984. *Del "peligro español" a la amistad peninsular: España-Portugal (1919-1930)*. Madrid: Uned. ? ? ? , 1992. *Portugal, Espanha y Africa en los últimos cien años*. Mérida: Uned. ? ? ? , 1997. *El Portugal de Salazar*. Madrid: Arco Libros. ? ? ? , y SÁNCHEZ CERVELLO, J., 1992. *Portugal en el siglo XX*. Madrid: Istmo.

Codi 208203

LITERATURA ESPANYOLA DE L'EDAT D'OR

1. Objectius docents

Se pretende en esta asignatura iniciar un proceso de profundización en el conocimiento y el estudio de la literatura española de los siglos XVI y XVII.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La prosa en la época de Carlos V. Alfonso de Valdés.
2. Las corrientes poéticas en el siglo XVI. La poesía de Fray Luis de León y San Juan de la Cruz.
3. Las formas narrativas en el siglo XVI.
4. Miguel de Cervantes y la novela.
5. La comedia nueva: Lope de Vega. Los géneros teatrales menores: pasos y entremeses.
6. La evolución de la poesía italianizante de Garcilaso a Góngora: Fernando de Herrera. La poesía del Barroco: Luis de Góngora, Francisco de Quevedo.
7. El teatro barroco. Calderón de la Barca. Otros dramaturgos.

3. Criteris i formes d'avaluació

El alumno matriculado en esta asignatura deberá superar un examen final que se realizará al término del cuatrimestre. Deberá realizar una monografía obligatoria.

4. Bibliografia docent

Alvar, C., Mainer, J.C., Navarro, R., Breve historia de la literatura española, Madrid, Alianza Editorial.

Amorós, A. (coord.), Historia de la literatura española. Siglo XVI, Madrid, Castalia.

Canavaggio, J. (coord.), Historia de la literatura española (vols. II y III: El siglo XVI y El siglo XVII), Barcelona, Ariel.

Rico, F. (ed.), Historia y crítica de la literatura española (Vols. 2: Renacimiento y 3: Barroco. Suplementos correspondientes: 2/1 y 3/1), Barcelona, Crítica.

5. Observacions

Els alumnes de Filologia Hispànica han d'haver cursat i aprovat previament l'assignatura "Literatura Espanyola II".

Codi 208415

LITERATURA ESPANYOLA DEL RENAIXEMENT

1. Objectius docents

La finalidad de la asignatura es ahondar en el análisis de temas, géneros y obras de la literatura española del Renacimiento.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El Humanismo. Nebrija frente a los "bárbaros". La elocuencia. La imitación.
2. El nuevo hombre: El Diálogo de la dignidad del hombre de Fernán Pérez de Oliva. El cortesano. El amor platónico.
3. La nueva "pietas". El erasmismo. Análisis de los dos Diálogos de Alfonso de Valdés.
4. La creación de la lengua literaria. Dignificación de la lengua romance. Las Anotaciones a Garcilaso de F. de Herrera.
5. Las corrientes poéticas del s. XVI (la poesía italianizante, el romancero, la lírica tradicional, la poesía cancioneril). Francisco de Aldana. Cristóbal de Castillejo.
6. La narración novelesca en el siglo XVI: la novela dialogada, la novela picaresca, la novela pastoril, la novela morisca, la novela cortesana. Análisis de una obra.
7. El teatro renacentista: Bartolomé de Torres Naharro y Gil Vicente.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

- Bataillon, M., Erasmo y España, México, FCE., 1966, 2ª edic.
Blecu, A., Manual de crítica textual, Madrid, Castalia, 1983.
Blecu, J.M., "Mudarra y la poesía del Renacimiento: una lección sencilla", en Sobre el rigor poético y otros ensayos, Barcelona, Ariel, 1977.
Castiglione, Baltasar de, El cortesano, Madrid, Espasa-Calpe, 1984, 5ª edición.
Gallego Morell, A., Garcilaso de la Vega y sus comentaristas, Madrid, Gredos, 1972.
Lapesa, R., "Poesía de cancionero y poesía italianizante", en De la Edad Media a nuestros días, Madrid, Gredos, 1971.
Reckert, S., Gil Vicente: espíritu y letra, Madrid, Gredos, 1977.
Rico, F., "Un prólogo al Renacimiento español: la dedicatoria de Nebrija a las Introducciones latinas", en Seis lecciones sobre la España de los siglos de oro. Universidad de Sevilla, 1981.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola de l'Edat d'Or.

Codi 208416

LITERATURA ESPANYOLA DEL SEGLE XV I LA CELESTINA

1. Objectius docents

El estudio específico de la literatura del siglo XV como centuria capital en el desarrollo de la literatura y cultura españolas.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 1.La lírica: los cancioneros y el romancero.
- 2.Los grandes poetas del XV: Jorge Manrique, Juan de Mena y el Marqués de Santillana.
- 3.La prosa de ficción en el siglo XV: novela sentimental y libros de caballerías.
- 4.El Humanismo castellano en el siglo XV.
- 5.La Celestina: género, fuentes, personajes y técnica dramática.

3. Criteris i formes d'avaluació

Los alumnos habrán de realizar un examen al final del curso y realizar obligatoriamente una monografía.

4. Bibliografia docent

- Alvar, M., El Romancero. Tradicionalidad y pervivencia, Barcelona, Planeta, 1970.
Bataillon, M., La Célestine selon Fernando de Rojas, París, Didier, 1961.
Beltrán, V., La canción de amor en el otoño de la Edad Media, Barcelona, PPU, 1989.
Gilman, S., La Celestina: arte y estructura, Madrid, Taurus, 1982.
Lapesa, R., La obra literaria del Marqués de Santillana, Madrid, Insula, 1957.
Lázaro Carreter, F., "La poética del arte mayor castellano", en Estudios de poética (La obra en sí), Madrid, Taurus, 1976, pp. 75-111.
Lida de Malkiel, M. R., Juan de Mena, poeta del prerrenacimiento español, México, Colegio de México, 1950.
Lida de Malkiel, M. R., La originalidad artística de *La Celestina*, Buenos Aires, Eudeba, 1970.
López Estrada, F. Introducción a la literatura medieval española, Madrid, Gredos, 1979 (4ª).
Sánchez Romeralo, A., El villancico (Estudios sobre la lírica popular de los siglos XV y XVI), Madrid, Gredos, 1969.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps l'assignatura de Literatura Espanyola Medieval.

No es pot matricular si s'ha aprovat l'assignatura Literatura Espanyola del S.XV (108409 3 CA) en els anys anteriors.

Codi 208205

LITERATURA ESPANYOLA DEL S. XX

1. Objectius docents

La assignatura pretén el desenvolupament pormenoritzat de la història de la literatura espanyola del segle XX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El pensament i la obra literària de Miguel de Unamuno.
2. Estètica i literatura en Ramón del Valle-Inclán.
3. Literatures espanyoles de vanguardia.
4. La poesia de la generació del 27.
5. La narrativa espanyola: de La familia de Pascual Duarte a La saga / fuga de J.B.
6. La poesia espanyola de postguerra hasta los "novísimos".

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del cuatrimestre corresponent. Monografia obligatoria.

4. Bibliografia docent

- Díaz Plaja, G., Modernismo frente a 98, Madrid, Espasa- Calpe, 1967.
Diego, G., Poesía española contemporánea, Madrid, Taurus, 1991.
García de la Concha, V., La poesía española de 1935 a 1975, Madrid, Cátedra, 1987 (2 tomos).
Gullón, R., El Modernismo visto por los modernistas, Madrid, Guadarrama, 1980.
Mainer, J.C., La Edad de Plata, Madrid, Cátedra, 1981.
Rico, F., (ed.), Historia y crítica de la literatura española, Barcelona, Crítica, Tomos VI, VII, VIII y IX, así como los suplementos correspondientes.
Rozas, J.M., La generación del 27 desde dentro, Madrid, Istmo, 1988.
Salinas, P., Literatura Española. Siglo XX, Madrid, Alianza, 1970.
Sanz Villanueva, S., Historia de la literatura española. Literatura actual, Barcelona, Ariel, 1989.
Shaw, D. L., La Generación del 98, Madrid, Cátedra, 1978.
Sobejano G., Novela española de nuestro tiempo, Madrid, Prensa Española, 1975.
Soria Olmedo, A., Vanguardismo y crítica literaria en España, Madrid, Istmo, 1988.

5. Observacions

Es recomana haver cursat prèviament l'assignatura "Introducció a la literatura espanyola del segle XX"

1. Objectius docents

El objetivo de la asignatura es conseguir que el estudiante se familiarice con la historia de la literatura medieval española a partir del estudio de las obras más representativas de este período. Después de haberla cursado, el estudiante debería tener un conocimiento suficientemente sólido de las obras estudiadas, así como del contexto histórico y cultural del que surgen. Por otro lado, se pretende que el estudiante profundice mediante la práctica de trabajos revisados por el profesor en aspectos específicos del hecho literario medieval, de manera que adquiera conciencia de los problemas concretos y reales que plantea el estudio de las obras de esta época. También se pretende que el estudiante se familiarice con los repertorios bibliográficos y con todas aquellas herramientas que puedan ayudarle a leer, interpretar y estudiar cualquiera de las obras propuestas.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La primitiva épica castellana y el *Cantar de Mío Cid*
2. El mester de clerecía y la literatura didáctica del siglo XIII. Gonzalo de Berceo.
3. La poesía del siglo XIV. El *Libro de buen amor* del Arcipreste de Hita.
4. La prosa castellana del siglo XIV. *El conde Lucanor* de don Juan Manuel.
5. La lírica culta del siglo XV. Los *Cancioneros*.
6. *La Celestina* de Fernando de Rojas.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se prevee la combinación de diversos criterios. Aparte de la prueba final, a la hora de evaluar los conocimientos adquiridos por el estudiante se tendrá en cuenta tanto la realización de trabajos prácticos como la asistencia y participación en actividades complementarias. Es decir, se trata de poner en práctica la idea de evaluación continuada.

4. Bibliografia docent

ALVAR, C. y A. GÓMEZ: *La poesía épica y de clerecía medievales*, Madrid, Taurus, 1988.
BERNDT, E. R.: *Amor, muerte y fortuna en "La Celestina"*, Madrid, Gredos, 1963.
BLECUA, A.: *La poesía del siglo XV*, Madrid, La Muralla, 1975.
DEYERMOND, A.: *Historia de la literatura española, La Edad Media*, Barcelona, Ariel, 1971.
DEYERMOND, A.: *El "Cantar de Mío Cid" y la épica medieval española*, Barcelona, Sirmio, 1987.
GYBBON-MONYPENNY, G. B. (ed.): *"Libro de buen amor" Studies*, Londres, Tamesis Books, 1970.
JOSET, J.: *Nuevas investigaciones sobre el "Libro de buen amor"*, Madrid, Cátedra, 1988.
LACARRA, M. J.: *El "Poema de Mío Cid": Realidad histórica e ideología*, Madrid, Porrúa Turanzas, 1980.
LACARRA, M. J.: *Cómo leer "La Celestina"*, Madrid, Júcar, 1990.
LIDA DE MALKIEL, M. R.: *Dos obras maestras españolas: el "Libro de buen amor" y "La Celestina"*, Madrid, Editorial Universitaria, 1966.
LÓPEZ ESTRADA, F.: *Introducción a la literatura medieval española*, Madrid, Gredos, 1979.
LÓPEZ ESTRADA, F.: *Panorama crítico sobre el "Poema de Mío Cid"*, Madrid, Castalia, 1982.
MARAVALL, J. A.: *El mundo social de "La Celestina"*, Madrid, Gredos, 1966.
McPHERSON, I. (ed.): *Juan Manuel Studies*, Londres, Tamesis Books, 1977.
RICO, F.: "La clerecía del Mester", *Hispanic Review*, 53 (1985), pp. 1-23 y 127-150.
URÍA MAQUA, I.: *Panorama crítico del mester de clerecía*, Madrid, Castalia, 2000.

5. Observacions

Los estudiantes de Filología Hispánica han de cursar y aprobar esta asignatura antes de matricular la obligatoria de segundo ciclo "Literatura Espanyola Medieval".

1. Objectius docents

La asignatura presenta una introducción a la literatura de la Edad de Oro haciendo hincapié en los grandes movimientos literarios a través del estudio de la obra de los autores más relevantes.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La gran revolución poética de Garcilaso de la Vega. Otras corrientes poéticas en el siglo XVI.
2. Las formas narrativas en la segunda mitad del siglo XVI. Novela picaresca.
3. Cervantes y la novela.
4. Lope de Vega y la Comedia Nueva.
5. Teatro barroco: Calderón de la Barca.
6. La poesía barroca. Luis de Góngora y Francisco de Quevedo.

3. Criteris i formes d'avaluació

La evaluación final será el resultado de las diferentes notas con que el profesor, gracias a un seguimiento atento y personal, habrá puntuado los trabajos y la evolución del alumno tanto en las horas de trabajo de actividades presenciales, en las horas de trabajo dirigidas y en las de aprendizaje autónomo.

4. Bibliografia docent

ALONSO, D., *Poesía española. Ensayo de métodos y límites estilísticos*, Madrid, Gredos, 1981 (5ª). ALVAR, C., MAINER, J.-C., y NAVARRO, R., *Breve historia de la literatura española*, Barcelona, Alianza, 1997. AMORÓS, A. (coord.), *Antología comentada de la literatura española* (s. XVI), Madrid, Castalia, 1999. BLECUA, J. M., *Sobre poesía de la Edad de Oro (Ensayos y notas eruditas)*, Madrid, Gredos, 1970. BECLUA, J.M., *Sobre el rigor poético en España y otros ensayos*, Barcelona, Ariel, 1977. CANAVAGGIO, J. (coord.), *Historia de la literatura española*, vols. II (siglo XVI) y III (siglo XVII), Barcelona, Ariel, 1994, 1995, respectivamente. RICO, F. (ed.), *Historia y crítica de la literatura española*, Barcelona, Crítica, vols. II y III, y sus correspondientes suplementos. CANAVAGGIO, J., *Cervantes*, Madrid, Espasa-Calpe, 1987. CASTRO, A., *El pensamiento de Cervantes*, Barcelona, Crítica, 1987 (2ª). CHEVALIER, M., *Quevedo y su tiempo: la agudeza verbal*, Barcelona, Crítica, 1992. DÍEZ BORQUE, J. Mª, *Sociedad y teatro en la España de Lope de Vega*, Barcelona, Antoni Bosch, 1978. EGIDO, A., *Fronteras de la poesía en el Barroco*, Barcelona, Crítica, 1990. GALLEGO MORELL, A., *Garcilaso de la Vega y sus comentaristas*, Madrid, Gredos, 1972 (2ª). GARCÍA MARTÍN, M. (ed.), *Estado actual de los estudios sobre el Siglo de Oro*, Salamanca, Universidad de Salamanca, 1993. GARCÍA DE LA CONCHA, V. (ed.), *Academia literaria renacentista. IV. Garcilaso*, Salamanca, Universidad de Salamanca, 1986. GUILLÉN, C., *El primer Siglo de Oro. Estudios sobre géneros y modelos*, Barcelona, Crítica, 1988. JAMMES, R., *La obra poética de don Luis de Góngora y Argote*, Madrid, Castalia, 1987. LÁZARO CARRETER, F., «Lazarillo de Tormes» en la picaresca, Barcelona, Ariel, 1983. LÓPEZ BUENO, B., *La poética cultista. De Herrera a Góngora. (Estudios sobre la poesía barroca andaluza)*, Sevilla, Alfar, 2000. MARAVALL, J. A., *La literatura picaresca desde la historia social (siglo XVI y XVII)*, Madrid, Taurus, 1986. NAVARRO DURÁN, R., *¿Por qué hay que leer los clásicos?*, Barcelona, Ariel, 1996. NAVARRO DURAN, R., «De cómo Lázaro de Tormes tal vez no escribió el prólogo a su obra», *Insula*, núms. 661-662 (enero-febrero de 2002), pp. 10-12. NAVARRO DURAN, R., «Sobre la fecha y el autor de *La vida de Lazarillo de Tormes*», *Insula*, núm. 666 (junio de 2002), pp. 7-13. OROZCO DÍAZ, E., *Introducción al Barroco*, Granada, Universidad de Granada, 1988. PALOMO, P., *La poesía en la Edad de Oro (Barroco)*, Madrid, Taurus, 1987. RICO, F., *Nebrija frente a los bárbaros*, Salamanca, Universidad de Salamanca, 1978. RILEY, E. C., *Teoría de la novela en Cervantes*, Madrid, Taurus, 1981. RILEY, E.C., *Introducción al «Quijote»*, Barcelona, Crítica, 2000. RIQUER,

Martín de, *Nueva aproximación al «Quijote»*, Barcelona, Teide, 1993. ROZAS, J. M., *Estudios sobre Lope de Vega*, Madrid, Cátedra, 1990. RUIZ RAMÓN, F., *Calderón y la tragedia*, Madrid, Alhambra, 1984. SENABRE, R., *Tres estudios sobre fray Luis de León*, Salamanca, Universidad de Salamanca, 1978. VILANOVA, A., *Las fuentes y los temas del «Polifemo de Góngora»*, Barcelona, PPU, 1992 (reimp.).

5. Observacions

Els alumnes de Filologia Hispànica han de cursar i aprovar aquesta assignatura abans de matricular l'obligatòria de segon cicle "Literatura Espanyola de la *Edad de Oro*"

1. Objectius docents

D'una banda, proporcionar les eines de coneixement bàsic per identificar els períodes i les estètiques literàries de la literatura espanyola dels segles XVIII i XIX sense extreure-les del context europeu amb el que es relacionen i de l'altra aprofundir en alguns dels models més reeixits de la literatura de l'època com a referents necessaris de cadascuna de les etapes i, en un petit nombre de casos, dels seus autors més rellevants. Els coneixements per tant hauren d'estar limitats a l'obra d'uns pocs autors, tractada de manera que pugui ser útil per entendre el seu moment històric i literari i no només l'específica obra escollida com a lectura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Estética y sensibilidad ilustrada. Las nuevas ideas
2. Civilizar desde el teatro
3. Romanticismos: de Larra a Bécquer
4. Estética e ideología del realismo

3. Criteris i formes d'avaluació

Apart de l'avaluació final en forma d'examen o de treball d'una certa extensió (entre 15 i 20 planes), es tendirà a afavorir la intervenció dels estudiants no només oralment, en exposicions a classe, sinó amb treballs breus al voltant d'una obra, un autor o algun problema literari de l'assignatura. S'avaluaran per tant els coneixements adquirits però també la imaginació crítica o l'aptitud expositiva, oral i escrita, com a ingredients necessaris del còmput global.

4. Bibliografia docent

Lectures

- *El ensayo español. El siglo XVIII*, Barcelona, Crítica, ed. Francisco Sánchez Blanco.
- Larra, Mariano José, *Artículos*, ed. Alex Pérez Vidal, Barcelona, Crítica.
- Fernández de Moratín, Leandro, *El sí de las niñas. La comedia nueva*, Barcelona, Crítica, ed. de Jesús Pérez Magallón, estudio de Fernando Lázaro Carreter.
- Bécquer, Gustavo Adolfo, *Rimas, y Cartas desde mi celda*, Madrid, Cátedra, ed. de Jesús Rubio.
- Alas, Clarín, Leopoldo, *La Regenta*, Madrid, Castalia, ed. de Gonzalo Sobejano.

Bibliografia complementària

- Rico, Francisco, Dir. *Historia y crítica de la literatura Española*, Barcelona, Crítica, 1980-2001, tomos 4, 4/1, 5, 5/1.
- García de la Concha, Victor, Dir., *Historia de la literatura Española*, Madrid, Espasa Calpe, siglos XVIII y XIX.
- Lissorgues, Yvan y Gonzalo Sobejano, eds. *Pensamiento y literatura en España. Idealismo, positivismo, espiritualismo*, Toulouse, PUM.
- Romero Tobar, Leonardo, *Panorama crítico del Romanticismo Español*, Madrid, Castalia.
- Rubio Cremades, Enrique, *Panorama crítico del realismo y el naturalismo*, Barcelona, Castalia.
- Jean Sarrailh, *La España ilustrada de la segunda mitad del siglo XVIII*, Fondo de Cultura Económica, varias reimpresiones.

5. Observacions

Els alumnes de Filologia Hispànica han de cursar i aprovar aquesta assignatura abans de matricular l'obligatòria de segon cicle "Literatura Espanyola Moderna (ss.XVIII-XIX)"

Codi 208202

LITERATURA ESPANYOLA MEDIEVAL

1. Objectius docents

Durante el curso, el alumno irá profundizando en el conocimiento de la literatura española medieval a través del análisis de una serie de obras fundamentales, algunas de las cuales plantean una serie de problemas de importancia capital para la historia general de la literatura española.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Lírca popular tradicional.
2. El Cantar de Mío Cid. Estilo y estructura.
3. El arte de Juan Ruíz y su Libro de Buen Amor.
4. La literatura de cancionero. El Marqués de Santillana y Jorge Manrique.
5. El humanismo del siglo XV. Juan de Mena.
6. La encrucijada de La Celestina.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del cuatrimestre correspondiente. Monografía obligatoria, cuyo tema deberá fijarse con el profesor

4. Bibliografía docent

Deyermond, A.D., Historia de la literatura española. La Edad Media, Barcelona, Ariel, 1973.
Deyermond, A.D., Historia y crítica de la literatura española. Vol. 1: Edad Media. Primer suplemento (1/1), Barcelona, Crítica
Alonso, D.-Blecuá, J.M., Antología de la poesía española (Lírca de tipo popular), Madrid, Gredos.

5. Observacions

Els alumnes de Filologia Hispànica han d'haver cursat i aprovat previament l'assignatura "Literatura Espanyola I"

Codi 208204

LITERATURA ESPANYOLA MODERNA (S. XVIII-XIX)

1. Objectius docents

La assignatura pretén el desenvolupament pormenoritzat de la història de la literatura de els segles XVIII i XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Pensament i literatura en la Il·lustració espanyola. La obra de Gaspar Melchor de Jovellanos.
2. Poètica i poesia en la Il·lustració espanyola.
3. Il·lustració i liberalisme. José María Blanco White.
4. El teatre romàntic.
5. El renacimiento de la novela: Alarcón, Valera y Pereda.
6. Realismo y Naturalismo en España: Galdós, Clarín y E. Pardo Bazán

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del curs corresponent.
Monografia obligatoria.

4. Bibliografia docent

- Aguilar Piñal, F., Introducción al siglo XVIII, Madrid, Júcar, 1991.
Alas, L., "Clarín", Galdós, novelista (Ed. A. Sotelo). Barcelona, PPU, 1990.
Alvarez Barrientos, J., La novela del siglo XVIII, Madrid, Júcar, 1991.
Andioc, R., Teatro y sociedad en el Madrid del siglo XVIII, Madrid, Castalia, 1976.
Llorens, V., El romanticismo español, Madrid, Castalia, 1980.
Marrast, R., José de Espronceda y su tiempo. Literatura, sociedad y política en tiempos del Romanticismo, Barcelona, Crítica, 1989.
Sarrailh, J., La España ilustrada de la segunda mitad del siglo XVIII.
Sebold, R. P., Trayectoria del romanticismo español, Barcelona, Crítica, 1983.
Sobejano, G., Clarín en su obra ejemplar, Madrid, Castalia, 1985.
Valera, J., El arte de la novela, Barcelona, Lumen, 1996.
Varela, J., Jovellanos, Madrid, Alianza, 1988.

5. Observacions

Els alumnes de Filologia Hispànica han d'haver cursat i aprovat prèviament l'assignatura "Literatura Espanyola III".

Codi 209408

LITERATURA FRANCESA ACTUAL

1. Objectius docents

Aquest curs pretén portar a terme una reflexió de la problemàtica de la literatura francesa a partir dels anys 60 del segle XX i de les diferents tendències adoptades pels diversos gèneres (novel·la, novel·la curta, poesia i teatre). Es combinen el caràcter teòric de les explicacions i el caràcter pràctic de l'aprofundiment de les lectures dels autors que s' encomanin .

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs presenta les diferents aportacions creatives dels escriptors de la segona meitat del s. XX mitjançant l'anàlisi d'obres representatives del període (es fornirà als estudiants dels instruments necessaris, segons les perspectives crítiques més rellevants del segle).

Diferents aspectes seran tinguts en compte (recuperació de la memòria històrica; feminisme; l'aportació dels exiliats; identitat i alteritat; autobiografia, etc.). Dedicarem especial atenció a la fi del s. XX i a les perspectives pròpies del canvi de segle.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació activa dels estudiants a classe. Les lectures que s' encomanin serviran de base per dur a terme un treball escrit.

4. Bibliografia docent

- Bancquart, M.-C. & Cahne P., *Littérature Française du XXe siècle*, París, P.U.F. 1992
Brunel, Pierre, *La littérature française aujourd'hui: essai sur la littérature française dans la seconde moitié du XXe siècle*, Paris, Vuibert, 1997
Collot, M. , *La poésie moderne et la structure d'horizon*, Paris, P.U.F. 1989
Dugast-Portes, Francine, *Le Nouveau Roman, une césure dans l'histoire du récit*, Paris, Nathan-Université, 2001
Evrard, F., *Le théâtre français du XXe siècle*, Paris, Ellipses, 1995
Pinson, J.-C., *Habiter en poète*, Seyssel, Éditions du Champ Vallon, 1995
Sarraute, G. *L'ère du soupçon*, Paris, Gallimard, 1956
Tadié, J.-Y., *Le récit poétique*, Paris, P.U.F. 1978

5. Observacions

Aquesta bibliografia és de caràcter general. La llista de les lectures obligatòries es farà pública al tauler d'anuncis del Departament de Filologia Romànica (Francès) a partir del mes de juny.

Codi 209100

LITERATURA FRANCESA I

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquesta assignatura és aconseguir que l'estudiant adquireixi un coneixement global de la literatura francesa dels segles XIX i XX, al temps que sàpiga donar-ne compte mitjançant diferents tipus d'eines: resum, comprensió d'un text, comentari, treball temàtic, etc.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Romanticisme
2. Art per l'Art i Parnàs
3. Realisme-Naturalisme
4. Simbolisme
5. Surrealisme
6. Novel·la "d'entre-guerres"
7. Existencialisme i novel·la
8. *Nouveau roman* i noves tendències

3. Criteris i formes d'avaluació

Es tindrà en compte el resultat de tots els treballs o exercicis que es demanin al llarg del curs, així com la participació activa a classe. Per ésser avaluat totalment, l'estudiant haurà d'aprovar l'examen final.

4. Bibliografia docent

Pierre Brunel & autr. (1997), *Histoire de la littérature française*, tome 2. París: Bordas.

Exposició clara de la situació políticossocial en cada etapa dels segles XIX i XX a França, així com dels corrents objecte del nostre estudi. Elemental, però útil per a tot principiant.

Javier del Prado (ed.) 1996, *Historia de la literatura francesa*. Madrid: Cátedra.

Abraça tota la literatura francesa, però és desigual. Menys pedagògic que l'anterior, hi ha alguns aspectes del segle XIX que no són prou clars per a un principiant.

Anoll, L., Lafarga, F., Piquer, A. (1996), *Textos para el estudio de la literatura francesa (ss. XVI-XX)*. Barcelona: EUB.

Aquest llibre conté, entre molts d'altres, tots els textos d'aplicació de la nostra matèria, així com textos crítics, que seran comentats, i textos poètics que seran analitzats.

1. Objectius docents

Coneixement de les característiques generals més importants de la literatura francesa de l'època clàssica, entesa de la manera més general, és a dir, abarçant el període que va dels inicis del segle XVI fins la Revolució.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La literatura francesa de l'època clàssica. Què és el classicisme?
2. El Renaixement. Un nou marc cultural i una literatura nova
3. El Barroc: un parèntesi o una època plena i autònoma?
4. El Classicisme. Formació de la doctrina clàssica. Gèneres i temes "clàssics"
5. El Classicisme del segle XVII: 30 anys de vida literària i cultural intensa
6. El Classicisme del segle XVIII: 100 anys de projecció literària i cultural
7. El Classicisme "revolucionari". Clàssics i romàntics

3. Criteris i formes d'avaluació

El sistema d'avaluació contempla la participació a les classes, la consulta personalitzada i la prova final.

- Es valorarà la participació activa a les classes presencials, especialment en la realització de comentaris o d'intervencions programades amb antelació.
- També es valorarà la implicació de l'alumne en la preparació de les lectures fixades per cada any acadèmic.
- L'examen final valorarà els coneixements adquirits per l'alumne al llarg del curs, així com la seva comprensió de les lectures previstes, mitjançant qüestions concretes, vinculades a les pautes de lectura indicades.

4. Bibliografia docent

1) Antologies

L. ANOLL, F. LAFARGA & A. PIQUER eds. (1996), *Textos para el estudio de la literatura francesa*. Barcelona: EUB.

També poden ser útils els textos recollits a la part de literatura del dossier electrònic de l'assignatura "Francès com a 2ª llengua i la seva literatura" [<http://dossiers.ub.edu>]

2) Manuals de literatura francesa

M. DELON & P. MALANDAIN (1996), *Littérature française du XVIIIe siècle*. París: PUF.

M.-L. DEMONET-LAUNAY (1988), *XVIe siècle, 1460-1610*. París: Bordas.

D. MÉNAGER (1997), *Introduction à la vie littéraire du XVIe siècle*. París: Bordas.

R. MAUZI dir. (1990), *Précis de littérature française du XVIIIe siècle*. París: PUF.

J. del PRADO dir. (1994), *Historia de la literatura francesa*. Madrid: Cátedra.

J.-Cl. TOURNAND (1981), *Introduction à la vie littéraire du XVIIe siècle*. París: Bordas.

A. TOURNON, M. BIDEAUX & H. MOREAU (1991), *Histoire de la littérature française du XVIe siècle*. París: Nathan.

VV. AA., *Littérature française*. París: Arthaud. Vegeu també l'actualització d'aquesta col·lecció, amb el títol general de *Histoire de la littérature française*. París: Garnier Flammarion, especialment els vols. J. Morel, *De Montaigne à Corneille* (1997); R. Zuber & M. Cuénin, *Le Classicisme* (1998).

3) Altres obres de consulta

P. BARRIÈRE (1974), *La vie intellectuelle en France du 16e s. à l'époque contemporaine*. París: A. Michel.

J. CANTERA & N. CAMPOS, *Diccionario Akal de cultura y civilización francesas*. Madrid: Akal.

4) Llibres de lectura

Abans de l'inici del curs es farà pública al Departament la relació de lectures obligatòries.

1. Objectius docents

Aconseguir una visió clara de l'etapa que estudiarem (s. XVIII) i aprendre a reflexionar sobre les diferents facetes que ens presentin els textos que proposarem i a establir relacions entre ells.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La matèria que proposarem anirà de la formació de l'esperit crític a l'aparició de la sensibilitat romàntica. Després de fer una presentació del segle XVIII, on constatarem les seves peculiaritats, centrarem la nostra atenció, en un primer temps, en l'esperit crític que, dibuixant-se ja als darrers decennis del segle XVII, mostra tota la seva força fins ben entrada la segona meitat de segle. L'estudi de les obres que l'il·lustren ens permetrà veure tots els gèneres literaris i la vinculació dels seus autors amb d'altres tendències o preocupacions del segle XVIII.

En un segon temps, ens ocuparem de l'altre aspecte que, contrastant amb l'anterior, ens mostra el naixement d'un esperit nou, d'una sensibilitat que, rebutjant la sobirania de la raó, obra el camí del Romanticisme.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la implicació en la bona marxa del curs mitjançant la participació activa a classe. També tot el treball personal que s'anirà demanant al llarg del curs. Per ésser avaluat caldrà haver aprovat l'examen final.

4. Bibliografia docent

a) de caràcter general

M. DELON. 1996. *La littérature française au XVIIIe siècle*, París, PUF.

Jean-Marie GOULEMONT & Michel LAUNAY. 1968. *Le siècle des Lumières*, París, Seuil.

Michel LAUNAY & Georges MAILHOS. 1968. *Introduction à la vie littéraire du XVIIIe siècle*, París, Bordas.

R. MAUZI (dir.). 1990. *Précis de littérature française du XVIIIe siècle*, París, PUF.

Littérature française, París, Arthaud, vols. 8-11.

L. ANOLL, F. LAFARGA, A. PIQUER. 1991. *Textos para el estudio de la literatura francesa (s. XVI-XX)*, Barcelona, PPU.

b) obres (vegeu observacions)

5. Observacions

La llista de lectures obligatòries estarà exposada al tauler del departament a partir de mitjan juny.

Codi 209209

LITERATURA FRANCESA IV

1. Objectius docents

Estudi d'autors, textos, corrents, gèneres del segle XIX a França, entre la Revolució de 1789 i la Primera Guerra mundial.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- a. Els romanticismes. Els realismes.
- b. Els simbolismes i els naturalismes.
- c. Els precursors de la modernitat (Proust).

3. Criteris i formes d'avaluació

L'alumne haurà de demostrar uns coneixements generals sobre el període del programa corresponents a un bon manual. I uns coneixements específics relatius a les lectures indicades i a l'orientació triada per cada curs. L'avaluació del nivell assolit es podrà fer mitjançant un examen final, uns treballs, unes exposicions orals; es valorarà especialment l'assistència i participació activa a classe.

4. Bibliografia docent

Necessàriament, un manual de literatura francesa:

J. del Prado (ed.), *Historia de la literatura francesa*, Madrid, Cátedra, 1994; A. Thibaudet, *Histoire de la littérature française*, París, Marabout Université, 1981; *Littérature française*, París, Arthaud, vols. 12, 13, 14 & 15, entre d'altres.

* Una bibliografia més específica per cada curs s'indicarà oportunament.

5. Observacions

Es definirà per cada curs una llista de lectures necessàries i indispensables.

Codi 209210

LITERATURA FRANCESA V

1. Objectius docents

Estudi del corrents, gèneres, temes o obres d'autors fonamentals des de la Belle Époque fins als anys 1960.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- a. La revolució poètica: des d'Apollinaire a Dada i el Surrealisme.
- b. Poesia al marge del Surrealisme: poesia de la Resistència i de l'Alliberació.
- c. Noves formes de la novel·la.
- d. L'intel·lectual i el seu compromís. L'existencialisme.
- e. El teatre i l'heroi tràgic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball escrit/oral i exàmen (comentari de text). Es valorarà la participació activa dels alumnes a la classe.

4. Bibliografia docent

- C. Abastado, *Introduction au Surréalisme*, París, Bordas, 1976.
M.-C. Bancquart & P. Cahné, *Littérature française du XXe siècle*, París, PUF, 1992.
M. Borgomano & É. Ravoux Rallo, *La littérature française du XXe siècle. Le roman et la nouvelle*, París, A. Colin, 1995.
G. Brée & É. Morot-Sir, *Du Surréalisme à l'empire de la critique*, París, GF-Flammarion, 1998.
D. Briolet, *Lire la poésie française du XXe siècle*, París, Dunod, 1997.
J.-M. Domenach, *Le retour du tragique*, París, Seuil, 1967.

5. Observacions

Aquesta bibliografia és de caràcter general. Cal consultar el llistat de lectures obligatòries per cada curs al Departament.

Codi 212100

LITERATURA GALLEGA I

1. Objectius docents

- Assolir un coneixement general de les característiques de la història de la literatura gallega des de 1975 fins ara, des de la perspectiva històrica i socioliterària.
- Assolir un coneixement suficient dels principals autors, obres, corrents de pensament, moviments i estètiques posant-les en relació amb altres manifestacions artístiques d'aquest període. Es potenciarà l'estudi comparatiu, singularment, però no només, amb les altres literatures de la Península.
- Iniciar-se en l'estudi de les obres literàries i en la redacció de textos de crítica literària (resenyes d'informació general, textos crítics especialitzats...) i investigació.
- Oferir coneixements generals de la cultura gallega en aquest període.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El sistema literari galleg: normalització, institucionalització i tipologia dels nous lectors.
2. Teatre: professionalització, fet literari i fet escènic, generacions, autor, obres i temàtiques.
3. Narrativa: diversificació de gèneres, línies temàtiques i caracterització formal.
4. Narració, canon i lectura: autors, obres i mecanismes específics de reconeixement.
5. Poesia: tendències estètiques, relleu generacional, conseqüències de l'esclat de les poetes
6. Poesia, canon i lectura: autors, obres i mecanismes específics de reconeixement.
7. Altres gèneres i modalitats literàries: assaig, literatura infantil i juvenil, traducció.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada mitjançant la lectura de llibres i exercicis programats i examen final.

4. Bibliografia docent

Llibres

- Bernárdez, Carlos L. *et al.* (2001). *Literatura galega do século XX*. Vigo: A Nosa Terra.
- Kremer, Dieter (coord.) (1999). *Actas do V Congreso Internacional de Estudios Galegos*. Sada: Do Castro.
- Tarrío, Anxo (1994). *Literatura galega. Aportacións a unha historia crítica*. Vigo: Xerais.
- Tarrío, Anxo (coord.). *Galicia. Literatura*. 6 vols. A Coruña: Hércules.
- Vieites, Manuel (1996). *Manual e escolma da literatura dramática galega*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco.
- Vieites, Manuel (ed.) (1998). *Do novo teatro á nova dramaturxia (1965-1995)*. Vigo: Xerais.
- Vilavedra, Dolores (coord.) (1994-2004). *Diccionario da literatura galega*. 4 vols. Vigo: Galaxia.
- Vilavedra, Dolores (1999). *Historia da literatura galega*. Vigo: Galaxia.
- , *Sobre narrativa galega contemporánea*. Vigo: Galaxia, 2000.

Revistes de referència

- A Trabe de Ouro*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco.
- Anuario de Estudios Literarios Galegos / Anuario Grial de Estudos Literarios*. Vigo: Galaxia.
- Boletín Galego de Literatura*. Santiago de Compostela: Servicio de Publicacións da USC.
- Revista de Linguas y Literaturas Gallega, Catalana y Vasca*. Madrid: UNED.
- Revista Galega de Filoloxía*. A Coruña: Servicio de Publicacións da Universidade da Coruña.

Referències web

- Biblioteca Virtual Galega: <http://bvg.udc.es/index.jsp>
- Cultura Galega.org: <http://www.culturagalega.org/>
- Biblioteca da Universidade de Santiago de Compostela: <http://busc.usc.es>
- Biblioteca do Centro Galego de Barcelona: <http://www.centrogalegobarcelona.org>

5. Observacions

Es recomana cursar alhora Llengua Gallega I.

Codi 212101

LITERATURA GALLEGA II (Segon terç del segle XX)

1. Objectius docents

Proporcionar a l'alumne coneixements bàsics dels principals moviments, autors i obres de la literatura gallega des de la Guerra Civil fins a 1976.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Context històric, social, polític i econòmic. Estatus sociolingüístic i codi gramatical del gallec contemporani. Constituents del procés socioliterari gallec de la posguerra.

2. Posguerra i "Terceiro Rexurdimento": periodització general i estètica de la literatura gallega. Cicles, generacions i promocions d'escriptors i grups de creació literària.

3. La literatura gallega entre 1936 i 1976.

3.1. La producció literària durant la Guerra Civil. La generació del 36.

3.2. La literatura gallega a l'emigració i l'exili americà (1923-1965).

3.3. Recuperació de la producció literària a l'interior (1940-1975): el grup Galaxia i l'assaig; la generació poètica dels 50; la "Nova Narrativa" i els dramaturgs dels 60.

3.4. Tradició, renovació i ruptura: estètiques de la literatura gallega dels 70.

3.5. Un cànon autorial: *emigració i exili* (Seoane, Blanco Amor, Lorenzo Varela); *interior* (Piñeiro, Fernández del Riego, García Sabell, Rof Carballo); *poesia* (Iglesia Alvariño, Pimentel, Díaz Castro; Cuña Novás, B. Graña i Avilés de Taramancos; C.E. Ferreiro, Manuel María, Novoneyra, Méndez Ferrín); *narrativa* (Carballo Calero, Fole, Cunqueiro; Mourullo, Méndez Ferrín; Casares, Neira Vilas); *dramatúrgia* (Varela Buxán, Mariñas del Valle, Cunqueiro, Carballo Calero; López Casanova, Ruibal, M. Lourenzo, Vidal Bolaño).

O Terceiro Rexurdimento (1976 - en curso). La literatura gallega durant la Transició.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treballs parcials i examen final.

4. Bibliografia docent

Alonso Montero, X. *Lingua e literatura galegas na Galicia emigrante*, Santiago: Xunta de Galicia, 1995.

Blanco García, C., *Literatura galega de muller*, Vigo: Xerais, 1991.

Cabrera Mª D.-Freixanes, V.F. "El libro en lengua gallega", *La edición moderna. Siglos XIX y XX*. Madrid: Fundación Sánchez Ruipérez, pp. 443-471.

Carballo Calero, Ricardo. *Libros e autores galegos, I. Século XX*, A Coruña, Barrié, 1982.

Fernández, C. (ed.). *A lingua e a literatura galegas nos alicerces do Terceiro Rexurdimento*, Terrassa-Barcelona, 1999.

Fernández del Riego, F. *A Xeración Galaxia*. Vigo: Galaxia, 1985.

González Millán, X.L. *Literatura e sociedade en Galicia (1975-1990)*, Vigo: Xerais, 1994

Lourenzo, M.-Pillado, F. *Dicionário do Teatro galego*, Barcelona, Sotelo Blanco, 1987.

Méndez Ferrín, X.L. *De Pondal a Novoneira*, Vigo, Xerais, 1984.

Maceira, Xosé Manual. *A literatura galega no exilio*. Vigo: Edicións do Cumio, 1995.

Tarrío, A. *Literatura galega. Aportacións a unha historia crítica*. Vigo: Xerais, 1994.

Tarrío, A. (coord.). *Veinticinco años de letras gallegas. Ínsula n° 629*, Madrid, 1999.

Vázquez Cuesta, P. "Literatura gallega". *Historia de las literaturas hispánicas no castellanas*, Madrid: Taurus, 1980.

Vilavedra, D. *Historia de Literatura galega*, Vigo: Galaxia, 1999.

Codi 212207

LITERATURA GALLEGA III (Primer terç del segle XX)

1. Objectius docents

Assolir un coneixement satisfactori dels textos, autors, estètiques i moviments bàsics que integren el període anomenat *Segundo Rexurdimento* (1916-1936), així com la dinàmica socioliterària des de la transició del *Primeiro Rexurdimento* (1863-1891) a la postguerra.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Periodització crítica general de la literatura gallega. Característiques de l'espai, del procés i dels agents de l'àmbit socioliterari gallec del s. XX.
2. La literatura gallega en el primer terç del segle XX: Context polític i cultural. *Post-rerurdimentistes*: els poetes *oitocentistes* de transició. Els precursors de la prosa narrativa. La *vella dramaturgia* i el teatre vernacles: la *Cova Céltiga* i l'*Escola Rexional de Declamación*.
3. El *Segundo Rexurdimento*: periodització diacrònica interna. Formants del *Movimento literario das Irmandades da Fala*.
  - 3.1. Modernització de la prosa literària i la dramaturgia autòctona: autors i obres principals.
  - 3.2. La renovació poètica: els noucentistes i les avantguardes: autors i obres principals.
  - 3.3. Un cànon autorial: estudi específic de Otero Pedrayo, Castelao, Risco, Villar Ponte, Cabanillas, Rafael Dieste, Manoel-Antonio, Amado Carballo i Cunqueiro.
  - 3.4. La premsa (*A Nosa Terra*, *Galícia*, *El Pueblo Gallego*...) i les revistes literàries de l'època (Nós, etc): vàlua històricodocumental, crítica i estètica.
4. La producció editorial i la defensa dels drets de l'escriptor gallec.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i treball monogràfic.

4. Bibliografia docent

- AA.VV. *Historia da literatura galega*, Vigo: ASPG / A Nosa Terra, 1996-1999, 5 vols.
- Carballo Calero, R. *Historia da Literatura galega contemporánea*, Galaxia, Vigo, 1975 (2ª ed.); *Libros e autores galegos, I. Século XX*, A Coruña: Barrié de la Maza, 1982; *Prosa galega. Dos novecentistas aos nosos días*. Vigo: Galaxia, 1978, vol. 2.
- Fernández del Riego, F. *Antoloxía de Poesía galega: do posmodernismo aos novos*, Vigo: Galaxia, 1980.
- Lourenzo, M.-Pillado, F. *Dicionário do Teatro galego (1671-1985)*, Barcelona: Sotelo Blanco, 1987.
- Méndez Ferrín, X.L. *De Pondal a Novoneira*, Vigo: Xerais, 1984.
- Molina, C.A. *Prensa literaria en Galícia (1920-1960)*, Vigo: Xerais, 1989 (2 vols.).
- Rodríguez, F. *Literatura galega contemporánea*, Pontevedra: Cumio, 1990.
- Rodríguez Fer, C. *Poesía galega*, Vigo: Xerais, 1989; *Arte literaria*, Vigo: Xerais, 1991.
- Tarrío, A., *Literatura galega. Aportacións a unha historia crítica*, Vigo: Xerais, 1994.
- Tato Fontañá, L. *Teatro galego (1915-1931)*, Santiago: Laiovento, 1997.
- Rabunhal, H. *Textos e contextos do teatro galego (1671-1936)*, A Coruña: Laiovento, 1994.
- Vázquez Cuesta, P. "Literatura gallega". *Historia de las literaturas hispánicas no castellanas*, Madrid: Taurus, 1980.
- Vilavedra, D. *Historia da Literatura galega*, Vigo: Galaxia, 1999.
- Vilavedra, D. (coord.). *Diccionario da literatura galega*. 3 vols. Vigo: Galaxia, 1995-1999.

Codi 212208

LITERATURA GALLEGA IV (Segles Foscos i XIX)

1. Objectius docents

Assolir un coneixement satisfactori de la literatura gallega dels *Séculos Escuros* i del secle XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- Els *Séculos Escuros* (ss. XV-XVIII)
- El *Prerrexurdimento* i la vida cultural de l'època.
- La poesia del *Rexurdimento*: Rosalía de Castro, Eduardo Pondal, Curros Enríquez, Lamas Carvajal.
- L'aparició de la prosa de ficció en gallec.
- L'assaig i el teatre.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i treball.

4. Bibliografia docent

Estudios dedicados a Frai Martín Sarmiento. Artigos tirados dos Cuadernos de Estudios Galegos (1945-1982). Compostela, IEG "Padre Sarmiento"/CSIC, 1995.

FANDIÑO MARTÍNEZ, Antonio Benito. *A Casamenteira*. Introducción de Xosé R. Barreiro, Laura Tato e Carmen Blanco. Ourense: Linteo, 2000.

GARCÍA NEGRO, Pilar et al.: *A literatura do pre-renacemento (1808-1863)*, Vigo, ANT/ASPG, 1996.

HERMIDA, Modesto. *Narrativa galega: tempo do Rexurdimento*. Vigo, Xerais, 1995.

LÓPEZ VARELA, Elisardo. *A poesía de Manuel Curros Enríquez*. 2 vols. A Coruña, Deputación, 1998.

MURGUÍA, Manuel. *En prosa*. A Coruña: Asociación Galega da Encadernación de Arte, [2000].

-----, *Escritos en galego. [Obra selecta]*. Vigo: Galaxia [2000].

VV.AA. *Album de la Caridad. Juegos Florales de La Coruña en 1861, seguido de un mosaico poético de nuestros vates gallegos contemporáneos*. Madrid, Giner, 1980.

VV.AA. *Actas do Congreso Internacional sobre Rosalía de Castro e o seu tempo*. 3 vols. Santiago, Consello da Cultura Galega / Universidade, 1986,

VV.AA. *Historia da literatura galega*. A Nosa Terra-ASPG, 1996, 5 vols.

Revistes

La Patria Gallega. Boletín-Revista. Órgano oficial de la Asociación Regionalista. Ed. facs. de Francisco Campos Freire e Francisco Puy Muñoz. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 2000.

Revista de Estudios Rosalianos. Padrón: Centro de Estudios Rosalianos/Fundación Rosalía de Castro, 2000.

Boletín da Real Academia Galega. A Coruña: RAG (2000-).

Codi 212209

LITERATURA GALLEGA V (Edat Mitjana)

1. Objectius docents

Assolir un coneixement satisfactori de la lírica gallego-portuguesa medieval, tant profana com a religiosa, així com de la prosa medieval conservada en gallego-portuguès.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- L'àmbit cronològic i l'espai cultural de la literatura medieval gallego-portuguesa.
- La lírica profana. La tradició manuscrita. Els gèneres: *cantiga d'amigo*, *cantiga d'amor* i *cantiga descarnh'e maldizer*. Els gèneres menors.
- La lírica religiosa. Les *cantigas de Santa María* de Alfonso X o Sabio.
- L'herència de l'escola trovadoresca: escola *gallego-castellana* i escola *castelá-portuguesa*.
- La prosa. El cicle artúric i el cicle de Troia. Hagiografia, Miracles de Santiago, historiografia i d'altres.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treballs parcials i examen únic final.

4. Bibliografia docent

AA. VV. *Cantigas do mar de Vigo. Edic. crítica das cantigas de Mendinho, Johán de Cangas e Martín Codax*. Compostela, CIH Ramón Piñeiro/Xunta de Galicia, 1998

Cancioneiro da Ajuda. Apresentação, estudos e índices. Lisboa, Taboia Redonda, 1994.

FLITTER, Derek W.-OBDER DE BAUBETA, Parricia (coord.). *Ondas do mar de Vigo. Actas do Simposio Internacional sobre a Lírica Medieval Galego-Portuguesa*. Birmingham: Seminario de Estudios Galegos, The University of Birmingham, 1998.

LANCIANI, G.-TAVANI, G. *Dicionário da Literatura medieval galega e portuguesa*. Lisboa, Caminho, 1993.

POLÍN, Ricardo. *Cancioneiro galego-castelán (1350-1450) Corpus lírico da decadencia*. Santiago, Seminario de Estudios galegos, 1997.

LORENZO, Pilar. *A muller nas cantigas*, Santiago de Compostela, Universidade, 1996.

POZO, Luz. *Ondas do mar de Vigo. Erotismo e conciencia mítica nas cantigas de amigo*. A Coruña, Espiral Maior, 1996.

Estudios dedicados a Ricardo Carvalho Calero. 2 vols. Santiago de Compostela: Parlamento de Galicia / Universidade de Santiago de Compostela, 2000.

ÁLVAREZ, R.-LORENZO, R. (eds.). *Homenaxe á profesora Pilar Vázquez Cuesta*. Santiago de Compostela. Universidade de Santiago, 1996.

VILLANUEVA, Darío (coord.). *Galicia. Literatura*. Vol. XXX: *A Idade Media*. A Coruña: Hércules, 2000.

Codi 212210

LITERATURA GALLEGA VI (Literatura Popular)

1. Objectius docents

Conèixer les característiques de l'oralitat, la literatura popular i la tradició, així com les seves relacions amb la literatura culta.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Conceptes de tradicional i popular. L'oralitat.
2. Els estudis de literatura popular i la seva funcionalitat.
3. Tipologia i descripció dels textos populars:
  - 3.1. Cançoner popular. Altres formes en vers.
  - 3.2. Narrativa popular. Mite, llegenda, conte. Altres formes en prosa.
  - 3.3. Dramàtica popular.
4. Realisme. Contes meravellosos. Humor.
5. Prototips socials i personatges mítics.
6. Interacció amb la literatura culta.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis pràctics i examen final.

4. Bibliografia docent

BLANCO PÉREZ, Domingo. *Historia da literatura popular galega*. Santiago de Compostela: Universidade, 1994.

-----, *A poesía popular en Galicia. Recopilación, estudio e edición crítica*. 2 vols. Vigo: Xerais, 1992.

FORNEIRO, José Luis. *El romancero tradicional de Galicia: una poesía entre dos lenguas*. Oiartzun (Gipuzkoa): Sendoa Editorial, 2000.

LLINARES GARCÍA, M. del Mar. *Mouros, ánimas, demonios. El imaginario popular gallego*. Madrid: Akal, 1990.

MARKALE, Jean. *Contos e lendas dos países celtas*. Noia: Toxosoutos, 1998.

RISCO, Vicente. *Etnografía. Obras completas*, t. 3. Vigo: Galaxia, 1994.

SCHUBART, Dorothé - SANTAMARINA, Antón. *Cancioneiro popular galego*. A Coruña: Barrié de la Maza, 1984-1995.

VÁZQUEZ-MONXARDÍN, Alfonso (coord.). *A cultura popular de tradición oral nos centros da terceira idade*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 1998. Libro + 2 CD.

Revistes

La Ilustración Gallega y Asturiana. Ed. facs. 3 vols. Gijón: Cañada Ed., 1979.

Raigame. Ourense: Deputación.

Codi 204205

LITERATURA GREGA

1. Objectius docents

Es tracta d'adquirir una visió de conjunt de dues de les columnes fonamentals de la cultura grega: Homer i la tragèdia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Les classes seran tant teòriques com de traducció i comentari. Es consagrarà a Homer la primera part del curs i, la segona, a la tragèdia. Caldrà preparar quatre cants homèrics i un *Himne*; i dues tragèdies de Sòfocles.

3. Criteris i formes d'avaluació

La prova escrita d'Homer serà amb diccionari i amb comentari literari. L'examen de tragèdia, igualment amb diccionari i comentari. (Totes dues versaran sobre els textos indicats)

4. Bibliografia docent

López Férez, J.A. (ed.), *Historia de la literatura griega*, Madrid 1988.

Baldry, H.C., *The Greek Tragic Theatre*, London 1971.

Beye, Ch. R., *Ancient Greek Literature and Society*, Cornell University Press 1987² (n'hi ha traducció italiana: *Letteratura e pubblico nella Grecia antica*, Roma-Bari, Laterza, 1979).

Morris, I. & Powell, B. (eds.), *A New Companion to Homer*, Leiden, Brill, 1997.

Kirk, G., *The Songs of Homer*, Cambridge U.P. 1962 (n'hi ha traducció espanyola, Buenos Aires, Paidós, 1968).

Miralles, C., *Come leggere Omero*, Milà 1992.

Lesky, A., *La tragedia griega*, Barcelona, El Acanalado, 2001.

Segal, E., (ed.), *Oxford Readings in Greek Tragedy*, 1983.

Vernant, J.-P., Vidal Naquet, P., *Mythe et tragédie en Grèce ancienne I & II*, Paris, Maspero, 1972 i 1985 (n'hi ha traducció espanyola, Madrid, Taurus, 1987 i 1989).

La concreció de textos i lectures per al curs 2004-2005 d'aquesta assignatura es pot trobar a www.ub.edu/filologiagrega.

5. Observacions

Els textos que s'hauran de llegir apareixeran especificats a la pàgina web del Departament – www.ub.es/filologiagrega- i al seu tauler d'anuncis a finals del mes de juny.

Codi 204417

LITERATURA GREGA ARCAICA I CLÀSSICA

1. Objectius docents

Visió de conjunt de la literatura grega de les èpoques arcaica i clàssica, que incorpori la problemàtica de la constitució dels gèneres i de la continuïtat de les tradicions, com també el coneixement d'una selecció d'obres representatives.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La tradició èpica.

1.1. Oralitat. 1.2. Homer. 1.3. Hesíode. 1.4. Himnes. 1.5. El Cicle.

2. Lírica arcaica.

2.1. Elegia. 2.2. Poesia iàmbica. 2.3. Cercles femenins. Poesia simposíaca. 2.4. El cant coral.

3. Drama.

3.1. Orígens rituals. 3.2. Tragèdia. 3.3. Comèdia. 3.4. Drama satíric.

4. Desenvolupament de la prosa.

4.1. La formulació de la filosofia. 4.2. Logògrafs i historiadors. 4.3. Retòrica. 4.4. Tractats mèdics.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen sobre els temes i les lectures seleccionades: epopeia homèrica, poesia lírica, una obra d'Èsquil, una tragèdia de Sòfocles i una altra d'Eurípides, una comèdia d'Aristòfanes, un llibre de la història d'Heròdot, un diàleg de Plató i discursos de Demòstenes.

4. Bibliografia docent

Alsina, J., *Literatura Griega. Contenidos, problemas, métodos*. Barcelona 1967. Beye, Ch., *Ancient Greek Literature & Society*, Nova York 1975. Cambiano, G., Canfora, L., Lanza, D. (edd.), *Lo Spazio Letterario della Grecia Antica*, Roma 1992-1996. Easterling, P., Knox, B.M.W. (edd), *The Cambridge History of Greek Literature I*, Cambridge University Press 1985. López Férez, J.A. (ed.) *Literatura Griega*, Cátedra, Madrid 1988. Kirk, G.S., *The Songs of Homer*, Cambridge 1962 (trad. cast. Los poemas de Homero, Buenos Aires 1968). Gentili, B., *Poesia e pubblico nella Grecia antica*, Roma-Bari 1984 (trad. cast. *Poesía y público en la Grecia antigua*, ed. Quaderns Crema, Barcelona 1996). Baldry, H.C., *Greek Tragic Theater*, Londres 1971 (trad. francesa *Le théâtre tragique des grecs*, París 1975). Dover, K.J., *Aristophanic Comedy*, Londres 1972. Rutherford, R.B., *The Art of Plato*, Londres 1995. Horndblower, S., (ed.), *Greek Historiography*, Oxford 1994. Kennedy, G.A., *A New History of Classical Rhetoric*, Princeton 1994. Jouanna, J., *Hippocrate*, París 1992.

La concreció de textos i lectures per al curs 2004-2005 d'aquesta assignatura es pot trobar a www.ub.edu/filologiagrega.

5. Observacions

No cal tenir coneixements de grec. Les lectures seleccionades seran indicades, a principis del mes de juliol, a les vitrines del Departament i a la Web de Filologia Grega

Codi 213412

LITERATURA GREGA MODERNA

1. Objectius docents

Donar a conèixer de la manera més àmplia possible la literatura neohel·lènica a partir de la lectura de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Des dels inicis fins al segle XVIII

1.1. La literatura abans de la Caiguda de Constantinoble (s. XI-XV).

1.1.1. La literatura després de la Caiguda de Constantinoble (s. XV-XVII).

1.2. L'esplendor literària a Creta (1570-1669).

1.3. El segle XVIII. La Il·lustració neohel·lènica. La qüestió lingüística.

1.4. La cançó popular.

2. El segle XIX

2.1. Les dècades precedents a la Guerra de la Independència.

2.2. Solomós i Kalvos.

2.3. El nou estat grec. Els fanariotes i l'escola atenesa. El Romanticisme grec.

2.4. La generació de 1880. Kostís Palamàs.

2.5. La prosa després de 1880. La qüestió lingüística i Psikharis.

2.6. La poesia de l'època de Palamàs i posterior.

2.7. Kavafis, Sikelianós i la poesia fins a 1930.

3. El segle XX

3.1. Les primeres dècades del segle XX. La prosa després de Psikharis. Kazantzakis.

3.2. La generació de 1930. Poesia. Seferis.

3.3. La generació de 1930. Prosa.

3.4. La poesia i la prosa de postguerra.

3.5. La literatura contemporània.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i/o treball escrit sota la tutela del professor.

4. Bibliografia docent

H.G. Beck, *Geschichte der Byzantinischen Volksliteratur*, München, 1971.

K. Krumbacher, *Geschichte der Byzantinischen Literatur*, München, 1882.

L. Politis, *Historia de la literatura griega moderna*, Madrid, 1994.

M. Vitti, *Storia della Letteratura neogreca*, Torino, 1971.

5. Observacions

Per seguir l'assignatura no cal saber grec modern.

Codi 206102

LITERATURA HEBREA I

1. Objectius docents

Exposició, detinguda i crítica, per a alumnes de Filologia Semítica, de la gènesi, formes i continguts de la literatura hebrea antiga, és a dir, la Bíblia hebrea o Antic Testament.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Organització de la Bíblia hebrea.

Gèneres i formes de la literatura hebrea antiga: poesia i prosa.

La narrativa hebrea antiga: sagues, llegendes, històries.

El cicle canònic.

La història religiosa.

El relat curt.

La literatura legal hebrea:

Els codis bàsics.

Les agendes legals.

La poètica hebrea antiga: prosòdia i morfologia.

La poesia profana.

La poesia sacra.

La literatura proverbial hebrea: proto i deuterocanònica.

Formes bàsiques.

El discurs sapiencial.

La literatura profètica: poesia i parènesi.

Formes bàsiques.

El discurs profètic.

La literatura apocalíptica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Prova escrita que certifiqui l'assimilació de continguts, i redacció d'un treball de comentari de textos bíblics com a experiència del coneixement de les fonts i síntesi d'un tema.

4. Bibliografia docent

Kittel-Kahle, Biblia Hebraica Stuttgartensia. W. H. Schmidt, Introducción al Antiguo Testamento, Salamanca 1983. H. Cazelles, Introducción crítica al Antiguo Testamento, Barcelona 1981. J. Licht, Storytelling in the Bible, Jerusalem 1986. L. Alonso Schökel, Manual de poética hebrea, Madrid 1987. W.G.E. Watson, Classical Hebrew Poetry. A Guide to its Techniques, Sheffield 1984. G. von Rad, La Sabiduría de Israel. Los sapienciales y lo sapiencial, Madrid 1973. C. Westermann, Grundformen prophetischer Rede, München 1960.

1. Objectius docents

Se trata de exponer la historia de la literatura hebrea del período intertestamental (200 a.C.-200 d.C.), un período que tiene sus raíces en la Biblia, y que se desarrolla a lo largo de cuatro siglos de literatura hebrea. Lo que se pretende es exponer los antecedentes, contenidos y estructura de todas y cada una de las obras que conforman sincrónica y diacrónicamente la literatura hebrea de dicho período para que el estudiante pueda familiarizarse con la literatura de una época de gran creatividad del pueblo judío y poder valorar su aportación a la historia de la literatura universal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Formación de una tradición. 2. Literatura Apócrifa. 3. Literatura Apocalíptica. 4. Literatura de Testamentos. 5. Literatura de la comunidad de Qumrán. 6. Oraciones de la época intertestamentaria. 7. Literatura del Judaísmo helenístico. 8. Literatura del Judaísmo rabínico y del Fariseísmo incipiente. 9. Ambiente y doctrinas de la época.

3. Criteris i formes d'avaluació

Hay una evolución continuada, con preguntas en la clase, y comentarios de los textos; cada alumno prepara un trabajo sobre alguno de los temas del programa, bajo la dirección del profesor, el cual procura las fuentes y materiales de consulta. Al final del curso se tiene un ejercicio escrito sobre el temario expuesto durante el curso. Tres factores entran en la evaluación final: a) la asistencia y comentarios de clase; b) el trabajo redactado por escrito por el alumno a lo largo de todo el curso; c) la prueba final escrita sobre cuatro cuestiones expuestas durante el curso.

4. Bibliografia docent

Aranda Pérez, G.-García Martínez, F.-Pérez Fernández, M., *Literatura judía intertestamentaria*, Estella-Navarra (Verbo Divino) 1996.

Cimosa, M., *La literatura intertestamentaria*, Bolonia (EDB) 1992.

García Martínez, F., *Textos de Qumrán*, Madrid (Edit. Trotta) 1993.

González Lamadrid, A., *Los descubrimientos del Mar Muerto* (BAC) 1973.

Nickelsburg, G.W.E., *Jewish Literature between the Bible and the Mishnah. A Historical and Literary Introduction*, Filadelfia (Fortress Press) Londres (SCM Press) 1981.

Paul, A., *El mundo judío en tiempos de Jesús. Historia política*, Madrid (Edic. Cristiandad) 1982.

Stemberger, G., *Epochen der jüdischen Literatur*, Munich (C.H. Beck) 1982.

5. Observacions

Se recomienda leer dos libros que se indican en la bibliografía como fundamentales para el curso que se imparte.

Codi 206204

LITERATURA HEBREA III

1. Objectius docents

Aproximació a la literatura rabínica a través de la lectura d'una tria de diversos textos rabínics. Es tracta no només de la literatura escrita pels rabins a partir de la destrucció del II Temple sinó també de les aportacions d'autors moderns i contemporanis relacionades amb els grans temes de literatura rabínica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Les llengües de la literatura rabínica. La Mixnà. El Talmud de Palestina . El Talmud de Babilònia. Els Midraixim. La literatura que es desenvolupa al voltant del Talmud. El sistema escolar i la importància del rabinat.

El contingut de l'assignatura, amb els temes més importants de literatura rabínica es troba desenvolupat en el dossier electrònic que l'alumnat haurà de consultar per tal de poder contextualitzar les lectures que es comentaran a classe. Els diferents textos es triaran a partir del criteri del professor i dels interessos de l'alumnat.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es constant la intervenció a classe suposa un 80% de la nota final, el 20% restant el representa la exposició oral d'un tema triat per l'alumnat.

4. Bibliografia docent

Dossier electrònic i material divers que es facilitarà a classe segons quins siguin els objectius curriculars de l'alumnat.

5. Observacions

Es recomana fer una lectura atenta dels temes desenvolupats en el dossier electrònic per tal de poder analitzar i entendre les lectures que es comentaran a classe.

Codi 206205

LITERATURA HEBREA IV

1. Objectius docents

L'objectiu és que a través d'una combinació de classes teòriques i de la lectura o traducció de les fonts, l'alumne adquireixi una clara visió de la literatura hebrea medieval.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introducció a la poesia de l'època del Talmud: la poesia litúrgica que va precedir els paitanim.

Els paitanim. Període inicial. Període classic. Els paitanim sefardites, els paitanim italians i els paitanim asquenasesites.

La literatura hebraicoespanyola. Segles X-XV. Poesía i narrativa.

L'assignatura se centrarà principalment en l'aprofundiment del coneixement dels autors hebraicoespanyols, les obres dels quals donaren lloc a l'edat d'or de la literatura hebrea.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació independent de cadascun dels tres temes centrals tant teòrics com pràctics, i breu avaluació final en conjunt.

4. Bibliografia docent

J.M. Millás Vallicrosa Literatura hebraicoespañola Buenos Aires 1973;

E. Fleisher Poesía litúrgica hebrea en la Edad Media Jerusalén 1975;

D. Pagis Innovación y tradición en la poesía hebrea secular: España e Italia Jerusalén 1976;

A. Navarro Literatura hispanohebrea (s.X-XIII). Panorámica. Córdoba 1988;

A. Sáenz-Badillos y J. Targarona Diccionario de autores judíos (Sefarad S.X-XV) Córdoba 1988;

A. Saénz-Badillos Literatura hebrea en la España medieval Madrid 1991.

5. Observacions

És requisit indispensable per matricular-se a aquesta assignatura haver superat satisfactòriament un nivell mitjà de llengua hebrea. L'assignatura s'imparteix en hebreu.

Codi 206206

LITERATURA HEBREA V

1. Objectius docents

El objetivo es que a través de una combinación de clases teóricas y de la lectura o traducción de las fuentes el alumno adquiera una visión clara de la literatura escrita en hebreo desde finales del S.XVIII hasta el día de hoy.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La asignatura se centrará en la literatura hebrea producida desde finales del siglo XIX hasta el día de hoy, es decir la literatura hebrea escrita en el nuevo centro cultural de Palestina-Eretz Israel y ya en el nuevo estado de Israel desde 1948 hasta hoy. Además se presentará una visión introductoria de la literatura de la Haskalá o Ilustración y se tratarán temas centrales de la literatura hebrea de los dos últimos siglos como son el movimiento Hibbat Sion, el sionismo, el papel de la prensa hebrea, el movimiento de los Nuevos hebreos o Cananeos, el Holocausto y el conflicto palestino israelí.

3. Criteris i formes d'evaluació

Se valorará positivamente la participación activa en el comentario de las lecturas obligatorias de las obras que se indiquen. Asimismo habrá un examen final.

4. Bibliografia docent

M.E. Varela Historia de la literatura hebrea contemporánea Barcelona 1992

M.E. Varela Antología de la literatura hebrea contemporánea Barcelona 1992

G. Shaked (en hebreo) La narrativa hebrea 1880-1980 Tel Aviv 1977-1998

Revista (en inglés) Modern Hebrew Literature Publicada por The Institute for the Translation of Hebrew Literature Ramat Gan Israel ISSN 0334-4266

5. Observacions

Se recomienda un conocimiento suficiente de la lengua hebrea para poder acceder a los textos originales. L'assignatura s'imparteix en hebreu.

Codi 208206

LITERATURA HISPANOAMERICANA I

1. Objectius docents

Proporcionar las bases histórico-literarias para un mejor conocimiento de la literatura hispanoamericana: de la literatura precolombina hasta el movimiento modernista, a través de los textos y autores más representativos

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Literatura precolombina.
2. Crónicas de Indias.
3. El Barroco hispanoamericano.
4. Ilustración y Romanticismo.
5. Modernismo: poesía y prosa.

3. Criteris i formes d'avaluació

Una monografía de un autor o tema propuesto. Examen final.

4. Bibliografia docent

A.A.V.V. Historia de la Literatura Hispanoamericana, vols. I y II, Madrid, Cátedra. Bellini, G., Historia de la literatura hispanoamericana, Madrid, Castalia, 1985.

Goic, Cedomil., Historia y crítica de la Literatura Hispanoamericana, vols. I y II, Barcelona, Crítica, 1988.

Franco, J., Historia de la literatura hispanoamericana, Barcelona, Ariel.

Hernández Sánchez-Barba, M., Historia y literatura en hispanoamérica (1482-1820), Fundac. J. March, Castalia, 1978.

Henríquez Ureña, P., Las corrientes literarias en la América hispánica, Méjico, FCE, 1948.

Marco, J., Literatura hispanoamericana: del modernismo a nuestros días, Barcelona, Austral.

Mignolo, W., Historia de la literatura hispanoamericana, vol. I, Madrid, Cátedra, 1982.

Paz, O., Los hijos del limo. Del romanticismo a la vanguardia, Barcelona, Seix Barral

Sánchez, L. A., Historia de la literatura americana desde sus orígenes hasta nuestro tiempo, Buenos Aires, 1944.

Sáinz de Medrano, L., Historia de la literatura hispanoamericana, Madrid, Taurus, 1992..

5. Observacions

La bibliografía específica se proporcionará a lo largo del curso.

Codi 208207

LITERATURA HISPANOAMERICANA II

1. Objectius docents

La asignatura desarrolla algunos temas fundamentales de la literatura hispanoamericana del siglo XX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La selva como metáfora del mundo en *La vorágine*, de José Eustasio Rivera
2. Las vanguardias en Hispanoamérica: César Vallejo, Pablo Neruda y Vicente Huidobro.
3. Poesía y prosa en Jorge Luis Borges..
4. Clásicos de la narrativa hispanoamericana actual: Gabriel García Márquez y *Cien años de soledad*; Mario Vargas Llosa y *La ciudad y los perros*.
5. Narradores experimentales: Julio Cortázar y *Rayuela*; Juan Carlos Onetti y *El astillero*..

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del cuatrimestre correspondiente.

4. Bibliografia docent

- Ainsa, F., *Identidad cultural de Iberoamérica en su narrativa*, Madrid, Gredos, 1986.
- Alazraki, J., *La prosa narrativa de Jorge Luis Borges*, Madrid, Gredos, 1974.
- Alonso, A., *Poética y estilo de Pablo Neruda. Interpretación de una poesía hermética*, Buenos Aires, Losada, 1940 (Edhasa, 1990)
- Anderson Imbert, E., *Historia de la Literatura Hispanoamericana*, México, FCE., 1965, 2 vols.
- Franco, J., *Historia de la Literatura Hispanoamericana*, Barcelona, Ariel, 1987.
- Goic, C., *Historia y crítica de la Literatura Hispanoamericana*, Barcelona, Crítica, 1991, 1988, vols. II y III.
- Rama, A., *La ciudad letrada*, Montevideo, CUFAR, 1986.
- Rodríguez Monegal, E., *El viajero inmóvil*, Barcelona, Laia, 1985.
- Sainz de Medrano L., *Historia de la Literatura Hispanoamericana. (Desde el Modernismo)*, Madrid, Taurus, 1989.
- Vargas Llosa, M., *Gabriel García Márquez: historia de un deicidio*, Barcelona, Barral Edit., 1971.

Codi 216402

LITERATURA I ARTS I

1. Objectius docents

Es tracta d'una introducció selectiva a moments determinants de la Modernitat. Considerant les Arts plàstiques i alguns documents i escrits literaris, extreure'n el sentit, o sentits, de la seva interacció, paral·lelament a l'evolució de la societat occidental de 1850 als anys 30. (Hi haurà una sessió sobre el Romanticisme, i unes notes finals al voltant de les avantguardes i el seu esmicolament).

2. Continguts i pla de desenvolupament

[Pròleg: Romanticisme, l'home i l'entorn; figures i espai. (Comentaris a El passejant sobre la boira) Romanticisme i romanticismes.] 1.- Baudelaire i El pintor de la vida moderna (C. Guys). La secció Els Tableaux Parisiens de Les Fleurs du Mal i Le Spleen de Paris. (Sobre Delacroix i altres). Exposicions Universals. 2.- L'Impressionisme com època. El Simbolisme. Zola, Huysmans (A rebours), i la crítica d'art i artistes. La visió de Paris pels escriptors, i l'acció ornamental i de poder sobre la ciutat. 3.- Nous materials, nous invents, o l'imaginari en evolució. Fotografia, Arquitectura. El plànol de les ciutats. 4.- Modernisme. Art Nouveau, Modern Style, Jugendstil. (Escritura/a/s moderniste/as y modalitats diverses). De Flaubert a Hofmannsthal. Les arts aplicades i Gustav Klimt. 5.- L'expressionisme. El grup "Die Brücke" (El pont) i l'impuls entotdotat, entotsolat, de la rebel·lió artística alemanya. L'antologia Menschheitsdämmerung (El Crepuscle de l'Humanitat) de K. Pinthus. 6.- L'almanac Der blaue Reiter, i l'afluència de les arts en el seu corpus. La novel·la d'Alfred Döblin Berlin Alexanderplatz. Excurs panoràmic sobre les avantguardes. 7.- Arquitectura i disseny i materials industrials; el vidre, el ferro. Arts aplicades. Sobre el Surrealisme. Lectura de Nadja. [Postfaci: De la Bauhaus a la dispersió dels artistes europeus, i la rellevada d'USA]

3. Criteris i formes d'avaluació

1.- A/ Un comentari sobre l'impressionisme/simbolisme (algun títol representatiu), a presentar el dia 6 de novembre; NO més tard. 2.- B/ La prova final, que constarà de set qüestions puntuals, i dues més sobre un text i un moviment.

4. Bibliografia docent

Auerbach, E., Mimesis. (Els Dos capítols finals), FCE, 1950. (HI ha edicions posteriors). Raymond, M., De Baudelaire al surrealisme, FCE, 1960. (N'hi deuen haver). Argan, G.C., El Arte Moderno, Fdº Torres, Valencia, reimpr. 1984 (Hay ed. en AKal, Madrid). Heard Hamilton, G., Pintura y escultura en Europa 1880-1940, Cátedra, M., 1980. Heller, E., The Artist's Journey into the Interior, Random House, NY, 1965. Stangos, Nikos, Conceptos de arte moderno, Alianza ed., M., 1987. Berlin, I., Las raíces del Romanticismo, Taurus, Madrid, 2000.

5. Observacions

La lectura de Baudelaire, de Huysmans i dels modernistes com Darío -pel que fa a la seva relació amb la matèria del curs- s'entén com de prescripció facultativa. Fins l'onze d'octubre, la Bibl. podrà enriquir-se amb dos o tres títols, atenent a que s'han exhaurit alguns o poden reed, o aparèixer d'interessants.

Codi 216407

LITERATURA I ARTS II

1. Objectius docents

Estudiar les interrelacions entre la música (segles XVI a XX) i la literatura del continent europeu.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Prolegòmens, 1: El "llenguatge" musical en el marc de la teoria dels llenguatges.
2. Prolegòmens, 2: Música, *sophia* i *polis* a la Grècia clàssica: de Pitàgores a Plató.
3. De Monteverdi a Gluck: la relació dramàtica entre música i mite.
4. Música i protestantisme: la *Passió segons sant Mateu*, de J.S. Bach.
5. La *querelle* del XVIII: '*Prima la musica e poi le parole*'. L'eco a *Capriccio*, de Richard Strauss.
6. La relació Mozart - Beaumarchais - Da Ponte: *Le noces de Figaro. Don Giovanni*.
7. El Romanticisme, 1: La teoria estètica de la música romàntica, de Hegel a Stendhal.
8. El Romanticisme, 2: els *Lieder* de Schubert (textos de Goethe, Schiller i d'altres).
9. El Romanticisme, 3: L'òpera *Fidelio*, de Beethoven.
10. La degeneració operística dels mites clàssics a l'opereta burgesa del XIX: *Orfeo als inferns*, d'Offenbach.
11. La polèmica Wagner - Nietzsche - Thomas Mann.
12. Les cançons basades en la poesia simbolista francesa (Baudelaire, Verlaine, Rimbaud).
13. La música en l'obra de Marcel Proust (la "*petite phrase*").
14. Richard Strauss: de l'adaptació dels mites clàssics (*Salomé, Electra*) a l'òpera neo-galant (*El cavaller de la rosa*).
15. La destrucció analítica del llenguatge literari i del codi musical: de la literatura vienesa del Fi-de-segle a *Moisès i Aaró*, de Schönberg.
16. Apèndix: Literatura, música i cinema: *La mort a Venècia* (Th. Mann, Gustav Mahler, Visconti).

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants podran triar entre fer un examen o presentar un treball --prèvia consulta amb el professor-- que hauran de lliurar el mateix dia de l'examen.

4. Bibliografia docent

- * Adorno, Theodor W., *Sobre la música*, Barcelona, Paidós-ICE, 2000
  - Fubini, Mario, *La estètica musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*, Madrid, Alianza, 1997 (9ª reimpr.) (C).
  - --, *El Romanticismo: entre música y filosofía*, Universitat de València, 1999.
  - Furtwängler, Wilhelm, *Musique et verbe*, París, Albin Michel-Hachette, 1979.
  - Kunze, Stefan, *Las óperas de Mozart*, Madrid, Alianza, 1990 (C).
  - Lévi-Strauss, Claude, *Mirar, escuchar, leer*, Madrid, Siruela, 1994.
  - * Mann, Thomas, *Pro and Contra Wagner*, Londres-Boston, Faber & Faber, 1985.
  - --, *Freud, Goethe, Wagner, Tolstoi*, Buenos Aires, Poseidón 1944.
  - Rosen, Charles, *The Frontiers of Meaning*, Londres, 1999.
  - Salazar, Adolfo, *La música en la sociedad europea*, 4 vols., Madrid, Alianza, 1983-1984 (C).
  - Sopena, Federico, *Poetas y novelistas ante la música*, Madrid, Espasa-Calpe, 1989.
  - --, *Música y literatura*, Madrid, Rialp, 1974.
  - * Steiner, George, *Presencias reales*, Barcelona, Destino, 2001.
- (C) Llibre de consulta
(*) Lectura obligatòria

5. Observacions

Gairebé totes les classes estaran il·lustrades amb exemples musicals. L'assignatura s'aconsella especialment als amics de la música clàssica i als qui tinguin interès per conèixer-ne les relacions amb la literatura. A començaments de curs, els estudiants tindran a la seva disposició un dossier amb textos fonamentals per seguir l'ensenyament i preparar-se adequadament per a l'examen final.

Codi 216417

LITERATURA I CIVILITZACIÓ I

1. Objectius docents

Presentació de la *paideia* com a formació, transmissió i transformació d'una idea d'humanitat fonamental per a la civilització grega antiga.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura es proposa mostrar la funció de la literatura dins de la transmissió de la concepció del món i de l'ésser humà que resulten constituents per a la civilització grega. Aquesta presentació històrica i sistemàtica de la *paideia* comprèn des de les obres d'Homer i Hesíode fins a la discussió a l'entorn de l'educació a la ciutat ideal tractada a la *República* de Plató. La tragèdia, la retòrica i el pas de l'oralitat a l'escriptura constituïran tres centres d'atenció en la presentació del desenvolupament de l'educació a la Grècia antiga.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'assignatura s'avaluarà mitjançant un examen final escrit.

4. Bibliografia docent

BERMEJO, José Carlos, *Grecia arcaica: la mitología*, Akal, Madrid, 1996. CAVALLO, G./CHARTIER, R., (dir.) *Historia de la lectura en el mundo occidental*, Taurus, Madrid, 1998. HAVELOCK, Eric A., *Prefacio a Platón*, Visor, Madrid, 1994. JAEGER, Werner, *Paideia: los ideales de la cultura griega*, FCE, México, 1982. MARROU, H.I., *Historia de la educación en la antigüedad*, Madrid, 1985. REALE, Giovanni, *Platón. En búsqueda de la sabiduría secreta*, Herder, Barcelona, 2001. VILLACAÑAS BERLANGA, José Luís, *Los caminos de la reflexión: del saber del orden a la nostalgia del bien*, Universidad de Murcia, 1991.

1. Objectius docents

Reflexionar sobre la figura de l'escriptor desplaçat, bé com a viatger, emigrant o exiliat. Traçar una poètica del llibre de viatge que atengui totes les formes de desplaçament possibles, i examinar un cas concret on es donen: els escriptors europeus a Buenos Aires durant el segle XX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

PART I. L'home desplaçat –bé com a flâneur, viatger, emigrat o exiliat– és una de les figures constants de la modernitat, i també es troba en el moment fundacional de la Literatura Comparada. El viatger, tradicionalment vinculat a la figura mítica, iniciàtica, de la literatura clàssica i, més tard, a la geografia, a l'etnografia, a l'antropologia, a les ciències socials i naturals, es veu desbordat pel viatge ideològic i pel viatge literari, amb altres intencions i necessitats, entre les quals l'experiència de la modernitat resulta decisiva, i la de l'exili, definitiva. El present curs es proposa traçar una poètica de l'escriptura itinerant, insistent sobretot en l'evolució de la literatura de viatge com a gènere des del Romanticisme fins els nostres dies, i que tingui present les posicions esmentades per a descriure la configuració genèrica d'aquesta escriptura, la diferent visió de l'alteritat i autopercepció que determina, l'estatut autobiogràfic i literari que la defineix,... PART II. Com a exemple s'analitzarà l'experiència dels escriptors europeus desplaçats a Buenos Aires al llarg del segle XX. Buenos Aires, un dia, va proposar-se ser la capital del segle XX. I en aquest esforç van participar activament força europeus, bé passant per la capital argentina o bé instal·lant-s'hi. Primer va ser una aventura per a romàntics i modernistes; va esdevenir una aventura que acollia emigrants i els convertia en immigrants només amb travessar un llindar; va ser una promesa de l'arquitectura moderna; va seguir expectant, l'ascens del feixisme a l'altra banda de l'Atlàntic, les guerres, les derrotes dels uns i les victòries dels altres; va convertir-se en un dels centres més importants l'exili intel·lectual d'Europa; finalment, quan la temperatura europea començava a fer-se habitable, i la de l'Argentina començava a no ser-ho, va dir adéu als escriptors que l'havien habitat durant dècades i va veure la sortida a l'exili de bona part dels seus. El curs s'estructurarà sobre els temes i autors següents: Del viatge romàntic al viatge modern: Jules Huret, Georges Clemenceau, Santiago Rusiñol, Enrique Gómez Carrillo. Del viatge a la migració econòmica: Julio Camba, Albert Londres, Eugeni Xammar. Els europeus i el somni modern de Buenos Aires: Le Corbusier, Guillermo de Torre, Antoine de Saint-Exupéry, José Ortega y Gasset, Ramón Gómez de la Serna. Buenos Aires, l'exili d'Europa: José Ortega y Gasset, Ramón Gómez de la Serna, Witold Gombrowicz, Rafael Alberti, María Teresa León. Del viatge al reportatge: Josep Pla.

3. Criteris i formes d'avaluació

Redacció d'una monografia.

4. Bibliografia docent

Aa.Vv. (1988), *Il viaggi della Storia. Le Strade, i loughi, le figure*, Bari, Dedalo. Abellán, José Luis (ed.) (1976), *El exilio español de 1939*, 6 vols., Madrid, Taurus. Acosta, Vladimir (1993), *Viajeros y maravillas*, 3 vols., Caracas, Monte Ávila. Agostini, Maria Enrica D' (a cura di) (1987), *La Letteratura di viaggio. Storia e prospettive di un genere letterario*, Milano, Guerini e Associati. Brilli, Attilio (1995), *Quando viaggiare era un'arte*, Bologna, Il Mulino. Carrizo, Sofia M. (1997), *Poética del relato de viajes*, Kassel, Reichenberger. Cocco E. (1996), *Viaggio e metafísica*, Milano, Guerini e Associati. Certeau, Michel de (1990), *L'Invention du quotidien. I. Arts de faire*, París, Folio. Delgado, Manuel (1999), *El animal público*, Barcelona, Anagrama. García Castañeda, Salvador (1999), *Literatura de viajes. El Viejo Mundo y el Nuevo*, Madrid, Castalia-Ohio U.P. Guillén, Claudio (1998), *Múltiples moradas*, Barcelona, Tusquets. Hanne, Michael (ed.) (1993) *Literature and travel*, Amsterdam, Rodopi. Kaplan, Caren (1996), *Questions on Travel. Postmodern Discourses of Displacement*, Duke U. P., Durham, London.

Jean, Richard (1981), *Les Récits de voyages et de pèlerinages*, Turnhout, Brepols. Kowalewski, Michael (ed.) (1992) *Temperamental journeys essays on the modern literature of travel*, Athens, Georgia U.P. Montalbetti, Christine (1997), *Le Voyage, le monde et la bibliothèque*, París Presses Universitaires de France. Naharro-Calderón, José María (ed.) (1991), *El exilio de las Españas de 1939 en las Américas*, Barcelona, Anthropos. Scarpi, Paolo (1992), *La fuga e il ritorno. Storia e mitologia del viaggio*, Venezia, Marsilio. Seixo, Maria Alzira (coord.) (1997), *A Viagem na Literatura*, Lisboa, Europa-América. Simmel, Georg, (1986) *El individuo y la libertad. Ensayos de crítica de la cultura*. [*Das Individuum und die Freiheit - Brücke und Tür. Essais des Philosophen zur Geschichte, Religion, Kunst und Gesellschaft* (1957)]; trad. cast. de Salvador Mas, Barcelona, Península. Simmel, Georg (1988), *Sobre la aventura. Ensayos filosóficos*. [*Philosophische Kultur* (1911-1923)]; trad. cast. de Gustau Muñoz, Barcelona, Península. Todorov, Tzvetan (1998), *El hombre desplazado* [*L'homme dépaycé* (1996)]; trad. esp. de Juana Selabert, Madrid, Taurus. Ugarte, Michael (1999), *Literatura española en el exilio. Un estudio comparativo*, [*Shifting Ground Spanish Civil War Exile Literature* (1989),]; trad. esp.: de Lorena Lastra, Madrid, Siglo XXI. Volta, Luigi (1992), *El viaje y la aventura*, Buenos Aires, Corregidor. Zambrano, María (1990), *Los bienaventurados*, Madrid, Siruela. La bibliografía específica de la part II es facilitarà als estudiants en començar el curs.

Codi 203202

LITERATURA I CULTURA A IRLANDA

1. Objectius docents

Estudi contextualitzat de la literatura irlandesa en llengua anglesa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'eix del curs serà l'anàlisi d'un tema clau en la història d'Irlanda i en la seva literatura, la preocupació pel concepte d'identitat nacional.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es basarà en la participació dels alumnes en les discussions de classe i en una prova escrita.

4. Bibliografia docent

Al començament del quadrimestre lectiu es posarà a disposició de l'alumnat dels grups M2 i T3 un dossier electrònic amb el programa detallat de l'assignatura, un recull de textos i hipervíncles a webs d'interès relacionats amb la matèria.

A més, es recomana a l'alumnat adquirir alguna de les següents obres de referència:

Brown, Terence. *Ireland. A Social and Cultural History 1922-1985*. London: Fontana Press, 1985.

Cairns, D. & S. Richards. *Writing Ireland. Colonialism, Nationalism and Culture*. Manchester U. P., 1988.

Hurtley, J. et alia. *Diccionario cultural e histórico de Irlanda*. Ariel, 1996.

Kee, R. *Ireland. A History*. 2nd ed. London: Abacus, 1995.

Praga, Inés. *Una belleza terrible. La poesía irlandesa contemporánea (1940-95)*. Barcelona: PPU, 1996.

5. Observacions

Aquest curs s'impartirà en anglès.

Codi 216404

LITERATURA I FILOSOFIA

1. Objectius docents

Introduir als diferents aspectes de la possible relació entre la creació literària i la reflexió filosòfica. Lectura de textos literaris desde d'una perspectiva filosòfica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Mitjançant la lectura de textos literaris de la Modernitat, el curs tractarà les possibles relacions entre literatura i filosofia des de la Il·lustració francesa fins al teatre de l'absurd. Aquest recorregut històric permetrà veure tres models o exemples d'aquesta relació: el filòsof que també escriu textos literaris, l'escriptor que llegeix filosofia i el filòsof que interpreta textos literaris. Es llegiran textos de Denis Diderot, Thomas Mann, Franz Kafka i Samuel Beckett.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i possibilitat de fer un treball monogràfic prèvia conversa amb el professor.

4. Bibliografia docent

El primer dia de classe s'indicaran els textos que es llegiran durant el curs. També es donarà una bibliografia específica per a cadascuna de les lectures.

Codi 202421

LITERATURA I HOLOCAUST

1. Objectius docents

Es tracta d'analitzar la obra dels escriptors Jean Améry, Imre Kertész, Ruth Klüger, Primo Levi i Jorge Semprún. Tots ells han sobreviscut als camps de concentració del nazisme, i tots ells utilitzen la literatura com a mitjà de construcció d'una identitat que ha sobreviscut a l'aniquilació que li era destinada. La perspectiva per l'anàlisi la donen les preguntes següents: ¿Com narrar l'horror? ¿Com ampliar els límits del llenguatge literari per narrar el que fins ara no havia sigut imaginable i ho continua sent pels que no han viscut l'horror? Els escriptors tenen al seu abast el llenguatge de la tradició literària, un llenguatge definit des del romanticisme com a llenguatge de la individualitat. Utilitzaran l'escriptura com a instrument de construcció d'una individualitat sempre en perill, que es planteja els límits de la percepció de temps i espai, de present i passat, de realitat i malson. Es tracta d'analitzar les autobiografies dels escriptors citats com a instruments de construcció d'identitat, de veure com s'articula en elles la tradició literària, i de veure la funció dels elements autobiogràfics en la seva producció novel·lística.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Obres a analitzar:

Jean Améry: *Jenseits von Schuld und Sühne*, Stuttgart: Klett-Cotta, 1977

Imre Kertész: *Roman eines Schicksallosen*. Hamburg: Rowohlt, 1998

Primo Levi: *Si esto es un hombre*, Barcelona: Muchnik, 2000

Ruth Klüger: *weiter leben. Eine Jugend*. München: dtv, 1999

Jorge Semprún: *La escritura o la vida*. Barcelona: Tusquets, 1995

Jean Améry: *Über das Altern. Revolte und Resignation*

Jorge Semprún: *Viviré con su nombre, morirá con el mío*. Barcelona: Tusquets, 2001

3. Criteris i formes d'avaluació

S'haurà d'acreditar solvència i competència en l'adaptació de l'instrumental crític propi dels estudis de filologia moderna. Partint del mèrit que suposa la participació activa en les sessions del curs, el rendiment es mesurarà fonamentalment mitjançant exposicions programades i l'elaboració dels treballs monogràfics que s'encomanin.

4. Bibliografia docent

Bibliografia:

A més dels textos que s'han d'analitzar, de lectura obligatòria, es proposa la següent bibliografia bàsica, que serà ampliada quan comenci el curs:

Améry, Jean: *Charles Bovary, Landarzt*. Klett – Cotta, 1978

Kertész, Imre: *Kadish por el hijo no nacido*. Barcelona: El Acantilado, 2001

Levi, Primo: *Los hundidos y los salvados*. Barcelona: Muchnik, 2000

Renner, Rolf Günter: *Die postmoderne Konstellation*. Freiburg, 1998.

Semprún, Jorge: *Aquel domingo*, Barcelona: Tusquets, 1999

Siguan, Marisa (2002): *Über Sprache und ihre Grenzen: einige Beispiele zur Bewältigung von Sprachlosigkeit in der Literatur (Jean Améry, Primo Levi, Jorge Semprún)*. En: Hass-Zumkehr / W. Kallmeyer / G. Zifonun: *Ansichten zur deutschen Sprache*. Tübingen: Narr, 2002.

Soria, Andrés: *Vida y razones de Jorge Semprún*. In: *Boletín de la Unidad de estudios biográficos*, 1, (1996)

Todorov, Tzvetan: *Face a l'extrême*. Paris: 1994

5. Observacions

Es tracta d'una assignatura optativa de segon cicle de Filologia Alemanya.

1. Objectius docents

El objetivo de la asignatura es establecer las relaciones entre mito y literatura y estudiar las presencias de los grandes temas míticos en la literatura moderna.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1.Literatura y mito. Delimitación del ámbito de estudio: conceptos de mito, ficción, cuento, literatura, historia. Transmisión, oral o escrita, de los mitos. La invención de la mitología: tradición, creencia, memoria.

-Textos: El canto de las Musas en la Teogonía y la iniciación poética. El mito platónico de Theuth y Thamus. Píndaro y el arte de mitificar.

2. Condiciones de la recepción literaria: las metamorfosis del mito en el proceso de transmisión.

-Textos: Reescrituras de un motivo homérico (Circe, Polifemo, el retorno etc.) en diversos momentos de la historia de la literatura europea hasta la actualidad.

3.Temas míticos en la literatura europea (a precisar a principio de curso). Ejemplos:

- El Paraíso perdido: del Génesis bíblico y la Edad de Oro hesiódica a las reflexiones del centauro de Pasolini.

- La mitología en el teatro del Siglo de Oro.

- Orestes, Hamlet y su herencia en el teatro contemporáneo.

- Medeas antiguas y modernas.

- El nuevo dionisismo: Hölderlin, Kavafis, Rimbaud, Th. Mann.

- Wilde, Platón, el arte creador.

- Melville: Job, Jonás y la mitología clásica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final.

4. Bibliografia docent

AA. VV., *Dante: Mito e poesia*, Seminario Dantesco Internazionale, 1999.

BARTHES, R., *Mitologías*, Madrid, Siglo XXI, 2000.

BRICOUT, B. (ed.), *La mirada de Orfeo. Los mitos literarios de Occidente*, Buenos Aires, 2002.

DUVIGNAUD, F., *Terre mythique, terre fantasmée. L'Arcadie*, París, 1994.

EDMUNDS, L., "The practice of Greek Mythology" en *Approaches to Greek Myth*, Baltimore, 1990.

HOBBSAWM, E. y T. RANGER, *L'invent de la tradició*, Vic, Eumo, 1988.

LENCLUD, G., "Qu'est-ce que la tradition?" en M. Detienne (ed.), *Transcrire les mythologies. Tradition, écriture, historicité*, París, 1994.

McDONALD, M., *Sole antico, luce moderna*, Bari, Levante, 1999.

MILES, G. (ed.), *Classical Mythology in English Literature*, Londres, 1999.

MORETTI, F., *Opere mondo*, Turín, 1994.

NISSIM, L. (ed.), *La cruelle douceur d'Artémis. Il mito di Artemide-Diana nelle lettere francesi*, Milán, 2002.

O'CONNOR, Th. A., *Myth and Mythology in the theatre of Pedro Calderón de la Barca*, Texas, 1988.

ROTONDI, L. (ed.), *Il Mito nel Rinascimento*, Milán, 1993.

ROSENMEYER, Th., *The green Cabinet. Theocritus and the European Pastoral Lyric*, Los Angeles,

SEZNEC, J., *La survivance des dieux antiques*, París, 1993.

TAPLIN, O., *Greek Tragedy in Action*, Londres, 1978.

TOUDOIRE-SURLAPIERRE, F., *Hamlet. L'ombre et la mémoire*, Mónaco, 2004.

VASSEUR-LEGANGNEUX, P., *Les tragédies grecques sur la scène moderne*, Lille, 2004.
WUTRICH, T. R., *Prometheus and Faust. The promethean Revolt in Drama from Classical Antiquity to Goethe*, Londres, 1995.

Codi 201404

LITERATURA I MÚSICA AL BRASIL

1. Objectius docents

Els objectius són que l'alumne assoleixi un coneixement dels principals temes i autors de la literatura i de la música popular brasilera

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. MACUNAÍMA COMO "RAPSÓDIA" - O PROJETO MODERNISTA DE MÁRIO DE ANDRADE E HEITOR VILLA-LOBOS: INTEGRAÇÃO DA CULTURA "LETRADA" COM A CULTURA "POPULAR".
2. DAS "MEMÓRIAS DE UM SARGENTO DE MILÍCIAS" À ÓPERA DO MALANDRO": MALANDRO E MALANDRAGEM NA LITERATURA E NA MÚSICA
3. DA "ANTROPOFAGIA" DOS ANOS 20, DA "ESTADONOVIZAÇÃO" DOS ANOS 30, DO "BOSSANOVISMO" DOS ANOS 50 E DO "TROPICALISMO" DOS ANOS 60
4. POESIAS E CANÇÕES: RELAÇÕES MUITO ÍNTIMAS: DE GREGÓRIO DE MATOS A DORIVAL CAYMMI, DE DOMINGOS CALDAS BARBOSA A CHICO BUARQUE, DE VINÍCIUS DE MORAES A CAETANO VELOSO
5. LITERATURA E MÚSICA CONTRA O PODER: OS DIFÍCEIS ANOS 60 E 70
6. A CONSTRUÇÃO DE UM CANCIONEIRO: O "CENTÃO" BRASILEIRO

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball i examen final

4. Bibliografia docent

- Andrade, Mário de ASPECTOS DA MÚSICA BRASILEIRA Belo Horizonte : Villa Rica Ed., 1991
- Candido, Antonio INICIAÇÃO À LITERATURA BRASILEIRA (Resumo para principiantes) São Paulo : Humanitas Publicações/USP, 1997 ISBN 85-86087-16-5
- Mariz, Vasco HISTÓRIA DA MÚSICA NO BRASIL Rio de Janeiro : Civilização Brasileira ; Brasília : INL, 1981 BN000548103
- Mariz, Vasco A CANÇÃO BRASILEIRA : POPULAR E ERUDITA Rio de Janeiro : Nova Fronteira ; [Brasília] : INL, 1985 BN000635561
- Martins, Wilson HISTÓRIA DA INTELIGÊNCIA BRASILEIRA (7 VOLUMES) São Paulo : Editora Cultrix / Universidade de São Paulo, 1997-1998
- Muniz Sodré SAMBA, O DONO DO CORPO Rio de Janeiro: Mauad, 1998 ISBN 85-85756-67-5
- Sant'Anna, Affonso Romano de MÚSICA POPULAR E MODERNA POESIA BRASILEIRA Petrópolis, RJ : Vozes, 1978..
- Stegagno Picchio, Luciana HISTÓRIA DA LITERATURA BRASILEIRA Rio de Janeiro : Nova Aguilar, 1997 ISBN 85-210-0035-9
- Travassos Elizabeth MODERNISMO E MÚSICA BRASILEIRA Rio de Janeiro : Jorge Zahar ISBN/ISSN: 85-7110-536-7
- Tinhorão, José Ramos A MÚSICA POPULAR NO ROMANCE BRASILEIRO vol. I: séculos XVIII e XIX São Paulo : Editora 23 2000 ISBN 8573261781
- _____ A MÚSICA POPULAR NO ROMANCE BRASILEIRO vol. II: século XX (1ª parte) São Paulo : Editora 23 2000 ISBN 857326179X
- _____ PEQUENA HISTÓRIA DA MÚSICA POPULAR: DA MODINHA À LAMBADA São Paulo : Art, 1991 ISBN 85-7161-018-5
- _____ A MÚSICA POPULAR EM SOBRADOS E MUCAMBOS. Ciência & Trópico, Recife, v. 28, n. 1, p. 89-102, jan./jun. 2000.
- Wisnik, José Miguel CORO DOS CONTRÁRIOS: A MÚSICA EM TORNO DA SEMANA DE 22 São Paulo : Livraria Duas Cidades, 1977.
- _____ O NACIONAL E O POPULAR NA CULTURA BRASILEIRA 2a ed. - Sao Paulo : Brasiliense, 1983. BN000193992
- _____ O SOM E O SENTIDO : UMA OUTRA HISTÓRIA DAS MÚSICAS São Paulo : Circulo do Livro : Companhia das Letras, 1990 . ISBN 85-7164-042-4

Codi 210305

LITERATURA I POSTMODERNITAT: ECO I CALVINO

1. Objectius docents

Coneixement dels moviments i dels autors més rellevants de la literatura italiana des dels anys Setanta fins als nostres dies, amb una atenció especial respecte a la producció narrativa que hom ha anomenat postmoderna.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Ànlisi crítica i històrica de la literatura italiana dels darrers anys, dels seus autors més representatius i de les seves poètiques. Obres i autors seran analitzats des d'una perspectiva comparada amb les literatures espanyola i catalana. També s'examinaran de manera detinguda les propostes sobre els nous models literaris aportades per Calvino a les Lliçons americanes i les respostes que Umberto Eco va donar a les Sis passejades pels boscos de la ficció. A més d'un dossier de textos que es donarà als estudiants al començament del curs, és obligatòria la lectura de tres obres narratives: Italo CALVINO, *Se una notte d'inverno un viaggiatore*, Umberto ECO, *Il nome della rosa*; Pier Vittorio TONDELLI, *Altri libertini*. Les obres assenyalades es podran substituir amb altres textos prèviament acordats amb el docent.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen escrit final.

4. Bibliografia docent

Giulio FERRONI, *Dopo la fine. Sulla condizione postuma della letteratura*, Torí, Einaudi, 1996; Filippo LA PORTA, *La nuova narrativa italiana*, Milà, Bollati Boringhieri, 1999; Antonio SPADARO, *Lontano dentro se stessi. L'attesa di salvezza in Pier Vittorio Tondelli*, Milà, Jaca Book, 2002; ID., *Laboratorio «under 25». Tondelli e i nuovi narratori italiani*, Reggio Emilia, Diabasis, 2001; Alberto ASOR ROSA, *Stile Calvino*, Torí, Einaudi, 2001, Manuela DINI, *Calvino critico. I percorsi letterari, gli scritti critici, le scelte di poetica*, Ancona, Transeuropa, 1999, Maria J. CALVO MONTORO, *Italo Calvino*, Madrid, Síntesis, 2003, Carla BENEDETTI, *Pasolini contro Calvino. Per una letteratura impura*, Torí, Bollati Boringhieri, 1998, Fabio PIERANGELI, *Ultima narrativa italiana*, Studium, Roma, 2001, Fulvio BERNARDI, *Gli specchi di Narciso. Aspetto sulla narrativa italiana di fine secolo*, Vecchiarelli, 2002, Remo CESERANI, *Raccontare il postmoderno*, Bollati Boringhieri, 1997, Monica JANSEN, *Il dibattito sul postmoderno in Italia: in bilico tra dialettica e ambiguità*, Florència, Franco Cesati Editore, 2002, Roberto COTRONEO, *La diffidenza come sistema. Saggio sulla narrativa di Umberto Eco*, Milà, Anabasi; Renato GIOVANNOLI (ed.), *Saggi sul Nome della Rosa*, Milà Bompiani, 1985,. Itinerari contemporani del curs de literatura italiana comparada on-line produït per ICoN ELLEU. S'aconsella la lectura de les pàgines dedicades a la segona meitat del segle XX dins Giulio FERRONI, *Storia della letteratura italiana* vol. IV, Torí, Einaudi, 1991. Al començament del curs es donarà una bibliografia més detallada.

5. Observacions

Els estudiants que no assisteixen a les classes poden posar-se d'acord amb el docent per establir un programa alternatiu.

1. Objectius docents

- a) Adquisició dels coneixements de l'assignatura: estudi dels principals moviments i autors de la literatura italiana de la 2ª meitat del s. XX, d'acord amb els blocs temàtics del Pla Docent.
- b) Adquisició de les habilitats següents: desenvolupar coherentment un tema per escrit, relacionar l'evolució de la producció literària amb les arts plàstiques i el pensament, resumir i sintetitzar la informació sobre un tema, cercar bibliografia complementària i/o informació fora de l'aula, fer un ús crític de la bibliografia i/o de les fonts d'informació utilitzades, aprendre a treballar en grup, llegir un text, analitzar un text, comentar individualment i col·lectivament un text, resumir individualment un text, presentar oralment un tema, fer individualment el comentari d'un text, oralment i escrita.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La literatura italiana de la postguerra
2. L'Experimentalisme i la Nova Avantguarda
3. La literatura postmoderna
4. Darreres tendències en poesia, narrativa i teatre

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació valorarà l'assoliment dels objectius de l'assignatura i de l'aprenentatge dels continguts (coneixements, habilitats i lectures obligatòries) tal com estan especificats en el Pla Docent.

El responsable de l'avaluació serà el/la professor/a responsable de l'assignatura.

Es valorarà la capacitat crítica d'anàlisi (tant en l'aspecte estètic com en el de la contextualització històricocultural dels autors, corrents i tendències, i de les obres estudiades), així com l'originalitat de plantejaments per part de l'alumne, la seva capacitat per a expressar-se (oralment i escrita), la maduresa en l'ús de la bibliografia i la seva participació activa a classe.

L'avaluació serà continuada. Constarà de: a) la presentació dels treballs individuals i personals redactats en italià (qüestionaris i comentaris establerts pel/per la professor/a), b) les intervencions orals a classe en italià, i c) una única prova escrita, realitzada individualment en italià per part de cada alumne, amb quatre apartats (un per cada bloc especificat en el Pla Docent) que es realitzarà durant el curs.

Les lectures obligatòries són: 1) Primo Levi: *Se questo è un uomo* ; 2) P.P. Pasolini: *Ragazzi di vita*; 3) I. Calvino: *Se una notte d'inverno un viaggiatore*; 4) L. Sciascia: *Todo modo*; 5) Fo, D.: *Morte accidentale di un anarchico*; 6) A. Tabucchi: *Notturmo indiano*.

L'avaluació serà en tots els casos en llengua italiana.

4. Bibliografia docent

Llibres

Camps, A. (2001), *Historia de la literatura italiana contemporánea*, vol. II. Barcelona: PPU.

Brioschi, F. & Di Girolamo, C., Eds. (1996), *Manuale di letteratura italiana*, vol. IV: *Dall'Unità di Italia alla fine del Novecento*. Torino: Bollati Boringhieri.

Ferroni, G. (1991), *Storia della letteratura italiana*, vol. IV: *Il Novecento*. Torino: Einaudi.

Luti, G. & Verbaro, C. (1995), *Dal Neorealismo alla Neoavanguardia*. Firenze: Le Lettere.

Asor Rosa, A. Ed. (2000), *Letteratura italiana del Novecento: bilancio di un secolo*. Torino: Einaudi.

Casoli, G. (2002), *Novecento letterario italiano ed europeo*, vol II: *Dalla Seconda Guerra Mondiale alla fine del secolo*. Roma: Città Nuova.

Barilli, R. (1995), *La neoavanguardia italiana. Dalla nascita del "Verri" alla fine dei "Quindici"*. Bologna: Il Mulino.

- Ceserani, R. (1997), *Raccontare il postmoderno*. Torino: Bollati Boringhieri.
- La Porta, F. (1995), *La nuova narrativa italiana. Travestimenti e stili di fine secolo*. Torino: Bollati Boringhieri.
- AA. VV. (1997), *Per la poesia tra Novecento e nuovo millennio*. Milano: San Paolo.
- Cucchi, M. & Giovanardi, S. Eds. (1996), *Poeti italiani del secondo Novecento*. Milano: Mondadori.
- Angelini, F. (1976), *Il teatro del Novecento da Pirandello a Dario Fo*. Roma-Bari: Laterza.
- Puppa, P. (1990), *Teatro e spettacolo nel secondo Novecento*. Roma-Bari: Laterza.
- Material Audiovisual
- Dizionario Bompiani delle opere e dei personaggi*. Bompiani.
- LIZ "letteratura italiana Zanichelli". Zanichelli.

Codi 210102

LITERATURA ITALIANA CONTEMPORÀNIA II

1. Objectius docents

Coneixement de la literatura italiana de la 1ª meitat del s. XX en els seus principals autors i corrents. Desenvolupament de 1) capacitat crítica de lectura i de relació entre idees i fenòmens literaris, 2) capacitat de reconeixement de recursos estilístics en una diversitat de gèneres 3) capacitat de reconeixement de corrents literàries a través d'indicis formals, temàtics i estructurals; 4) capacitat de identificar els trets distintius de diferents autors.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'època del Decadentisme
2. L'època de les avantguardes: narrativa i teatre
3. L'època de les avantguardes: poesia

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació activa i assídua de l'alumne a les classes i serà obligatori que cada alumne hagi lliurat tots els exercicis indicats pel professor dins el termini establert. Al final es comprovarà l'assimilació rigorosa i reflexiva dels conceptes i la capacitat crítica a l'anàlisi textual amb un comentari (prova escrita), així com l'assimilació de les 3 lectures obligatòries (d'una tria de cinc; vegeu-les al Dossier electrònic de l'assignatura) mitjançant un col.loqui que es realitzarà a final de curs segons calendari concordat amb l'alumne. La nota final tindrà com a base l'aconseguida en la prova escrita i com a element corrector el resultat del col.loqui i la participació activa a les classes així com la elaboració dels exercicis fets durant el curs. Quant a la bibliografia secundària, cada alumne haurà de demostrar haver llegit almenys la part corresponent d'un manual i un estudi crític sobre un autor. Indicacions bibliogràfiques més detallades es trobaran al dossier de l'assignatura.

4. Bibliografia docent

Llibres

- Petronio, G. (1990), *Historia de la literatura italiana*. Madrid: Cátedra.
- Ferroni, G. (1992), *Storia della letteratura italiana. Il Novecento*. Torino: Einaudi Scuola.
- Luperini, G., Cataldi, P., Marchiani, L. (1997-1998), *La scrittura e l'interpretazione*. Palermo: Palumbo.
- Binni, W. (1933) (1989), *La poetica del decadentismo*. Firenze: Sansoni.
- Friedrich, H. (1959) (1974), *La estructura de la lírica moderna de Baudelaire hasta nuestros días*. Barcelona: Seix Barral.
- Luperini, R. (2001), *Introducción a Pirandello, Seis personajes en busca de autor*. Madrid: Cátedra.
- Saccone, E. (1991), *Commento a Zeno: Saggio sul testo di Svevo*. Bologna: Il Mulino.
- Arvigo, T. (2001), *Guida alla lettura di Montale, Ossi di seppia*. Roma: Carocci.

Altres

- Muñiz, M. N. (2005), *Dossier de Literatura italiana contemporània II*. Barcelona.
- Muñiz, M. N., Dossier electrònic de l'assignatura. <http://www.ub.edu>
- LIZ: Letteratura italiana Zanichelli. Versió 04. CD. Stopelli-Picchi.

Codi 210207

LITERATURA ITALIANA DE L'HUMANISME

1. Objectius docents

Coneixement de la literatura italiana dels segles XV i del començaments del XVI amb una èmfasi especial pel que fa a les idees directrius de la renovació de la cultura italiana en tots els seus aspectes.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs consistirà en una descripció sistemàtica i diacrònica de l'època de l'humanisme, en els seus dos vessants, llatí i vulgar. S'estudiaran els principals autors i obres i el seu context. Es resseguiran les línies de la civilització humanista i l'organització de la cultura del període. Es farà una selecció de textos paradigmàtics, centrats sobretot en la vida cultural i la producció literària a Florència.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen escrit. Es preveu també la possibilitat de substituir l'examen final per unes proves parcials durant el curs.

4. Bibliografia docent

S'indicarà una bibliografia específica i unes lectures obligatòries al començament del curs. Com a bibliografia crítica és indispensable el coneixement de les parts dedicades al Quattrocento i al Cinquecento d'una història de la literatura italiana. S'aconsella: G. Ferroni, *Storia della letteratura italiana*, Einaudi, Torino 1991, vol. I i vol. II. Vegeu també els capítols corresponents a l'Humanisme de la *Storia della letteratura italiana*, a cura di E. Malato, Roma, Salerno, i de *La letteratura italiana. Storia e testi*, a cura de C. Muscetta, Bari, Laterza.

J. Burckhardt, *La civiltà del Rinascimento in Itàlia*, Sansoni, Firenze 1968. (tr. cast.: *La Cultura del Renacimiento en Italia*, Akal, Madrid 1992); E. Garin, *L'Umanesimo italiano*, Laterza, Bari-Roma 1964; Id., *L'educazione umanistica in Italia*, Laterza, Bari-Roma 1971; Id., *La cultura del Rinascimento*, Il Saggiatore, Milano 1995.

5. Observacions

Les classes es faran en italià. Els estudiants de Filologia Italiana hauran de fer l'examen en italià. Els alumnes d'altres especialitats podran redactar l'examen en altres llengües, després de posar-se d'acord amb el docent.

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 210208

LITERATURA ITALIANA DEL BARROC I LA IL·LUSTRACIÓ

1. Objectius docents

Coneixement crític i sistemàtic, des del punt de vista històric-cultural i filològic-literari, de la literatura italiana en l'època del Barroc i la Il·lustració.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'estudiarà la realitat literària italiana al llarg del període comprès entre l'establiment de la Societat de l'Antic Règim (1559–1690) i l'època del reformisme il·lustrat, fins a la vigília del període revolucionari (1789). Els dos grans nuclis d'aquest curs corresponen als dos moviments culturals que dominen respectivament els segles XVII (Seicento) i XVIII (Settecento): el Barroc i la Il·lustració. Es començarà fent referència a la crisi interna del pensament renaixentista i a la pèrdua de l'hegemonia política i intel·lectual italiana sota l'impuls de la Contrareforma i la dominació espanyola en l'últim terç del s. XVI. Ja en el s. XVII, es definiran les característiques de la cultura del Barroc, amb especial èmfasi en la poesia (l'*Adone* de Marino) i el teatre, i s'analitzarà la consolidació d'una *scienza nuova* que permetrà la fundació de la prosa científica italiana (amb Galileu) i la renovació dels estudis científics, historiogràfics i erudits (amb Gravina, Vico, Muratori, i Giannone) entre 1690 i 1750. El nou racionalisme ens obrirà les portes del Settecento —que en l'àmbit literari comença amb la poètica antibarroca de l'Arcàdia i el melodrama de Metastasi— i ens durà a la consolidació (a partir del 1750) de la cultura de la Il·lustració a Itàlia, que impulsa la recuperació de la vida intel·lectual —amb l'aparició de figures literàries de relleu: Goldoni (comèdia), Parini (sàtira), Alfieri (tragèdia)— i la participació en els corrents culturals europeus fins als primers símptomes de crisi i els preludis de la nova sensibilitat romàntica.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'alumne haurà de demostrar l'assimilació rigurosa i reflexiva dels conceptes analitzats al llarg del curs i la seva capacitat per dur a terme una anàlisi textual. A tal efecte, superarà una prova escrita consistent en el desenvolupament d'un tema (on demostrarà d'haver llegit si més no la part corresponent d'un dels manuals) i el comentari d'un text (literari, crític o assagístic). Així mateix, haurà d'exposar oralment un treball de recerca triat a partir de les lectures obligatòries. La part teòrica es conjugarà amb exercicis pràctics de lectura, comentari i debat a partir de textos gradualment presentats. Es valorarà la participació activa de l'alumne a les classes.

4. Bibliografia docent

G. PETRONIO, *Historia de la literatura italiana*, Càtedra, Madrid 1990 (Part II, Caps. XI y XII; Parts III, IV i V); G. FERRONI, *Profilo storico della letteratura italiana*, Einaudi, Torino 1991 (Epoca 5, *La società di Antico regime* [excepte Tasso]; Epoca 6, *L'età della ragione e delle riforme*). Com a integració, *Storia della letteratura italiana*, dir. per E. MALATO, Salerno, Roma 1998, Vols. V i VI. Altra bibliografia específica, més el llistat de les lectures obligatòries (amb indicació de les traduccions recomanades) i una selecció de textos, es troba al dossier de l'assignatura. RECURSOS INFORMÀTICS: LIZ [Letteratura Italiana Zanichelli].

5. Observacions

Les classes s'impartiran en italià, mirant en tot moment de garantir la perfecta comprensió de l'alumne. Els alumnes que no pertanyin a la llicenciatura en Fil. Italiana podran fer l'examen en català o castellà, i llegir els textos en traducció. Els alumnes que per raons justificades no puguin assistir a les classes concertaran amb el docent de l'assignatura un treball de recerca suplementari. Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 210209

LITERATURA ITALIANA DEL RENAIXEMENT

1. Objectius docents

Coneixement de la literatura italiana del Renaixement, delimitació cronològica del període i definició del concepte de Renaixement.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Durant el curs s'analitzaran les transformacions culturals i literàries que porten al desenvolupament, a l'esplendor i a la crisi del Renaixement. S'estudiarà l'herència de l'humanisme i la nova cultura que es produeix al segle XVI, amb la proposta de Bembo cap a un nou model classicista i amb el paper que assumeix el literat a les corts. Com a gèneres literaris s'estudiarà la lírica, l'èpica, la tragèdia, la novel·la, l'èpica, el drama pastoral, la literatura popular i els tractats en la seva forma dialogada. L'estudi de les obres, dels autors i dels gèneres literaris es farà tenint en compte també una perspectiva comparada amb les literatures espanyola i catalana. Es proposarà una selecció de textos paradigmàtics dels autors més rellevants.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen escrit final. Es preveu també la possibilitat de repartir l'examen final en unes proves parcials durant el curs.

4. Bibliografia docent

Com a bibliografia general és indispensable el coneixement de les parts dedicades al Quattrocento i al Cinquecento d'una història de la literatura italiana. S'aconsella: Giulio Ferroni, *Storia della letteratura italiana*, Einaudi, Torí 1991, vol. I i vol. II; vegeu també *Storia della letteratura italiana*, a cura di E. Malato, Roma, Salerno, 1995, vol. IV i V i *La letteratura italiana. Storia e testi*, a cura de C. Muscetta, Bari, Laterza, vol. 4/I i 4/II: Il Cinquecento. Pels aspectes tractats des del punt de vista comparatiu, es podrà consultar el curs on-line "Itinerario rinascimentale e barocco della letteratura italiana comparata con la letteratura spagnola e catalana" prodotto da ICoN ELLEU.

Com a textos de lectura obligatòria, al començament del curs es donarà un llistat de cants i de capítols de les obres següents: Matteo Maria Boiardo, *Orlando innamorato*, ed. de R. Buscagli, Torino, Einaudi, 1995; Ludovico Ariosto, *Orlando furioso*, ed. de C. Segre, Milano, Mondadori, 1990 (en català: *Orland Furiós*, trad. de B. Vallespinosa, Barcelona, Ed. 62, 1983); Torquato Tasso, *Gerusalemme liberata*, ed. de L. Caretti, Milano, Mondadori, 1988; Id., *Aminta* (en castellà: *Aminta*, trad. de J. de Jáuregui, Madrid, Castalia, 1970); Baldassarre Castiglione, *Il libro del Cortegiano*, ed. de W. Barberis, Torino, Einaudi, 1998 (en castellà: *El cortesano*, trad. de J. Boscán, Madrid, Cátedra, 1994). Es fornirà també una bibliografia crítica específica sobre aquests autors. Es preveu l'ús d'un dossier de fotocòpies on s'inclouran textos d'altres autors que s'estudiaran al llarg del curs.

5. Observacions

Els estudiants de Filologia Italiana hauran de fer l'examen en italià. Els alumnes d'altres especialitats podran redactar l'examen en altres llengües, després de posar-se d'acord amb el docent.

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 210210

LITERATURA ITALIANA DEL ROMANTICISME I DEL VERISME

1. Objectius docents

Coneixement profund i rigorós —des del punt de vista filològic, estètic i històricocultural— de la literatura italiana del s. XIX en els seus corrents i autors fundamentals. Desenvolupament de la capacitat crítica de lectura i introducció a la investigació.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'estudiarà la realitat literària italiana del s. XIX, centrant-se en els dos grans moviments que dominen respectivament la seva primera i la seva segona meitat: el Romanticisme i el Verisme. Es partirà de les noves condicions de producció i recepció de les obres literàries en el marc de les transformacions socials i ideològiques que es van produir al llarg del segle. El Romanticisme italià: pressupostos filosòfics i poètics del Romanticisme europeu. La polèmica entre classicistes i romàntics a Itàlia. Analogies i diferències entre Preromanticisme, Neoclassicisme i Romanticisme. Leopardi i Manzoni com a teòrics de la literatura. Anàlisi de textos: *Dei Sepolcri* de Foscolo; *Canti* de Leopardi; *I promessi sposi* de Manzoni. El Verismo: Pressupostos socials i filosòfics del Naturalisme. Poètica i constants literàries. Trets diferencials del Verisme italià. L'obra de Giovanni Verga i la seva evolució. La poètica de Verga i el cicle dels Vinti. Anàlisi de textos: *Vita dei Campi*; *I Malavoglia*; *Mastro-Don Gesualdo*; *Novelle rusticane*. La part teòrica es conjugarà amb exercicis pràctics de lectura, comentari i debat a partir de textos gradualment presentats. L'alumne disposarà a més a més d'un Dossier com a guia bàsica de treball.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la participació activa i assídua de l'alumne en les classes. Al final es comprovarà l'assimilació rigorosa i reflexiva dels conceptes i la capacitat crítica a l'anàlisi textual mitjançant un comentari (prova escrita) i l'exposició oral d'un treball d'investigació lliurement escollit a partir de les lectures obligatòries (vegeu Bibliografia). Quant a la bibliografia secundària, cada alumne haurà de demostrar haver llegit almenys la part corresponent d'un manual i un estudi crític sobre l'autor triat per al treball. Indicacions més detallades es trobaran al dossier de l'assignatura. L'alumne haurà de comunicar el tema triat al docent abans de l'1 d'abril, perquè aquest pugui proporcionar-li orientació suplementària. L'exposició es realitzarà a final de curs en data i hora acordades previament amb els alumnes.

4. Bibliografia docent

G. Petronio, *Historia de la Literatura italiana*, Cátedra, 1990 (Parts VI-VIII). Com a integració: G. Ferroni, *Storia della letteratura italiana*, Einaudi, 1991 i *Storia della letteratura italiana* diretta da Enrico Malato, Salerno 1998-1999, vol. VII i VIII. Pel que fa a la bibliografia específica, consulti's el «Dossier» de l'assignatura. Lectures obligatòries: Alessandro Manzoni, *I promessi sposi*; Giacomo Leopardi, *Canti*; Giovanni Verga, *I Malavoglia* i *Mastro-Don Gesualdo*. Traduccions recomanades: Manzoni, *Los novios*, ed. de N. Muñiz, Cátedra 1985; Leopardi, *Cantos*, ed. de N. Muñiz, Cátedra, 1998; Verga, *Los Malavoglia*, ed. de T. Navarro, Cátedra, 1987; Verga, *Maestro-Don Gesualdo*, Alianza Editorial, 1987. recursos informàtics: LIZ [Letteratura Italiana Zanichelli]: corpus de les principals obres literàries en CD. Consulti's a més a més la pàgina Web de la BUB (Fent Filologia) i la Web de l'Àrea de Filologia Italiana.

5. Observacions

Les classes s'impartiran en italià, mirant en tot moment de garantir la perfecta comprensió de l'alumne. Els alumnes que no pertanyin a la llicenciatura en Fil. Italiana podran fer l'examen en català o castellà, i llegir els textos en traducció. Els alumnes que per raons justificades no puguin assistir a les classes concertaran amb el docent de l'assignatura un treball de recerca suplementari. Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 210211

LITERATURA ITALIANA MEDIEVAL

1. Objectius docents

Coneixement dels principals autors i obres de la literatura italiana dels segles XIII i XIV.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En el curs, que s'imparteix en italià, es llegiran les obres dels clàssics de l'edat mitjana: Cavalcanti, Dante, Petrarca, Boccaccio. Els textos seran comentats amb criteris filològics, però posant atenció en els elements que encara són vius a la nostra cultura. Alguns temes s'il·lustraran amb la visió i el comentari de films espanyols o italians. Obres i autors seran analitzats des d'una perspectiva comparada amb les literatures espanyola i catalana.

La participació activa dels estudiants, amb comentaris orals i escrits, serà una part important del desenvolupament de l'assignatura.

3. Criteris i formes d'avaluació

a) Els estudiants que participin a les classes, seran avaluats amb un judici global sobre les seves intervencions (es valoraran la motivació i la capacitat de realitzar síntesis crítiques de tipus personal), i amb una prova escrita final.

b) Els estudiants que no participin en les classes, s'examinaran de manera oral i escrita, segons un temari previament lliurat.

c) Uns i altres podran integrar les activitats de la assignatura amb treballs de recerca i cursets d'altres centres previament indicats.

4. Bibliografia docent

a) Textos: GUIDO CAVALCANTI: *Rime*, en *Poeti del Duecento*, a cura di G. Contini, Ricciardi, Milano-Napoli 1960, t. 2º, pp. 487-567 (i pp. 443-446); *Rime*, a cura di D. De Robertis, Einaudi, Torino 1986. Traduccions: G. C., *Cancionero*, trad. J. R. Masoliver, Siruela, Madrid 1990. DANTE ALIGHIERI: *Opere Minori*, 2 tt., Ricciardi, Milano-Napoli 1979-1984-1988; *Divina Commedia*, una edició italiana qualsevol que sigui anotada (Traduccions: D. C., ed. de G. PETROCCHI, trad. y notas de L. MARTÍNEZ DE MERLO, con un Apéndice sobre "Dante en España" de J. Arce, Cátedra, Madrid 1998; D. C., versió de J. F. MIRA, Proa, Barcelona 2000). FRANCESCO PETRARCA: *Canzoniere*, Introduzione di R. ANTONELLI, Saggio di G. CONTINI, Note al testo di D. PONCHIROLI, Einaudi, Torino 1992; ID., *Canzoniere*, a cura di M. SANTAGATA, Mondadori, Milano 1996 (traduccions: F. P., *Sonets*, cançons i madrigals, traducció per OSVALD CARDONA, Alpha, Barcelona, 1955; F. P., *Cancionero*, Preliminares, traducción y notas de J. CORTINES, estudio introductorio de N. MANN, Cátedra Madrid, 1997-99). GIOVANNI BOCCACCIO, *Decameron*, a cura di V. BRANCA, Einaudi, Torino 1992 (traduccions: G. B. *Decamerón*, traducción de M. Hernández Esteban, Cátedra, Madrid 1994; G. B., *Decameró*, traducció i notes de Francesc Vallverdú, Edicions 62, Barcelona 1998).

b) Manuals: *Manuale di letteratura italiana. Storia per generi e problemi*, a cura di F. Brioschi e C. Di Girolamo, Bollati-Boringhieri, Torino 1993-96, 1º vol. Itinerari medieval del curs de literatura italiana comparada on-line produït per ICoN ELLE

c) Antologia-dossier de textos i estudis que es posarà a disposició de l'alumnat al començament del quadrimestre lectiu.

5. Observacions

Requisits: és obligatori haver aprovat Llengua Italiana IV i Literatura italiana contemporània II.

Codi 204104

LITERATURA LLATINA

1. Objectius docents

Assolir una visió general de la literatura llatina antiga a través dels diversos gèneres i dels autors més importants, tot definint-la en les seves relacions amb la literatura grega i com a font de la tradició literària europea.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Concepte i característiques de la literatura llatina
2. Teatre
3. Èpica
4. Poesia didàctica
5. Elegia
6. Bucòlica
7. Lírica
8. Sàtira
9. Faula
10. Epigrama
11. Historiografia
12. Oratòria i retòrica
13. Prosa filosòfica
14. Prosa tècnica
15. Epistolografia
16. Novel·la

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Examen final teòric i pràctic (comentari d'un text vist a classe). Possibilitat d'un seminari sobre temes proposats pel professor, amb participació i avaluació dels assistents.

4. Bibliografia docent

- ALBRECHT, M. von, *Historia de la literatura romana* [trad. D. ESTEFANÍA - A. POCINJA], 2 vols., Barcelona 1997-1999.
- BIELER, L., *Historia de la literatura romana* (trad. M. SÁNCHEZ GIL). Madrid, Gredos, 1968 [Nombroses reimpressions].
- CODOÑER, C., (ed.), *Historia de la literatura latina*. Madrid, Cátedra, 1997.
- CONTE, G.B., *Letteratura latina. Manuale storico dalle origini alla fine dell'Impero romano*. Florència, Le Monnier, 1992².
- FERNÁNDEZ CORTE, J.C. – MORENO HERNÁNDEZ, A., *Antología de la literatura latina (siglos III a.C. – II d.C.)*. Madrid, Alianza, 1996.)
- FUHRMANN, M. (ed.), *Literatura romana* (trad. R. DE LA VEGA). Madrid, Gredos, 1985.
- KENNEY, E.J. - CLAUSEN, W. (ed.), *Historia de la literatura clásica* (trad. E. BOMBÍN). Madrid, Gredos, 1989, vol. II: *Literatura Latina*.
- ZEHNACKER, J. – FREDOUILLE, C., *Littérature latine*. Paris, P.U.F., 1998 (2^a. ed.).

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura cal tenir coneixements de llengua llatina.

Codi 213204

LITERATURA POLONESA

1. Objectius docents

Donar una visió general de la literatura polonesa des dels orígens fins al segle XX inclòs.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Els segles XI-XIX.

1. Els orígens. Les cròniques. Literatura en polonès i en llatí.
2. Renaixement i barroc.
3. Il·lustració.
4. El segle XIX: romanticisme i realisme.
5. Modernisme.

El segle XX.

6. El panorama del segle XX.
7. Les avantguardes a la poesia d'entreguerres.
8. El teatre: entre Witkiewicz, Gombrowicz i Mrozek.
9. La prosa experimental: Witold Gombrowicz , Bruno Schulz.
10. La poesia: Czeslaw Milosz, Wislawa Szymborska, Zbigniew Herbert.

3. Criteris i formes d'avaluació

Dos exàmens quadrimestrals basats en els continguts exposats a classe i en les lectures d'obres literàries.

4. Bibliografia docent

Literatura:

HERMAN M., Histoire de la Littérature Polonaise (des origines à 1961). A.G.Nizet Editeur, Paris, 1963.

MILOSZ C., The History of Polish Literature. University of California Press, London, England 1983.

PRESA GONZÁLEZ, F. (ed.), Historia de las Literaturas Eslavas. Cátedra. Madrid, 1997.

Història:

KLIMASZEWSKI B. et al., An Outline of Polish Culture. Interpress, Warszawa 1984.

MILOSZ C., La otra Europa. Barcelona, 1981.

BACZYNSKA, B. Literatura polaca. UB. Textos docents.

1. Objectius docents

L'objectiu principal de l'assignatura és que l'alumne assoleixi una visió del segle XX portuguès des de l'estudi de les circumstàncies històriques, sociològiques, culturals i estètiques del país, i des de l'anàlisi d'una selecció d'obres dels autors fonamentals del període. L'alumne ha de saber, a més, situar i relacionar en el context peninsular i europeu l'expressió estètica portuguesa per poder entendre tant la seva singularitat com el vincles i influències dels corrents literaris, ideològics i formals de l'època contemporània.

Conscient que els alumnes que cursen l'assignatura no tenen un ple coneixement de la llengua portuguesa, un segon objectiu d'aquesta és actuar com a pràctica de l'assignatura Llengua Portuguesa I. Per aquest motiu, i coneixent prèviament els diferents itineraris acadèmics dels alumnes, les hores d'activitats presencials i les tutories dirigides s'impartiran el llengua portuguesa, per a que l'accés de l'alumne a la llengua no sigui exclusivament des de la font bibliogràfica i es puguin familiaritzar amb la fonètica de la llengua que llegeixen als textos.

Conseqüentment, un tercer objectiu de l'assignatura, també tenint en compte la procedència acadèmica dels alumnes, però aprofitant la proximitat lingüística de les parles peninsulars (castellà, català i galleg) respecte al portuguès, és que l'alumne s'enfronti a les obres literàries des de la versió original. Per equilibrar l'esforç que suposa la lectura en una llengua desconeguda o de la que es té un escàs domini, la selecció d'obres a estudi inclourà sempre la possibilitat d'accés a la seva traducció.

En aquest sentit, els treballs de l'alumne amb textos originals i traduccions suposa el quart dels objectius de l'assignatura: una de les més clares opcions professionals d'un estudiant de filologia és la traducció literària, i una assignatura sobre literatura portuguesa contemporània ha d'orientar-se metodològicament en aquest sentit.

El cinquè dels objectius és l'estudi de la recepció de la literatura portuguesa del segle XX a la península. Val a dir que, en línies generals, l'interès per la cultura veïna ha estat escàs, per a no dir quasi inexistent. Però això no vol dir que, per circumstàncies històriques i intel·lectuals no hagin existit contactes i relacions. La cerca i estudi dels autors portuguesos en publicacions periòdiques, revistes i diaris, epistolars, memòries i diaris en les llengües peninsulars, demostren que el silenci sobre la cultura portuguesa es una idea estereotipada que cal començar a oblidar. Aprofitant que molts dels estudiants que cursen aquesta assignatura provenen del propi Departament de Romàniques i les seves filologies i del de Filologia Hispànica, l'activitat comparatística ha de ser un punt important del programa de curs.

Directament relacionat amb aquest darrer objectiu, i entès també com a sortida professional d'un estudiant de filologia, l'alumne ha de saber llegir i interpretar els textos i, conseqüentment, ha de saber escriure sobre ells. Ho demostrarà aprenent a elaborar textos de crítica literària: des de la ressenya d'informació general (pensada per a un diari o una revista divulgativa) fins a articles breus orientats cap a un major grau d'especialització. O bé, i pensant no tant en àmbit de la crítica sinó en el de l'edició, l'alumne aprendrà a redactar els breus textos que ocupen les contraportades dels llibres i que han de servir per a interessar al lector sobre l'obra que té a les mans.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Un dibuix del segle XX portuguès.
2. Com començar a llegir a Fernando Pessoa.
3. La veu de pedra de Miguel Torga.
4. Una visió de la guerra d'Espanya: Carlos de Oliveira.
5. La veu dels conflictes del Jo: Vergílio Ferreira.
6. Àfrica i l'Abril del 74: el relat del trauma.
7. José Saramago contra els mites.

3. Criteris y fomes d'avaluació

Avaluació continuada a partir de la presentació periòdica dels exercicis programats i del control de les lectures i examen final.

4. Bibliografia docent

Bibliografia primària

PESSOA, Fernando. *Mensagem*. Lisboa: Assírio & Alvim
? ? ? , *Poesia de Alberto Caeiro*. Lisboa: Assírio & Alvim
? ? ? , *Poesia de Ricardo Reis*. Lisboa: Assírio & Alvim
? ? ? , *Poesia de Álvaro de Campos*. Lisboa: Assírio & Alvim
TORGA, Miguel. *Bichos*.
? ? ? , *A Criação do Mundo*.
? ? ? , *Diário*.
OLIVEIRA, Carlos de. *Trabalho poético*.
FERREIRA, Vergílio. *Em nome da terra*. Lisboa: Bertrand
SARAMAGO, José. *Memorial do Convento*. Lisboa: Caminho.

Bibliografia secundària

COELHO, Eduardo Prado. *Literatura Portuguesa Contemporânea*. Lisboa: Instituto Português do Livro e da Leitura.
F. Pessoa: poeta, pensador, creador de universos. En: *Anthropos*, 74/75.
GONÇALVES, Fernão de Magalhães. *Ser e ler Torga*. Lisboa: Vega.
GOULART, Rosa Maria. *Romance Lírico. O percurso de Vergílio Ferreira*. Lisboa: Bertrand, 1990
GUIMARÃES, Fernando. *A poesia contemporânea portuguesa e o fim da modernidade*. Lisboa: Caminho, 1989.
? ? ? , *Poética do Simbolismo em Portugal*. Lisboa: Imprensa Nacional-Casa da Moeda, 1990.
? ? ? , *Simbolismo, Modernismo, Vanguardas*. Porto: Lello & Irmão, 1992.
JÚDICE, Nuno. *Viagem por um século de literatura portuguesa*. Lisboa: Relógio d'Água, 1997.
LOURENÇO, Eduardo. *Tempo e Poesia*. Lisboa: Relógio d'Água.
? ? ? , *Pessoa revisitado*. Lisboa: Gradiva, 2000.
? ? ? , *Sentido e forma da poesia neo-realista*. Lisboa: Dom Quixote, 1983.
MARTINHO, Fernando J. B. *Tendências dominantes da poesia portuguesa da década de 50*. Lisboa: Colibri, 1997.
MOURÃO-FERREIRA, Luís. *Um romance de Impoder: a paragem da História na ficção portuguesa contemporânea*. Braga-Coimbra : Angelus Novus, 1996.
REIS, Carlos (dir.). *História Crítica da Literatura Portuguesa*. Lisboa: Verbo.
? ? ? , *Literatura portuguesa moderna e contemporânea*. Lisboa: Universidade Aberta, 1990.
? ? ? , *O discurso ideológico do neo-realismo português*. Coimbra: Almedina, 1983.
ROCHA, Clara. *O espaço autobiográfico em Miguel Torga*. Coimbra: Almedina, 1997.
SEABRA, José Augusto. *O coração do texto: novos ensaios pessoanos*. Lisboa: Cosmos, 1996.
SENA, Jorge de. *Fernando Pessoa & Cª Heterónima*. Lisboa: Caminho

5. Observacions

Es recomana cursar alhora Llengua Portuguesa I.

Codi 201102

LLITERATURA PORTUGUESA II (Del Realisme al fi de segle)

1. Objectiud docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi un coneixement dels textos, autors i moviments bàsics de la literatura portuguesa del període comprès entre el Realisme i el final del segle XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La "Questão Coimbrã". Aparició d'un tercer Romanticisme.
2. Les "Conferências do Casino". Gènesi i característiques del Realisme portuguès.
3. La poesia de idees de Antero de Quental. Filosofia i Romanticisme tràgic. Anàlisi de *Sonetos*.
4. José Mª de Eça de Queirós. La voluntat d'estil. Ironia i màscara. Anàlisi de *O Crime do Padre Amaro* ; *O Primo Basílio*; *Os Maias*, *A Relíquia*; *A Ilustre Casa de Ramires*; *A Correspondência de Fradique Mendes*.
5. La "poesia cívica" de Guerra Junqueiro.
6. Parnasianisme: Cesário Verde

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final (nota màxima notable, per a obtenir un excel·lent cal presentar una monografia complementària a l'examen).

4. Bibliografia docent

ALVES, José: *Antero de Quental, les mortelles contradiccions*, Fundação Calouste Gulbenkian, Centro Cultural Português, Paris, 1982

Antero de Quental. In Memoriam Porto - 1896 [Edició facsimilada, Editorial Presença-Casa dos Açores, Lisboa, 1993

CARVALHO, Joaquim de: *Evolução espiritual de Antero e outros escritos*, Antília, angra do Heroísmo, 1983

CASTRO, Sílvio: *O percurso sentimental de Cesário Verde*, Biblioteca Breve, Instituto de Cultura e Língua Portuguesa, Lisboa, 1990

GARCIA, Mário: *Teixeira de Pascoais. Contribuição para o estudo da sua personalidade e para a leitura crítica da sua obra*, Publicações da Faculdade de Filosofia - Braga - 1976

GASPAR SIMÕES, João: *Vida e obra de Eça de Queirós*, Livraria Bertrand, Lisboa, 1973

GUERRA DA CAL, Ernesto: *Língua e estilo de Eça de Queiroz*, Livraria Almedina, Coimbra, 1981

LISBOA, Maria Manuel: *Teu Amor Fez de Mim um Lago Triste-Ensaio Sobre "Os Maias"*, Lisboa, Campo das Letras, 2000

MACEDO, Helder: *Cesário Verde. O Romântico e o Feroz.*, Lisboa, & etc., 1988

MEDINA, João: *Eça de Queiroz e a geração de 70*, Lisboa, Moraes Editores, 1980

MEDINA, João: *As conferências do Casino e o socialismo em Portugal*, Lisboa, Publicações Dom Quixote 1984

REIS, Carlos: *Estudos Queirosianos*, Presença, Lisboa, 1999

REIS, Carlos e MILHEIRO, Maria do Rosário: *A Construção da Narrativa Queirosiana. O espólio de Eça de Queirós.*, Lisboa, Imprensa Nacional-Casa da Moeda, 1989

PIRES DE LIMA, Isabel (Ed.): *Antero de Quental e o destino de uma geração*, Ed. Asa, Porto, 1993

Codi 201207

LITERATURA PORTUGUESA III (S. XVIII - Romanticisme)

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi un coneixement dels textos autors i moviments bàsics de la literatura portuguesa del segle XVIII i el Romanticisme

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El teatre de "bonifrates" de António José da Silva "o Judeu)
2. La Il·lustració a Portugal. *Verdadeiro Método de Estudar* de L. A. Verney.
3. El llibertí divuitesc: les *Cartas* del Cavaleiro de Oliveira
4. Prerromanticisme: Manuel Maria Barbosa du Bocage.
8. Periodització del Romanticisme portuguès. Característiques específiques.
9. La primera generació romàntica: Almeida Garrett(*Viagens na minha Terra*), Alexandre Herculano i António Feliciano de Castilho.
10. Els ultrarromàntics; Camilo Castelo Branco (*Amor de Perdição*)

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final (nota màxima notable) i treball complementari per optar a excel.lent.

4. Bibliografia docent

Almeida Garrett, número monogràfic de *Leituras. Revista da Biblioteca Nacional*, nº 4, Lisboa, Primavera 1999

Almeida Garrett, número monogràfic de *Camões. Revista de Letras e Culturas Lusófonas*, nº 4, Lisboa, Janeiro-Março, 1999

ANDRADE, António Alberto: *Verney e a Cultura do seu Tempo*, Coimbra, 1966

BARATA, José Oliveira: *António José da Silva*, Coimbra, Pub. Univ. 1985 (2 vols)

CABRAL, Alexandre: *Subsídio para uma interpretação da novelística camiliana*, Livros Horizonte, Lisboa, 1985

FRANÇA, José Augusto: *O Romantismo em Portugal*, Livros Horizonte, Lisboa, s.a. (6 vols.)

LAWTON, R. A.: *Almeida Garrett, l'intime contrainte*, Didier - Paris - 1966

LEPECKI, Maria Lúcia: "Sobre o arquétipo do mal na ficção camiliana" *COLOQUIO-LETRAS* 30, Lisboa, Março, 1976 p.30-41

LOPES, Oscar: "Camilo Castelo Branco"; "Concepção da vida na ficção de Camilo" *Album de Família*, Ed. Caminho - Lisboa - 1984

PICCHIO, Luciana Stegagno: *História do Teatro Português*, Lisboa, Portugalíia ed., 1969

PRADO COELHO, Jacinto do: *Introdução ao estudo da novela camiliana*, Imprensa Nacional, Casa da Moeda - Lisboa, 1980

RAMOS, Vítor: "Deux 'Lettres' du Chevalier d'Olyveira empruntés à Cyrano de Bergerac", in *Revue de Littérature Comparée*, 41, nº 4, 1967

RODRIGUES, A. Gonçalves: "O Protestante Português-Ensaio Biográfico e Crítico sobre o Cavaleiro de Oliveira", in *Biblos*, vol. XVII, 1941

SALGADO JÚNIOR: Edición crítica de *Verdadeiro Método de Estudar* de Luís António Verney, Lisboa, 1947

SARAIVA: *Para a história da cultura portuguesa*, Bertrand, Lisboa, 1976

SARAIVA, A.J., e LOPES, Óscar: *História da Literatura Portuguesa*, Porto Editora, Porto, 1976

Codi 201208

LITERATURA PORTUGUESA IV

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi un coneixement de la situació de la literatura i de la cultura portugueses en el moment de la transició del Renaixement cap al Barroc.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El protagonisme del viatge a la cultura renaixentista portuguesa.

Encontre i desencontre amb *l'altre*.

Destí i providència en el relat del viatge a Orient.

El viatge autobiogràfic: la *Peregrinação* i el relat del naufrag.

Un *reino cadaveroso*: Espanya a Portugal.

Esperant a Sebastião.

Moral i conducta en el Barroc luso-espanyol.

La prosa doctrinal y el triomf de l'oratória. El pare António Vieira.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i treball complementari optatiu.

4. Bibliografia docent

ALBUQUERQUE, Luís, dir. *Dicionário de História dos Descobrimentos*. Lisboa: Caminho, 1994. 2 vols.

BOXER, C. R. *O Império Marítimo Português, 1415-1825*. Lisboa: Edições 70, 1992.

BRITO, Bernardo Gomes de. *História Trágico-Marítima*. Lisboa: Europa América, 1991.

CAMINHA, Pero Vaz de. *Carta a El-Rei D. Manuel sobre o achamento do Brasil*. Lisboa: Europa América, 1987.

PINTO, Fernão Mendes. *Peregrinação*. Lisboa: Sá da Costa. 4 vols.

VIEIRA, António. *Obras escolhidas*. Lisboa: Sá da Costa.

Codi 201209

LITERATURA PORTUGUESA V (Renaixement)

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'alumne assoleixi un coneixement dels textos autors i moviments bàsics de la literatura portuguesa del Renaixement.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Característiques específiques del Renaixement Portuguès. El Sebastianisme i les seves conseqüències literàries.
2. El teatre de Gil Vicente. Anàlisi de *Auto da Barca do Inferno* i altres obres.
3. La novel·la renaixentista: *Menina e Moça* de Bernardim Ribeiro.
4. El petrarquisme abans de Camões: Sá de Miranda i la seva escola.
5. .Luís de Camões. Èpica i lírica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final (nota màxima notable) i treball complementari per optar a excel·lent.

4. Bibliografia docents

- ASENSIO e PINA MARTINS: *Luis de Camões* , F.C. Gulbenkian-C.C.P. Paris, 1982
CARVALHO, Joaquim Barradas de: *A la recherche de la spécificité de la Renaissance portugaise*, Fondation Calouste Gulbenkian, Centre Culturel Portugais, 1986
CIDADE, Hernâni: *Luís de Camões. O lírico.* ,Livraria Bertrand,Lisboa, 1967
CIDADE, Hernâni: *Luís de Camões . O épico.* ,Livraria Bertrand , Lisboa , 1968
MACEDO, Helder: *Do significado oculto de Menina e Moça* , Moraes Editores, Lisboa, 1977
MENESES, Paulo: *Menina e Moça de Bernardim Ribeiro: os Mecanismos (Dissimulados) da Narração*, Angelus Novus, Braga-Coimbra, 1998
RAMALHO, Américo da COSTA: *Para a História do Humanismo em Portugal*, Lisboa, Imprensa-Nacional-Casa da Moeda, 1998
RECKERT, Stephen: *Gil Vicente: espírito y letra* , Gredos - Madrid - 1977
SARAIVA, António José: *Gil Vicente e o fim do teatro medieval* , Livraria Bertrand - Lisboa - 1981
YNDURAIN, Francisco: "La dramaturgia de Gil Vicente: ensayo de estimación", *De lector a lector*,Escelicer - Madrid - 1973

1. Objectius docents

O objectivo principal é oferecer aos discentes uma panorâmica geral da literatura medieval portuguesa até ao início do período renascentista, não esquecendo, contudo, de inter - relacionar o *material literário* com os fenómenos políticos, económicos, sociais, culturais e mentais que caracterizaram este *macro - período*.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introdução

1.1. da Idade Média e Literatura Medieval. Questões de periodização da literatura medieval portuguesa.

1.2. A actividade intelectual: a transmissão do saber e o ensino.

1.3. A língua portuguesa: suporte de comunicação e instrumento criativo.

2. A poesia lírica galego-portuguesa: corpus, autores e codificação.

2.1. A poesia galego-portuguesa e a literatura europeia: influências literárias e culturais.

2.2. Os géneros da lírica profana: a *cantiga de amor*, a *cantiga de amigo* e a *cantiga de escárnio e maldizer* - expressão e conteúdo.

2.3. A poesia religiosa: as *cantigas de loor* e os *milagres das cantigas de Santa Maria* de Afonso X.

3. Historiografia e ficção.

3.1. A narrativa histórica de Fernão Lopes - *Crónica de D. João I* - estudo e análise.

3.2. A novelística medieval: *A Demanda do Santo Graal* e a modelação no plano ético - cavaleiresco.

3.3. Garcia de Resende, uma personalidade versátil. *O Cancioneiro Geral* num universo em mutação. Temas e formas.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final

4. Bibliografia docent

1. AMADO, Teresa (1992), *Crónica de D. João I de Fernão Lopes, Apresentação crítica, selecção, notas e sugestões literárias*, Lisboa, Ed. Comunicação.

2. BUESCU, M.ª Leonor Carvalhão (1990), *Literatura Portuguesa Medieval*, Lisboa, Universidade Aberta.

3. COELHO, Jacinto Prado (1983), dir. *Dicionário da Literatura*, Porto, Figueirinhas.

4. DIAS, Aida Fernandes (1998), *História Crítica da Literatura Portuguesa (Idade Média)*, Lisboa, Verbo, 1º vol.

5. DIAS, Aida Fernanda (1998), *O Cancioneiro Geral de Garcia de Resende*, Lisboa, Imprensa Nacional - Casa da Moeda.

6. GONÇALVES, Elsa (1983), *A Lírica Galego - Portuguesa*, Lisboa, Ed. Comunicação.

7. LANCIANI, Giulia e TAVANI, Giuseppe (1993), coord. *Dicionário da Literatura Medieval Galega e Portuguesa*, Lisboa, Caminho.

8. LAPA, M. Rodrigues (1981), *Lições de Literatura Portuguesa (Época Medieval)*, Coimbra, Coimbra Editora Limitada.

9. MATTOSO, José (1993), *O essencial sobre a Cultura Medieval Portuguesa (séculos XI a XIV)*, Lisboa, Imprensa Nacional - Casa da Moeda.

10. MATTOSO, José (1992), dir. de *História de Portugal*, Lisboa, Círculo de Leitores, 1º e 2º vols.

11. SARAIVA, António José (1995), *O Crepúsculo da Idade Média em Portugal*, Lisboa, Gradiva.

12. SARAIVA, António José e ÓSCAR Lopes (1996), *História da Literatura Portuguesa*, Porto, Porto Editores.
13. TAVANI, Giuseppe (1990), *A Poesia Lírica Galego - Portuguesa*, Lisboa, Ed. Comunicação.
14. TEYSSIER, Paul (1983), *História da Língua Portuguesa*, Lisboa, Sá da Costa.

Codi 201211

LITERATURA PORTUGUESA VII (Literatura Brasileira)

1. Objectius docents

Els objectius són que l'alumne assoleixi un coneixement dels principals autors i temes de la literatura brasilera

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 2.1. A certidão nascimento do Brasil: a Carta de Pero Vaz de Caminha
- 2.2. Gregório de Matos
- 2.3. Padre Antônio Vieira
- 2.4 Indianismo
- 2.5. Machado de Assis
- 2.6. A Semana de Arte Moderna de 1922. O modernismo brasileiro
- 2.7. O regionalismo nordestino: José Américo de Almeida, Raquel de Queiroz, Graciliano Ramos, José Lins do Rego, Jorge Amado
- 2.8. Guimarães Rosa: outro sertão
- 2.9. Clarice Lispector
- 2.10. Poesia brasileira do século XX
- 2.11. Notícia da mais recente produção literária no Brasil

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball i examen final

4. Bibliografia docent

- Antonio Candido, *INICIAÇÃO À LITERATURA BRASILEIRA (RESUMO PARA PRINCIPANTES)*, São Paulo. Humanitas / Universidade de São Paulo, 1997
- Antonio Candido, *LITERATURA E SOCIEDADE: ESTUDOS DE TEORIA E HISTÓRIA LITERÁRIA*, São Paulo, Editora Nacional, 1985
- _____, *FORMAÇÃO DA LITERATURA BRASILEIRA (MOMENTOS DECISIVOS)* (2 volumes), Belo Horizonte, Editora Itatiaia, 1981
- Afrânio Coutinho (direção de), *A LITERATURA NO BRASIL* (6 volumes), Rio de Janeiro, Editorial Sul Americana, 1986
- Alfredo Bosi, *HISTÓRIA CONCISA DA LITERATURA BRASILEIRA*, São Paulo, Editora Cultrix, 1987
- Temístocles Linhares, *HISTÓRIA CRÍTICA DO ROMANCE BRASILEIRO* (3 volumes), Belo Horizonte-São Paulo, Editora Itatiaia-Universidade de São Paulo, 1987
- Luciana Stegagno Picchio, *LA LITTÉRATURE BRÉSILIENNE*, Paris, PUF -Que sais-je?, 2e. édition (mise à jour), 1996
- _____, *HISTÓRIA DA LITERATURA BRASILEIRA*, Rio de Janeiro, Nova Aguilar, 1997
- Wilson Martins, *HISTÓRIA DA INTELIGÊNCIA BRASILEIRA* (7 volumes), São Paulo, Editora Cultrix - Universidade de São Paulo, 1977-1978

1. Objectius docents

Àmplia introducció a la societat i literatura de la Baixa Edat Mitjana. Especial atenció als autors, obres i gèneres literaris que van tenir més influència en la literatura europea.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La societat medieval: el feudalisme, la cavalleria, els escriptors.

2. Els gèneres literaris:

-L'èpica: del fet històric a la cançó de gesta. L'oralitat. *La Chanson de Roland*. Els tres cicles de l'èpica francesa. Influència de les gestes franceses: el Romanceró.

-La lírica: etapa pretrobadoresca. Els trobadors i el públic cortesà. La poètica de la cançó. Els altres gèneres. Vidas i razós. Influència de la lírica provençal en la poesia medieval romànica: trouvères, pre-stilnovisti, cantigas d'amor.

-La narrativa: els romans en vers. La Matèria clàssica i la Matèria de Bretanya. Tristany e Iseut. Chrétien de Troyes: l'amor cortés, l'aventura i el Graal. El pas del vers a la prosa: les novel·les artúriques. La difusió de la matèria de Bretanya a la Península Ibèrica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a les classes, examen al final de cada trimestre i/o a final de curs. Treball voluntari.

4. Bibliografia docent

Lectures obligatòries:

Chanson de Roland. Raül de Cambrai. Tristany e Iseut. Chrétien de Troyes: El caballero de la carreta; El cuento del grial. La muerte del rey Arturo.

Bibliografia de consulta:

Épica

A.A.V.V., Epopeya e Historia. Barcelona, Argot, 1985.

AUERBACH, E., Mímesis. Barcelona, Seix Barral, 1950 i reimp. (caps.I, V, VI).

DUBY, G., Tiempo de catedrales. Barcelona, Argot, 1983.

FLORI, J., La caballería. Madrid: Alianza Editorial, 2001 [ed. francesa La Chevalerie, 1998].

GARGALLO GIL, J.-E., Les llengües romàniques. Barcelona: Empúries, 1994.

KEEN, M., La caballería. Barcelona: Ariel Historia, 1986.

REAL, E., Épica medieval francesa. Madrid: Editorial Síntesis, 2002 (Historia de la Literatura Universal. Géneros y temas).

RIQUER, M. de, Les chansons de geste françaises. París: Nizet, 1957 i reimp.

RYCHNER, J., La chanson de geste: essai sur l'art épique des jongleurs. Ginebra: Droz, 1957.

VARVARO, A., Literatura románica de la Edad Media. Barcelona, Ariel, 1983.

ZUMTHOR, P., La letra y la voz de la "literatura" medieval. Madrid, Cátedra, 1989.

Lírica

BELTRAN, V., A cantiga de amor. Vigo, 1995.

BELTRAN, V., *La corte de Babel: lengua, poética y política en la España del siglo xiii*, Madrid, Gredos, 2005.

DI GIROLAMO, C., I trovatori. Turín: Bollato Boringhieri, 1989; Trad. catalana: Els trobadors, Generalitat Valenciana, 1994.

DRONKE, P., La lírica en la Edad Media, Barcelona, Seix-Barral, 1978.

RIQUER, M. de, Los trovadores. Historia literaria y textos. 3 vols. Barcelona: Planeta, 1975; Ariel, 1984 i reimp..

RIQUER, M. de, Vidas y amores de los trovadores y sus damas. Barcelona. El Acantilado: 2004.

RIQUER, M. de i I. de Riquer, La poesía de los trovadores, Madrid: Espasa-Calpe, 2002.

Narrativa

ARAGÓN, M. A., *Literatura del Grial*. Madrid: Síntesis, 2003.

CIRLOT, V., *La novela artúrica*. Barcelona: Montesinos, 1987. (Biblioteca de Divulgación temática 45).

GARCÍA GUAL, C., *Primeras novelas europeas*, Madrid: Itsmo, 1974 y reimp.

GARCÍA GUAL, C., *Historia del rey Arturo y de los nobles y errantes caballeros de la Tabla Redonda*. Madrid: Alianza Editorial, 1983, (El Libro de Bolsillo, 955).

KÖHLER, E., *La aventura caballeresca. Ideal y realidad en la narrativa cortés*. Barcelona: Sirmio, 1990.

Codi 214202

LITERATURA ROMÀNICA MEDIEVAL II

1. Objectius docents

L'alumne ha d'assolir un nivell de coneixements adequat dels continguts de l'assignatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura és una aproximació als orígens de la lírica europea, amb especial atenció als textos dels orígens i al naixement de la lírica a la Romània a partir de la difusió de la poesia occitana arreu d'Europa.

1. Orígens de les llengües romàniques i orígens de la lírica romànica.
2. Primers textos lírics: les jaryas i les Liebesstrophen
3. La lírica occitana i les líriques romàniques. Els poetes plurilingües i la traducció poètica.
4. La lírica galleg-portuguesa. Orígens, gèneres i poetes (història i literatura).
5. La lírica d'*oïl*. Poesia de *trouvères*.
6. La lírica italiana. *Scuola siciliana*. *Dolce stil novo*. Dante Alighieri i Petrarca.
7. La lírica romànica a les acaballes de l'Edat Mitjana.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació i assistència a classe. Possibilitat de realitzar un treball de curs supervisat pel professor i examen final (prova escrita).

4. Bibliografia docent

Antología de la poesía gallego-portuguesa, Eds. C. Alvar - V. Beltrán, Madrid: Alhambra, 1974.

Bec, P., *La lyrique française au Moyen Age (XII-XIII siècles)*, 2 vols. Paris: Picard, 1978.

La lirica. Ed. de L. Formisano, Bologna: Il Mulino, 1990.

Meneghetti, M. L. et al. *Storia delle letterature medievali romanze. Le origini.*, Bari: Laterza, 1997.

Poesía de trovadores, trouvères i Minnesinger, Ed. C. Alvar, Madrid: Alianza, 1995.

Poeti del duecento. Ed. G. Contini, 2 vols., Milano: Ricciardi, 1980.

Codi 213205

LITERATURA RUSSA I

1. Objectius docents

Donar una visió general de la literatura russa des dels orígens fins a Aleksandr Puixkin inclòs.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Els orígens. Les cròniques. Els textos religiosos.
2. La tradició oral.
3. L'èpica russa. *El cant del príncep Igor*.
4. La *Vida d'Avvakum contada per ell mateix*.
5. El classicisme. M. Lomonósov, G. Derjavin.
6. El sentimentalisme. A. Radíxev, N. Karamzín.
7. Del romanticisme al realisme. Aleksandr Puixkin, poesia, teatre i prosa.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen basat en els continguts exposats a les classes i en les lectures d'obres literàries.

4. Bibliografia docent

Literatura:

SLONIM M., *La literatura rusa*. Breviarios, 163. FCE. México, 1974.

PICCHIO R., *Literatura rusa antiga*. Losada. Buenos Aires, 1972.

LO GATTO E., *La literatura rusa moderna*. Losada. Buenos Aires, 1973.

VIDAL E. & DESCLOT, M., *Poesia russa*. Antologia. A cura de.... Ed. 62.B.,1983.

MOSER C. A., *The Cambridge History of Russian Literature*. Cambridge Univ. Press, Cambridge, 1989; 2na. ed. act., 1992.

Diversos autors, *Histoire de la littérature russe. Des origines aux Lumières*. Fayard. Paris, 1992.

Diversos autors, *Histoire de la littérature russe. Le XIXe siècle**. L'époque de Pouchkine et de Gogol, Fayard. Paris, 1996.

PRESA F. (ed.), *Historia de las literaturas eslavas*, Cátedra, Madrid, 1997.

Història i pensament:

GOEHRKE C. i altr., *Rusia*. "Historia Universal siglo XXI", 31. Siglo XXI, Madrid, 1975.

PASCAL P., *Histoire de la Russie. Des origines a 1917*. "Que sais-je?", 248. PUF. P. 1972.

RIASANOVSKI N., *Histoire de la Russie. Des origines a 1984*. Robert Laffont, Paris, 1987, [ed. angl. Oxford Univ. Press. 1984].

CHIZHEVSKI D., *Historia del espíritu ruso*. Alianza Ed. Madrid, 1967.

Codi 213206

LITERATURA RUSSA II

1. Objectius docents

Donar una visió general de la literatura russa del segle XIX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El romanticisme. M. Lérmontov.
2. El realisme. N. Gógol.
3. I. Turguénev.
4. F. Dostoievski.
5. L. Tolstoi.
6. A. Txékhov: contes, relats, novel·les i teatre.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen basat en els continguts exposats a les classes i en les lectures d'obres literàries.

4. Bibliografia docent

Literatura:

LO GATTO E., *La literatura rusa moderna*. Losada. Buenos Aires, 1973.

SLONIM M., *La literatura rusa*. "Breviarios", 163. FCE. México, 1974.

VIDAL E. & DESCLOT, M. *Poesia russa. Antologia*. A cura d'... Edicions 62., B., 1983.

ERHARD M., *La littérature russe*. "Que sais-je?", 290. PUF. [P.] 1972. [*La literatura rusa*. Salvat. B.1953.]

MOSER CH. A., *The Cambridge History of Russian Literature*. Cambridge Univ. Press. Cambridge, 1989; 2na. ed. act., 1992.

Diversos autors, *Histoire de la littérature russe. Le XIXe siècle**. L'époque de Pouchkine et de Gogol, Fayard. Paris, 1996.

PRESA F. (ed.), *Historia de las literaturas eslavas, Cátedra*, Madrid, 1997.

Història i pensament:

GOEHRKE C. et al., *Rusia*. "Historia Universal siglo XXI" 31. Siglo XXI. Madrid, 1975.

PASCAL P., *Histoire de la Russie. Des origines a 1917*. "Que sais-je?", 248. PUF. P., 1972.

RIASANOVSKI N., *Histoire de la Russie. Des origines a 1984*. Robert Laffont. P. 1987. [ed anglesa: Oxford University Press, 1984].

BERLIN I., *Pensadores rusos*. Breviarios, 287. F.C.E. México, 1979.

CHIZHEVSKI D., *Historia del espíritu ruso*. Alianza Ed. Madrid, 1967.

PASCAL P., *Las grandes corrientes del pensamiento ruso contemporáneo*. Encuentro Ed. Madrid, 1978.

UTECHIN S.V., *Historia del pensamiento político ruso*. Revista de Occidente. Madrid, 1968.

Codi 213207

LITERATURA RUSSA III

1. Objectius docents:

Construir un quadre diacrònic i sincrònic de la literatura russa del segle XX fins els anys 60: un panorama històric i cultural de l'URSS a través dels grans temes i corrents literaris.

2. Continguts i pla de desenvolupament:

0. Panorama històric del segle XX

1. Entre els dos segles: Els hereus del realisme: I. Bunin i M. Gorki.

2. Els escriptors en la revolució: Bàbel, Bulgàkov i Platónov.

3. El "desplaç": V. Grossman, *Vida i destí* i *Tot passa...* B. Pasternak, *El doctor Jivago*.

4. El món "concentracioni": V. Xalàmov i G. Vladímov. A. Soljenitsin, el novel·lista i el publicista.

5. La poesia del "Segle d'argent".

3. Criteris i formes d'avaluació:

Un examen basat en els continguts exposats a les classes i en les lectures d'obres literàries.

4. Bibliografia docent:

Div. autors, *Histoire de la littérature russe. Le XXe siècle** (L'Age d'argent). Fayard. Paris. 1987; *Le XXe siècle*** (La Révolution et les années vingt). Paris, 1989; *Le XXe siècle**** (Gels et dégels). Paris, 1990.

LO GATTO E., *La literatura ruso-soviética*. Losada. Buenos Aires, 1973.

MOSEY CH.A., *The Cambridge History of Russian Literature*. Cambridge University Press. Cambridge. 1989; 2na. ed. act., 1992.

SLONIM M., *Escritores y problemas de la literatura soviética. 1917-1967*. Alianza Editorial. Madrid., 1974.

BRAJNOVIC L., *Literatura de la Revolución Bolchevique*. Eds. Univ. de Navarra. Pamplona, 1975.

PRESA F. (ed.), *Historia de las literaturas eslavas, Cátedra*, Madrid, 1997.

1. Objectius docents:

El curs té com a objectiu que els estudiants entenguin la crisi de la representació literària, en especial de la novel·la, entre el *Quijote* i la primera meitat del segle XIX.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament:

A partir de l'evolució del gènere "novel·la" plantejat per la teoria i la pràctica literàries de tot aquest període, s'analitzaran una sèrie de textos, literaris especialment, que exposen aquesta evolució i defineixen, també, la construcció d'un espai simbòlic molt característic de la cultura europea.

1. De la novel·la medieval a la novel·la moderna: significació del *Quijote*.
2. La prosa de la Il·lustració francesa i anglesa: la llavor dels nous models per a la novel·lística europea.
3. L'herència cervantina: la tradició novel·lesca anglesa dels segles XVIII i XIX.
4. La teoria romàntica dels gèneres a Anglaterra i Alemanya, i les seves conseqüències en l'art de la novel·lació i el memorialisme.
5. De la individualitat romàntica a l'home-massa (E.A. Poe, Baudelaire, etc.).
6. Gènesi de la burgesia moderna i formació del codi realista a les literatures europees.
7. 7. Flaubert: del model realista perfecte (*Madame Bovary*) a la utopia novel·lística (*Bouvard et Pécuchet*).

3. Criteris i formes d'avaluació:

Els estudiants podran triar entre fer un examen final o escriure un treball monogràfic, triat expressament, prèvia consulta amb el professor. A més, hauran de presentar al llarg del curs una sèrie de resums de les lectures literàries que s'indiqui.

4. Bibliografia docent:

- Albèrès, René-Marie, *Metamorfosis de la novela*, Madrid, Taurus, 1971.
- Arnaldo, Javier (ed.), *Fragmentos para una teoría del arte*, Madrid, Tecnos, 1987.
- Bajtín, Mijail, *Estética i teoria de la novela*, Madrid, Taurus, 1997.
- Baudelaire, Charles, *Consells als joves escriptors i altres escrits*, Barcelona, Columna, 1996.
- Bénichou, Paul, *La coronación del escritor, 1750-1830*, México, FCE, 1981.
- Berlin, Isaiah, *The Roots of Romanticism*, Londres, Chatto & Windus, 1999.
- Bourneuf, Roland, i Réal Ouellet, *La novela*, Barcelona, Ariel, 1983.
- Chartier, Pierre, *Introduction aux grandes théories du roman*, París, Bordas, 1990.
- Didier, Béatrice, *Précis de littérature européenne*, París, PUF, 1998.
- Groethuysen, Bernhard, *La formación de la conciencia burguesa en Francia durante el siglo XVIII*, Madrid, FCE, 1981.
- Hazard, Paul, *La crisis de la conciencia europea*, Madrid, Pegaso, 1941 (reedicions contemporànies).
- Im Hof, Ulrich, *La Europa de la Ilustración*, Barcelona, Crítica, 1993.
- Levin, Harry, *El realismo francés*, Barcelona, Laia, 1974.
- Lukács, György, *La teoría de la novel·la*, Barcelona, Ed. 62, 1965.
- --, *La novela histórica*, México, Era, 1966.
- Masseau, Didier, *L'Invention de l'intellectuel dans l'Europe du XVIIIe siècle*, París, PUF, 1994.
- Nabokov, Vladimir, *Curso de literatura europea*, Barcelona, Ediciones B, 1987.
- Pernoud, Françoise, *Histoire de la bourgeoisie en France*, 2 vols., París, Ed. du Seuil, 1960.
- Watt, Ian, *The Rise of the Novel*, Londres, Penguin Books, 1968.
- --, *Mitos del individualismo moderno. Fausto, Don Quijote, Don Juan, y Robinson Crusoe*, Cambridge University Press en España, 1999.

Aquestes lectures a banda, els estudiants hauran de llegir una sèrie de textos literaris, entre Cervantes i Flaubert, que els seran indicats al començament del curs.

5. Observacions

Aquest curs es complementa amb el curs “Literatures Comparades II”, que s’ha d’entendre com la continuació dels plantejaments i del període literari que s’exposaran en el nostre.

1. Objectius docents

Desde finales del siglo XIX y a lo largo de las primeras décadas del siglo XX, las artes acentúan su carácter de búsqueda radical. Este carácter vuelve cada vez más autónomo el papel del artista y constituye uno de los rasgos definitorios de la modernidad. Se produce así una vinculación notoria y explícita entre la creación literaria y su teoría, tanto en las diversas artes como en la literatura. Este curso se detendrá, a partir de las relaciones entre pintura, música y literatura, en algunos hitos de este proceso, hitos imprescindibles para comprender el desarrollo de los problemas estéticos a lo largo del período considerado y sus consecuencias posteriores. La reflexión sobre esos hitos se hará mediante la confrontación de algunos textos -literarios o musicales- y la observación de obras plásticas, en su diálogo específico con el pensamiento crítico que han suscitado en cada uno de los casos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La ruptura poética: S. Mallarmé
2. La crisis del fundamento musical: G. Debussy
3. El nuevo espacio poético: G. Apollinaire
4. El nuevo espacio plástico: P. Picasso, *Les demoiselles d'Avignon* (1907)
5. La novela como arte sin límites: innovaciones formales en M. Proust, J. Joyce, V. Woolf, W. Faulkner
6. La literatura como teoría: la vanguardia inconclusa de J. L. Borges

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen o trabajo monográfico previa consulta con la profesora.

4. Bibliografia docent

- AUERBACH, E., *Da Montaigne a Proust. Ricerche sulla storia della cultura francese* (1951), Garzanti, Bari, 1970.
- BARTHES, R., *El grado cero de la escritura*, Seix-Barral, Barcelona, diversas ediciones.
- BLANCHOT, M., *El espacio literario*, Paidós, Barcelona, 1989.
- DE MAN, P., *Visión y ceguera: ensayos sobre la retórica de la crítica contemporánea*, Ediciones de la Universidad de Puerto Rico, 1991.
- ELIOT, T.S., *Criticar al crítico*, Icaria, Barcelona, 1990].
- FRIEDRICH, H., *La estructura de la lírica moderna (De Baudelaire hasta nuestros días)* (1956), Seix Barral, Barcelona, 1974.
- GIDE, A., ed., *Préface, Anthologie de la poésie française*, Bibliothèque de la Pléiade, Gallimard, Paris, 1949.
- JAUSS, H.R., *Las transformaciones de lo moderno. Estudio sobre las etapas de la modernidad estética*, Visor, Madrid, 1995.
- JOHNSON, B., *A World of Difference*, The Johns Hopkins University Press, Baltimore y Londres, 1989.
- KRISTEVA, J., *La révolution du langage poétique- L'avant-garde a la fin du XIXe. siècle: Lautréamont et Mallarmé*, Paris, Éditions du Seuil, 1974.
- PAZ, O., *El signo y el garabato*, Seix Barral, Barcelona, 1965.
- WILSON, E., *El castillo de Axel*, Destino, Barcelona, 1997.
- DEBUSSY, C., *El señor Corchea y otros escritos*, Madrid, Alianza, 1973.
- ADORNO, T.W., *Filosofía de la nueva música* [1945], Buenos Aires, Sur, 1966.
- LISCIANI-PETRINI, E., *Tierra en blanco- Música y pensamiento a inicios del siglo XX*, Barcelona, AKAL, 1999.
- DAIX, P., *Diario del cubismo*, Barcelona, Destino, 1991.
- GOLDING, J., *El Cubismo: una historia y un análisis, 1907-1914*, Madrid, Alianza, 1993.

BOZAL, V. *Los primeros diez años- 1900-1910, los orígenes del arte contemporáneo*, col. La balsa de la medusa, Madrid, Visor, 1991.

BOOTH W., *The Rhetoric of Fiction*, University of Chicago Press, 1961. [Hay traducción castellana]

CALINESCU, M., *Cinco caras de la modernidad- Modernismo, vanguardia, decadencia, kitsch, posmodernismo*, Madrid, Tecnos, 1991.

5. Observacions

El profesor de la asignatura puede insistir en determinados puntos del programa en detrimento de otros. Es imprescindible que los estudiantes matriculados lean al menos una lengua extranjera.

Codi 204314

LIVI I LA HISTÒRIA DE ROMA (TEXTOS)

1. Objectius docents

Aconseguir que l'estudiant adquireixi l'agilitat necessària en la traducció d'aquest autor i abordar els problemes lingüístics, estètics i històrics que els textos puguin plantejar.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A. Pressupòsits teòrics: 1. La historiografia romana. 2. Esdeveniments narrats per Livi. 3. La llengua de Livi.

B. Desenvolupament pràctic: Se centrarà en la lectura i el comentari lingüístic, estilístic i de realia d'una selecció del llibre I de Livi. C. Lectura d'una traducció del llibre I de Livi.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe; exercicis periòdics (amb i sense diccionari) i/o examen final que constarà de dues parts: anàlisi gramatical, comentari i traducció (sense diccionari) d'un text preparat amb anterioritat per l'estudiant, i el mateix (amb diccionari) d'un text no vist prèviament. Els exercicis inclouran també preguntes sobre el contingut de la lectura recomanada.

4. Bibliografia docent

a) Edicions i traduccions

TITI LIVI *Ab urbe condita* (ed. R.M. OGILVIE), vol. I. Oxford, Clarendon Press, 1974.

TITO LIVIO, *Historia de Roma desde la fundación de la ciudad* (text revis., introd., trad. i notes d'A. FONTÁN), llib. I i II. Madrid, C.S.I.C., 1987.

TITO LIVIO, *Historia de Roma desde su fundación* (introd. gen. d'A. SIERRA; trad. de J.A. VILLAR VIDAL), vol. I. Madrid, Gredos, 1990.

TIT LIVI, *Els orígens de Roma* (intr., trad. i notes de B. MATAS i BELLÉS). Barcelona, La Magrana, 1993.

TITUS LIVI, *Història de Roma* (introd. d'A. FONTÁN; text revis., trad. i notes d'A. COBOS), vol. I. Barcelona, FBM, 2002.

b) Història i institucions

ANDRÉ, J. M. - HUS, A., *La historia en Roma* (trad. N. MÍGUEZ), Madrid, Siglo XXI, 1983.

BLOCH, R., *Tite-Live et les premiers siècles de Rome*, París, Les Belles Lettres, 1965.

CRAWFORD, M., *La república romana* (trad. d'A. GOLDAR). Madrid, Taurus, 1981.

SYME, R.A., *La revolución romana* (trad. d'A. BLANCO FREIJEIRO). Madrid, Taurus, 1989.

c) Diccionaris recomanats

Le Gaffiot de poche. Dictionnaire latin-français (dir. P. FLOBERT). París, Hachette, 2001 (nova ed. revisada i augmentada).

Per a traduir en català: SEVA, A. (dir.). *Diccionari llatí-català*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1993.

Per a traduir en castellà: *Diccionario ilustrado Vox latino-español, español-latino*. Barcelona, Spes Editorial, 1996 (última reimpr.).

Nota: Les edicions i els comentaris de Livi, així com la resta de bibliografia adient, seran lliurats en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura, és recomanable haver cursat prèviament l'assignatura *Ciceró i el pensament romà*.

1. Objectius docents

El curs consisteix en una introducció a les idees de diferents filòsofs que, en les seves reflexions sobre la naturalesa del significat, han assenyalat, des de posicions diverses, els vincles entre llenguatge, realitat i intencionalitat.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Conceptes bàsics de la filosofia del llenguatge.
2. Frege: sentit i referència.
3. Russell i la naturalesa de les proposicions.
4. Referència Directa i externisme lingüístic.
5. La teoria ideacional del significat de Locke.
6. Significat com a ús en Wittgenstein.
7. Quine: escepticisme semàntic i conductisme lingüístic.
8. Accions, intencionalitat i convencions del llenguatge. El programa de Grice.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final.

4. Bibliografia docent

- ACERO, Juan José. Lenguaje y filosofía. Barcelona: Octaedro.
- FREGE, Gottlob. "Sobre sentido y referencia". En: G. Frege, Ensayos de semántica y filosofía de la lógica. Madrid: Tecnos, 1998. També a G. Frege, Estudios sobre semántica. Barcelona: Ariel, 1971, i en Valdés (ed.).
- DONNELLAN, Keith. "Referencia y descripciones definidas". A: Valdés (ed.), 3a. edició
- GARCÍA SUÁREZ, Alfonso. Modos de significar. Una introducción temática a la filosofía del lenguaje. Madrid: Tecnos, 1997.
- GARCÍA-CARPINTERO, Manuel. Las palabras, las ideas y las cosas. Una presentación de la filosofía del lenguaje. Barcelona: Ariel, 1996.
- GRICE, H. Paul. "Significado". A: Valdés (ed.), 3a. edició.
- HIERRO S. PESCADOR, José. Principios de Filosofía del Lenguaje. Madrid: Alianza Universidad Textos, 1985.
- LEWIS, David. "Lenguas, lenguaje y gramática". En: G. Harman (ed.), Sobre Noam Chomsky: Ensayos críticos. Madrid: Alianza Universidad, 1981.
- KRIPKE, Saul. El nombrar y la necesidad. México: UNAM, 1985.
- LOCKE, John. Llibre III, "De las palabras", del seu Ensayo sobre el entendimiento humano. México: FCE, 1956 (publicat originalment en 1690).
- PÉREZ OTERO, Manuel. Aproximació a la filosofia del llenguatge. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona, 2001.
- PÉREZ OTERO, Manuel i GARCÍA-CARPINTERO, Manuel. Filosofía del lenguaje. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona, 2000.
- PUTNAM, Hilary. "Significado y referencia". A: Valdés (ed.), 3a. edició.
- QUINE, Willard V. O. "Significado y traducción". A: Valdés (ed.).
- RUSSELL, Bertrand. "Descripciones". A: Valdés (ed.).
- SEARLE, John R. "Nombres propios y descripciones". A: Valdés (ed.).
- VALDÉS, Luis Ml. (ed.). La búsqueda del significado, Madrid: Tecnos, 1991 (3a. edició, 1999).
- WITTGENSTEIN, Ludwig. Investigaciones filosóficas. Barcelona: Crítica, 1988.

1. Objectius docents

Considerem el següent text extret de El Programa Minimalista de N. Chomsky:

"De moment, doncs, els objectes sintàctics que estem considerant són dels tipus següents:

- (i) unitats lèxiques
- (ii) $K = \{ \{, \} \}$, on $\{$, $\}$ són objectes i ϵ és l'identificador de K

Els objectes de tipus (i) són complexos de trets, que estan llistats en el lèxic. El pas recursiu és a (ii). Suposem que una derivació ha arribat a l'estat $=\{ \{, \}, i, \dots, n \}$. Aleshores l'aplicació d'una operació que forma K com es fa a (ii) converteix en $'=\{ K, i, \dots, n \}$, que inclou K però no $\{, \}$."

Textos com aquest poden presentar dues menes de dificultats a l'estudiant que els llegeix: la de la comprensió de les idees i els conceptes que pertanyen pròpiament a la teoria lingüística i la de dominar l'aparell tècnic (de lògica i teoria de conjunts) que els autors pressuposen en presentar les seves idees. El curs Lògica per a lingüistes té la finalitat d'ajudar l'alumne en aquesta segona mena de dificultats. El curs vol familiaritzar l'alumne amb algunes de les eines formals bàsiques que s'usen en lingüística. El curs contribuirà a millorar la comprensió per part de l'alumne dels aspectes tècnics o formals dels treballs de recerca en lingüística, especialment d'aquells en semàntica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció a la Teoria de Conjunts: noció de conjunt. Pertinença. Inclusió. Unió. Intersecció. Conjunt potència. Producte cartesià. Parells ordenats. Relacions. Relació inversa. Composició de relacions. Propietats de relacions. Relacions d'equivalència. Particions. Funcions. Propietats de funcions. 2. Definicions per recursió: Aquest tema no es tractarà per si mateix com a tema separat sinó com a part dels altres tres temes, especialment de 3 i 4. 3. Lògica d'enunciats: Sintaxi. Taules de veritat. Semàntica. Equivalència. Conseqüència. 4. Introducció a la lògica de predicats: Sintaxi. Estructures. Veritat en una estructura. Formalització.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis durant tot el quadrimestre i un examen.

4. Bibliografia docent

ALLWOOD, J., A. LARS-GUNNAR, D. OSTEN Logic in Linguistics. Cambridge UP, 1995. BADESA, C., I. JANE, R. JANSANA, Elementos de Logica Formal. Ariel, 1998. DEAÑO, A. Introducción a la lógica formal. Alianza Universidad, 1978. ENDERTON, H. Elements of Set Theory. Academic Press. 1977. ENDERTON, H. A Mathematical Introduction to Logic. Academic Press. 1972. GAMUT, L.F.T. Logic, Language and Meaning, vol. 1. University of Chicago Press, 1991. McCAWLEY, J. Everything that linguists have always wanted to know about logic (but were ashamed to ask). Basil Blackwell. 1981. PARTEE, B., Alice ter MEULEN, Robert WALL. Mathematical Methods in Linguistics. Kluwer Academic Publishers. 1990. MATES, B. Lógica matemática elemental. Tecnos 1970. SUPPES, P. Introducción a la lógica simbólica Ed. CECSA. 1996.

Codi 204105

LOGOS I SOPHIA

1. Objectius docents

Fer que l'estudiant assoleixi els coneixements bàsics sobre el pensament i la saviesa dels grecs i desenvolupi habilitats filosòfiques i filològiques que garanteixin l'adequada transferència d'informació i de coneixement.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La saviesa i les seves formes.

La saviesa a favor del demos: poetes, endevins, heralds, metges i mestres d'aixa com a treballadors al servei del demos.

La saviesa i el poder polític: el control de la ideologia.

La saviesa com a característica i activitat dels homes que es dediquen a l'observació del cosmos, per tal de descobrir-ne l'ordenació natural o d'establir lleis per a un millor ordre de la polis.

Aspectes mítics de la saviesa.

Les figures del poeta i de l'endeví.

El logos.

Mythos i logos.

Logos raó i paraula escrita (prosa).

Aparició de nous camps d'investigació -ciències de la natura, història, filosofia, etc.- que necessiten servir-se d'instruments més susceptibles d'expressar-los.

Usos i sentits de logos (Heràclit, Gòrgias, Aristòfanes, etc.).

La sofística.

Estratègies del logos entre la poesia i la raó. El nou poder del logos. La veritat i l'aparença.

La saviesa socràtica.

Plató i la filosofia.

Lectura del mite de la caverna al llibre VII de la República.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final. Hi haurà unes lectures obligatòries i, eventualment, la realització d'un treball.

4. Bibliografia docent

Cassin, B., (ed.), *Le plaisir de parler*, París 1986. Cornford, F.M. , *Principium Sapientiae. Los orígenes del pensamiento filosófico griego*, trad. cast., Madrid 1987. Detienne, M., *Les savoirs de l'écriture*, Lille 1988. La Déesse parole: quatre figures de la langue des dieux, Flammarion, París 1995. García Gual, C., *Los siete sabios (y tres más)*, Madrid 1989. Guthrie, W.K.C. , *A History of Greek Philosophy*, Cambridge U. Press, Cambridge 1962. [trad. cast., *Historia de la filosofía griega*, Madrid 1986]. Havelock, E.A., *Preface to Plato*, Oxford 1963. [trad. cast., *Prefacio a Platón*, Visor, Madrid 1994]. Loraux, N. - Miralles, C. (ed.), *Figures de l'intellectuel en Grèce ancienne*, París 1998. Miralles, C., *Plató. Paideia*, Eumo, Vic-Barcelona 1988. *Plató. La República*, llibre VII, *Materials de filosofia 1*, Universitat de València, València 1991. Mosterín, J., *Historia de la filosofía griega*, Madrid 1984. Vernant, J.P., *Les origines de la pensée grecque*, París 19904. [trad. cast., *Los orígenes del pensamiento griego*, Paidós, Barcelona 1992].

5. Observacions

No cal tenir coneixements de grec.

Codi 204810

LLATÍ

1. Objectius docents

Proporcionar a l'estudiant uns continguts gramaticals de base que li permetin de conèixer bé el funcionament morfològic i sintàctic de la llengua llatina i, en conseqüència, de poder analitzar i comprendre textos llatins de dificultat mitjana.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Atès que l'objectiu de la matèria és que l'alumne pugui accedir, en darrer terme, a la lectura i comprensió de textos llatins, el curs es desenvoluparà en una doble vessant: d'una banda, l'explicació teòrica dels principals continguts gramaticals de la llengua llatina (morfologia nominal, pronominal i verbal; sintaxi casual i oracional; metodologia de l'anàlisi sintàctica i de la traducció) i, d'altra banda, la seva aplicació pràctica sobre una selecció d'exercicis i de textos de dificultat gradual.

A. Continguts teòrics

1. Introducció a la llengua llatina.

1.1. Geografia, cronologia i evolució històrica.

1.2. Concepte de flexió.

1.3. Nocions de prosòdia i pronunciació.

2. Morfologia llatina.

2.1. Morfologia nominal.

2.2. Morfologia pronominal.

2.3. Morfologia verbal.

3. Sintaxi llatina.

3.1. Concordança.

3.2. Sintaxi de casos.

3.3. Sintaxi de les formes no personals del verb.

3.4. Sintaxi oracional: coordinació i subordinació.

3.5. Metodologia de l'anàlisi sintàctica i de la traducció.

B. Continguts pràctics

1. Resolució d'exercicis estructurals de dificultat progressiva.

2. Anàlisi morfològica, anàlisi sintàctica, traducció i interpretació de l'esmentada selecció de textos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Exercicis periòdics i/o examen final que constarà de dues parts: la primera de morfologia; la segona, d'anàlisi sintàctica i traducció amb diccionari d'un text llatí.

4. Bibliografia docent

a) Exercicis. El repertori d'exercicis teòrics i pràctics es farà públic el primer dia de classe.

b) Gramàtiques. BORRELL, E. - MIRÓ, M., Gramàtica llatina. El llatí normatiu i la seva evolució fins al català. Barcelona, Editorial UOC, 2001. GRIFFIN, R.M., Gramática latina de Cambridge (trad. J. HERNÁNDEZ VIZUETE). Sevilla, Univ. de Sevilla, 1994. MARINER, S., Lengua y literatura latinas. Madrid, UNED, 1987. RUBIO, L. - GONZÁLEZ ROLÁN, T., Nueva gramática latina. Madrid, Coloquio, 1985. VALENTÍ FIOL, E., Gramática de la lengua latina: morfología y nociones de sintaxis. Barcelona, Bosch, 1999 (10a. ed.). [Hi ha també traducció catalana: VALENTÍ FIOL, E., Gramàtica llatina: morfologia i nocions de sintaxi (trad. J. CORNUDELLA). Barcelona, Curial, 1995]. VALENTÍ FIOL, E., Sintaxis latina. Barcelona, Bosch, 1945 [Nombroses reimpressions]. c) Diccionaris Per a traduir en català: SEVA, A. (dir.), Diccionari llatí-català. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1993. Per a traduir en castellà: Diccionario ilustrado Vox latino-español, español-latino. Barcelona, Spes Editorial,

1996 (última reimpr.). Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Atès que serà possible fer una distribució dels alumnes en dos nivells diferents segons el grau de coneixement previ de la matèria, convé que l'alumne abans de formalitzar la matrícula s'assabenti, a través de les tutories corresponents, del grup en què li convé matricular-se.

Codi 204903

LLATÍ COM A 2a. LENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius docents

Introduir l'estudiant en el funcionament de la llengua llatina i aproximar-lo a les obres literàries més importants, tot subratllant la connexió entre la llatinitat i el món actual.

2. Continguts i pla de desenvolupament

LLENGUA

- 1.1 Introducció a la declinació.
- 1.2 Introducció a la conjugació.
- 1.3 Principals estructures sintàctiques.
- 1.4 Expressions llatines.

LITERATURA

- 2.1. Períodes de la literatura llatina i gèneres literaris.
- 2.2. Eines per l'estudi de la literatura llatina.
- 2.3. Literatura en vers (lectura i comentari de textos).
- 2.4. Literatura en prosa (lectura i comentari de textos).

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Exercicis periòdics i/o examen final.

4. Bibliografia docent

ALBRECHT, M. von, *Historia de la literatura romana*, 2 vols. (trad. D. Estefanía i A. Pociña Pérez de l'original alemany, München, 1994², 2 vols). Barcelona, Herder, 1997 (vol I.) y 1999 (vol. II).

AUTORS DIVERSOS, *Llatí, llengua i cultura*. Barcelona, Editorial UOC, 1997.

ESCOLÀ i TUSET, J.M., *Diccionari de llatinismes i expressions clàssiques*. Barcelona, Edicions 62, 1997.

GRIMAL, P., *Diccionario de la mitología griega y romana* (trad. F. Payarols de l'original francès, Paris, 1951¹). Barcelona/Buenos Aires, Paidós, 1981.

GUIES TEMÀTIQUES: RECURSOS DE FILOLOGIA. WEB (BIBLIOTECA de la UB).

HOWATSON, M. C. (ed.), *Diccionario de literatura clásica* (trad. coordinada per A. Guzmán Guerra de l'original anglès, Oxford University Press, 1989²). Alianza Editorial, Madrid, 1991.

JENKINS, R. (ed.), *El legado de Roma. Una nueva valoración* (trad. G. Mora et alii de l'original anglès, Oxford, 1992). Crítica, Barcelona, 1995.

JENKINS, Fred W., *Classical Studies: a Guide to the Reference Literature*. Englewood (Colorado), Libraries Unlimited Inc., 1996.

QUETGLAS, P., *Elementos básicos de filología y lingüística latinas*. Barcelona, Editorial Teide, 1985.

SEGURA, S., *Gramàtica llatina* (trad. E. Artigas, L. Cabré i A. de Riquer). Barcelona, Publicacions i Edicions de la U. B., 2005.

SEVA, A. (dir.), *Diccionari llatí-català*. Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1995.

VALENTÍ FIOL, E., *Gramática de lengua latina: morfología y nociones de sintaxis*. Barcelona, Bosch, 1999¹⁰.

VALENTÍ FIOL, E., *Sintaxis latina*, Barcelona, Bosch, 1945⁷.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements previs de llengua llatina.

Codi 202104

LLENGUA ALEMANYA I

1. Objectius de l'assignatura

Objectiu principal és l'aprofundiment en les quatre habilitats lingüístiques i llur ampliació: comprensió auditiva, comprensió lectora, expressió oral i expressió escrita. El curs se centrarà en la consolidació d'aspectes gramaticals i del lèxic, tant actiu com passiu. En consonància, es posarà èmfasi en l'automatització d'una pronunciació estàndard de l'alemany, així com en la familiarització amb la tipologia textual i les estratègies d'escriptura.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

2.1. Fraseologismes, col·locacions i terminologia del món del treball i de l'oci. Gramàtica: Repàs de la subordinació, el "Konjunktiv II" i els períodes finals.

2.2. Fraseologia, llenguatge figurat i llenguatge específic de l'àmbit domèstic i familiar. Gramàtica: Ampliació dels verbs modals.

2.3. Col·locacions, llenguatge figurat i terminologia de les celebracions i les activitats lúdiques. Gramàtica: Sintaxi de la temporalitat, períodes complexes.

2.4. Fraseologia, llenguatge figurat i llenguatge específic del món escolar i de l'educació. Connectors temporals i modals. Repàs del verbs separables.

2.5. Llenguatge figurat, llenguatge específic i terminologia de la gastronomia i l'alimentació. Gramàtica: Aprofundiment en la veu passiva. Connectors textuais.

3. Avaluació

L'avaluació continuada es basa en la participació a classe, el lliurament regular de les redaccions i la realització de dos exàmens parcials. L'avaluació tindrà en compte les competències orals i la sedimentació del lèxic que s'assoleixi mitjançant l'eina del glossari d'aprenentatge.

4. Fonts d'informació bàsica

Corcoll, Brigitte i Roberto Corcoll. 2001 (5a.edició). *Programm. Alemán para hispanohablantes*. Barcelona: Herder.

Perlmann-Balme, M; S. Schwalb; D.Weers. 2000. *EM Brückenkurs*. Ismaning: Hueber (*Kursbuch + Arbeitsbuch*)

Diccionaris i gramàtiques:

Götz, D. / Haensch, G. / Willmann, H. (ed.). 1997. *Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache*. Berlin: Langenscheidt.

Wahrig, G. (ed.). 2000. *Wörterbuch der deutschen Sprache*. München: dtv.

Clamer, F. / Röller, H. / Welter, W. 1997. *Übungsgrammatik für die Mittelstufe*. Troisdorf: Verlag Liebaug-Dartmann.

Castell, A. 1997. *Gramática de la lengua alemana*. Madrid: Editorial Idiomas.

Hall, K. / Scheiner, B. 1995. *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Verlag für Deutsch.

Hoberg, R. 2004. *Der kleine Duden. Gramática del alemán*. München: Editorial Idiomas - Hueber.

Rug, W. / Tomaszewski, A. 1994. *Grammatik mit Sinn und Verstand*. München: Klett

5. Recomanacions

El nivell d'aquesta assignatura parteix del final de la "Grundstufe" de l'Institut Goethe o el nivell B1 ("Threshold") del Marc Europeu de Referència; és a dir, l'equivalent a la formació obtinguda després d'haver cursat amb aprofitament i de manera recent entre 300 i 360 hores d'instrucció en llengua alemanya.

Abans de la matrícula es podrà efectuar un test orientatiu de nivell. que permet de comprovar si s'aporta aquest nivell o, si cal, quina mena de reforç suplementari s'escau. Sobre aquests punts trobareu informació en les pàgines dedicades a l'Itinerari Curricular de Filologia Alemanya dins la Guia de l'estudiant de la Facultat de Filologia.

Pel primer quadrimestre del curs 2005-2006 s'ha programat l'assignatura de lliure elecció "Llengua alemanya performativa", destinada a reforçar la competència oral. Vegeu l'oferta de Lliure elecció de la UB.

Codi 202105

LLENGUA ALEMANYA II

1. Objectius de l'assignatura

Objectiu principal és l'aprofundiment en les quatre habilitats lingüístiques i llur ampliació: comprensió auditiva, comprensió lectora, expressió oral i expressió escrita. El curs se centrarà en la consolidació d'aspectes gramaticals i del lèxic, tant actiu com passiu. En consonància, es posarà èmfasi en l'automatització d'una pronunciació estàndard de l'alemany, així com en la familiarització amb la tipologia textual i les estratègies d'escriptura.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

2.1. Fraseologia, col·locacions i llenguatge específic de les arts de l'espectacle. Gramàtica: Repàs de la subordinació, introducció a l'estil indirecte.

2.2. Fraseologia, col·locacions i llenguatge figurat del transport i els viatges. Gramàtica: Règim preposicional dels verbs.

2.3. Col·locacions, llenguatge figurat i llenguatge específic al relat autobiogràfic. Gramàtica: Formes de negació. Períodes d'infinitiu.

2.4. Fraseologia, llenguatge figurat i llenguatge específic de les activitats esportives. Revisió dels adjectius. Declinació i morfologia de la comparació.

2.5. Fraseologia, llenguatge específic i terminologia del comerç i el consum. Gramàtica: Aprofundiment en la morfologia verbal. Perífrasis de futur.

3. Avaluació

L'avaluació continuada es basa en la participació a classe, el lliurament regular de les redaccions i la realització de dos exàmens parcials. L'avaluació tindrà en compte les competències orals i la sedimentació del lèxic que s'assoleixi mitjançant l'eina del glossari d'aprenentatge.

4. Fonts d'informació bàsica

Corcoll, Brigitte i Roberto Corcoll. 2001 (5a.edició). Programm. Alemán para hispanohablantes. Barcelona: Herder.

Perlmann-Balme, M; S. Schwalb; D.Weers. 2000. *EM Brückenkurs*. Ismaning: Hueber (*Kursbuch + Arbeitsbuch*)

Diccionaris i gramàtiques:

Götz, D. / Haensch, G. / Willmann, H. (ed.). 1997. *Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache*. Berlin: Langenscheidt.

Wahrig, G. (ed.). 2000. *Wörterbuch der deutschen Sprache*. München: dtv.

Clamer, F. / Röller, H. / Welter, W. 1997. *Übungsgrammatik für die Mittelstufe*. Troisdorf: Verlag Liebaug-Dartmann.

Castell, A. 1997. *Gramática de la lengua alemana*. Madrid: Editorial Idiomas.

Hall, K. / Scheiner, B. 1995. *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Verlag für Deutsch.

Hoberg, R. 2004. *Der kleine Duden. Gramática del alemán*. München: Editorial Idiomas - Hueber.

Rug, W. / Tomaszewski, A. 1994. *Grammatik mit Sinn und Verstand*. München: Klett

5. Recomanacions

Per matricular i cursar "Llengua Alemanya II" cal haver aprovat "Llengua alemanya I". Pel primer quadrimestre del curs 2005-2006 s'ha programat l'assignatura de lliure elecció "Llengua alemanya performativa", destinada a reforçar la competència oral. Vegeu l'oferta de Lliure elecció de la UB.

1. Objectius de l'assignatura

Aquesta assignatura es dirigeix a estudiants que han superat l'assignatura *Llengua alemanya II*. Objectiu principal és l'aprofundiment en les quatre habilitats lingüístiques i llur ampliació: comprensió auditiva, comprensió lectora, expressió oral i expressió escrita. El curs se centrarà en la consolidació d'aspectes gramaticals i del lèxic, tant actiu com passiu. En consonància, es posarà èmfasi en l'automatització d'una pronunciació estàndard de l'alemany, així com en la familiarització amb la tipologia textual i les estratègies d'escriptura.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

2.1. El verb. Ampliació.

Col·locacions, fraseologia i fórmules al voltant de l'aprenentatge de llengües. Tipologia de textos escrits. Gramàtica: Verbs amb complement preposicional. Estil nominal i estil verbal.

2.2 La negació. Aprofundiment.

Fraseologia i terminologia per a l'exposició d'un tema d'actualitat. Textos descriptius i argumentatius. Gramàtica: negació oracional i negació de parts de l'oració.

2.3. El substantiu. Represa.

Fórmules, col·locacions, llenguatge figurat i llenguatge específic per a la discussió d'un tema d'actualitat. Gramàtica: derivació i composició; substantius amb règim preposicional.

2.4. Oracions subordinades: Represa de connectors i preposicions.

Terminologia, llenguatge figurat i col·locacions al voltant de l'educació. Gramàtica: Conjuncions i preposicions temporals, consecutives, causals i condicionals. Topologia oracional derivada de les conjuncions.

2.5. Ampliació dels modes verbals. Funcions del "Konjunktiv II".

Fraseologia, fórmules i col·locacions al voltant de la irrealitat. Gramàtica: Morfologia temporal; sufix dental vs. apofonia.. Valors del "Konjunktiv II" en la descripció de situacions irrealis.

2.6. Oracions subordinades. Aprofundiment. Semàntica i registre de nexes i connectors.

Fraseologia, terminologia i llenguatge figurat al voltant dels mitjans de comunicació. Gramàtica: conjuncions i preposicions consecutives, finals, adversatives, concessives, modals. Tipologia oracional del període complex.

3. Avaluació

L'avaluació continuada es basa en la participació a classe, el lliurament regular de les redaccions i la realització de dos exàmens parcials. L'avaluació tindrà en compte les competències orals practicades amb les exposicions a classe i la sedimentació del lèxic que s'assoleixi mitjançant l'eina del glossari d'aprenentatge.

4. Fonts d'informació bàsica

Material d'ús :

Castell, A. / Brauceck, B. 2000. *Ejercicios – Gramática de la lengua alemana*. Madrid: Editorial Idiomas.

Perlmann-Balme, M. / Schwalb, S. 2005. *em-Hauptkurs Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe - neu*. Ismaning: Hueber.

Perlmann-Balme, M. / Schwalb, S. 1998. *em-Hauptkurs Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe - Arbeitsbuch*. Ismaning. Hueber

Dossier de textos i exercicis, preparat pel professorat de l'assignatura.

Dossier electrònic a la biblioteca de la UB (BUB)

Diccionaris i gramàtiques:

Götz, D. / Haensch, G. / Willmann, H. (ed.). 1997. *Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache*. Berlin: Langenscheidt.

- Wahrig, G. (ed.). 2000. *Wörterbuch der deutschen Sprache*. München: dtv.
- Clamer, F. / Röller, H. / Welter, W. 1997. *Übungsgrammatik für die Mittelstufe*. Troisdorf: Verlag Liebaug-Dartmann.
- Castell, A. 1997. *Gramática de la lengua alemana*. Madrid: Editorial Idiomas.
- Hall, K. / Scheiner, B. 1995. *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Verlag für Deutsch.
- Hoberg, R. 2004. *Der kleine Duden. Gramática del alemán*. München: Editorial Idiomas - Hueber.
- Rug, W. / Tomaszewski, A. 1994. *Grammatik mit Sinn und Verstand*. München: Klett

5. Recomanacions

Cal haver aprovat les assignatures precedents de *Llengua alemanya* per a matricular-se en aquesta assignatura. Per tal de guanyar perspectiva sobre el fenomen contrastiu que suposa adquirir una llengua germànica des d'una de romànica, es recomana escollir les assignatures corresponents a Anglès, Neerlandès o Suec en el moment de cursar les matèries *Segona llengua i la seva literatura* o *Tercera llengua i la seva literatura*.

1. Objectius de l'assignatura

Aquesta assignatura es dirigeix a estudiants que han superat l'assignatura *Llengua alemanya III*. El seu objectiu principal és continuar amb l'aprofundiment en les quatre habilitats lingüístiques: comprensió auditiva, comprensió lectora, expressió oral i expressió escrita. El curs se centrarà en el desenvolupament d'aspectes gramaticals i del lèxic, tant actiu com passiu. Es posarà èmfasi també en la consolidació d'una pronunciació estàndard de l'alemany, així com en la familiarització amb la tipologia textual i les estratègies d'escriptura.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

2.1. L'adjectiu. Ampliació.

Particularitats del text descriptiu, expositiu i narratiu. Fraseologia i col·locacions. Gramàtica: Revisió de la declinació de l'adjectiu. Altres declinacions del grup nominal: determinants i pronoms. Adjectius amb règim preposicional. Grau de l'adjectiu i de l'adverbi.

2.2. La temporalitat del verb. Complementos temporals.

Llenguatge figurat i llenguatge específic en l'exposició de l'actualitat alemanya i del futur com a perspectiva. Cohesió dels textos argumentatius vs. textos expositius. Gramàtica: revisió de la morfologia temporal del verb i del seu ús escrit o oral. Els complementos verbals com a reflex de l'estructura analítica de l'alemany.

2.3. Oracions principals i subordinades.

Fraseologia i col·locacions del llenguatge periodístic. Anàlisi i redacció de notes i comentaris de premsa. Textos informatius vs. textos argumentatius. Gramàtica: Conjuncions de coordinació i tipologia oracional. Ampliació de les conjuncions de coordinació. Estil directe i estil indirecte.

2.4. Estil indirecte.

Llenguatge figurat i llenguatge específic als gèneres expositius de l'entrevista i el reportatge. Anàlisi i exercici de registres periodístics. Gramàtica: Característiques de l'estil indirecte; introductors verbals i nominals; modes i formes de l'estil indirecte.

2.5. Aprofundiment de la morfologia verbal. Prefixes separable i inseparables.

Represa i ampliació del lèxic figurat i específic. Tipologia textual. Gramàtica: Revisió de les regles generals de la prefixació; semàntica i tipologia dels prefixos d'acord amb la seva condició morfològica. Pràctica d'un repertori ampliat de prefixos

2.6. Represa de la veu passiva

Anàlisi de textos descriptius i redacció de textos argumentatius: fraseologia i col·locacions. Gramàtica: Revisió i consolidació de la veu passiva. Contrast amb la veu passiva romànica. Formes alternatives a la veu passiva.

3. Avaluació

L'avaluació continuada es basa en la participació a classe, el lliurament regular de les redaccions i la realització de dos exàmens parcials. L'avaluació tindrà en compte les competències orals practicades amb les exposicions a classe i la sedimentació del lèxic que s'assoleixi mitjançant l'eina del glossari d'aprenentatge.

4. Fonts d'informació bàsica

Material d'ús:

Castell, A. / Brauceck, B. 2000. *Ejercicios – Gramática de la lengua alemana*. Madrid: Editorial Idiomas.

Fernández, M / Calvet, M. / Strunk, O. / Pérez, C. 2002. *Projektplanung und Wortschatzarbeit*. Barcelona: PPU.

Perlmann-Balme, M. / Schwalb, S. 2005. *em-Hauptkurs Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe - neu*. Ismaning: Hueber.

Perlmann-Balme, M. / Schwalb, S. 1998. *em-Hauptkurs Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe - Arbeitsbuch*. Ismaning. Hueber
Dossier de textos i exercicis, preparat pel professorat de l'assignatura.
Dossier electrònic a la biblioteca de la UB (BUB)
Diccionaris i gramàtiques:
Drosdowski, G. (ed.) 1989. *Duden – Deutsches Universalwörterbuch*. Mannheim: Dudenverlag.
Götz, D. / Haensch, G. / Willmann, H. (ed.). 1997. *Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache*. Berlin: Langenscheidt.
Wahrig, G. (ed.). 2000. *Wörterbuch der deutschen Sprache*. München: dtv.
Clamer, F. / Röller, H. / Welter, W. 1997. *Übungsgrammatik für die Mittelstufe*. Troisdorf: Verlag Liebaug-Dartmann.
Castell, A. 1997. *Gramática de la lengua alemana*. Madrid: Editorial Idiomas.
Hall, K. / Scheiner, B. 1995. *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Verlag für Deutsch.
Helbig, G / Buscha, J. 1992. *Übungsgrammatik Deutsch*. Berlin: Langenscheidt.
Hoberg, R. 2004. *Der kleine Duden. Gramática del alemán*. München: Editorial Idiomas - Hueber.
Rug, W. / Tomaszewski, A. 1994. *Grammatik mit Sinn und Verstand*. München: Klett

5. Recomanacions

Cal haver aprovat els nivells precedents de *Llengua alemanya* per a matricular-se en aquesta assignatura. Per tal de guanyar perspectiva sobre el fenomen contrastiu que suposa adquirir una llengua germànica des d'una de romànica, es recomana escollir les assignatures corresponents a Anglès, Neerlandès o Suec en el moment de cursar les matèries *Segona llengua i la seva literatura* o *Tercera llengua i la seva literatura*.

Codi 202210

LLENGUA ALEMANYA V

1. Objectius docents

Explotar les estratègies d'escriptura culta estàndard. Dominar activament les convencions comunicatives, particularment les pròpies de l'àmbit acadèmic, desenvolupant-hi les competències estilístiques pertinents. També s'aprofundirà receptivament en aspectes gramaticals complexos i s'ampliaran i es sistematitzaran aspectes lexicals.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A classe es llegiran textos de dificultat alta, s'analitzaran textos propis i aliens a fi de contrastar i valorar l'adequació de les formes als objectius comunicatius. Les formes gramaticals a les quals es dedicarà especial atenció en aquest curs són: l'organització de la informació segons l'estructura Tema-Rema, l'article, construccions de participi, locucions i preposicions estilísticament marcades i la prefixació verbal. La producció escrita per part dels estudiants prioritzarà la redacció dins l'àmbit acadèmic. Es redactaran textos argumentatius, expositius i demostratius amb particular observació de les possibilitats expressives i la sinsemàntica estilística de l'estil indirecte alemany.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de la producció textual es farà en funció de l'adequació expressiva i estilística a l'objectiu comunicatiu predeterminat. La competència oral s'avaluarà a partir de la interacció en el sí dels grups de treball i de la participació en les sessions plenàries. L'avaluació continuada es compon de exàmens parcials i diverses tasques de producció textual. Es pot optar per l'avaluació continuada o bé per l'examen final.

4. Bibliografia docent

El material de treball s'anunciarà i es tindrà a l'abast quan comenci el curs.

Bibliografia de suport i consulta:

Duden. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. 1995. Mannheim u.a.: Dudenverlag.

Duden. Stilwörterbuch der deutschen Sprache. 1988. Mannheim u.a.: Dudenverlag.

Helbig, Gerhard i Joachim Buscha. 1991. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Leipzig, Berlin, München: Langenscheidt, Enzyklopädie.

Heringer, Hans Jürgen. 1989. Grammatik und Stil: praktische Grammatik des Deutschen. Frankfurt a.M.: Cornelsen.

Weinrich, Harald. 1993. Textgrammatik der deutschen Sprache. Mannheim u.a.: Dudenverlag.

Zifonun, Gisela, Ludger Hoffmann i Bruno Strecker. 1997. Grammatik der deutschen Sprache. 3 Vols. Berlin, New York: De Gruyter

5. Observacions

Per matricular i cursar "Llengua alemanya V" cal haver aprovat "Llengua alemanya IV".

Si es matricula "Llengua alemanya V" o "Llengua alemanya VI" en el marc d'un intercanvi Erasmus, cal concertar amb el tutor del programa d'intercanvi la programació específica de les convocatòries d'exàmens

Codi 202211

LLENGUA ALEMANYA VI

1. Objectius docents

Optimitzar la competència comunicativa oral amb l'objectiu de dominar activament i creativament convencions avançades de la comunicació parlada en l'àmbit acadèmic. S'aprofundirà productivament en aspectes gramaticals complexos i es sistematitzaran aspectes lexicals.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La metodologia de treball es basa en el treball individual i/o en grup i la presentació i discussió dels resultats en ple. Totes les activitats (anàlisi de textos escrits i de grabacions pròpies i alienes) estan acompanyades de fases de focalització d'aspectes formals a fi de criticar, jutjar i proposar mecanismes per a l'adequació de la producció a criteris d'oralitat acadèmica. La producció escrita de l'estudiant serà al voltant de la redacció acadèmica orientada a la "Medienprojekt". S'escriuran textos argumentatius i expositius: autoavaluacions, enquestes, "Ergebnisberichte", "Sprechbiografien" i guions per a la realització d'entrevistes.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà la producció textual lligada a la planificació i realització del projecte Medienarbeit i molt especialment la participació activa al projecte. L'avaluació de la producció escrita es farà en funció de l'adequació comunicativa segons criteris d'oralitat i l'avaluació de la competència interaccional serà part de les tasques de realització oral (interacció oral autèntica als Interviews) i de les fases de revisió i de planificació del producte oral "Medienprojekt".

L'avaluació continuada es basa en la participació activa en el projecte "Medienarbeit", en un test i en diverses tasques de producció textual. Es pot optar per l'avaluació continuada o bé per l'examen final.

4. Bibliografia docent

Schwitalla, Johannes. 1997. Gesprochenes Deutsch. Eine Einführung. Berlin: Erich Schmidt (= Grundlagen der Germanistik; 33).

Pabst-Weinschenk, Marita. 1995. Reden im Studium. Ein Trainingsprogramm. Frankfurt a.M.: Cornelsen.

5. Observacions

Per matricular i cursar "Llengua alemanya VI" cal haver aprovat "Llengua alemanya V".

Si es matricula "Llengua alemanya V" o "Llengua alemanya VI" en el marc d'un intercanvi Erasmus, cal concertar amb el tutor del programa d'intercanvi la programació específica de les convocatòries d'exàmens.

1. Objectius docents

La tipologia lingüística imposa dificultats asimètriques quan s'aprèn una llengua romànica des d'una de germànica o viceversa. Pel parlant estàndard d'una llengua germànica les dificultats tipològiques més grans rauen generalment en la morfologia i l'estructura més aviat sintètica de la llengua romànica escollida; però l'inventari fonològic no li representa gaire dificultats. El parlant estàndard d'una llengua romànica, però, troba els entrebancs més grans precisament en la varietat que presenta l'inventari fonològic de les llengües germàniques així com, en general, en la seva estructura analítica.

Com a la resta de llengües germàniques, també en alemany el ritme i l'entonació constitueixen aspectes suprasegmentals rellevants en la transmissió de l'estructura informativa. L'objectiu d'aquesta assignatura és cultivar l'observació pràctica d'aquets aspectes suprasegmentals i ajudar a superar els entrebancs que dificulten llur domini.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura té un caire eminentment pràctic. Independentment del caràcter intencional i pragmàtic que sovint té l'entonació, el cert és que l'alemany i les llengües germàniques presenten una alternança sistemàtica entre síl·labes fortes i síl·labes febles, prou diferent del ritme homogeni de les llengües romàniques. Per a copsar-ho, l'assignatura recorre a l'escenari fiable de la mètrica literària, mitjà que explota el potencial expressiu del llenguatge i on els poetes ens donen una pauta prou incontestable de ritme i entonació. Es treballaran fonamentalment textos de Heinrich Heine i Bertolt Brecht, dos poetes d'expressió punyent i alhora planera. Les observacions empíriques del curs es podran contrastar així mateix amb versions musicals de Schumann, Schubert i Kurt Weill.

Tot i que el caràcter de l'assignatura és fonamentalment pràctic, l'exercici de les diverses facetes del ritme permetrà alhora tractar les següents qüestions: (a) relació entre ortografia i prosòdia en alemany; (b) interès contrastiu de la relació existent entre ritme i producció de sons particulars; (c) interrelació entre els elements suprasegmentals i sintaxi. La familiarització amb els principis de la mètrica literària alemanya es limitarà a allò estrictament necessari per a poder tractar del ritme com a principi lingüístic general.

3. Criteris i formes d'avaluació

Atès el caràcter pràctic de l'assignatura, cal seguir regularment les seves sessions. Això permetrà dur a terme una avaluació continuada, en funció de les fites que componen els trets suprasegmentals que s'estudiaran. Complementàriament s'elaborarà una memòria sobre el conjunt de les activitats, orientada a verificar si s'escauen, i en quina mida, els entrebancs contrastius treballats.

4. Bibliografia docent

El dossier electrònic de l'assignatura contindrà la bibliografia teòrica imprescindible i el material d'exercicis escaient.

5. Observacions

L'assignatura està dissenyada en funció de les necessitats dels estudiants de primer cicle de Filologia Alemanya. No obstant, el caràcter transversal dels seus continguts permet que també en puguin treure un rendiment els estudiants d'altres cicles o titulacions. Es requereixen els coneixements d'alemany demanats per a l'assignatura regular "Llengua alemanya I".

Codi 203102

LLENGUA ANGLESA I

1. Objectius docents

Curs de llengua instrumental amb un enfocament acadèmic orientat a ajudar l'estudiant a assolir una competència lingüística i comunicativa adient per a poder participar activament i amb èxit en els cursos oferts pel Departament de Filologia Anglesa. En aquest sentit, l'objectiu principal del curs és familiaritzar l'alumne amb un registre semi-formal de la llengua anglesa en les quatre habilitats (la comprensió oral i escrita, així com la producció oral i escrita.)

2. Continguts i pla de desenvolupament

A classe es treballarà principalment:

COMPREENSIÓ ORAL: comprensió de textos orals durant els quals l'alumne haurà de prendre notes.

COMPREENSIÓ ESCRITA: lectura, comprensió i anàlisi de l'estructura de diferents tipus de textos.

PRODUCCIÓ ESCRITA: producció de textos escrits.

PRODUCCIÓ ORAL: producció de presentacions orals i/o debats on l'alumne ha d'expressar la seva opinió sobre diversos temes.

S'espera de l'alumne que es responsabilitzi de la seva millora del nivell general de llengua. Per a tal fi, el professor proporcionarà unes pautes per a treballar la gramàtica i el vocabulari, les quals l'estudiant haurà d'ampliar per la seva banda.

3. Criteris i formes d'avaluació

Durant el curs, i a criteri del professor, es valoraran l'assistència i la participació a classe. L'avaluació consistirà en un examen final (escrit i oral) on s'avaluaran els continguts treballats a classe i els coneixements d'anglès general que l'estudiant ha assolit individualment a un nivell avançat. Així mateix, l'alumne entregarà tres tasques de producció escrita (*Portfolio*), i un mini-treball de recerca elaborat en grup.

4. Bibliografia docent

Es recomana adquirir un diccionari monolingüe i bilingüe d'una de les següents col·leccions:

Cambridge International Dictionary of English

Collins Cobuild English Learner's Dictionary

Collins Diccionario (esp.-ing. / Engl.-Spa.)

Oxford's Advanced Learner's Dictionary

The Oxford Spanish Dictionary (esp.-ing. / Engl.-Spa.)

Gramàtiques de consulta i obres pràctiques de referència:

Side, R. & Wellman, G. (2002). *Grammar and Vocabulary for CAE and Proficiency* (with key). Essex: Longman.

Swan, M. (1995). *Practical English Usage*. Oxford: OUP (new edition).

Murphy, R. (1995). *English Grammar in Use* (with answers). Cambridge: CUP.

Vince, M. & Sunderland, P. (2003). *Advanced Language Practice* (with key). Oxford: Macmillan Heinemann.

5. Observacions

Es recomana haver assolit un nivell d'anglès com a mínim equivalent al *First Certificate of English*. Al començament del curs es farà una prova escrita que servirà d'orientació pel professor i per a l'alumne respecte del seu nivell d'anglès.

És necessari que l'estudiant treballi amb les eines de consulta recomanades a l'apartat anterior, que a la vegada són obres bàsiques de referència a cursos posteriors de la carrera.

Codi 203103

LLENGUA ANGLESA II

1. Objectius docents

Curs de llengua instrumental (continuació de Llengua I) especialment adaptat a les necessitats de filologia anglesa. L'objectiu general del curs és consolidar i ampliar la competència comunicativa i lingüística de l'alumne a un nivell equiparable al de l'examen de Proficiency.

Més concretament els objectius són:

Millorar la comprensió oral i escrita de textos narratius i/o discursius.

Ampliar el vocabulari de tipus descriptiu i conceptual.

Consolidar l'aplicació d'aspectes avançats de la gramàtica anglesa.

Desenvolupar la capacitat d'exposició i argumentació a partir de diverses fonts d'informació.

2. Continguts i pla de desenvolupament

GRAMÀTICA I VOCABULARI:

Explicar i aplicar estructures complexes i temes avançats.

Treballar el vocabulari de diferents textos.

Treballar el vocabulari, les expressions i els connectors típics d'un registre acadèmic.

PRODUCCIÓ ESCRITA:

Anàlisi de l'estructura d'un text analític aplicable a d'altres textos acadèmics (introducció, desenvolupament i conclusió).

Producció d'un text analític i/o discursiu.

PRODUCCIÓ ORAL:

Discussió de preguntes i/o debats sobre diferents interpretacions/aspectes de diversos textos.

La llengua vehicular de l'assignatura és l'anglès.

COMPREENSIÓ ESCRITA:

Anàlisi de diferents aspectes de diversos textos mitjançant la producció escrita d'un text analític i/o discursiu.

PRODUCCIÓ ESCRITA:

Producció de textos analítics i/o discursius.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen final i tasques de producció escrita de caire analític i/o discursiu. L'examen final inclou una prova de comprensió oral, una secció de gramàtica i vocabulari, i una redacció. A criteri del professor, també es podrà avaluar l'expressió oral de l'alumne a partir de la seva participació a classe, presentacions, entrevistes, etc.

4. Bibliografia docent

Es recomana adquirir un diccionari monolingüe i un altre bilingüe d'una de les següents col·leccions:

Cambridge International Dictionary of English.

Collins Cobuild English Learner's Dictionary.

Collins Diccionario (esp-ing/Engl-Spa).

Oxford's Advanced Learner's Dictionary.

The Oxford Spanish Dictionary (esp-ing/Engl-Spa).

Gramàtiques de consulta i obres pràctiques de referència:

Swan, M. 1995. *Practical English Usage*. Oxford.

Murphy, R. (1995). *English Grammar in use with answers*. Cambridge: CUP.

Side, R. & Wellman, G. (2002). *Grammar and Vocabulary for CAE and Proficiency (with key)*. Oxford: Longman.

Vince, M. & Sunderland, P. (2003). *Advanced Language Practice (with key)*. Oxford: OUP.

5. Observacions

És necessari haver aprovat Llengua Anglesa I per poder matricular-se en aquesta assignatura.

1. Objectius docents

Objectius generals: Adquisició dels fonaments de la comprensió i expressió, tant orals com escrites, en llengua àrab culta (clàssica i moderna), que permeti, a través del seu desenvolupament posterior en les assignatures de contingut lingüístic, assolir a l'alumne un nivell suficient, atesos tant el fet de que l'alumne s'inicia sense coneixements previs, com el nombre d'hores de classe programades per llei.

Objectius específics: Aprenentatge del codi de l'escriptura de l'àrab i la seva fonologia. Comprensió i adquisició dels fonaments de morfosintaxi referents al nom i la frase nominal. Comprensió i adquisició dels fonaments de morfosintaxi referents al verb en la forma bàsica i frases verbals amb ser i no ser i verbs afins. Adquisició d'un vocabulari bàsic (unes 300-400 paraules aprox.)

Habilitats i destreses: Assolir la capacitat de: a) llegir i comprendre textos senzills; b) expressar-se tant oralment com per escrit amb oracions d'estructura bàsica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Alfabet i altres nocions prèvies
2. Morfosintaxi relacionada amb el nom
3. Morfosintaxi relacionada amb el verb

3. Criteris i formes d'avaluació

1. L'alumne haurà de fer l'examen final oficial.
2. Durant el curs, es faran dos exàmens de caràcter voluntari, un sobre estructures sintàctiques i vocabulari a mitjans de novembre, i un sobre conjugació verbal el darrer dia de classe.
3. Setmanalment, l'alumne lliurarà voluntàriament al professor els exercicis que aquest li hagi proposat, que seran objecte d'una qualificació.
4. La nota final es ponderarà de la següent manera:
  - a) l'Alumne podrà ser qualificat per l'examen final solament.
  - b) Quan s'hagin fet els dos parcials i hi hagi hagut un lliurament regular d'exercicis, la valoració del conjunt equivaldrà a un 50 % de la nota final. Aquest percentatge es distribuirà de la següent manera: dos terços, la mitja dels dos parcials de curs; un terç, la qualificació global dels exercicis de curs. Quan manqui un d'aquests tres elements, aquesta contribució del 50% a la nota final s'anirà reduint proporcionalment. L'altre 50 % de la qualificació final correspondrà a l'examen final oficial, que incrementarà la seva proporció en la nota final en la mesura que manquin els dos parcials i els exercicis de classe
  - c) En cap cas la nota dels parcials o dels exercicis de curs perjudicarà la nota que s'obtingui en l'examen final. Aquesta preval sobre la resta, i no serà mai disminuïda per les qualificacions obtingudes durant el curs.

4. Bibliografia

1. Manuals bàsics de gramàtica: Barceló, C.; Labarta, A.: *Gramática árabe básica*. Universitat de Còrdova, Còrdova, 1991. Blachère, R. *Éléments de l'arabe classique*, Maisonneuve et Larose, París, 1976. Calvo, E.; Comes, M.; Forcada, M; Puig, R.: *Introducció a la llengua àrab*, Publicacions UB, Textos docents 196, Barcelona, 2000. Cowan, D.: *Gramática de la lengua árabe moderna*, Madrid, Cátedra, 1998. Haywood, D.A.; Nahmad, H.M.: *Nueva Gramática Árabe*, Coloquio, 1992.

Comentari: L'alumne haurà d'adquirir almenys un d'aquests manuals per seguir les classes. Ell llibre nº 3 anterior és una síntesi gramatical de referència per a les classes. Conté una bibliografia addicional a la present a la qual remeto l'alumne.

2. Gramàtiques de referència: Badawi, E.; Carter, M.G.; Cully, A.: *Modern Written Arabic. A Comprehensive Grammar*, Routledge, Londres-Nova York, 2004. Blachère, R.; Gaudefroy –

Demombynes, M.: *Grammaire de l'arabe classique*, Maisonneuve et Larosse, París, 1975.
Corriente, F.: *Gramática Árabe*, Herder, Barcelona, 1988. Wright, W. A.: *Grammar of the Arabic Language*, Cambridge U.P., 1985. (més nombroses reedicions i reimpressions d'un text clàssic del segle passat)

Comentari: a l'alumne li pot interessar consultar dubtes o ampliar coneixements en aquestes gramàtiques d'ampli abast. S'hauria de comprar la primera i la tercera si vol cursar més matèries de llengua àrab.

3. Mètodes d'àrab: Atoui, H.: *L'arabe, langue vivante*, vol. 1, Edicef-Nea, Paris-Dakar, 1978.
Deheuvelds, L.-W. *Manuel d'arabe moderne*, 2 vols., Langues & Monde, París, 1996. Salih, W. : *Curso práctico de lengua árabe*, vols. 1 y 2, Ibersaf, Madrid, 2003. Schultz, E.; Krahl, G.; Reuschel, W.: *Standard Arabic: Elementary-Intermediate Course*, Cambridge U.P., Cambridge, 2000.

Comentari: llibres útils, generalment acompanyats d'enregistraments amb els quals l'alumne pot aprofundir en el coneixement de la llengua pel seu compte. Textos i enregistraments d'aquests manuals s'empraran a les classes. N'hi ha molts més de bons que es poden proposar. L'alumne és pregat de consultar al professor l'adquisició de qualsevol altre mètode, ja que no tots s'adapten a les necessitats de l'alumne universitari.

4. Vocabularis: Bucher, U.: *Vocabulary of Modern Standard Arabic*, Buchdruckerei Willisauer Bote, Willisau. Labarta, A.: *Vocabulario básico árabe-español*, Universitat de Còrdova, Còrdova, 1984. Kouloughli, D.E.: *Lexique fondamental de l'arabe standard moderne. Basic lexicon of modern standard Arabic*, L'Harmattan, París, 1991.

Comentari: Elements útils per al reforç en l'adquisició de vocabulari que l'alumne pot fer servir. Valen els mateixos advertiments fets més amunt sobre els mètodes.

5. Recursos en el web: els continguts a www.ub.edu/arab (vid. "enllaços d'interès")

5. Observacions

Com totes les assignatures de contingut lingüístic, requereix una activa participació per part de l'alumne. Tant a classe, esforçant-se en comprendre i parlar en àrab, com a casa, realitzant els exercicis proposats. Això vol dir, a més, que aquesta és una assignatura on el treball quotidià i constant és particularment rendible, i del tot necessari si se'n vol treure profit. Difícilment un estudiant que sols estigui disposat a treballar el dia abans de l'examen se'n sortirà.

L'aprenentatge d'una llengua no es pot limitar a certes hores lectives i a la seva prolongació a casa. Qualsevol iniciativa particular de l'alumne que reforci els continguts donats a classe serà beneficiosa per a ell. Se l'invita, doncs, a aprofundir tant com li sigui possible i a compartir la seva experiència amb el grup per si de cas ens podem beneficiar tots.

** Codi 205104**

LLENGUA ÀRAB II

1. Objectius docents

Objectius generals: Aprofundiment dels coneixements adquirits a Llengua Àrab I i ampliació dels mateixos.

Objectius específics: Ampliació dels coneixements morfosintàctics relacionats amb el verb. Aprenentatge de la sintaxi de la frase verbal simple i aprofundiment en els coneixements afins apresos a Llengua Àrab I. Aprenentatge de les bases del numerals. Ampliació de vocabulari (unes 300-400 paraules aprox. més)

Habilitats i destreses: Reforç de les habilitats i destreses adquirides a Llengua Àrab. I.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Morfosintaxi verbal I
2. Sintaxi de la frase verbal simple.
3. Introducció als numerals
4. Morfosintaxi verbal II

3. Criteris i formes d'avaluació

1. L'alumne haurà de fer l'examen final oficial.
2. Durant el curs, es faran dos exàmens de caràcter voluntari, un sobre conjugació de les formes derivades durant el mes de març, i un sobre conjugació estructures sintàctiques i vocabulari el darrer dia de classe.
3. Setmanalment, l'alumne lliurarà voluntàriament al professor els exercicis que aquest li hagi proposat, que seran objecte d'una qualificació.
4. La nota final es ponderarà de la següent manera:
  - a) l'Alumne podrà ser qualificat per l'examen final solament.
  - b) Quan s'hagin fet els dos parcials i hi hagi hagut un lliurament regular d'exercicis, la valoració del conjunt equivaldrà a un 50 % de la nota final. Aquest percentatge es distribuirà de la següent manera: dos terços, la mitja dels dos parcials de curs; un terç, la qualificació global dels exercicis de curs. Quan manqui un d'aquests tres elements, aquesta contribució del 50% a la nota final s'anirà reduint proporcionalment. L'altre 50 % de la qualificació final correspondrà a l'examen final oficial, que incrementarà la seva proporció en la nota final en la mesura que manquin els dos parcials i els exercicis de classe.
  - c) En cap cas la nota dels parcials o dels exercicis de curs perjudicarà la nota que s'obtingui en l'examen final. Aquesta preval sobre la resta, i no serà mai disminuïda per les qualificacions obtingudes durant el curs.

4. Bibliografia docent

La mateixa que consta a Llengua Àrab I

5. Observacions

Les mateixes que consten a Llengua Àrab I

Codi 205107

LLENGUA ÀRAB III

1. Objectius docents

Objectiu principal: ampliar el coneixement de les estructures gramaticals i lèxiques de la llengua àrab així com desenvolupar i consolidar les capacitats lingüístiques que s'han adquirit anteriorment a Llengua Àrab I i II.

Objectius específics: estudi morfològic dels numerals, els graus de l'adjectiu i les arrels anòmales (sordes i hamzades); sintaxi de les oracions compostes i ampliació de vocabulari.

Habilitats: L'estudiant haurà d'adquirir les competències bàsiques de la llengua per tal de llegir, traduir i redactar textos senzills, així com expressar-se oralment.

2. Continguts i pla de desenvolupament

MORFOLOGIA

Numerals

Arrels anòmales

L'elatiu

SINTAXI

graus de l'adjectiu

oració composta

3. Criteris i formes d'avaluació

La realització d'exercicis pràctics permetrà l'avaluació continuada. El control de la progressió de l'alumne es durà a terme mitjançant el lliurament de part dels exercicis. A més a més, es duran a terme dos exàmens parcials (el primer a mitjans de curs i el segon a final de curs).

Hi ha la possibilitat de fer únicament l'examen final oficial mitjançant el qual s'haurà de demostrar la competència lingüística i els coneixements gramaticals de l'alumne.

4. Bibliografia docent

A la bibliografia recomanada a Llengua Àrab I i II cal afegir la següent:

NEYRENEUF, M. i AL-HAKKAK, G.: *Grammaire active de l'arabe*, Librairie Générale Française, Paris, 1996.

PARADELA, N.: *Manual de sintaxis árabe*, Universidad Autónoma de Madrid, Madrid, 1998.

SCHEINDLIN, R.: *201 Arabic Verbs*, Barrons Educational Series, Inc., Woodbury, Nova York, 1978.

5. Observacions

Aquesta assignatura forma part del procés gradual i acumulatiu corresponent a l'aprenentatge de la llengua àrab. Per això és necessari haver aprovat Llengua Àrab I i II així com Textos Àrabs I.

D'altra banda, és primordial que l'alumne es faci responsable de la seva formació amb una assistència assídua a classe així com amb la realització dels exercicis proposats.

Codi 205106

LLENGUA ÀRAB IV

1. Objectius docents

Objectius generals: Aprofundiment i consolidació dels coneixements adquirits a Llengua Àrab I, II i III, i ampliació dels mateixos.

Objectius específics: Revisió i ampliació dels coneixements morfosintàctics relacionats amb els verbs en forma bàsica i derivades. Aprenentatge de la morfologia dels verbs d'arrel anòmala, dels que presenten doble anomalia i dels que tenen significats especials. Aprenentatge de la sintaxi de les oracions subordinades i ampliació de l'aprenentatge de la sintaxi de les frases compostes. Ampliació del vocabulari (al voltant d'unes 300 paraules més).

Habilitats i destreses: Reforç de les habilitats i destreses adquirides a Llengua Àrab I, II i III. S'incidirà en la capacitat de mantenir petites converses en àrab demanant i donat informació de tot tipus sobre aspectes de la vida diària, així com de redacció textos breus en àrab on es pugui fer servir de manera pràctica tots els coneixements teòrics apresos prèviament.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Verbs d'arrels anòmales: assimilades, còncaves i defectives. Arrels amb més d'una anomalia.
2. Verbs amb significats especials: d'existència, incoatiu, d'imminència i unipersonals.
3. Sintaxi de les oracions subordinades: substantives, circumstancials, hipotètiques i condicionals.

3. Criteris i formes d'avaluació

Donat el caràcter de l'assignatura l'avaluació serà continuada al llarg del curs

- L'alumne haurà de fer l'examen final oficial que inclourà exercicis similars als fets a classe amb qüestions teòriques, com l'anàlisi morfosintàctic de paraules, oracions, o textos breus, però també pràctiques, com exercicis de preguntes i respostes en àrab, d'omplir buits, fragments de textos per traduir, etc.

- Durant el curs es faran dos exàmens parcials, el primer durant el més de març, i el segon a final de curs, amb les mateixes característiques que l'examen final.

- Hi haurà també una avaluació continuada basada en els exercicis proposats cada dia pel professor.

- La nota final s'obindrà com resultat de tots aquests elements:

L'alumne podrà ser qualificat solament per l'examen final.

Els dos parcials, l'assistència a classe i els exercicis setmanals seran tinguts en consideració i donaran la possibilitat a l'alumne de millorar la nota obtinguda a l'examen final.

4. Bibliografia docent

A les fonts que consten a Llengua Àrab I, II, i III cal afegir, a més del que pugui incorporar posteriorment el professor de tot el que surti publicat al llarg del curs:

REIG, Daniel: La conjugaison arabe, Maisonneuve et Larose, París, 1983.

SALEH, Waleed: Lengua árabe. Gramáticay ejercicios. Nivel intermedio, CantArabia, Madrid, 1991.

VEERSTEEGH, Kees: The Arabic Language, Edinburgh University Press, Edimburg, 1997.

5. Observacions

És necessari haver aprovat Llengua Àrab I, II i III, així com Textos Àrabs I i II. És extremadament important la assistència i participació activa de l'alumne a classe així com realitzar tots els exercicis proposats donat que la repetició en diferents contextos de les estructures estudiades és la base de l'aprenentatge del seu ús correcte en la llengua parlada i escrita, així com del vocabulari necessari per comunicar-se amb precisió.

Codi 206207

LLENGUA ARAMEA I

1. Objectius docents

Aconseguir que els alumnes puguin llegir i entendre els textos bàsics de l'arameu bíblic .

2. Continguts i pla de desenvolupament

Emmarcament de l'arameu dintre de les llengües semítiques. Classificació del grup lingüístic arameu. Les escriptures aramees: les seves variants més significatives. Fonologia: sistema consonàntic, sistema vocàlic. Influx de la masora babilònica i tiberiense. Morfologia: Pronoms personals i sufixos pronominals; demostratius, interrogatius i indefinits. Estructura nominal: gènere, nombre, estat i determinació; els adjectius, els numerals. Estructura verbal: els temps, les formes verbals, sufixos verbals. Partícules: preposicions, adverbis i conjuncions. Sintaxi del pronom, del nom, del verb (aspecte i temps) i de les partícules. Estructura sintàctica de la oració simple. Oracions compostes coordinada si subordinades. Oracions condicionals, de relatiu i finals. La sintaxi i l'estilística. Traducció de textos de l'arameu bíblic.

3. Criteris i formes d'avaluació

A part de l'estudi gramatical i de les traduccions de textos bíblics fets en les classes, tindrà lloc una avaluació mensual del treball realitzat.

4. Bibliografia docent

General: Fitzmyer, J.A.-Kaufman,A.: An Aramaic Bibliography. Part I: Official and Biblical Aramaic. Baltimore 1991.

Gramàtiques: Bauer, H-Leander, P.: Grammatik des Biblisch-Aramäischen. Halle 1927 (reimpr. 1962). Beyer,K.: Aramäische Texte vom Toten Meer. Gotinga 1984. Folmer, M.L.: The Aramaic Language in the Achaemeniden Period. Lovaina 1995. Greenspahn, F.: An Introduction to Aramaic. Atlanta 1999. Ribera, J.: Manual de gramática aramea. Arameo clásico (oficial). Barcelona 1994. Rosenthal, F.: A Grammar of Biblical Aramaic. Wiesbaden, 5a ed. 1983. Segert, S.: Altaramäische Grammatik, mit Bibliographie, Chrestomatie und Glossar. Leipzig 1975.

Diccionaris: Baumgartner,W.: Hebräisches und Aramäisches Lexikon zum Alten testament. Leiden 1985. Hoftijzer,J.-Jongeling, K.: Dictionary of the North-West Semitic Inscriptions. Leiden 1995. Vogt,E. Lexicon linguae aramaicae Veteris Testamenti documentis antiquis illustratum. Roma 1971.

5. Observacions

L'alumne ha de conèixer la llengua hebrea com a condició indispensable per estudiar l'arameu.

Codi 206208

LLENGUA ARAMEA II

1. Objectius docents

Aconseguir que els alumnes puguin llegir i entendre els textos bàsics de l'arameu clàssic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Revisió de la gramàtica de l'Arameu clàssic-oficial. Traducció dels textos de l'Arameu clàssic especialment d'origen egipci

3. Criteris i formes d'avaluació

A part de l'estudi gramatical i de les traduccions clàssics fets en les classes, tindrà lloc una avaluació mensual del treball realitzat.

4. Bibliografia docent

General: Fitzmyer, J.A.-Kaufman,A.: An Aramaic Bibliography. Part I: Official and Biblical Aramaic. Baltimore 1991.

Gramàtiques: Bauer, H-Leander, P.: Grammatik des Biblisch-Aramäischen. Halle 1927 (reimpr. 1962). Beyer,K.: Aramäische Texte vom Toten Meer. Gotinga 1984. Folmer, M.L.: The Aramaic Language in the Achaemeniden Period. Lovaina 1995. Greenspahn, F.: An Introduction to Aramaic. Atlanta 1999. Ribera, J.: Manual de gramática aramea. Arameo clásico (oficial). Barcelona 1994. Rosenthal, F.: A Grammar of Biblical Aramaic. Wiesbaden, 5a ed. 1983. Segert, S.: Altaramäische Grammatik, mit Bibliographie, Chrestomatie und Glossar. Leipzig 1975.

Diccionaris: Baumgartner,W.: Hebräisches und Aramäisches Lexikon zum Alten testament. Leiden 1985. Hoftijzer,J.-Jongeling, K.: Dictionary of the North-West Semitic Inscriptions. Leiden 1995. Vogt,E. Lexicon linguae aramaicae Veteris Testamenti documentis antiquis illustratum. Roma 1971.

5. Observacions

S'ha d'haver aprovat Llengua Aramea I

Codi 206406

LLENGUA ARAMEA III

1. Objectius docents

Aconseguir que els alumnes puguin llegir i entendre els textos bàsics de l'arameu postclàssic de Palestina, el nabateu, el palmirenc i els targums oficials.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Estudi de les característiques morfosintàctiques de l'arameu palestinenc dels s. II aC al II dC. El nabateu; escriptura, característiques lingüístiques respecte a l'arameu clàssic. El targums oficials; llengua de traducció i interpretació. L'origen de l'arameu targúmic i les influències posteriors. Característiques morfològiques. El palmirenc: escriptura, i elements orientals i clàssics d'aquesta llengua.

Traducció de textos de l'arameu palestinenc antic, del nabateu, dels targums oficials i del palmirenc.

3. Criteris i formes d'avaluació

A part de les traduccions dels textos arameus esmentats fetes usualment a classe, tindrà lloc una avaluació mensual del treball realitzat.

4. Bibliografia docent

Gramàtiques:

Beyer, K.: Die Aramäische Texte vom Toten Meer, Gotinga 1984.

Cantineau, J.: Le Nabateen I; notions générales-écriture, grammaire, París 1932.

Idem: Grammaire de Palmyrénien épigraphique, Cairo 1935.

Dalman, G.: Grammatik des jüdisch-palästinischen Aramäisch, Darmstadt 1927 (reimpr. 1960).

Dodi, A.: The Grammar of Targum Onkelos accordibng to Geniza Fragments, Bar-Ilan 1981 (tesis doctoral en hebreu).

Kutscher, E.Y.: The Language of the Hebrew and Aramaic Letters of Bar Cochba and his Contemporaries Lexonenu 25 (1961) pp. 117-133, 26 (1962) pp. 7-23.

Stevenson, W.B.: Grammar of Palestinian Jewish Aramaic, Oxford 1962.

Tal, A.: The Language of the Targum of the Former Prophets, Tel-Aviv 1975.

Diccionaris:

Jastrow, M.A.: A Dictionary of the Targumim, the Talmud Babli and Yerushalmi, and the Midrashic Literature, Londres 1886-1903 (reimpr. 1950).

Levy, J.: Chaldaisches Wörterbuch. Colonia 1959

5. Observacions

Cal haver cursat Arameu I i II.

Codi 213414

LLENGUA BASCA

1. Objectius docents

Aprofundir i consolidar els coneixements adquirits a l'assignatura "Basc com a 2^a Llengua i la seva literatura". Comprensió i traducció de textos escrits i orals d'un nivell superior.

2. Continguts i pla de desenvolupament

2.1. Aprofundiment dels coneixements de morfosintaxi.

2.2. Composició de paraules i morfologia derivativa: sufixos de derivació més productius.

2.2. L'oració simple i l'oració composta: oracions subordinades més elementals.

2.3. Continuació en l'estudi del sistema verbal.

2.4. Introducció al comentari lingüístic de textos bascos.

Tot això es durà a terme en combinació amb lectures de textos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball a classe amb avaluació contínua i examen final que inclourà una prova de comprensió de textos escrits.

4. Bibliografia docent

Conan D., A. Sherlock Holmes-en istorioak (1) - (2). Irakurmendi bilduma. Elkar.

Euskaltzaindia. El libro blanco del euskara, Euskaltzaindia, Bilbo. 1977.

Intxausti, J. Euskara. La lengua de los vascos, Eusko Jaurlaritz. 1992.

Mitxelena, L. Sobre historia de la lengua vasca, SHLV (2 vv.), anejos de ASJU, nº 10. Donostia. 1988.

Mitxelena, L. La Lengua vasca, Leopoldo Zugaza, Durango. 1977.

Mitxelena, L. Lengua e historia. Madrid, Paraninfo. 1985.

Mujika, J. A. Bakarka 3. Elkar, 1997.

Simenon, G. Enigmak. Irakurmendi bilduma. Elkar.

VOX. Oinarrizko Hiztegia. Euskara-Gaztelania/Castellano-Euskara. Vox, 1999.

Zubiri, I. Gramática didáctica del euskara. Didactiker, 1994.

5. Observacions

Es recomana haver cursat "Basc com a 2ª Llengua i la seva literatura".

Codi 207100

LLENGUA CATALANA ESTÀNDARD

1. Objectius docents

1. Introducció teòrica a la noció d'*estàndard*.
2. Coneixement teòric de les qüestions de sintaxi més problemàtiques amb vista a la fixació de l'estàndard.
3. Aplicació pràctica dels aspectes anteriors.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'estàndard i la normativa
  - 1.1 L'estàndard i els components de la gramàtica
  - 1.2 L'estàndard escrit i l'estàndard oral
2. Qüestions de sintaxi normativa.
  - 2.1 L'ordre d'elements dins l'oració
  - 2.2 Els subjectes oracionals
  - 2.3 Les passives
  - 2.4 Concordança
  - 2.5 El complement directe
  - 2.6 Els complements de règim preposicional
  - 2.7 Les preposicions *per* i *per a*
  - 2.8 Expressions temporals
  - 2.9 Pronominalització
  - 2.10 Els verbs *ser*, *estar* i *haver-hi*
  - 2.11 El relatiu i construccions que s'hi poden relacionar
  - 2.12 El gerundi

3. Criteris i forma d'avaluació

1. Examen que combina els aspectes teòrics i els pràctics.
2. Redacció d'un text argumentatiu on s'avalua el domini de la llengua estàndard.

4. Bibliografia docent

- BADIA MARGARIT, A. M. (1962), *Gramàtica catalana*. Madrid: Gredos.
- _ (1994), *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- BIBILONI, G. (1997), *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: Eliseu Climent.
- BOIX, E., VILA, X. (1998), *Sociolingüística de la llengua catalana*. Barcelona: Ariel.
- FABRA, P. (1918/1933), *Gramàtica catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. (7a ed., 1933; ed. facsímil, 1995, 2000.)
- GINEBRA, J., MONTSERRAT, A. (1999). *Diccionari d'ús dels verbs catalans*. Barcelona: Ed. 62.
- _ (1956), *Gramàtica catalana*. Barcelona: Teide.
- _ (1980), *La llengua catalana i la seva normalització*. Barcelona: Edicions 62.
- IEC (1990), *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, I. Fonètica*. Barcelona: IEC.
- _ (1992), *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, II. Morfologia*. Barcelona: IEC.
- MARÍ, I. (1992), *Un horitzó per a la llengua*. Barcelona: Empúries.
- MESTRES, J. M., COSTA, J., OLIVA, M., HTÉ, R. (1995/2000), *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Vic: Eumo / Barcelona: Universitat de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Rosa Sensat.
- MOREY, J., MELIÀ, J., CORBERA, J., (1994/1995), *Alfa. Mètode d'autocorrecció gramatical assistida*. Palma: Universitat de les Illes Balears. (2a ed., corregida i augmentada, 1995.)
- PUJOL, JOSEP M., I JOAN SOLÀ (1995/2000), *Ortotipografia*. Barcelona: Columna.
- RUAIX, J. (1989), *Punts conflictius de català*. Barcelona: Barcanova.
- _ (1994-1995), *Observacions crítiques i pràctiques sobre el català d'avui*. 2 vols. Moià: Ruaix.

- _ (1997-1998-1998), *Català complet. Curs superior de llengua*. 3 vols. Moià: Ruaix.
- SOLÀ, J. (1987), *Qüestions controvertides de sintaxi catalana*. Barcelona: Edicions 62.
- _ (1994/1997), *Sintaxi normativa: estat de la qüestió*. Barcelona: Empúries. (2a ed, augmentada, 1994; 3a ed., 1997.)
- _ (1999), *Parlem-ne*. Barcelona: Proa.
- SOLÀ J., LLORET, M. R., MASCARÓ, J., PÉREZ SALDANYA, M. (dir.) (2002). *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona : Empúries.

1. Objectius docents

Consolidar la competència dels estudiants en l'elaboració de textos escrits d'un grau de formalitat mitjà o alt.

Consolidar el domini, per part dels estudiants, del català normatiu.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Text

1.1 Textos expositius i textos argumentatius

1.2 Propietats del text: adequació, coherència i cohesió

1.2.1 Adequació

1.2.2 Coherència

1.2.3 Cohesió

2. Normativa

2.1 Preposicions

2.2 Pronoms febles

2.3 Pronoms relatius

2.4 Els verbs *ser*, *estar* i *haver-hi*

2.5 El gerundi

2.6 Lèxic

2.7 Altres continguts de normativa ajustats a les necessitats del grup

3. Criteris i forma d'avaluació

Avaluació inicial

A començament de curs es fa elaborar un text a l'alumnat que serveix de diagnòstic tant del nivell de competència de l'estudiant en l'elaboració de textos escrits formals com del seu domini del català normatiu.

Avaluació formativa

Al llarg del curs es fan nombroses activitats d'aprenentatge dels continguts de l'assignatura. Aquestes activitats són un instrument de formació que ajuda l'alumnat a progressar en el domini de l'elaboració de textos escrits formals. El professorat facilita a l'alumnat els instruments necessaris per desenvolupar la seva autonomia i capacitat de decisió en l'elaboració d'aquesta mena de textos. Es pretén que l'alumnat interioritzi i automatitzi unes pautes d'acció que l'ajudin a incrementar les seves possibilitats d'èxit en aquest camp.

Avaluació final

A final de curs es fa un examen únic i comú per a tots els estudiants que cursen l'assignatura en el mateix horari. L'examen consisteix en l'elaboració d'un text expositiu i un text argumentatiu formals. La nota obtinguda en l'examen val el 100% de la qualificació.

4. Bibliografia docent

AMADEO, I., SOLÉ, J. (2000), *Curs pràctic de redacció*. Barcelona: Columna.

CASSANY, D. (2000), *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries.

CASTELLANOS, J.A. (1999), *Quadern. Normativa bàsica de la llengua catalana (amb exercicis autocorrectius)*. Bellaterra: ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona.

SECCIÓ FILOLÒGICA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (en procés), *Gramàtica de la llengua catalana*. En línia: <http://www.iecat.net/institucio/seccions/Filologica/gramatica/>

ENCICLOPÈDIA CATALANA (2002), *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (1997), *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona, Palma, València: Edicions 62, Enciclopèdia Catalana, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Moll, 3 i 4.

1. Objectius docents

Objectius de coneixement

- Aprendre els aspectes sistemàtics del català.
- Conèixer les propietats fonètiques, morfològiques, lèxiques i sintàctiques més rellevants de la llengua catalana en relació amb altres llengües.
- Tenir una idea general d'algunes manifestacions de la variació lingüística del català.

Objectius d'habilitats

- Saber interpretar i utilitzar els recursos instrumentals bàsics de l'anàlisi lingüística: figures articulatòries, transcripció fonètica, representació de l'estructura morfològica dels mots, representació de l'estructura bàsica dels sintagmes.
- Ser capaç d'utilitzar els recursos bibliogràfics (extreure'n informació rellevant i interpretar-la adequadament).
- Saber utilitzar les TIC (*Tecnologies de la Informació i la Comunicació*) en l'anàlisi lingüística.

Objectius d'actituds

- Observar, valorar i contrastar la realitat lingüística de l'entorn propi.
- Aprendre autònomament i valorar l'enriquiment que suposa l'intercanvi i l'aprenentatge grupal.
- Organitzar i planificar l'aprenentatge mitjançant objectius i estratègies.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonètica
2. Fonologia
3. Segmentació fonològica de mots
4. Morfologia flexiva
5. Morfologia lèxica
6. L'estructura de l'oració

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació en les classes teoricopràctiques: 5%

Treball de pràctiques: 25%

Examen (teòric i pràctic): 70%.

L'examen està construït, bàsicament, a partir dels components de la gramàtica: fonètica/fonologia, morfologia i sintaxi. Cadascun d'aquests tres blocs conté preguntes de caire teoricopràctic, on l'estudiant haurà d'evidenciar que ha adquirit determinats conceptes bàsics i, al mateix temps, haurà de demostrar que sap aplicar-los a la pròpia realitat lingüística.

Per tal de complementar l'avaluació dels coneixements teoricopràctics, en l'examen també es preveu avaluar les habilitats que necessàriament han d'haver adquirit els estudiants: interpretació de figures articulatòries, transcripcions fonètiques i fonològiques, segmentació i anàlisi morfològica i representacions i anàlisis arbòries de sintagmes i oracions.

Evidentment, la correcció lingüística és un recurs necessari per atorgar la suficiència en la matèria.

4. Bibliografia docent

JULIÀ, J. (2001), «Els sons», dins *Enciclopèdia de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions 62, 140-153.

MASCARÓ, J. (2002), «Morfologia: aspectes generals», dins SOLÀ, J. ET AL. Dir. *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Edicions 62, 140-153.

VIAPLANA, J. (1980), «Algunes consideracions sobre les formes pronominals clíiques del barceloní», *Anuario de Filología*, vol. 6, 459-483.

- VIAPLANA, J. (2000), *Lingüística descriptiva. Una introducció aplicada al català*. Barcelona: Edicions 62.
- BONET, E., LLORET, M:R., MASCARÓ, J. (1997), *Manual de transcripció fonètica*. Bellaterra: servei de Publicacions de la UAB.
- CARRERA, J. (2001), *Fonètica pràctica del català oriental central i nord-occidental*. Barcelona: Salvatella.

Codi 208212

LLENGUA ESPANYOLA I LA SEVA HISTÒRIA I

1. Objectius docents

Análisis de la formación y desarrollo del sistema lingüístico del castellano medieval.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Del latín al romance. La evolución del sistema lingüístico latinovulgar: Hipótesis explicativas
2. El romance hispánico preliterario: coincidencias y divergencias en los dialectos primitivos
3. Normalización del castellano como lengua escrita: de las primeras manifestaciones literarias a la fijación resultante de la obra del escritorio alfonsí
4. Evolución del sistema lingüístico del castellano medieval

3. Criteris i formes d'avaluació

Se realizará una prueba al final del cuatrimestre, en la que se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos por el alumno.

4. Bibliografia docent

- ALVAR, M. y B. POTTIER (1987), Morfología histórica del español, Madrid, Gredos.
CANO AGUILAR, R. (1988), El español a través de los tiempos, Madrid, Arco/Libros.
FRADEJAS RUEDA, J.M. (1997), Fonología histórica del español, Madrid, Visor.
LAPESA, R. (1942), Historia de la lengua española, Madrid, Gredos.
LLEAL, C. (1990), La formación de las lenguas romances peninsulares, Barcelona, Barcanova.
LLOYD, P.M. (1987), Del latín al español, Madrid, Gredos, 1993.
MENÉNDEZ PIDAL, R. (1904), Manual de gramática histórica del español, Madrid, Espasa-Calpe, 1980.
MENÉNDEZ PIDAL, R. (1926), Orígenes del español, Madrid, Espasa-Calpe, 1980.
PENNY, R. (1992), Gramática histórica del español, Barcelona, Ariel, 1993.

5. Observaciones

Para los alumnos de Filología Española, es necesario haber aprobado previamente la Gramàtica Normativa de la Llengua Espanyola y la Introducció a la Història de la Llengua Espanyola.

Codi 208213

LLENGUA ESPANYOLA I LA SEVA HISTÒRIA II

1. Objectius docents

Análisis de la evolución del sistema lingüístico del español moderno y contemporáneo.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Configuración del español clásico. Antecedentes: la lengua del siglo XV
2. La revolución fonológica de los siglos XVI y XVII y el español atlántico
3. Cambios en el nivel morfosintáctico y textual en los Siglos de Oro
4. La lengua española y las obras de referencia del Siglo de Oro
5. El español contemporáneo

3. Criteris i formes d'avaluació

Se realizará una prueba al final del cuatrimestre, en la que se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos por el alumno.

4. Bibliografia docent

ALONSO, A. (1955), De la pronunciación medieval a la moderna en español, Madrid, Gredos, 1967.

ALVAR, M i POTTIER, B., Morfología histórica del español, Madrid, Gredos, 1983.

FRIES, D., Limpia, fija y da esplendor : La Real Academia Española ante el uso de la lengua (1713-1973), Madrid, SGEL, 1989.

LAPESA, R. (1942), Historia de la lengua española, Madrid, Gredos, 1980.

LAZARO CARRETER, F. (1949), Las ideas lingüísticas en España durante el siglo XVIII, Barcelona, Crítica, 1985.

LLOYD, P.M. (1987), Del latín al español. I. Fonología y morfología históricas de la lengua española, Madrid, Gredos, 1993.

MORENO DE ALBA, J.G., El español de América, México, FCE, 1988.

URRUTIA, H. i ALVAREZ, M., Esquema de morfosintaxis histórica del español, Bilbao, Univ. Deusto, 1983.

5. Observacions

Para los alumnos de Filología Española, es necesario haber aprobado previamente la Gramàtica Normativa de la Llengua Espanyola y la Introducció a la Història de la Llengua Espanyola.

1. Objectius docents

1) Coneixements:

Coneixement de les característiques generals més importants de la llengua francesa, en particular la pronunciació (i l'ortografia corresponent) i la morfologia següent: nom, determinants, adjectiu qualificatiu, pronoms, els temps més freqüents del verb.

2) Habilitats i destreses:

a) Fase passiva: Coneixement passiu dels continguts esmentats i exercicis de reconeixement de les seves dificultats més característiques per als estudiants de parla catalana/castellana.

B) Fase activa : exercicis sobre dificultats específiques de pronunciació, exercicis de lectura a classe i 3 redaccions amb un vocabulari reduït per als principiants (el del francès fonamental) i més estès per als altres.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Iniciació a la pronunciació i a l'ortografia.

2. Grammaire: morphologie (segons l'ordre d'exposició i les referències del manual de Béatrix Job).

3. Criteris i formes d'avaluació

1) Continuada:

Participació a classe

Redaccions (3) sobre els llibres de lectura

Proves parcials escrites a classe: a) sobre els continguts de l'assignatura ja treballats; b) expressió escrita (dictat i redacció) per als estudiants de Filologia francesa i pels estudiants de Filologia romànica que vulguin cursar Llengua francesa III i Llengua Francesa IV.

2) Final:

Portar a l'hora de l'examen final les mateixes redaccions (3) que han lliurat en el seu moment els estudiants que fan l'avaluació continuada

Prova escrita a classe: a) sobre tots els continguts de l'assignatura; b) expressió escrita (dictat i redacció) per als estudiants de Filologia francesa i per als estudiants de Filologia romànica que vulguin cursar Llengua francesa III i Llengua francesa IV.

4. Bibliografia docent

1) Llibres d'estudi i consulta:

Béatrix JOB (2002) *La grammaire. Français : théorie et pratique*, Madrid, Santillana Educación (Manual obligatori. Inclou un CD-ROM amb un diccionari francès-espanyol / espanyol-francès)

2) Per saber-ne més (sobretot per als estudiants de Filologia francesa i per als que han de fer Llengua francesa III i Llengua francesa IV) :

Y., DELATOUR, et alii. (1991) *Grammaire du français. Cours de civilisation française de la Sorbonne*, Paris, Hachette F.L.E. (Gramàtica de tipus normatiu i de consulta pràctica, vàlida també per als programes de Llengua francesa II, Llengua francesa III i Llengua francesa IV).

Chr. DESOCTES-GENON, M.-H. MORSEL et C. RICHOU (1997) *L'Exercisier. L'expression française pour le niveau intermédiaire*, Grenoble, PUG, Flem (Exercicis per treballar personalment. Hi ha un llibre de correcció dels exercicis. Vàlid també per a Llengua francesa II i, especialment, per a Llengua francesa III i Llengua francesa IV.)

Un diccionari bilingüe. Per exemple : R., GARCÍA-PELAYO Y GROSS i J., TESTAS (1999) *Gran diccionario español-francés, francés-español*, Barcelona, Larousse Editorial, S.A. (El manual de B. Job conté un diccionari bilingüe en forma de CD-ROM. En caldria però un més complet com aquest de R., García-Pelayo Y Gross Y J., Testas per als estudiants que vulguin aprofundir l'estudi del francès i especialment per als estudiants de Filologia francesa).

3) Llibres de lectura:

Alphonse DAUDET (1993) *Lettres de mon moulin*. Collection Lecture Facile, Paris, Hachette (Per als estudiants principiants o falsos principiants. Se'n faran tres redaccions)

Marguerite YOURCENAR (1963) *Nouvelles orientales*. Paris, Gallimard (Per als estudiants de Filologia francesa, per als que han de fer Llengua francesa III i Llengua francesa IV i per als estudiants que ja tenen d'entrada un bon nivell de francès. Se'n faran tres redaccions)

Tahar BEN JELLOUN (2002) *L'Islam expliqué aux enfants*, Paris, Seuil (Per a tothom. Prioritàriament, llibre de lectura a classe).

4) Altres:

Un dossier fotocopiat de pronunciació i ortografia del francès (servei de fotocòpies de la Facultat)

Codi 209103

LLENGUA FRANCESA II

1. Objectius docents

1. Coneixements:

Coneixement de les característiques generals més importants de la llengua francesa, en particular pronunciació, lectura, morfologia i tipologia fràstica: preposicions, adverbis, conjuncions, verb i tipus d'enunciats.

2. Habilitats i destreses :

a) Fase passiva: coneixement passiu dels continguts esmentats i exercicis de reconeixement de les seves dificultats més característiques per als estudiants de parla catalana/castellana.

b) Fase activa : exercicis sobre dificultats específiques de pronunciació, exercicis de lectura a classe i 3 redaccions amb un vocabulari reduït per als principiants (el del francès fonamental) i més estès per als altres.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Iniciació a la pronunciació i a la lectura.

2. Gramàtica: morfologia (segons l'ordre d'exposició i les referències del manual de Béatrix Job).

3. Criteris i formes d'avaluació

1) Continuada:

Participació a classe.

Redaccions (3) sobre els llibres de lectura.

Proves parcials escrites a classe: a) sobre els continguts de l'assignatura ja treballats; b) expressió escrita (dictat i/o redacció) per als estudiants de Filologia francesa i per als estudiants de Filologia romànica que vulguin cursar Llengua francesa III i Llengua francesa IV.

2) Final:

Examen final.

4. Bibliografia docent

1) Llibres d'estudi i consulta:

Béatrix JOB (2002) *La grammaire. Français : théorie et pratique*, Madrid, Santillana Educación (Manual obligatori. Inclou un CD-ROM amb un diccionari francès-espanyol / espanyol-francès).

2) Per saber-ne més (sobretot per als estudiants de Filologia francesa i per als que han de fer Llengua francesa III i Llengua francesa IV) :

Y. DELATOUR, et alii. (1991) *Grammaire du français. Cours de civilisation française de la Sorbonne*, Paris, Hachette F.L.E. (Gramàtica de tipus normatiu i de consulta pràctica, vàlida també per als programes de Llengua francesa III i Llengua francesa IV).

Y. DELATOUR, et alii. (1987) *Grammaire. Cours de civilisation française de la Sorbonne. 350 exercices. Niveau moyen*, Paris, Hachette F.L.E. (Exercicis corresponents a la gramàtica anterior de la Sorbona, amb exercicis corresponents a un nivell mitjà).

Un diccionari bilingüe. Per exemple : R., GARCÍA-PELAYO Y GROSS y J., TESTAS (1999) *Gran diccionario español-francés, francés-español*, Barcelona, Larousse Editorial, S.A. (El manual de B. Job conté un diccionari bilingüe en forma de CD-ROM. En caldria però un més complet com aquest de R., García-Pelayo Y Gross Y J., Testas per als estudiants que vulguin aprofundir l'estudi del francès i especialment per als estudiants de Filologia francesa).

3) Llibres de lectura:

Aniran variant cada curs.

4) Altres:

Dossiers fotocopiats de pronunciació, puntuació i verbs (servei de fotocòpies de la Facultat).

1. Objectius docents

1) Coneixements:

Gramàtica normativa i descriptiva (ús del francès actual) de la llengua francesa:

a) ampliació dels coneixements sobre pronunciació, ortoèpia i ortografia (relació so-grafia) i ampliació del coneixement del lèxic

b) ampliació del coneixement de la morfologia verbal: formes verbals, modes, veus, aspecte, temps i la seva concordança

c) sintaxi de l'oració composta:

-la delimitació i la identificació dels verbs en les cadenes verbals: auxiliars aspectuals i passiu, modals i verbs rectors

-la delimitació i la identificació de les proposicions, el reconeixement dels grans constituents de l'oració

-l'ús de les proposicions subordinades relatives, completives i adverbials

2) Habilitats i destreses :

a- pronunciar correctament les vocals i les consonants del francès. Haver adquirit el reconeixement i la producció de l'estructura sil·làbica, els grups rítmics i l'entonació en la parla.

b- conjugar i utilitzar correctament totes les formes verbals

c- delimitar i identificar les oracions, les proposicions i els grans constituents de l'estructura oracional

d- produir oracions amb totes les estructures de subordinació.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Ampliació dels coneixements de pronunciació, ortoèpia, ritme, entonació i sil·labació, ortografia i lèxic.

2. Ampliació dels coneixements de morfologia verbal: les formes, els temps, els modes, l'aspecte i la concordança verbal.

3. Sintaxi de l'oració composta.

3. Criteris i formes d'avaluació

Hi haurà dues modalitats d'avaluació, continuada i final. Tot i que aconsellem a l'estudiant l'avaluació continuada.

1) Continuada: participació i assistència a classe, lectures de textos breus i dictats, redaccions sobre un tema suggerit, control i test d'avaluació a classe sobre els continguts de l'assignatura ja treballats, autocorrecció per part de l'estudiant de les seves faltes i errors que serà posteriorment controlada pel professor durant les tutories

2) Final: examen final per als estudiants que no hagin pogut participar i assistir a classe, o bé, per als que no hagin superat l'avaluació continuada. L'examen final constarà d'un dictat, d'una redacció i d'uns exercicis gramaticals pel que fa a la part d'expressió escrita; d'unes preguntes pràctiques sobre els continguts gramaticals desenvolupats, pel que fa a l'adquisició dels coneixements de la matèria

4. Bibliografia docent

Llibres

Y. DELATOUR et alii (1991), *Grammaire du français. Cours de civilisation de la Sorbonne*, Paris, Hachette, FLE.

[Gramàtica de base per a l'estudi del francès com a llengua estrangera. Pràctica i adequada per al nivell de Llengua francesa III. És també una gramàtica d'orientació normativa amb alguns comentaris sobre l'ús actual, independentment de la norma]

Y. DELATOUR et alii (1995), *Grammaire du français. Cours de civilisation de la Sorbonne. 350 exercices. Niveaus supérieur I*, Paris, Hachette, FLE.

[Exercicis corresponents a la gramàtica anteriorment citada. És d'un primer nivell superior]

CH. DESCOLES-GENON et alii (1997), *L'exercisier. L'expression française pour le niveau intermédiaire*, Grenoble, PUG, FLEM.

[Manual d'exercicis pràctics, classificats per temes i sempre precedits de quadres sintètics i recordatoris de les qüestions gramaticals abordades. Correspon a un nivell mitjà, entre 200 i 250 hores de francès realitzades. Té l'avantatge de classificar amb un símbol el nivell de dificultat dels exercicis i aporta un llibret amb les correccions dels exercicis per a l'autoaprenentatge]

R. GARCÍA-PELAYO et J. TESTAS (1999), *Grand dictionnaire espagnol-français, français-espagnol*, Paris-Barcelona, Larousse-Editorial.

[Diccionari bilingüe. Una eina indispensable per als estudiants de Filologia francesa i per a totes les assignatures de primer cicle d'aquest ensenyament]

M. GREVISSE (2003), *Précis de grammaire française*, Bruxelles, De Boeck-Larcier et Duculot.

[Gramàtica normativa de consulta per a les regles d'ortografia gramatical. És un compendi de les principals regles fet pel mateix autor de l'obra de referència de la normativa del francès, *Le Bon Usage*]

M. RIEGEL, J.-Ch. PELLAT et R. RIOUL (1994), *Grammaire méthodique du français*, Paris, PUF.

[Gramàtica descriptiva de consulta. És una gramàtica que els estudiants francòfons utilitzen per a passar les oposicions de professorat de llengua francesa. És una de les gramàtiques que s'haurà de treballar durant el segon cicle].

P. ROBERT (2003), *Le Petit Robert 1. Dictionnaire de la langue française*, Paris, Dictionnaires Le Robert.

[Diccionari monolingüe. Una eina indispensable per als estudiants de Filologia francesa que s'utilitza en totes les assignatures de segon cicle i en algunes de primer cicle].

Referències web:

1) Guia temàtica sobre Filologia francesa de la Biblioteca de la UB: punts de partida, bibliografies, diccionaris i enciclopèdies, llengua francesa

www.bib.ub.es/www8/0recfran.htm

2) Fonètica amb exercicis auditius i autocorrectius:

<http://phonetique.free.fr>

www3.unileon.es/dp/dfm/fenet/courstourdumonde/phonetique.htm

3) Morfologia i conjugació verbal amb múltiples exercicis autocorrectius:

www.leconjugueur.com

<http://francite.net/education/cyberprof/index.html>

<http://site.ifrance.com/jaser/TabVerbConj.htm>

4) Oració composta (*la phrase complexe*):

www.georgetown.edu/faculty/spielmag/courses/txt/laphrase.htm

Material Audiovisual:

Es recomanable que els estudiants freqüentin el material audiovisual disponible al *Centre d'autoaprenentatge* de la UB (planta baixa de la Facultat de Filologia). L'assistència és lliure.

www.ub.edu/slc/ffll/formling.htm

1. Objectius docents

1) Coneixements:

a) Teòric: Aprenentatge de la teoria de la fonètica i fonologia del francès. S'insistirà en la fonètica articulatòria.

b) Pràctic: Expressió oral: pronunciació i expressió oral, ambdues en públic.

c) Repàs i aprofundiment dels continguts gramaticals de Llengua francesa I, Llengua francesa II i Llengua francesa III.

2) Habilitats i destreses:

a) Pel que fa a la part teòrica:

Coneixement dels continguts teòrics esmentats –sobretot fonètica articulatòria, fonètica combinatòria i prosòdia. Exercicis de pronunciació de les dificultats més característiques per als estudiants de parla catalana/castellana i exercicis de transcripció fonètica.

b) Pel que fa a l'expressió oral:

- Breu exposició, per part de l'estudiant d'una part teòrica.

- Lectura en veu alta, a classe, d'un llibre de contes (vegeu bibliografia).

- Contar al company (o a la companya) de classe un conte llegit i treballat prèviament a classe. Immediatament després, fer el mateix, però aquesta vegada per part d'un sol alumne davant tota la classe.

c) Pel que fa a la gramàtica:

- Comentari gramatical dels errors comesos en les redaccions.

- Treball personal de repàs i ampliació dels continguts gramaticals de Llengua francesa I, Llengua francesa II i Llengua francesa III (vegeu bibliografia).

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introduction: *Matière phonique et linguistique*

2. Un domaine: *La phonétique articulatoire*

2.1 *Les symboles phonétiques*

2.2 *L'appareil phonatoire*

2.3 *Les types de sons et le classement: voyelles, semi-consonnes et consonnes*

3. Un contexte: *La chaîne parlée*

3.1 *La phonétique articulatoire*

3.2 *La prosodie*

4. *La phonologie*

4.1 *Concepts généraux*

4.2 *Problèmes*

3. Criteris i formes d'avaluació

1) Continuada:

Es valorarà positivament:

-La participació a classe (exercicis, lectura, exposició oral).

-La nota de les 3 redaccions.

- Prova parcial escrita a classe: sobre els continguts de l'assignatura ja treballats, en particular una transcripció fonètica.

2) Final:

-Caldrà portar a l'hora de l'examen final les mateixes redaccions (3) que han lliurat en el seu moment els estudiants que fan l'avaluació continuada.

- Prova escrita a classe sobre tots els continguts de l'assignatura, en particular una transcripció fonètica.

3) Prova de nivell:

a) Expressió escrita (dictat, redacció i gramàtica).

b) Expressió oral: caldrà preparar durant uns minuts un text breu en francès (aproximadament una pàgina), fer-ne la lectura, fer-ne un resum oral i contestar a unes poques preguntes. Duració aproximada: 15 minuts.

4. Bibliografia docent

Llibres d'estudi i consulta (amb * els que tothom ha de tenir):

*J. ESPUNY et F. FERRERES (1998) *Introduction à la matière phonique du français. Théorie et exercices*, Barcelona, PPU (Manual de classe, amb especial cura per les dificultats específiques per a catalano/castellano-parlants i amb exercicis d'aplicació i transcripció fonètica, la majoria corregits)

D. ABRY et Me-L. CHALARON (1994) *Phonétique. 350 exercices*, Paris, Hachette (Es poden fer individualment. Les cintes corresponents són al despatx del professor).

Y. DELATOUR et alii (1991) *Grammaire du français. Cours de civilisation de la Sorbonne*, Hachette, FLE (Gramàtica de base, pràctica i adequada per a aquest nivell, d'orientació normativa).

Chr. DESOCTES-GENON, M.-H. MORSEL et C. RICHOU (1997) *L'Exercisier. L'expression française pour le niveau intermédiaire*, Grenoble, PUG, Flem (Exercicis de gramàtica, a treballar personalment. Hi ha un llibre de correcció dels exercicis).

M. RIEGEL, J.-Ch. PELLAT et R. RIOUL (1994) *Grammaire méthodique du français*, Paris, PUF (Obra de consulta que convé tenir ja que s'haurà de treballar durant el segon cicle).

P. ROBERT (2003) *Le Petit Robert 1. Dictionnaire de la langue française*, Paris, Dictionnaires Le Robert. (Una eina indispensable per als estudiants de Filologia francesa, que servirà també i especialment al segon cicle).

*Marguerite YOURCENAR (1963) *Nouvelles orientales*, Paris, Gallimard (Servirà com a base per fer redaccions i exposicions orals en públic, a classe).

Codi 212102

LLENGUA GALLEGA I

1. Objectius docents

- a) Assolir un coneixement general de la fonologia i la representació escrita del gallec.
- b) Comprendre aspectes comunicatius i pragmàtics bàsics del gallec: fórmules principals, tractament personal...
- c) Assolir un nivell bàsic de comprensió lectora de textos gallecs.
- d) Iniciar-se en la comprensió i l'ús de les estructures bàsiques de la llengua gallega i dels principals connectors discursius.
- e) Assolir un coneixement instrumental del vocabulari bàsic del gallec i un domini elemental de recursos expressius en aquesta llengua.
- f) Iniciar-se en el coneixement de la realitat cultural i social gallega

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció a la fonologia del gallec. Representació gràfica dels sons. L'accent.
2. La conjugació regular I. Verbs irregulars més freqüents.
3. Vocabulari bàsic I: actes de parla
4. Vocabulari bàsic II: nocions generals, nocions específiques
5. Problemes de lèxic: el contacte amb d'altres llengües
6. Determinants: formes i usos
7. Connectors I: relacions espacials
8. Connectors II: relacions temporals
9. Morfologia nominal
10. Quantificadors
11. Pronoms personals I
12. Llengua i cultura I

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant la realització d'exercicis d'avaluació continuada que es podrà complementar amb un examen final. O bé un examen final.

4. Bibliografia docent

- Cid Cabido, X. (ed.) (2000). *Gran diccionario Xerais da lingua*. Vigo, Xerais.
- Feixó Cid, Xosé (2004). *Gramática da Lingua Galega. Síntese Práctica*. Vigo, Xerais.
- Feixó, Xosé; Pena, X. Ramón e Manuel Rosales (2004). *Galego Século XX. Nova Guía da Lingua Galega*. Vigo, Galaxia.
- Feixó, Xosé; Pena, X. Ramón e Manuel Rosales (2004). *Galego Século XX. Nova Guía da Lingua Galega*. [Caderno de exercicios]. Vigo, Galaxia.
- Feixó Cid, Xosé (2004). *Exercicios de Lingua Galega. Ortografía, Gramática, Léxico e Desviacións*. Vigo, Ed. do Cumio
- González, Manuel e outros (2002). *Diccionario de verbos galegos Laverca*. [libro + CD] Vigo, Xerais.
- Fernández Salgado, Benigno (dir.) (2004). *Diccionario Galaxia de Usos e Dificultades da Lingua Galega*. Vigo, Galaxia.
- Instituto da Lingua Galega (2002). *É galego. Curso multimedia de galego*. Xunta de Galicia. Consellería de Educación e O. U [CD]
- López, C. / X. Feixó e outros (2001). *Diccionario Cumio fundamental. Español-Galego. Galego-Español*. Vigo, Ed. do Cumio.
- Méndez Álvarez, María Xesús (2004). *Ortografía da Lingua Galega*. Vigo, Xerais.
- Real Academia Galega-Instituto da Lingua Galega (2004). *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego*. Vigo.

Referències web

Biblioteca Virtual Galega: <http://bvg.udc.es/index.jsp>

Cultura Galega.org: <http://www.culturagalega.org/>

Actualitat cultural, bases de dades de literatura, llengua, literatura, t

Biblioteca da Universidade de Santiago de Compostela: <http://busc.usc.es>

Biblioteca do Centro Galego de Barcelona: <http://www.centrogalegobarcelona.org>

1. Objectius docents

- a) Ampliar el coneixement de la fonologia i la representació escrita del gallec.
- b) Assolir un nivell de comprensió lectora que permeti als alumnes enfrontar-se a la lectura de textos gallecs, literaris i no literaris, actuals o adaptats a la normativa.
- c) Ampliar el coneixement del vocabulari del gallec a través de repertoris lèxics així com el ventall de recursos expressius en aquesta llengua.
- d) Desenvolupar estratègies comunicatives que els permetin mantenir una conversa bàsica en gallec.
- e) Assolir una capacitat elemental d'escriptura
- f) Potenciar l'habilitat de traducció de textos del gallec
- g) Aprofundir en el coneixement de la realitat cultural i social gallega

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonologia i ortografia. Els grups cults L/R.
2. Els verbs regulars II. Els verbs irregulars.
3. Les perífrasis
4. Els pronoms personals II
5. La comparació
6. Els adverbis i locucions adverbials
7. Les preposicions i locucions preposicionals
8. Funció connectora de les conjuncions
9. Lèxic específic dels camps semàntics més habituals
10. Fraseologia I
11. Llengua i societat II

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant la realització d'exercicis d'avaluació continuada que es podrà complementar amb un examen final. O bé un examen final.

4. Bibliogra docent

- Cid Cabido, X. (ed.) (2000). *Gran diccionario Xerais da lingua*. Vigo, Xerais.
- Feixó Cid, Xosé (2004). *Gramática da Lingua Galega. Síntese Práctica*. Vigo, Xerais.
- Feixó, Xosé; Pena, X. Ramón e Manuel Rosales (2004). *Galego Século XX. Nova Guía da Lingua Galega*. Vigo, Galaxia.
- Feixó, Xosé; Pena, X. Ramón e Manuel Rosales (2004). *Galego Século XX. Nova Guía da Lingua Galega*. [Caderno de exercicios]. Vigo, Galaxia.
- Feixó Cid, Xosé (2004). *Exercicios de Lingua Galega. Ortografía, Gramática, Léxico e Desviacións*. Vigo, Ed. do Cumio
- González, Manuel e outros (2002). *Diccionario de verbos galegos Laverca*. [libro + CD] Vigo, Xerais.
- Fernández Salgado, Benigno (dir.) (2004). *Diccionario Galaxia de Usos e Dificultades da Lingua Galega*. Vigo, Galaxia.
- Instituto da Lingua Galega (2002). *É galego. Curso multimedia de galego*. Xunta de Galicia. Consellería de Educación e O. U [CD]
- López, C. / X. Feixó e outros (2001). *Diccionario Cumio fundamental. Español-Galego. Galego-Español*. Vigo, Ed. do Cumio.
- Méndez Álvarez, María Xesús (2004). *Ortografía da Lingua Galega*. Vigo, Xerais.
- Real Academia Galega-Instituto da Lingua Galega (2004). *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego*. Vigo.

Referències web

Biblioteca Virtual Galega: <http://bvg.udc.es/index.jsp>

Cultura Galega.org: <http://www.culturagalega.org/>

Actualitat cultural, bases de dades de literatura, llengua, literatura, t

Biblioteca da Universidade de Santiago de Compostela: <http://busc.usc.es>

Biblioteca do Centro Galego de Barcelona: <http://www.centrogalegobarcelona.org>

5. Observacions

Haver cursat Llengua gallega I.

Codi 261005

LLENGUA GALLEGA III

1. Objectius docents

Consolidar el coneixement teòric i pràctic de les estructures morfològiques i sintàctiques de la llengua, i adquisició del nivell de lèxic suficient per aconseguir una competència inicial activa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Nivells i registres de la llengua; la construcció del text.
2. La norma a la morfologia i a la sintaxi.
3. Lèxics específics
4. Estructures bàsiques en les activitats comunicatives del gallec.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i examen final.

4. Bibliografia docent

- ALVAREZ BLANCO, R. et al. (1986). *Gramática galega*. Vigo, Galaxia.
- AA.VV. (1995). *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego*. A Coruña, RAG-ILG.
- BELTRÁN CARBALLEIRA, X.R. (1996). *Galego para oposicións*. A Coruña, Bahía.
- CID CABIDO, X. (coord.) (2000). *Gran diccionario xerais da lingua*. Vigo, Xerais.
- DOSIL LÓPEZ, B. e X. RIVEIRO COSTA (1996). *Diccionario de ortografía da lingua galega*. A Coruña, Fontel.
- FEIXOO, X. (dir.) (1999). *Diccionario Cumio da Lingua Galega*. Vigo, Cumio.
- FERNÁNDEZ, C. (coord.) (1997). *Diccionario galego-castelán castelán-galego*. Barcelona, Vox.
- FREIXEIRO MATO, X.R. (1998). *Gramática da Lingua Galega II. Fonética e Fonoloxía*. Vigo, A Nosa Terra.
- (1999). *Gramática da Lingua Galega III. Semántica*. Vigo, A Nosa Terra.
- (2000). *Gramática da Lingua Galega II. Morfosintaxe*. Vigo, A Nosa Terra.
- GARCÍA, C. e M. GONZÁLEZ (dirs.) (1997). *Diccionario da Real Academia Galega*, Vigo, RAG/ Xerais/Galaxia.
- GUTIÉRREZ, R. (2000). *Lecturas de nós. Introducción á literatura galega*. Vigo, Xerais.
- LOPEZ TABOADA, C.-SOTO ARIAS, R. (1995). *Así falan os galegos. Fraseoloxía da lingua galega. Aplicación didáctica*. A Coruña, Galinova.
- NAVAZA, G. (coord.) (1990). *Diccionario Xerais castelán-galego de usos, frases e sinónimos*. Vigo, Xerais.
- SANTAMARINA, A. (2000). *Diccionario de diccionarios*. A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza.

Codi 204106

LLENGUA GREGA

1. Objectius docents

A partir dels textos seleccionats del mètode *Reading Greek* i en estret lligam amb l'assignatura de *Gramàtica grega*, cal assolir un domini instrumental de la llengua grega que permeti llegir i traduir textos grecs adaptats i originals. Insistència especial en la morfologia nominal, en les formes verbals més usuals, en la sintaxi nominal i en les estructures bàsiques de l'oració i dels períodes més importants.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Per aconseguir els objectius docents es treballarà de manera intensiva en la lectura, anàlisi i traducció de textos seleccionats a partir del material que ofereix el mètode *Reading Greek*. Aquesta selecció s'adaptarà, quant a contingut i temporització, a l'aprenentatge progressiu d'uns coneixements específics de llengua, centrats en l'estudi de la morfologia nominal i de les formes verbals més usuals, en la descripció de la sintaxi nominal i de les estructures sintàctiques de l'oració fonamentals i més importants. En el dossier electrònic figura la periodificació exacta dels continguts de cada sessió presencial, amb els textos concrets i les dates de les sessions pràctiques d'avaluació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Realització de tres pràctiques al finalitzar cada bloc temàtic i un examen final consistents en la traducció amb diccionari d'un text no vist a les sessions presencials i de la traducció, sense diccionari, d'un text vist així com en la resposta de diverses qüestions de morfologia i de sintaxi grega basades en els textos que s'han de traduir.

4. Bibliografia docent

Berenguer, J., *Gramàtica grega*, Bosch, Barcelona 1997

J.A.C.T., *Reading Greek*. Text (vol. I), Cambridge University Press, Cambridge 1980.

Reading Greek. Grammar, Vocabulary and Exercises, Cambridge University Press, Cambridge 1981.. [trad. cat., *Reading Greek. Gramàtica (I)*, P.P.U., Barcelona 1988]. [trad.cat., *Reading Greek. Textos, vocabulari i exercicis (I)*, P.P.U., Barcelona 1987].

5. Observacions

Assignatures prèvies recomanades: Es recomana cursar aquesta assignatura simultàniament amb l'assignatura *Gramàtica grega* (6 crèdits), impartida també durant el Q1.

Altres recomanacions: Per als alumnes que iniciïn la titulació de Filologia Clàssica sense haver fet, en la seva formació prèvia, cap curs de grec es recomana cursar l'assignatura intensiva de lliure elecció *Introducció a l'estudi de les llengües clàssiques* (3 crèdits), impartida durant la primera quinzena de setembre.

Per als alumnes que iniciïn la titulació de *Filologia Clàssica* havent cursat només un any de grec, es recomana cursar l'assignatura *Taller de grec* (6 crèdits), impartida durant el segon quadrimestre.

Codi 213411

LLENGUA GREGA MODERNA

1. Objectius docents

Fer conèixer als estudiants de manera teòrica i pràctica les estructures morfològiques i sintàctiques fonamentals de la llengua grega moderna per tal que adquireixin un nivell de competència lingüística satisfactori. Al mateix temps, es dedicarà una especial atenció a l'estudi de l'evolució històrica de la llengua neohel·lènica des del dialecte koiné fins al neogrec demòtic en relació amb la història de la cultura de la Grècia moderna i contemporània.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció històrica.

1.1. Aticisme i koiné en els primers segles de l'era cristiana.

1.2. El grec bizantí: "llengua culta" i "llengua vulgar".

1.3. La Qüestió de la Llengua a la Grècia moderna: "katharévussa" i "dimotikí".

2. Llengua Grega Moderna.

2.1. Fonètica: pronunciació erasmiana i fonètica grega moderna.

2.2. Morfologia: flexió nominal (declinacions de noms i adjectius) i flexió verbal.

2.3. Sintaxi: aspecte verbal (tema de present i tema d'aorist) i oracions subordinades.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua i examen final.

4. Bibliografia docent

Diccionaris:

ANDRIOTIS, N. P., Diccionari etimològic del neogrec comú (en grec), Tessalònica, 1992 (3^a ed.).

DIMITRAKOS, D., Gran Diccionari de tota la llengua grega (en grec), Atenes, 1958.

Diccionari del neogrec comú, Tessalònica, 1998.

Dizionario Greco moderno-italiano, Gruppo Editoriale Internazionale, Roma, 1993.

KRIARAS, E., Diccionari de la literatura grega popular medieval (en grec), Tessalònica, 1969 ss.

Obres de consulta:

ANDRIOTIS, N. P., Història de la llengua grega. Quatre estudis, Tessalònica, 1995 (reed.).

BROWNING, Robert, Medieval and Modern Greek, Cambridge, 1969.

HATZIDAKIS, G. N., Einleitung in die neugriechische Grammatik, Leipzig, 1892.

MACKRIDGE, Peter, The modern Greek Language, Oxford, 1987.

MIRAMBEL, André, Grammaire du grec moderne, París, 1949.

THUMB, Albert, Handbuch der neugriechischen Volkssprache, Strasburg, 1910.

TRIANDAFIL-LIDIS, Manolis, Gramàtica Neogrega. Introducció històrica (en grec), (III tom de les seves Obres completes), Tessalònica, 1981 (1^a ed. 1938).

TRIANDAFIL-LIDIS, Manolis, Pequeña Gramática Neogriega, Tessalònica, 1994.

La concreció de textos i lectures per al curs 2004-2005 d'aquesta assignatura es pot trobar a www.ub.edu/filologiagrega.

Codi 206104

LLENGUA HEBREA I

1. Objectius docents

Fer conèixer l'alfabet hebreu, practicar l'escriptura i la lectura (consonàntica i vocàlica) i explicar els fonaments de la gramàtica hebrea.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Les llengües semítiques. L'alfabet hebraic i els signes vocàlics. Xevà i dagueix. Triconsonantisme; l'arrel verbal. L'article i el substantiu. L'adjectiu. El gènere, el plural. La conjunció copulativa i les seves possibles vocalitzacions. Algunes partícules o preposicions prefixades: formes indeterminades i determinades. El pronom personal i els demostratius.

El participi actiu que supleix el present. Formes de suplir el present del verb "ser/estar". El passat. Verbs amb tercera radical gutural. La partícula del complement directe determinat i la seva declinació. Declinació de les partícules més importants. La possessió.

Es faran tota mena d'exercicis a classe: lectura, escriptura, conjugació, declinació i traducció. Es donarà un lèxic bàsic seleccionat i indispensable per poder traduir els textos que els alumnes prepararan a casa seva, així com frases que es portaran per analitzar-les i traduir-les.

3. Criteris i formes d'avaluació

A més dels exercicis corregits a classe es farà un examen escrit a mitjan quadrimestre i un altre, de final, en acabar.

4. Bibliografia docent

Tessa Calders: Introducció a la llengua hebrea. Ed. Universitat de Barcelona, 1993.

J. Vándor: HEBREO I. Selección de textos, tablas y ejercicios. Departamento de Hebreo. Universidad de Barcelona, 1986.

Judit Targarona, Diccionario hebreo-español, Barcelona, 1995

Codi 206105

LLENGUA HEBREA II

1. Objectius docents

Descripción científica de la gramática de la lengua hebrea (fonología, morfología del sustantivo y del verbo, introducción a la sintaxis) especialmente de los estratos bíblicos. Dominio de la grafemática (cuadrática, rasi, cursiva) y de la fonología teórica. Adquisición de nuevas aptitudes y destrezas articulatorias (correcta y fluida lectura de textos bíblicos sencillos), consolidación de un vocabulario básico activo de unos 500 ítems, profundizar en el conocimiento del sistema verbal del hebreo bíblico y el análisis de las raíces. Introducción en el manejo de los diccionarios

2. Continguts i pla de desenvolupament

Utilización combinada de los métodos analíticos y sintético, optando por el eclecticismo equilibrando al concebir el avance en el conocimiento de la lengua hebrea bíblica mediante una programación fraccionada, de manera que los planos normativo, práctico y de motivación se distribuyen a lo largo del curso de manera racional y progresiva, considerando tres fases superpuestas: 1) práctica, orientada a la adquisición de nuevas aptitudes y destrezas, (correcta y fluida lectura y pronunciación de textos bíblicos sencillos) 2) Introducción a la teoría del idioma, desde los conceptos más sencillos a los más complejos y 3) de conocimiento de los valores expresivos del lenguaje bíblico, con una gradación de menor a mayor

3. Criteris i formes d'avaluació

Además de los exámenes finales -según el calendario oficial- se mantiene en esta asignatura la evaluación *continuada e individualizada*, habida cuenta de los pocos alumnos matriculados. De hecho, la no masificación permite un seguimiento fiel y bien ajustado de cada uno de los alumnos. Se guardan las evidencias escritas (ejercicios puntuales de escritura) y pueden grabarse los ejercicios orales (lectura, conversaciones) e incluso- como a veces se ha hecho- las prácticas en el laboratorio de fonética.

4. Bibliografia docent

Calders i Artís, Tessa: *Introducció a la llengua hebrea*, Barcelona 1993

Futato, Mark D.: *Beginning Biblical Hebrew*, Winona Lake 2003

Targarona Borrás, Judit: *Diccionario hebreo-español*, Barcelona 1995

Codi 206106

LLENGUA HEBREA III

1. Objectius docents

L'objectiu de l'assignatura és aconseguir que l'alumnat sigui capaç d'afrontar-se als textos bíblics aplicant el tractament adequat a cadascun dels estadis lingüístics: poesia arcaica, prosa clàssica bíblica i hebreu bíblic tardívol. Atès el baix nombre de matriculació es farà un tractament individualitzat i es donarà resposta als interessos individuals de les alumnes.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- Prosa bíblica arcaica: Poesia bíblica arcaica; El càntic de Moisès (Èxode XV); El cant de Devorà (Jutges V); Les benediccions de Jacob (Gènesi XLIX); El Salm LXVIII
- Prosa clàssica bíblica: Morfologia i sintaxi
- Hebreu bíblic tardívol.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació serà contínua i el treball diari representarà el 80% de la nota final, el 20% restant el determinaran els exàmens finals.

4. Bibliografia docent

FENSHAM, f.c. "The use of the suffix conjugation and the prefix conjugation in a few old hebrew poems" a: *Journal of Northwest Semitic Languages* 6 (1978)9-18
NICACCI, A. *The Syntax of the Verb in Classical Hebrew Prose*. Sheffield:JSOT Press,1990
JOÛON, P. *Grammaire de l'Hébreu Biblique*. Rome: Institut Biblique Pontifical, 1923.
WATSON, W. *Classical Hebrew Poetry* Sheffield:JSOT Press, 1984

Codi 206107

LLENGUA HEBREA IV

1. Objectius docents

Copsar les característiques pròpies de la llengua dels savis, tot estudiant els trets principals que la diferencien de l'hebreu bíblic. Aconseguir les competències bàsiques per a fer front a un text rabínic, establir el tractament morfològic i sintàctic adequat per a traduir el material escrit en aquest estadi lingüístic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. L'hebreu dels textos rabínics

1.1 Tradicions i dialectes

2. Descripció gramatical

2.1. Fonologia i fonètica

2.2. Morfologia

2.3 Lèxic

3. Sintaxi

3.1 L'ús de les partícules

3.2 Categories oracionals

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació és continuada, els exercicis pràctics són constants, i representen el 80% de la nota final, els dos exàmens finals representen el 20% restant.

4. Bibliografia docent

BENDAVID, A. *Biblical Hebrew and Mishnaic Hebrew*. Tel Aviv, 1967

JASTROW, M. *A dictionary of The Targumim, the Talmud Babli and Yrsushalmi, and the Midrashic Literature*. New York: , 1989

PÉREZ FERNÁNDEZ, M. *La lengua de los sabios*. Estella: Biblioteca Midràsica, 1997

5. Observacions

Els diferents temes tractats seguiran la metodologia del manual de Miguel Pérez: a partir d'un tema gramatical concret es faran les pràctiques de traducció i d'anàlisi, tant morfològica com sintàctica, i la seva comparació amb l'hebreu bíblic. Atès el baix nombre de matrícula es té una especial cura en els interessos particulars de l'alumnat

Codi 206209

LLENGUA HEBREA V

1. Objectius docents

Assolir un lèxic bíblic bàsic que permeti a l'alumne llegir còmodament els textos de la Bíblia.
Repasar la morfologia, introducció a la sintaxi.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La poesia bíblica arcaica, les seves característiques. El corpus bíblic que la conforma.

La prosa clàssica bíblica. El seu tractament sintàctic específic. Particularitats.

L'hebreu bíblic tardívol. Principals trets lèxics, morfològics i sintàctics.

Anàlisi i traducció de diversos textos que permetin a l'estudiant copsar les diferències de cadascun dels estadis de la llengua bíblica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació constant a través dels exercicis diaris, un examen parcial i un de final.

4. Bibliografia docent

Joüon, Paul: Grammaire de l'hébreu biblique. Roma 1923.

Waltke, B.K., O'Connor, M.: Biblical Hebrew Syntax. Winona Lake 1990.

Niccacci, Alviero: Sintassi del verbo ebraico nella prosa biblica classica. Gerosalemme 1986.

Es facilitaran als alumnes fotocòpies de temes puntuals.

5. Observacions

És indispensable haver aprovat l'assignatura Hebreu IV.

Codi 206210

LLENGUA HEBREA VI

1. Objectius docents

- A) Repaso del Hebreo Tiberiense en el ámbito de una Gramática Lingüística.
- B) Constatar la aplicabilidad de los modelos de la Gramática Estructural y/o de la Gramática Generativa al estudio morfológico del Hebreo Tiberiense.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- A. Identificación de los morfemas en Hebreo.
  - 1) Morfemas básicos.
  - 2) Morfemas gramaticales.
    - a) En el nombre.
    - b) En el verbo.
- B. Las categorías lingüísticas o partes de la oración en Hebreo.
  - 1) Criterios de clasificación.
  - 2) Descripción de las categorías lingüísticas en Hebreo.
- C. Las palabras en Hebreo.
  - 1) Categorías lingüísticas que son palabras.
  - 2) Palabras compuestas de categoría y morfema gramatical.
  - 3) Palabras compuestas de categoría y pronombres enclíticos.
  - 4) Palabras compuestas de categoría y proclíticos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Evaluación continuada mediante la realización de ejercicios de análisis textual y prueba final.

4. Bibliografia docent

- CANTINEAU, J., "La notion de 'schème' et son altération dans diverses langues sémitiques", *Semitica* 3. 1950a, 73-83.
- DIAKONOFF, I.M., "Problems of Root-Structure in Proto-Semitic", *Archiv Orientalní* 38, 1970, 453-480.
- HARRIS, Z.S., "Linguistic Structure of Hebrew", *Journal of the American Oriental Society* 61, 1941, p. 143-167.
- MCCARTHY, J.J., *Formal Problems in Semitic Phonology and Morphology*, Bloomington, Indiana 1982.
- MEYER, R., GLH.
- RICHTER, W., *Grundlagen einer althebräischen Grammatik*, St. Otilien 1978.
- WALTKE, B.K.-O'CONNOR, M., *An Introduction to Biblical Hebrew Syntax*, Winona Lake Indiana 1990.

Se proporcionará periódicamente material de estudio en fotocopias.

Codi 209402

LLENGUA I CULTURA A FRANÇA

1. Objectius docents

L'estudi de la llengua com a institució; la seva evolució en relació amb la societat i la cultura: naixement, expansió i situació actual de la llengua francesa. Es donarà una panoràmica general i s'aprofundirà en alguns aspectes concrets.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- a) Els orígens. Els primers textos. La diversitat dialectal a l'Edat Mitjana.
- b) El segle XVI i la presa de consciència de la llengua: la llengua i les institucions (l'Estat, l'Església, l'ensenyament). El francès i la literatura; el francès i les ciències. Les primeres gramàtiques.
- c) Codificació i estandardització a l'època clàssica. L'Acadèmia francesa.
- d) La universalitat del francès a l'època de les llums.
- e) La Revolució francesa: el francès nacional i la lluita contra les llengües regionals.
- f) Els debats sobre l'ortografia (reformes) al llarg de la història.
- g) Llengües i cultures en contacte: els manlleus.
- h) Polítiques lingüístiques i protecció de la llengua; la situació en alguns països francòfons; el plurilingüisme.
- i) La francofonia.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació contínua.

4. Bibliografia docent

- J. Chaurand (dir.), *Nouvelle histoire de la langue française*, París, Seuil, 1999
- Cl. Hagège, (1996), *Le français, histoire d'un combat*, Éditions. M. Hagège.
- M. Perret, *Introduction à l'histoire de la langue française*, París, Sedes, 1998.
- J. Picoche, & C. Marcello-Nizia, (1989), *Histoire de la langue française*, Nathan.
- P. Rossillon (dir.), *Atlas de la Langue Française (Histoire, Géographie, Statistiques)* París, Bordas, 1995.

Codi 210103

LENGUA ITALIANA I

1. Objectius docents

El curs té com a objectius el coneixement de les característiques principals de la fonètica i la morfologia de l'italià i l'adquisició de les estructures morfològiques elementals. Consta d'una introducció a la fonètica i a l'ortografia de l'italià contemporani i d'una descripció general de la seva morfologia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fonètica i ortografia.
2. Morfologia del sintagma nominal: articles, demostratius, possessius, indefinits i quantificadors, el nom i l'adjectiu qualificatiu.
3. Morfologia del sintagma verbal: els temps de l'indicatiu i l'imperatiu, els pronoms personals i les preposicions monosil·làbiques.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants hauran de demostrar amb una prova escrita final la seva competència lingüística i els seus coneixements gramaticals. Es preveu la realització d'exercicis pràctics per tal d'avaluar de manera continuada la preparació de l'alumne; també es tindrà en consideració la participació dels estudiants en les classes i el treball de preparació dels exercicis encarregats al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

Es recomana als estudiants que consultin el *Manual de gramàtica italiana* de M. CARRERA DÍAZ, Ariel, 1992, que té en compte els problemes d'interferència entre espanyol i italià. S'aconsella que vagin familiaritzant-se també amb l'ús de gramàtiques italianes, de les quals es recomanen: A.L. LEPSCHY-G. LEPSCHY, *La lingua italiana. Storia, varietà dell'uso, grammatica*, Bompiani, 1981; L. SERIANNI, *Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria. Suoni, forme, costrutti*, Utet, 1988 (versió abreujada: *Italiano. Grammatica, sintassi, dubbi*, Garzanti, 1997); M. DARDANO e P. TRIFONE, *Grammatica italiana modulare*, Zanichelli, 2004. Com a obra de consulta s'assenyala: *Grande grammatica italiana di consultazione*, a cura de L. Renzi i G. Salvi, Il Mulino, 3 vols., 1991-1995, i com a repertori de paradigmes verbals: U. BEDOGNI, F. ARDOLINO, *Dizionario dell'uso dei verbi italiani*, Perugia, Guerra, 2004.

DICZIONARIS MONOLINGÜES: G. DEVOTO-G.C. OLI, *Dizionario della lingua italiana*, Le Monnier, 1994; T. DE MAURO, *Dizionario di base della lingua italiana (DIB)*, Paravia, 1996; N. ZINGARELLI, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, 1997; *Dizionario Italiano Sabatini Coletti (DISC)*, Giunti, 1997.

DICZIONARIS BILINGÜES: L. AMBRUZZI, *Nuovo Dizionario. Spagnolo-italiano. Italiano-español*, Paravia, 1994-1995; S. SAÑÉ-G. SCHEPISI, *Il nuovo Vox. Dizionario spagnolo-italiano italiano-spagnolo*, Zanichelli-Bibliograf, 1992; C. CALVO RIGUAL-A. GIORDANO, *Diccionario italiano-español/español-italiano*, Herder, 1995. R. ARQUÉS I COROMINES, *Diccionari català-italià i italià-català*, Enciclopèdia Catalana, 1992-2002.

El material destinat a les pràctiques es distribuirà durant el curs.

Codi 210104

LLENGUA ITALIANA II

1. Objectius docents

Coneixement de les principals estructures morfosintàctiques de l'italià contemporani, especialment les de l'àmbit pronominal i verbal. Consolidació de la competència passiva oral i escrita assolida amb l'assignatura Llengua italiana I. Adquisició d'una competència activa oral i escrita bàsica en italià.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Morfosintaxi del sintagma nominal: ús dels articles i dels determinants, indefinits i quantificadors, introducció a la morfologia derivativa.
2. Morfosintaxi del sintagma verbal: els temps de l'indicatiu i del subjuntiu, ús dels pronoms febles, les preposicions polisil·làbiques i les locucions adverbials.
3. Introducció a la sintaxi de l'italià: les oracions relatives i les interrogatives.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants hauran de demostrar amb una prova escrita final la seva competència lingüística i els seus coneixements gramaticals. També es tindrà en consideració la participació dels estudiants en les classes i el treball de preparació dels exercicis encarregats al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

És aconsellable que els estudiants a més de fer servir el *Manual de gramàtica italiana* de M. CARRERA DÍAZ (Ariel 1992), facin referència també a gramàtiques italianes. Es recomanen: A.L. LEPSCHY-G. LEPSCHY, *La lingua italiana storia varietà dell'uso grammatica*, Bompiani, 1981; L. SERIANNI, *Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria. Suoni, forme, costrutti*, Utet, 1988 (versió abreujada: *Italiano. Grammatica, sintassi, dubbi*, Garzanti, 1997); M. DARDANO e P. TRIFONE, *Grammatica italiana modulare*, Zanichelli, 2004. Com a obra de consulta s'assenyala: *Grande grammatica italiana di consultazione*, a cura de L. Renzi i G. Salvi, Il Mulino, 3 vols., 1991-1995, i com a repertori de paradigmes verbals: U.BEDOGNI, F.ARDOLINO, *Dizionario dell'uso dei verbi italiani*, Perugia, Guerra, 2004.

DICCIONARIS MONOLINGÜES: G. DEVOTO-G.C. OLI, *Dizionario della lingua italiana*, Le Monnier, 1994; T. DE MAURO, *Dizionario di base della lingua italiana (DIB)*, Paravia, 1996; N. ZINGARELLI, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, 2004; *Dizionario Italiano Sabatini Coletti (DISC)*, Giunti, 1997; T. DE MAURO, *Il dizionario della lingua italiana*, Paravia, Torino, 2000 (versió digital: <http://www.demauroparavia.it>)

DICCIONARIS BILINGÜES: L. TAM, *Dizionario italiano-spagnolo; español-italiano*, Hoepli, Milano, 1997; S. SAÑÉ-G. SCHEPISI, *Il nuovo Vox. Dizionario spagnolo-italiano italiano-spagnolo*, Zanichelli-Bibliograf, 1992; C. CALVO RIGUAL-A. GIORDANO, *Diccionario italiano-español/español-italiano*, Herder, 1995. R. ARQUÉS I COROMINES, *Diccionari català-italià*, Enciclopèdia Catalana, 1992 i *Diccionari italià-català*, Enciclopèdia Catalana, 2002.

El material destinat a les pràctiques es distribuirà durant el curs.

1. Objectius docents

Ampliació dels coneixements gramaticals amb especial atenció a la morfosintaxi i al lèxic. El curs es proposa d'oferir una descripció gramatical de les estructures morfològiques complexes i una introducció a la sintaxi de l'oració simple i complexa. Es dedicarà una especial atenció a la diàtesi verbal, així com a la coordinació i a les oracions subordinades substantives, de relatiu i adverbials (causals, concessives, finals, temporals).

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Morfologia verbal: formes personals i no personals (subjuntiu, condicional, gerundi i infinitiu).
2. Sintaxi de l'italià: la coordinació i la subordinació, l'oració simple i la complexa, estructures explícites i implícites, les perífrasis verbals.
3. Lèxic i morfologia del lèxic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants hauran de demostrar amb una prova escrita final la seva competència lingüística i els seus coneixements gramaticals. Es preveu la realització d'exercicis pràctics per tal d'avaluar de manera continuada la preparació de l'alumne.

Els estudiants hauran de demostrar amb una prova escrita final la seva competència lingüística i els seus coneixements gramaticals. Es preveu la realització d'exercicis pràctics per tal d'avaluar de manera continuada la preparació de l'alumne.

4. Bibliografia docent

Gramàtiques de referència:

M. Dardano-P. Trifone, *Grammatica italiana modulare*, Zanichelli, Bologna, 2004.

L. Serianni, *Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria. Suoni, forme, costrutti*, Utet, Torino, 1988 (versió abreujada: *Italiano. Grammatica, sintassi, dubbi*, Garzanti, 1997).

G. Salvi-L. Vanelli, *Grammatica essenziale di riferimento della lingua italiana*, Istituto Geografico De Agostini, Le Monnier, 1992.

Diccionaris monolingües:

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna, 2004 (con CD-ROM).

Dizionario Italiano Sabatini Coletti (DISC), Giunti, Firenze, 1997.

T. De Mauro, *Dizionario avanzato dell'italiano corrente (DAIC)*, Paravia, Torino, 1997.

T. De Mauro, *Il dizionario della lingua italiana*, Paravia, Torino, 2000 (consultable on-line: <http://www.demauroparavia.it>).

Diccionaris bilingües:

L. Tam, *Dizionario italiano-spagnolo; español-italiano*, Hoepli, Milano, 1997 (con CD-ROM).

C. Calvo Rigual-A. Giordano, *Diccionario italiano-español/español-italiano*, Herder, Barcelona, 1995.

R. Arqués i Coromines, *Diccionari català-italià*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1992.

---*Diccionari italià-català*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 2002.

Durant el curs els estudiants rebran gratuïtament alguns exemplars dels principals periòdics italians. Altres materials didàctics es baixaran d'internet: <http://www.scudit.net/mdindice.htm>. Així mateix, es podrà adquirir un dossier de textos i exercicis al Servei de Copisteria de la UB.

Codi 210106

LLENGUA ITALIANA IV

1. Objectius docents

El curs té com a objectius la consolidació i l'ampliació dels coneixements gramaticals adquirits en les assignatures de llengua italiana cursades amb anterioritat, amb un èmfasi particular en la descripció i l'estudi de les estructures sintàctiques de l'italià (l'oració complexa, la sintaxi verbal i l'ordre de les paraules en l'oració).

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Sintaxi del període: l'oració complexa, el període hipotètic i les construccions impersonals, l'ordre de les paraules.
2. La construcció del text: els textos narratius i l'organització del temps, els textos argumentatius i l'estructura lògica del text.
3. Lèxic: sinònims i antònims, morfologia compositiva.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants hauran de demostrar amb una prova escrita final la seva competència lingüística i els seus coneixements gramaticals. Es preveu la realització d'exercicis pràctics per tal d'avaluar de manera continuada la preparació de l'alumne; també es tindrà en consideració la participació dels estudiants en les classes i el treball de preparació dels exercicis encarregats al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

L'obra de referència per a les assignatures de llengua italiana és el *Manual de gramàtica italiana* de M. CARRERA DÍAZ, Ariel, 1992. Se suposa, però, que l'alumne serà capaç de consultar gramàtiques italianes, de les quals es recomanen: A.L. LEPSCHY-G. LEPSCHY, *La lingua italiana storia varietà dell'uso grammatica*, Bompiani, 1981; L. SERIANNI, *Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria. Suoni, forme, costrutti*, Utet, 1988 (versió abreujada: *Italiano. Grammatica, sintassi, dubbi*, Garzanti, 1997); M. DARDANO e P. TRIFONE, *Grammatica italiana modulare*, Zanichelli, 2004. Com a obra de consulta s'assenyala: *Grande grammatica italiana di consultazione*, a cura de L. Renzi i G. Salvi, Il Mulino, 3 vols., 1991-1995, i com a repertori de paradigmes verbals: J. GRACILIANO GONZÁLEZ-J. MORENO DE VEGA-R. PORCIANI, *Los verbos italianos. Gramática y conjugación de los verbos regulares e irregulares italianos*, Herder, 1998.

DICCIONARIS MONOLINGÜES: G. DEVOTO-G.C. OLI, *Dizionario della lingua italiana*, Le Monnier, 1994; T. DE MAURO, *Dizionario di base della lingua italiana (DIB)*, Paravia, 1996; N. ZINGARELLI, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, 1997; *Dizionario Italiano Sabatini Coletti (DISC)*, Giunti, 1997.

DICCIONARIS BILINGÜES: L. AMBRUZZI, *Nuovo Dizionario. Spagnolo-italiano. Italiano-español*, Paravia, 1994-1995; S. SAÑÉ-G. SCHEPISI, *Il nuovo Vox. Dizionario spagnolo-italiano italiano-spagnolo*, Zanichelli-Bibliograf, 1992; C. CALVO RIGUAL-A. GIORDANO, *Diccionario italiano-español/español-italiano*, Herder, 1995. R. ARQUÉS I COROMINES, *Diccionari català-italià i italià-català*, Enciclopèdia Catalana, 1992-2002.

El material destinat a les pràctiques es distribuirà durant el curs.

Codi 204303

LLENGUA LLATINA

1. Objectius docents

Consolidar i ampliar, mitjançant l'anàlisi i la traducció de textos de petita i mitjana dificultat, els coneixements de llatí d'aquells alumnes que desitgin aprofundir-ne l'estudi.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A. Continguts teòrics

Revisió de la morfologia nominal, pronominal i verbal.

2. Sintaxi elemental dels casos.

3. L'estructura del període sintàctic.

B. Continguts pràctics

Lectura, comentari gramatical i traducció d'una selecció de textos.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Exercicis periòdics i/o examen final que constarà de dues parts: anàlisi gramatical, comentari i traducció d'un text no vist prèviament, i el mateix d'un text preparat amb anterioritat.

4. Bibliografia docent

a) Textos

L'antologia de textos es farà pública al 'dossier' de l'assignatura.

b) Gramàtiques

BORRELL, E. - MIRÓ, M., Gramàtica llatina: el llatí normatiu i la seva evolució fins al català. Barcelona, Editorial UOC, 2001.

GRIFFIN, R.M., Gramática latina de Cambridge (trad. J. HERNÁNDEZ VIZUETE). Sevilla, Univ. de Sevilla, 1994.

MARINER, S., Lengua y literatura latinas. Madrid, UNED, 1987.

SEGURA MUNGUÍA, S., Gramàtica llatina (trad. E. Artigas, A. de Riquer, L. Cabré). Barcelona, Publicacions i edicions de la U B, 2005.

VALENTÍ FIOL, E., Sintaxis latina. Barcelona, Bosch, 1945 [Nombroses reimpressions].

c) Diccionaris recomanats

Per a traduir en català:

SEVA, A. (dir.). Diccionari llatí-català. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1993.

Per a traduir en castellà:

Diccionario ilustrado Vox latino-español, español-latino. Barcelona, Spes Editorial, 1996 (última reimpr.).

Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura només calen coneixements elementals de llengua llatina.

Assignatura especialment recomanada per als estudiant que inicien la titulació en Filologia Clàssica.

Codi 261995

LLENGUA NEERLANDESA I

1. Objectius docents

Si s'estudia Filologia Anglesa o Filologia Alemanya i, en general, si es tenen coneixements d'anglès, l'estudiant universitari ha efectuat una iniciació cabdal en trets comuns a les llengües germàniques, prou diferents de les llengües romàniques. Els més notoris en són el ritme, l'entonació, la varietat de l'inventari fonològic i una estructura gramatical analítica, dispersa, diferent de la sintètica de les llengües romàniques. Una manera d'amortitzar aquest esforç és iniciar-se en altres llengües germàniques, com ara el Neerlandès, llengua oficial dels Països Baixos i de Bèlgica.

La incursió en una altra llengua germànica consolida la perspectiva tipològica sobre la llengua germànica que ja es coneix. A més, pot constituir un factor diferencial de cara a les oportunitats professionals. Malgrat que els parlants de neerlandès sovint dominin també l'anglès, poder dirigir-se a ells fent servir llur pròpia llengua suposa un grau de reconeixement de la identitat cultural que té un valor de mercat.

L'objectiu d'aquesta assignatura és realitzar una primera introducció a la llengua neerlandesa; és a dir, a la fonètica, la ortografia, la gramàtica i el lèxic d'aquesta llengua.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Normes bàsiques de fonètica i ortografia. Conjugació dels verbs: present i futur. Pronoms personals. Verbs modals. Verbs separables. Negació. Flexió dels substantius i dels adjectius. Vocabulari d'ús corrent, que s'activarà a través de textos i col·loquis sobre temes quotidians i socioculturals relacionats amb els Països Baixos i Flandes.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a classe i un examen final.

4. Bibliografia docent

Bibliografia orientativa de la matèria de llengua:

R.Devos, et al. 1996. *Vanzelfsprekend, Nederlands voor Anderstaligen*, Leuven:Acco.

R.Devos, et al.2003. *Go Dutch*, CD-rom, Coutinho.

Bouman-Noordermeer, et al. 1996. *Beter Nederlands I*, Muiderberg.

Kramers. 1989. *Woordenboek Spaans*. Elsevier.

En començar les sessions d'aquesta matèria es remetrà als materials *ad hoc* que calgui fer servir.

5. Observacions

No es requereix cap coneixement previ de llengua neerlandesa; no obstant, el rendiment millorarà si se'n tenen d'anglès i/o alemany.

Codi 202401

LLENGUA NEERLANDESA II

1. Objectius docents

Consolidació dels coneixements bàsics adquirits a l'assignatura del pla 1994 'Llengua Neerlandesa I' i a la seva corresponent del pla nou "Neerlandès com a segona llengua i la seva literatura", tant pel que fa a la comprensió de textos i expressió escrita com a les destreses de percepció auditiva i formulació oral.

2. Continguts i pla de desenvolupament:

Ampliació de les estructures gramaticals. Oracions indirectes, condicionals i relatives. La veu passiva. Prefixos separables i inseparables. Partícules modals. Vocabulari: ampliació i consolidació d'acord amb el nivell del 'Certificaat Nederlands als Vreemde Taal I'.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a classe, redaccions i examen final.

4. Bibliografia docent

S'indicarà al començament del curs.

Bibliografia orientativa:

Devos R, et al. 1996. *Vanzelfsprekend, Nederlands voor Anderstaligen*. Leuven: Acco.

Bouman-Noordermeer, et al.. 1991. *Beter Nederlands II*. Muiderberg: Coutinho.

Kramers. 1989. *Woordenboek Spaans*. Elsevier.

Beheijdt L. 1991. *Toetsen en teksten*. Groningen: Wolters-Noordhoff.

Fontein A.M., et al. 1993. *Nederlandse Grammatica voor Anderstaligen*. Utrecht.

5. Observacions

El curs parteix de coneixements equiparables a aquells que s'han assolit a "Neerlandès com a segona llengua i la seva literatura".

Codi 202402

LLENGUA NEERLANDESA III

1. Objectius docents

Perfeccionar la comprensió i expressió escrita i oral amb èmfasi sobre el desenvolupament de l'expressió escrita i la comprensió de textos de dificultat mitjana i alta.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Gramàtica: consolidar els coneixements ja assolits. Vocabulari: desenvolupar el vocabuari a través de textos literaris i periodístics, la redacció i el resum.

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a classe, redaccions i examen final.

4. Bibliografia docent

S'indicarà a començament del curs.

Bibliografia orientativa:

De Kleijn P. 1996. *Alexander*. Den Haag,.

De Bakker I. 1997. *Lezen, las, gelezen*. Groningen: Wolters-Noordhoff.

Fenoulhet J., et al. 1993. *Proza van 1930 tot 1990*. Muiderberg: Coutinho.

Beheijdt L. 1991. *Toetsen en teksten*. Groningen: Wolters-Noordhoff.

Fontein A.M., et al. 1993. *Nederlandse Grammatica voor Anderstaligen*. Utrecht.

Slagter P. J. 1994. *Handwoordenboek Nederlands-Spaans*. Utrecht/Antwerpen: Van Dale.

5. Observacions

El curs parteix dels nivells assolits a l'assignatura *Llengua neerlandesa II*.

Codi 213103

LLENGUA POLONESA I

1. Objectius docents

Proporcionar els coneixements bàsics sobre gramàtica polonesa. Desenvolupar les capacitats necessàries per traduir estructures simples i expressar-se a nivell fonamental.

2. Continguts i el seu desenvolupament

Temes gramaticals

1. El sistema fonètic i l'ortografia.
2. Les alternances consonàntiques i vocàliques.
3. El substantiu i la seva declinació.
4. El pronom i l'adjectiu: la declinació pronominal-adjectival.
5. El verb: les conjugacions, els temps gramaticals i els aspectes verbals.
6. Les preposicions i el seu règim.
7. L'adjectiu i l'adverbi: la gradació.
8. Les estructures bàsiques de l'oració polonesa i l'ús de les conjuncions.

Temes lèxics

Les persones: cos, indumentària, biografia, família, professió.

La vida quotidiana: casa, ciutat, botiga, festes, malalties.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball continuat a casa. Un control al final del 1er quadrimestre. Un examen final.

4. Bibliografia docent

DABROWSKA, A., *Polski dla cudzoziemców*, Wrocław, 1998.

BARTNICKA, B., *Gramatyka języka polskiego. Podrecznik dla cudzoziemców*, Warszawa, 1990.

KALETA, Z., *Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców*, Kraków, 1995.

MIODUNKA, W., *Język polski jako obcy*, Kraków, 1991.

MIODUNKA, W., *Czesc, jak sie masz?*, Kraków, 1993.

PRESA, F., *Gramática de la lengua polaca*, Madrid, 1990.

PRESA, F., *Lengua polaca para españoles*, Madrid, 1992.

5. Observacions

El curs comença des del nivell 0.

L'assistència a classe és molt recomanable.

El treball dels estudiants es basarà en els apunts i el material aportat pel professor, així com en la bibliografia indicada.

Codi 213208

LLENGUA POLONESA II

1. Objectius docents

Desenvolupar el coneixement de la llengua polonesa adquirit durant el I curs.

2. Continguts i pla de desenvolupament.

Temes gramaticals

1. Les formes impersonals dels verbs:

- tipus I (referit només al passat): regles de formació i ús,
- tipus II (referit a tots els temps de l'indicatiu i al condicional): regles de formació i ús,
- substitució de les formes de tipus II referides al passat per les formes de tipus I.

2. El mode imperatiu:

- regles de formació pels verbs de la I i II conjugació i pels de la III i IV conjugació,
- frases imperatives amb el vocatiu; l'ús general d'aquest cas i les regles de la seva formació.

3. El mode condicional:

- regles de formació, // - movilitat dels morfemes del condicional,
- condicional en les formes impersonals dels verbs, // - condicional amb les paraules modals.

4. Els participis adjectivals:

- participi adjectival actiu (verbs imperfectius) i les seves regles de formació, declinació del participi adj. act. i la seva adequació en gènere, nombre i cas al substantiu del qual és atribuït, //- transformació de les oracions amb el pronom relatiu *który* en oracions amb el participi adj. actiu, //

- participi adjectival passiu (verbs transitius imperfectius i perfectius) i les seves regles de formació, //- declinació del participi adj. passiu i la seva adequació en gènere, nombre i cas al substantiu del qual és atribuït, // - transformació de les oracions amb el pronom relatiu *który* en oracions amb el participi adj. passiu.

5. Els participis adverbials:

- participi adverbial contemporani (gerundi) (verbs imperfectius) i les regles de la seva formació,
- transformació de les oracions amb les conjuncions *gdy, jak, kiedy* en oracions amb gerundi,
- participi adverbial anterior (verbs perfectius) les regles de la seva formació i la seva utilització en la llengua escrita.

6. La prefixació en les derivacions verbals:

- principals prefixos verbals de relacions espacials, el seu significat i la seva relació amb les preposicions, // - verbs derivats per la prefixació.

7. La sintaxi de l'oració composta - observacions generals:

- la coordinació, // - la subordinació,.

Temes lèxics

1. Malalties.
2. Estacions de l'any i meteorologia.
3. Geografia i viatges.
4. Gastronomia.
5. Impressions físiques i psíquiques, expressió de preocupació i esperança: redacció de cartes.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball continuat a casa. // Un control. //Un examen final.

4. Bibliografia docent

DABROWSKA, A., *Polski dla cudzoziemców*, Wrocław, 1998. PRESA GONZÁLEZ, F. *Lengua polaca para españoles*, Madrid, 1992. KAIPIO, C. *Polish verbs fully conjugated in all the tenses*. New York 1997. MIODUNKA, W. *Język polski jako obcy*, Kraków 1991. BAK, P. *Gramatyka języka polskiego*, Warszawa 1977. BARTNICKA, B. *Gramatyka języka polskiego. Podrecznik dla cudzoziemców*. Warszawa 1990. KALETA, Z. *Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców*. Kraków, 1995 BARTOL –JAROSINSKA, D. *Nauka o języku dla polonistów*, Warszawa, 1996.

5. Observacions

El treball dels estudiants es basarà en els apunts i el material aportat pel professor, així com en la bibliografia indicada. Coneixements previs: Polonès I.

Codi 213402

LLENGUA POLONESA III

1. Objectius docents

Desenvolupar el coneixement de la llengua polonesa adquirit durant el I i el II curs.

2. Continguts i pla de desenvolupament.

2.1 Temes gramaticals

2.1.1 Estil directe i indirecte.

2.1.2 Pronoms indefinits:

2.1.3 Derivació:

- procediments derivacionals,
- afixos derivacionals,
- derivació verbal per prefixació,
- verbs iteratius,
- substantius derivats dels verbs.

2.1.4 Expressió de la condició:

- condició real,
- condició possible,
- condició impossible,

2.1.5 Sintaxi de l'oració composta:

- coordinació: tipus de frases coordinades i les seves conjuncions,
- subordinació: tipus de frases subordinades i les conjuncions principals.

2.2 Temes lèxics

2.2.1 Llenguatge de la premsa: l'oci

- receptes culinàries,
- relació amb els animals,
- programes televisius,
- turisme.

2.2.2 Llenguatge col·loquial: el diàleg

- projecció d'una pel·lícula i traducció del guió

3. Criteris i formes d'avaluació.

- presència i participació activa a les classes,
- traducció del guió treballat,
- examen final.

4. Bibliografia docent

BAK, P. *Gramatyka języka polskiego*, Warszawa 1977.

KALETA, Z. *Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców*, Kraków 1995.

BARTOL-JAROSINSKA, D. *Nauka o języku dla polonistów*, Warszawa 1996.

MIODUNKA, W. *Język polski jako obcy*, Kraków 1991.

PRESA GONZALEZ, F. *Gramática de la lengua polaca*. Madrid 1990.

KAPIO, C. *Polish verbs fully conjugated in all the tenses*. New York, 1997.

5. Observacions.

El treball dels estudiants es basarà en els apunts i el material aportat pel professor, així com en la bibliografia indicada.

Coneixements previs: Polonès II.

** Codi 201103**

LLENGUA PORTUGUESA I

1. Objectius docents

- a) Assolir un nivell bàsic de comprensió lectora de textos portuguesos.
- b) Assolir un coneixement general de la fonologia del portuguès.
- c) Comprendre aspectes comunicatius i pragmàtics bàsics del portuguès: fórmules principals, tractament personal, vehiculació de cultures diverses...
- d) Iniciar-se en la comprensió i l'ús de les estructures bàsiques del portuguès i dels principals connectors discursius.
- e) Assolir un coneixement instrumental del vocabulari bàsic de la llengua portuguesa i un domini elemental de recursos expressius en aquesta llengua.
- f) Oferir coneixements bàsics de l'extensió del portuguès al món actual.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introducció a la fonologia del portuguès

El verb: modes, temps i aspectes

Vocabulari bàsic I

Vocabulari bàsic II: principals diferències entre els usos de Portugal i de Brasil

Vocabulari bàsic III: cognats i falsos cognats

Determinants: formes i usos

Connectors I: relacions espacials

Connectors II: relacions temporals

Morfologia nominal

Quantificadors

Pronoms personals

El portuguès al món. Les llengües que conviuen amb el portuguès

Llengua i cultura I

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant un examen final. Es podrà complementar amb la realització d'exercicis d'avaluació continuada.

4. Bibliografia docent

ARRUDA, Lígia, (2000), *Gramática de Português para estrangeiros*, Porto, Porto Editora.

CARRASCO GONZÁLEZ, Juan, (1994), *Manual de iniciación a la lengua portuguesa*, Barcelona, Ariel.

COIMBRA, O. M., (1998), *Gramática activa I e 2*, Lisboa, Lidel.

CUNHA, Celso; CINTRA, L. F. Lindley, (1994), *Breve gramática do português contemporâneo*, Rio de Janeiro; Lisboa, Sá da Costa.

HOLANDA, Aurélio Buarque de, (2000), *Novo dicionário Aurélio da língua portuguesa*, Rio de Janeiro, Nova Fronteira.

MONTEIRO, D.; Pessoa, B., (1991), *Dicionário de verbos portugueses*, Lisboa, Lidel.

MONTERO, H. J.; ZAGALO, F. J., (2000), *Português para todos I*, Salamanca, Luso-Española de Ediciones.

Torrinha, F., (2001), *Dicionário de língua portuguesa*, Lisboa, Notícias.

Referències web

Instituto Camões, <http://www.instituto-camoes.pt/index.htm>

Centro de Estudos Brasileiros de Barcelona, <http://www.infonegocio.com/cebcbn/>

Dicionário Priberam em linha, <http://www.priberam.pt/dlpo/dlpo.aspx>

Weblinguas, <http://www.weblinguas.com.br/>

Codi 201104

LLENGUA PORTUGUESA II

1. Objectius docents

- a) Assolir un nivell avançat de comprensió de textos escrits en portuguès
- b) Aprofundir en el coneixement de la fonologia del portuguès.
- c) Eixamplar aspectes comunicatius i pragmàtics del portuguès: formal / informal, variacions espacials, vehiculació de cultures diverses
- d) Assolir una capacitat elemental d'escriptura
- e) Potenciar l'habilitat de traducció des del portuguès
- f) Introducció a la història de la llengua portuguesa en el món lusòfon

2. Continguts i pla de desenvolupament

Variants diatròpiques de la fonologia del portuguès

Heterogenèrics (portuguès – català – castellà)

Heteroprosòdics (portuguès – català – castellà)

Heterosemàntics (portuguès – català – castellà)

El verb: infinitiu flexionat

El verb: futur del subjuntiu

Fraseologia

Regència verbal

Regència nominal

Col·locació pronominal

Llengua i cultura II

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant un examen final.

4. Bibliografia docent

Llibres

Celso Cunha e Lindley Cintra , 1985, Nova gramática da língua portuguesa, Rio de Janeiro / Lisboa , Nova Fronteira Ed. Sá da Costa.

Joaquim Mattoso Câmara Jr. , 1978, Dicionário de lingüística e gramática, Petrópolis, Vozes.

Aurélio Buarque de Holanda Ferreira B., 2000 , Novo dicionário aurélio da língua portuguesa , Rio de Janeiro, Nova Fronteira.

Günter Holttus, Michael Metzeltin, Christian Schmitt --, 1994, Lexikon der romanistischen linguistik (Irl) volume VI, 2 - Galego, Português, Tübingen , Max Nierneyer Verlag.

Referències web

Instituto Camões, <http://www.instituto-camoes.pt/index.htm>

Centro de Estudos Brasileiros de Barcelona, <http://www.infonegocio.com/cebbscn/>

1. Objectius docents

Desenvolver nos discentes a curiosidade e o gosto pela aprendizagem da língua portuguesa; e favorecer a aprendizagem de um sistema de conhecimento e de capacidades linguísticas necessárias à comunicação efectiva nas suas múltiplas realizações – OUVIR, FALAR, LER e ESCREVER.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. O domínio actual da Língua Portuguesa
2. O discurso epistolar:
  - a. formas de tratamento;
  - b. Vocabulário/linguagem;
  - c. discurso escrito/oral.
3. Gramática da palavra:
  - a. classe do nome;
  - b. classe do adjectivo;
  - c. classe do verbo;
  - d. outras classes.
4. Gramática da frase:
  - a. modalidades da frase;
  - b. formas da frase;
  - c. actos de fala directo e indirecto;
  - d. frases simples e frases compostas;
  - e. funções sintácticas dos diferentes sintagmas;
  - f. operações de análise sintáctica.
5. Expressões idiomáticas e provérbios.

Nota: Estes conteúdos não serão trabalhados sem ter sempre presente os diferentes tipos de textos (descritivo, argumentativo, narrativo, informativo). A partir da sua análise e interpretação trabalharemos os conteúdos programáticos de maior relevância.

3. Criteris i formes d'avaluació

4. Bibliografia docent

1. BERGSTROM, M. e REIS, N. (1998), *Prontuário Ortográfico e Guia da Língua Portuguesa*, Lisboa, Editorial Notícias.
2. CINTRA, L. F. (1983), *Estudos de Dialectologia Portuguesa*, Lisboa, Ed. Sá da Costa.
3. CINTRA, L. F. (1986), *Sobre Formas de Tratamento da Língua Portuguesa*, Lisboa, Livros Horizonte.
4. COIMBRA, O. M. e C. I. (2000), *Gramática Activa 1*, Lisboa, Edições Técnicas LIDEL.
5. COIMBRA, O. M. e C. L. (2000), *Gramática Activa 2*, Lisboa, Edições Técnicas LIDEL.
6. COSTA, F. (s/d), *Dicionário de Estrangeirismos*, Lisboa, Editorial Domingos Barreira.
7. CUNHA, C. e CINTRA, L. (1999), *Nova Gramática do Português Contemporâneo*, Lisboa, Ed. Sá da Costa.
8. FONSECA, J. (1993), *Estudos de Sintaxe - Semântica e Pragmática do Português*, Porto, Porto Editora.
9. MONTEIRO, D. e PESSOA, B. (1999), *Guia Prático dos Verbos Portugueses*, Lisboa, Edições Técnicas LIDEL.
10. MOREIRA, A. (1996), *Provérbios Portugueses*, Lisboa, Editorial Notícias.
11. RAMALHO, E. (1985), *Dicionário Estrutural Estilístico e Sintáctico da Língua Portuguesa*, Porto, Lello & Irmão Editores.
12. SIMÕES, G. A. (1994), *Dicionário de Expressões Populares Portuguesas*, Lisboa, Publicações Dom Quixote.

Codi 213104

LLENGUA RUSSA I

1. Objectius docents

Fonaments de gramàtica russa aplicada (nivell fonamental). Capacitat de parlar sobre els temes lèxics continguts en el curs. Comprensió i traducció de textos escrits senzills. Comprensió de textos orals breus.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

Temes gramaticals

1. Ortografia i puntuació.

Ús de la coma. Ús del guió. Vocals darrera de fricatives. Vocals darrera de ?. Terminacions en la declinació dels substantius. Signes de puntuació en les oracions subordinades.

2. Morfologia i Sintaxi.

Les declinacions dels substantius, adjectius i pronoms. Introducció a l'aspecte verbal en present i en passat. Els verbs de moviment sense preverbi (*đítí-khodít, iékhat-iézdit, letet-letat, plit-plàvat, bejat bégat*). Els verbs de moviment amb els preverbis *pri-, u-, vi-, v-*. Els numerals cardinals. L'expressió del temps: parts del dia, dates (dia-mes-any), setmanes, mesos, estacions de l'any, anys i segles. L'adverbi.

Oracions compostes fonamentals.

Temes lèxics

Gent (biografia, família, professions, gentilicis) i vida quotidiana (casa, ciutat, botigues).

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen que inclourà una redacció i una prova de comprensió de textos escrits.

Un treball monogràfic de gramàtica.

Una prova de comprensió de textos orals.

4. Bibliografia docent

RUIZ-ZORRILLA, M., KORNAKOV, P., CASTELLVÍ, J., *Utxébnik rússkogo iazikà dlia natxinàiusxikh*. Barcelona, 2001.

ZAJAVA-NEKRÁSOVA, E., *Casos y preposiciones en el idioma ruso*. Ed. Rubiños-1860 – Russki Yazik. Madrid, 1993.

VIDAL FERNÁNDEZ, E., *Introducció a la gramàtica russa*. Edicions de la UB. Textos docents 96. Barcelona, 1997.

JAVRÓNINA, S.; SHIROCHÉNSAKAYA, A. *El ruso en ejercicios*. Ed. Rubiños-1860 – Russki Yazik, Madrid 1992.

PÚLKINA, I., *El ruso. Gramática práctica*. Rubiños-1860 – Russki Yazik. Madrid, 1992.

5. Observacions

Per matricular-se a aquesta assignatura es recomana haver cursat *Rus Preliminar* o tenir un nivell de llengua russa equivalent a 60 hores.

Codi 213105

LLENGUA RUSSA II

1. Objectius docents

Fonaments de gramàtica russa aplicada (continuació). Capacitat de parlar i escriure sobre els temes lèxics continguts en el curs. Lectura i síntesi de textos. Audició de textos breus.

2. Continguts i pla dels seu desenvolupament

Temes gramaticals

1. Ortografia i puntuació.

- Ortografia de la conjugació verbal.
- Puntuació: els dos punts, el signe d'admiració, ús de la coma en les oracions compostes.

2. Morfologia.

a. El substantiu.

- Declinació: ampliació i activació.

b. El verb.

- Revisió exhaustiva de la conjugació verbal
- Formació dels parells aspectuals i conjugació de les formes en indicatiu i imperatiu.
- Verbs de moviment transitius sense prefixos.
- Verbs de moviment intransitius amb els prefixos: pri, u, po, v,vi, pere, z?, p?d , ?t, d?, pro, s, ?b.

- Significats de l'aspecte verbal:

- Significats lèxics de l'imperatiu perfectiu i imperfectiu

- l'imperatiu negatiu

- verb conjugat + infinitiu (perf - imperf)

- adverbis + infinitiu (perf - imperf)

c. L'adjectiu i l'adverbi: grau comparatiu i superlatiu de l'adjectiu i l'adverbi.

d. Els numerals.

- Declinació dels numerals ordinals en tots els casos (fins al 10), en genitiu (tots els numerals).
- Declinació dels numerals col·lectius.

e. Les preposicions: amb significat espacial vnutrí, snaruji, vokrug, posredí, sredí, pri, vdol, iz-za, ?t amb significat causal i espacial.

f. Els pronoms: ti (en oracions impersonals), sam, sebià.

g. Les partícules nu i bi.

3. Sintaxi.

a. Ordre de les paraules en les oracions simples.

- En el discurs indirecte.
- Posició de l'adverbi dins de l'oració.

b. Postposició en l'expressió de l'aproximació

Temes lèxics

La casa, ubicació de les coses; trucades telefòniques; expressió del temps: les hores; biografia; vincles familiars; la ciutat; correspondència postal; descripció física i caràcter de la persona;

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada a classe. Una prova de comprensió lectora i auditiva. Un examen final que consistirà en exercicis i una redacció. Prova de comprensió de textos escrits.

4. Bibliografia docent.

Dossier i material aportat pel professor.

Dossier de lectures per a casa.

VIDAL FERNÁNDEZ., H. Introducció a la gramàtica russa. Edicions de la Universitat de Barcelona. Textos Docents 96. Barcelona, 1997.

PÚLKINA, I. El ruso. Gramática práctica. Rubiños-1860--Russki Yazik. Madrid, 1992.

Codi 213106

LLENGUA RUSSA III

1. Objectius docents

Fonaments de gramàtica russa aplicada (continuació). Capacitat de parlar i escriure sobre els temes lèxics continguts en el curs. Lectura i síntesi de textos. Audició de textos breus.

2. Continguts i pla dels seu desenvolupament

Temes gramaticals

1. Ortografia i puntuació.

- Ne davant de verb.

- Els dos punts.

- Ús de la coma entre estructures homogènies de la frase.

2. Morfologia i Sintaxi.

Morfologia verbal: formes conjugades del verb. Verbs reflexius. Parells aspectuals: formació del perfectiu i l'imperfectiu. Ús de la 2a persona amb significat general i de la 3a amb significat indeterminat. Repàs dels verbs de moviment.

Aspecte verbal: procés-resultat. Verbs de dues fases. Accions paral·leles i consecutives. Accions repetitives. Negació concreta i negació general.

Substantius i pronoms: noms col·lectius. Singularia i pluralia tantum. Els pronoms *sam* i *sebià*.

Adjectius i Numerals: numerals col·lectius.

Sintaxi: construccions causals. Construccions adversatives. Construccions explicatives. L'estil indirecte (preguntes amb paraula interrogativa i preguntes sense paraula interrogativa).

Temes lèxics

Expressió del temps (l'hora, duració d'una acció). Transport. Viatges. Geografia. Clima.

Fórmules d'intenció: presentacions, tractament, agraïment. Cuina i el menjar. Serveis. Compres

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen final escrit que consistirà en exercicis i una redacció. Una prova de comprensió de textos escrits. Una prova de comprensió de textos orals.

4. Bibliografia docent

Material disponible a la xarxa o al departament.

Castellví, J., Kornakov, P.K., Ruiz-Zorrilla, M. (2001): *???? ????????? ????? - ????????? ?????????*. Barcelona: PPU.

Púlkina, I. (1992): *El ruso. Gramática práctica*. Madrid: Rubiños-1860--Russki Yazik.

Vidal, H. (1997): *Introducció a la gramàtica russa*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona. Textos Docents 96.

Codi 213209

LLENGUA RUSSA IV

1.Objectius docents

Continuar completant els fonaments de gramàtica russa aplicada. Continuar desenvolupant la capacitat de llegir; escriure, parlar i escoltar (sobre els temes lèxics continguts en el curs).

2.Continguts i pla de desenvolupament

Temes gramaticals

1. Ortografia i puntuació.

- L'ortografia dels substantius compostos.

- Les lletres "i" i "y" després de prefix.

- Els preverbis *pre-* i *pri-*.

2. Morfologia.

a. La declinació dels noms propis.

b. L'adjectiu.

- tipus lèxico-gramaticals d'adjectius.

- formes plena i curta (repàs i ampliació).

c. El verb.

- Participis i gerundis (repàs).

- Els verbs de moviment transitius sense prefixos i amb prefixos.

- Els verbs de moviment en sentit figurat.

d. Les partícules *toje/takje, da* i les que apareguin als textos.

3. Formació de paraules.

a. Divisió de la paraula en morfemes. Anàlisi derivativa.

b. Els preverbis i els seus significats.

c. Els verbs *brat, pomnit, stat, dumat, jit* amb preverbis.

4. Sintaxi.

a. Expressió de la condició en les oracions simples i compostes; el mode condicional.

b. La construcció *verb+ infinitiu de finalitat*.

c. L'ordre neutre de les paraules (repàs i ampliació).

Temes lèxics

- Clima i temps atmosfèric.

- Naturalesa.

- Viatge, excursió.

- Fraseologia relacionada amb els temes esmentats.

Temes linguoculturals

- El paper del temps i de la naturalesa en la vostra cultura i en la cultura russa;

- Les festes de l'any

Lectura a casa d'un text a determinar (unes 30 pàgines)

3.Criteris i formes d'avaluació

Treball continuat a casa. Control mensual de lectura. Un examen final que consistirà en una part escrita amb els següents apartats: 1) Una breu redacció sobre un dels temes lèxics fets durant el curs; 2) El comentari d'algunes unitats lèxiques i fraseològiques; 3) exercicis gramaticals sobre els temes corresponents fets durant el curs, més una part oral amb els següents apartats: 1) Explicar el contingut d'algun dels textos treballats a classe o llegits a casa; 2) Respondre a preguntes sobre algun d'aquests textos.

Codi 213418

LLENGUA RUSSA V

1. Objectius docents

Continuar desenvolupant la capacitat de llegir; escriure, parlar i escoltar (sobre els temes lèxics continguts en el curs).

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Ortografia i puntuació

L'ortografia dels sufixos adjectivals

Ús de les majúscules

Els signes de puntuació en l'estil directe i en les cites

2. Morfologia i formació de paraules

a. Adjectiu

La paronímia en els adjectius

b. Numerals

Numerals fraccionaris

c. Adverbi

Formació dels adverbis

d. Verb

Conjugació dels verbs en -tx, -sti (zti), -ti, ieret

Els preverbis i els seus significats (II)

Imperatiu en els verbs de moviment. Casos especials

e. Les conjuncions naskol'ko, iakobi, poskol'ku i les conjuncions compostes

f. Les partícules (revisió i aprofundiment)

g. Formació de les interjeccions

3. Sintaxi

Expressió de la condició en les oracions simples i compostes: el condicional (II)

Oració subordinada (revisió)

L'ordre dels adjectius

4. Temes lèxics i linguoculturals

Revisió dels temes lèxics presentats a les assignatures Llengua Russa I-IV

Aspectes socials de la Rússia actual (II)

Aspectes polític-econòmics de la Rússia actual

Lectura d'un text a determinar

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball continuat a casa. Control mensual de lectura. Un examen final que consistirà en una part escrita amb els següents apartats: 1) Una breu redacció sobre un dels temes lèxics fets durant el curs; 2) El comentari d'algunes unitats lèxiques i fraseològiques; 3) exercicis gramaticals sobre els temes corresponents fets durant el curs, més una part oral amb els següents apartats: 1) Explicar el contingut d'alguns dels textos treballats a classe o llegits a casa; 2) Respondre a preguntes sobre algun d'aquests textos.

4. Bibliografia docent

GLAZUNOVA, O.I. Grammatika rússkogo iazikà v uprajneniakh i kommentàriakh. Morfológuia. Sant Petersburg, ed. Zlatoust, 2000

ZAINULDÍNOV, A., NÓVIKOV, A. Rossia na rubejé vekov: sotsialno-politítxeski diskurs. Sant Petersburg, 2002.

5. Observacions

Donar una visió de conjunt sobre els fonaments de gramàtica russa aplicada impartits a les assignatures Llengua Russa I, II, III i IV.

Codi 261994

LLENGUA SUECA I

1. Objectius docents

Si s'estudia Filologia Anglesa o Filologia Alemanya i, en general, si es tenen coneixements d'anglès, l'estudiant universitari ha efectuat una iniciació cabdal en trets comuns a les llengües germàniques, prou diferents de les llengües romàniques. Els més notoris en són el ritme, l'entonació, la varietat de l'inventari fonològic i una estructura gramatical analítica, dispersa, diferent de la sintètica de les llengües romàniques. Una manera d'amortitzar aquest esforç és iniciar-se en altres llengües germàniques, com ara el Suec, llengua oficial de Suècia i Finlàndia i, alhora, porta d'accés a les llengües germàniques escandinaves..

La incursió en una altra llengua germànica consolida la perspectiva tipològica sobre aquella que ja es coneix. A més, pot constituir un factor diferencial de cara a les oportunitats professionals. Malgrat que els parlants de suec i altres llengües germàniques escandinaves sovint dominin l'anglès, poder dirigir-se a ells fent servir el suec suposa un grau de reconeixement de la identitat cultural que té un valor de mercat.

L'objectiu d'aquesta assignatura és realitzar una primera introducció a la llengua sueca, per tal de poder llegir i entendre textos senzills, formular tant oralment com per escrit expressions sencilles i traduir textos elementals del suec a l'èspanyol i de l'èspanyol al suec. El nivell es correspon amb el Nivell A1 de l'escala del Consell Europeu.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Normes bàsiques de fonètica i ortografia. Flexió dels substantius i dels adjectius. Conjugació dels verbs regulars. Pronoms personals. Ordre dels mots en oracions principals i subordinades. Vocabulari: Crear un vocabulari modern d'ús corrent a través de textos senzills i col.loquis sobre temes quotidians i culturals suecs.

3. Criteris i formes d'avaluació

La participació regular a classe permetrà efectuar una avaluació continuada, que es complementarà amb examens globals.

4. Bibliografia docent

U.Göransson, M. Parada.2001. *På svenska 1. Lärobok*. Lund: Folkuniversitetets förlag. U. Göransson, M. Parada. 2001. *På svenska 1. Studiehäfte*. Lund: Folkuniversitetets förlag. Å. Viberg. 1988. *Gramática Sueca. (Mål)*. Estocolm: Natur och Kultur. Berlitz. Svensk-spansk, spansk-svensk ordbok. D. Nosell. 1994-2001. *Diccionari Suec-Català/ Diccionari Català-Suec*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

5. Observacions

No es requereix cap coneixement previ de llengua sueca; no obstant, el rendiment millorarà si se'n tenen d'anglès i/o alemany.

Codi 202403

LLENGUA SUECA II

1. Objectius docents

Ampliació dels coneixements bàsics equiparables a aquells que es poden adquirir amb l'assignatura "Suec com a segona llengua i la seva literatura", tant pel que fa a la comprensió de textos i l'expressió escrita com a la comprensió auditiva i l'expressió oral. Objectiu del curs és assolir una competència corresponent a la transició entre els nivells A1 i A2 del Marc de referència del Consell d'Europa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Ampliació de les estructures gramaticals: pronoms possessius, relatius i indefinits; conjugació dels verbs usuals irregulars i dels verbs auxiliars; els adverbis, les conjuncions y les preposicions; l'adjectiu en forma determinada. Els exercicis comprendran prosòdia, gramàtica, pràctiques de conversa, lectura i comprensió. Arran del programa de llengua es desenvoluparan qüestions puntuals de cultura i la societats sueques.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis escrits i un examen final.

4. Bibliografia docent

U. Göransson, M. Parada. 2001. På svenska 1. Lärobok. Folkuniversitetets förlag. Lund.
U. Göransson, M. Parada. 2001. På svenska 1. Studiehäfte. Folkuniversitetets förlag. Lund
Å. Viberg. 1988. Gramática Sueca. Natur och Kultur. Estocolm.
D. Nosell. 2001. Diccionari Suec-Català. 1994. Diccionari Català-Suec. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

Codi 202404

LLENGUA SUECA III

1. Objectius docents

Llegir i comprendre textos de complexitat mitjana. Formulació verbal i escrita amb correcció tolerable sobre temes diversos. Objectiu del curs és assolir una competència corresponent a la transició entre els nivells A2 i B1 del Marc de referència del Consell d'Europa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Gramàtica: Consolidar els coneixements gramaticals ja assolits, aprofundir en l'estudi i la pràctica de les construccions verbals, la sintaxi i la semàntica oracional.

Vocabulari: Desenvolupament del vocabulari mitjançant la lectura de textos, literaris i periodístics, així com amb ajut de la redacció y el gènere del resum.

Aprofundiment en el coneixement de Suècia, la seva cultura i la seva història.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis escrits i examen final.

4. Bibliografia docent

U. Göransson, A. Helander, M. Parada. 2002. På svenska 2. Lärobok. Folkuniversitetets förlag. Lund.

U. Göransson, A. Helander, M. Parada. 2002. På svenska 2. Övningsbok. Folkuniversitetets förlag. Lund.

Å. Viberg. 1988. Gramática Sueca. Natur och Kultur. Estocolm.

D: Nosell. 2001. Diccionari Suec-Català. 1994. Diccionari Català-Suec. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

Codi 210423

LLIBRES, IMPRESSORS I LECTORS A ITÀLIA

1. Objectius docents

Es proposa l'estudi del llibre italià des dels seus orígens fins a l'actualitat i en la doble vessant textual i material. Es tractaran les formes de recepció i transmissió dels textos de diversos autors importants, així com els impressors, els circuits intel·lectuals i comercials, fins arribar als lectors, També els llocs de conservació i els criteris d'organització de les biblioteques, distingint-ne la diversitat de propietaris o el seu caràcter de públiques o privades.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

En primer lloc s'emmarcarà l'assignatura explicant el context històric i els aspectes de caire econòmic, cultural i social que influïren en la producció del llibre, amb l'objectiu de conèixer els principals esdeveniments lligats a l'àmbit editorial italià i els diferents grups de poder que acullen els editors. S'il·lustraran les tècniques d'impressió del segle XV així com l'activitat dels impressors més significatius, començant per les figures dels grans impressors del Renaixement (Aldo Manuzio, Andrea Torresani, Gabriel Giolito, etc.) fins arribar a les modernes estructures editorials del segle XX. També es farà una anàlisi detallada de cada ciutat important per la seva impremta i mercat editorial.

S'estudiarà la presència i la influència del llibre italià a Espanya, sobretot entre els segles XV-XVII.

L'assignatura està pensada per a cursos monogràfics variables, a fi d'aprofundir millor en un període determinat. Hi haurà classes pràctiques, i es treballarà amb els llibres italians conservats al fons antic de la Biblioteca Universitària de Barcelona.

3. Criteris i formes d'avaluació

Consistirà en un examen final i en un treball, d'acord i sota la tutela del professor.

4. Bibliografia docent

BRAIDA, L., *Stampa e cultura in Europa tra il XV e XVI secolo*, Roma-Bari, Laterza, 2000.

CHARTIER, R., *Libros, lecturas y lectores en la Edad Moderna*, Madrid, Alianza, 1993.

DI FILIPPO, C., *Il mestiere di scrivere. Lavoro intellettuale e mercato librario a Venezia nel Cinquecento*, Roma, Bulzoni, 1988.

INFELISE, M., *Libri proibiti da Gutenberg all'Encyclopédie*, Bari, Laterza, 1999.

MARTIN, H.-J., *Storia e potere della scrittura*, Bari, Laterza, 1990.

PETRUCCI, A. (a cura di), *Libri, editori e pubblico nell'Europa moderna: guida storica e critica*, Bari, Laterza, 1989.

ROZZO, U., *Linee per una storia dell'editoria religiosa in Italia (1465-1600)*, Udine, Arti Grafiche Friulane, 1993.

SANTORO, M., *Storia del libro italiano: libro e società in Italia dal Quattrocento al Novecento*, Milà, Editrice Bibliografica, 1994.

STEINBERG, S. H., *Cinque secoli di stampa*, Torí, Einaudi, 1982.

TROVATO, P., *Con ogni diligenza corretto. La stampa e le revisioni editoriali dei testi letterari italiani (1470-1570)*, Bolònia, Il Mulino, 1991.

5. Observacions

Les classes s'impartiran en català; els exàmens i treballs en la llengua de preferència de l'alumne. Els alumnes que no puguin assistir a les classes regularment s'han de posar en contacte amb el professor a començament de curs.

Codi 204304

METAMORFOSIS D'OVIDI (TEXTOS)

1. Objectius docents

Tot aplicant les tècniques bàsiques de traducció i anàlisi al text de les Metamorfosis ovidianes, es persegueix com a objectiu el domini i la familiaritat amb aquesta obra.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A. Pressupòsits teòrics: 1. Ovidi i la seva obra. 2. La llengua d'Ovidi. 3. Mitologia i poesia. 4. L'hexàmetre ovidià.

B. Desenvolupament pràctic: Se centrarà en una selecció de les Metamorfosis d'Ovidi. El propòsit principal de la selecció esmentada serà fer-ne la traducció a partir dels coneixements gramaticals que es consideren ja assolits per part de l'estudiant, fet que permetrà d'elaborar-ne comentaris no solament lingüístics, sinó també mètrics i estilístics.

C. Lectura d'una selecció de les Metamorfosis en traducció.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe; exercicis periòdics (amb i sense diccionari) i/o examen final que constarà de dues parts: anàlisi gramatical, comentari i traducció (sense diccionari) d'un text preparat amb anterioritat per l'estudiant, i el mateix (amb diccionari) d'un text no vist prèviament. Els exercicis inclouran també preguntes sobre el contingut de les lectures recomanades a l'apartat 2.C. d'aquest programa.

4. Bibliografia docent

a) Edicions i traduccions

OVIDE, Les métamorphoses (ed. i trad. de G. LAFAYE). París, Les Belles Lettres, 1969.

P. OVIDI NASÓ, Les metamorfosis (trad. J. PARRAMON). Barcelona, Quaderns Crema, 1996.

P. OVIDI NASÓ, Metamorfosis (introd., ed. i trad. d'A.M. TREPAT i A.M. de SAAVEDRA). Barcelona, F.B.M., 1929.

OVIDIO, Metamorfosis (introd., ed. i trad. d'A. RUIZ DE ELVIRA). Madrid, C.S.I.C., 1991.

OVIDIO, Metamorfosis (introd., ed. i trad. d'A. RAMÍREZ DE VERGER). Madrid, Alianza, 1996 (reimpr. 1998).

b) Mètrica i estilística

CECCARELLI, L., Prosodia y métrica del latín clásico (trad. R. CARANDE). Sevilla, Univ. de Sevilla, 1999.

LÁZARO CARRETER, F., Diccionario de términos filológicos. Madrid, Gredos, 1999 (reimpr. de la 3a. ed. de 1968).

MAYORAL, J.A., Las figuras retóricas. Madrid, Síntesis, 1994.

MEDINA, J., L'art de la paraula. Barcelona, Proa, 2000.

c) Mitologia

GRIMAL, P., Diccionario de mitología griega y romana (trad. F. PAYAROLS). Barcelona, Paidós, 1981 (2a. ed.)

PARRAMON, J., Diccionari de la mitologia grega i romana. Barcelona, Edicions 62, 1996.

d) Diccionaris recomanats

Per a traduir en català:

SEVA, A. (dir.). Diccionari llatí-català. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1993.

Per a traduir en castellà:

Diccionario ilustrado Vox latino-español, español-latino. Barcelona, Spes Editorial, 1996 (última reimpr.).

Nota: Les edicions comentades d'Ovidi, així com la resta de bibliografia adient, seran lliurades en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura, cal haver fet Batxillerat humanístic o bé tenir coneixements previs de llengua llatina.

1. Objectius docents

Un cop realitzada en l'assignatura *Introducció a la Literatura Comparada* una aproximació a la història d'aquesta perspectiva crítica, i realitzada una introducció a les seves metodologies tradicionals, aquesta assignatura reflexionarà sobre la transformació que ha experimentat la Literatura Comparada empena pels darrers moviments de la Teoria de la Literatura, i com aquestes noves perspectives han transformat també les seves metodologies i, fins i tot, han redefinit el seu objecte d'estudi.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Els mètodes tradicionals del comparatisme i el seu desplegament. La Literatura Comparada i les darreres tendències de la Teoria de la Literatura del segle XX: Teories de la lectura, Hermenèutica, Deconstrucció, Estudis culturals, Teoria literària feminista i *Queer Studies*, Multiculturalisme, Postcolonialisme, Teoria dels polisistemes. La literatura comparada i la qüestió del cànon: institucionalització i subversió en la història literària. Polítiques de la literatura. Imatges de l'altre i Literatura Comparada: del llibre de viatges al multiculturalisme i el postcolonialisme. La literatura comparada i els estudis de traducció. La traducció literària com a forma de comparatisme. La Literatura Comparada en l'època de la biblioteca infinita: noves formes de intertextualitat. La Literatura Comparada com a pràctica literària individual i individualitzant: la crítica com a forma de l'autobiografia. La Literatura Comparada com a textura de la literatura. Formes de comparatisme implícites en la literatura contemporània.

3. Criteris i formes d'avaluació

Redacció d'una monografia de temàtica lliure, mirant de rendibilitzar la perspectiva dels estudis comparatius.

4. Bibliografia docent

Bassnett, Susan, *Comparative Literature. A Critical Introduction*, Oxford, Blackwell, 1993.
Bernheimer, Charles (ed.): *Comparative Literature in the Age of Multiculturalism*, Baltimore, Johns Hopkins U. P., 1995. Bhabha, H.K., *Nation and Narration*, London, Routledge, 1990.
Bhabha, H.K., *The Location of Culture*, New York, Routledge, 1994. Bourdieu, Pierre, *Les Règles de l'art*. 1992; trad. cast. *Las reglas del arte. Génesis y estructura del campo literario*, Barcelona, Anagrama, 1995. Brunel, Pierre; Chevrel, Yves: *Précis de littérature comparée*, Paris, Presses Universitaires de France, 1989. Catelli, Nora; Gargatagli, Ana María, *El tabaco que fumaba Plinio. Escenas de la traducción entre España y América: relatos, leyes y reflexiones sobre los otros*. Madrid, Ediciones del Serbal, 1998. Franci, Giovanna (ed.), *Remapping the Boundaries. A New Perspective in Comparative Studies*, Bologna, CLUEB, 1997. Gnisci, Armando (a cura di), *Introduzione alla letteratura comparata*, Milano, Mondadori, 1999. Guillén, Claudio, *Entre lo uno y lo diverso. Introducción a la literatura comparada*, Barcelona, Crítica, 1985. Guillén, Claudio, *Múltiples moradas*, Barcelona, Tusquets, 1998. Guillory, John, *Cultural Capital. The Problem of the Literary Canon Formation*, Chicago, Londres, U. Chicago P., 1993. Iglesias, Montserrat, *Teoría de los Polisistemas*, Madrid, Arco/Libros, 1999. Marino, Adrian, *Comparatisme et théorie de la littérature*, Paris, Presses Universitaires de France, 1988. Paolucci, Anne (ed.), *Comparative Literary Theory: New Perspectives*, New York, Council on National Literatures, 1989. Romero López, Dolores, *Orientaciones en literatura comparada*, Madrid, Arco/Libros, 1998. Said, Edward W., *Culture and Imperialism*, 1993; trad. cast.: *Cultura e imperialismo*, Barcelona, Anagrama, 1996. Said, Edward W., *Orientalism*, 1978; trad. cat.: *Orientalisme*, Vic, Eumo, 1991. Schmeling, Manfred: *Vergleichende Literaturwissenschaft. Theorie und Praxis*. 1981; trad. cast.: *Teoría y praxis de la literatura comparada*, Barcelona, Alfa, 1984. Souiller, Didier (dir.), *Littérature comparée*, Paris, Presses Universitaires de France, 1997. Sullà, Enric (comp.), *El canon literario*, Madrid, Arco/Libros, 1998. Valdés, Mario J. (ed.), *Towards a Theory of Comparative Literature*, New York, Bern, Frankfurt am Main, Paris, Peter Lang, 1990. Vega, María José, Carbonell, Neus, *La Literatura comparada. Principios y métodos*, Madrid, Gredos, 1998. Aquesta bibliografia serà complementada en funció del desenvolupament del curs.

Codi 207429

MÈTODES EN LA RECERCA DIALECTAL DEL CATALÀ

1. Objectius docents

L'assignatura Mètodes en la recerca dialectal del català té com a objectiu donar a conèixer a l'alumne: a) els factors que intervenen en la variació dialectal; b) els mètodes i procediments que s'apliquen en la recerca dialectal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Factors de variació
  - 1.1. Variació individual i variació col·lectiva
  - 1.2. Geografia, història, societat
  - 1.3. Anivellament de diferències
  - 1.4. Variació interna i graus de variació dialectal
2. Mètodes en la recerca dialectal
  - 2.1. La dialectologia catalana
  - 2.2. La geolingüística
    - 2.2.1. Monografia dialectal i atlas lingüístic
    - 2.2.2. Cartografia
  - 2.3. Fronteres i àrees de transició
  - 2.4. Etnolingüística i cultura popular
  - 2.5. Dialectologia social
  - 2.6. Comentari i interpretació de documents

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura es fa amb exercicis pràctics d'anàlisi i interpretació de materials i amb un examen final escrit.

4. Bibliografia

- ALCOVER, A. M i F. de B. MOLL (1975), "Introducció", dins *Diccionari Català-Valencià-Balear*, I, 2a ed., Moll, Palma de Mallorca, pàgs. I-XXVIII.
- FRANCIS, W. N. (1983), *Dialectology. An Introduction*, Longman, Londres.
- VENY, J. (1985), *Introducció a la dialectologia catalana*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- VENY, J. i L. PONS (2001), *Atles lingüístic del domini català*, I, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.
- VIAPLANA, J. (1990-1991), "Comparació interdialectal i llengua", *Llengua i Literatura*, 4, pàgs. 215-242.
- WEINREICH, U. (1954) "Is a Structural Dialectology Possible?", *Word*, X, pàgs. 388-400.

5. Observacions

Recomanacions: Dialectologia Catalana

1. Continguts i pla de desenvolupament

1. Noció de mètode. Mètode i objectius. Limitacions epistemològiques fonamentals: sensorials / de processament / tòpiques / actitudinals. La ubiqüitat de la llengua. El saber del parlant i el saber del lingüista. Dades analògiques, dades digitals i dades digitalitzables. 2. Grans plantejaments metodològics: col·leccionisme / sistematisme. A partir de fonts informatives. Bibliografia / camp / laboratori / raonament... Racionalisme / empirisme. Diacronia / sincronia. Símls i transferències metodològiques: dret, biologia, química, matemàtica... La hipòtesi de T. Kuhn i les seves rèpliques. 3. Prescripció / descripció en lingüística. Generalitats. Expansió d'estratègies prescriptives: l'origen històric. El sànscrit, els comentaristes de textos homèrics... El llatí i l'àrab clàssic en front dels 'patois' a França, les llengües ameríndies... Paradoxa de l'expansió. Situació a la UE. El francès de París i el jacobinisme. L'auto-odi i els patuesos. La planificació lingüística i la creació d'estàndards. 4. Cerca de la veritat i cerca de la utilitat en lingüística, no necessàriament incompatibles. Gorgias i el nihilisme. Els neogramàtics i el positivisme: percepció de veritat única. Els antecedents: el comparatisme. La navalla d'Occam i el minimalisme. 5. Del comparatisme als *Junggrammatiker*: les lleis de Grimm (1822) i de Verner (1875). Els neogramàtics: lleis fonètiques, analogia, préstecs (i calcs). L'inici de la dialectologia (H. Gregoire) i de la geografia lingüística: l'experiència de G. Wenker. 6. Mètodes experimentals en fonètica. Divisió articulatòria / acústica / auditiva. Diferències epistemològiques i metodològiques. Quimografia, cromografia. Palatografia, linguografia. Oscil·lografia. Avaluació de la fonètica experimental clàssica. Fonaments de la fonètica i l'eclosió de la fonètica experimental a principis de segle. H. Marichelle i l'estudi dels solcs fonogràfics; E. Suddard i la quimografia com a experimentalisme pur. 7. La tradició índia, grega... i les nocions bàsiques de vocal, consonant, síl·laba, etc. La crisi dels conceptes tradicionals. L'espectrografia i la síntesi del llenguatge. Les expectatives neogramàtiques i els resultats. W. Von Wartburg i la línia de La Spezia-Rimini. 8. La dependència entre l'espectrografia i la síntesi del llenguatge. Individualisme i atomisme. P.J. Rousselot i L. Gauchat. Comparació amb la dialectologia cartogràfica. Explotació metodològica entre espectrografia i síntesi del llenguatge. G. Straka i l'oposició entre vocal i consonant. P. Delattre i la correspondència entre formants acústics i l'articulació. Diferenciació metodològica entre articulació i acústica. Cerca de trets diferents: trets digitals i analògics. 9. Les llengües són iguals / les llengües són diferents. Presentació de la genealogia i la tipologia lingüística. Genealogia. La Ursprache i l'origen biològic i cultural únic. Especulacions i certeses. Antecedents: els estatuts del Cercle de Lingüística de París. El testimoni de l'antropologia genètica. Propostes igualitàries i diferencials. 10. Les teories inicials. *Stammbaumtheorie* i *Wellentheorie*. A Schleicher i la classificació genealògico-tipològica: aïllants, aglutinants (polisintètiques) i flexives. El grup polisintètic. La família nostràtica. L'inmanentisme lingüístic. Tipologia lingüística. 11. La incidència de la informàtica en la lingüística. Història de les principals fites. Teories i aplicacions. Anàlisi i síntesi de la parla. Aplicacions lèxiques: corpus, concordances, etc. El processament del llenguatge natural: anàlisi i generació. La traducció automàtica. Tècniques i sistemes. Altres aplicacions.

2. Criteris i formes d'avaluació

Un examen i un treball optatiu a consultar amb el professor relacionat amb alguna de les metodologies lingüístiques

3. Bibliografia docent

Arens, H. (1976) *La lingüística: sus textos y su evolución desde la antigüedad hasta nuestros días*. Gredos, Madrid. Cerný, J. (1998) *Historia de la lingüística*, Universidad de Extremadura, Cáceres. Leroy, M (1972) *Las grandes corrientes de la lingüística*, Fondo de Cultura Económica, México. Malmberg, B. (1967) *Los nuevos caminos de la lingüística*, Fondo de

Cultura Económica, México. Mounin, G. (1968) *Historia de la lingüística (desde los orígenes al siglo XX)*, Gredos, Madrid. Robins, R.H. (1997) *Breve historia de la lingüística*, Cátedra, Madrid.

4. Observacions

Convé haver cursat abans l'assignatura troncal *Lingüística*.

Codi 214420

MITES I LLEGENDES HEROIQUES

1. Objectius docents

Coneixement de les característiques del gènere èpic: forma, estructura i principals obres.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La formació de l'èpica romànica a l'Edat Mitjana. Comparació amb altres tradicions literàries: epopeia homèrica, epopeia germànica i èpica llatina medieval.

La cançó de gesta: diverses definicions. Estructura i tècniques de composició. La importància de la transmissió oral.

La divisió cíclica de l'èpica francesa. Agrupacions genealògiques i temàtiques. Unitat i mobilitat dels cicles.

Confluència de diferents corrents de tradició oral i escrita en la formació dels continguts èpics.

El folklore, l'hagiografia, la novel·la, la història.

L'heroi èpic. Mitologia i folklore. Estudi d'alguns personatges. La rebel·lió com a tema èpic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i participació a classe. Possibilitat de fer un treball.

4. Bibliografia docent

ALVAR, M. y C., *Épica medieval española*, Madrid, Cátedra, 1991.

- *Epopèya e historia*, Barcelona, Argot, 1985.

- LIMENTANI, A. e INFURNA, M., *L'epica*, Bologna, Il Mulino, 1986.

- Riquer, M. de, *Les chansons de geste françaises*, Paris, Nizet, 1957.

- SUARD, F., *La chanson de geste*, Paris, P.U.F., 1993.

Textos:

- *Amis et Amile*, trad. de C. Alvar, Instituto Caro y Cuervo, Bogotá, 1978.

- *La Chanson de Roland*. Ed. y trad. M. de Riquer, Barcelona, Sirmio, 1990.

- *La Cançó de Roland*, trad. de J. Jubany, Barcelona, Quaderns Crema, 1984.

- *Los Carros de Nîmes*, trad. de A. Verjat, Barcelona, Bosch, 1993.

- *Raoul de Cambrai. Cantar de gesta francés*, trad. de A. M. Mussons, G. Oliver e I. de Riquer, Barcelona, PPU, 1987.

- *La Peregrinación de Carlomagno*, trad. de I. de Riquer; Barcelona, El Festín de Esopo, 1984.

5. Observacions

Els primers dies de classe els estudiants rebran bibliografia complementària

Codi 204311

MITOLOGIA GREGA

1. Objectius docents

Accedir als mecanismes d'expressió mítica del pensament i a la seva operativitat dins de la cultura grega.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El llenguatge mitològic. Mite, literatura i iconografia.

Les narracions cosmogòniques i teogòniques.

El naixement de les ciutats.

Els herois.

Alguns grans temes mítics (metamorfosis, viatges, etc.)

Les principals metodologies d'estudi del mite.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen de la matèria treballada durant el curs i examen previ d'identificació de personatges a partir de les lectures.

4. Bibliografia docent

AAVV. *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, Zuric 1981-2. AAVV. *La cité des images*, Lausana 1984. Bonnefoy, Y., *Dictionnaire des mythologies*, París 1981 (trad. cast. *Diccionario de la mitología y de las religiones*, ed. Destino 1997) Bremmer, J., *Interpretations of Greek Mythology*, Routledge, Londres 1987. Buxton, R., *Imaginary Greece: the Contexts of Mythology*, New York, Cambridge U. P. 1994 (trad. cast. *El imaginario griego, los contextos de la mitología*, Madrid, Cambridge U. P. 2000). Calame, C., *Métamorphoses du mythe en Grèce antique*, París 1988. Duch, L., *Mite i cultura. Aproximació a la logomítica I*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona 1995. Duch, L., *Mite i interpretació. Aproximació a la logomítica II*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona 1996. Edmunds, L., *Approaches to Greek Mythology*, J. Hopkins, Baltimore 1990. Gantz, T., *Early Greek Myth. A Guide to Literary and Artistic Sources*. Baltimore-Londres 1993. Garcia Gual, C., *Introducción a la mitología clásica*, ed. Alianza, Madrid. Graf, F., *Il mito in Grecia*, ed. Laterza, Roma-Bari 1985. Grimal, P., *Diccionario de la mitología griega y romana*, trad. cast. ed. Padós, Barcelona 1981. Vernant, J.P., *Mythe et société en Grèce ancienne*, París 1974 (trad. cast. *Mito y sociedad en la Grecia antigua*, ed. S. XXI, Madrid 1982). Vernant, J.P., *Mythe et pensée chez les Grecs*, París 1965 (trad. cast. *Mito y pensamiento en Grecia antigua*, ed. Ariel, Barcelona 1975). Internet Resources: Classical Myth: The Ancient Sources Texts and Images from the University of Victoria: <http://web.uvic.ca/grs/bowman/myth/>.

La concreció de textos i lectures per al curs 2004-2005 d'aquesta assignatura es pot trobar a www.ub.edu/filologiagrega.

5. Observacions

No cal tenir coneixements de grec. A principis del mes de juliol, s'indicarà, a les vitrines del Departament i a la Web de Filologia Grega, quines són les lectures obligatòries d'obres gregues en traducció.

Codi 204305

MITOLOGIA I RELIGIÓ ROMANES

1. Objectius docents

Conèixer, més enllà dels tòpics, les creences i pràctiques religioses de l'antiga Roma, tant pel que fa a l'esfera privada com a l'àmbit públic i institucional.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Conceptes fonamentals en la religió romana.
2. Característiques dominants de la religió romana.
3. Actuació cultural i religiosa.
  - 3.1. La pregària i l'himne.
  - 3.2. El vot o la prometença.
  - 3.3. L'ofrena i el sacrifici.
  - 3.4. El banquet sagrat.
  - 3.5. L'art de l'endevinació.
  - 3.6. Actes de purificació, actes de regraciament i mesures d'excepció.
4. Religió privada.
  - 4.1. Els déus de la llar i de la família.
  - 4.2. Els déus dels morts.
  - 4.3. Els ritus de pas.
5. Religió pública.
  - 5.1. Rituals de l'àmbit productiu i reproductiu.
  - 5.2. Rituals de l'àmbit militar i politicojurídic.
  - 5.3. El temps sagrat: el calendari.
  - 5.4. Els espais sagrats.
  - 5.5. Els destinataris: els déus.
  - 5.6. Els agents: els oficiants.
  - 5.7. El culte imperial.

Les explicacions teòriques s'acompanyaran de la lectura i el comentari, amb l'ajut de traduccions, d'una selecció de textos. Es prendran també en consideració els testimonis de l'art i l'arqueologia.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Treball de curs supervisat pel professor i/o examen final.

4. Bibliografia docent

- BAYET, J., *Religión romana: historia política y psicológica* (trad. M.A. ELVIRA). Madrid, Cristiandad, 1985.
- CONTRERAS VALVERDE, J. *et alii*, *Diccionario de la religión romana*. Madrid, Ediciones Clásicas, 1992.
- CUMONT, F., *Las religiones orientales y el paganismo romano* (trad. J.C. BERMEJO BARRERA). Madrid, Akal, 1987.
- DUMÉZIL, G., *Els déus sobirans dels indoeuropeus* (trad. C. BOLUDA). Barcelona, Edicions 62, 1985.
- ESPLUGA, X. – MIRÓ, M., *Vida religiosa a l'antiga Roma*. Barcelona, Editorial UOC, 2002 [trad. cast. *Vida religiosa en la antigua Roma*. Barcelona, Editorial UOC, 2003].
- GRIMAL, P., *Diccionario de mitología griega y romana* (trad. F. PAYAROLS). Barcelona, Paidós, 1994.
- GUILLÉN, J., *Urbs Roma. Vida y costumbres de los romanos. III: Religión y ejército*. Salamanca, Sígueme, 1980.
- OGILVIE, R.M., *Los romanos y sus dioses* (trad. A. CABEZAS). Madrid, Alianza, 1995.
- SCHEID, J., *La religión en Roma* (trad. J.J. CAEROLS PÉREZ). Madrid, Ediciones Clásicas, 1991.

Nota: La resta de bibliografia adient serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura no cal tenir coneixements previs de llengua llatina.

Codi 212408

MITOLOGIA POPULAR GALLEGA

1. Objectius docents

Estudiar creences i mites fonamentals de la tradició gallega que influeixen en els seus costums, la seva cultura i, especialment, la seva literatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Divinitats. Mites. Llegendas.
2. Mites amb forma animal.
3. Essers mítics. *Mouros*, *mouras* i tresors.
4. Mitologia popular i cristianisme.
5. La mort a la cultura popular.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis pràctics i examen final.

4. Bibliografia docent

Monografies

AA.VV. *Actas do Simposio Internacional de Antropoloxía. Identidade e territorio*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 1990.

ALONSO ROMERO, Fernando. *Crenzas e tradicións dos pescadores galegos, británicos e bretóns*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 1996.

ANTÓN, Fina María - MANDIANES, Manuel. *O ciclo da vida*. Vigo: Ir Indo, 1998.

APARICIO CASADO, Buenaventura. *Mouras, serpientes, tesoros y otros encantos. Mitología popular gallega*. Sada: Do Castro, 1999.

BOUZA-BREY, Fermín. *Etnografía y folclore de Galicia*. 2 vols. Vigo: Xerais, 1982.

CUBA, Xoán - MIRANDA, Xosé - REIGOSA, Antonio. *Diccionario dos seres míticos*. Vigo: Xerais, 1999.

GONDAR PORTASANY, Marcial. *Romeiros do alén*. Vigo: Xerais, 1989.

GONZÁLEZ REBOREDO, Xosé Manuel (coord.). *Galicia. Antropoloxía*. Vol. XXVIII: *Imaxinario. Literatura popular*. A Coruña: Hércules, 2000.

LISÓN TOLOSANA, Carmelo. *Antropología cultural de Galicia*. Madrid: Akal, 1990.

---, *Brujería, estructura social y simbolismo en Galicia*. Madrid: Akal, 1983.

MARIÑO FERRO, Xosé Ramón. *Antropoloxía de Galicia*. Vigo: Xerais, 2000.

PEDROSO, Consiglieri. *Contribuições para uma mitologia popular portuguesa e outros escritos etnográficos*. Lisboa: Dom Quixote, 1988.

VAQUEIRO, Vitor. *Guía da Galicia máxica*. Vigo: Galaxia, 1998.

Revistes

Raigame. Ourense: Deputación.

Codi 210303

MODERNITAT I LITERATURA A ITÀLIA

1. Objectius docents

Il·lustrar els procediments amb els quals la literatura ha elaborat poèticament a Itàlia els valors culturals de la modernitat.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs s'imparteix en italià i descriu l'origen dels valors de la modernitat (com ara: la singularitat de la persona humana, l'ètica del desig, l'autonomia del coneixement, la funció civilitzadora de la crítica etc.), tal com apareixen en els clàssics italians [a partir] del segle [XIII] XX (es llegiran, en italià i, [c]quan calgui, en traducció castellana) [, fragments de Giacomo da Lentini, Guido Cavalcanti, Dante Alighieri, Francesco Petrarca, Giovanni Boccaccio, Caterina da Siena, Marsilio Ficino, Lorenzo de' Medici, Ludovico Ariosto, Niccolò Machiavelli, Gaspara Stampa, Torquato Tasso, Giordano Bruno, Galileo Galilei, Giambattista Vico, Francesco de Sanctis, Benedetto Croce, Pierpaolo Pasolini, Italo Calvino)]. Els textos seran comentats des d'una òptica poètico-antropològica i lingüístico-estilística en relació amb l'experiència i els interessos dels estudiants, la participació dels quals en les classes, amb comentaris orals i escrits, formarà part del desenvolupament de l'assignatura. Alguns dels temes tractats seran il·lustrats mitjançant la visió i el comentari de films espanyols o italians.

3. Criteris i formes d'avaluació

- Els estudiants que participin activament a les classes, seran avaluats amb un judici de conjunt sobre les seves intervencions (es valoraran la motivació, l'assimilació personal dels temes tractats i la capacitat de realitzar síntesis crítiques autònomes), i amb una prova escrita final (en italià, castellà o català) sobre els continguts de l'assignatura.
- Els estudiants que no puguin participar en les classes, s'examinaran de manera oral i escrita, segons un temari que es lliurarà al començament del curs.

4. Bibliografia docent

Manuale di letteratura italiana. Storia per generi e problemi, a cura di F. Brioschi e C. Di Girolamo, Bollati-Boringhieri, Torino 1993-96, 4 vol. (els capítols que s'indican al llarg del curs).

Antologia-dossier de textos i estudis que es posarà a disposició de l'alumnat al començament del quadrimestre lectiu.

Lectures complementàries aconsellades: AA. VV., *La fine del patriarcato*, Sottosopra rosso, Libreria delle donne, Milano 1996; Giorgio Agamben, *Stanze. La parola e il fantasma nella cultura occidentale*, Einaudi, Torino 1977; Erich Auerbach, *Lingua letteraria e pubblico nella tarda antichità e nel medioevo*, Feltrinelli, Milano 1960; Walter Benjamin, *L'opera d'arte nell'epoca della sua riproducibilità tecnica. Arte e società di massa*, Einaudi, Torino 1977; Piero Boitani, *L'ombra di Ulisse. Figure di un mito*, Il Mulino, Bologna 1992; Francesco Bruni, *Boccaccio e l'invenzione della letteratura mezzana*, Il Mulino, Bologna 1990; René Girard, *Mensonge romantique et vérité romanesque*, Éditions Bernard Grasset, Paris 1961; Gianfranco Contini, *Dante come personaggio-poeta della Commedia*, en *Varianti e altra linguistica*, Einaudi, Torino 1970, pp. 335-362; *Saggio di un commento alle correzioni del Petrarca volgare*, ibid., pp. 5-32; *Preliminari sulla lingua del Petrarca*, ibid., pp. 169-192; Michel Foucault, *Histoire de la sexualité. I. La volonté de savoir*, Gallimard, Paris 1976; Robert Klein, *La forme et l'intellegible*, Gallimard, Paris 1970; R. Klibansky, E. Panofsky, F. Saxl, *Saturno e la melancolia. Studi di storia della filosofia naturale, religione e arte*, Einaudi, Torino 1983; G. Lonardi, *Il leopardismo*, Firenze, Sansoni, 1991; Francesco Orlando, *Illuminismo e retorica freudiana*, Einaudi, Torino 1982; Sergio Zatti, *L'ombra del Tasso. Epica e romanzo nel Cinquecento*, Mondadori, Milano 1996; Paul Zumthor, *Langue, texte, énigme*, Éditions du Seuil, Paris 1975.

5. Observacions

Cal haver cursat l'assignatura de Llengua italiana II o tenir un nivell corresponent de coneixement de l'italià.

Codi 203209

MODERNITAT I LITERATURA ALS ESTATS UNITS

1. Objectius docents

Apropar l'alumnat a les manifestacions culturals i literàries del modernisme nordamericà des del període de la industrialització als inicis del segle XX, fins a la segona Guerra Mundial. L'anàlisi es realitza des de la perspectiva dels "estudis culturals" i incideix en la producció literària, cultural i fílmica d'aquest període.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs està integrat en el conjunt de les assignatures ofertades pel departament en l'àrea dels "American Studies". Explora els canvis econòmics, polítics i socials al tombant de segle –tals com les migracions europees i nacionals, el creixement de les ciutats, el canvi en els rols femenins i masculins i la presència de la cultura afroamericana en la literatura i el jazz. S'estudien les innovacions del modernisme en la cultura i en la literatura.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valorarà l'interès, l'esperit crític i participatiu de l'alumn@. Es realitza una prova escrita en forma d'assaig crític en acabar el curs.

4. Bibliografia docent

Fonts primàries:

S'indica als plafons d'anuncis del Departament al mes de juliol.

Fonts secundàries:

BIGSBY, C. A Critical Introduction to Twentieth Century American Drama. Cambridge, MA: Cambridge UP, 1988. Vol 1

BRADBURY, Malcom. The Modern American Novel. New York: Penguin, 1992.

ELLIOT, Emory. Columbia Literary History of the United States. New York.: Columbia UP, 1988.

DURING, Simon (ed.) The Cultural Studies Reader. London and New York: Routledge, 1993

FIEDLER, Leslie. Love and Death in the American Novel. New York.: Penguin, 1982.

HASKELL, Barbara (ed.) The American Century. Art and Culture 1900-1950. New York: W.W. Norton & Co., 1999

LAUTER, Paul et al. (eds.) The Heath Anthology of American Literature. Lexington, MA.: Heath and Co., 1992.

MINTER, David A Cultural History of American Novel. New York: Penguin, 1992

RULAND, Richard. From Puritanism to Postmodernism. N.Y.: Penguin, 1992.

SKLAR, Robert (1975) Movie-Made America. A Cultural History of American Movies. New York: Random House Inc., 1994

5. Observacions

Aquest curs s'imparteix en anglès.

Codi 207404

MORFOLOGIA CATALANA I

1. Objectius docents

L'objectiu d'aquesta assignatura és introduir els alumnes als conceptes fonamentals de la morfologia flexiva i familiaritzar-los amb els aspectes rellevants de la flexió regular nominal, pronominal i verbal del català.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Nocions generals

1.1. La morfologia com a disciplina lingüística

1.2. Elements de l'estructura morfològica

1.3. La morfologia dins el model generatiu clàssic

2. Descripció morfològica del català central: flexió nominal

2.1. Formació del plural: descripcions tradicionals i generatives

2.2. Formació del femení: descripcions tradicionals i generatives

3. Descripció morfològica del català central: flexió clítica pronominal

3.1. Concepte de 'clític'

3.2. Variació formal: al·lomorfia vs. predictibilitat

3.3. Anàlisi de les formes simples dels pronoms febles

4. Descripció morfològica del català central: flexió verbal

4.1. Descripcions tradicionals. Problema de la segmentació

4.2. Models de flexió verbal regular

4.3. Anàlisi de les formes verbals regulars

5. Conclusions

5.1. El morfema com a unitat gramatical

5.2. Proporcionalitat entre mots

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen parcial i examen final (parcial/global). Els exàmens es confeccionaran a partir d'una vintena de temes que s'hauran lliurat prèviament als alumnes perquè els preparin a casa.

4. Bibliografia docent

BONET, Eulàlia i Maria-Rosa LLORET (1998) *Fonologia catalana*, Ariel, Barcelona. (Cap. 1, 4 i 7; §3.5 i 3.6.3)

FABRA, Pompeu (1954-1956) *Converses filològiques*, Barcino, Barcelona. [Ed. crítica de Joaquim Rafel, Edhasa, Barcelona, vol. I, 1983; vol. II, 1984.] [Converses §78-80 i 87-90]

FABRA, Pompeu (1956) *Gramàtica de la llengua catalana*, Teide, Barcelona.

MASCARÓ, Joan (1985) *Morfologia*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona. (Cap. 1 i 4-6, excepte §45, 51-54)

VIAPLANA, Joaquim (1980) "Algunes consideracions sobre les formes pronominals clíiques del barceloní", *Anuario de Filología* 6: 459-483.

VIAPLANA, Joaquim (1986) "Morfologia flexiva i flexió verbal catalana", *Llengua & Literatura* 1: 385-403.

VIAPLANA, Joaquim (1991) "Sobre la flexió nominal en català", *Miscel·lània Jordi Carbonell* 2, Estudis de llengua i literatura catalanes XXIII, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, pàg. 235-264.

VIAPLANA, Joaquim (2000) *Lingüística descriptiva. Una introducció aplicada al català*, Edicions 62, Barcelona. (Cap. IV.)

5. Observacions

Recomanacions: Lingüística Descriptiva Catalana, Fonologia Catalana I.

Codi 207405

MORFOLOGIA CATALANA II

1. Objectius docents

Revisió dels conceptes fonamentals relacionats amb la descripció morfològica i anàlisi de fenòmens específics de la flexió catalana, els quals abracen també aspectes d'anàlisi morfològica interdialectal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Qüestions teòriques

1.1. Revisió del concepte de *morfema*

1.2. Relació entre unitats gramaticals i els seus exponents

2. Aspectes de morfologia flexiva del català

2.1. Flexió nominal

2.2. Flexió verbal

2.3. Flexió pronominal.

3. Comparació morfològica interdialectal

3.1. Pronoms febles

3.2. Verbs regulars

3. Criteris i formes d'avaluació

Es fa una avaluació continuada mitjançant la realització d'exercicis durant el curs.

4. Bibliografia docent

LLORET, Maria-Rosa (1992) "Les vocals finals dels elements nominals en català", dins *Miscel·lània Joan Fuster*, 5, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 23-43.

LLORET, Maria-Rosa (1996b) "El tractament de les formes nominals «invariables» quant a nombre", *Caplletra* 19, 215-227.

LLORET, Maria-Rosa i Joaquim VIAPLANA (1996) "Els clítics pronominals singulars del català oriental: una aproximació interdialectal", *Estudis de llengua i literatura catalanes*, vol. XXXI, «Miscel·lània Germà Colon, IV», Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 273-309.

MASCARÓ, Joan (1985) *Morfologia catalana*, Enciclopèdia catalana, Barcelona.

PEREA, Maria Pilar (2002) "Flexió verbal regular", dins Joan SOLÀ, Maria-Rosa LLORET, Joan MASCARÓ, Manuel PÉREZ SALDANYA, *Gramàtica del català contemporani*, volum I, 583-646.

VIAPLANA, Joaquim (1984) "La flexió verbal regular del valencià", *Quaderns de Filologia*, Universitat de València, València, 391-407. [Reeditat i revisat a: *Estudis de llengua i literatura catalanes*, 1992, «Miscel·lània Sanchis Guarner, III», Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 381-423.]

5. Observacions

Recomanacions: Morfologia Catalana I, Fonologia Catalana I, Lexicologia Catalana I.

Codi 208303

MORFOLOGIA DE L'ESPANYOL

1. Objectius docents

Descripción de la flexión en español. Revisión de las explicaciones dadas desde diversos marcos teóricos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Marcos Teóricos. Los distintos conceptos de morfología. Morfología en el sentido estricto: flexión. Morfología en el sentido amplio: derivación y composición. Definición de flexión: características formales y semánticas.

2. Unidades de base. Palabra. Morfema: léxico, derivativo y flexivo, raíces y afijos. Morfo, alomorfo.

3. Flexión en nombres y adjetivos: número, género, caso, grado.

4. Flexión verbal: voz, aspecto, modo, tema, tiempo, persona, número.

5. Flexión y estatus morfológico de las categorías gramaticales.

6. Morfología y fonología. Morfofonemas. Morfología y sintaxis.

3. Criteris i formes d'avaluació

El alumno deberá realizar un examen final de cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

Alcina, J. y J. M. Blecua (1975), Gramática española, Madrid, Ariel.

Ambadiang, Théophile (1993), La morfología flexiva, Madrid, Taurus.

Bauer, Laurie (1988), Introducing Linguistic Morphology, Edinburgh, University Press.

Bosque, Ignacio (1982), "La morfología", en F. Abad y A. García Berrio (coords.), Introducción a la lingüística, Madrid, Alhambra, 1982, pp. 115-153.

Fernández Ramírez, S. (1986), Gramática española, vols. 3.1. El nombre y 3.2. El pronombre, Madrid, Arco-Libros.

Matthews P.H. (1974), Morfología. Introducción a la teoría de la estructura de la palabra, Madrid, Paraninfo, 1980.

Varela, Soledad (1988), Fundamentos de Morfología, Madrid, Síntesis.

Codi 611208

MORFOLOGIA GENERAL

1. Objectius docents

Anàlisi de l'estructura interna dels mots i coneixement dels diferents processos de formació de mot.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Mots i morfemes.
2. Morfemes i morfs.
3. Processos morfològics.
4. Morfologia flexiva i morfologia derivativa: aspectes tradicionals.
5. La gramàtica generativa i la morfologia.
6. Les actuals teories del lèxic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un treball tutoritzat sobre algun dels temes del curs.

4. Bibliografia docent

- ARONOFF, M. (1976) *Word Formation in Generative Grammar*, Cambridge, MIT Press.
BAUER, L. (1988) *Introducing Linguistic Morphology*, Edimburg, E.U.P.
CABRE, T. i G. RIGAU (1986) *Lexicologia i semàntica*, Barcelona Enciclopèdia Catalana.
HOCKETT, Ch. (1958) *Curso de lingüística moderna*, Buenos Aires, EUDEBA, 1971
SCALISE, S. (1984) *Morfología generativa*, Madrid, Alianza, 1987.

Codi 203421

MULTICULTURALISME: GÈNERE I CINEMA ALS ESTATS UNITS

1. Objectius docents

Apropar l'alumn@, dins la línia del estudis culturals i de gènere, a l'anàlisi de la realitat multicultural dels Estats Units mitjançant la producció literària de les veus ètniques, i la producció cinematogràfica que ha tingut lloc des dels anys 60 fins l'actualitat.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs, integrat en el conjunt de les cinc assignatures ofertes pel departament en l'àrea dels "American Studies", explora el desenvolupament de polítiques d'identitat, així com les manifestacions culturals des dels anys 60. Es fa especial èmfasi en les literatures produïdes per les cultures ètniques que revisen el cànon, especialment en les veus femenines, i en la producció cinematogràfica d'aquests darrers anys. S'analitza el discurs xenòfob, les construccions del gènere, i les perspectives de classe i d'orientació sexual, en la línia del estudis culturals als Estats Units i en el marc de la novel·la, el teatre, la poesia i el cinema.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es valora l'interès, l'esperit crític i participatiu de l'alumn@. Es realitza un examen escrit en forma d'assaig crític en acabar el curs.

4. Bibliografia docent

Fonts primàries:

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament a principis del mes de juliol.

Fonts secundàries:

ALLEN, Paula Gunn. *Spider Woman's Granddaughters*, New York: FaWcett Columbine, 1989.

BUTLER, Judith. *Gender Trouble*, New York: Routledge, 1990.

HOOKS, Bell. *Yearning: Race, Gender and Cultural Politics*. Boston: South End Press, 1990.

KIM, Elaine & Lilia VILLANUEVA. *Making More Waves. New Writing by Asian American Women*. Boston: Beacon Press, 1997.

MORRISON, Toni. *Playing in the Dark*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1992.

SKLAR, Robert. *Movie-Made America*. New York: Vintage Books, 1994.

SOBEK, María Herrera & Helena María VIRAMONTES. *Chicana Creativity and Criticism*. New Mexico: University of New Mexico Press, 1996.

WAUGH, Patricia. *Postmodernism. A Reader*. London: Edward Arnold, 1992.

WIEVIORKA, Michel. *El espacio del racismo*. Barcelona: Paidós, 1992.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Codi 203422

NARRATIVA ANGLESA CONTEMPORÀNIA

1. Objectius docents

Aquest curs pretén familiaritzar l'alumna/e amb el desenvolupament i la diversitat de la narrativa publicada al Regne Unit a finals del segle XX dins del context dels feminismes, els estudis de gènere, el postmodernisme i el postcolonialisme.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A partir de 6 novel·les de 6 autors/es, publicades als anys 80 i 90, en primer lloc estudiarem l'impacte de les publicacions i, tot seguit, passarem a analitzar les seves aportacions i les avaluacions tècniques i ideològiques per part de la crítica. Hom animarà a l'alumna/e a exercir la seva capacitat analítica arran de la lectura dels textos de creació i les lectures teòriques i crítiques.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'estudiant hauria de presentar-se a un examen final en acabar el quadrimestre i, possiblement, presentar un treball. La decisió definitiva sobre el tipus d'avaluació dependrà de la quantitat d'alumnes matriculades/ts i també del diàleg el primer dia de classe.

4. Bibliografia docent

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament en el mes de desembre.

5. Observacions

El curs s'impartirà en Anglès.

Els alumnes que hagin cursat "Narrativa Anglesa IV" no poden matricular-se d'aquesta assignatura.

Codi 203206

NARRATIVA ANGLESA DEL S.XIX

1. Objectius docents

Visió global de la narrativa anglesa del s. XIX, amb l'anàlisi exhaustiva i rigorosa d'una selecció de novel·les de l'època.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En primer lloc es presentarà una visió global tant de la narrativa anglesa del s. XIX com del context en què es produeix. Tambè s'introduiran els models teòrico-crítics que s'utilitzaran en l'estudi de les novel·les seleccionades. Tenint tot això present, es procedirà a l'estudi detingut de cinc novel·les de l'època.

3. Criteris i formes d'avaluació

A més de tenir en compte l'avaluació continuada de la seva participació a classe, l'estudiant s'haurà de presentar a un examen final que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent.

4. Bibliografia docent

S'indicarà als plafons del Departament abans de l'inici de les classes.

5. Observacions:

Aquesta assignatura s'impartirà en anglès.

Codi 203423

NARRATIVA ANGLESA I CINEMA

1. Objectius docents

Estudiar el procés de l'adaptació cinematogràfica a través de les interrelacions entre la narrativa anglesa i el cinema.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En aquest curs s'estudiaran els fonaments de les teories de l'adaptació cinematogràfica, analitzan detalladament una selecció d'adaptacions de novel·les angleses al cinema.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es tindran en compte tant la participació de l'alumne a classe com l'examen final que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent.

4. Bibliografia docent

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament abans de començar el quadrimestre corresponent.

5. Observacions

Aquest curs s'impartirà en Anglès.

Codi 203424

NARRATIVA ANGLESA MODERNISTA (1880-1930)

1. Objectius docents

El principal objectiu d'aquest curs és el d'apropar l'alumnat al concepte de 'Modernisme' com a estètica que promou un seguit d'innovacions literàries, filosòfiques i artístiques. Per tal d'acomplir aquest objectiu, es procedirà a la lectura i el comentari crític d'una selecció de textos que formen part del bagatge cultural del Regne Unit, i escrits entre el 1880 i el 1930.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Aquest curs vol avaluar la significació del terme "Modernisme" en relació a l'estudi de la cultura britànica i europea a principis del segle XX. El moviment Modernista serà estudiat en tant que concepte estilístic que dóna unitat a un seguit d'innovacions literàries, filosòfiques i artístiques durant el període comprès entre 1880 i 1930. Tenint tot això present, es procedirà a l'estudi detingut d'una selecció de novel·les d'autor(e)s modernistes, com E.M. Forster, James Joyce, Virginia Woolf i D.H. Lawrence. També s'introduiran els models teòrico-crítics que s'utilitzaran en l'estudi de les novel·les seleccionades.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'estudiant s'haurà de presentar a un examen final que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent. També hi ha la possibilitat de presentar un treball crític sobre el material tractat a classe. La decisió definitiva sobre el tipus d'avaluació dependrà de la quantitat d'alumnes matriculats/ades al curs.

4. Biografia docent

El professorat proporcionarà als estudiants la llista de textos obligatoris i bibliografia general al començar el quadrimestre.

5. Observacions.

El curs s'impartirà en anglès. Els alumnes que hagin cursat "Narrativa Anglesa III" no poden matricular-se d'aquesta assignatura.

Codi 208421

NARRATIVA HISPANOAMERICANA DEL S.XX

1. Objectius docents

Estudiar el proceso de la narrativa en la exploración de la realidad, atendiendo a su manifestación evidente, o tácita, y a la experimentación formal.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- 1.- Roberto Arlt y la incidencia de la inmigración y las nuevas experiencias urbanas alrededor de 1930. Los siete locos .
- 2.- Felisberto Hernández o el relato como estructuración reveladora del absurdo en la experiencia de lo cotidiano. Nadie encendía las lámparas.
- 3.- Lezama Lima y La expresión americana. Lectura de Paradiso (Fragmentos).
- 4.- Rosario Castellanos o la tensión del texto como documento crítico a su realización formal.
- 5.- Juan Rulfo, catalizador de la realidad mejicana posrevolucionaria desde la parálisis. Lectura de Los de abajo de Mariano Azuela y de la obra de Rulfo

3. Criteris i formes d'avaluació

Una prueba de lecturas, pasadas cuatro semanas del curso, sobre los dos primeros puntos del programa. El examen final incluirá una cuestión sobre los rasgos reveladores de un autor, una segunda referida a la superación del realismo enriqueciéndose con elementos nuevos de expresión, y una tercera de análisis de texto

4. Bibliografia docent

Las lecturas arriba señaladas, junto con la que a continuación se indica:

Sáinz de Medrano, L., Historia de la literatura hispanoamericana, Madrid, Taurus, 1992.

Shaw, D. L., Nueva narrativa hispanoamericana, Madrid, Cátedra, 1981.

Fuentes, C., Valiente mundo nuevo, Madrid, Mondadori, 1990.

5. Observacions

No es pot matricular si s'ha aprovat l'assignatura Literatura Hispanoamericana del S.XX (108400 6 CA) en els anys anteriors.

Codi 213306

NARRATIVA RUSSA DEL SEGLE XX

1. Objectius docents

Lectura i comentari d'obres russes del segle XX

2. Continguts i pla de desenvolupament

Novel·les del s. XX

Aproximació als grans temes i els autors de la literatura del segle XX a través de la lectura de les seves obres.

Leonid Andréiev: *Judes Iscariot*

Maksim Gorki: *La mare*

Ievgueni Zamiatin: *Nosaltres*

Mikhaïl Bulgàkov, *El Mestre i Margarida*

Andrei Platónov, *Txevingur i/o L'excavació*

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen al final del semestre: comentari d'un tema a partir de les obres llegides.

Controls de lectura durant el curs.

4. Bibliografia docent

Obres traduïdes al català i al castellà.

Vegeu la bibliografia de Literatura russa III.

5. Observacions

No serà imprescindible el coneixement del rus.

1. Objectius de l'assignatura

L'assignatura consta de dues parts. La de literatura s'imparteix en el primer quadrimestre i la de llengua a partir de febrer, en el Q2. A la part de literatura es tracta d'obtenir coneixement bàsic de la literatura neerlandesa des dels seus orígens fins al segle XIX, així com d'exercir l'anàlisi literària a propòsit d'obres de autors contemporanis. A la de llengua neerlandesa, l'objectiu és assolir les nocions fonamentals de fonètica, ortografia, gramàtica i lèxic de la llengua neerlandesa per tal de poder entendre i expressar-se en neerlandès a un nivell elemental en totes 4 habilitats (escriptura, lectura, recepció auditiva i producció oral).

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

2.1. La literatura neerlandesa medieval. El Segle d'Or neerlandès. El Romanticisme literari neerlandès.

El Realisme literari neerlandès.

2.2. El Naturalisme literari. L'Expressionisme literari neerlandès.

2.3. Harry Mulisch, *El atentado*. Hugo Claus, *El pez espada*.

2.4. . Connie Palmen, *Leyes*, Cees Nooteboom, *Rituales*.

2.5 *Kennismaken-definities- relaties*. Introducció; definició i descripció d'objectes i persones; relacions personals.

2.6 *Ontmoeten - informatie geven*. Vida social; demanar i donar informació.

2.7 *Opinie en voorkeur geven*. Donar opinió i expressar preferències.

2.8 *Naar informatie vragen – wonen*. Demanar informació; el medi ambient.

3. Avaluació

A la part de literatura, un examen escrit consistent en el desenvolupament d'un primer tema relacionat bé amb corrents literaris, bé amb una obra o bé amb un autor de la literatura neerlandesa entre el segle XV i el XIX, i un segon tema relacionat amb la literatura contemporània. Existeix l'opció de fer dos exàmens parcials. A la part de llengua es valorarà la participació a classe i caldrà realitzar un examen final, amb l'opció de fer-ne un de parcial al llarg del curs.

4. Fonts d'informació bàsica

Mulisch, Harry. 1986. *El atentado*. Barcelona: Tusquets

Claus, Hugo.1993. *El pez espada*. Barcelona: Anagrama

Palmen, Connie. 1995.*Leyes*. Madrid: Debate

Nooteboom, Cees. 1987. *Rituales*. Barcelona: Edhasa

R.Devos, et al. 1996. *Vanzelfsprekend, Nederlands voor Anderstaligen*Leuven: Acco

Material de treball (caps. 1- 4.) :

Bouman-Noordermeer, et al. 1996. *Beter Nederlands I*. Muiderberg: Coutinho

Sattler, Johanna G. 2004. *Diccionario Universal Holandés* Barcelona: Herder

Nederland. (Informació general sobre els Països Baixos): <<http://www.minbuza.nl>>

Vlaanderen. (Informació general sobre la Comunitat Flamenca de Bèlgica)

<<http://www.flanders.be>>

Schrijversnet. (Informació sobre literatura neerlandesa) <http://www.schrijversnet.nl>

5. Recomanacions

Per a cursar l'assignatura no es demana cap nivell previ de llengua neerlandesa. És recomanable, però, estar familiaritzat amb una altra llengua germànica (anglès, alemany, suec). D'aquesta manera s'agilita la marxa del curs de llengua neerlandesa i l'assignatura assoleix un valor cognitiu i contrastiu afegit, de cara a la llengua que ja es coneix.

Codi 611418

NEUROLINGÜÍSTICA

1. Objectius docents

Proporcionar els fonaments teòrics i pràctics que capacitin a l'alumnat a dominar les patologies del llenguatge des de tres àmbits: anatomofisiològic (relacions cervell i llenguatge), clínic (classificació sindròmica) i psicolingüístic (classificació simptomàtica).

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció: terminologia i interdisciplinarietat (neuropsicolingüística i logopèdia)
2. Bases biològiques del llenguatge: cervell i llenguatge.
  - 2.1. Aspectes microscòpics i macroscòpics del sistema nerviós central i perifèric
  - 2.2. Altres conceptes importants: etiologia, protecció cerebral, asimetries, neuroimatge.
3. Patologies des de la clínica.
  - 3.1. Patologies infantils i de l'adult (perifèriques, suprabverbals i paraverbals).
  - 3.2. Semiologia i patologia (les grans síndromes): expressió, comprensió, denominació, repetició, lectura, escriptura i prosòdia; afàsies, alèxies i agrafies
4. Patologies des de la lingüística: afasiologia, neuropsicolingüística i lingüística clínica.
  - 4.1. Alteracions dels components fonètico-fonològic.
  - 4.2. Trastorns en el processament de mots: morfologia i semàntica.
  - 4.3. Disfuncions gramaticals i discursives
5. Altres aspectes: breu ressenya històrica; diagnòstic (tests i bateries) i rehabilitació

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants tenen l'oportunitat de fer un examen final (un comentari de text i una pregunta) o dos comentaris de text (una mica extensos). En el cas del comentari de text, seran obligatòries algunes lectures bibliogràfiques. També és possible realitzar un treball final, però serà obligatori un treball experimental (de camp o de laboratori).

4. Bibliografia docent

- Caplan, D. (1992), *Introducción a la neurolingüística y al estudio de los trastornos del lenguaje*. Visor, Madrid.
- Caplan, D. (1994), *Language: its structure, processing and disorders*. The MIT Press, Cambridge.
- Cuetos, F. (1998), *Evaluación y rehabilitación de las afasias*. Panamericana, Madrid.
- Ellis, A.W. y Young, A.W. (1992), *Neuropsicología cognitiva humana*. Masson, Barcelona.
- Habib, M. (1994), *Bases neurológicas de las conductas*. Masson, Barcelona.
- Junqué, C. y Barroso, J. (1994), *Neuropsicología*. Síntesis, Madrid.
- Lecours, A-R.; Peña-Casanova, J. y Diéguez-Vide, F., eds. (1998), *Dislexias y disgrafias: teoría, formas clínicas y exploración (Manual)*. Masson, Barcelona.
- Love, R.J. y Webb, W.G. (1998), *Neurología para los especialistas del habla y del lenguaje*. Editorial médica panamericana, Buenos Aires.
- Peña-Casanova, J. (1991), *Normalidad, semiología y patología neuropsicológicas*. Masson, Barcelona.
- Peña-Casanova, J. y Pérez-Pamies, M. (1995), *Rehabilitación de la afasia y trastornos asociados*. Masson, Barcelona.
- Stemmer, B. y Whitaker, W.H., eds. (1998), *Handbook of Neurolinguistics*. Academic Press, San Diego (California).
- Valle, F.; Cuetos, F.; Igoa, J.M. y Viso, S., comps. (1990), *Lecturas de psicolingüística: 2. Neuropsicología cognitiva del lenguaje*. Alianza, Madrid.

5. Observacions

És molt recomanable que l'estudiant hagi cursat l'assignatura "Psicolingüística" abans de fer aquesta assignatura. Les classes sobre biologia del llenguatge tindran suport gràfic (diapositives, transparències, video).

Codi 204310

ORÍGENS DE LA FILOLOGIA I DE LA HISTÒRIA DE LA LITERATURA

1. Objectius docents

Es tracta d'explicar com s'han format aquestes disciplines de la filologia i la història de la literatura, en el context d'una reflexió sobre les condicions de producció i reproducció i els usos institucionals, socials i ideològics de la literatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Oralitat i escriptura.

Els primers filòlegs. Suplir el context. Crítica biogràfica i recerca de fonts.

Visió de la història de la literatura.

Filologia i hermenèutica.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final

4. Bibliografia docent

Pfeiffer, R., *History of Classical Scholarship*, Oxford 1968 (tr. esp. *Historia de la filología clásica*, Gredos 1981).

Wilson, L.G.-Reynolds N.D., *Scribes and Scholars* (tr. esp. *Copistas y filólogos*, Madrid 1987)

Canfora, L., *La biblioteca scomparsa*, Sellerio, Palermo 1986 (tr. esp. *La biblioteca desaparecida*, ed. Trea, 1998).

Cavallo, G., *Libri, editori e pubblico nel mondo antico*, Laterza, Roma-Bari 1979.

Libri e lettori nel mondo bizantino, Laterza, Roma-Bari 1982.

Libri, editori e pubblico nel Medioevo, Laterza, Roma-Bari

Highett, G., *The Classical Tradition* (tr. esp. *La tradición clásica*, 2 vols., FCE, México 1978).

Whitman, J., *Allegory. The Dynamics of an Ancient and Modern Technique*, Clarendon Press, Oxford 1987.

Thomas, C.G., (ed.), *Paths from Ancient Greece*, Leiden 1988.

Hamilton, P. *Historicism*, Routledge, London-New York 1996.

Aguiar e Silva, V.M., *Teoría de la literatura*, Gredos, Madrid 1972.

Todorov, T., *Nous et les autres*, Seuil, Paris 1989 (trad. cast. *Nosotros y los otros*, Mèxic, s. XXI, 1991).

Jauss, H.R., *Las transformaciones de lo moderno*, Visor, Madrid 1995.

Llovet, J., (ed.), *Teoria de la literatura*, Columna, Barcelona 1997.

Guzman, J.R., *Les teories de la recepció literària*, Publ. U. D'Alacant-U. Jaume I-U. De València (col. Comunicació), 1995.

Ferraris, M., *Storia dell'ermeneutica*, Bompiani, Milano 1998 (trad. esp. Akal, Madrid 2000)

5. Observacions

No cal tenir coneixements de grec.

1. Objetivos docentes

Análisis y estudio comparativo-evolutivo de los distintos tipos de escritura hebrea, con especial referencia a las refeljadas en los manuscritos hebreos peninsulares de la edad media.

2. Contenidos y plan de su desarrollo

El alfabeto: orígenes y evolución. El alefeto hebreo. La escritura cuadrática antigua. Los códices hispanohebreos. Escritura *cuadrática sefardí*. Escritura *semicursiva*. Escritura *cursiva* y *muy cursiva*. La imprenta hebrea y su implantación en la península. Tipografía hebrea: cuadrática y *rasy*. Incunabula.

3. Criterios y formas de evaluación

Las sesiones teóricas van acompañadas de variados y seleccionados ejercicios prácticos de análisis, lectura, comprensión y comentario de facsímiles. La evaluación es continuada, pues el número de alumnos con capacidad para cursar esta asignatura es muy reducido. De hecho, son auténticos seminarios y no se requiere el clásico examen final.

4. Bibliografía docente

BEIT-ARI?, M., An Unusual Method of Rendering the Date from the Creation of Hebrew Manuscripts? *Tarbiz* LI, 1971, 116-124, 343-344, 422.

Hebrew Codology: Tentative Typology of Technical Practices Employed in Hebrew Dated Medieval Manuscripts, paris 1976.

Some Technical Practices Employed in Hebrew Date Medieval Manuscripts? *Codicologia* II, 72-92.

BERNHEIMER, C., *Paleografia ebraica*, Firenze 1924.

BIRNBAUM, S.A., *The Hebrew Scripts*, London 1954-1957; Leiden 1971.

BISCHOFF, B., La nomenclature des ?critures livresques du IX au XIII si?cles, Paris 1954.

Paleographie de l'Antiquit? romaine et du Moyen Age occidental, Paris 1985.

CANTERA, F. & MILL?s, J.M., *Las inscripciones hebraicas de Espa?a*, Madrid 1956.

DELAISS?, L.M.J., Towards a History of the Medieval Book? *Codicologia* I, 75-83.

FITA, F., Paleograf?a hebrea? *BRAH* II, 1882.

GUINZBURG, I.O., Catalogue des manuscrits h?breux de l'Institut des Etudes Orientales, Paris 1963.

HEAWOOD, E., *Watermarks*, Hilversum 1950.

METZGER, M., Quelques caractères iconographiques et ornamentaux de deux manuscrits hébraïques de X siècle? *cahiers de civilisation médi?vale* I, 1958, 205-213.

MILL?s, J.M., Documents hebraïcs de juevs catalans, Barcelona 1927.

NARKIS, B., Hebrew Illuminated Manuscripts in the British Isles. Spanish and Portuguese Manuscripts, Oxford 1982.

PAL?OGRAPHIE H?BRAIQUE M?DI?VALE., Actas Colloques intertionaux du Centre National de la Recherche Scientifique (Paris 11-13.9.72), Paris 1974.

SCHWAB, M. & MRET Y SANS, J., Documents de juifs Barcelonnais aux XI siècle? *BRAH* LXIX, 1916, 4-18.

SIRAT, C., *Ecriture et civilisations*, Paris 1976.

USON SESE, M., Contribución al estudio de la cultura medieval aragonesa. La escritura en Aragón del s. XI al XVIII, Zaragoza 1940.

ZERDOUN, M., Les encres noires au Moyen Age, Paris 1983.

5. Observaciones

Es obligatorio que el alumno tenga un nivel *digno* y *operativo* de conocimientos de lengua hebrea, para poder acceder a los textos

1. Objectius docents

Anàlisi de la influència del pensament grec en la construcció de la cultura occidental

2. Continguts i pla de desenvolupament

Essent com és Grècia l'origen de la nostra cultura, les formes diferents que adoptà el pensament hel·lènic han estat al llarg dels segles en la base del conjunt de fets culturals del món occidental. Mite, fisiologia, filosofia, ciència, teoria literària, política, artística, etc. configuren un marc arquetípic de referències múltiples en què els grans períodes culturals d'occident s'han emmirallat, en un procés crític ininterromput que inclou fins i tot el rebuig. Consegüentment, des de la perspectiva de la "Tradició Clàssica" i en la diversitat que permet un quadrimestre, s'analitzarà un seguit d'obres (normalment entre sis i nou) pertanyents a l'àmbit de la filosofia, la ciència, la historiografia, el pensament polític, la literatura, el teatre, la retòrica, les arts plàstiques, la música, el cinema, etc.

3. Criteris i formes d'avaluació

El professor explicarà magistralment els temes que constin en el programa de cada any, amb la intervenció voluntària de l'alumnat, llevat de dos temes d'aquest programa que seran tractats en forma de fòrum obert a classe, de manera que el professor assumirà simplement el paper de moderador i supervisor. En acabar el curs, els/les alumnes hauran de lliurar una redacció personal de les conclusions sobre una d'aquestes dues obres.

L'examen consistirà en un comentari de text sobre un dels temes abordats a classe.

4. Bibliografia docent

(de referència): Bolgar, R. R. *The Classical Heritage and its Beneficiaries*. Cambridge: C. U. P., 1973. Bolgar, R. R. *Classical Influences on European Culture. A. D. 1500-1700*. Cambridge: C. U. P. 1976. Bolgar, R. R. *Classical Influences on Western Thought. A. D. 1650-1870*. Cambridge: C. U. P., 1979. Highet, G. *La Tradición Clásica* (2. vols.). México: F. C. E., 1978. Finley, M., etc. *The legacy of Greece: a new appraisal*. Oxford: O. U. P., 1981. Livingston, R. W. *The Legacy of Greece*. Oxford: O. U. P., 1969. Thomas, C. G. *Paths from Ancient Greece*. Leiden: Brill, 1988. Rodríguez, I. Bravo (eds.). *Tradición Clásica y Siglo XX*. Madrid: Coloquio, 1986. Taplin, O. *Greek Fire*. London: Channel Four, 1989. Hill. S. R. *Concordia. The Roots of European Thought*. London: Duckworth, 1992. Duby, G. (ed.). *Els ideals de la Mediterrània dins la Cultura Europea*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995. Lloyd-Jones, H. *Classical Survivals. The Classics in the Modern World*. Oxford: Duckworth, 1988. Murray, G. *Grecia clásica y mundo moderno*. Madrid : Norte y Sur, 1962. Pavan, M. *Antichità classica e pensiero moderno*. Firenze : La Nuova Italia, 1977. Botton, Alain de. *The Consolations of philosophy*. London: Hamish Hamilton, 2000. *The uses of antiquity: the scientific revolution and the classical tradition*. London: Dordrecht, 1991. Knox, B. M. W. *Backing into the future: the classical tradition and its renewal*. New York & London: W. W. Norton, 1994. Rudd, N. *The classical tradition in operation*. Toronto & London: Univ. of Toronto Press, 1994. Conley, T. M. *Rhetoric in the European Tradition*. Chicago: The University of Chicago Press, 1990. Cochrane, C. N. *Cristianismo y Cultura Clásica*. México: F. C. E., 1983. Greenhalgh. *La Tradición Clásica en el Arte*. Madrid: Hermann Blume, 1978. Summerson, J. *El lenguaje clásico de la arquitectura*. Barcelona: G. Gili, 1984. López Férez (ed.). *De Adriano a Zenobio. Temas de historia clásica en la literatura, la música, las artes plásticas y el teatro*. Madrid: Akal, 1998. López Férez (ed.). *De Acteón a Zeus. Temas sobre mitología clásica en la literatura, la música y las artes plásticas y el teatro*. Madrid: Akal, 1997. Sariol-S, J. Cucurella-C, Moncau. *La mitología clàssica. Literatura, art, música*. Barcelona: Barcanova, 1994. Duch, Ll. *Mite i cultura*. Montserrat: Serra d'Or, 1995. Winkler, M. M. *Classics and Cinema*. London & Toronto: *Bucknell Review*, Bucknell University Press, 1991. Mackinon, K. *Greek Tragedy*

into Film. London: C. Helm, 1986. Rosenthal, F. *The Classical Heritage in Islam*. London: Routledge, 1992. *International Journal of Classical Tradition*, publicació periòdica de la International Society for the Classical Tradition (ISCT). Internet Resources: <http://www.bib.ub.es/www8/Orecclas.htm> és l'adreça informàtica que duu a la pàgina web de la UB "Fent Filologia Clàssica per Internet" on es troba tota mena de bibliografies, recursos.

Codi 205211

PENSAMENT I CIÈNCIA A L'ISLAM OCCIDENTAL

1. Objectius docents

Oferir una visió de conjunt de diferents aspectes de la cultura a al-Andalus, és a dir, la part de la península Ibèrica que entre el 711 i 1492 va ser sota el domini musulmà i va utilitzar l'àrab com a llengua de cultura, la seva relació amb l'activitat cultural a l'Orient musulmà i la seva influència en el desenvolupament científic a l'Europa llatina.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'estudiaran diferents manifestacions culturals produïdes per la civilització àrab a al-Andalus a través de les diferents etapes:

Una primera etapa en què predomina el saber visigòtic davant l'escassa cultura aportada pels conqueridors; una etapa d'influència siríaca primer i iraquiana posteriorment, en què es produeix una assimilació contínua del saber que prove de l'Orient musulmà; una tercera etapa, en què es desenvolupa una cultura pròpiament andalusina que dona lloc a un període d'esplendor: el segle XI és el dels astrònoms i el XII, el dels filòsofs; finalment, una última etapa de decadència que coincideix amb el declivi de la presència àrab a la península.

Les matèries objecte d'aquest estudi seran les que els enciclopedistes àrabs anomenaren ciències "dels antics" o bé "dels estrangers", és a dir, Filosofia, Astronomia, Matemàtiques, Alquímia, Tecnologia, Música i Medicina, preo també Agronomia i Botànica i Farmacologia.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es fomentarà la participació activa de l'alumne en la recerca de documentació històrica a partir del maneig de diferents obres de consulta per completar l'informació rebuda a classe.

S'intentarà de fer una avaluació continuada sobre la base d'un treball d'exposició escrita (recensió d'un llibre) o bé oral (exposició sobre l'estat de la qüestió d'un tema concret). Això es complementarà amb l'avaluació dels coneixements adquirits al final del trimestre mitjançant una prova escrita.

4. Bibliografia docent

CRUZ HERNANDEZ, M., *Historia del pensamiento en el mundo islámico* vol. 2: *El pensamiento de al-Andalus (siglos IX-XIV)*. Alianza Universidad Textos (Madrid, 1996)

SAMSO, J., *Las ciencias de los antiguos en al-Andalus* (Madrid, 1992)

JAYYUSI, S. *The Legacy of Muslim Spain* E.J. Brill (Leiden, 1992)

5. Observacions

Es recomana haver cursat Pensament i Ciència a l'Orient Islàmic.

Codi 205404

PENSAMENT I CIÈNCIA A L'ISLAM ORIENTAL

1. Objectius docents

Oferir una visió de conjunt de diferents aspectes de la cultura a l'orient musulmà: les corrents de pensament i l'activitat científica desenvolupades durant un període que inclou aproximadament vuit segles, des del sorgiment de l'Islam fins a l'inici de la seva decadència política i cultural.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'estudiaran diferents manifestacions culturals produïdes per la civilització àrab oriental, tenint en compte diversos aspectes:

En primer lloc s'introduirà l'alumne en el marc històric en què sorgeixen el pensament i la ciència àrabs i s'analitzaran els elements de les tradicions indo-irania i greco-llatina introduïdes a l'àrab enriquint-la.

En segon lloc, s'estudiarà el procés de transmissió, integració i desenvolupament d'aquestes tradicions que donarà lloc a una etapa d'esplendor cultural.

Finalment se determinarà l'abast de la influència d'aquesta activitat sobre la duta a terme a l'occident islàmic i l'Europa llatina.

Les matèries objecte d'aquest estudi seran les que els enciclopedistes àrabs anomenaren "ciències dels antics" o bé "dels estrangers", és a dir, Filosofia, Ciències Matemàtiques (incloent-hi Astronomia, Aritmètica, Geometria, Mecànica, Òptica i Música), Alquímia i Medicina, però també Agronomia i Botànica i Farmacologia.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es fomentarà la participació activa de l'alumne en la recerca de documentació històrica a partir del maneig de diferents obres de consulta per completar l'informació rebuda a classe. S'intentarà de fer una avaluació continuada sobre la base d'un treball d'exposició escrita (recensió d'un llibre) o bé oral (exposició sobre l'estat de la qüestió d'un tema concret). Això es complementarà amb l'avaluació dels coneixements adquirits al final del trimestre mitjançant una prova escrita.

4. Bibliografia docent

CRUZ HERNANDEZ, M., Historia del pensamiento en el mundo islámico. Vol. 1: Desde los orígenes hasta el siglo XII en Oriente. Alianza universidad textos (Madrid, 1996).

FAKHRY, M., A History of Islamic Philosophy. Columbia University Press (New York & London, 1970)

RASHED, R., (ed.), Encyclopedia of the History of Arabic Science 3 vols. (London - New York, 1996).

SELIN, H., ed., Encyclopaedia of the History of Science, Technology and Medicine in non-Western Cultures Kluwer Academic Publishers (Dordrecht, 1997).

VERNET, J., Lo que Europa debe al Islam de España (Barcelona, 1999)

VERNET, J., (ed.), Historia de la ciencia Arabe (Madrid, 1981)

5. Observacions

No es requereixen coneixements previs de ciències ni llengua àrab.

1. Objectius docents

El principal objectiu del curs és definir el paper de Pirandello dins les seves coordenades històriques i culturals, distingint, per un costat, les seves relacions amb les avantguardes d'entreguerres i, per l'altre, reconstruint el procés que posa en qüestió les formes dramàtiques convencionals i que el mateix Pirandello impulsa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'anàlisi dels textos s'empendrà -respecte als seus temes i a les seves formes- a partir d'una òptica comparativa, i s'acompanyarà amb contínues referències al context històric en què els mateixos van circular.

Al començament del curs s'introduirà un llistat de lectures obligatòries en el dossier electrònic de l'assignatura, on també es trobaran altres materials didàcticament útils. Els estudiants tindran accés -en horari no lectiu a concretar amb el docent- a gravacions en vídeo d'algunes de les posades en escena més destacades de *Sei personaggi in cerca d'autore*, la visió de les quals es considera part integrant del programa.

A més d'un dossier de textos que es donarà als estudiants al començament del curs, és obligatòria la lectura de la trilogia del "Teatre dins el Teatre": *Sei personaggi in cerca d'autore* [*Sis personatges en busca d'autor*] (1921), *Ciascuno a suo modo* [*Cadascú a la seva manera*] (1924) i *Questa sera si recita a soggetto* [*Aquesta nit improvisem*] (1930).

3. Criteris i formes d'avaluació

Al final del curs es realitzarà un examen escrit on els alumnes hauran de demostrar l'assimilació rigorosa i crítica dels conceptes fonamentals de l'assignatura. Es valoraran positivament la participació activa a les classes, així com l'assistència a conferències i seminaris impartits per altres centres i assenyalats al llarg del quadrimestre. Els estudiants que no puguin assistir a les classes hauran de concertar amb el docent un treball d'investigació suplementari.

4. Bibliografia docent

ALONGE, R., "Pirandello, l'attore, il regista", in *Pirandello e il teatro del suo tempo*, a cura di S. Milioto, Agrigento, Centro Nazionale di Studi Pirandelliani, 1983, 145-162.

ALONGE, R., "Le messinscene dei *Sei personaggi in cerca d'autore*", in *Testo e messa in scena in Pirandello*, Roma, La Nuova Italia Scientifica, 1986, 63-84.

ALONGE, R. (a cura di), *Alle origini della drammaturgia moderna. Ibsen, Strindberg, Pirandello*, Genova, Costa & Nolan, 1987.

LAURETTA, E. (a cura di), *Pirandello e le avanguardie*, Agrigento, Centro Nazionale di Studi Pirandelliani-Milano, Mursia, 1999.

SQUARZINA, L., "Pirandello e la "maniera" ovvero *Ciascuno a suo modo* e il teatro totale delle avanguardie", in *Pirandello e il teatro del suo tempo*, a cura di S. Milioto, Agrigento, Centro Nazionale di Studi Pirandelliani, 1983, 163-196.

SZONDI, P., *Teoria del dramma moderno. 1880-1950*, Torí, Einaudi, 1962, 107-112.

VERDONE, M., "Pirandello e il teatro sintetico", in *Pirandello e il teatro del suo tempo*, a cura di S. Milioto, Agrigento, Centro Nazionale di Studi Pirandelliani, 1983, 65-72.

S'aconsella la lectura de les pàgines dedicades a Pirandello dins: G. PETRONIO, *Historia de la literatura italiana*, Madrid, Cátedra, 1990, 878-890.

Al començament del curs es donarà una bibliografia més detallada.

5. Observacions

Els estudiants que no puguin assistir a les classes hauran de parlar amb el docent per tal d'establir un programa alternatiu. Les classes s'impartiran en italià, mirant en tot moment de

garantir la perfecta comprensió de l'alumne. Els alumnes que no pertanyin a la llicenciatura en Filologia Italiana podran fer l'examen en català o castellà, i llegir els textos en traducció.

Codi 203208

POESIA ANGLESA: RENAIXEMENT I REVOLUCIÓ

1. Objectius docents

Familiaritzar l'alumne amb els elements estilístics de la poesia a partir de l'anàlisi de textos seleccionats d'entre els segles XVI i XVIII i, d'altra banda, proporcionar-li tant la teoria com la pràctica necessària per portar a terme les lectures.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es durà a terme una avaluació de la poesia dels segles XVI-XVIII a partir de l'anàlisi de temes culturals i crítics, i s'estudiarà com es reflecteixen en la poesia de l'època. Alguns dels temes culturals que s'analitzaran, entre d'altres, són: poesia d'amor, poesia escrita per dones, i poesia didàctica, religiosa, política i filosòfica.

3. Criteris i formes d'avaluació

A més de tenir en compte l'avaluació continuada de la seva participació a classe, i elaborar un treball escrit, l'estudiant s'haurà de presentar a un examen final que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent. Es valorarà tant el contingut de l'anàlisi com la competència de l'alumne-a a l'hora d'expressar-se en llengua anglesa.

4. Bibliografia docent

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament a finals del mes de juny.

5. Observacions

Aquest curs s'impartirà en anglès.

Codi 204307

POESIA ÈPICA GREGA

1. Objectius Docents

El curs se centrarà fonamentalment en Hesíode i, de manera subsidiària, en la poesia èpica posthomèrica. També es donarà una visió panoràmica del *Cicle èpic*.

2. Contingut i pla del seu desenvolupament

1. Hesíode. *Teogonia, Treballs i Dies*
2. Fragments del *Corpus hesiòdic*
3. PreHomerica & PostHomerica

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final (traducció i comentari) amb diccionari.

4. Bibliografia docent

Solmsen, F. & M.L. West, *Theogonia. Opera & Dies. Fragmenta Selecta*, **OCT**

Judet de La Combe, P. et F. Rousseau (eds.), *Le Métier du mythe. Lectures d'Hésiode*, Lille 1996

Bernabé, A., *Poetae Epici Graeci. Testimonia et Fragmenta*, Teubner

Bernabé, A., *Fragmentos de Épica Griega arcaica*, Madrid, Gredos, 1979

5. Observacions

La concreció i periodització del programa serà anunciada per a cada curs acadèmic, a principis del mes de juliol anterior, a les vitrines del Departament i a la Web de Filologia Grega.

Codi 204408

POESIA ERÒTICA ROMANA (TEXTOS)

1. Objectius docents

Aconseguir una comprensió adequada de la poesia eròtica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A. Pressupòsits teòrics: 1. Tractament literari de l'amor. 2. Aspectes semàntics del lèxic eròtic. 3. Literatura eròtica i representacions plàstiques.

B. Desenvolupament pràctic: Consistirà a comentar i traduir una selecció de textos especialment de Catul i Ovidi.

C. Lectura d'una traducció de l'*Art d'estimar* d'Ovidi.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Exercicis periòdics (amb i sense diccionari) i/o examen final, consistent en el comentari i la traducció d'un text articulat en dues proves: una amb diccionari i una altra sense diccionari. Els exercicis inclouran també preguntes sobre el contingut de la lectura recomanada a l'apartat 2.C. d'aquest programa.

4. Bibliografia docent

a) Edicions, traduccions i comentaris

CATVLLI VERONENSIS *Carmina* (ed. crít. H. BARDON). Stuttgart, Teubner, 1973.

CATUL, *Poemes* (introd., trad. i notes d'A. SEVA). Barcelona, Quaderns Crema, 1999.

CATULO, *Poemas* (introd., trad. i coment. d'A. RAMÍREZ DE VERGER). Madrid, Alianza, 1988 (reimpr. 1997).

P. OVIDI NASONIS *Amores, Medicamina faciei femineae, Ars amatoria, Remedia amoris* (ed. crít. E.J. KENNEY). Oxford, Clarendon Press, 1961 (1968 amb correccions).

OVIDI, *Amors* (trad. J. PARRAMON). Barcelona, Quaderns Crema, 2000.

OVIDI, *L'art d'estimar* (introd., trad. i notes de T. PUIG). Barcelona, La Magrana, 2000.

OVIDIO, *Amores, Arte de amar* (introd., trad. i notes de J.A. GONZÁLEZ IGLESIAS). Madrid, Cátedra, 1993.

b) Estudis

GRIMAL, P., *El amor en la Roma antigua* (trad. J. PALACIO). Barcelona, Paidós, 1999.

MONTERO CARTELLE, E., *El latín erótico: Aspectos léxicos y literarios*. Sevilla, Univ. de Sevilla 1991.

ROBERT, J.N., *Eros romano: sexo y moral en la Roma antigua* (trad. E. BAJO ÁLVAREZ). Madrid, ed. Complutense, 1999.

VEYNE, P., *La elegía erótica romana: el amor, la poesía y el Occidente* (trad. J.J. UTRILLA). Mèxic, Fondo de Cultura Económica, 1991.

c) Mètrica i estilística

BOLDRINI, S., *La prosodia e la metrica dei Romani*. Roma, Nuova Italia Scientifica 1992 [reimpressió Roma, Carocci 2000].

LAUSBERG, H., *Manual de retórica literaria* (trad. J. PÉREZ RIESCO). Madrid, Gredos, 1966-1968 (3 vol.).

MAROUZEAU, J., *Traité de stylistique latine*. París, Les Belles Lettres, 1970 (5a. ed.).

NOUGARET, L., *Traité de métrique latine classique*. París, Klincksieck, 1963.

d) Diccionaris recomanats

BLANQUEZ, A., *Diccionario manual Latino-Español y Español-Latino*. Barcelona, Sopena, 1946 (1a. ed.) [reimpr. 1984].

Dictionnaire Latin-Français "Le Grand Gaffiot" (ed. P. FLOBERT). París, Hachette, 2000 (nova ed. revisada i augmentada).

GLARE, P.G.W. *et alii*, *Oxford Latin Dictionary*. Oxford, Clarendon Press, 1982.

LEWIS & SHORT, *A latin dictionary*. Oxford, Clarendon Press, [1879 (1a. ed.)] 1993 (reimpr.).

Nota: Altres edicions i comentaris d'aquests autors, així com la resta de bibliografia adient, seran lliurats en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Atès que aquesta assignatura té com a base de treball la traducció de textos llatins, cal tenir coneixements suficients de llengua llatina per a poder-la cursar amb profit.

**Codi 208431

POESIA ESPANYOLA DEL BARROC

1. Objectius docents

L'assignatura vol aprofundir en l'estudi de gèneres, temes, retòrica i obres de la poesia espanyola del Barroc.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. orrientes de la poesía barroca. Tendencias retóricas, teorías y géneros poéticos principales.
2. La poesía de Góngora.
3. La poesía de Lope de Vega.
4. La poesía de Quevedo.
5. Poetas conceptistas y culteranos. El Conde de Villamediana.
6. Las compilaciones poéticas barrocas. *Flores de poetas ilustres* y *Cancionero antequerano*.
7. Emblemática y poesía barroca.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del quadrimestre correponent.

4. Bibliografia docent

- Alondo, D.: *La lengua poética de Góngora*, Madrid, RFE, anejo XX, 1950.
- Carreira, A.: "Góngora después de Dámaso Alonso", *Homenaje a Dámaso Alonso*, Madrid, Boletín de la Fundación Federico García Lorca, 1998, pp. 19-43.
- Carreño, A.: *El romancero lírico de Lope de Vega*, Madrid, Gredos, 1979.
- Chevalier, M.: *Quevedo y su tiempo: la agudez verbal*, Barcelona, Crítica, 1992.
- Egido, A.: "Emblemática y literatura en el Siglo de Oro", *Ephialte*, 2 (1990), 144-158.
- Fernández Mosquera, S. (ed.): *Estudios sobre Quevedo*, Santiago de Compostela, Universidade, 1995.
- Gutiérrez Arranz, L.: *El universo mitológico en las fábulas de Villamediana*, Kaseel, Reichenberger, 2001.
- James, R.: *La obra poética de Don Luis de Góngora y Argote*, Madrid, Castalia, 1987.
- Jauralde, P.: *Francisco de Quevedo*, Madrid, Castalia, 1999.
- Lara Garrido, J.: "Prólogo", *Cancionero antequerano*, Málaga, Diputación Provincial, 1988.
- Manero, M. P.: "Los tratados retóricos barrocos y la exaltación de la imagen", *Revista de Literatura*, LIII (1991), 445-485.
- Novo, Y.: *Las "Rimas sacras" de Lope de Vega: Disposición y sentido*, Santiago de Compostela, Universidade, 1990.
- Sobejano, G. (ed.): *Francisco de Quevedo*, Madrid, Taurus, 1984.
- Vilanova, A.: *Las fuentes y los temas del Polifemo de Góngora*, Madrid, CSIC, 1957, 2 vols., Barcelona, PPU, 1992.
- Vilar, P.: *Estudio de "Las flores de poetas ilustres de España"*, Granada, Universidad, 1994.

Codi 208424

POESIA ESPANYOLA DEL S. XX (I)

1. Objectius docents

Estudio de la poesía española desde el Modernismo hasta la Generación del 27.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El Modernismo: estética y poesía.
2. La obra poética de Miguel de Unamuno: filosofía y poesía.
3. Antonio Machado: del solipsismo a los apócrifos.
4. Juan Ramón Jiménez y la forja de la poesía desnuda.
5. La generación del 27 (I): direcciones, debates y revistas poéticas.
6. La generación del 27 (II): La obra poética de Pedro Salinas, Jorge Guillén, Federico García Lorca, Rafael Alberti y Luis Cernuda. Otros poetas.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final de cuatrimestre correspondiente. Monografía opcional.

4. Bibliografia docent

RICO, Francisco (de.), Historia y crítica de la literatura española, Barcelona, Crítica. Tomos VI y VII. Suplementos correspondientes.

Serie "El escritor y la crítica", Madrid, Taurus. Tomos correspondientes a El Modernismo, Miguel de Unamuno, Antonio Machado, Juan Ramón Jiménez, Jorge Guillén, Pedro Salinas, Federico García Lorca, Rafael Alberti, Luis Cernuda y El Surrealismo.

MARCO, Joaquín, Poesía Española. Siglo XX, Barcelona, Edhasa.

DIEGO, Gerardo, Poesía española contemporánea, Madrid, Taurus.

ROZAS, Juan Manuel, La generación del 27 desde dentro, Madrid, Istmo.

DIEZ DE REVENGA, Francisco J., Panorama crítico de la generación del 27, Madrid, Castalia.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola del segle XX.

Codi 208425

POESIA ESPANYOLA DEL S.XX (II)

1. Objectius docents

Estudio de la poesía española posterior a 1940.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Direcciones de la lírica en la inmediata postguerra. Las revistas poéticas.
2. Hijos de la ira de Dámaso Alonso. El quehacer de Vicente Aleixandre: de Sombra del paraíso a Historia del corazón.
3. La generación de 1936 y la obra poética de Luis Rosales.
4. Blas de Otero: poesía existencial y poesía social.
5. La obra poética de José Hierro: testimonio y alucinación.
6. Las voces poéticas de "medio siglo". Las personalidades de Jaime Gil de Biedma, Claudio Rodríguez y José Ángel Valente.
7. Los novísimos. Los postnovísimos. Direcciones de la poesía española de los años 70 y 80.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final de cuatrimestre correspondiente. Monografía opcional.

4. Bibliografia docent

GARCIA DE LA CONCHA, Víctor, La poesía española de 1935 a 1975, Madrid, Cátedra.

RICO, Francisco (de.) Historia y Crítica de la Literatura Española, Barcelona, Crítica. Tomos VIII y IX y suplementos correspondientes.

RUBIO, Fanny, Las revistas poéticas españolas (1939-1975), Madrid, Turner.

VVAA, Jaime Gil de Biedma y su generación poética, Zaragoza, Diputación General de Aragón.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola del segle XX.

Codi 213419

POLONÈS PARLAT

1. Objectius docents

Desenvolupament de les competències comunicatives a partir de les estructures gramaticals i del lèxic corresponents a un nivell de 120 hores.

2. Continguts i pla de desenvolupament

2.1 Continguts gramaticals

2.1.1 Fonètica i fonotàctica

- assimilacions de veu i de punt d'articulació
- contorns entonatius de la frase declarativa, interrogativa i imperativa

2.1.2 Morfologia

- declinació substantival i adjectival-pronominal
- verb: temps, aspecte; verbs de moviment
- numerals
- adjectiu i adverbi i la seva gradació
- preposicions i el seu règim

2.1.3 Sintaxi

- estructures bàsiques de la llengua polonesa

2.2 Temes lèxics

2.2.1 Família

- descripció física i psicològica d'un personatge
- històries familiars: relats curts sobre els esdeveniments familiars
- anuncis matrimonials: parlar sobre les preferències

2.2.2 Salut i bellesa

- cos humà, malalties, símptomes
- metge: practicar explicacions sobre el estat físic i anímic

2.2.3 Universitat

- escola i universitat: horaris, assignatures, exàmens
- festes estudiantils

2.2.4 Professió

- professions i professionals
- treball ideal: presentació de les aptituds

2.2.5 Festes

- temps lliure i lleure
- "anem a...": converses telefòniques curtes

2.2.6 Viatges

- ciutat i mitjans de transport: explicar com anar a un lloc
- turisme i maneres de viatjar
- geografia i grups humans: diferències entre el "sud" i el "nord"

3. Criteris i formes d'avaluació

El treball dels estudiants es basarà en la pràctica oral i l'entrenament de la discriminació auditiva a partir del material aportat pel professor. Es farà avaluació continuada i hi haurà un examen final oral.

4. Bibliografia docent

BARTNICKA BARBARA, Uczymy sie jezyka polskiego, Warszawa, Wiedza Powszechna, 1999

SERETNY ANNA, A co to takiego?, Kraków, Universitas, 1996

SZELC -MAYS M., RYBICKA E., Słowa i słówka, Exe, 1997

5. Observacions

Aquesta assignatura està dissenyada per ser cursada paral·lelament a Llengua Polonesa II.

Codi 611209

PRAGMÀTICA

1. Objectius docents

Conèixer els conceptes i principis de la perspectiva pragmàtica.

Identificar les afinitats i diferències de la Pragmàtica amb l'antecedent de la Retòrica.

Aplicar modalitats d'interpretació pragmàtica a enunciats i discursos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. *Elements de pragmàtica*: Principis de cooperació i cortesia. Principis interpersonals de presentació, domini, afecte, assertivitat i empatia. Realitzatius i actes de parla.

2. *Discurs i consciència històrica*: Retòrica, la xarxa del saber. Comunicació institucional, comunicació mediàtica i anàlisi crítica del discurs.

3. *Anàlisis pragmàtiques*: Gèneres discursius i procediments de narració i argumentació. Literatura d'alta visibilitat i tematització.

El pla de desenvolupament consta de les següents activitats: a) monografia sobre la tradició pragmàtica; b) fitxa d'anàlisi d'un enunciat; c) anàlisi d'un corpus discursiu; d) memòria de curs.

3. Criteris i formes d'avaluació

Per a l'avaluació es considera principalment la regularitat i aprofitament en les activitats de curs, així com la qualitat lingüística, estilística i de presentació dels treballs. A la fi del quadrimestre, hi ha una prova general.

4. Bibliografia docent

Aristòtil (350-335 aC): *Retòrica* (diverses edicions).

J. L. Austin (1962): *Cómo hacer cosas con las palabras*, Paidós, 1981, 1990.

M. Bassols (2001): *Les claus de la pragmàtica*, Vic, Eumo Editorial.

V. Escandell (1993): *Introducción a la pragmática*, Barcelona, Ariel, 1996.

H. Haverkate (1994): *La cortesía verbal*, Madrid, Gredos.

X. Laborda (2001): *Comunicació institucional i literatura de paperera*, València-Barcelona. 3i4.

X. Laborda (1996): *Retòrica interpersonal. Discursos de presentación, dominio y afecto*, Barcelona, Octaedro.

T. V. Dijk (1978): *La ciencia del texto*, Paidós, 1989². O bé: V. Dijk, *Racismo y análisis crítico de los medios*, Paidós, 1997.

A. Tuson (1995): *Anàlisi de la conversa*, Empúries.

J. Verschueren (1999): *Para entender la pragmática*, Gredos, 2002.

5. Observacions

Es recomana haver cursat prèviament l'assignatura *Història de les ciències del llenguatge*.

Codi 208404

PRAGMÀTICA DE L'ESPANYOL

1. Objectius docents

Llevar a cabo la descripción y el análisis pragmático de algunos fenómenos tratados tradicionalmente por la gramática. Presentar al alumno los principales trabajos que, desde el marco teórico de la pragmática, se han llevado a cabo sobre el español.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Marco teórico y principios generales de la pragmática.
2. La expresión de la subjetividad en español. Modalidad y modalización. La persona en el discurso: focalización y desfocalización referencial. Las estructuras impersonales en español y su función pragmática.
3. El uso de los tiempos verbales en el discurso. El cambio de modo como estrategia comunicativa.
4. El orden de palabras en español.
5. Análisis pragmático de los conectores del español.
6. Los actos de habla en español.
7. Los usos indirectos del lenguaje en español.
8. La cortesía verbal en español.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se llevará a cabo una prueba escrita al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

- Calvo Pérez, J., Introducción a la pragmática del español, Cátedra, Madrid, 1994.
- Comrie, B., Aspect: an Introduction to the Study of Verbal Aspect and Related Problems, Cambridge University Press, Cambridge, 1976.
- Contreras, H., El orden de palabras en español, Cátedra, Madrid, 1978.
- Escandell Vidal, M.V., Introducción a la pragmática, Anthropos, Barcelona, 1993.
- Fuentes, C., Enlaces extraoracionales, Alfar, Sevilla, 1987.
- Haverkate, H., La cortesía verbal. Estudio pragmalingüístico. Gredos, Madrid, 1994.
- Mederos Martín, H., Procedimientos de cohesión en el español actual, Cabildo Insular de Tenerife, Santa Cruz de Tenerife, 1988.
- Reyes, G., La pragmática lingüística. El estudio del uso del lenguaje, Montesinos, Barcelona, 1990.

Codi 207433

PRAGMÀTICA DEL CATALÀ

1. Objectius docents

Oferir una introducció general de la pragmàtica, entesa com l'estudi del llenguatge associat amb les situacions d'ús lingüístic, és a dir els contextos reals de producció i interpretació. El curs passa revista de manera panoràmica als temes bàsics que han configurat els continguts de la pragmàtica, en referència especialment al català: enunciació, dixi, actes de parla, inferències, cortesia, modalitat, etc. També és objectiu del curs destacar les àrees d'intersecció entre els continguts tradicionals de la pragmàtica i altres de més innovadors sobre els quals la pragmàtica pot aportar una visió enriquidora.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La pragmàtica: una perspectiva sobre l'ús lingüístic
2. Pragmàtica i (sub)disciplines connexes
3. Teories i explicacions pragmàtiques
4. Àrees d'estudi de la pragmàtica

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es farà a través d'un examen final, que recollirà aspectes teòrics i pràctics dels continguts del programa i de les lectures obligatòries (tres temes escollits d'una proposta de quatre). Es preveu, a més, la realització d'exercicis pràctics al llarg del curs. Segons el nombre d'assistents, alguns temes del programa seran objecte de sessions de seminari, a partir del dossier de lectures obligatòries (amb presentacions orals).

4. Bibliografia docent

BASSOLS, M. M. (2001): *Les claus de la pragmàtica*. Vic: Eumo.

ESCANDELL, M.V. (1996): *Introducción a la pragmática*. Barcelona: Ariel.

PAYRATÓ, L. (2003): *Pragmàtica, discurs i llengua oral. Introducció a l'anàlisi funcional de textos*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya - Proa.

REYES, G. (1990): *La pragmática lingüística. El estudio del uso del lenguaje*. Barcelona: Montesinos.

VERSCHUEREN, J. (1999): *Understanding pragmatics*. London: Arnold. Trad. cast.: *Para entender la pragmática*. Madrid: Gredos, 2002.

Codi 611411

PRAGMÀTICA, FORMALITZACIÓ I COMPUTACIÓ

1. Objectius docents

A partir de descripcions pragmàtiques alternatives de l'acte de parla i de les seves principals modalitats comunicatives es tracta de determinar quines de les propietats identificades es poden (1) formalitzar en el sentit de convertir en conjunts de regles d'anàlisi i generació rigorosament definides, i (2) implementar en alguna estratègia de processament de llenguatge natural.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Noció de 'llengua'. Llengua, parla i les seves respectives teories. Teoria dels actes de parla. Nocions de text. Actes de parla reals i virtuals. Models de gramàtica. Oració, enunciat i enunciació. Tipus de significació i significància. Mentida, ironia i actes de parla indirectes. Tipologia de la il·locució i formalització. Problemes solubles i insolubles. Estratègies computacionals i comportaments lingüístics 'reals'. Canonització. Anàlisi i generació. Direccionalitat i modularitat de processament. Problemes fàcils, difícils i insolubles. Avaluació global.

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis, treballs lliures i dirigits, participació en sessions de seminari i debats.

4. Bibliografia docent

- AUSTIN, J. L. (1975) *Ensayos filosóficos*, Revista de Occidente, Madrid
AUSTIN, J. L. (1982) *Cómo hacer cosas con palabras. Palabras y acciones*, Paidós, Barcelona.
GRISHMAN, R. (1991) *Introducción a la lingüística computacional*, Visor, Madrid.
HAYES, P. J. & CARBONELL, J. G. (1983) Tutorial on natural language parsing, *International Joint Conference on Artificial Intelligence*.
LEVINSON, S. C. (1989) *Pragmática*, Teide, Barcelona.
MORENO SANDOVAL, A. (1998) *Lingüística computacional*, Síntesis, Madrid.
SELLS, P. (1989) *Teorías sintácticas actuales*, Teide, Barcelona.
SHIEBER, S. M. (1989) *Introducción a los formalismos gramaticales de unificación*, Teide, Barcelona.
WINOGRAD, T. (1983) *Language as a Cognitive Process*, Addison-Wesley, Reading, Mass.

5. Observacions

Està previst que s'hagin cursat prèviament almenys matèries introductòries de pragmàtica, sintaxi formal i lingüística computacional.

Codi 203305

PRODUCCIÓ TEXTUAL EN LLENGUA ANGLESA

1. Objectius docents

Dur a terme un estudi sistemàtic de les eines a l'abast del filològ per produir i revisar textos en anglès, de qüestions de format i puntuació, i de les normes retòriques que regeixen l'anglès acadèmic. Així mateix, desenvolupar la capacitat de l'alumne per construir un text coherent i ben estructurat, amb un registre adequat per al propòsit específic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura constarà de dues fases, de caràcter més teòric i més pràctic respectivament.

I. Preparació:

Les eines: la informació continguda als diccionaris monolingües i bilingües; diccionaris de sinònims; diccionaris ideològics; diccionaris d'ús; diccionaris de terminologia específica; manuals d'estil i 'style sheets', tant acadèmics com periodístics i generals.

Característiques del text expositiu i argumentatiu; coherència i cohesió; ritme i registre de la prosa anglesa; pecats estilístics.

II. Producció:

Producció acadèmica

Producció periodística escrita

Producció periodística per a mitjans audiovisuals

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació de continguts teòrics i pràctics es durà a terme mitjançant dos projectes que es realitzaran al llarg del curs.

4. Bibliografia docent

En començar el quadrimestre, el professorat proporcionarà una bibliografia pertinent.

5. Observacions

Aquesta assignatura està pensada per millorar la capacitat expositòria de l'alumne en el context dels estudis universitaris. Tantmateix, aquesta base de producció no es limita a l'àmbit acadèmic, sino que s'esten a altres àmbits on es duguin a terme tasques de gestió de textos anglesos. Serà imprescindible l'assistència a classe.

Codi 208422

PROSA ESPANYOLA DEL S. XX (I)

1. Objectius docents

Estudio de la prosa española desde 1898 hasta la Guerra Civil.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El ensayo de la generación del 98: Miguel de Unamuno, Ángel Ganivet y Ramiro de Maeztu.
2. La novela de la generación del 98: Miguel de Unamuno, Pío Baroja y José Martínez Ruiz "Azorín".
3. La prosa modernista: Valle Inclán y Juan Ramón Jiménez.
4. El ensayo de la generación del 14: José Ortega y Gasset y Manuel Azaña.
5. La novela de la generación del 14: Ramón Pérez de Ayala y Gabriel Miró.
6. La prosa y las vanguardias: Ramón Gómez de la Serna.
7. La prosa durante la II República: Juan de Mairena de Antonio Machado.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final de cuatrimestre correspondiente. Monografía opcional.

4. Bibliografia docent

ABELLAN, José Luis, Historia del pensamiento español, Madrid, Espasa Calpe. Tomos V-II y V-III.

MAINER, José Carlos, La Edad de Plata, Madrid, Cátedra.

RICO, Francisco (de.), Historia y crítica de la literatura española, Barcelona, Crítica. Tomos VI y VII y los suplementos correspondientes.

SHAW, Donald, La generación del 98. Madrid, Cátedra.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola del segle XX.

Codi 208423

PROSA ESPANYOLA DEL S. XX (II)

1. Objectius docents

Estudio de la prosa española desde la Guerra Civil hasta la década de los 80.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Direcciones de la narrativa de la inmediata postguerra. La familia de Pascual Duarte de Camilo J. Cela y Nada de Carmen Laforet.
2. La obra narrativa de Camilo José Cela: apuntes carpetovetónicos, libros de viajes y novelas. La novelística de Gonzalo Torrente Ballester y Miguel Delibes.
3. La narrativa del exilio: Ramón J. Sender, Arturo Barea, Max Aub y Francisco Ayala.
4. Direcciones de la narrativa en los años 50 y 60. El Jarama de Rafael Sánchez Ferlosio y Tiempo de silencio de Luis Martín Santos.
5. La narrativa de Ignacio Aldecoa, Jesús Fernández Santos, Juan Benet y Carmen Martín Gaité.
6. La narrativa de Juan Goytisolo, Luis Goytisolo y Juan Marsé.
7. Direcciones de la narrativa en los años 70 y 80.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final de cuatrimestre correspondiente. Monografía opcional.

4. Bibliografia docent

RICO, Francisco (de.), Historia y crítica de la literatura española, Barcelona, Crítica. Tomos VIII y IX y suplementos correspondientes.

SANZ VILLANUEVA, Santos, Historia de la novela social española, Madrid, Alhambra.

SOBEJANO, Gonzalo, Novela española de nuestro tiempo, Madrid, Prensa Española.

VILANOVA, Antonio, Novela y sociedad en la España de posguerra, Barcelona, Lumen.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola del segle XX.

1. Objectius docents

El curs té com a objectiu-marc la reflexió sobre el desenvolupament del memorialisme espanyol contemporani prenent com a punt de referència el final de la guerra civil. El programa inclou: A) una introducció al llenguatge de la no ficció i els seus gèneres més rellevants (auto/biografies, diaris, cròniques, dietaris...) considerant-lo un llenguatge literari emergent que reclama un estatut teòric i crític específic. B) Fonaments de la poètica ficcionalista. C) El paradigma diccional. D) La proposta del pacte autobiogràfic de Philippe Lejeune. E) Altres propostes. I F) L'anàlisi d'una autobiografia recent.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Sujeto y memoria
2. Fundamentos teóricos de la autobiografía. La propuesta del pacto autobiográfico. Otras propuestas
3. La prosa memorialística en la postguerra (Pío Baroja, Cansinos Asséns, César González Ruano, Miguel Villalonga)
4. El auge de la autobiografía (Francisco Umbral, Carlos Barral, Rafael Alberti, Juan Goytisolo, Jorge Semprún, María Teresa León)
5. Las convenciones de un género y el hablar herido (Rosa Chacel, Antonio Martínez Sarrión, Terenci Moix, Jesús Pardo, Carlos Castilla del Pino)
6. Márgenes de la escritura autobiográfica (la prosa autoficcional).

3. Criteris i formes d'avaluació

Continuada al llarg del curs. Per cada tema es demanarà un exercici escrit, que serà retornat corregit i qualificat. La nota final serà la resultant del promig dels exercicis entregats i també es valorarà les intervencions a classe. Per aquells estudiants que no puguin assistir a classe hi haurà un examen al final del quadrimestre.

4. Bibliografia docent

- Caballé, Anna, *Narcisos de tinta. Ensayo sobre la literatura autobiográfica en castellano (siglos XIX y XX)* Megazul, 1995
- Castilla del Pino, Carlos, *Teoría de los sentimientos*, Tusquets, 2000
- Chacel, Rosa, *La confesión*, Edhasa, 1971.
- García -Posada, M., Caballé, A. y Castellani, J.P. (eds.), *La literatura de la memoria entre dos fines de siglo: de Baroja a Francisco Umbral (1898-1998)*, Comunidad de Madrid, 1999.
- Lejeune, Philippe, *Le pacte autobiographique*, Seuil, 1975 (traducción en Megazul)
- _____, *Pour l'autobiographie*, Seuil, 1998
- Genette, Gerard, *Fiction et diction*, Seuil, 1991. Trad. en Lumen, 1993.
- Lecarme, Jacques y Lecarme-Tabone, Éliane, *L'autobiographie*, Armand Colin.
- Romera Castillo, J. , A. Yllera y R. Calvet, *Escritura autobiográfica*, Visor, 1993.
- Zambrano, María, *La confesión: Género literario*, Siruela, 1995.
- Revista: *Boletín de la Unidad de Estudios Biográficos*, A. Caballé (ed.), UB.

Codi 611210

PSICOLINGÜÍSTICA

1. Objectius docents

Proporcionar els fonaments teòrics i pràctics (metodològics i tècnics) per aconseguir el domini, per part de l'alumne, de les eines i les tasques experimentals necessàries en el desenvolupament de la disciplina.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció: llenguatge i psicologia del llenguatge.

1.1. Breu ressenya històrica.

1.2. Psicolingüística cognitiva del llenguatge: representacions, processos i estratègies

2. La comprensió del llenguatge: evidència experimental i models teòrics.

2.1. Percepció de la parla oral i escrita.

2.2. Reconeixement de paraules: el cas de les paraules "ambigües".

2.3. La comprensió de frases: estratègies sintàctiques i no sintàctiques.

2.4. La comprensió del discurs: les inferències i el paper de la memòria

3. La producció del llenguatge: evidència experimental i models teòrics.

3.1. La conceptualització: els inicis de la producció.

3.2. La formulació de les emissions: els errors de parla.

3.3. La codificació i l'articulació.

4. Altres aportacions a la psicolingüística.

4.1. Psicolingüística evolutiva: l'adquisició del llenguatge.

4.2. Neuropsicolingüística: les patologies del llenguatge.

3. Criteris i formes d'avaluació

Els estudiants tenen l'oportunitat de fer un examen final (compost per un comentari de text i una pregunta) o dos comentaris de text (una mica extensos). En el cas del comentari de text, seran obligatòries algunes lectures bibliogràfiques. També és possible realitzar un treball final, però serà obligatori un treball experimental (de camp o de laboratori).

4. Bibliografia docent

Aitchison, J. (1989), *El mamífero articulado*. Madrid, Alianza.

Belinchón, M.; Rivièrè, Á. e Igoa, J.M. (1992), *Psicología del lenguaje. Investigación y teoría*. Madrid, Trotta.

Carreiras, M.; García-Albea, J.E. y Sebastián-Gallés, N. (1996), *Language processing in Spanish*. Mahwah, N.J.: LEA.

Gernsbacher, M.A. (1994), *Handbook of psycholinguistics*. San Diego, Academic Press.

Levelt, W.J.M. (1991), *Speaking. From intention to articulation*. Cambridge (Mass.), The MIT Press.

Valle, F.; Cuetos, F.; Igoa, J.M. y Viso, S. (1991), *Lecturas de Psicolingüística. Vol. 1: comprensión y producción del lenguaje*. Madrid, Alianza.

Valle, F. (1990), *Psicolingüística*. Madrid, Morata.

Vega, M. y Cuetos, F. (1999), *Psicolingüística del español*. Madrid, Trotta.

Codi 208405

QÜESTIONS DE L'ESPANYOL COM A L2

1. Objectius docents

Caracterización del español frente a otras lenguas, orientada a su enseñanza a hablantes extranjeros.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Nociones de metodología.
2. Presentación de la historia de la enseñanza del español.
3. Nociones de tipología lingüística.
4. Caracterización del español frente a otras lenguas.
5. Tendencias evolutivas del español. Su contraste con otras lenguas románicas.
6. Cuestiones relativas a la traducción.
7. Fenómenos gramaticales relevantes en el aprendizaje y en el uso del español como lengua extranjera (morfológicos, sintácticos y pragmáticos).

3. Criteris i formes d'avaluació

Se realizará una prueba final del cuatrimestre, en la que se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos por el alumno.

4. Bibliografia docent

CRIADO DE VAL, M. (1972), *Fisonomía del español y de las lenguas modernas. Características del español comparadas con las del francés, italiano, portugués, inglés, alemán, rumano y lenguas eslavas*, Madrid, Saeta.

CUENCA, M.J. (1992), *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*, València, Tàndem Edicions.

INSTITUTO CERVANTES (1999), *El español en el mundo. Anuario del Instituto Cervantes 1999*, Madrid, Instituto Cervantes - Plaza y Janés - Círculo de lectores. <http://cvc.cervantes.es/obref/anuario_99>.

JUNYENT, C. (1989), *Les llengües del món*, Barcelona, Empúries (hay edición en castellano en Síntesis).

MARTINELL GIFRE, E. y M. CRUZ PIÑOL (1998), *Cuestiones del español como lengua extranjera*, Barcelona, Edicions de la Universitat de Barcelona, Text-Guia nº123, 2000.

MATTE BON, F. (1992), *Gramática comunicativa del español*, vol. II, Madrid, Edelsa, 1995.

SÁNCHEZ PÉREZ, A. (1992), *Historia de la enseñanza del español como lengua extranjera*, Madrid, SGEL.

SÁNCHEZ PÉREZ, A. (1997), *Los métodos en la enseñanza de idiomas. Evolución histórica y análisis didáctico*, Madrid, SGEL.

WANDRUSZKA, M. (1976), *Nuestros idiomas: comparables e incomparables*, Madrid, Gredos, 2 vols.

Codi 208419

REALISME I NATURALISME A ESPANYA: LA NOVEL·LA

1. Objectius docents

La assignatura pretén ahondar en el estudio de temas y problemas de la novela española desde 1870 al fin de siglo.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Realismo y Naturalismo: Teoría, crítica y novela.
2. La génesis del realismo y la novela tendenciosa.
3. Benito Pérez Galdós y las “Novelas españolas contemporáneas”.
4. Leopoldo Alas, “Clarín”: De la plenitud naturalista a la inflexión espiritualista.
5. Emilia Pardo Bazán: la novela y el relato breve.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del cuatrimestre correspondiente.

4. Bibliografia docent

- Alas, Leopoldo, Galdós, novelista, (ed. A. Sotelo), Barcelona, PPU.
Baquero Goyanes, M., El cuento español: del romanticismo al realismo, C.S.I.C.
Gilman, S., Galdós y el arte de la novela en Europa, Taurus.
Lissorgues, Y. (ed.), Realismo y naturalismo en España en la segunda mitad del siglo XIX, Anthropos.
López-Morillas, J., El krausismo español, FCE.
Oleza, J., La novela del siglo XIX. Del parto a la crisis de una ideología, Laia.
Pardo Bazán, E., La cuestión palpitante, (ed. J.M. González Herrán), Barcelona, Anthropos.
Pérez Galdós, B., Ensayos de crítica literaria (ed. L. Bonet), Barcelona, Península.
Valera, J., El arte de la novela (ed. A. Sotelo), Barcelona, Lumen.
Zavala, I.M., Romanticismo y realismo, en F. Rico (ed.), Historia y crítica de la literatura española, vol. V, Barcelona, Crítica. Y suplemento correspondiente.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola Moderna (SS. XVIII-XIX).

No es pot matricular si s'ha aprovat l'assignatura Literatura Espanyola del s. XIX (II) (108413 6 CA) en els anys anteriors.

Codi 203426

REBEL·LIÓ I ROMANTICISME EN LA LITERATURA EN LLENGUA ANGLESA

1. Objectius docents

Familiaritzar l'alumna/e amb les idees, la cultura i la literatura del període 1730-1850 en llengua anglesa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

S'estudiarà alguns dels texts (principalment poesia) més canònics, i d'altres menys coneguts del període 1730-1850. Alguns dels temes que s'analitzaran són: escriptors/es rebels i subversius/ves, les diverses revolucions i guerres de l'època, texts escrits per autodidactes, la colonització, el romanticisme i el medi ambient. S'introduiràn models teòrico-crítics que s'utilitzaran en l'estudi dels texts seleccionats.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es durà a terme mitjançant un treball elaborat durant el curs i amb un examen final que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent. Es tindrà en compte també la participació dels/de les alumnes en classe.

4. Bibliografia docent

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament abans de començar el quadrimestre corresponent.

5. Observacions

Aquest curs s'impartirà en Anglès.

Codi 204402
RELIGIÓ GREGA

1. Objectius docents

Grans temes de la religió grega --politeisme, condició heroica, sacrifici, cultes ciutadans, màntica, agonística, experiències místiques-- des d'una òptica pluridisciplinar: històrica, literària, iconogràfica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Documentació i metodologia sobre la religió grega. La seva unitat i la seva pluralitat.

Els orígens del politeisme grec.

El culte públic. El sacrifici.

El calendari i les festes.

La mort i les ideologies funeràries.

Oracles. Jocs.

Els misteris.

La religió hel·lenística.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final, que constarà d'un tema i d'un comentari d'un document (text o imatge), en relació directa amb l'explicat a classe.

4. Bibliografia docent

Brelich, A., *I greci e gli dei*, Nàpols 1985.

Bruit Zeidman, L., - Schmitt Pantel, P., . L, *La religion grecque*, A. Colin, París 1991 (trad. angl. *Greek Religion*, Londres, Routledge)

Burkert, W., *Greek Religion*, Oxford 1985.

Burkert, W., *Ancient Mystery Cults*, Cambridge, Mass. Harvard U. P. 1987.

Camps Gaset, M., *L'année des grecs. La fête et le mythe*, Besançon-París, Les Belles Lettres 1993.

Chirassi Colombo, I., *La religione in Grecia*, Roma-Bari 1983.

Dodds, E. R. , *The Greeks and the Irrational*, Berkeley 1951 (trad. cast. *Los griegos y lo irracional*, ed. Alianza, Madrid 1980).

Detienne, M., Sissa, G., *La vie quotidienne des dieux grecs*, París, Hachette 1989 (trad. Cast. *La vida cotidiana de los dioses griegos*, ed. Temas de Hoy, Madrid 1994).

Easterling, P.E., -Muir, J.V., *Greek Religion and Society*, Cambridge 1985.

Gernet, L., Boulanger, A., *Le génie grec dans la religion*, París (trad. cast. *El genio griego en la religión*, México, Uteha, 1960)

Price, S., *Religions of the Ancient Greeks*, Cambridge U.P. 1999.

Vernant, J.P., *Mythe et religion dans la Grèce ancienne*, ed. du Seuil, París 1990 (trad. cast.: *Mito y religión en la Grecia antigua*, Ariel, Barcelona 1991)

5. Observacions

No cal tenir coneixements de grec

Codi 206304

RELIGIONS DE L'ANTIC ORIENT

1. Objectius docents

Donar als alumnes de qualsevol especialitat de Filologia una panoràmica general de les religions del Pròxim Orient Antic, posant una atenció especial a la religió d'Israel

2. Continguts i pla de desenvolupament

El fet religiós com a fenomen sòcio-cultural. La religió dels nòmades semites. Religions de les grans cultures urbanes del fèrtil creixent. La religió mesopotàmica. La religió egípcia. La religió hitita. La religió indoirànica. La religió siro-fenícia i cananea. La religió d'Israel. El cristianisme primitiu.

3. Criteris i formes d'avaluació

S'exigirà als alumnes un treball de final de curs i un examen.

4. Bibliografia docent

- W. von Soden, Introducción al Orientalismo Antiguo, Sabadell 1987
- J. López- J. Sanmartín, Mitología y religión del Oriente Antiguo, Sabadell 1993
- Siglo XXI, Historia de las Religiones, Madrid 1977ss
- M. Eliade, Historia de las creencias y de las ideas religiosas, Madrid 1978
- J. Leipoldt-W. Grundmann, El mundo del Nuevo Testamento, Madrid 1973
- J. Schmitz, Filosofía de la religión, Barcelona 1987

Codi 611419

RETÒRICA

1. Objectius docents

Conèixer aspectes de la història del pensament sobre el llenguatge.
Aprofundir en l'estudi de la retòrica com a un metallenguatge del discurs públic.
Considerar els efectes socials, educatius, cognitius, polítics i literaris del discurs.
Aplicar els principis retòrics a situacions pràctiques per tal de desenvolupar les capacitats oratòries de l'estudiant.

2. Continguts i pla dedesenvolupament

El guió del curs consta de cinc seccions:

1. *Narració i Historiografia*: els enunciatos cívics, analògic, epistemològic i hermenèutic.
2. *La Retòrica com a trajecte*: història de les etapes de la Retòrica.
3. *La Retòrica com a xarxa*: elements teòrics de la Retòrica.
4. *El discurs retòric*: la publicitat; l'oratòria.
5. *L'argumentació*: models i aplicacions a l'anàlisi de discursos.

El pla de desenvolupament consta de les següents activitats: a) recensió d'una obra de la bibliografia; b) preparació i producció oral d'un discurs; c) memòria de curs.

3. Criteris i formes d'avaluació

Per a l'avaluació es tindrà en compte la regularitat i aprofitament en les activitats de curs. També hi haurà una prova general, relativa al programa de lectures i activitats d'anàlisi.

4. Bibliografia docent

- R. BARTHES (1985): *La aventura semiològica*, Barcelona, Paidós, 1990.
J. BRUNER (1990): *Actos de significado*, Madrid, Alianza, 1991.
S. FISH (1989): *Práctica sin teoría*, Barcelona, Destino, 1992.
J. RUBIO, F. PUIGPELAT (2000): *Com parlar bé en públic*, Barcelona, Pòrtic.
X. LABORDA (1996): *Retórica interpersonal. Discursos de presentación, dominio y afecto*, Barcelona, Octaedro.
J. LOZANO (1987): *El discurso histórico*, Madrid, Alianza.
C. PLANTIN (1996): *La argumentación*, Barcelona, Ariel, 1998.

5. Observacions

Es recomana cursar prèviament o simultània *Història de les ciències del llenguatge*.

1. Objectius docents

Proporcionar un coneixement de les característiques generals més importants de la llengua romanesa, partint de la pronunciació i l'ortografia, i arribant als aspectes morfològics. Al segon quadrimestre, i encara que d'una manera sumària (car l'objectiu del cursé s bàsicament assolir un bon nivell de llengua), es forniran les dades bàsiques sobre els autors, els moviments i les tendències principals de la literatura romanesa des dels inicis i fins als postres dies, de tal manera que l'accés als tresors de la literatura romanesa sigui una nova excusa per seguir aprofundint en la llengua. Es pretén que l'alumne, al final del curs, sigui capaç de llegir correctament en veu alta i de comprendre un text romanès estàndard.

2. Continguts i pla de desenvolupament

- Fonètica i fonologia del romanès.
- L'ortografia romanesa. El sistema fonològic del romanès actual.
- Lexicologia del romanès. Estructura general del lèxic romanès. Les fonts del lèxic romanès.
- Morfolgia del romanès. Categories gramaticals. Les parts del discurs: parts variables i invariables. Sintaxi del romanès.
- La literatura romanesa popular.
- La literatura antiga (segles XV i XVI). Els primers textos en romanès.
- Cultura i literatura romanesa en el segle XVII i a la primera meitat del segle XVIII.
- Literatura premoderna (segona meitat del segle XVIII i principi del XIX).
- La literatura moderna.
- Els grans creadors: M. Eminescu, I.L. Caragiale, I. Creanga, I. Slavici.
- La literatura romanesa entres les dues guerres mundials.
- Escriptors a l'exili: E. Ionescu, M. Eliade, E. Cioran, V. Horia
- Literatura romanesa actual

3. Criteris i formes d'avaluació

1) Contínua: Participació a classe. Realització dels exercicis i traduccions encarregats pel professor.

2)Final: Prova escrita dividida en dues parts:

A) Llengua romanesa: traducció de dos textos (uns 150 mots) que representen una situació quotidiana i la corresponent conversa entre un grup d'amics, i l'adaptació d'una notícia extreta d'algun diari romanès; correcció de frases curtes que contenen un error de caire ortogràfic.

B) Literatura romanesa: l'examen estarà íntegrament redactat en romanès (excepte quan es tracti de citacions de traduccions catalanes i/o espanyoles) i constarà de preguntes breus. Es valorarà la capacitat de l'alumne a l'hora de detectar errors i incongruències en una traducció, bo i ajudant-se de l'original romanès que, prèviament, haurà estudiat a classe.

4. Bibliografia docent

- Dennis DELETANT, Colloquial romanian, Londres: Ed. Routledge, 1995.
- Carlo TAGLIAVINI, Orígenes de las lenguas neolatinas. México: Fondo de Cultura Económica, 1993
- Iorgu IORDAN; Maria MANOLIU, Manual de lingüística románica. Madrid: Gredos, 1980.
- Charles CAMPROUX, Las lenguas románicas. Barcelona: Oikos- Tau, 1980
- .- Mihail EMINESCU, Poesías. Versión española de M. T. LEÓN y R. ALBERTI. Buenos Aires: Losada, 1958.
- Mihail EMINESCU, Poesías. Bucuresti: Minerva 1989.- Antologia poeziei române contemporane / Antología de poesía rumana contemporánea. Traducción de D. Novaceanu. Bucuresti: Minerva, 1977.

- Darie NOVACEANU (ed.), Poesía rumana contemporánea. Antología bilingüe. Barcelona: Barral, 1970.
- E. IONESCU, La cantante calva. Madrid: Alianza, 1986.
- Aurelio RAUTA, Gramática rumana, Salamanca: CSIC, 1947.
- Vintila HORIA, Déu ha nascut a l'exili. Barcelona: Vergara, 1963.- E. M. CIORAN, Ese maldito yo. Barcelona: Tusquets, 1987.

5. Observacions

No es requereixen coneixements previs de romanès. Es recomana el Curs d'introducció a la llengua romanesa organitzat per l'EOI de Drassanes i el Curs de "Romanès per a oients", a cura del professor Virgil Ani, cada dimecres de 18.30 a 20.00 a la Facultat de Filologia.

Codi 213902

RUS COM A SEGONA LLENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius docents

Introducció a la cultura russa a través d'alguns aspectes essencials de la llengua, la història i la literatura.

El curs està dividit en dues parts: la primera va dedicada a una introducció a la llengua russa i la segona a la lectura i comentari d'algunes obres fonamentals de la seva literatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Part I. Llengua

La part de llengua, adreçada a estudiants que no pensin llicenciar-se en filologia eslava, preveu:

1. l'adquisició d'unes nocions bàsiques sobre a) la història de la llengua russa; b) les estructures essencials de la llengua;
2. l'adquisició d'unes habilitats que consistiran a: a) llegir en veu alta un text simple; b) saber usar la grafia russa; c) saber usar algunes estructures comunicatives elementals

Part II Literatura.

La part de literatura preveu:

1. l'adquisició d'unes nocions bàsiques sobre: a) el desenvolupament i les característiques particulars de la literatura russa; b) informació sobre els autors estudiats i les seves obres fonamentals
2. l'adquisició d'unes habilitats que consistiran a : a) saber contextualitzar els autors estudiats i les obres o fragments llegits a casa o comentats a classe ; b) comentar les obres o fragments llegits dins del marc dels coneixements adquirits.

Els autos previstos són: A.S. Puixkin; I.S. Turguénev i/o N.V.Gógol; F.M. Dostoievski, L.N. Tolstoi i/o A.P. Txékhov. A començaments de curs s'indicanen les obres concretes o, si és el cas, els dossier corresponents amb fragments per a la lectura.

3. Criteris i formes d'avaluació

- 1 Per a la part I: un control sobre la part de llengua fet a finals del primer quadrimestre.
- 2 Per a la part II: controls periòdics sobre la base d'un llistat de preguntes orientatives, que hauran estat lliurades amb antelació a l'alumne, entorn dels continguts que es vagin explicant a classe; es podran fer de manera concentrada en dues ocasions, dins l'hora de classe presencial, o repartir en controls breus; els controls consistiran a escollir un nombre de preguntes (entre 2 i 6, segons si els controls es concentren o es reparteixen) i contestar per escrit o oralment.
- 3 Un examen final escrit (pel que fa a la part de llengua) i oral (pel que fa a la part de literatura) per a aquells estudiants que no hagin fet els controls. Els qui n'hagin fet una part s'hauran d'examinar de la part o parts que els faltin.

Es valorarà:

- l'adquisició dels continguts impartits
- la capacitat d'expressar-se amb coherència
- l'ús de les fonts d'informació

4. Bibliografia docent

Part I. Llengua

JAVRÓNINA, S; SHIRÓCHENSKAYA, A., *El ruso en ejercicios*. Madrid, 1992.

KORTXÀGUINA, Ie.L; STEPÀNOVA, Ie.M.; TARASSENKO, Ie.V., *Priglaxénie v Rossii*. Moscou, 2000

SÁNCHEZ PUIG, María, *Esquemas de ruso. Gramática y usos lingüísticos*. Madrid: Palas Atenea, 1998.

VIDAL FERNÁNDEZ, H. *Introducció a la gramàtica russa*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 1997. Textos Docents 96

Part II Literatura.

LLOVET, Jordi (ed.), *Lecciones de literatura universal*. Cátedra. Madrid, 1995

PRESA GONZÁLEZ, F. (coord.), *Introducción a las Literaturas Eslavas*. Madrid: Cátedra, 1997.

SLONIM, Marc, *La literatura rusa*. Breviarios. Fondo de Cultura Económica. México, 1962.

Bibliografía d'internet que puguin localitzar els alumnes

Apunts de classe

5. Observacions

Coneixements previs: cap.

Si algú, eventualment, vol continuar estudiant rus, els coneixements rebuts li poden servir de base inicial. Però per accedir a l'assignatura Rus I de la Facultat caldria un complement. Cas que interessi, es pot demanar orientació al professor.

Codi 213107

RUS INSTRUMENTAL

1. Objectius docents

Desenvolupament de les destreses expressió oral i escrita. Aplicació dels coneixements teòrics fonamentals de la gramàtica russa a situacions comunicatives.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El programa de RI preveu, des d'un punt de vista emminement pràctic, aprofundir i reforçar els coneixements lèxico-gramaticals que paral·lelament s'adquireixin a Llengua Russa I. És per això que es proposaran una gran quantitat d'exercicis, situacions, diàlegs, etc. per a què l'alumne interioritzi i domini les estructures i construccions gramaticals bàsiques del rus, així com també s'insistirà en la pràctica de la lectura i la pronúncia.

a. Temes gramaticals:

1. Introducció. Repàs: casos nominatiu, acusatiu, prepositiu singular, genitiu singular i datiu singular. Conjugacions. Verbs de moviment. Aspecte verbal. Temps verbals.

Pronoms possessius.

2. L'instrumental singular. Parts del dia. Estacions de l'any.

3. Prepositiu plural. Expressió del temps. Oracions de relatiu.

4. Genitiu plural dels adjectius i pronoms possessius. Les hores. Imperatiu.

5. Verbs de moviment amb prefixos. Preposicions de lloc, direcció i procedència. Datiu plural.

6. Instrumental plural. L'estil indirecte.

b. Fonètica pràctica:

1. Pronúncia de les oclusives en posició intervocàlica i darrera de consonant nasal.

2. La reducció vocàlica darrera de consonants palatalitzades i no palatalitzades.

3. Assimilació i neutralització de la sonoritat de les consonants russes.

c. Ortografia:

1. Vocals darrera de fricatives i oclusives velars.

2. Terminacions en la declinació dels substantius i adjectius.

3. Signes de puntuació en les oracions subordinades.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen que inclourà: exercicis gramaticals, una redacció i una prova de comprensió de textos escrits. Exercicis i redaccions proposats a classe. Les destreses orals s'avaluaran durant tot el curs en els exercicis comunicatius de classe.

4. Bibliografia docent

RUIZ-ZORRILLA, M., KORNAKOV, P., CASTELLVÍ, J., Curs de llengua russa. Nivell inicial, PPU, Barcelona, 2001.

VIDAL, H., Introducció a la gramàtica russa, Edicions Universitat de Barcelona, Barcelona, 1997.

ZAJAVA-NEKRASOVA, Casos y preposiciones en el idioma ruso, Rubiños, Madrid, 1993.

JAVRÓNINA, S., SHIRÓCHENSKAYA, A., El ruso en ejercicios, Rubiños, Madrid, 1

Codi 213302

RUS PARLAT I

1. Objectius docents

Desenvolupar la capacitat de comunicar-se en rus a nivell elemental.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es treballarà sobre els temes lèxics i gramaticals de Llengua Russa II des d'un punt de vista oral i auditiu per a què l'alumne posi en pràctica els coneixements lèxico-gramaticals adquirits i els utilitzi en el seu discurs parlat. En aquest sentit es plantejaran a classe situacions comunicatives per a ser desenvolupades oralment per l'alumne, que es basaran en els temes lèxics següents:

1. La biografia (vida diària, autobiografia i biografia de personatges cèlebres)
2. Retrat: l'aspecte físic.
3. Retrat: el vestuari.
4. Retrat: el caràcter (manera de ser, costums)
5. La família (llaços familiars, el matrimoni)
6. La casa (descripció de l'espai domèstic, la distribució dels objectes).
7. La ciutat (desplaçar-se per la ciutat; el transport públic; anar a comprar, a la perruqueria, a correus, etc.)

Sobre aquests mateixos temes es faran audicions i redaccions.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen oral, que contindrà una part d'exposició i una conversa sobre alguns dels temes lèxics del programa. També es valorarà la participació a classe.

4. Bibliografia docent

CASTELLVÍ, J., RUÍZ-ZORRILLA, M., KORNAKOV, P., Curs de llengua russa. Nivell intermedi, PPU, Barcelona, 2001. Materials aportats pel professor.

5. Observacions

Pel fet que RP1 està adreçat especialment als estudiants que han assolit els coneixements lèxics i gramaticals impartits en Llengua russa I i que estan cursant Llengua Russa II, el programa de RP1 es desenvoluparà paral·lelament a aquesta darrera assignatura.

Codi 213401
RUS PARLAT II

1. Objectius docents

Continuar desenvolupant la capacitat de comunicar-se en rus.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Fórmules d'agraïment, de presentació.
2. La ciutat: compres i serveis.
3. Geografia.
4. El clima i temps atmosfèric
5. Com arribar/anar a...; els viatges
6. Vida quotidiana, esport i oci
7. Celebracions: festes, felicitacions, etc.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen oral, que contindrà una part d'exposició i una conversa sobre alguns dels temes lèxics del programa.

4. Bibliografia docent

Material aportat pel professor.

5. Observacions

Aquesta assignatura està dissenyada per ser cursada paral·lelament a Llengua Russa III. Per tant, es recomana matricular Llengua Russa III i Rus Parlat II en el mateix quadrimestre, tot i que segons el Pla d'Estudis figuren en cicles diferents.

Codi 213303

RUS PRELIMINAR

1. Objectius docents

Fonaments de gramàtica russa aplicada (nivell fonamental). Capacitat de parlar sobre els temes lèxics continguts en el curs. Comprensió i traducció de textos escrits senzills. Comprensió de textos orals breus.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Ortografia i puntuació.

- L'alfabet rus
- Normes fonamentals d'ortografia

2. Fonètica pràctica

- Sons vocàlics i consonàntics
- La reducció vocàlica

3. Morfologia.

- Les declinacions dels substantius, adjectius i pronoms en els casos: nominatiu, prepositiu, acusatiu genitiu.
- Introducció a l'aspecte verbal en present i en passat.
- L'expressió del temps.
- L'adverbi.

4. Sintaxi.

L'oració simple: estructures fonamentals.

Temes lèxics

Gent (família, professions) i vida quotidiana (casa, ciutat).

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen que inclourà una redacció i una prova de comprensió de textos escrits. Un treball monogràfic de gramàtica. Una prova de comprensió de textos orals.

4. Bibliografia docent

MARC RUIZ-ZORRILLA et al.: Pervi utxebnik po russkomu iaziku. PPU, Barcelona 2000.

ZAJAVA-NEKRÁSOVA, E., Casos y preposiciones en el idioma ruso. Ed. Rubiños-1860 - Russki Yazik. Madrid, 1993.

VIDAL FERNÁNDEZ, E., Introducció a la gramàtica russa. Edicions de la UB. Textos docents 96. Barcelona, 1997.

JAVRÓNINA, S.; SHIROCHÉNSAKAYA, A. El ruso en ejercicios. Ed. Rubiños-1860 - Russki Yazik, Madrid 1992.

PÚLKINA, I., El ruso. Gramática práctica. Rubiños-1860 - Russki Yazik. Madrid, 1992.

5. Observacions

El curs comença des de nivell 0. L'assistència a classe és imprescindible.

Codi 204313

SAL-LUSTI I LA ROMA REPUBLICANA (TEXTOS)

1. Objectius docents

Aconseguir que l'estudiant adquireixi l'agilitat necessària en la traducció d'aquest autor i abordar els problemes lingüístics, estètics i històrics que els textos puguin plantejar.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A. Pressupòsits teòrics: 1. La historiografia romana. 2. Esdeveniments narrats per Sal·lusti. 3. La llengua de Sal·lusti.

B. Desenvolupament pràctic: Se centrarà en la lectura i el comentari lingüístic, estilístic i de realia d'una selecció de *La conjuració de Catilina* de Sal·lusti.

C. Lectura d'una traducció de *La conjuració de Catilina*.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe; exercicis periòdics (amb i sense diccionari) i/o examen final que constarà de dues parts: anàlisi gramatical, comentari i traducció (sense diccionari) d'un text preparat amb anterioritat per l'estudiant, i el mateix (amb diccionari) d'un text no vist prèviament. Els exercicis inclouran també preguntes sobre el contingut de la lectura recomanada.

4. Bibliografia docent

a) Edicions i traduccions

SALLVSTI CRISPI, *Catilina, Iugurtha, Historiarum fragmenta selecta, Appendix Sallustiana* (ed. crítica de L.D. REYNOLDS). Oxford, Clarendon Press, 1991.

SAL-LUSTI, *La conjuració de Catilina* (introd., ed. i trad. de J. ICART). Barcelona, F.B.M., 1963. SALUSTIO, *Conjuración de Catilina* (introd., ed. i trad. de J.M. PABÓN). Barcelona, C.S.I.C., 1991 (2a. ed.).

SALUSTIO, *La conjuración de Catilina. Guerra de Yugurta* (introd. i notes de M. MONTERO). Madrid, Alianza, 1988.

SALUSTIO, *La conjuración de Catilina. Guerra de Yugurta. Fragmentos de las Historias* (introd., trad. i notes de B. SEGURA RAMOS). Madrid, Gredos, 1997.

b) Història i institucions

ANDRÉ, J. M. - HUS, A., *La historia en Roma* (trad. N. MÍGUEZ). Madrid, Siglo XXI, 1983.

CIRUELO, J. L., *Salustio. Política e historiografía*. Barcelona, Ariel, 1973.

CRAWFORD, M., *La república romana* (trad. A. GOLDAR). Madrid, Taurus, 1981.

SYME, R.A., *La revolución romana* (trad. A. BLANCO FREIJEIRO). Madrid, Taurus, 1989.

c) Diccionaris recomanats

Le Gaffiot de poche. Dictionnaire latin-français (dir. P. FLOBERT). París, Hachette, 2001 (nova ed. revisada i augmentada).

Per a traduir en català: SEVA, A. (dir.). *Diccionari llatí-català*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1993.

Per a traduir en castellà: *Diccionario ilustrado Vox latino-español, español-latino*. Barcelona, Spes Editorial, 1996 (última reimpr.).

Nota: Les edicions i els comentaris de Sal·lusti, així com la resta de bibliografia adient, seran lliurats en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura, es recomana haver cursat el Batxillerat humanístic o bé tenir coneixements previs de llengua llatina.

Codi 611211

SEMÀNTICA

1. Objectius docents

Donar a conèixer a l'alumne com s'analitza el significat de les expressions lingüístiques, les unitats i oferir un apropament a diverses aproximacions a l'estudi semàntic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Introducció

Què és la semàntica; El significat; Sentit i referència

El significat componencial; El canvi semàntic

Algunes aproximacions a l'estudi del significat

Semàntica lèxica

2.1 Tipus d'unitats

2.2 Organització del lèxic

2.3 Relacions de significat

2.4 Anàlisi en trets semàntics

2.5. Unitats lèxiques

Sintaxi i Semàntica

3.1. Semàntica Lògica

3.2. L'estructura argumental

3.3. Teoria temàtica

L'estructura eventiva

Algunes aproximacions a l'estudi del significat

4.1. El lèxic generatiu J. Pustejovsky

4.2. La semàntica conceptual . R. Jackendoff

4.3. La semàntica cognitiva . G Lakoff

3. Criteris i formes d'avaluació

Es realitzarà un Examen final que s'ha de superar per aprovar l'assignatura i durant el curs es realitzaran exercicis que es tindran en compte en la nota final.

4. Bibliografia docent

Acero , Bustos & Quesada (1989) *Introducción a la filosofía del lenguaje*

Ed: Cátedra

Cruse, D.A. (2000) *Meaning in Language. An Introduction to Semantics and Pragmatics* . Oxford Linguistics .

Cruse, D. (1986) *Lexical Semantics* Cambridge University Press

Espinal, M.T. (coord.) J. Macià; J. Mateu; J. Quer; M.T. Ynglès (2002) *Semàntica. Del significat del mot al significat de l'oració* Ed. Ariel

Jackendoff, R. (1990) *Semantic Structures*. Cambridge, MA: MIT Press.

Lakoff, G. M. Johnson (1980) *Metaphors we live by*, University of Chicago Press, Chicago.

Levin, B. & S. Pinker (1992) *Lexical& Conceptual Semantics*, Blackwell, Cambridge MA.

Lyons, J (1995) *Linguistic semantics: An introduction* Cambridge University Press. trad. castellà: *Semàntica Lingüística*, Barcelona, Paidós

Pustejovsky, J. (1995) *The Generative Lexicon* MIT Press

Codi 203412

SEMÀNTICA ANGLESA

1. Objectius docents

Oferir una visió global de la semàntica lingüística, relacionar la disciplina amb les altres branques de la lingüística, i aplicar les teories especialment a la llengua anglesa.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es tractaran els següents temes:

Paraula, lexema, morfema

Relacions semàntiques (sinonímia, antonímia, homonímia i polisèmia, hiponímia i meronímia)

Sentit i denotació, vaguetat i ambigüitat, arbitriietat i iconicitat

Anàlisi del significat de paraula (anàlisi componencial, col.locació, prototypicalitat)

Anàlisi del significat de frase ("Speech Act Theory" i "Conversational Logic")

El canvi semàntic

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final de teoria

4. Bibliografia docent

Bàsica

Mott, B. *Introductory Semantics and Pragmatics for Spanish Learners of English*. Barcelona: UB, 2003.

Mott, B. *Semàntica anglesa (antologia d'apunts i exercicis, edició 2004)*.

Racomanada

Aitchison, J. *Words in the Mind*. 2nd ed. Oxford: Blackwell, 2003.

Cruse, D. A. *Lexical Semantics*. Cambridge: CUP, 1986.

Gregory, H. *Semantics*. London: Routledge, 2000.

Kearns, K. *Semantics*. London: MacMillan, 2000.

Lyons, J. *Linguistic Semantics*. Cambridge: CUP, 1995.

Palmer, F. R. *Semantics, A New Outline*. 2nd ed. Cambridge: CUP, 1981.

Saeed, J. I. *Semantics*. 2nd ed. Oxford: Blackwell, 2003.

Stilwell Peccei, J. *Pragmatics*. London: Routledge, 1999.

Yule, G. *Pragmatics*. Oxford: OUP, 1996.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Codi 207409

SEMÀNTICA CATALANA

1. Objectius docents

Estudiar els aspectes semàntics del lèxic català, concretats en les qüestions relacionades amb la determinació del significat, en l'anàlisi de les xarxes de relacions entre les unitats lèxiques i en la problemàtica que presenta l'explicitació del significat en els diccionaris.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. El significat de les unitats lingüístiques.
2. Anàlisi del contingut.
3. Relacions lèxiques de caràcter paradigmàtic.
4. Combinacions d'unitats lèxiques.
5. L'explicitació del significat en els diccionaris.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i treball de curs.

4. Bibliografia docent

- CABRÉ, M. T. i G. RIGAU (1986), *Lexicologia i semàntica*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- BIERWISCH, M. (1970), *Semantics*, dins J. Lyons, *New Horizons in Linguistics*. Versió cast.: Alianza, Madrid, 1975, pàgs. 175-194.
- KLEIBER, G. (1990), *La sémantique du prototype*. Versió cast.: Visor Libros, Madrid, 1995.
- LEECH, G. (1981), *Semantics*. Versió cast.: Alianza, Madrid, 1985
- LYONS, J. (1995), *Linguistic semantics. An introduction*. Versió cast.: Paidós, Barcelona, 1997.

5. Observacions

Recomanacions: *Lexicologia Catalana*.

1. Objectius docents

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Nociones generales. Significado, sentido y referencia. Connotación y denotación; la polisemia.
2. Semántica de la palabra en español. Semántica y léxico
La motivación; la onomatopeya; el simbolismo fonético. Morfemas y palabras. Significado léxico y significado gramatical. Relaciones de sentido: sinonimia, antonimia, hiponimia. Cambios de sentido: metáfora, metonimia, sinécdoque. Tipos de sustantivos. El nombre propio. La expresión de estados y procesos. El análisis componencial. El campo (conceptual, semántico y léxico).
3. Semántica de la frase en español. Semántica y sintaxis
Las relaciones sintgmáticas; las restricciones. Transitividad, causatividad. Vaguedad, ambigüedad. Modificadores oracionales.
4. Semántica del texto en español. Semántica y análisis del discurso
Tema y comentario; la focalización; el orden de los elementos. La presuposición. La ironía. Personalización e impersonalización; generalización.
5. Semántica y diccionario del español. Semántica y lexicografía

3. Criteris i formes d'avaluació

Se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos. Se realizará una prueba al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent:

- Ch. Baylon - P. Fabre (1978), La semántica (con ejercicios prácticos y sus soluciones, Barcelona, Ediciones Paidós Ibérica, 1994.
- S. Gutiérrez (1981), Lingüística y semántica (aproximación funcional), Oviedo, Servicio de Publicaciones de la U. de Oviedo.
- Ch. E. Kany, Semántica hispanoamericana (1960), Madrid, Aguilar, S.A. de Ediciones, 1962.
- R. Kempson, Teoría semántica (1977), Barcelona, Teide, 1982.
- G. Leech, Semántica (1974), Madrid, Alianza, 1977.
- J. Lyons, Semántica (1977), Barcelona, Teide, 1980.
- F. Moreno Fernández (recopilador) (1994), Lecturas de semántica española, Alcalá de Henares, Servicio de Publicaciones de la U. de Alcalá de Henares.
- F. R. Palmer, La semántica (1976), México, Siglo XXI Editores, 1978.
- R. Trujillo (1988), Introducción a la semántica española, Madrid, Arco/Libros.
- S. Ullmann, Semántica. Introducción a la ciencia del significado (1962), Madrid, Aguilar, S.A. de ediciones, 2ª reimpresión de la 2ª edición, 1972.
- L. M. Valdés Villanueva (1991), La búsqueda del significado, Madrid, Tecnos.

Codi 611413

SEMÀNTICA FORMAL

1. Objectius docents

Introduir l'alumne a la metodologia i a alguns dels temes bàsics en semàntica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

La semàntica estudia la relació entre les estructures sintàctiques i el seu significat. Procedeix determinant, per una banda, el tipus de significat de les diferents menes d'expressions bàsiques, i per altra, la forma en què el significat d'estructures més complexes depèn del d'estructures més simples (per exemple: com el significat d'un V' format per un verb i un sintagma nominal, depèn del significat del verb i del significat del SN). La semàntica formal estudia el significat de les llengües naturals tot fent ús de les eines que ens proporcionen la teoria de conjunts i l'estudi dels llenguatges de la lògica.

El temari del curs serà el següent:

1. Qüestions bàsiques. Composicionalitat.
2. Noms propis, verbs intransitius, verbs transitius
3. Elements vacus. Predicats no verbals.
4. L'article definit. Presuposicions.
5. Clàusules de relatiu. Variables i abstracció de predicats. Pronoms.
6. La quantificació en les llengües naturals. Determinants.
7. Una mirada endavant: Breu introducció a alguns dels temes que no s'hauran tractat. (Anàfora, el.lipsi, focus, negació, temps, aspecte, plurals, termes de massa, genèrics, contextos intensionals)

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis durant tot el quadrimestre i un examen.

4. Bibliografia docent

CHIERCHIA, Gennaro, Sally McCONNELL-GINET. (1990). *Meaning and Grammar: An introduction to Semantics*. Cambridge: MIT Press.

GAMUT, L.F.T. (1991). *Logic, Language and Meaning*, vol. 1. University of Chicago Press.

HEIM, Irene, Angelika KRATZER. (1997). *Semantics in Generative Grammar*

LAPPIN, Shalom (ed.) (1996). *The Handbook of Contemporary Semantic Theory*. Blackwell.

LARSON, Richard, Gabriel SEGAL (1996). *Knowledge of meaning: Semantic value and Logical Form*. Cambridge: MIT Press.

PARTEE, B., Alice ter MEULEN, Robert WALL. (1990) *Mathematical Methods in Linguistics*. Kluwer Academic Publishers.

5. Observacions

Cal haver cursat Lògica per a Lingüistes, o tenir coneixements equivalents.

Codi 203427

SHAKESPEARE I EL CINEMA

1. Objectius docents

Introduir els alumnes a l'estudi de les interrelacions entre literatura i cinema i a la teoria de l'adaptació mitjançant l'anàlisi de diverses versions cinematogràfiques de textos de Shakespeare.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En aquest curs, integrat en el conjunt de les tres assignatures d'estudis de teatre en llengua anglesa que oferta el Departament de Filologia Anglesa i Alemanya, s'estudiaran les següents adaptacions: *Hamlet* (Laurence Olivier), *Henry V* (Kenneth Branagh) i *William Shakespeare's Romeo + Juliet* (Baz Luhrmann).

3. Criteris i formes d'avaluació

A més de tenir en compte l'avaluació continuada de la seva participació a classe, els estudiants s'hauran de presentar a un examen final que tindrà lloc en acabar el quadrimestre corresponent.

4. Bibliografia docent

Fonts primàries:

Hamlet, Henry V i Romeo and Juliet, totes editades per Oxford University Press.

Fonts secundàries:

Boose, L. And R. Burt. eds. 1997: *Shakespeare, the Movie: Popularizing the Plays on Film, TV, and Video*. London and New York: Routledge.

Davies, A. 1988: *Filming Shakespeare's Plays*. Cambridge UP.

Davies, A. and S. Wells. eds. 1994: *Shakespeare and the Moving Image*. Cambridge UP.

Donaldson, P. 1990: *Shakespearean Films/Shakespearean Directors*. Boston: Unwin.

Hayward, S. 1996: *Key Concepts in Cinema Studies*. London and New York: Routledge.

Jackson, R. ed. 2000: *The Cambridge Companion to Shakespeare on Film*. Cambridge UP.

Naremore, James, ed. 2000: *Film Adaptation*. London: The Athlone Press.

Rothwell, K. 1999: *A History of Shakespeare on Film*. Cambridge UP.

Shaugnessy, R. ed. 1998: *Shakespeare on Film*. Basinstoke and London: Macmillan.

Thornton Burnett, M. and R. Wray. eds. 2000: *Shakespeare, Film, Fin-de-Siècle*. Basinstoke and London: Macmillan.

5. Observacions

El curs s'impartirà íntegrament en anglès.

Es recomana haver cursat prèviament l'assignatura El Teatre de Shakespeare.

Codi 203413

SINTAXI ANGLESA

1. Objectius docents

Aprofundir en el coneixement de la sintaxi anglesa des de la perspectiva de la lingüística actual

2. Continguts i pla de desenvolupament

El curs revisarà i ampliarà les estructures bàsiques i complexes de l'anglès

1. Introducció a la gramàtica formal
2. Categories i estructures de trets
3. Constituents
4. Organització gramatical i lèxica
5. Estructures complexes

3. Criteris i formes d'avaluació

Els alumnes realitzaran treball(s) i/o examen final a criteri del professor

4. Bibliografia docent

Bennet, P., 1995. A Course in Generalized Phrase Structure Grammar. London: UCL Press
Borsley, R., 1996. Modern Phrase Structure Grammar. Oxford: Blackwell
Van Valin Jr, R.D., 2001. An Introduction to Syntax. Cambridge: CUP

5. Observacions

Es recomana complementar aquesta assignatura amb Lexicologia i Morfologia Anglesa

Codi 207201

SINTAXI CATALANA I

1. Objectius docents

a) Dominar els conceptes i la utilització pràctica d'un corpus mínim de nocions sintàctiques fonamentals. b) Donar una descripció sincrònica àmplia de l'estructura sintàctica de la llengua catalana. c) Assolir una capacitat suficient d'anàlisi i representació gràfica de construccions catalanes mitjançant una metodologia coherent.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Categories, sintagmes, funcions sintàctiques, funcions semàntiques.
2. L'oració. Estructura i funcions. Tipologia.
3. El sintagma nominal.
4. El sintagma verbal.
5. Les clàusules subordinades.
6. Tipologia de les clàusules subordinades.
7. La coordinació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen únic final.

4. Bibliografia docent

BONET, S. i SOLÀ, J. (1986), Sintaxi generativa catalana, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

HAEGEMAN, L. (1993), Teoria de la recció i del lligam, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

HERNANZ, M.L. i BRUCART, M.J. (1987), La sintaxis. 1. Principios teóricos. La oración simple, Crítica, Barcelona.

RAMOS, J.R. (1992), Introducció a la sintaxi, Tàndem, València.

SOLÀ, J. (1994), Sintaxi normativa: estat de la qüestió, Empúries, Barcelona.

5. Observacions

Recomanacions: Lingüística Descriptiva Catalana.

Codi 208208

SINTAXI ESPANYOLA I

1. Objectius docents

Presentación de la estructuración sintáctica y semántica de la oración, de los sintagmas que la forman y de su organización interna.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Modelos gramaticales
2. Estructura sintáctica y semántica de la oración. La subordinación oracional.
3. La subordinación sustantiva.
4. La subordinación adjetiva.
5. La subordinación adverbial propia
6. Las formas no personales en la subordinación.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se valorarán la participación y los conocimientos adquiridos. Se realizará una prueba al final del cuatrimestre.

4. Bibliografia docent

Mª J. CUENCA, *La subordinació*, València, Publicacions de la Universitat de València, 1992.

G. GUTIÉRREZ, *Variaciones sobre la atribución*, León, Universidad de León, 1986.

M^a LL. HERNANZ-J.Mª BRUCART, *La sintaxis*, Barcelona, Crítica, 1987.

Gramática descriptiva de la lengua española, dirigida por Ignacio Bosque y Violeta Demonte, vol. 2: Las construcciones sintácticas fundamentales, Espasa Calpe, Madrid, 1999.

5. Observacions

Para los alumnos de Filología Española, es necesario haber aprobado previamente la *Gramàtica Normativa de la Llengua Espanyola*, la *Gramàtica Descriptiva de la Llengua Espanyola I* y la *Gramàtica Descriptiva de la Llengua Espanyola II*.

Codi 208209

SINTAXI ESPANYOLA II

1. Objectius docents

Presentación de una sintaxis supraoracional en una perspectiva gramatical, textual y pragmática.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. De la sintaxis de la oración a la sintaxis discursiva
2. Sintaxis interoracional I. La coordinación
3. Sintaxis interoracional II. Las oraciones adverbiales impropias
4. Sintaxis discursiva. Mecanismos de cohesión.

3. Criteris i formes d'avaluació

Se realizará una prueba al final del cuatrimestre, en la que se valorarán la participación y los contenidos adquiridos por el alumno.

4. Bibliografia docent

Gramática descriptiva de la lengua española, dirigida por Ignacio Bosque y Violeta Demonte, vol. 3, Cuarta Parte: Entre la oración y el discurso. Espasa Calpe, Madrid, 1999.

ÁNGEL LÓPEZ GARCÍA, *Gramática del español, I. La oración compuesta*, Arco/Libros, Madrid, 1994.

Mª J. CUENCA, *La Coordinació*, València, Publicacions de la Universitat de València, 1992.

H. MEDEROS, *Procedimientos de cohesión en el español actual*, Sta. Cruz de Tenerife, Excmo. Cabildo Insular, 1988.

A. NARBONA, *Las subordinadas adverbiales impropias I y II*, Ágora, Málaga, 1989 y 1990.

G. ROJO, "Cláusulas y oraciones", Anejo 14 de *Verba*, Santiago de Compostela, Universidad de Santiago, 1978.

5. Observacions

Para los alumnos de Filología Española, es necesario haber aprobado previamente la *Gramàtica Normativa de la Llengua Espanyola*, la *Gramàtica Descriptiva de la Llengua Espanyola I* y la *Gramàtica Descriptiva de la Llengua Espanyola II*.

Codi 204107
SINTAXI GREGA

1. Objectius docents

- Arribar a un coneixement ampli de la teoria bàsica de la sintaxi nominal i verbal del grec clàssic.
- Dominar els esquemes sintàctics més habituals en la prosa àtica clàssica.
- Conèixer la bibliografia més essencial sobre la sintaxi grega.
- Analitzar en els textos les estructures sintàctiques bàsiques del grec clàssic.
- Reconèixer en els textos les estructures sintàctiques bàsiques.
- Aplicar a la traducció els coneixements sintàctics adquirits.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Evidentment tots els blocs temàtics estan connectats entre ells i la pràctica textual els presenta simultàniament; tanmateix, teòricament sí creiem que val la pena de respectar un cert ordre. Per això dividim les sessions seguint la via teòrica i la pràctica:

Teoria sintàctica:

- a. Sintaxi nominal: 3 sessions.
- b. Sintaxi verbal (veus, modes, aspecte, temps): 3 sessions.
- c. Oració composta subordinada I. Usos del relatiu, ús relatiu de o(/ti, predicatius: 2 sessions.
- d. Oració composta subordinada II. Oracions completives: 8 sessions.
- e. Oració composta subordinada III. Oracions adverbials: 4 sessions.
- f. Oració composta subordinada IV. Períodes hipotètics: 5 sessions.

Pràctica textual:

- a. Comentari sintàctic i traducció de Plató, *Protàgoras* 320c-322d: 10 sessions.
- b. Comentari sintàctic i traducció de Demòstenes, *Filípiques* I, 40-44,15: 12 sessions.
- c. Control del treball autònom sobre el text de Plató, *Simposi* 189d-193d: 3 sessions.

3. Criteris i formes d'avaluació

Tot i que l'examen final, d'acord amb l'actual llei, és fonamental, l'avaluació aquí proposada afavoreix el seguiment individualitzat i l'avaluació contínua:

- Examen final de 3h de traducció i comentari sintàctic sobre els textos treballats o semblants.
- Un exercici pràctic al final del treball de cada text proposat (Plató, *Protàgoras* 320c-322d i Demòstenes, *Filípiques* I, 40-44,15, Plató, *Simposi* 189d-193d).
- Exercicis i traduccions a classe (hores de treball dirigit).

4. Bibliografia docent

E.Crespo-L.Conti-H.Maquieira, *Sintaxis del griego clásico*. Madrid 2003.

J.Humbert, *Syntaxe grecque*. París 1986.

H.W.Smyth, *Greek Grammar*. Cambridge-Massachusetts 1984 (aquesta última està treballada i sintetitzada per J.A.Rydeberg-Cox a la pàgina web del *Perseus*).

5. Observacions

Cal cursar aquesta assignatura després d'haver aprovat "Llengua Grega" i "Gramàtica Grega".

Codi 261006

SINTAXI GREGA I i II (Textos filosòfics)

1. Objectius docents

Anàlisi i reconeixement en els textos filosòfics –en el curs 2001-2002 mites de Plató- de les estructures sintàctiques bàsiques del Grec Clàssic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Després d'una breu introducció sobre el fet sintàctic i els seus conceptes elementals, s'abordarà immediatament, amb l'ajut de textos filosòfics escollits, la sintaxi de l'oració: des de l'anàlisi prèvia de les veus, nombres, persones, aspectes, temps, modes i formes nominals del verb fins a l'anàlisi de l'oració simple, les parataxis o coordinacions i les hipotaxis o subordinacions del Grec Clàssic.

L'estudi de la sintaxi del nom: gèneres, nombres, casos, sintaxi de l'adjectiu, del pronom i de l'article anirà a càrrec de l'alumne amb l'ajut de la bibliografia que li serà degudament indicada, per bé que en totes les anàlisis sintàctiques de textos filosòfics s'hi farà referència.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen final consistent a traduir un text i a respondre totes les preguntes referents a la seva sintaxi incloses en el qüestionari adjunt.

4. Bibliografia docent

- . Basile, N. *Sintassi Storica del Greco Antico*. Bari: Levante Editori, 1998.
- . Cooper, G. L. after K. W. Krüger. *Attic Greek Prose Syntax* (2 vols.). Michigan: The University of Michigan Press, 1998.
- . Smyth, H. W. *Greek Grammar*. Cambridge (Massachusetts): Harvard University Press, 1984.
- . Humbert, J. *Syntaxe Grecque*. Paris: Klincksieck, 1986.
- . Bizon, M. *Syntaxe Grecque*. Paris: Vuibert, 1981.
- . Rodríguez Adrados, F. *Nueva Sintaxis del Griego Antiguo*. Madrid: Gredos, 1992.
- . McKay, K. L. *Greek Grammar for Students*. Canberra: The Australian National University, 1974.
- . North & Hillard. *Greek Prose Composition*. London: Duckworth, 1987.
- . Maldonado, J. F. *Sintaxis Griega*. Granada. Ediciones TAT, 1987.
- . Delaunois, M. *Essai de Syntaxe Grecque Classique. Réflexions et recherches*. Bruxelles, 1988.
- . Internet Resources. A la següent pàgina web es troba el document de Jeffrey A. Rydeberg-Cox, *Overview of Greek Syntax* sobre la Gramàtica de Herbert Weir Smyth: <http://www.classics.cam.ac.uk/Faculty/links1eh.html> - size 3.9K

Codi 161054

SINTAXI GREGA I i II (Textos filosòfics)

1. Objectius docents

Anàlisi i reconeixement en els textos filosòfics –en el curs 2001-2002 mites de Plató- de les estructures sintàctiques bàsiques del Grec Clàssic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Després d'una breu introducció sobre el fet sintàctic i els seus conceptes elementals, s'abordarà immediatament, amb l'ajut de textos filosòfics escollits, la sintaxi de l'oració: des de l'anàlisi prèvia de les veus, nombres, persones, aspectes, temps, modes i formes nominals del verb fins a l'anàlisi de l'oració simple, les parataxis o coordinacions i les hipotaxis o subordinacions del Grec Clàssic.

L'estudi de la sintaxi del nom: gèneres, nombres, casos, sintaxi de l'adjectiu, del pronom i de l'article anirà a càrrec de l'alumne amb l'ajut de la bibliografia que li serà degudament indicada, per bé que en totes les anàlisis sintàctiques de textos filosòfics s'hi farà referència.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen final consistent a traduir un text i a respondre totes les preguntes referents a la seva sintaxi incloses en el qüestionari adjunt.

4. Bibliografia docent

- . Basile, N. *Sintassi Storica del Greco Antico*. Bari: Levante Editori, 1998.
- . Cooper, G. L. after K. W. Krüger. *Attic Greek Prose Syntax* (2 vols.). Michigan: The University of Michigan Press, 1998.
- . Smyth, H. W. *Greek Grammar*. Cambridge (Massachusetts): Harvard University Press, 1984.
- . Humbert, J. *Syntaxe Grecque*. Paris: Klincksieck, 1986.
- . Bizos, M. *Syntaxe Grecque*. Paris: Vuibert, 1981.
- . Rodríguez Adrados, F. *Nueva Sintaxis del Griego Antiguo*. Madrid: Gredos, 1992.
- . McKay, K. L. *Greek Grammar for Students*. Canberra: The Australian National University, 1974.
- . North & Hillard. *Greek Prose Composition*. London: Duckworth, 1987.
- . Maldonado, J. F. *Sintaxis Griega*. Granada. Ediciones TAT, 1987.
- . Delaunois, M. *Essai de Syntaxe Grecque Classique. Réflexions et recherches*. Bruxelles, 1988.
- . Internet Resources. A la següent pàgina web es troba el document de Jeffrey A. Rydeberg-Cox, *Overview of Greek Syntax* sobre la Gramàtica de Herbert Weir Smyth: <http://www.classics.cam.ac.uk/Faculty/links1eh.html> - size 3.9K

Codi 204206

SINTAXI LLATINA

1. Objectius docents

Aprofundir en l'estudi de la sintaxi descriptiva de la llengua llatina i en la tècnica del comentari sintàctic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A. Continguts teòrics

1. Sintaxi del mot (nominal; pronominal; verbal; dels complementadors i dels elements de relació).

2. Sintaxi de la frase (la proposició; combinació de proposicions: parataxi i hipotaxi).

3. Qüestions debatudes de sintaxi llatina.

B. Continguts pràctics

Comentari sintàctic i traducció d'una comèdia de Plaute.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe.

Exercicis periòdics.

Treball d'aplicació.

Control de les lectures proposades pel professor de la matèria.

Examen final que constarà de dues parts: una part teòrica basada en els manuals de Molina i Bassols (*vid.* punt 4) i una altra de pràctica.

4. Bibliografia docent

BASSOLS DE CLIMENT, M., *Sintaxis latina*. Madrid, CSIC, 1956 (2 vol.).

BIZOS, M., *Syntaxe latine*. París, Vuibert, 1965.

COLLART, J., *Grammaire du latin*. París, P.U.F., 1966.

COLLART, J., *Histoire de la langue latine*. París, P.U.F., 1967.

ERNOUT, A. - THOMAS, F., *Syntaxe latine*. París, Klincksieck, 1953 (2a. ed.).

HOFMANN, J.B. - SZANTYR, A., *Lateinische Syntax und Stilistik*. Munic, Beck, 1963.

KROLL, W., *La sintaxis científica en la enseñanza del latín* (trad. d'A. PARIENTE de la 3a. ed. alemanya [Berlín, 1925]). Madrid, Hernando, 1935.

MOLINA YÉVENES, J., *Sintaxis de los casos. Retroversión y comentario de textos*. Barcelona, EUB, 1996.

PINKSTER, H., *Sintaxis y semántica del latín* (trad. M.E. TORREGO i J. DE LA VILLA). Madrid, Ed. Clásicas, 1995.

RONCONI, A., *Il verbo latino. Problemi di sintassi storica*. Florència, Le Monnier, 1959.

RUBIO, L., *Introducción a la sintaxis estructural del latín*. Barcelona, Ariel, 1989.

SCHERER, A., *Handbuch der lateinischen Syntax*. Heidelberg, C. Winter, 1975.

WOODCOCK, E.C., *A New Latin Syntax*. Londres, Bristol Classical Press, 1962 (3a. ed.).

Nota: Les edicions, les traduccions i els comentaris de Plaute, així com la resta de bibliografia adient, seran lliurats en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Per a cursar aquesta assignatura, cal tenir un bon coneixement de llengua llatina.

Codi 611213

SOCIOLINGÜÍSTICA

1. Objectius docents

Introducció general a les teories i mètodes de la Sociolingüística com a camp interdisciplinari, des d'una perspectiva socioecològica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. INTRODUCCIÓ: PERSPECTIVA, OBJECTE, MÈTODES

1. Sociolingüística: perspectiva, caracterització i desenvolupament històric. 2. Els grans objectes de la sociolingüística: comportaments, formes, varietats, evolucions i contactes lingüístics. 3. Teorització i recerca científiques

II. LA MULTIDIMENSIONALITAT INTERRELACIONADA DELS FETS SOCIOLINGÜÍSTICS

4. El complex cervell/ment. 5. La interacció sociointerpretativa. 6. Els agrupaments i les diferències socials. 7. Les organitzacions formals en les societats desenvolupades. 8. El poder polític. 9. Interrelació de les dimensions, estabilitat i evolució

III. DINÀMICA SOCIOLINGÜÍSTICA GENERAL

10. Dinàmica sociocultural de les varietats, formes i comportaments lingüístics (producció i reproducció). 11. Dinàmica sociolingüística del contacte vertical (Processos i efectes en els usos i les formes lingüístics). 12. Dinàmica sociolingüística del contacte horitzontal. 13. Contacte vertical i horitzontal: la complexitat dels casos catalans

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball de recerca i examen final

4. Bibliografia docent

Aracil, Lluís V. (1982), *Papers de sociolingüística*. Barcelona: La Magrana, i (1983), *Dir la realitat*. Barcelona: Eds. Països Catalans; Bastardas, Albert (1991), *Fer el futur. Sociolingüística, planificació i normalització del català*. Barcelona: Empúries, i (1996), *Ecologia de les llengües. Medi, contactes i dinàmica sociolingüística*. Barcelona: Proa; Bastardas, A., & J. Soler (eds.), (1988). *Sociolingüística i llengua catalana*. Barcelona: Empúries; Berger, P., & T. Luckmann (1983), *La construcció social de la realitat*. Barcelona: Herder; Blumer, Herbert (1982), *El interaccionismo simbólico: perspectiva y método*. Barcelona: Hora; Boix, Emili, & F.X. Vila (1999), *Sociolingüística de la llengua catalana*. Barcelona: Ariel; Elias, Norbert (1982), *Sociología fundamental*. Barcelona: Gedisa; Junyent, Carme (1992), *Vida i mort de les llengües*. Barcelona: Empúries; Morin, Edgar (1991), *La Méthode. 4. Les Idées. Leur habitat, leur vie, leurs moeurs, leur organisation*. Paris: Seuil; Quivy, Raymond, & Luc Van Campenhoudt (1997), *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder; Romaine, Suzanne (1996), *El lenguaje en la sociedad*. Barcelona: Ed. Ariel; Tuson, Amparo (1995). *Anàlisi de la conversa*. Barcelona: Empúries.

Codi 207204

SOCIOLINGÜÍSTICA CATALANA

1. Objectius docents

Indagar i entendre les connexions entre les diferències lingüístiques i les desigualtats i distàncies socials, centrant-se en aspectes associats amb l'ús lingüístic.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. La sociolingüística. Objectius i límits.
2. La sociologia i antropologia de la llengua.
3. Principis i conceptes per a la descripció de la diversitat lingüística.
4. El canvi i manteniment lingüístics.
5. La diversitat situada: la sociolingüística de la interacció.
6. La diversitat estructurada: la sociolingüística variacionista.
7. La planificació lingüística.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen únic final, sense excloure la possibilitat de realitzar treballs pràctics.

4. Bibliografia docent

BASTARDAS, A. I SOLER, J. (eds.) (1988), Sociolingüística i llengua catalana, Empúries, Barcelona.

BASTARDAS, A. (1991), Fer el futur. Sociolingüística, planificació i normalització del català, Empúries, Barcelona.

BOIX, E. (1993), Triar no és trair. Llengua i identitat en els joves de Barcelona, Ed. 62, Barcelona.

MILROY, L. (1987), Observing and Analysing Natural Language. A Critical Account of Sociolinguistic Method, Basil Blackwell, Londres.

TURELL, M.T. (ed.), (1994), Sociolingüística de la variació, Empúries, Barcelona.

5. Observacions

Recomanacions: Lingüística Aplicada Catalana.

1. Objectius docents

Que l'alumne conegui els criteris i la metodologia de la Sociolingüística i pugui aplicar-los a l'anàlisi de situacions de desigualtats i diferències lingüístiques, així com a l'anàlisi d'experiències de política lingüística a Galícia.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció a la Sociolingüística. Evolució general de la disciplina. La sociolingüística gallega.
2. Origen i evolució del conflicte lingüístic a Galícia. Actituds i prejudicis.
3. Elaboració de l'estàndar gallec. Polèmica al voltant de les diferents propostes normatives.
4. Situació sociolingüística actual. Geografia lingüística. Coordenades socials i dinàmica del bilingüisme a Galícia. Política lingüística.
5. Identitats i llengües. Dinàmica de la llengua en grups d'immigrants a dins de comunitats multiculturals. El gallec a Catalunya.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i possibilitat de treball.

4. Bibliografia docent

- ALONSO MONTERO, X. (1991). *Informe(s) sobre a lingua galega (presente e pasado)*. Pontevedra, Cumio.
- ÁLVAREZ, R.-VILAVEDRA, D. (1999). *Cinguidos por unha arela común. Homenaxe ó profesor Xesús Alonso Montero*. Universidade de Santiago de Compostela.
- BERAMENDI, X.-SEIXAS, X. M. (1995). *O nacionalismo galego*. Vigo, A Nosa Terra.
- CASTELAO, A.R. (2000). *Obras completas*. Coord. H. Monteagudo. Vigo, Galaxia.
- FERNÁNDEZ REI, F.-SANTAMARINA, A. (eds.) (1999). *Estudios de Sociolingüística Románica. Linguas e variedades minorizadas*. Universidade de Santiago de Compostela.
- GARCÍA NEGRO, P. (1991). *O galego e as leis*. Pontevedra, Cumio.
- , (2000). *Direitos lingüísticos e control político*. Santiago, Laiovento.
- LORENZO, R. (1999). *Reflexións crítico-eruditas e sentimentais sobre a lingua. (Discurso de entrada na RAG)*. A Coruña, RAG.
- KABATEK, J. (2000). *Os falantes como lingüistas*. Vigo: Xerais.
- MARIÑO PAZ, R. (1998). *Historia da lingua galega*. Santiago, Sotelo Blanco.
- MONTEAGUDO, H. (1999). *Historia social da lingua galega*, Vigo, Galaxia.
- , (2000). *Castelao, defensa e ilustración do idioma galego*. Vigo, Galaxia.
- PORTAS, M. (1997 [1991]). *Lingua e sociedade na Galiza*, A Coruña, Bahía.
- RAMALLO, F.-REI-DOVAL, G.-RODRÍGUEZ, X.P. (2000). *Manual de ciencias da linguaxe*. Vigo, Xerais.
- RODRÍGUEZ, F. (1991). *Conflicto lingüístico e ideoloxía na Galiza*. Santiago, Laiovento.
- FERNÁNDEZ, M.A.-RODRÍGUEZ, M.A. (coord.) (1994), *Lingua inicial e competencia lingüística en Galicia*, A Coruña, RAG.
- , (1995), *Usos lingüísticos en Galicia*, A Coruña, RAG.
- , (1996), *Actitudes lingüísticas en Galicia*, A Coruña, RAG.
- Revistes
- Agália. Revista internacional da Associação Galega da Língua*. Agal.

Codi 202908

SUEC COM A SEGONA LLENGUA I LA SEVA LITERATURA

1. Objectius de l'assignatura

Literatura: Proporcionar un coneixement general de la literatura sueca, tot deturant-se en les figures més rellevants del segle XX.

Llengua: Obtenir coneixements bàsics de llengua sueca, per tal de poder llegir i entendre textos senzills; formular frases senzilles tant oralment com per escrit; traducció de textos senzills del suec al castellà i del castellà al suec.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

El primer quadrimestre es dedica a la introducció a la literatura i el segon a la formació lingüística.

2.1. Literatura. Bloc primer: Panoràmica de la literatura sueca des dels inicis, les runes a l'alta edat mitjana, fins al segle XIX. Estudi de les etapes més rellevants amb consideració de la interacció entre literatura i història social i cultural.

2.2. Literatura. Bloc segon: Combinant classes magistrals i exposicions guiades mitjançant formularis de qüestions, tractament de textos lírics i narratius contemporanis. Els textos narratius seran contes, relats breus i fragments de novel·les.

2.3. Llengua. Bloc primer. Normes bàsiques de fonètica i ortografia.

2.4. Llengua. Bloc segon. Gramàtica: A) Flexió dels substantius i dels adjectius. B) Conjugació dels verbs regulars.

C) Pronoms personals. D) Ordre de paraules en l'oració principal.

2.5. Llengua. Bloc tercer. Vocabulari. Adquisició d'un lèxic actual i quotidià mitjançant textos de baixa dificultat.

3. Avaluació

Per a la part de literatura, examen parcial global que constarà de tres parts: a) qüestionari succint sobre la literatura sueca des dels inicis fins al segle XIX; b) qüestions sobre els fragments literaris del dossier; c) qüestions referides a aspectes de la novel·la que hagi estat llegida.. Per a la part de llengua, examen parcial global.

4. Fonts d'informació bàsica

Literatura:

Söhrman, I.; M. Lexell. 1997. *La cultura sueca, una introducció*. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá.

A. Strindberg. *El cuarto rojo (Röda rummet 1879)*. Barcelona: Sirmio, 1991; Barcelona: El Acantilado, 2005.

Dossier de textos bilingües.

Llengua:

U.Göransson, M. Parada.2001. *På svenska 1. Lärobok*. Lund:Folkuniversitetets förlag..

U. Göransson, M. Parada. 2001. *På svenska 1. Studiehäfte*. Lund: Folkuniversitetets förlag.

Å. Viberg. 1988. *Gramática Sueca. (Mål)*. Estocolm: Natur och Kultur.

Berlitz. *Svensk-spansk, spansk-svensk ordbok*.

D. Nosell. 2001. *Diccionari Suec-Català. 1994 Diccionari Català-Suec*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

5. Recomanacions

Per a cursar l'assignatura no es demana cap nivell previ de llengua sueca. És recomanable, però, estar familiaritzat amb una altra llengua germànica (anglès, alemany, neerlandès). D'aquesta manera s'agilita la marxa del curs de llengua sueca i l'assignatura assoleix un valor cognitiu i contrastiu afegit, de cara a la llengua que ja es coneix..

Codi 204207

TÀCIT I LA ROMA IMPERIAL (TEXTOS)

1. Objectius docents

Adquirir els coneixements necessaris per a llegir, traduir i comentar una selecció de l'obra històrica de Tàcit.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A. Pressupòsits teòrics: 1. Història del text de Tàcit i problemes de l'edició. 2. Llengua i estil. 3. Els fets històrics narrats per Tàcit. 4. Tàcit, historiador.

B. Desenvolupament pràctic: L'assignatura serà un curs pràctic de lectura, comentari i traducció d'una selecció de passatges extrets de les diferents obres de Tàcit.

C. Lectura d'una selecció de les *Històries* i dels *Annals* de Tàcit en traducció.

3. Criteris i formes d'avaluació

Assistència i participació a classe. Exercicis periòdics (amb i sense diccionari) i/o examen final, consistent en l'anàlisi i traducció de Tàcit i articulats en dues proves: una amb diccionari i una altra sense diccionari. Els exercicis inclouran també preguntes sobre el contingut de la lectura recomanada a l'apartat 2.C. d'aquest programa. Treball pràctic optatiu comentat amb el professor.

4. Bibliografia docent

a) Edicions crítiques, traduccions i comentaris

1. Històries

TACITI *Historiarum libri* (ed. crít. H. HEUBNER). Leipzig, Teubner, 1989. TACITVS. *Die Historien* (com. H. HEUBNER). Heidelberg, Winter, 1963-1982 (5 vol.). TÀCIT, *Històries* (introd., ed. i trad. d'M. BASSOLS, J.M. CASAS i M. DOLÇ). Barcelona, F.B.M., 1949-1962 (4 vol.). TÁCITO, *Historias* (trad. J.L. MORALEJO). Madrid, Akal, 1990. TÁCITO, *Historias: Libro I* (introd., notes i vocabulari d'M. BASSOLS). Barcelona, Bosch, 1971 (reimpr.). TÁCITO, *Historias: Libro II* (ed. i com. d'M. BASSOLS). Madrid, C.S.I.C., 1946. TÁCITO, *Historias: Libro III* (ed. i com. d'M. BASSOLS). Madrid, C.S.I.C., 1951. TÁCITO, *Historias: Libro IV* (ed. i com. d'M. BASSOLS). Madrid, C.S.I.C., 1955.

2. Annals

TACITI *Libri qui supersunt*. Vol. I: *Ab excessu Diui Augusti I-VI* (ed. crít. S. BORZSAK). Leipzig, Teubner, 1991. TACITI *Libri qui supersunt*. Vol. II: *Ab excessu Diui Augusti XI-XVI* (ed. crít. K. WELLESLEY). Leipzig, Teubner, 1986. TÁCITO, *Anales* (introd., trad. i notes de J.L. MORALEJO). Madrid, Gredos, 1979-1980 (2 vol.). TACITVS, *Annalen* (ed. com. E. KOESTERMANN). Heidelberg, Winter, 1963-1968 (2 vol.). TÀCIT, *Annals* (introd., ed. i trad. d'F. SOLDEVILA i M. DOLÇ). Barcelona, F.B.M., 1930-1970 (2 vol.).

b) Història i institucions

MARTIN, R., *Tacitus*. Londres, Bristol Classical Press, 1994. SYME, R., *Tacitus*. Oxford, Clarendon Press, 1958 (2 vol.).

c) Diccionaris recomanats

BLÁNQUEZ, A., *Diccionario manual Latino-Español y Español-Latino*. Barcelona, Sopena, 1946 (1a. ed.) [reimpr. 1984]. *Dictionnaire Latin-Français "Le Grand Gaffiot"* (ed. P. FLOBERT). París, Hachette, 2000 (nova ed. revisada i augmentada). GLARE, P.G.W. *et alii*, *Oxford Latin Dictionary*. Oxford, Clarendon Press, 1982. LEWIS & SHORT, *A latin dictionary*. Oxford, Clarendon Press, [1879 (1a. ed.)] 1993 (reimpr.).

Nota: La bibliografia complementària adient a la matèria serà lliurada en el decurs de l'assignatura.

5. Observacions

Atès que aquesta assignatura té com a base de treball la traducció de textos llatins, cal tenir coneixements suficients de llengua llatina per a poder-la cursar amb profit.

Codi 261998
TALLER DE GREC

1. Objectius docents

Aprofundir i consolidar mitjançant l'aplicació pràctica a partir de textos els coneixements adquirits en les assignatures teòriques de gramàtica, i alhora proporcionar una metodologia de treball relativa a la lectura, anàlisi, comprensió i traducció de textos.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Es treballarà sobre una selecció de textos de prosa:

- a) faules d'Isop
- b) *Ciropèdia*, *Apologia de Sòcrates* de Xenofont
- c) *Critó* de Plató
- d) *Evangelí* de Lluc
- e) diàlegs de Llucià

Per a cadascun dels textos seleccionats s'establirà quins són els continguts gramaticals, de morfologia i sintaxi, que cal treballar, i es proposarà un conjunt d'activitats a realitzar, inclosa la traducció del text, complementades amb exercicis.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final. L'examen es realitzarà sobre un text i consistirà en un seguit d'exercicis i qüestions relacionades amb aquest text, que també caldrà traduir.

Al llarg del semestre es realitzaran dues pràctiques amb el mateix esquema que l'examen final.

4. Bibliografia docent

J. BERENGUER AMENÓS, *Gramática griega*, Barcelona 1997³⁵.

Materials GCID ELECTRA: <http://www.ub.edu/filologiagrega/electra/index.htm>

Codi 203428

TEATRE BRITÀNIC I IRLANDÈS CONTEMPORANI

1. Objectius docents

Analitzar el fet dramàtic/teatral contemporani basant-se en una selecció d'obres dramàtiques escrites a partir de la segona meitat del segle XX.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En aquest curs, integrat en el conjunt de les tres assignatures d'estudis de teatre que oferta el Departament de Filologia Anglesa i Alemanya, en primer lloc s'establiran les premisses teòrico-crítiques en què es basarà l'estudi de les obres seleccionades. A continuació s'analitzaran algunes obres dels dramaturgs britànics i/o irlandesos més representatius d'aquest segle.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es tindran en compte tant la participació de l'alumne a classe com l'examen final que es farà en acabar el quadrimestre corresponent. En qualsevol cas, i segons el nombre d'alumnes matriculats, el professorat es reserva el dret d'introduir altres sistemes d'avaluació que s'especificaran sempre a l'inici del curs.

4. Bibliografia docent

S'indicarà als plafons d'anuncis del Departament i al dossier electrònic de l'assignatura.

5. Observacions

El curs s'impartirà en anglès.

Codi 208426

TEATRE ESPANYOL CONTEMPORANI

1. Objectius docents

Se pretende enseñar a los alumnos a analizar los textos dramáticos desde una perspectiva "teatral"; es decir, como un texto que alcanza todo su valor con la representación.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Continuidad y renovación de las formas teatrales a principios del siglo XX.
2. Del "esperpento" de Valle-Inclán a la tragedia lírica de García Lorca.
3. Compromiso y evasión en el teatro de la posguerra. Buero Vallejo y la generación realista.
4. El último tercio del siglo XX: Del teatro de autor a los "grupos teatrales"

3. Criteris i formes d'avaluació

- A. Serie de lecturas obligatorias para su lectura y análisis en clase, de las que darán cuenta en un examen práctico.
- B. Examen de historia del teatro español que comprende el programa. La suma de ambas calificaciones da lugar a la final.

4. Bibliografia docent

(Se citan sólo las obras generales; las monografías se indicarán durante el curso).

Alonso de Santos, J. L., La escritura dramática, Madrid, 2000.

Buero Vallejo, A., Tres maestros ante el público, Madrid, 1973.

Dougherty, D., y Vilches de Frutos, M.F., El teatro en España entre la tradición y la vanguardia (1918-1939), Madrid, 1992.

García Pavón, F., Teatro social en España (1895-1962), Madrid, 1962.

Oliva, C. y Torres Monreal, F., Historia básica del arte escénico, Madrid, 1994.

Ragué-Arias, M.J., El teatro de fin de milenio, Barcelona, 1996.

Ruiz Ramón, F., Historia del teatro español (t. II), Madrid, 1996.

5. Observacions

Es recomana haver cursat previament o cursar al mateix temps l'assignatura Literatura Espanyola del segle XX.

Codi 209401

TEATRE I SOCIETAT A FRANÇA

1. Objectius docents

El teatre, tots ho sabem, és espectacle i literatura. Com a espectacle està subjecte a molts àmbits aliens a la literatura, ja siguin d'ordre social o tecnològic. Com a literatura segueix les característiques pròpies dels corrents o tendències pròpies d'una època vinculats al desig de renovació o de reconsideració del paper que ha de jugar la literatura dins la societat, motiu pel qual teatre, societat, pensament... van lligats estretament.

El nostre objectiu serà doncs veure tots aquests aspectes que configuren el teatre i estudiar els textos del programa des del punt de vista literari.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Dins del nombrós ventall de possibilitats que pot abraçar aquesta assignatura --i després de fer esment d'aquells aspectes que ja poden haver-se tractat a d'altres assignatures-- centrarem el nostre interès en el teatre del segle XIX i en els aspectes renovadors de principis de segle XX fins al teatre dit "compromès".

Cadascun dels àmbits estudiats serà il·lustrat amb una obra representativa i amb uns textos crítics o d'història literària. Les obres del programa que no es tractin a classe seran objecte d'un control oral o escrit.

3. Criteris i formes d'avaluació

L'avaluació es farà tenint en compte la participació activa a classe, fruit del comentari i comprensió de les lectures exigides, el resultat dels treballs encomanats i tot el que es demani al llarg del curs. Es farà, també, una lectura oral d'una de les obres del programa.

Per ésser avaluat, però, l'estudiant haurà d'haver aprovat l'examen final.

4. Bibliografia general

a) Obres de consulta

ARTHAUD (ed.), *Littérature française*, 16 vols. (capítols referents al teatre)

Pierre BRUNEL (i altr.), *Histoire de la littérature française*, vol. I i II, París, Bordas.

(capítols referents al teatre i a la història).

Maurice DESCOTES, *Le public de théâtre et son histoire*, París, PUF, 1964.

Jacqueline de JOMARON, *Le théâtre en France*, París, LGF, 1993.

Patrice PAVIS, *Diccionario del teatro*, Barcelona, Paidós, 1998.

Jean-Jacques ROUBINE, *Introduction aux grandes théories du théâtre*, París, Bordas, 1990.

Alain VIALA, *Le théâtre en France des origines à nos jours*, París, PUF, 1997.

L.Anoll, F. Lafarga, A. Piquer. 1991. *Textos para el estudio de la literatura francesa (s. XVI-XX)*, Barcelona, PPU

b) obres de lectura obligatòria (vegeu observacions)

5. Observacions

La llista de lectures obligatòries estaran exposades al tauler del departament a principis de juliol

Codi 214409

TEATRE MEDIEVAL ROMÀNIC

1. Objectius docents

Coneixement de les característiques del teatre medieval: origen, desenvolupament i principals obres.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Els orígens del teatre medieval. Drama litúrgic i "sponsus". Formes diverses del teatre religiós. Del teatre religiós al teatre profà. Principals gèneres en l'àmbit romànic. Estudi d'algunes obres. Teatre i espectacle a l'Edat Mitjana.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final i participació a classe.

4. Bibliografia docent

AUBAILLY, J.C., *Le théâtre médiéval profane et comique*, Paris, 1975.

AUBAILLY, J.C. *Le monologue, le dialogue et la sottie: essai sur quelques genres dramatiques à la fin du Moyen Age*, Paris, 1976.

ALVAREZ PELLITERO, A.M. *Teatro medieval*, Madrid, 1990.

FARAL, E. *Les jongleurs en France au Moyen Age*, Paris, Champion, 1971.

Historia del teatro en España, Madrid, 1984.

Il teatro medievale, Bologna, 1989.

LÁZARO CARRETER, F. *Teatro medieval*, Madrid, 1976.

MASSIP, F. *El teatro medieval. Voz de la divinidad-cuerpo de histrión*, Barcelona, 1992.

Teatro e spettacolo nel Medioevo, Roma-Bari, 1988.

Codi 203414

TÈCNiques DE LA TRADUCCIÓ (ANGLÈS-CATALÀ/CASTELLÀ)

1. Objectius docents

Ensenyar a l'alumne estratègies que li serveixin per afrontar la traducció d'un text del castellà/català a l'anglès i de l'anglès al castellà/català, i així profunditzar en l'estudi i l'anàlisi d'aquestes llengües.

2. Continguts i pla de desenvolupament

A cada classe s'intentarà traduir un text sencer i fer els comentaris adients sobre la selecció de vocabulari i d'estructures gramaticals. Com a complement d'aquesta pràctica, es faran uns exercicis lèxics i gramaticals, i el/la professor/a afegirà els aspectes teòrics que li semblin més oportuns

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final. Aquesta prova constarà de traducció de textos de diferents gèneres.

4. Bibliografia docent

Bàsica

MOTT, B., A Spanish-English, English-Spanish Translation Companion for Spanish Learners of English, EUB, Barcelona, 1996. (A la venda a Llibreria Universitària, Aribau, 17. Preu: 11.68€)

Antologia de classe. (Fotocòpies Facultat de Filologia)

Racomanada

Diccionaris bilingües

Gran Diccionario Oxford español-inglés, inglés-español. 3rd ed. Oxford: OUP, 2003.

The Collins Spanish Dictionary. 7th ed. Glasgow: HarperCollins Publishers, 2003.

Diccionario Oxford avanzado para estudiantes de inglés. Oxford: OUP, 1996.

Gran Diccionario español-inglés, English-Spanish. 2ª ed. Paris: Larousse, 1993.

Cambridge Word Selector, inglés-español. Cambridge: CUP, 1995.

Harrap's Spanish Idioms (English-Spanish/Spanish-English). London: Harrap, 1991.

OLIVA, S., I A. BUXTON, Diccionari anglès-català. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1983.

OLIVA, S. I A. BUXTON, Diccionari català-anglès. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986.

Diccionari castellà-català. 2ª ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1989.

Diccionari català-castellà. 2ª ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995.

Cambridge Word Selector, anglès-català. Cambridge: CUP, 1995.

ABRIL, J. Diccionari de frases fetes, català-castellà, castellà-català. Barcelona: Edicions 62, 1996.

Altres obres

BELL, R. T., Translation and Translating, Longman, London, 1991.

HATIM, B., The Translator as Communicator, Routledge, London, 1996.

HATIM, B., & MASON, I., Discourse and the Translator, Longman, London, 1993.

HERVEY, S., Higgins, I. & Haywood, L. M., Thinking Spanish Translation, Routledge, London, 1995.

JACKSON, H., Words and their Meaning, Longman, London, 1988.

LÓPEZ GUIX, J. G., & MINETT, J., Manual de traducción inglés-castellano, teoría y práctica, Gedisa, Barcelona, 1997.

MOTT, B., A Course in Semantics and Translation for Spanish Learners of English, PPU, Barcelona, EUB, 1996 (2ª ed.).

NEWMARK, P., Approaches to Translation, Pergamon, Oxford, 1981.

• A Textbook of Translation, Prentice Hall, Hemel Hempstead, 1988.

• About Translation, Multilingual Matters Ltd, Clevedon (England) 1991.

• Paragraphs on Translation, Multilingual Matters Ltd, Clevedon (England), 1993.

Codi 213421

TÈCNIQUES DE TRADUCCIÓ DEL POLONÈS

1. Objectius docents

Donar a conèixer als estudiants elements de teoria i de pràctica de la traducció. Desenvolupament del vocabulari en polonès. Aplicació dels coneixements de la llengua polonesa a la pràctica de la traducció.

2. Continguts i pla de desenvolupament

En el transcurs de l'assignatura es practicarà la traducció de diferents tipus de textos:

- breus textos humorístics
- material cinematogràfic
- articles de premsa d'actualitat
- assaigs
- textos literaris contemporanis senzills

Les classes consistiran a treballar conjuntament sobre un text aportat pel professor. Els alumnes treballaran en equips; posteriorment se'n compararan i comentaran els resultats.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un examen al final del semestre: traducció d'un text de característiques semblants als estudiats. Assistència a classes i participació activa.

4. Observacions

Per cursar aquesta assignatura és imprescindible el coneixement del polonès almenys a nivell bàsic.

Codi 611420

TEORIA DE LA COMUNICACIÓ

CONSULTEU DEPARTAMENT

1. Objectius docents

Oferir una visió panoràmica de les literatures d'Occident, entre la Bíblia i el segle XX, i, simultàniament, una introducció a l'estudi dels termes de poètica i retòrica, i de les escoles de crítica literària imprescindibles per a l'estudi de qualsevol literatura de les esmentades. Fer que l'estudiant desenvolupi la capacitat d'anàlisi i discussió dels grans textos literaris i assagístics de la tradició occidental.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. Llenguatge i literatura; la forma en la literatura; formes literàries

1.1. Trets específics de la llengua literària: la literaritat. 1.2. Oralitat i escriptura [A]. 1.3. Mite i literatura: formes simples i formes complexes [Homer, B]. 1.4. Mètrica i ritme: poesia i prosa [Ant.]. 1.5. Gèneres literaris [Ant.]

II. Els grans períodes literaris

2.1. La periodització literària. 2.2. Literatura medieval: la poesia dels trobadors i el duecento italià; la novel·la [C]. 2.3. Humanisme i Renaixement: de Petrarca a Montaigne [Ant.]. 2.4. El Barroc [D]. 2.5. Il·lustració i Classicisme [E]. 2.6. La revolució romàntica i la modernitat literària [F]. 2.7. Realisme i Naturalisme [G, H]. 2.8. Simbolisme i fin de siècle . 2.9. Les avantguardes del segle XX [I, J, K]

III. Mètodes d'estudi de la literatura

3.1. Els mètodes formalistes: de Roman Jakobson a Roland Barthes. 3.2. Els mètodes contextuals: història de la cultura i sociologia de la literatura. 3.3. Mètodes interpretatius: hermenèutica literària, psicoanàlisi, estètica de la recepció i deconstrucció. 3.4. La literatura comparada. 3.5. Últimes tendències de la crítica literària: estudis culturals i crítica de gènere.

IV. Conceptes, tòpics i termes retòrics i de teoria literària

Al·legoria., Alexandrí (vers), Al·literació, Anacolut, Anàfora, Analepsi i Prolepsi, Anisòsil·labisme i Isosil·labisme, Automatització i Estranyament (rus: ostranenie), Bildungsroman, Caligrama, Catarsi, Cesura i Hemístiqui, Cronotopos, Decasíl·lab (vers), Denotació i Connotació, Dialefa i Sinalefa, Diègesi (Autodiègesi, Intradiègesi, Extradiègesi, Homodiègesi, Heterodiègesi), Díptic elegíac, Encavallament i Esticomíia, Epítet, Eufonia, Fal·làcia intencional, Fal·làcia patètica, Hexàmetre, Hipèrbaton, Horitzó d'expectatives, Intertextualitat, Leitmotiv, Metàfora, Metaficció, Metonímia, Mímese i Versemblança, Monòleg interior i Stream of consciousness, Oxímoron, Paràfrasi, Paral·lelisme, Perífrasi, Personificació, Polifonia, Prosopeia, Símbol, Sinestèsia.

Nota: Aquests termes han de ser coneguts pels estudiants, però els professors els introduiran sobre la base de lectures concretes, ja sigui de l'Antologia del curs, ja sigui dels textos narratius de lectura obligatòria. L'examen final exigirà la utilització correcta de tots aquests termes, la major part dels quals es poden consultar al diccionari de D. Estébanez Calderón, Diccionario de términos literarios, Madrid, Alianza Editorial.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final, amb la possibilitat que els estudiants presentin uns treballs-resum sobre totes i cada una de les lectures obligatòries.

4. Bibliografia docent

I. BIBLIOGRAFIA LITERÀRIA OBLIGATÒRIA

A. La Bíblia, Gènesi, Evangeli de Mateu. B. Sòfocles, Èdip Rei (cat.: Tragèdies de Sòfocles, Curial Edicions; cast.: Alianza Editorial). C. El romanç de Tristany i Isolda (cat.: Quaderns Crema; cast.: Editorial Siruela). D. William Shakespeare, Hamlet (cat.: Ed. Teide-TV3; cast.: Espasa-Calpe, "Austral") E. Voltaire, Càndid (cat.: Ed. Proa; cast.: Alianza Editorial). F. Goethe, Werther (múltiples edicions). G. Gustave Flaubert, Tres contes (cat.: Ed. Destino; cast.:

Alianza Editorial). H. Herman Melville, Bartleby, l'escrivent (cat.: Ed. Proa; cast.: Ed. Cátedra). I. Virginia Woolf, Orlando (cat.: Ed. Proa; cast.: Edhasa Bolsillo). J. James Joyce, Los muertos (de Dubliners) (cast.: Alianza Editorial, col·lecció Alianza 100, de butxaca). K. Franz Kafka, La transformació (cat.: Ed. Proa/Columna Jove; cast.: Alianza Editorial).

Nota: Els alumnes hauran de fer aquestes lectures al llarg de tot el curs, a mesura que siguin introduïdes pels professors en ocasió d'un determinat punt del programa, segons que s'indica amb les lletres corresponents en els punts que escauen. L'examen final exigirà la lectura de tots els llibres d'aquesta llista.

II. BIBLIOGRAFIA SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

Auerbach, Erich, Mimesis. La representación de la realidad en la literatura occidental, Méjico, F.C.E., 1950 (Caps. I, VI, IX, XIII, XVIII, XX). Genette, Gérard, "El estructuralismo y la crítica literaria" (consulteu el professor). Jakobson, Roman, Lingüística i Poètica (en català, edició solta; en castellà, Ed. Cátedra, i dins Ensayos de lingüística general). Wellek, René, i Austin Warren, Teoría literaria, Madrid, Gredos, 1993. Williams, Raymond, "Literatura", dins Marxismo y literatura, Barcelona, Península, 1997.

III. BIBLIOGRAFIA SECUNDÀRIA DE CONSULTA

Kayser, Wolfgang, Interpretación y análisis de la obra literaria, Madrid, Gredos, 1992. Llovet, Jordi (ed.), Lecciones de Literatura Universal, Madrid, Cátedra, 1996 (només pels llibres C a K). Nabokov, Vladimir, Curso de literatura europea, Barcelona, Ed. B, 1997 (capítols sobre Flaubert, Stevenson, Proust, Kafka i Joyce). Riquer, Martí de, i José María Valverde, Historia de la Literatura Universal, 10 vols., Barcelona, Planeta, 1984-1986 (3ª edició).

Nota: També podeu consultar qualsevol Història de la literatura universal, o del país a què pertany cada llibre.

5. Observacions

Es recomana especialment que els estudiants es reparteixin al llarg de tot el curs la lectura dels textos obligatoris i de la literatura secundària; i es farà un seguiment a classe d'aquesta recomanació.

1. Objectius docents

Las bases lingüísticas de la teoría literaria se desarrollaron a lo largo de la primera mitad del siglo XX. Pero la expansión del pensamiento literario tuvo lugar, a partir del estructuralismo lingüístico, antropológico y psicoanalítico, tras la Segunda Guerra Mundial. Este programa propone el análisis sistemático e histórico de estos campos conceptuales que abarca y en que consiste la teoría literaria, concebida como teoría general de los lenguajes: en el cruce de neomarxismo, psicoanálisis, desconstrucción y sus derivados principales, los estudios culturales y el feminismo.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Las teorías estructuralistas y post-estructuralistas: E., Benveniste, M. Foucault, Umberto Eco, Gilles Deleuze, Julia Kristeva
2. Renovación de los estudios retóricos: el grupo My
3. Neomarxismo y neohistoricismo: T.W. Adorno, L. Althusser, R. Williams, P. Bourdieu, F. Jameson
4. La teoría psicoanalítica del arte y la literatura: S. Freud, J. Lacan, H. Bloom
5. Desconstrucción y estudios culturales. Jacques Derrida, Paul de Man, E. Said
6. Feminismo y crítica del género
7. Literatura, historia y cultura: el debate teórico en el contexto de las artes.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen al final del cuatrimestre o investigación monográfica, previa consulta con el profesor

4. Bibliografia docent

- Bowie, A., *From Romanticism to Critical Theory, The Philosophy of Critical Theory*, Londres y Nueva York, Routledge and Kegan Paul, 1997.
- Con Davis, R., y Schleifer, *Criticism and Culture. The Role of the Critic in Modern Literary Theory*, Essex, Longman, 1991.
- Culler, J., *La poética estructuralista*, Barcelona, Anagrama, 1979.
- Freud, *Psicoanálisis del arte*, Madrid, Alianza, 1970.
- Jameson, F., *La cárcel del lenguaje: perspectiva crítica del estructuralismo y el formalismo ruso*, Barcelona, Ariel, 1980.
- Kristeva, J., *La révolution du langage poétique*, Paris, Seuil, 1975.
- Lacan, J. "Función y campo de la palabra" en *Escritos*, México, Siglo XXI, 1975.
- Lentricchia, Frank, *Después de la Nueva Crítica*, Madrid, Visor, 1992.
- Man, P. de, *Alegorías de la lectura*, Barcelona, Lumen, 1991.
- Said, E., *The World, the Text and the Critic*, Cambridge, Mass., Harvard University Press, 1983.
- , *Imperialismo y cultura*, Barcelona, Anagrama, 1996.
- Showalter, E., *The New Feminist Criticism*, Londres, Virago, 1986.
- Angenot, M., Bessière, J., Fokkema D., y Kushner E., *Teoría literaria*, México-Madrid, Siglo XXI, 1993.
- Estébanez Calderón, Demetrio, *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Alianza, 1996.
- Fokkema D. W. e Ibsch, E., *Teorías de la literatura del siglo XX*, Madrid, Cítedra, 1988.
- Jefferson, A. y Robey, D., *Modern Literary Theory. A Comparative Introduction*, Londres, Batsford, Ltd., 1982.
- Lambrououlos V. y Neal Miller, D., eds., *Twentieth-Century Literary Theory, An Introductory Anthology*, Nueva York, State of New York Press, 1987.
- Llovet, Jordi, ed., *La teoria literària al segle XX*, Barcelona, Columna, 1996.
- Makaryk, Irena, ed., *Encyclopedia of Contemporary Literary Theory. Approaches, Scholars, Terms*, Toronto, University of Toronto Press, 1993.

Marchese A. y Forradellas J., *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*, Barcelona, Ariel, 1986.

Selden, R., *La teoría literaria contemporánea*, Barcelona, Ariel, 1987.

Tadié J. Y., *La Critique littéraire au XXe siècle*, Paris, Pierre Belfond, 1987.

5. Observaciones

El profesor de la asignatura puede insistir en determinados puntos del programa en detrimento de otros.

Es imprescindible que los estudiantes matriculados lean al menos una lengua extranjera.

1. Objectius docents

Posar en relació la Teoria de la Literatura amb texts de creació literària de manera que s'estableixi un debat sobre la relació entre escriptura, lectura i l'individu.

2. Continguts i pla de desenvolupament

El significat dels verbs *llegir* i *escriure* per a l'individu. La instància del llenguatge en la subjectivitat. El paper de la literatura en la construcció i autopercepció de la individualitat. La literatura com interrogació constant de la literatura mateixa. El debat es desenvoluparà posant en relació texts de creació literària que hagin reflexionat temàticament sobre aquestes qüestions amb texts dels principals teòrics de la literatura que s'hi han ocupat de manera explícita en els darrers trenta anys.

3. Criteris i formes d'avaluació

Redacció d'una monografia.

4. Bibliografia docent

BARTHES, Roland: *El susurro del lenguaje*. [*Le Bruissement de la langue*. (1984)]; trad. cast. de Mario Eskenazi, Barcelona, Paidós, 1987. BENVENISTE, Émile: «De la subjetividad en el lenguaje» (1958); «La naturaleza de los pronombres», dins *Problemas de lingüística general, I*; (*Problèmes de linguistique générale*, 1966); trad. cast. de Juan Almela, Mèxic, Siglo XXI, 1971. BLANCHOT, Maurice: «Sobre la angustia en el lenguaje», dins *Falsos pasos* [*Faux Pas* (1943)]; trad. cast. d'Ana Aibar Guerra, València, Pre-textos, 1977. BLANCHOT, Maurice: *La escritura del desastre* [*L'Écriture du désastre*(1943)]; trad. cast. de Pierre de Place: Caracas, Monte Ávila, 1990. BLANCHOT, Maurice: *El espacio literario* [*L'Espace littéraire* (1955)]; trad. cast. d'Anna Poca, Barcelona, Paidós, 1992. BLOOM, Harold: *La angústia de la influencias*. [*The Anxiety of Influence*. (1973)]; trad. esp de Francisco Rivera: Caracas, Monte Ávila, 1991 (1977). BLOOM, Harold: *La cábala y la crítica* [*Kabbalah and Criticism* (1975)], trad. cast. sense signar: Caracas, Monte Ávila, 1979 (1992). BLOOM, Harold: *Los vasos rotos* [*The Breaking of the Vessels*(1982)], trad. cast. de Federico Patán: Caracas, Mèxic, Fondo de Cultura Económico, 1986. DE MAN, Paul: «La autobiografía como desfiguración» [«Autobiography as De-Facement»], (1979)]; trad. cast. d'Ángel G. Loureiro rec. dins *La autobiografía y sus problemas teóricos*, Barcelona, *Suplementos Anthropos*, nº 29, 1991. DE MAN, Paul (1969): *The Rethoric of Blindness: Jacques Derrida's Reading Rousseau*, traducció catalana de Francesc Morató, València, revista *Daina*, núm. 3, 1987. DERRIDA, Jacques: *De la grammatologie*, París, Éditions de Minuit, 1967. DERRIDA, Jacques: *La Escritura y la diferencia*, [*L'Écriture et la différence*, (1967)]; trad. cast de Patricio Peñalver, Barcelona, Anthropos, 1989. DERRIDA, Jacques: *Márgenes de la filosofía*, [*Marges de la philosophie*, (1972)]; trad. cast. sense signar, Madrid, Cátedra, 1989. FOUCAULT, Michel: «Què és un autor», («Qu'est-ce qu'un auteur», 1969), trad. cat. de Pompeu Casanovas, Barcelona, rev. *Els marges*, núm. 27-28-29, 1983. RELLA, Franco: *El silencio y las palabras*. [*Il silenzio el le parole*, (1981)], trad. cast. d'Andrea Fuentes Marcel: Barcelona, Paidós, 1992. GADAMER Hans-Georg. *Verdad y método. Fundamentos de una hermenéutica filosófica*. [*Wahrheit und Methode*, (1975)], trad. cast. d'Ana Agud Aparicio i Rafael Agapito, Salamanca, Sígueme, 1977. ISER, Wolfgang: «El proceso de lectura», [«The Reading Process: a Phenomenological Approach» (1972), trad. cast. d'Eugenio Contreras dins Jose Antonio Mayoral (ed.): *Estética de la recepción*, Madrid, Arco Libros, 1987. JAUSS, Hans Robert: «La historia de la literatura como provocación de la ciencia literaria», [*Literaturgeschichte als Provokation der Literaturwissenschaft* (1967)]; trad. cast. de Juan Godo dins *La literatura como provocación*, Barcelona, Península, 1976. RICŒUR, Paul: «Individuo e identidad personal», dins AA. DD.: *Sobre el individuo*. [*Sur L'individu*, (1987)]; trad. cast. d'Irene Agoff: Barcelona, Paidós, 1990. RICŒUR, Paul: *Sí mismo como otro*, [Soi-

même comme une autre (1990)], trad. cast. de Cristina Alas, Madrid, Siglo XXI, 1996. RORTY, Richard: *Contingència, ironia y solidaridad* [*Contingency, Irony and Solidarity* (1989)]; trad. cast. d'Alfredo Eduardo Sinnot i Jorge Vigil (rev.), Barcelona, Paidós, 1991. SOLLERS, Philippe: *La escritura y la experiencia de los límites*, [*L'Écriture et l'expérience des limites* (1968)], trad. cast. de Manuel Arranz, València, Pre-textos, 1978; pàg. 80. STEINER, Goerge: *Lenguaje y silencio*, [*Language & Silence*, (1976)], trad. cast. de Miguel Ultorio, Barcelona, Gedisa, 1990. ZAMBRANO, María. «Por qué se escribe», (1934) dins *Hacia un saber sobre el alma*. (1950); Madrid, Alianza, 1989. BLANCHOT, Maurice: *Thomas el oscuro* [*Thomas l'obscur* (1943-1950)], trad. cast. de Manuel Arranz, València, Pre-Textos, 1982. HOFMANNSTAL, Hugo von: *Una carta de Lord Chandos a Francis Bacon Ein Brief des Philipp Lord Chandos an Francis Bacon*, (1902), trad. cat. de Jordi Llovet, Barcelona, *Els Marges*, n. 20, 1980. FERNÁNDEZ, Macedonio: Museo de la novela de la Eterna. (1975), ed. d'Ana M. Camblong, Madrid, Archivos CSIC-FCE, 1993. FOIX, J.V., *L'estació*, (1984) rec. dins *Cròniques de l'ultrason. L'estació*, ed. a cura de Jaume Vallcorba, Barcelona, Quaderns Crema, 1996. GOPEGUI, Belén: *La escala de los mapas*, Barcelona, Anagrama, 1993. HILL, Gary: *Incidence of catastrophe*: Regne Unit-EUA, New York (N.Y.) Electronic Arts Intermix, 1988. LAUZON, Jean Claude: *Léolo*, Les Productions du Verseau i Flach Films, França-Canada, 1992. MELVILLE, Herman: *Bartleby el escribiente* [*Bartleby the scrivener* (1853)], trad. cast. de José Manuel Benítez dins Aa. Vv., *Preferiría no hacerlo*, València, Pre-Textos, 2000. PROUST, Marcel: *Sobre la lectura* [«Journées de lecture» (1905); *Pastiches et mélanges* (1921)]; trad. cast. de Manuel Arranz, València, Pre-textos, 1989. PROUST, Marcel: *El temps retrobat*, [*Le temps retrouvé*, (1927); *À la recherche du temps perdu*]; trad. cat. de Joan Casas, Barcelona, Edicions 62, 1986 (1990) VALÉRY, Paul: *Monsieur Teste* (1919), trad. cat. de Jordi Llovet, Barcelona, Columna, 1994. VILA-MATAS, Enrique: *Bartleby y compañía*, Barcelona, Anagrama, 2000.

Codi 611414

TEORIA I HISTÒRIA DE L'ESCRITURA

1. Objectius docents

Introducció cultural (de nivell superior) a tot un conjunt d'aspectes relatius a la representació escrita de la parla, amb especial atenció als sistemes de tipus alfabètic. Orientació lingüística i semiòtica.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Teoria i funcions de l'escriptura: Semiologia i escriptura.-Independència tempoespacial.- Mancances de l'escriptura.-Eines i suports.-Els escrivans.-Definició de l'escriptura. 2. Els tipus d'escriptura: Sistemes no lingüístics (pictogrames i logogrames) i sistemes lingüístics (sil·labaris i alfabet). Avaluació d'aquests sistemes. 3. Història de l'escriptura: Els antecedents.- Mesopotàmia i el cuneiforme.-Egipte, una escriptura complexa.-L'origen de l'alfabet.-Difusió i adaptacions de l'alfabet. 4. Conseqüències de l'escriptura: Dels manuscrits a la impremta.-El desenvolupament de la tipografia.-Tècniques d'escriptura. 5. El futur de l'escriptura: Alfabetització i analfabetisme al món.-Imatges i escriptura.-Les noves tecnologies.

3. Criteris i formes d'avaluació

Comentari lingüístic de textos / Anàlisi de textos teòrics i pràctics / Treballs de curs / Proves (orals i/o escrites).

4. Bibliografia docent

COMRIE, Bernard et al. (1996). The Atlas of Languages. Londres. Bloombury, pp. 162-209.
CRYSTAL, David (1987). The Cambridge Encyclopedia of Language. Cambridge, Cambridge University Press, v. cap. V: "The Medium of Language: Writing and Reading", p. 177-217.
DANIELS, Peter T. i William BRIGHT (1996). The World's Writing Systems. New York, Oxford U. Press.
GAUR, Albertine (1987). A History of Writing. London, The British Library (trad. cast.: Historia de la escritura. Madrid, Pirámide-Fundación G. Sánchez Rui-pérez, 1990).
GELB, Ignace J. (1952). A Study of Writing. Chicago, The University of Chicago Press (trad. cast.: Historia de la escritura. Madrid, Alianza Universidad, 1976).
ONG, Walter J. (1982). Orality and Literacy. The Technologizing of the Word. London, Methuen and Co. (trad. cast.: Oralidad y escritura. Tecnologías de la palabra. México, Fondo de Cultura Económica, 1987).
ROBINSON, Andrew (1995). Historia de la escritura. Barcelona, Destino, 1996.
SAMPSON, Geoffrey (1985). Writing Systems. London, Hutchinson.
SENNER, Wayne M., edit. (1989). The Origins of Writing. The University of Nebraska Press (trad. cast.: Los orígenes de la escritura. México, Siglo XXI).
TUSON, Jesús (1996). L'escriptura: una introducció a la cultura alfabètica. Barcelona, Empúries. Trad. cast.: La escritura. Barcelona, Octaedro

Codi 203105

TEORIA LITERÀRIA I TEXTOS ANGLÉSOS

1. Objectius de l'assignatura

Coneixements: l'alumnat ha d'assolir el coneixement d'una selecció de teories literàries contemporànies.

Habilitats: l'alumnat ha de saber reconèixer el marc teòric en què es poden basar les lectures crítiques actuals de textos literaris en llengua anglesa. Així mateix, l'alumnat hauria de desenvolupar la capacitat de produir interpretacions crítiques de textos literaris en llengua anglesa basades en alguna de les diferents teories tractades a l'assignatura.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'assignatura consta de 5 blocs temàtics:

- 1 Introducció
- 2 Teoria social
- 3 Feminismes
- 4 Psicoanàlisi
- 5 Sexualitats

3. Avaluació

Es farà un seguiment continu de l'evolució de l'alumnat a classe. Hi haurà una prova final.

4. Fonts d'informació bàsica

Una selecció de lectures que s'indicaran a l'alumnat el primer dia de classe.

Un dossier electrònic.

5. Recomanacions

Donat que el curs s'imparteix i s'avalua en anglès, cal que l'estudiant tingui un bon nivell d'aquesta llengua.

1. Objectius docents

- a) Quant al contingut, es pretén que l'estudiant conegui els fenòmens i propietats bàsics de la sintaxi així com les relacions que la sintaxi oracional contreu amb el lèxic i l'estructura informativa. També es persegueix que sigui capaç de seguir i avaluar críticament les reflexions, sovint enfrontades, sobre la naturalesa de la sintaxi.
- b) Quant al plantejament, cal dir que es tracta d'una aproximació reflexiva que prima la indagació del funcionament de la sintaxi de les llengües naturals, molt lluny de l'anàlisi mecànica d'etiquetatge amb què se sol confondre la sintaxi.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament

0. Preliminars. Convencions i conceptes bàsics: preferència, proposició, oració i frase.
1. Sobre la naturalesa de la sintaxi i el seu lloc en l'arquitectura del llenguatge. Posicions.
2. Sintaxi
- 2.1. Les relacions sintàctiques: concordança, cas, ordre, dependència a distància, rol semàntic, lligam, operador-variable, tema-remà.
- 2.2. Les propietats bàsiques de la sintaxi: recursivitat, composicionalitat, categorització i relacions a distància.
- 2.3. L'estructura jeràrquica de la frase.
- 2.4. El desplaçament: tipus i propietats.
3. Sintaxi i lèxic: predicats, arguments i rols semàntics; *aktionsart*; la relació entre la semàntica i la sintaxi (*linking*).
4. Sintaxi i estructura informativa: tema i remà; focus; relacions anafòriques.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen i exercicis fets a casa (tres sèries d'exercicis seran objecte de qualificació).

4. Bibliografia docent

- BAKER, M.C. (2001) *The Atoms of Language. The Mind's Hidden rules of Grammar*. Oxford University Press.
- BALTIN, M. & C. COLLINS (eds.) (2001) *The Handbook of Contemporary Syntactic Theory*. Basil Blackwell, Oxford.
- BOSQUE, I. (1994) *Repaso de sintaxis tradicional: Ejercicios de autocomprobación*, Arco Libros, Madrid.
- BRESNAN, J. (2000) *Lexical-Functional Syntax*. Basil Blackwell, Oxford.
- FROMKIN, V. et al. (2000) *Linguistics. An Introduction to Linguistic Theory*. Basil Blackwell, Oxford.
- GRAFFI, G. (2001) *200 Years of Syntax: A Critical Survey*. John Benjamins, Amsterdam.
- HAUSER, M.; CHOMSKY, N. & W.T. FITCH (2002) "The Faculty of Language: What is it, who has it and how did it evolve", *Science*, 298 (5598), pàg. 1569-1579.
- PAYNE, T.E. (1997) *Describing Morphosyntax. A Guide for Field Linguistics*. Cambridge University Press, Cambridge.
- SAG, I. & T. WASOW (1999) *Syntactic Theory. A Formal Introduction*. CSLI, Stanford.
- VAN VALIN, R.D. & R. J. LAPOLLA (1997) *Syntax. Structure, Meaning and Function*. Cambridge University Press, Cambridge.

Codi 214418

TEXT MEDIEVAL I EDICIÓ MODERNA

1. Objectius docents

Introduir l'alumne en les tècniques d'edició. Un cop s'ha establert el text crític d'una obra, com cal preparar-lo per a una edició, tenint present els diversos canals de difusió (des de les edicions filològiques a les edicions modernitzades i a les de divulgació, passant per les traduccions dels textos romànics). S'abordaran els problemes que presenta l'edició i/o la traducció dels textos medievals, la seva anotació i presentació.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Els diferents tipus d'edició, definició, característiques i destinataris. 2. Prioritats que assenyalen el canal de difusió del text: l'anotació i els seus condicionaments. 3. La llengua del text i la llengua moderna: sobre la anotació lingüística dels textos literaris. 4. La traducció del text medieval, problemes i limitacions segons el tipus d'edició. 5. Què espera l'editor, què espera el filòleg i què espera el lector d'una edició i/o traducció d'un text medieval romànic.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen pràctic i treball guiat pel professor

4. Bibliografia docent

L'Edició de textos: història i mètode ; Víctor Martínez-Gil (coordinador), Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, Pòrtic, 2001.

Martines, Vicent, *L'edició filològica de textos* , València: Universitat, 1999

Martínez de Sousa, José, *Diccionario de edición, tipografía y artes gráficas*; Gijón: Trea, 2001

Sánchez-Prieto Borja, Pedro, *Cómo editar los textos medievales : criterios para su presentación gráfica*, Madrid : Arco Libros, 1998.

West, M. L, *Critica del testo e tecnica dell'edizione*, s.l.: L'Epos. 1991.

** Codi 205103**
TEXTOS ÀRABS I

1. Objectius docents

Són objectius generals de l'assignatura la lectura, el comentari lingüístic i la traducció de textos àrabs.

Són objectius específics:

1. Identificar les arrels de les paraules
2. Distingir la forma de les paraules
3. Reconèixer les parts de l'oració
4. Habituar-se a l'ordenació per arrels dels diccionaris
5. Determinar el sentit d'una paraula en el seu context
6. Discernir les diverses oracions que componen un discurs
7. Reflexionar sobre la diglossia de la llengua àrab

2. Continguts i pla de desenvolupament

Aquesta assignatura proporciona les tècniques bàsiques per assolir la comprensió d'un text vocalitzat. Donat el caràcter pràctic de l'assignatura les qüestions gramaticals es tractaran en el context de la pràctica de la traducció:

Les estructures bàsiques de la llengua

Flexió del nom i del verb

Anàlisi morfosintàctic

El paper dels connectors en el discurs

Categories gramaticals

Funcions del nom en l'oració

Introducció a l'ús del diccionari

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final de traducció amb diccionari sobre un text semblant als treballats a classe
Valoració del treball diari

4. Bibliografia docent

Gramàtiques:

Calvo, E., Comes, M., Forcada, M. y Puig, R.: *Introducció a la llengua àrab*, Edicions Universitat de Barcelona, 2001

Corriente, F.: *Gramática árabe*, Herder, Barcelona, 1988

Deheuvels, L-W.: *Manuel d'Arabe Moderne*, Langues-Inalco l'Asiathèque, 2 vols., Paris, 1994

Haywood-Nahmad.: *Nueva gramática árabe*, Editorial Coloquio, Madrid, 1992

Paradela, N.: *Manual de sintaxis árabe*, U.A.M., Madrid, 1988

Saleh, W.: *Lengua árabe. Gramática y ejercicios*, CantArabia, Madrid, 1991.

Diccionaris:

Corriente, F.: *Diccionario árabe-español*, IHAC, Madrid, 1986

Corriente, F.: *Nuevo diccionario español-árabe*, IHAC, Madrid, 1988

Cortés, J.: *Diccionario de árabe culto moderno*, Gredos, Madrid, 1996

Reig, D.: *As-Sabil, Dictionnaire arabe-français; français-arabe*, Larousse, Paris, 1983

Wehr, H.: *A Dictionary of Modern Written Arabic*, edited by J. Milton Cowan, Beirut-Londres, 1980.

5. Observacions

Haver aprovat Llengua Àrab I

1. Objectius docents

Són objectius generals de l'assignatura la lectura, el comentari lingüístic i la traducció de textos àrabs.

Són objectius específics:

1. Exercitar la lectura en veu alta
2. Reconéixer els conceptes bàsics de morfosintaxi
3. Vocalitzar adequadament un text sense vocals
4. Descomposar i analitzar l'estructura d'un text
5. Assolir la comprensió d'un text sense vocalitzar
6. Pautar un procés de traducció
7. Produir textos curts per imitació del model
8. Fer pràctica en l'ús del diccionari

2. Continguts i pla de desenvolupament

Aquesta assignatura proporciona les tècniques bàsiques per assolir la comprensió d'un text sense vocals. Donat el caràcter pràctic de l'assignatura les qüestions gramaticals es tractaran en el context del comentari i de la traducció, atenent els blocs següents:

1. Estructura grafèmica del text
2. Identificació d'esquemes
3. Categories gramaticals
4. Elements de l'oració
5. Oracions simples
6. Oracions complexes
7. Connectors
8. Fraseologia

3. Criteris i formes d'avaluació

Tindrà en compte els aspectes següents: Participació a l'aula (intervencions i comentaris pertinents). Avaluació continuada del comentari de text. Avaluació continuada de la traducció. Presentació dels exercicis que es demanin. Examen oficial en la data establerta. Aquest examen consistirà en la lectura, per tant vocalització, comentari i traducció d'un text semblant en extensió i dificultat als treballats i corregits a classe

4. Bibliografia docent

Gramàtiques i manuals:

Badawi, E.; Carter, M.G.; Gully, A.: *Modern Written Arabic. A Comprehensive Grammar*, Routledge, London-New York 2004.

Blachère, R. & Gaudefroy-Demombynes, M.: *Grammaire de l'arabe classique (morphologie et syntaxe)*, Maisonneuve et Larose, Paris 1975.

Blachère, R. : *Éléments de l'arabe classique*, Maisonneuve et Larose, Paris 1976.

Calvo, E.; Comes, M.; Forcada, M.; Puig, R.: *Introducció a la llengua àrab*, Publicacions UB, Textos Docents 196, Barcelona 2001.

Corriente, F.: *Gramática árabe*, Madrid 1980.

Deheuvels, L.W.: *Manuel d'Arabe Moderne*, L'Asiathèque, Paris 1994, 2 vols.

Haywood-Nahmad.: *Nueva gramática árabe*, Editorial Coloquio, Madrid, 1992.

Paradela, N.: *Manual de sintaxis árabe*, U.A.M., Madrid, 1988.

Diccionaris:

Corriente, F.: *Diccionario Árabe-Español*, Madrid, moltes edicions.

Corriente, F.: *Nuevo Diccionario Español-Árabe*, Madrid 1988.

Cortés, J.: *Diccionario de árabe culto moderno*, Gredos, Madrid, 1996.

Reig, D.: *As-Sabil, Dictionnaire arabe-français; français-arabe*, Larousse, Paris, 1983.

Wehr, H.: *A Dictionary of Modern Written Arabic*, edited by J. Milton Cowan, Beirut-Londres, 1980.

Codi 261997

TEXTOS EPIGRÀFICS LLATINS

1. Objectius docents

Curs eminentment pràctic d'introducció als textos epigràfics, tant des del punt de vista filològic, autòpsia i lectura de les peces, reproducció i edició, com històric

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Definició i concepte d'Epigrafia i relacions amb la Filologia, l'Arqueologia i la Història Antiga.
2. Producció i funcionalitat del text epigràfic.
3. La transmissió del text epigràfic.
4. El suport epigràfic. Tipologia.
5. La tècnica epigràfica.
6. La confecció de la *scheda*.
7. La Paleografia de les inscripcions.
8. El contingut de les inscripcions.
9. La Onomàstica i la Prosopografia.
10. Datació de les inscripcions.
11. Epigrafia i Llengua.
12. Epigrafia i Literatura.
13. L'epigrafia a *Hispania*

3. Criteris i formes d'avaluació

Realització d'una *scheda* amb comentari epigràfic, paleogràfic, lingüístic, prosopogràfic i de institucions d'una inscripció llatina.

4. Bibliografia docent

es detallarà en el dossier electrònic, es lliurarà copia a classe i s'anirà ampliant segons els interessos dels estudiants.

Codi 204208

TEXTOS GRECS

1. Objectius docents

L'objectiu és que l'estudiant es familiaritzi amb els grans gèneres de la lírica arcaica: elegia, iambe, monòdia, lírica coral.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Una selecció d'Arquíloc
- 2.1. Dos elegíacs, a triar entre Tirteu, Mimnerm, Soló, Teognis
- 2.2. Dos mèlics, a triar entre Alceu, Safo, Ibic, Anacreont
3. Una selecció de la lírica coral, que inclourà poemes de Píndar

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen final (traducció i comentari) amb diccionari.

4. Bibliografia docent

Page, D.L., *Lyrica Graeca Selecta*, OCT
West, M.L., *Delectus ex Iambis et Elegis Graecis*, OCT
Snell, B. & H. Maehler, *Pindari Carmina*, Teubner (2 vols.)
Els volums bilingües de la Loeb Classical Library:
Gerber, D., *Greek Elegiac Poets & Greek Iambic Poets*
Campbell, D.A., *Greek Lyric* (5 vols.)
Race, W.H., *Pindar* (2 vols.)

És molt recomanable que els estudiants es comprin una (o més d'una) de les *Antologies* traduïdes que han sortit darrerament: a Gredos, Càtedra, Alianza, Akal, etc. La millor continua essent els *Líricos griegos arcaicos* de J. Ferraté (Barcelona, ed. Sirmio1996 o El Acantilado, 2000).

La concreció de textos i lectures per al curs 2004-2005 d'aquesta assignatura es pot trobar a www.ub.edu/filologiagrega.

5. Observacions

La concreció i periodització del programa serà anunciada per a cada curs acadèmic el mes de juliol anterior, a les vitrines del Departament i a la Web de Filologia Grega.

Codi 204108

TEXTOS GRECS I

1. Objectius docents

Lectura i traducció de textos grecs en prosa d'Apol·lodor i de Llucià, on s'acrediti domini lingüístic, de vocabulari i de les estructures morfosintàctiques de la prosa grega.

Assimilació del context històric, cultural i social dels dos autors, així com del gènere emprat.

Aprendre a usar els diccionaris i la bibliografia.

Selecció i redacció d'un treball.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Lectura de passatges de la *Biblioteca* d'Apol·lodor, 12 sessions presencials

Lectura d'alguns *Diàlegs* de Llucià, 13 sessions presencials

El curs s'estructurarà en dues parts; a la primera es treballarà sobre una selecció de textos, feta pel professor, de la Biblioteca d'Apol·lodor. A la segona, sobre una selecció de diàlegs de Llucià feta també pel professor. A classe es llegiran, traduiran i comentaran els textos seleccionats, prèviament preparats per l'alumnat. A més, caldrà llegir en traducció una selecció de textos, tant d'Apol·lodor com de Llucià, per tal de complementar el coneixement d'ambdós autors. En el dossier electrònic figura la periodificació exacta dels continguts de cada sessió presencial, amb els textos concrets per a cada sessió i les dates de les sessions pràctiques d'avaluació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Realització de dues pràctiques al finalitzar cada autor o bloc temàtic i un examen final consistents en la traducció amb diccionari d'un text no vist a les sessions presencials i de la traducció, sense diccionari, d'un text vist així com en la resposta a diverses qüestions de sintaxi grega basades en els textos que s'han de traduir.

També hi haurà alguna qüestió sobre les lectures recomanades

El treball de curs, voluntari, tindrà una ponderació en la nota final.

4. Bibliografia docent

Textos:

Selecció dels autors proposats a partir de les edicions existents: Macleod, M.D., *Luciani Opera*, 4 vol., (OCT) 1972-1987; Frazer, J.G., (ed.), *Apollodorus: The Library*, 2 vol., Loeb Classical Library, 1921.

Traduccions:

Apol·lodor a la "Biblioteca Clásica Gredos" i a la col·lecció "Akal Clásica"

Llucià a la "Biblioteca Clásica Gredos" (obra completa) i a les col·leccions "Alma Mater" i "Fundació Bernat Metge" (obra parcial)..

Referències web: <http://www.ub.edu/filologiagrega/electra>

5. Observacions

Assignatures prèvies recomanades: S'han d'haver cursat prèviament *Gramàtica grega* i *Llengua grega*.

Altres recomanacions: Per als alumnes que iniciïn la titulació de Filologia Clàssica havent cursat només un any de grec i/o que no hagin superat les dues assignatures prèvies, es recomana cursar l'assignatura Taller de grec (6 crèdits), impartida durant el Q2.

Codi 204109
TEXTOS GRECS II

1. Objectius docents

Lectura i traducció de textos grecs en prosa jònica d'Heròdot i en prosa àtica de Plató, on s'acrediti domini lingüístic, de vocabulari i de les estructures morfosintàctiques de la prosa grega. Coneixement del dialecte jònic i de les seves característiques morfosintàctiques. Assimilació del context històric, cultural i social dels dos autors, així com del gènere emprat. Perfeccionament en l'ús dels diccionaris i de la bibliografia. Selecció i redacció d'un treball.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Lectura de passatges de les *Històries* d'Heròdot, 19 sessions presencials
Lectura d'un passatge de *La República (L'imatge de la caverna)*, llibre VII, de Plató, 6 sessions presencials
En el dossier electrònic figura la periodificació exacta dels continguts de cada sessió presencial, amb els textos concrets per a cada sessió i les dates de les sessions pràctiques d'avaluació.

3. Criteris i formes d'avaluació

Realització de dues pràctiques al finalitzar cada autor o bloc temàtic i un examen final consistents en la traducció amb diccionari d'un text no vist a les sessions presencials i de la traducció, sense diccionari, d'un text vist així com en la resposta a diverses qüestions de sintaxi grega basades en els textos que s'han de traduir.
També hi haurà alguna qüestió sobre les lectures recomanades
El treball de curs, voluntari, tindrà una ponderació en la nota final.

4. Bibliografia docent

Hude, C. (ed.), *Herodoti Historiae*, Oxford (OCT) 1908.
Burnett, J. (ed.), *Platonis Opera*, Oxford (OCT) 1901.
Heròdot, *Historia*, trad. C. Schrader. Biblioteca Clàssica Gredos, vols. 3 (I-II), 21 (III-IV), 39 (V-VI), 82 (VII), 130 (VIII-IX). Madrid, 1977-1989.
Plató, *El Banquet*, Fedre, trad. Joan Leita. Edicions 62. Barcelona, 1997.
Platón, *El Banquete*, Fedón, Fedro, trad. Luis Gil. Ed. Labor. Barcelona, 1991.
Plató. *La República*, llibre VII, trad. C.Miralles, Materials de filosofia 1, Universitat de València, València 1991.

5. Observacions

Assignatures prèvies recomanades: S'han d'haver cursat prèviament *Gramàtica grega* i *Llengua grega*.
Altres recomanacions: Per als alumnes que iniciïn la titulació de Filologia Clàssica havent cursat només un any de grec i/o que no hagin superat les dues assignatures prèvies, es recomana cursar l'assignatura Taller de grec (6 crèdits), impartida durant el Q2.

Codi 205413

TEXTOS LITERARIS ÀRABS CONTEMPORANIS

1. Objectius docents

Lectura, comentari i traducció de textos de literatura àrab contemporània.

2. Continguts i pla de desenvolupament

L'objectiu de l'assignatura és la lectura comentada i posterior traducció, al català o al castellà, d'almenys dos textos seleccionats de literatura àrab contemporània (escrits en llengua àrab estàndard), un de prosa narrativa i un de poesia. Partint del text àrab en qüestió, s'intentarà elaborar el text traduït tenint en compte els principis que la traductologia actual aplica a la traducció de textos literaris, de manera que en resulti un text traduït elaborat i consensuat en la llengua d'arribada, ja sigui el català o el castellà. Alhora que es treballa el text, s'ampliarà el coneixement de l'obra de l'autor del text escollit, a través de lectures complementàries, i se situarà en el context de la literatura àrab contemporània. Un altre dels objectius de l'assignatura és, a partir del text àrab a traduir, confeccionar una llista de paraules fraseològiques "àrab-català-castellà" que pugui ser d'utilitat per a la futura elaboració d'un diccionari fraseològic entre aquestes tres llengües.

3. Criteris i formes d'avaluació

Avaluació continuada del treball de classe i examen final.

4. Bibliografia docent

-----DOSSIER bibliogràfic sobre l'autor(s) del(s) text(os) escollit(s)

-M. COMENDADOR y L.M. CAÑADA, "En torno a una traducción española de *Sirat Madina* (Memoria de una ciudad) de Abderrahmán Munif", a E. MORILLAS y J.P. ARIAS (eds.), *El papel del traductor* (Salamanca, 1997), pp. 439-460.

-Julio CORTÉS, *Diccionario de árabe culto moderno*. Madrid, 1996.

-Luz GÓMEZ GARCÍA & Eva LAPIEDRA, *Literatura árabe anotada (1967-1998)*. Cuaderno de Traducción. Publicaciones de la Universidad de Alicante, 1999.

-Peter NEWMARK, *Manual de Traducción*. Madrid, 1999.

-Salvador PEÑA & Mª José HERNÁNDEZ, *Traductología*. Universidad de Málaga, 1994

-Esteban TORRE, *Teoría de la traducción literaria*. Madrid, 1994.

www.ub.es/arab/enlaces/traductors.htm

www.ub.es/arab/enlaces/literatura.htm

5. Observacions

Cal haver aprovat Llengua Àrab IV

Cal tenir en compte que aquesta assignatura es planteja com a complementària de Literatura Àrab III

Codi 202311

TEXTOS LITERARIS I PUBLICITARIS ALEMANYS: PERSPECTIVA LINGÜÍSTICA

1. Objectius docents

Aquesta assignatura vol proporcionar als estudiants de Filologia alemanya unes bases lingüístiques sòlides per a l'anàlisi d'aspectes prosòdics (fonologia segmental i suprasegmental) i morfològics (la formació de mots com a element constitutiu de tipologies textuals) del discurs literari i publicitari.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I Elements de fonologia alemanya per a l'anàlisi de textos alemanys amb funció estètica i persuasiva

I.1 Funcions textuals de les relacions sintagmàtiques i paradigmàtiques entre segments fonològics

I.2 Funcions textuals de relacions sintagmàtiques i paradigmàtiques entre unitats suprasegmentals

I.2.1 L'accent de mot

I.2.2. L'accent oracional

I.2.3 Funcions textuals de les d'unitats d'entonació

I.2.4 Funcions textuals del ritme

II Formació de mots i lingüística textual

II.1 Processos de formació de mots en alemany

II.2 Potencial distintiu i constitutiu d'alguns processos de formació de mots per a una tipologia textual de textos amb funció estètica (textos literaris)

II.3 Potencial distintiu i constitutiu d'alguns processos de formació de mots per a una tipologia textual amb funció persuasiva (textos publicitaris)

3. Criteris i formes d'avaluació

Comentari fonològic i morfològic de textos literaris i publicitaris de l'alemany contemporani. Tests autoavaluatius per a cada unitat temàtica i un examen final.

4. Bibliografia docent

Altmann, Hans/Ute Ziegenhain (2002) *Phonetik, Phonologie und Graphemik fürs Examen*. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag.

Eichinger, Ludwig M. (2000) *Deutsche Wortbildung. Eine Einführung*. Tübingen: Narr.

Fleischer, Wolfgang/Georg Michel/Günter Starke (1996) *Stilistik der deutschen Gegenwartssprache*. Frankfurt a.M. u.a.: Lang.

Garbe, B. (Hg.) (1987) *Konkrete Poesie, Linguistik und Sprachunterricht*. Hildesheim u.a.: Olms.

5. Observacions

L'assignatura s'impartirà en alemany. Es pressuposen coneixements de llengua alemanya equivalents a *Llengua alemanya II*. Es recomana haver cursat *Teoria literària* i *Introducció a la lingüística alemanya*.

Codi 261025

THE CURRENT SOCIOLINGUISTIC SITUATION IN CATALONIA: CONFLICT AND COMPROMISE

1. Goals of the course

The objectives of the course are twofold: on the one hand to introduce the current sociolinguistic situation of the Catalan-speaking territories, particularly Catalonia; on the other hand to present some theoretical and methodological foundations in order to investigate this situation from the perspective of outsiders. These foundations might be applied to other plurilingual situations in Europe and elsewhere.

2. Organization

The course will deal with lectures in class and selected readings in English. The students are expected both to carry out some research observations, mainly in Barcelona and its metropolitan area, and to take part in visits to some institutions of sociolinguistic interest (e.g. Institute of Sociolinguistics of the Catalan Government, Center of Andorran Studies, the public Catalan Television (TVC))

The students will be evaluated according to their active participation in class, and according to their research papers.

3. Contents

- 1.- Catalan among the Romance languages: a brief portrait.
- 2.- The Catalan language: the past
From the beginnings to 1714
- 2.2.The political subordination from 1714 to 1975
- 2.3.Languages in Catalonia and in the Catalan speaking lands in the democratic recovery (1975 up to now)
- 3.- The Catalan language now: between loss and revitalization
- 3.1. The knowledge of Catalan
- 3.2. The use of Catalan: public and private domains. The spread of Spanish and English.
- 3.3. Ideologies towards Catalan, Spanish and English
- 4.-The linguistic legislation
- 4.1. Basic legal texts (Spanish Constitution, The Statute of Catalonia)
- 4.2. The Language Acts: the concept of “own language” (llengua pròpia)
- 4.3. The linguistioc organization of Education: the Universities
- 5.- The social and political movements in favor of the Catalan and Spanish language
- 6.- Exemples of sociopsychological and anthropological research of plurilingualism in current Catalonia. The privileged position of the outsiders.

4. Bibliography

- Act N. 1 of 7th January 1998 on linguistic policy
- Bastardas, Albert (1995) “Language Management and Language Behavior Change: Policies and Social Persistence”. In *Catalan Review* IX,2.Special Issue on “Sociolinguistics” (M. Azevedo, A. Bastardas, E.Boix i P.E. O’Donnell, eds) 15-38.
- Catalan. Language of Europe*, Direcció General de Política Lingüística. Generalitat de Catalunya
- Hall, Jacqueline (2001) *Convivència in Catalonia: Languages living together*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Language Policy Report 2002*. Direcció General de Política Lingüística. Generalitat de Catalunya
- Noves SL. Journal on Sociolinguistics*.
- Ros Garcia, Maria. i Strubell, Miquel (eds.) “Catalan Sociolinguistics”. *International Journal of the Sociology of Language*, 47.

- Strubell, Miquel (1998) "Language, Democracy and Devolution in Catalonia" In: *Current Issues in Language & Society* 5, 3, 146-180.
- Webber, Jude i Strubell, Miquel (1991) *The Catalan Language. Progress towards normalisation*. Exeter: The Anglo-Catalan Society.
- Woolard, Kathryn A. (1989) *Double Talk. Language and Ethnicity in Barcelona*. Stanford University Press.

1. Objectius docents

Resseguir la influència de la tradició grega en el marc de les literatures occidentals.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Essent com és Grècia l'origen de la tradició literària occidental, els gèneres literaris que els grecs idearen (poesia èpica, lírica, tragèdia, comèdia, novel·la, tractat historiogràfic i filosòfic, diàleg, etc.) han constituït al llarg dels segles la base en què ha recolzat el secular procés de creació literària occidental. Conseqüentment, des de la perspectiva de la "Tradició Clàssica" i en la diversitat que permet un quadrimestre, s'analitzarà un seguit d'obres –normalment entre sis i vuit– que, degudament emmarcades en els seus contextos respectius, revelaran la presència dels models grecs en què s'inspiren, malgrat tot tipus d'adaptacions, reelaboracions, etc.

3. Criteris i formes d'avaluació

Un treball de lliure elecció i un examen consistent en el comentari de textos sobre temes tractats a classe.

4. Bibliografia docent

Highet, G. *La Tradición Clásica* (2 vols.). México: F. C. E., 1978. Curtius, E. R. *Literatura Europea y Edad Media Latina* (2 vols.). México: F. C. E., 1976. Bolgar, R. R. *The Classical Heritage and its Beneficiaries*. Cambridge: C. U. P., 1973. Finley, M., etc. *The legacy of Greece: a new appraisal*. Oxford: O. U. P., 1981. Livingston, R. W. *The Legacy of Greece*. Oxford: O. U. P., 1969. Calvino, I. *¿Por qué leer a los clásicos?* Barcelona: Tusquets, 1993. Taplin, O. *Greek Fire*. London: Channel Four, 1989. Knox, B. M. W. *Backing into the future: the classical tradition and its renewal*. New York & London: W. W. Norton, 1994. Rudd, N. *The classical tradition in operation*. Toronto & London: Univ. of Toronto Press, 1994. Conley, T. M. *Rhetoric in the European Tradition*. Chicago: The University of Chicago Press, 1990. Lloyd-Jones, H. *Classical Survivals. The Classics in the Modern World*. Oxford: Duckworth, 1988. Rodríguez, I. Bravo (eds.). *Tradición Clásica y Siglo XX*. Madrid: Coloquio, 1986. Santana Enríquez, G., *Tradición clásica y literatura española. Las Palmas de Gran Canaria: Servicio de publicaciones de la Universidad, 2000. López Férez (ed.). La comedia griega y su influencia en la literatura española*. Madrid: Ediciones Clásicas, 1998. López Férez (ed.). *La épica griega y su influencia en la literatura española*. Madrid: Ediciones Clásicas, 1994. Sariol-S, J. Cucurella-C, Moncau. *La mitologia clàssica. Literatura, art, música*. Barcelona: Barcanova, 1994. Lasso de la Vega, J. *Helenismo y literatura contemporánea*. Madrid: Prensa Española, 1967. Lida de Malkiel, M. R. *La Tradición clásica en España*. Esplugues de Llobregat: Ariel, 1975. Duch, Ll. *Mite i cultura*. Montserrat: Serra d'Or, 1995. Aylen, L. *Greek tragedy and the modern world*. London: Methuen, 1964. García Gual, C. *La Antigüedad novelada*. Barcelona: Anagrama, 1995. Valentí i Fiol. *Els clàssics i la literatura clàssica moderna*. Barcelona: Curial, 1973. Miralles, C. *Eulàlia. Estudis i notes de literatura catalana*. Barcelona: Edicions del Mall, 1986. Garriga, C. *La restauració clàssica d'Eugeni d'Ors*. Barcelona: Curial, 1981. *International Journal of Classical Tradition*, publicació periòdica de la International Society for the Classical Tradition (ISCT). Internet Resources: <http://www.bib.ub.es/www8/Oreclas.htm> és l'adreça informàtica que duu a la pàgina web de la UB "Fent Filologia Clàssica per Internet" on es troba tota mena de bibliografies, recursos generals, cercadors, etc. CD-ROMS humanístics disponibles a la Biblioteca de la UB des d'on es pot cercar tot tipus de bibliografia sobre "Tradició Grega i Literatures Occidentals" mitjançant les entrades següents: Classical Tradition/Classical Legacy/Greek Legacy/Classical Inheritance/Greek Inheritance/Classical Heritage/Greek Heritage/Classical Influences/Greek Influences/Classical Culture/Greek Culture/ Classical Roots/The Legacy of Greece/The Legacy of Classics/The legacy of Classical Literature/The Legacy of Classical Culture/ The Legacy of Classical Civilization/The Reception of Antiquity/The Survival of the Classics/ Die Antikerezeption/Das Nachleben der Antike/Survive des Classiques/Presenza Classica/ etc.

Observacions

No cal tenir coneixements de grec. La concreció de textos i lectures per al curs 2004-2005 d'aquesta assignatura es pot trobar a www.ub.edu/filologiagrega.

Codi 213304

TRADUCCIÓ DEL RUS I

1. Objectius docents

Aplicació i ampliació dels coneixements de llengua russa a través de la traducció de textos de diversos registres.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Traducció de 4-6 textos de llargada entre mitja i una pàgina.

Traducció de frases i textos breus, d'òida i a partir de text escrit.

Temari:

1. La transcripció i transliteració del rus; la transcripció dels noms propis dins d'un text, amb la reconstrucció del nominatiu en cas necessari.
2. Formes plenes i breus dels adjectius: formes i funcions; diferències entre les formes plenes i breus; saber posar-ne exemples; saber distingir-les en els textos i traduir-les adequadament.
3. Participis i gerundis: en la mesura en què vagin apareixent als textos
4. Els noms propis en rus: noció del que són les formes plenes, breus i diminutives i amb quina funció s'usen. Conèixer un mínim de 12 noms propis, amb les seves formes plenes, breus i diminutives, així com les normes d'ús que hi corresponen. Ús del nom i el patronímic. Ús del "tu" i el "vostè". Com transmetre els noms en la traducció.
5. Determinació/indeterminació (1): com s'expressa en català / com s'expressa en rus; els pronoms indefinits i altres pronoms.
6. Pronoms negatius: conèixer les formes amb ?? i amb ??; conèixer-ne les particularitats sintàctiques; saber-les traduir adequadament.
7. Puntuació:
  - ús de les comes; saber-les traslladar al català o castellà segons les normes de la llengua d'arribada i no les del rus;
  - ús del guió i del guionet i les seves correspondències en català i castellà.
8. Les formes verbals: reconeixement del temps i de l'aspecte en què està usat un verb; selecció adequada de la forma verbal corresponent en la traducció.
9. Anàlisi morfològica i derivativa de les paraules: entendre'n el mecanisme bàsic i aplicar-lo per tal d'augmentar la capacitat de reconeixement de significats; saber reconèixer els sufixos que s'hagin vist durant el curs.
10. Informació lingüocultural que vagi apareixent al llarg del treball sobre als textos.

NB: Sobre els temes 1-7 hi ha informació al *Dossier de Traducció* (vegeu la bibliografia docent), que s'utilitzarà selectivament. Els altres temes es treballaran directament a classe.

3. Criteris i formes d'avaluació

Breus controls continuats sobre els temes gramaticals que es vagin treballant, un examen final i el treball continuat a casa, que caldrà anar portant.

L'examen constarà de dues parts; en la primera part hi haurà una traducció d'un text sense diccionari; en la segona, una traducció amb diccionari i preguntes sobre temes que s'hagin treballat a classe, a partir del text en qüestió.

Els/les estudiants que per alguna raó no puguin assistir a les classes, hauran de fer, a més de l'examen final escrit, un examen oral sobre el contingut del curs.

Codi 213403

TRADUCCIÓ DEL RUS II

1. Objectius docents

Entrar en contacte amb la lectura en profunditat que implica la intenció de traduir textos literaris.

2. Continguts i pla del seu desenvolupament.

Es traduiran dos o tres relats o capítols d'autors russos representatius.

A partir dels textos es comentaran qüestions literàries, de llengua, de linguocultura i de traductologia.

Per a alguns dels problemes habituals en la pràctica de la traducció es podrà consultar l'antic dossier electrònic de Traducció II a mesura que es necessiti.

3. Criteris i formes d'avaluació

Treball continuat a casa i dos exàmens: un versarà sobre els continguts treballats durant el curs; l'altre consistirà en una traducció comentada.

Els/les estudiants que per alguna raó no puguin assistir a les classes, hauran de fer, a més de l'examen final escrit, un examen oral sobre el contingut del curs.

4. Bibliografia docent

Text docent

VIDAL FERNÁNDEZ, Helena, *Traducció del rus.*, Edicions de la Universitat de Barcelona, 2000. Textos Docents 223.

Diccionaris

NOGUEIRA, J.; TURÓVER, G. *Diccionario ruso-español*. Rubiños. Madrid, 2002.

????????? ?..? . ????????? ????????? ????????? ????????? ? . ? ?? . ????????? ????.

1987. NOGUEIRA, J.; TUROVER, G. *Diccionario ruso-español*. Madrid: Rubiños. 1992.

SZMIDT, D.; ZGUSTOVÁ, M., *Diccionari rus-català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. 1985.

Traductologia

GARCÍA YEBRA, V., *Traducción: historia y teoría*. Madrid: Gredos, 1994.

HATIM, Basil; MASON, Ian, *Teoría de la traducción. Una aproximación al discurso*. Barcelona: Ariel, 1995. Col. Ariel Lenguas Modernas.

VEGA CERNUDA, M.Á. (ed.), *Textos clásicos de teoría de la traducción*. Madrid: Cátedra, 1994.

5. Observacions

Cal tenir un nivell mitjà - alt de llengua russa, que permeti llegir amb diccionari.

Es recomana fer aquesta assignatura durant el darrer any de carrera.

Codi 209415

TRADUCCIÓ LITERÀRIA DEL FRANCÈS

1. Objectius docents

Introduir l'estudiant en la història, la teoria i la pràctica de la traducció literària, i fer-lo conscient de la seva transcendència.

2. Continguts i pla de desenvolupament

I. El discurs sobre la traducció a través de la història.- Versió i adaptació.- La història de la traducció i els seus moments fonamentals.- Utilitat i límits de la traducció.- La seva naturalesa lingüística.- Aspectes de la significació en literatura. Nivells del text.- El concepte d'estil. La temàtica. El lèxic. El ritme. L'ambigüitat.- Poètica, crítica i traducció. El traductor com a intèrpret de l'obra.

II. Problemàtica contrastada de la traducció en els diversos gèneres literaris.

IV. Comentari i traducció de fragments d'algunes obres de l'època moderna i contemporània, de diversa naturalesa i dificultat.

3. Criteris i formes d'avaluació

Juntament amb l'assiduitat en la pràctica dels exercicis i l'assistència, es valoraran els dots naturals, el bagatge cultural i el gust literari.

4. Bibliografia docent

CATELLI, Nora, y GARGATAGLI, Marietta, *El tabaco que fumaba Plinio*, Barcelona, Ediciones del Serbal, 1998.

DE COURCELLES, dominique (ed.), *Traduire et adapter à la renaissance*. Paris, École des Chartes, 1998.

LAFARGA, Francisco (ed.), *El discurso sobre la traducción en la Historia*. Antología bilingüe. Barcelona, EUB, 1996.

LARBAUD, Valery, *Sous l'invocation de Saint-Jerôme*, Paris, Gallimard, 1946. (v. también diversas obras colectivas sobre la traducción editadas por F. Lafarga y otros especialistas).

MEZIRIAC, Claude-Gaspar Bachet de, *De la traduction*., ed. de Michel Ballard. Artois Presses Université, 1998.

SCHLEIERMACHER, Friedrich, *Sobre los diferentes métodos de traducir*, traducción y comentarios de Valentín GARCÍA YEBRA (v. también la "Nota del traductor", y las distintas obras de García Yebra sobre la traducción), Madrid, Gredfos, 2000.

STEINER, George, *Después de Babel. Aspectos del lenguaje y de la traducción*, México-Madrid-Buenos Aires, Fondo de Cultura Económica, 1980.

TRICÁS, Mercedes, *Manual de Traducción francés-castellano*. Barcelona, Gedisa. 1995.

WANDRUSZKA, Mario, *Interlingüística*, Madrid, Gredos, 1980.

Codi 214402

TRISTANY A LA LITERATURA EUROPEA

1. Objectius docents

L'alumne ha d'assolir el nivell de coneixements exigit pel professor.

2. Continguts i pla de desenvolupament

Programa: Els poemes de Tristany en vers del segle XII. Primeres manifestacions escrites:

*Versió comuna

*Versió cortesa

*Altres testimonis antics que ultrapassin aquesta classificació

*Testimonis que no es conserven

*Característiques generals

Punts de vista de la crítica sobre els aspectes següents: *Autoria *Arquetipus Estructura Orígens i fonts

El Cligès de Chrétien de Troyes i el Tristany

Les al·lusions dels trobadors a la llegenda de Tristany

El pas del vers a la prosa: les innovacions de la prosa

La difusió de la matèria tristaniana a Europa Nord d'Europa Sud d'Europa Castella i Portugal

3. Criteris i formes d'avaluació

Participació a les classes i examen. Treball voluntari.

4. Bibliografia

*Lectura obligatòria de Tristany i Iseut en qualsevol llengua. Edicions recomenades:

Bédier, Joseph, El romanç de Tristany i Isolda, trad. i notes preliminars de Carles Riba. Barcelona, Quaderns Crema, 1981.

[Béroul], Tristán e Iseo, trad. Victoria Ciriot, Barcelona, PPU, 1986.

Riquer, Isabel de, La leyenda de Tristán e Iseo. Madrid, Siruela, 1996 (Col. "Selección de lecturas medievales; 43")

Tristan et Iseut. Les poèmes français. La saga norroise. Ed. i trad. de D. Lacroix i Ph. Walter. Paris, Lettres Gothiques, 1989.

Yllera, Alicia, Tristán e Iseo, Madrid, Alianza, 1984.

*Bibliografia crítica de les obres en vers:

Baumgartner, Emmanuèle, Tristan et Iseut. De la légende aux récits en vers. Paris, PUF, 1987.

Frappier, Jean, "Structure et sens du Tristan: version commune, version courtoise", *Cahiers de Civilisation Médiévale*, VI (1963), pp. 255-280 i 441-454.

Raynaud de Lage, Guy, "Les romans de Tristan au XII siècle", dins *Grundriss der Romanischen Literatures des Mittelalters*, IV/I, Heidelberg, Carl Winter, 1978, pp. 212-230.

Es lliurarà un programa més específic i una bibliografia completa durant els primers dies de classe.

1. Objectius docents

Introducció a l'anàlisi de la varietat de l'espanyol a Catalunya, en funció del contacte lingüístic amb el català.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Conceptos básicos y método en torno al “contacto de lenguas”.
2. El español en Cataluña en contacto con el catalán. Variables sociolingüísticas.
3. Interferencias sintácticas, semánticas y pragmáticas (I): nivel sintagmático.
4. Interferencias sintácticas, semánticas y pragmáticas (II): niveles oracional y textual.
5. Interferencias léxicas, morfológicas, fonéticas y ortográficas.

3. Criteris i formes d'avaluació

Es realitzarà un treball de recollida de dades al llarg del quadrimestre i una prova al final del quadrimestre sobre els aspectes teòrics tractats.

4. Bibliografia docent

- APPEL, R.-MUYSKEN, P. (1996), *Bilingüismo y contacto de lenguas*, Barcelona, Ariel Lingüística.
- BADIA, A.M. (1969), *La llengua dels barcelonins. Resultat d'una enquesta sociolingüística*, Barcelona, Edicions 62.
- BAETENS, H. (1986), *Principis bàsics del bilingüisme*, Barcelona, De. La Magrana.
- BOIX, E. (1997), *Triar no és traïr*, Barcelona, Edicions 62.
- BRIZ, A. (coord.) (1995), *La conversación coloquial (Materiales para su estudio) en Anejo nº XVI de la Revista Cuadernos de Filología*, Valencia, Universitat de València.
- ETXEBARRÍA AROSTEGUI, M. (1995): *El bilingüismo en el Estado Español*, Bilbao, Ediciones FBV.
- GREGORY, M. – CARROLL, S. (1986): *Lenguaje y situación*, [trad.: Rodríguez, L.A., *Language and Situation. Language Varieties and their Social Contexts*, London, Routledge & Kegan Paul, 1978], México, Fondo de Cultura Económica.
- MEDINA LÓPEZ, J. (1997): *Lenguas en contacto*, Cuadernos de Lengua Española, Madrid, Arco/Libros.
- MORENO FERNÁNDEZ, F. (ed.) (1990): *Estudios sobre variación lingüística*, Alcalá de Henares, Universidad de Alcalá de Henares.
- PAYRATÓ, L.I. (1985), *La interferència lingüística. Comentaris i exemples català-castellà*. Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- SIGUAN, M. (2001): *Bilingüismo y lenguas de contacto*, Barcelona, Alianza Ensayo.
- TURELL JULIÀ, Mª T. (ed.) (1995): *La sociolingüística de la variació*, Barcelona, PPU.
- VILA PUJOL, Mª R. (2001): *Corpus del español conversacional de Barcelona y su Área Metropolitana*, Barcelona, Edicions Universitat de Barcelona, Obras de referencia, 1.
- VILA, I. (1995): *El català i el castellà en el sistema educatiu de Catalunya*, Barcelona, Horsori.
- WEINREICH, U. (1953), ?1992 trad.?, *Llengües en contacte*, Barcelona, Bromera.
- WOOLARD, K.A. (1989) ?1992 trad.?, *Identitat i contacte de llengües a Barcelona*, Barcelona, La Magrana.

Codi 207411

VARIACIÓ I POLÍTICA LINGÜÍSTICA

1. Objectius docents

Estudiar la teoria i les metodologies sociolingüístiques més rellevants en la recerca en l'ús lingüístic i analitzar experiències de política lingüística als països de llengua catalana, a partir de l'observació sistemàtica de fets comunicatius.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Introducció. La teoria sociològica i l'ús lingüístic.
2. Llengua i estructura social.
3. Metodologia sociolingüística.
4. La planificació lingüística.

3. Criteris i formes d'avaluació

Examen i/o treball, i exercicis durant el curs.

4. Bibliografia docent

- BOURDIEU, P. (1985), Lo que significa hablar, Akal, Madrid.
- FASOLD, R.W. (1984), The Sociolinguistics of Society, Basil Blackwell, Londres.
- (1990), The Sociolinguistics of Language, Basil Blackwell, Londres.
- FISHMAN, J.A. (1990), Reversing Language Shift. Theoretical and Empirical Foundations of Assistance to Threatened Languages, Multilingual Matters, Clevedon.
- WOOLARD, K.A. (1985), Language variation and cultural hegemony: Towards an integration of sociolinguistic and social theory, "American Ethnologist", 12, pàgs. 738-748.

5. Observacions

Recomanacions: Sociolingüística Catalana I.

Codi 212409

VIATGERS PER GALÍCIA

1. Objectius docents

Conèixer la geografia i la cultura gallegues en diversos moments de l'història partint de l'imatge que n'ofereixen els viatgers als seus escrits i testimonis.

2. Continguts i pla de desenvolupament

1. Els peregrins del Camí de Santiago.
2. Viatgers de l'Edat Moderna. Sarmiento.
3. Els viatges contemporanis.
  - La Bíblia a Galícia. George Borrow.
  - Escriutores i viatgeres angleses: Annette Meakin i C. Gasquoine Hartley.
  - Viatgers del s. XX. Hemingway. Josep Pla.
  - Gal·lecs per Galícia: Cunqueiro, Otero Pedrayo...

3. Criteris i formes d'avaluació

Exercicis pràctics i examen final.

4. Bibliografia docent

- ALLEGUE, Gonzalo. *Galicia: magos, soldados e viaxeiros*. Vigo: Nigra, 1991.
- ARIAS, Juan. *Viajeros por Galicia*. Sada: Do Castro, 1998.
- BELL, Aubrey F.G. *Galicia vista por un inglés*. Vigo: Galaxia, 1994.
- BORROW, George. *Viaxe por Galicia, 1837*. Vigo: Xerais, 1992.
- CARAMÉS, Xesús. *A imaxe de Galicia e os galegos na literatura castelá*. Vigo: Galaxia, 1993.
- CASARES, Carlos. *Hemingway en Galicia*. Vigo: Galaxia, 1999.
- DIÉGUEZ, Lois. *Viaxe ás terras encantadas de Lemos*. Vigo, Promocións Culturais Galegas, 1999.
- EPTON, Nina. *Uvas e granito: viaxe por Galicia*. Vigo: Ir Indo, 1993.
- GARRIDO, Gustavo. *Aventureiros e curiosos. Relatos de viaxeiros estranxeiros por Galicia. Séculos XV-XX*. Vigo: Galaxia, 1994.
- GONZÁLEZ RAPOSO, Benito. *O protestantismo en Galicia*. Vigo: Xerais, 2000.
- HARTLEY, C. Gasquoine. *Un verán en Galicia*. Vigo: Galaxia, 1999.
- KREMER, Dieter (coord.). *Actas do V Congreso Internacional de Estudos Galegos*. Sada: Do Castro, 1999.
- MEARKIN, Annette. *Galicia inédita. Diario de viaxe*. Santiago de Compostela: Tambre, 1994.
- PLA, Josep. *Viaxe por Galicia. De Ribadeo a Tui*. Vigo: Galaxia, 1999.
- SARMIENTO, Fr. Martín. *Viaje a Galicia (1745)*. Salamanca: Universidad, 1975.